

๒๑๙ หอองกรมพระจันทบุรีนฤนาถ ๒๓ ๖๑ ๓๐

ฉินขมปีฎเก
มหาวิจงคตต
ปจโม่ ภาโค

๒๙๔-๖ ๑๑.
๗. ๑๖ ค.
๑๑. ๑๑. ๖

สุยามรฎุขสุต เคมีฎัก

วินยปิฎก มหาวิภังคสุต

ปัจฉิม ภาค

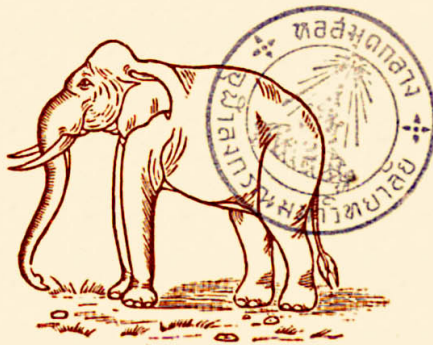
เวรมุชกณฺฑปาราชิกกณฺฑเทรตฺถกณฺฑอนิยตกณฺฑา

ฉริตฺตานิยต มหาตมณฺเณน อาทิ โสธิตา

ฉานฉริตฺตานิยต ตาตมณฺเณน

ปุณ โสธิตา

ราชปุณฺณมูเชน สุยามรฎุขสุตฉานฉริตฺตานิยต มหาตมณฺเณน มุทฺตาทิยต

34467

สุยามรฎุขสุต ราชธานี

มหามกุฏราชวิทยาลัย ภาสิตา

พุทธปริณิพพานา ๒๔๗๐

มีกรรมสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

กรุงเทพ ฯ

โรงพยาบาลพิษณุเวช ถนนสามเสน

๗

สยามรัฐศาสตร์ เศรษฐการมฤคดา

เศรษฏเภา เถรานุคเถเว อาราทะคฤวา ปุพพะ มุททิตัม ปุณ โสธาเปตฺวา
คตฺสฺส มุทฺทาปนเน อตฺตโน ฌนํ ปริจฺจชิตฺตุํ สยามรัฐศาสตร์ มหาชนํ
สฺมาทเปตฺติ ฯ

เอวมิตํ ตินฺนุณํ มีฎกานํ สฺมูหฺมุตํ สยามรัฐศาสตร์ เศรษฐกั
ราชปฺปมฺุเชน สยามรัฐศาสตร์ มหาชนเนน พุทฺธสฺส ภควโต
ปรีนิพฺพานา จตฺสฺสคฺาธิกานํ ทฺุฉินฺนํ สฺหสฺสํานมฺุปรี อฏฺุสฺสฏฺุฉิยา
วสฺสํานมจฺุเจเนน มุทฺทาเปตฺตุํ อารทฺุธิ ฯ

ยํ อิมสฺสฺสฺส เศรษฐศาสตร์ มุทฺทามิตฺตฺตา ปุณฺณํ ปสฺสํ คตฺสฺส
ปตฺติ มหาฉริราวุชฺมหาราชสฺสฺส ฌานโส อุกกปฺปตฺตุ ฯ

อบีจ

เชมี อนฺฉา สฺรตา จ สฺนโต
อณาตุราโธ สฺฉิตา อเวรํ
เทวา มนุสฺสํ จ ปชา จ เสรํ
ภทฺุรานุสฺสํ จ สฺทา ภวนฺตํ ฯ

กิตฺตนปตฺตํ

เวรณฺชกณฺท์	องฺเก	๑
ภคฺวโต อพฺภกฺขานกถา	”	๓
กุกฺกุฏจฺฉาปญฺจมาถา	”	๕
เศวฺวิชฺชาถา	”	๗
เวรณฺชพฺรหฺมณฺธํ อฺปาสกตฺตเทสงฺหา	”	๘
เวรณฺชชาຍံ ทฺพฺภิกฺขุชฺชาถา	”	๓๓
ยจฺฉิรชฺฉิตฺติกพฺรหฺมจฺฉริยถา	”	๓๓
สํกฺขาปทปฺปญฺจตฺยารมฺภถา	”	๓๕
ภคฺวโต เวรณฺชพฺรหฺมณฺธนิเวสงฺคณฺนํ	”	๓๘
ปจํปาราชิกกณฺท์ สํกฺขินฺนิกฺขุจฺจตุ	”	๓๘
ปจํปญฺจตฺติ	”	๓๕
ปจํมานุปฺปญฺจตฺติ	”	๓๘
ทฺตฺติยานุปฺปญฺจตฺติ	”	๔๓
สํกฺขาปทวิภฺงฺโต	”	๔๒
สํกฺขาอฺปฺปจฺจกฺขานถกฺขณฺ	”	๔๓
ปทภาชณฺิยํ มคฺคภาณวารี	”	๕๒
อสงฺกตภาณวารี	”	๕๓
สงฺกตภาณวารี	”	๕๗

อณาปตฺติวาโร	วีนํตวตฺตฺตฺคาถา	วีนํตวตฺตฺ	องฺเก	๖๒
ทฺตฺติยปาราชิกกณฺฑํ	ทฺตฺติยปาราชิกกณฺฑํ		,,	๗๖
ปจฺมปฺปณฺณตฺติ			,,	๘๑
อนฺุปฺปณฺณตฺติ			,,	๘๓
สํกฺขาปทวิภงฺโก			,,	๘๕
ปทภาชนํ	มาติกา	ภุมฺมฏฺฐาทีวิกาโค	,,	๘๗
อาณตฺตฺกปฺปโยโค			,,	๘๘
อวหาราการว			,,	๑๐๑
อณาปตฺติวาโร	วีนํตวตฺตฺคาถา		,,	๑๐๓
วีนํตวตฺตฺ			,,	๑๐๔
ทฺตฺติยปาราชิกกณฺฑํ	สํพฺพหุตฺตฺกณฺฑํ		,,	๑๒๘
อานาปานสํสํติสํมาธิ			,,	๑๓๑
ปจฺมปฺปณฺณตฺติ			,,	๑๓๓
อนฺุปฺปณฺณตฺติ			,,	๑๓๕
สํกฺขาปทวิภงฺโก			,,	๑๓๗
ปทภาชนํ	มาติกา	มาติกาวิภงฺโก	,,	๑๓๘
อาณตฺตฺกปฺปโยโค	สํวณฺณา	ปทภาชนํ	,,	,,
รूपฺปหารวาทิ			,,	๑๔๔
อาจิตฺตฺนาทิ			,,	๑๔๖
อณาปตฺติวาโร	วีนํตวตฺตฺคาถา		,,	๑๔๗

กิตฺตนปตฺตํ

ง

วິณฺตวตฺตํ	อังกุเถ ๑๔๘
จตุตฺถปารวชิรกถณํ วกุคฺคฺมหาตํวชิรกุชฺฐวตฺตํ	” ๑๖๕
ปณฺจ มหาโจรา	” ๑๖๘
ปจฺมปฺปณฺณตฺติ อนฺุปฺปณฺณตฺติ	” ๑๗๑
สิกฺขาปทวิภงฺโก	” ๑๗๓
ปทภาชนียํ อุตฺตริมนุสฺสํมโม	” ๑๗๔
สุทฺธิกํ ฌานํ	” ๑๗๕
มคฺคภาวณา	” ๑๘๓
ชณฺทจกฺกํ	” ๑๘๕
พทฺธจกฺกํ	” ๑๘๘
เปยฺยยาถปณฺณวรสํ	” ๑๘๗
อนาปตฺติวาโร	” ๒๐๐
วິณฺตวตฺตคาถา	” ๒๐๑
วິณฺตวตฺตํ	” ๒๐๒
เตวรสกถณํ	” ๒๒๑
ปจฺมสงฺฆาติเสสํ เสยฺยสํกมิทฺฐวตฺตํ	” ”
ปจฺมปฺปณฺณตฺติ	” ๒๒๓
อนฺุปฺปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภงฺโก	” ๒๒๔
ปทภาชนียํ สุทฺธิกํ	” ๒๒๕
ชณฺทจกฺกํ พทฺธจกฺกํ	” ๒๒๗

กิตฺตนปตฺตํ

อนาปตฺติวาโร	วีนฺตวตฺตฺตฺคาถา	ขิงเภา ๒๔๓	
วีนฺตวตฺตฺ		» ๒๔๔	
ทศฺยสงฺฆาติเสถํ	อุทฺทายภิกฺขุขตฺตฺ	» ๒๕๑	
ปณฺณตฺติ	สิกฺขาปทวิภงฺโก	» ๒๕๓	
ปทภาชนียํ		» ๒๕๔	
ภิกฺขุเปยฺยาโต		» ๒๕๕	
อิตฺถํเปยฺยาโต		» ๒๖๔	
อนาปตฺติวาโร		» ๒๖๘	
วีนฺตวตฺตฺคาถา	วีนฺตวตฺตฺ	» ๒๖๘	
ทศฺยสงฺฆาติเสถํ	อุทฺทายภิกฺขุขตฺตฺ	» ๒๗๓	
ปณฺณตฺติ	สิกฺขาปทวิภงฺโก	» ๒๗๔	
ปทภาชนียํ		» ๒๗๕	
อนาปตฺติวาโร	วีนฺตวตฺตฺคาถา	วีนฺตวตฺตฺ	» ๒๗๖
จตฺตฺตฺสงฺฆาติเสถํ	อุทฺทายภิกฺขุขตฺตฺ	» ๒๗๖	
ปณฺณตฺติ		» ๒๗๘	
สิกฺขาปทวิภงฺโก	ปทภาชนียํ	» ๒๗๘	
อนาปตฺติวาโร	วีนฺตวตฺตฺคาถา	วีนฺตวตฺตฺ	» ๒๘๓
ปณฺณตฺตฺสงฺฆาติเสถํ	อุทฺทายภิกฺขุขตฺตฺ	» ๒๘๕	
ปจฺมปฺปณฺณตฺติ		» ๓๐๐	
อนุปฺปณฺณตฺติ		» ๓๐๓	

กิตฺตคนปตฺตํ

ณ

สํกฺขาปทวิภงฺโก	อังกฺเก ๓๐๒
ปทภาชนํยํ ทสฺ อิตฺติโย ทสฺ ภริยาโย	” ๓๐๓
นิกฺเขปปทานิ	” ”
ขณฺทจกฺกํ	” ๓๐๔
พทฺทจกฺกํ	” ๓๐๕
อนาปตฺติวาโร วินํตฺตจฺจคาถา วินํตฺตจฺจ	” ๓๒๗
ฉฏฺฐสงฺฆาทีเสถํ อापวิกภิกฺขจฺจจฺจ	” ๓๒๘
มณิกณฺฐนาคราชาจฺจ	” ๓๓๒
สํกฺกณฺธจฺจ	” ๓๓๕
รฏฺฐปาตกฺกตฺตจฺจ	” ๓๓๖
ปญฺจนคฺคิ	” ๓๓๗
สํกฺขาปทวิภงฺโก	” ๓๓๘
สํมมตฺติวิธิ	” ๓๓๙
กฺกฺขจฺจเทสนาวิธิ	” ๓๔๐
ปทภาชนํยํ	” ๓๔๓
อนาปตฺติวาโร	” ๓๕๖
สํกฺกณฺธจฺจเทสนาวิธิ กณฺฐนาคราชาจฺจ	” ๓๕๗
ปญฺจนคฺคิ สํกฺขาปทวิภงฺโก สํมมตฺติวิธิ	” ๓๕๘
วิหารจฺจเทสนาวิธิ	” ๓๖๐
ปทภาชนํยํ	” ๓๖๕

อนาปคฺคิชาโร	อังกุ ๓๖๖
อฏฺฐมสังฆาติเสถํ ทพฺพมถฺตปคฺคตวตฺตํ	” ๓๖๗
เสนาถนปฺปณฺญาปภทฺตคฺคทฺเทถสถมฺมตฺติ	” ๓๖๘
เมคฺคตฺติยภุมฺมชกภิกฺขุชฺชวตฺตํ	” ๓๗๓
เมคฺคตฺติยาภิกฺขุชฺชนวตฺตํ	” ๓๗๔
ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภงฺโก	” ๓๗๖
จตุตฺตาริ อธิกรณานิ ปทภาชนํ	” ๓๗๗
อนาปคฺคิชาโร	” ๓๘๕
นวมสังฆาติเสถํ เมคฺคตฺติยภุมฺมชกภิกฺขุชฺชวตฺตํ	” ๓๘๖
ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภงฺโก	” ๓๘๘
ทถฺ เตถา	” ๓๘๙
ปทภาชนํ เอเกกมฺมตฺตจกฺกํ	” ๓๙๔
อนาปคฺคิชาโร	” ๓๙๗
ทถฺมสังฆาติเสถํ เทวทคฺคตภิกฺขุชฺชวตฺตํ ปณฺจ วตฺตุนิ	” ๓๙๘
ปณฺณตฺติ	” ๔๐๓
สิกฺขาปทวิภงฺโก	” ๔๐๔
ถมนุภาสฺนา	” ๔๐๕
ปทภาชนํ อนาปคฺคิชาโร	” ๔๐๖
เอกาทถฺมสังฆาติเสถํ เภทานุวตฺตตภิกฺขุชฺชวตฺตํ	” ๔๐๗
ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภงฺโก	” ๔๐๘

กิตฺตฺนปตฺตํ

ณ

สัมนุภาสัณหา	องฺเก ๕๐๗
ปทภาชณัณยํ อณาปตฺตติวาโร	" ๕๐๘
ทฺวาทสัมสัณฺจขาทิเสสัสมั นนุณภิกฺขุจฺจตฺตํ	" ๕๑๐
ปณฺณตฺตติ สิกฺขาปทวิภงฺโก	" ๕๑๓
สัมนุภาสัณหา	" ๕๑๓
ปทภาชณัณยํ อณาปตฺตติวาโร	" ๕๑๔
เตวสัมสัณฺจขาทิเสสัสมั อสัสมัปฺนพฺพตฺตภิกฺขุจฺจตฺตํ	" ๕๑๕
สัวรัปฺตฺตโมคฺคตฺตตฺตนาตฺตเตวจฺจตฺตํ ปพฺพาชณัณยํมมํ	" ๕๒๒
ปณฺณตฺตติ	" ๕๒๕
สิกฺขาปทวิภงฺโก	" ๕๒๖
สัมนุภาสัณหา	" ๕๒๘
ปทภาชณัณยํ อณาปตฺตติวาโร	" ๕๒๘
อนิยตฺตกณฺฑํ	" ๕๓๓
ปจฺจมานิยโต อุกฺขาณภิกฺขุจฺจตฺตํ วิสัณฺหาอฺปาสัณฺกาวตฺตํ	" "
ปณฺณตฺตติ สิกฺขาปทวิภงฺโก	" ๕๓๓
ปทภาชณัณยํ	" ๕๓๗
ทฺตฺตียนิยโต อุกฺขาณภิกฺขุจฺจตฺตํ วิสัณฺหาอฺปาสัณฺกาวตฺตํ	" ๕๓๘
ปณฺณตฺตติ สิกฺขาปทวิภงฺโก	" ๕๓๘
ปทภาชณัณยํ	" ๕๔๐
ปทภาชณัณยานุกฺกโม	" ๕๔๕

ณ

กิตติคุณปกต์

สัตตวิญญานกาน์ อสังขารณนามานี	องฺกเก ๕๖๓
อวิญญานกาน์ อสังขารณนามานี	„ ๕๖๕
คากาน์ ปจฺมปาทา	„ ๕๖๘
ปทศฺตฺตฺตฺตฺตฺ	„ ๕๖๘

วินยปิฎก มหาวิภังค์
ปจโม ภาค

นโม ตัสส ภควโต อรหโต สมมาสัมพุทฺธสฺส ฯ
เวรณชกณฺท์

[๑] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา เวรณชาโย วิหริติ นเพร-
ปุจิมนุทฺตมฺเห มหตา ภิกฺขุสงฺฆเณ สฺทฺธิ ปณฺจมตฺเตหิ ภิกฺขุสงฺคะหิ ฯ
อตุสฺสึ ไซ เวรณไซ พฺราหฺมणे สมนเณ ชตุ โภ โคตโม
สฺกฺยปฺตฺโต สฺกฺยคฺตา ปพฺพะไซโต เวรณชาโย วิหริติ นเพรปุจิมนุท-
ตฺตมฺเห มหตา ภิกฺขุสงฺฆเณ สฺทฺธิ ปณฺจมตฺเตหิ คํ ไซ ปน ภวนฺตํ
โคตมํ เอวํ กฺลฺยาणे กิตฺติสฺส
อรหํ สมมาสัมพุทฺโธ วิชฺชาจฺรณเสมฺปนโน สฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
ปฺริสฺส
โลกํ สฺส
มฺนุสฺสํ สฺยํ อภินฺเววา สฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
อาทิกฺลฺยาณํ มชฺเชกฺลฺยาณํ ปฺริโยธานกฺลฺยาณํ สฺสฺสฺสฺส
เกวลปฺริปฺนฺณํ ปฺริสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
ตถารูปานํ อรหํ ทสฺสํ โหคฺติ ฯ

[๒] อถโช เวณฺชโช พุราหุมนฺโณ เยน ภควา เตนฺอุปสงฺกมิ
 อุปสงฺกมิตฺวา ภควตา สฺทฺธึ สฺมฺโมทึ สฺมฺโมทนียํ กถํ สํวราณํยํ
 วิตฺตํวเรตฺวา เอกมฺนุตฺตํ นิสฺสํทึ ๑ เอกมฺนุตฺตํ นิสฺสํโน โช เวณฺชโช
 พุราหุมนฺโณ ภควนฺตํ เอตทโวจ สฺตฺตมฺเมตํ โภ โคตม น สฺมฺโณ
 โคตโม พุราหุมนฺ เชนฺนฺเน ดุคฺคฺเช มหฺลุตเต อทฺทคเต วโย-
 อนุปฺปตฺเต อภิวาเทติ วา ปจฺจุจฺเจติ วา อาสฺเนน วา นิมฺนฺเคตฺติ
 ตยิทํ โภ โคตม ตเถว น ทิ ภวํ โคตโม พุราหุมนฺ เชนฺนฺเน
 ดุคฺคฺเช มหฺลุตเต อทฺทคเต วโยอนุปฺปตฺเต อภิวาเทติ วา ปจฺจุจฺเจติ
 วา อาสฺเนน วา นิมฺนฺเคติ ตยิทํ โภ โคตม น สฺมฺปนฺนเมวาตี ๑
 นานนฺตํ พุราหุมนฺ ปสฺสํมิ สฺเทวเต โถเต สฺมารเต สฺพฺรหฺมเก
 สฺสํสมฺณพฺรหฺมณฺนิยา ปชาย สฺเทวมนฺสํสําย ยมํ อภิวาเทยฺย
 วา ปจฺจุจฺเจยฺย วา อาสฺเนน วา นิมฺนฺเคยฺย ยํ ทิ พุราหุมนฺ
 ตถาคโถ อภิวาเทยฺย วา ปจฺจุจฺเจยฺย วา อาสฺเนน วา นิมฺนฺเคยฺย
 มุทฺธาบี คสฺสํ วิปเคยฺยาตี ๑ อรฺสฺรูป โภ โคตโมติ ๑ อคฺติ
 เชวสฺ พุราหุมนฺ ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน สฺมฺมา จทฺมานโ
 วเทยฺย อรฺสฺรูป สฺมฺโณ โคตโมติ เย เต พุราหุมนฺ รุปรสํ
 สฺทฺทฺรสา คนฺชฺรสา รสฺรสา โฉจฺจฺพฺพรสา เต ตถาคคสฺสํ ปหฺนํ
 อฺจฺฉินฺนํมฺตา ตาธาตฺตฺกตา อนภาวํ กตา อายตี อนุปฺปาทคฺมฺมา
 อยํ โช พุราหุมนฺ ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน สฺมฺมา จทฺมานโ

๑ ม. ดุคฺคฺเช ๑ ๒ คตาทิบี ปาไซ ๑

วเทยฺย อรฺสฺรูป สมนฺเ โคตฺโมติ โน ๑ โช ยํ ตฺวํ สฺนุชฺชาย
 วเทสฺสตี ๑ นิพฺโปกโก ภวํ โคตฺโมติ ๑ อคฺคฺติ เชวฺส พฺราหฺมณ
 ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน สฺมมา วทมาโน วเทยฺย นิพฺโปกโก
 สมนฺเ โคตฺโมติ เย เต พฺราหฺมณ รูปโกคา สทฺทโกคา
 คนฺชโกคา รสโกคา โฉฏฺฐพฺพโกคา เต ตถาคคฺคฺสฺส ปหฺนฺวา
 อฺจุตฺตินฺนฺมฺธา ตาธาตฺตฺกฺกตา อนฺภาวํ กตา อายตี อฺนุปฺปาตชฺมมา
 อยํ โช พฺราหฺมณ ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน สฺมมา วทมาโน
 วเทยฺย นิพฺโปกโก สมนฺเ โคตฺโมติ โน ๑ โช ยํ ตฺวํ
 สฺนุชฺชาย วเทสฺสตี ๑ อภิรฺยวาโท ภวํ โคตฺโมติ ๑ อคฺคฺติ เชวฺส
 พฺราหฺมณ ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน สฺมมา วทมาโน วเทยฺย
 อภิรฺยวาโท สมนฺเ โคตฺโมติ อหฺนฺหิ พฺราหฺมณ อภิรฺยํ วทามิ
 กายทฺุจฺจริตฺสฺส วจฺุจฺจริตฺสฺส มโนทฺุจฺจริตฺสฺส อเนกวิหิตานํ ปาป-
 กานํ อกฺุสฺถานํ ชฺมฺมานํ อภิรฺยํ วทามิ อยํ โช พฺราหฺมณ
 ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน สฺมมา วทมาโน วเทยฺย อภิรฺยวาโท
 สมนฺเ โคตฺโมติ โน ๑ โช ยํ ตฺวํ สฺนุชฺชาย วเทสฺสตี ๑
 อฺจุเลทวาโท ภวํ โคตฺโมติ ๑ อคฺคฺติ เชวฺส พฺราหฺมณ ปริยาโย
 เยน มํ ปริยาเยน สฺมมา วทมาโน วเทยฺย อฺจุเลทวาโท สมนฺเ
 โคตฺโมติ อหฺนฺหิ พฺราหฺมณ อฺจุเลทํ วทามิ ราคฺคฺสฺส โทสฺสฺส
 โมหสฺสฺส อเนกวิหิตานํ ปาปกานํ อกฺุสฺลานํ ชฺมฺมานํ อฺจุเลทํ
 วทามิ อยํ โช พฺราหฺมณ ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน สฺมมา

๑. วทมาโน วเทยฺย อุกฺเขตวาโท สฺมโน โคตโมติ โน ๑
 ๒. โย ยํ ตฺวํ สฺนุชฺชาย วเทสฺสตี ๑ เชคฺคฺจฺฉํ ภาวํ โคตโมติ ๑ อตฺถิ
 ๓. เชวสฺส พุทฺธาหุมนฺน ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน สฺมมา วทมาโน
 ๔. วเทยฺย เชคฺคฺจฺฉํ สฺมโน โคตโมติ อหฺนฺหิ พุทฺธาหุมนฺน ชฺคฺคฺจฺฉามิ^๑
 ๕. กายทฺขุจฺฉริเตน วจฺจฺทฺขุจฺฉริเตน มโนทฺขุจฺฉริเตน อเนกฺกวิหิตานํ ปาป-
 ๖. กานํ อกฺุสฺสทานํ ฆมฺมานํ สฺมาปตฺติยา ชฺคฺคฺจฺฉามิ^๒ อยํ โย พุทฺธาหุมนฺน
 ๗. ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน สฺมมา วทมาโน วเทยฺย เชคฺคฺจฺฉํ
 ๘. สฺมโน โคตโมติ โน ๑ ๒. โย ยํ ตฺวํ สฺนุชฺชาย วเทสฺสตี ๑ เวณฺยโก
 ๙. ภาวํ โคตโมติ ๑ อตฺถิ เชวสฺส พุทฺธาหุมนฺน ปริยาโย เยน มํ
 ๑๐. ปริยาเยน สฺมมา วทมาโน วเทยฺย เวณฺยโก สฺมโน โคตโมติ ๑
 ๑๑. อหฺนฺหิ พุทฺธาหุมนฺน วินฺชาย ฆมฺมํ เทเสมิ วคฺคฺสฺสํ โทสฺสํสฺสํ โมหฺสฺสํ
 ๑๒. อเนกฺกวิหิตานํ ปาปกานํ อกฺุสฺสทานํ ฆมฺมานํ วินฺชาย ฆมฺมํ เทเสมิ
 ๑๓. อยํ โย พุทฺธาหุมนฺน ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน สฺมมา วทมาโน
 ๑๔. วเทยฺย เวณฺยโก สฺมโน โคตโมติ โน ๑ ๒. โย ยํ ตฺวํ สฺนุชฺชาย
 ๑๕. วเทสฺสตี ๑ ตปฺสฺสํ ภาวํ โคตโมติ ๑ อตฺถิ เชวสฺส พุทฺธาหุมนฺน
 ๑๖. ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน สฺมมา วทมาโน วเทยฺย ตปฺสฺสํ
 ๑๗. สฺมโน โคตโมติ ตปฺนฺชานํ พุทฺธาหุมนฺน ปาปเก อกฺุสฺสเถ ฆมฺเม
 ๑๘. วทามิ กายทฺขุจฺฉริตํ วจฺจฺทฺขุจฺฉริตํ มโนทฺขุจฺฉริตํ ยสฺสํ โย พุทฺธาหุมนฺน
 ๑๙. ตปฺนฺชานํ ปาปกา อกฺุสฺสตา ฆมฺมา ปหฺนฺชา อฺุจฺฉินฺนฺมฺมฺตา ตาตฺตาวตฺถุคฺคฺคา

๑-๒ อิมํสฺสํ ทฺวํสฺสํ ชานํสฺสํ เชคฺคฺจฺฉํ วทามํตีปิ ปาปิ ทิสฺสํตี ๑

อนภาวํ กตา อายคํ อนุปฺปาทชฺมุมา ตมหนํ คปฺสฺสํคฺติ วทามิ
 ตถาคตฺสฺสํ ไซ พฺรหฺมณฺณ ตปฺนํยา ปาปกกา อกฺกุสฺสตา ชฺมุมา
 ปหฺนํ อฺจุณฺนิหฺนฺมุตา ตาถาวตฺตฺตฺกตา อนภาวํ กตา อายคํ อนุปฺปาท-
 ชฺมุมา อยํ ไซ พฺรหฺมณฺณ ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน
 สฺมุมา วทมาโน วเทยฺย คปฺสฺสํ สฺมโณ โคตโมติ โน จ
 ไซ ยํ ตฺวํ สฺนุชฺชาเย วเทสฺสํคฺติ ฯ อปคพฺโก ภวํ โคตโมติ ฯ ชตฺติ
 เชวสฺ พฺรหฺมณฺณ ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน สฺมุมา วทมาโน
 วเทยฺย อปคพฺโก สฺมโณ โคตโมติ ยสฺส ไซ พฺรหฺมณฺณ
 อายคํ คพฺภเสยฺยา ปฺนพฺภวาทินิพฺพตฺติ ปหฺนํ อฺจุณฺนิหฺนฺมุตา ตาธา-
 วตฺตฺกตา อนภาวํ กตา อายคํ อนุปฺปาทชฺมุมา . ตมหนํ อปคพฺโกติ
 วทามิ ตถาคตฺสฺสํ ไซ พฺรหฺมณฺณ อายคํ คพฺภเสยฺยา ปฺนพฺภวาทินิ-
 พฺพตฺติ ปหฺนํ อฺจุณฺนิหฺนฺมุตา ตาถาวตฺตฺกตา อนภาวํ กตา อายคํ
 อนุปฺปาทชฺมุมา อยํ ไซ พฺรหฺมณฺณ ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน
 สฺมุมา วทมาโน วเทยฺย อปคพฺโก สฺมโณ โคตโมติ โน จ
 ไซ ยํ ตฺวํ สฺนุชฺชาเย วเทสฺสํคฺติ ฯ

[๓] เสยฺยถาปํ พฺรหฺมณฺณ กุกฺกุฏฺฐิยา อณฺฑานิ อฏฺฐ จา ทส
 วา ทฺวาทสฺ วา ตานสฺสํ กุกฺกุฏฺฐิยา สฺมุมา อธิสฺยิตานิ สฺมุมา
 ปริเสทิตานิ สฺมุมา ปริภาวิตานิ โย นฺ ไซ เคสํ กุกฺกุฏฺจฺฉลา-
 ปกานํ ปจฺจิมตฺวํ ปาทนชฺฉินฺชาย วา มุชฺตคฺคฺคฺกเกน วา อถฺเตโกสฺ
 ปทฺวาเจตฺตฺวา สฺสํคฺติภา อภินิพฺพิชฺฌเยยฺย กิณฺติ สฺวาสฺสํ วจฺนํโย

เชฏโฐ วา กนิฏโฐ วาติ ฯ เชฏโฐติสฺส โภ โคตม วณฺเณโย
 โส หิ เนลฺลฺ เชฏโฐ โหตฺตติ ฯ เอวเมว โช อหํ พุราหุมน
 อวิชฺชาคตยา ปชาย อณฺุทฺฏคตยา ปริโยนทฺชาย อวิชฺชนฺุทฺโกถลํ
 ปทาเลตฺตวา เอโก ว โลก อนฺุคฺคฺวํ สฺมฺมาสมฺโพธิ อภิสฺมฺพุทฺโช
 โสหํ พุราหุมน เชฏโฐ เสฏฺโฐ โถกสฺส อารทฺธํ โช ปน เม
 พุราหุมน วิริยํ อโหสิ อสฺสตฺถนํ อฺุปฺปญฺจिता สติ อฺุปฺปมฺมุจฺจา
 ปสฺสทฺโช กาโย อสฺวารทฺโช สฺมาหิตํ จิตฺตํ เอกคฺคํ โส โช
 อหํ พุราหุมน วิวิจฺเจว กามเหที วิวิจฺจ อกฺุสฺเสหิ รมฺเมหิ สฺวิตฺถกํ
 สฺวิจฺวารํ วิเวกขํ ปิตีลฺลฺขํ ปจฺมี ฌานํ อฺุปฺสํมฺปชฺช วิหาสี วิตฺถก-
 วิจฺวารนํ อฺุปฺสํมา อชฺเฌตฺตํ สฺมฺปสํทนํ เจตฺโส เอโกทิกาวํ อวิตฺถกํ
 อวิจฺวารํ สฺมาธิขํ ปิตีลฺลฺขํ ทฺุคฺคิยํ ฌานํ อฺุปฺสํมฺปชฺช วิหาสี ปิตียา
 จ วิราคา อฺุเปกฺขโก จ วิหาสี สฺโต จ สฺมฺปชฺชานํ สฺุชฺเบจ
 กายน ปฺยิสฺสเวเทสํ ยนฺตํ อริยา ชาจิกฺขนฺุติ อฺุเปกฺขโก สฺติมา
 สฺุชฺวิหาวีติ คฺุคฺคิยํ ฌานํ อฺุปฺสํมฺปชฺช วิหาสี สฺุชฺสฺส จ ปหานา
 ทฺุทฺทฺสฺส จ ปหานา ปฺุพฺเพ ว โสมนฺุสฺสโทมนฺุสฺสานํ อตฺถงฺคมา
 อทฺุทฺทฺมสฺุชฺ อฺุเปกฺขาสฺติปาริสฺุทฺธิ จตฺตํ ฌานํ อฺุปฺสํมฺปชฺช วิหาสี ฯ
 โส เอวํ สฺมาหิตे จิตฺเต ปริสฺุทฺเต ปริโยทาทे อนงฺคเณ วิคฺคฺ-
 ปกฺกิตฺเตสํ มฺุทฺฏเต กมฺุมนิเย จิตฺเต อานนฺุชฺชปฺุคฺเต^๒ ปฺุพฺเพนิवासํ-
 นฺุสฺสตีตฺตานิยาเย จิตฺตํ อภินิหฺนํมาเมตฺถิ โส อเนกวิหิตํ ปฺุพฺเพนิवासํ

๑ ย. ม. อสฺมฺมุจฺจา ฯ ๒ ย. ม. อานนฺุชฺชปฺุคฺเต ฯ

อนุสฺสรามิ เสยฺยถํ อกัณฺโณ ชาตํ เทวณฺโณ ชาตโย ติสฺสํโสมี
 ชาตโย จตฺสํโสมี ชาตโย ปณฺจบี ชาตโย ทสฺมี ชาตโย วีสฺมี
 ชาตโย ตีสฺมี ชาตโย จตฺตวํสฺมี ชาตโย ปณฺจวํสฺมี ชาตโย
 ชาตีสคฺมี ชาตีสหสฺสํมี ชาตีสตสฺสหสฺสํมี อเนเกบี สํวฏฺฏกปฺเป
 อเนเกบี วิวฏฺฏกปฺเป อเนเกบี สํวฏฺฏวิวฏฺฏกปฺเป อมุตฺตราสึ เอวํ
 นามิ เอวํโคโคโต เอวํวณฺโณ เอวมาหาริ เอวํสฺซทฺทกฺขปฺปฺยิสํเวทํ
 เอวมายฺยุปริยนฺโต โส ตโต จโต อมุตฺร อุกฺพาที ตตฺรปาสา
 เอวํนามิ เอวํโคโคโต เอวํวณฺโณ เอวมาหาริ เอวํสฺซทฺทกฺข-
 ปฺปฺยิสํเวทํ เอวมายฺยุปริยนฺโต โส ตโต จโต อธิฐปฺปนฺนติ ฯ อิติ
 สํการิ สํกฺขเทสํ อเนกวิหิตํ ปุพฺพเพณิวาสํ อนุสฺสรามิ ฯ อयํ โข เม
 พุราหฺมณ รัตติยา ปจฺเม ยามे ปจฺมา วิชฺชา อธิคฺคา อวิชฺชา
 วิหตา วิชฺชา อฺบุปฺพนา ตโม วิหโต อาโตโก อฺบุปฺพโน
 ยถาคํ อปฺปมคฺคสฺส อคฺคาบีโน ปหิตคฺคสฺส วิหโรติ ฯ อยํ โข
 เม พุราหฺมณ ปจฺมา อภินิพฺพิชา อโหสิ กุกฺกฏจฺฉาปกฺสเสว
 อณฺทโกสฺสมหา ฯ โส เอวํ สฺมาหิตะ จิตฺเต ปริสฺสฺสฺเช ปรีโยทาเต
 อนฺจฺฉเณ วิคฺคฺคฺคฺกิตฺเตเส มุทฺทฺคฺเต กมฺมณฺเย จิตฺเต อาเนชฺชปฺปฺคฺเต
 สคฺคฺคานํ จตฺตฺตปฺปาคณฺณาย จิตฺตํ อภินิพฺพนาเมสึ ฯ โส ทิพฺเพน
 จกฺขฺนา วิสฺสฺสฺสฺเรณ อติกฺกณฺตมานุสฺสเณ สคฺคฺเต ปฺปฺสํสามิ จวมาเน
 อฺบุปฺพชฺชมาเน ทึเน ปณฺเฑเต สฺสฺฉเณ ทฺพฺพณฺเณ สคฺคฺเต ทฺกฺกคฺเต
 ยถากมฺมฺบุคฺเต สคฺคฺเต ปชานามิ อิมะ วต โภณฺโต สคฺคฺคา กาย-

ทุจฺจวิเตน สมนฺนาคตา วจฺทุจฺจวิเตน สมนฺนาคตา มโนทุจฺจวิเตน
 สมนฺนาคตา อริยานํ อุนฺนวาทกา มิจฺฉาทิฏฺฐิเก มิจฺฉาทิฏฺฐิกมฺม-
 สฺมาทานา เต กายสฺสํ เกทา ปรี มรณา อปายํ ทุคฺคํ
 วินิปาตํ นิรยํ อุนฺนนา อิเม วา ปน โภหฺโต สฺตฺตฺตา กายสฺจวิเตน
 สมนฺนาคตา วจฺสฺจวิเตน สมนฺนาคตา มโนสฺจวิเตน สมนฺนาคตา
 อริยานํ อุนฺนวาทกา สฺมฺมาทิฏฺฐิเก สฺมฺมาทิฏฺฐิกมฺมสฺมาทานา เต
 กายสฺสํ เกทา ปรี มรณา สฺคฺคํ สฺคฺคํ โสภํ อุนฺนนาติ ฯ
 อิติ ทิพฺเพน จกฺขฺนา วิสฺสุทฺเธน อตฺถกฺกนฺตมานุสฺสเกน สฺตฺเต ปสฺสํสามิ
 จวมาเน อุนฺนปชฺชมาเน หิเน ปณฺเฑ สฺจฺฉนฺเน ทฺชฺชนฺเน สฺคฺเต
 ทุคฺคเต ยถากมฺมฺมฺเบ สฺตฺเต ปชานามิ ฯ อยํ ไช เม พุราหฺมณ
 รคฺติยา มชฺฌิเม ยามे ทฺติยา วิชฺชา อชฺชิตา อวิชฺชา วิหิตา
 วิชฺชา อุนฺนนา ตโม วิหโต อาโตโก อุนฺนโน ยถา
 อปฺปมคฺตสฺส อาตานิโน ปหิตคฺตสฺส วิหโรโค ฯ อยํ ไช เม
 พุราหฺมณ ทฺติยา อภินิพฺพิธา อโหสิ กฺกุกฺกฺจฺฉาปภฺสฺเสว อณฺฺ-
 โกสฺมหา ฯ โสฺ เอวํ สฺมาหิตे จิตฺเต ปรีสฺสุทฺเธ ปรีโยทาเต
 อนนฺคเน วิคฺคฺปภฺกิตฺเต มุทฺทฺเต กมฺมฺนิเย จิตฺเต อาเนนฺชปฺปคฺเต
 อาสฺวานํ ชยวณฺนาย จิตฺตํ อภินินฺนามสฺสํ โสฺ อิทํ ทฺชฺชนฺติ ยถา-
 ภฺกฺติ อพฺภณฺณวสฺสํ อยํ ทฺชฺชสฺมฺมฺโยคิ ยถาภฺกฺติ อพฺภณฺณวสฺสํ อยํ
 ทฺชฺชนิโรจฺติ ยถาภฺกฺติ อพฺภณฺณวสฺสํ อยํ ทฺชฺชนิโรจฺคามินํ ปฺปฺปทาติ

๑ สฺคฺคโสกนฺติมิ ปาไซ ฯ

๔] เวรณชกณฺเฑ เวรณชพฺรหฺมณฺสฺส อฺปาสกคฺคทฺเถสฺนา ๘

ยถาภูตํ อพฺภณฺณวาลํ อีเม ธาตฺวาติ ยถาภูตํ อพฺภณฺณวาลํ อยํ
ธาตฺวสฺมฺทโยติ ยถาภูตํ อพฺภณฺณวาลํ อยํ ธาตฺวนิโรจฺติ ยถาภูตํ
อพฺภณฺณวาลํ อยํ ธาตฺวนิโรจคามินํ ปฏฺยปทาติ ยถาภูตํ อพฺภณฺณวาลํ
ตสฺส เม เอวํ ชานโต เอวํ ปสฺสโต กามาตฺวามิ จิตฺตํ วิมฺขุจฺจิตฺถ
ภวาตฺวามิ จิตฺตํ วิมฺขุจฺจิตฺถ อวิชฺชาตฺวามิ จิตฺตํ วิมฺขุจฺจิตฺถ วิมฺขุ-
ตสฺสํ วิมฺขุตฺตมิตํ^๒ ฌานํ อโหสิ ชฺฌนา ชาติ วุสฺสํ พฺรหฺมจฺริย
กตํ ฌรณํ นวปรี อิตฺตตฺตยาติ อพฺภณฺณวาลํ ฯ อยํ โช
เม พฺรหฺมณ วัตฺติยา ปจฺฉินิเม ยามे ตติยา วิชฺชา ธรฺกตา
อวิชฺชา วิหตา วิชฺชา อฺปฺปนฺนา ตโม วิหโต ธาโลโก อฺปฺปนฺโน
ยถาคํ อปฺปมตฺตสฺส ธาตฺวามิโน ปหิตตฺตสฺส วิหโรโต ฯ อยํ โช
เม พฺรหฺมณ ตติยา อภินิพฺพิธา อโหสิ กุกฺกฺยฺจฺฉาปกตฺสฺเสว
ฉนฺนทโกตฺสฺมหวติ ฯ

[๔] เอวํ วุตฺเต เวรณฺช พฺรหฺมโณ ภควนฺตํ เขตฺทโวจ
เชฏฺโง ภาวํ โคตโม เสงฺฆโง ภาวํ โคตโม อภิกฺกนฺตํ โภ
โคตม อภิกฺกนฺตํ โภ โคตม เสงฺฆนฺตํ โภ โคตม นิกฺกนฺตํ
วา อุกฺกนฺตํ ปฏฺยจฺฉนฺนํ วา จิวเรยฺย มฺหุพฺพสฺส วา มคฺคํ
ธาจิกฺกนฺตํ อนฺนกาเร วา เคตปฺชฺชิตํ ธาเรยฺย จกฺขมฺนฺโต
รฺพานิ ทกฺขนฺตํ เอวเมว^๑ โภตา โคตเมน อณฺเฏปฺริยาเยน ฌมฺโม

๑ เขภฺยเยน อโโค ปวี ทิฏฺฐจฺจาสวปฺปิตฺติ อคฺคิตฺติ ฯ ๒ วิมฺขุตฺตมฺหํตีมี
ปาโง ฯ ๓ สพฺพตฺถ เอวเมวาทิ ปาโง ทิสฺสตี ฯ

ปกาสีโต เอสาหิ ภวนคิ โคตมํ สรณํ คจฺฉณามิ ชมฺมุณฺยจ
 ภิกฺขุสงฺฆณฺยจ อฺปาสกํ มํ ภวํ โคตโม ชาเรตุ อชฺชตฺตฺตฺเต ปาณฺนเปตํ
 สรณํ คคํ อธิวาเสตุ จ เม ภวํ โคตโม เวรณฺชายํ วสฺสํวาสํ
 สหุชฺชํ ภิกฺขุสงฺฆเณตฺติ ๑ อธิวาเสสิ ภควา ตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต
 ๑ อถโฆ
 เวรณฺชโฆ พฺราหฺมณฺโณ ภควโต อธิวาสนํ วิทิตฺวา อจฺจุจฺยาสาณา
 ภควนคํ อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณํ กตฺวา ปกฺกามิ ๑

[๕] เตน โฆ ปน สมฺเยน เวรณฺชชา ทฺพฺภิกฺขา โหติ
 ทฺวํหิตฺติกา เสตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต น สํกฺรา อฺนฺนฺนฺนฺนฺนฺนฺน
 ปคฺค
 ยาเปตฺติ ๑ เตน โฆ ปน สมฺเยน อุตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต
 อสฺสํวํณฺชชา ปณฺจมตฺเตหิ อสฺสํสํเตหิ เวรณฺชายํ วสฺสํวาสํ อฺปคฺคฺค
 โหนฺติ ๑ เตหิ อสฺสํมณฺฑลิกาสํ ภิกฺขุณํ ปตฺตฺตฺตฺตฺตฺต
 ปณฺนตฺตํ โหติ ๑ ภิกฺขุ ปุพฺพณฺหํมยํ นิวาเสตฺวา ปตฺตํจํวราทาย
 เวรณฺชายํ^๒ ปิณฺฑลํทาย ปวิสิตฺวา ปิณฺฑลํ อตฺถมาณา อสฺสํมณฺฑลิกาสํ
 ปิณฺฑลํทาย จริตฺวา ปตฺตฺตฺตฺตฺตฺตํ อารามํ หริตฺวา อุกฺกฺกฺก
 โกฏฺฏ
 โกฏฺฏ
 ปริภุชฺชนฺติ ๑ อายสฺมา ปนาณฺนโธ ปตฺตฺตฺตํ สิตายํ
 ปิณฺฑลํทํ ภควโต อฺปนาเมตฺติ ๑ คํ ภควา ปริภุชฺชนฺติ ๑
 อสฺสํสํสํ โฆ ภควา อุกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺก
 ๑ ชานนฺตํปํ ตถาคตา ปุจฺฉนฺติ ชานนฺตํปํ
 น ปุจฺฉนฺติ กาสํ วิทิตฺวา ปุจฺฉนฺติ กาสํ วิทิตฺวา
 น ปุจฺฉนฺติ

๑ สํพฺพตฺต ปตฺต
 ปาไซฺยํ ทิสฺสํติ ๑ ๒ ยฺ. ม. เวรณฺชํ ๑
 ๓ ยฺ. ม. ปิณฺฑลํทํ ๑

อตฺถสฺสญฺหิตํ ตถาคตา ปุจฺจนฺติ โน อนตฺถสฺสญฺหิตํ อนตฺถสฺสญฺหิตเ
 เสตฺถาโต ตถาคตานํ ฯ ทูวฺหากาเวหิ พุทฺธา ภควนฺโต ภิกฺขุ
 ปฏิปุจฺจนฺติ รมฺมํ วา เทเสสฺสาม สํวกานํ วา สิกฺขาปทํ
 ปณฺณวาเปสฺสามาติ ฯ อถ โส ภควา อายสฺมมฺหํ อานนฺทํ อามนฺเตสิ
 กิณฺหุ โส โส อานนฺท อุกฺกุชฺถสฺสทฺโทติ ฯ อถ โส อายสฺมา
 อานนฺโท ภควโต เอกมตฺตํ อารุเจสี ฯ สํชฺ สุชฺ อานนฺท
 ศฺเมหิ อานนฺท สํปฺปริเสหิ วิชิตํ ปจฺจติมา ชนตา สํติมฺโสทนํ
 อติมณฺเฑสฺสคฺคิตํ ฯ

[๖] อถ โส อายสฺมา มหาโมคฺคตฺถาโน เยน ภควา เตนุ-
 ปสงฺกมิ อฺปสงฺมิตฺตวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺตวา เอกมมฺหํ นิสฺสีติ ฯ
 เอกมมฺหํ นิสฺสินฺโน โส อายสฺมา มหาโมคฺคตฺถาโน ภควนฺตํ เอกทโวจ
 เอกรหิ ฆนฺเต เวรณฺชา ทุพุกุชฺชา ทูวฺหิติกกา เสตฺถุจิกกา สฺตถากา-
 วุตฺตา น สฺถฺวรา อฺญฺเนน ปคฺคเหน ยาเปตฺตุ อิมิสฺสํ ฆนฺเต
 มหาปจฺจวิยา เหนฺจิมคตฺตํ สฺมฺปนฺนํ^๑ เสยฺยถาปํ ชฺชทฺทมชฺชํ^๒ อนฺตํ
 เอวมสฺสํ สํทํ สํธาหํ ฆนฺเต ปจฺจวิ ปวิจฺจเตยฺยํ ภิกฺขุ ปปฺปฏโกชฺชํ
 ปวิภฺจฺจสฺสํคฺคิตํ ฯ เย ปน เต โมคฺคตฺถาน ปจฺจวินฺตฺตํ ปาณา
 เต กถํ กวิสฺสํคฺคิตํ ฯ เอกาทํ ฆนฺเต ปาณํ อภินิมฺมิทฺตํ
 เสยฺยถาปํ มหาปจฺจวิ เย ปจฺจวินฺตฺตํ ปาณา เต ตตฺถ สงฺกา-
 เมสฺสํ อเถน หตฺเถน ปจฺจวิ ปวิจฺจเตสฺสํคฺคิตํ ฯ อถ โมคฺคตฺถาน

๑ ม. วา. วสฺสํปนฺนํ ฯ ๒ ย. ชฺชทฺทมชฺชํ ฯ

มา เต รุจจิ ปชวี ปริวตเตคุ วิปตุตาสบี สคฺคา ปฏิตเภยฺยุนฺติ ฯ
 ส่าชฺ ฆนฺเต สฺพฺโพ ภิกฺขุสงฺໄໝ อุตฺตรกฺรุํ ปิณฺฑทฺาย คจฺเฉยฺยาคิ ฯ
 เย ปน เต โมคฺคตฺถาน ภิกฺขุ อนิทฺธิมนฺโต เต กถํ กริสฺสํสํติ ฯ
 ตถาหิ ฆนฺเต กริสฺสํสามิ ยถา สฺพฺเพ ภิกฺขุ คจฺฉิสฺสํสํตํติ ฯ
 อถํ โมคฺคตฺถาน มา เต รุจจิ สฺพฺพสฺสํ ภิกฺขุสงฺໄໝสฺสํ อุตฺตรกฺรุํ
 ปิณฺฑทฺาย คมฺนฺนฺติ ฯ

[๗]. อถໄໝ อายสฺมโต สํวริปฺตุตสฺสํ วโหคตสฺสํ ปฏิสฺสํตํสฺสํ
 เอวํ เจตสฺสํ ปริวิตฺตโก อุตฺปาทิ กตฺเมสํนํ ໄໝ พุทฺธานํ
 ภคฺวณฺตํ พุทฺหมจฺริยํ น จิริฎฺจิติกํ อโหสิ กตฺเมสํนํ พุทฺธานํ
 ภคฺวณฺตํ พุทฺหมจฺริยํ จิริฎฺจิติกํ อโหสฺสํติ ฯ อถໄໝ อายสฺมา
 สํวริปฺตุโต สํยถฺนฺหสฺมยํ ปฏิสฺสํตฺถานา อฎฺฐจิติ เยน ภคฺวา
 เตนฺอุปสฺงฺกมิ อฺอุปสฺงฺกมิทฺวา ภคฺวณฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมฺนฺตํ นิสฺสํติ ฯ
 เอกมฺนฺตํ นิสฺสินฺโน ໄໝ อายสฺมา สํวริปฺตุโต ภคฺวณฺตํ เอตฺทໄວຈ
 อธิ มยฺหํ ฆนฺเต วโหคตสฺสํ ปฏิสฺสํตํสฺสํ เอวํ เจตสฺสํ ปริวิตฺตโก
 อุตฺปาทิ กตฺเมสํนํ ໄໝ พุทฺธานํ ภคฺวณฺตํ พุทฺหมจฺริยํ น
 จิริฎฺจิติกํ อโหสิ กตฺเมสํนํ พุทฺธานํ ภคฺวณฺตํ พุทฺหมจฺริยํ
 จิริฎฺจิติกํ อโหสฺสํติ ฯ ภคฺวโต ๑ สํวริปฺตุต วิปฺสฺสํสฺสํ ภคฺวโต
 ๑ สฺธิสฺสํ ภคฺวโต ๑ เวสฺสํสฺสํ พุทฺหมจฺริยํ น จิริฎฺจิติกํ อโหสิ
 ภคฺวโต ๑ สํวริปฺตุต กပ္ပสฺนฺหสฺสํ ภคฺวโต ๑ โทນาคมฺนฺตํ
 ภคฺวโต ๑ กตฺสํปสฺสํ พุทฺหมจฺริยํ จิริฎฺจิติกํ อโหสฺสํติ ฯ โท นุ

โฆ ภนฺเต เหตุ โภ ปจฺจโย เยน ภควโต ๑ วิปสฺสึสฺสึสฺส
 ภควโต ๑ สึขิสฺส ภควโต ๑ เวสฺสภุสฺส พฺรหฺมจฺริยํ น
 จิรวุจฺติกํ อโหสฺสติ ๑ ภควา ๑ สํวิปฺตุตฺต วิปสฺสึ ภควา ๑
 สึขี ภควา ๑ เวสฺสภุ กิถาสฺโน อเหสฺสุ สํวกานํ วิตุถาเรน
 ฆมฺมํ ทสฺสเสตฺตุ อปฺปกณฺจ เหนฺติ อโหสิ สฺสุตฺตํ เคยฺยํ เวยฺยาकरणํ
 คาคา อุตฺถานํ อิติวุตฺตกํ ฆาตกํ อพฺภุตฆมฺมํ เวทลฺลํ อปฺปณฺณตฺตํ
 สํวกานํ สิกฺขาบํทํ อนุทฺธิยฺจํ ปาติโมกฺขํ เตสฺสํ พุทฺธานํ
 ภควนฺตฺตานํ อนุตฺตธาเนน พุทฺธานุพุทฺธานํ สํวกานํ อนุตฺตธาเนน
 เย เต ปจฺจนิมา สํวกา นานานามา นานาโคตฺตา นานาขจฺจา
 นานากุถา ปพฺพชิตฺตา เต ตํ พฺรหฺมจฺริยํ ฆิปฺปณฺณเวว อนุตฺตธาเปสฺสุ
 เสยฺยถาปปี สํวิปฺตุตฺต นานาปฺปฺพานิ ผตฺเท นิกฺขิตฺตฺตานิ สฺสุตฺเตน
 อสงฺกหิตฺตานิ ตานิ วาโต วิกิริติ วิฆมฺติ วิทฺธํเสตฺติ ตํ กิถึสฺส เหตุ
 ยถาคํ สฺสุตฺเตน อสงฺกหิตฺตฺตา เอวเมว โฆ สํวิปฺตุตฺต เตสฺสํ พุทฺธานํ
 ภควนฺตฺตานํ อนุตฺตธาเนน พุทฺธานุพุทฺธานํ สํวกานํ อนุตฺตธาเนน
 เย เต ปจฺจนิมา สํวกา นานานามา นานาโคตฺตา นานาขจฺจา
 นานากุถา ปพฺพชิตฺตา เต ตํ พฺรหฺมจฺริยํ ฆิปฺปณฺณเวว อนุตฺตธาเปสฺสุ
 กิถาสฺโน ๑ เต พุทฺธา^๑ ภควนฺโต อเหสฺสุ สํวเก^๒ เจตสา
 เจโต ปริจฺจ โขวทิตฺตุ ภูตปฺพพฺพิ สํวิปฺตุตฺต เวสฺสภุ ภควา อรหํ
 สมนฺมาสมฺพุทฺโฆ อณฺเณตฺรสมฺมึ ภูสฺนเก วณฺสณฺเฑ สหสฺสํ ภิกฺขุสงฺฆมฺ

๑ อัย ปาโส กตฺถจि น ทิสฺสติ ๑ ๒ สํวกานนฺตฺตํ อตฺถิ ๑

เจตธา เจโต ปริจฺจ โยวทติ อนุสาสติ เหว วิตถุเกถ มา
 เหว วิตถุภิตถ เหว มนสิกรโรถ มา เหว มนสาถถถ อิทํ
 ปชถล อิทํ อุปสมุปชช วิหระถติ อถไซ สํวริปุตฺต เตสํ
 ภิกขุสฺสหฺสฺสํ เวสฺสํภฺนา ภควตา ชรหตา สฺมมาสมฺพุทฺเธน เหว
 โยวทียมานานํ เหว อนุสาธียมานานํ อนุปาทาย อาสเวหิ จิตฺตานิ
 วิมุจฺจิสฺสํ ตตฺร สฺสํ สํวริปุตฺต ภูตฺถนภฺสฺสํ วนฺสณฺุทฺสฺสํ ภูตฺถนภฺคตฺถุมิ
 โหติ โย โกจิ อวิตรโค ทํ วนฺสณฺุทฺสํ ปวิสฺติ เยภฺยเยน
 โถมานิ หิสนฺุติ อยํ ไช สํวริปุตฺต เหตุ อยํ ปจฺจโย เยน
 ภควโต ๑ วิปฺสฺสิสฺสํ ภควโต ๑ สิวฺสฺสํ ภควโต ๑ เวสฺสํภฺสฺสํ
 พุทฺหมจฺริยํ น จิรฺยฺจิตฺกํ อโหสฺสฺติ ๑ โภ ปน ภนฺเต เหตุ โภ
 ปจฺจโย เยน ภควโต ๑ กถฺสฺนุทฺสฺสํ ภควโต ๑ โภนาคมนฺุทฺสํ
 ภควโต ๑ กถฺสฺปฺสฺสํ พุทฺหมจฺริยํ จิรฺยฺจิตฺกํ อโหสฺสฺติ ๑ ภควา ๑
 สํวริปุตฺต กถฺสฺนุชฺ โภภควา ๑ โภนาคมนฺุทฺสํ ภควา ๑ กถฺสฺป
 อภิตาสฺสฺโน อหฺสฺสํ สํวถานํ วิคฺคาเรน ชมฺมํ เทเสตฺถํ พุทฺธจฺ เหน้
 อโหสฺสํ สฺสํคตฺถํ เคยฺยํ เวยฺยากรณํ คาคา อุตฺถานํ อิติคฺคตฺถํ ชาตกํ
 อพุทฺธชมฺมํ เวทลฺลํ ปณฺณตฺถํ สํวถานํ สิกฺขาปทํ อุตฺถิยฺยํ
 ปาติโมกฺขํ เตสํ พุทฺธานํ ภควนฺุถานํ อนุตฺตราเนน พุทฺธานุพุทฺธานํ
 สํวถานํ อนุตฺตราเนน เย เต ปจฺจนิมา สํวถา นานานามา นานา-
 โภคฺคา นานาขจฺจา นานากุตา ปพุทฺธิตา เต ตํ พุทฺหมจฺริยํ

๑ เตสํ ภิกขุชนฺุติ อมฺหากํ ชนฺุติ ๑ ๒ ม. เยภฺยเยน ๑

จิริ ทัมมทฺธานํ จเปสฺสุ เสยฺยถาปึ สํวริปฺตฺต นานาปฺปฺพมานิ ผตฺเต
นิกฺขิตฺตานิ สฺส
วิธมฺมิตฺติ น วิทฺธมฺมิตฺติ ตํ กิธฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
เอวเมว โข สํวริปฺต
พฺพทฺธานํพฺพทฺธานํ สํวณฺณํ อนุตฺตรชาเนน
พฺพทฺธานํพฺพทฺธานํ สํวณฺณํ อนุตฺตรชาเนน เย เต ปจฺจนิมา สํวณฺ
นानานามา นานาโคตฺตฺตา นานาชาจฺจนา นานากุตา ปพฺพชฺชิตฺตา เต
ตํ พฺรหฺมจฺริยํ จิริ ทัมมทฺธานํ จเปสฺสุ อยํ โข สํวริปฺตฺตฺต
อยํ ปจฺจจโย เยน ภควโต จ กุสฺสนฺนฺนฺนฺนฺนฺนฺนฺนฺนฺนฺนฺน
คฺคณฺน
ภควโต จ กุสฺสนฺน
พฺรหฺมจฺริยํ จิริจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจ
อโหสฺส

[๘] อถ โข อายสฺสฺมา สํวริปฺตฺตโค อญฺฺจายาสฺนา เอกํ อุตฺตฺตรา-
สฺงฺกํ กวิตฺวา เยน ภควา เตนฺนฺนฺนฺนฺนฺนฺนฺนฺนฺนฺนฺนฺน
ปณฺนาเมตฺวา ภควนฺนฺน
เอตทโวจ เอตสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
ภควา สํวณฺณํ สิกฺขาปทํ ปณฺณฺนาเปยฺย อุกฺกฺกฺกฺกฺก
ปาติโมกฺกฺก
ยถยิทํ พฺรหฺมจฺริยํ อทฺทฺทฺทฺทฺทฺทฺทฺทฺทฺท
อสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
อากเมหิ คฺคํ สํวริปฺตฺต ตถาคโต จ ตตฺถ กถํ
ชานิสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
น ตาว สํวริปฺตฺต สฺสฺสฺสฺสฺสฺส
สิกฺขาปทํ ปณฺณฺนา-
เปติ อุกฺกฺกฺกฺกฺกฺก
ปาติโมกฺกฺก ยาว น อธิเรกจฺเจ อาสฺวจฺจฺจ
ชานินฺยา ชมฺมา สฺงฺฆे ปาตฺกนฺนฺน
ยโต จ โข สํวริปฺตฺต อธิเรกจฺเจ
อาสฺวจฺจฺจ ชมฺมา สฺงฺฆे ปาตฺกนฺนฺน
อถ สฺสฺสฺสฺสฺส
สฺสฺสฺสฺสฺส
สํวณฺณํ

๓ ม. ยถายิทํ ฯ

สิกฺขาปทํ ปณฺณวาเปติ อุกฺกัถิสฺสตี ปาติโมกฺขํ เตสฺสญฺเฌว อาสวฺจฺจฺจา-
 นียานํ รมฺมานํ ปฏฺฐิฆาตาย น ตาว สํวริปฺปุตฺต อธิเรกฺกฺเจ อาสวฺจฺจฺจา-
 นียา รมฺมา สงฺฆเ ปาตุกฺกวนฺติ ยาว น สงฺโฆ รัตฺตคณฺณุมหุตฺตํ
 ปตฺโต โหติ ยโต ๑ โข สํวริปฺปุตฺต สงฺโฆ รัตฺตคณฺณุมหุตฺตํ
 ปตฺโต โหติ อถ อธิเรกฺกฺเจ อาสวฺจฺจฺจฺจา นียา รมฺมา สงฺฆเ ปาตุ-
 กฺกวนฺติ อถ สํตฺถา สํวกานํ สิกฺขาปทํ ปณฺณวาเปติ อุกฺกัถิสฺสตี
 ปาติโมกฺขํ เตสฺสญฺเฌว อาสวฺจฺจฺจา นียานํ รมฺมานํ ปฏฺฐิฆาตาย น
 ตาว สํวริปฺปุตฺต อธิเรกฺกฺเจ อาสวฺจฺจฺจา นียา รมฺมา สงฺฆเ ปาตุกฺกวนฺติ
 ยาว น สงฺโฆ เวปฺปุตฺตมฺหุตฺตํ ปตฺโต โหติ ยโต ๑ โข สํวริปฺปุตฺต
 สงฺโฆ เวปฺปุตฺตมฺหุตฺตํ ปตฺโต โหติ อถ อธิเรกฺกฺเจ อาสวฺจฺจฺจา นียา
 รมฺมา สงฺฆเ ปาตุกฺกวนฺติ อถ สํตฺถา สํวกานํ สิกฺขาปทํ ปณฺณวา-
 เปติ อุกฺกัถิสฺสตี ปาติโมกฺขํ เตสฺสญฺเฌว อาสวฺจฺจฺจา นียานํ รมฺมานํ
 ปฏฺฐิฆาตาย น ตาว สํวริปฺปุตฺต อธิเรกฺกฺเจ อาสวฺจฺจฺจา นียา รมฺมา
 สงฺฆเ ปาตุกฺกวนฺติ ยาว น สงฺโฆ ตาภกฺคฺคฺมฺหุตฺตํ ปตฺโต โหติ
 ยโต ๑ โข สํวริปฺปุตฺต สงฺโฆ ตาภกฺคฺคฺมฺหุตฺตํ ปตฺโต โหติ อถ
 อธิเรกฺกฺเจ อาสวฺจฺจฺจา นียา รมฺมา สงฺฆเ ปาตุกฺกวนฺติ อถ สํตฺถา
 สํวกานํ สิกฺขาปทํ ปณฺณวาเปติ อุกฺกัถิสฺสตี ปาติโมกฺขํ เตสฺสญฺเฌว
 อาสวฺจฺจฺจา นียานํ รมฺมานํ ปฏฺฐิฆาตาย นิสฺสพฺพุโถ หิ สํวริปฺปุตฺต
 ภิกฺขุสงฺโฆ นิสฺสวาทนโถ อปคคฺกาพโก สํกฺกฺโฆ ปริโยทาโต สํเว
 ปตฺติจฺจฺจฺโถ อิมสํ หิ สํวริปฺปุตฺต ปณฺณจฺจฺจฺนํ ภิกฺขุสงฺกานํ โย ปจฺจฺฉิมโก

ภิกฺขุ โส โสตาปนฺโน อวินิปาตชฺมุโม นียโต สฺมุโพธิปฺปายโนติ ฯ

[๘] อถโฆ ภควา อายสฺมมฺหํ อานนฺทํ อามนฺเตสึ อัจฉินฺณํ
โฆ ปเนตํ อานนฺท ตถาคตานิ เยหิ นิมฺมิตฺตา วสฺสํ วสฺสฺสฺส
น เต อนปโตเกตุวา ชนปทจาริกํ ปกฺกมฺมฺหิติ อายามานนฺท
เวรณฺชํ พุราหฺมณํ อปโตเกสฺสํมาติ ฯ เอวํ ภนฺเตติ โฆ อายสฺมา
อานนฺโท ภควโต ปจฺจุสฺสโสสึ ฯ อถโฆ ภควา นีวาเสตุวา ปคฺค-
จฺจฺจฺจมาทาย อายสฺมตฺตา อานนฺทเทน ปจฺจุจาสฺมเณน เยน เวรรณชฺชสฺส
พุราหฺมณสฺส นีเวสนํ เตนฺอุปสฺงกฺมิ อฺอุปสฺงกฺมิตฺวา ปณฺณตฺเต อาสเน
นีสฺสึติ ฯ อถโฆ เวรรณชฺ พุราหฺมโณ เยน ภควา เตนฺอุปสฺงกฺมิ
อฺอุปสฺงกฺมิตฺวา ภควนฺทํ อภิวาเทตุวา เอกมฺหํ นีสฺสึติ ฯ เอกมฺหํ
นีสฺสินํ โฆ เวรรณชฺ พุราหฺมณํ ภควา เขตทโวจ นิมฺมิตฺตมฺหา
คยา พุราหฺมณ วสฺสํ วุตฺถา อปโตเกมํ คํ อิจฺฉาม มยํ
ชนปทจาริกํ ปกฺกมิตฺตฺนฺติ ฯ สจฺจํ โภ โคตม นิมฺมิตฺตคฺคต มยา
วสฺสํ วุตฺถา อปฺปิจ โย เทยฺยชฺมุโม โส น ทินฺโน ตณฺจ
โฆ โน อสฺมมฺหํ โนปฺปิ อทาคฺคกฺมฺยตา คํ กฺุเตตฺถ ตพฺภา
พหุภิจฺจา ชฺรวาจาสฺมา พหุภฺรณฺญา อชิวาเสตุ เม ภวํ โภคโม
สฺสฺวาตนาถ ภคฺคํ สฺสฺซึ ภิกฺขุสฺสงฺเขนาติ ฯ อชิวาเสสึ ภควา คฺคณฺทึ-
ภาเวน ฯ อถโฆ ภควา เวรรณชฺ พุราหฺมณํ ชฺมุมียา กถาย
สฺนทสฺสเสตุวา สฺมาทเปตุวา สฺมฺมตฺเตเสตุวา สฺมฺมปฺหเสตุวา อฏฺฐจฺจา-

๑ ย. ม. อปโตกาม ฯ

ยาสนา ปกคามิ ฯ อถโฆ เวรณฺโฆ พุราหุมนฺโน คตฺถสา วตฺติยา
 อจฺจุเยน สฺเก นินฺเวสฺสเน ปณฺณํคํ ชาทญฺญํ โภชนญฺญํ ปฏฺฐิยาทาเปตฺวา
 ภคฺวโต กาดํ อารโจะเปสฺสิ กาทโต โภ โคตม นินฺจฺจิตํ ภคฺตฺนุคฺติ ฯ
 อถโฆ ภคฺวา ปุพฺพพฺนุหสฺมยํ นินฺวาเสตฺวา ปตฺตจฺจิวรมาทาย เยน
 เวรณฺชสฺสํ พุราหุมนฺสฺสํ นินฺเวสฺนํ เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา
 ปณฺณตฺเต อาสฺสเน นิสฺสํทิตฺติ สํทฺธิํ ภิกฺขุสงฺฆเณ ฯ อถโฆ เวรณฺโฆ
 พุราหุมนฺโน พุทฺธปฺปมฺุขํ ภิกฺขุสงฺฆํ ปณฺณํเตน ชาทญฺเยน โภชนญฺเยน
 สํหตฺตา สํนตฺตเปตฺวา สมนฺวาเรตฺวา ภคฺวณฺคํ ภคฺตฺตาวํ โอนฺนต-
 ปตฺตปาณํ ทิจฺจิวเรน อจฺจุณาเทสฺสิ เอกเมกญฺจ ภิกฺขุํ เอกเมเกน
 ทฺถสฺสยฺเยเคน อจฺจุณาเทสฺสิ ฯ อถโฆ ภคฺวา เวรณฺชํ พุราหุมนฺนํ ชมฺมิยา
 กถาย สํนทฺถเสตฺวา สํมาทเปตฺวา สมนฺคฺเตเชตฺวา สมนฺปหฺเสตฺวา
 อจฺจุยฺยาสนา ปกคามิ ฯ อถโฆ ภคฺวา เวรณฺชายํ ยถาภิรฺนุคฺติ
 วิหริตฺวา อณฺุปกมฺมํ โสวเรยฺยํ สํกสฺสํ กณฺณณฺุชฺชํ เยน ปยา-
 คปฺติยฺจฺฉานํ เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ปยา-
 คปฺติยฺจฺฉานเณ คจฺจํ นทฺติ
 อจฺจุตฺติตฺวา เยน พาราณสํ ตทวสฺสิ ฯ อถโฆ ภคฺวา พาราณสญฺญํ
 ยถาภิรฺนุคฺติ วิหริตฺวา เยน เวสํถํ เตน จาริกํ ปกคามิ อณฺุ-
 ปฺพพฺเพน จาริกํ จรมาโน เยน เวสํถํ ตทวสฺสิ ฯ คจฺจํ สฺกํ
 ภคฺวา เวสํถญฺญํ วิหริติ มหาเวเน กุฏฺฐาคารสํถายํ ฯ

เวรณฺชภาณวารํ นินฺจฺจิตํ ฯ

ปัจฉิมปาราชิกกณฑ์

[๓๐] เตน ไช ปน ส้มเยน เวสัถียา อวิทุเร กถนุทคาโม^๑
โหติ ๑ ตตถ สุตินุโน นาม กถนุทปุตโต^๒ เสฏฐิปปุตโต โหติ ๑
อถไช สุตินุโน กถนุทปุตโต สัมพหุเดหิ สหાયเกหิ สหุธิ เวสัถิ
อคมาสี เกนจเทว กรรมเยน ๑ เตน ไช ปน ส้มเยน ภควา
มหิตยา ปริสาย ปริวุโต ชมมัม เทเสนุโต นิสินุโน โหติ ๑
อทุทสา ไช สุตินุโน กถนุทปุตโต ภควนุคัม มหิตยา ปริสาย
ปริวุคัม ชมมัม เทเสนุคัม นิสินุณัม ๑ ทิสฺสูวานสฺสูสฺส เอตทโหสิ ยนฺนุนาหัม
ชมมัม สฺสูเนยฺยนุติ ๑ อถไช สุตินุโน กถนุทปุตโต เยน ส่า ปริส่า
เตนุปลงฺกมิ อฺอุปสงฺกมิตฺวา เอกมฺนุคัม นิสิตฺติ ๑ เอกมฺนุคัม นิสินุณสฺสูส
ไช สุตินุณสฺสูส กถนุทปุตฺตสฺสูส เอตทโหสิ ยถา ยถา ไช อหัม
ภควตา ชมมัม เทสิตัม อาชานามิ นยิตัม สฺสูกรัม อคารัม อชฺฐณาจฺจสา
เอกนุคปริปฺปณฺณํ เอกนุคปริสฺสูทฺธัม สฺสูชฺชิตฺติคัม พุรฺหมจฺจริยัม จริคัม ยนฺนุนา
หาหัม เกสฺสมสฺสูสฺสู โสหาเวตฺตฺวา ภาส่ายานิ วตฺตฺวานิ อจฺจนาเทตฺตฺวา
อคารสฺสูมา อนคาริยัม ปพฺพเชยฺยนุติ ๑ อถไช ส่า ปริส่า ภควตา
ชมฺมิยา กถาย สฺสูนุทสฺสูสิตา สฺสูมาทปิตา สฺสูมุตฺเตชิตา สฺสูมปหิสิตา
อฺจฺจจฺจาयाสฺสนา ภควนุคัม อภิวาเทตฺตฺวา ปทกฺขินฺณํ กตฺวา ปกฺกามิ ๑

๑ ยฺ. กถนุทกคาโม นาม ๑ ม. กถนุทคาโม นาม ๑ ๒ ยฺ.
กถนุทกปุตโต ๑

อถโฆ สุทฺธิโน กถนุทปฺคุโต อจิริวฺจฺจิตาย ปริธาย เยน ภควา
 เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกमितฺวา ภควนฺตํ อภิวาทေตฺวา เอกมฺหตฺตํ นิสฺสํ ๑
 เอกมฺหตฺตํ นิสฺสิโน โฆ สุทฺธิโน กถนุทปฺคุโต ภควนฺตํ เขตฺทโวจ
 ยถา ยถาหํ ฆนฺเต ภควตา ฆมฺมํ เทสํ อชานามิ นยิทํ สฺกฺรํ
 อคารํ อชฺฌวาทฺสตา เอกนฺตปริปฺนฺณํ เอกนฺตปริสฺสฺสํ สงฺฆตฺธิตฺตํ
 พุทฺธุจฺจิริยํ จริตฺตํ อิจฺฉามหํ ฆนฺเต เกสํสฺสํ โอหาวเรตฺวา ภาสา-
 ยานิ วตฺถานิ อจฺฉวาเทตฺวา อคารสฺมา อนคาวิชํ ปฺพพฺชิตฺตํ ปฺพพฺพา-
 เชตฺตํ มํ ภควาติ ๑ อนุญฺญาโตสฺสิ ปน คุวํ สุทฺธินุ มาตাবีตฺตฺหิ
 อคารสฺมา อนคาวิชํ ปฺพพฺชชยาติ ๑ น โฆ อหํ ฆนฺเต อนุญฺญาโต
 มาตাবีตฺตฺหิ อคารสฺมา อนคาวิชํ ปฺพพฺชชยาติ ๑ น โฆ สุทฺธินุ
 ตถาคตา อนนฺญาตํ มาตাবีตฺตฺหิ ปฺคุตฺตํ ปฺพพฺวาเชนตฺตํ ๑ โสหํ
 ฆนฺเต ตถา กิริสฺสามี ยถา มํ มาตาวีตโร อนุชานิสฺสฺสนฺติ
 อคารสฺมา อนคาวิชํ ปฺพพฺชชยาติ ๑

[๑๓] อถโฆ สุทฺธิโน กถนุทปฺคุโต เวสฺสาตฺธิยํ ตํ กรณฺเญํ ตํเวตฺวา
 เยน กถนุทคานฺโม เยน มาตาวีตโร เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกमितฺวา
 มาตาวีตโร เขตฺทโวจ อมฺม ตาต ยถา ยถาหํ ภควตา ฆมฺมํ
 เทสํ อชานามิ นยิทํ สฺกฺรํ อคารํ อชฺฌวาทฺสตา เอกนฺตปริปฺนฺณํ

๑ อโค ปวํ กตฺถจฺจि อถโฆ สุทฺธิโน กถนุทปฺคุโต ภควโต ภาสิตํ
 อภินนฺทิตฺวา อฺจฺจชฺชาตฺนา ภควนฺตํ อภิวาทเทตฺวา ปทกฺขินฺณํ กตฺวา
 ปทกฺกามํติ ทฺธิตํ ๑

เอกนฺตปริสฺสุทฺธิ์ สํวชฺชิตฺติ์ พุรฺหมจฺริยํ จริตฺตุ์ อิจฺฉามหํ เกสฺมสฺสุสฺสุ
 โอิหาวเรตฺวา กาสายานิ วคฺคฺถานิ อจฺฉวาทฺเตตฺวา อคฺวารสฺสุมา อนคฺวาริยํ
 ปพฺพชฺชิตฺตุ์ อนุชานาถ มํ อคฺวารสฺสุมา อนคฺวาริยํ ปพฺพชฺชชฺชายาติ ฯ
 เอรํ วคฺคฺเต สุตฺตนิพนฺทสฺสุสฺส กถนฺตปคฺคฺตสฺสุสฺส มาตาปิตโร สุตฺตนิพนฺทํ กถนฺต-
 ปคฺคฺตํ เอตทโวจฺจุ์ ทฺวํ ไชลฺลิตฺติ์ ตาต สุตฺตนิพนฺทํ อมฺหากํ เอกปคฺคฺตโก
 ปิโย มนาโป สฺสุเชตฺติโค สฺสุชฺชปริหโค น ทฺวํ ตาต สุตฺตนิพนฺทํ กิณฺณจि
 ทฺวฺกฺขสฺสุสฺส ชานาสี มรณฺเณปปี มยฺนฺเต อกามกา จินา ภวิสฺสุสฺสาม
 กิ ปน มยํ ตํ ชฺฉวคฺคฺตํ อนุชานิสฺสุสฺสาม อคฺวารสฺสุมา อนคฺวาริยํ
 ปพฺพชฺชชฺชายาติ ฯ ทฺวคฺคฺคิยมฺบปี ไช สุตฺตนิพนฺโท กถนฺตปคฺคฺตโค มาตาปิตโร
 เอตทโวจ อมฺมํ ตาต ยถา ยถาหํ ภคฺวตา ชมฺมํ เทสฺสิตฺติ์
 อาชานามิ นยฺยิทํ สฺสุทฺตํ อคฺวาริ อชฺฉวาวสฺสตา เอกนฺตปริปฺปณฺณํ
 เอกนฺตปริสฺสุทฺธิ์ สํวชฺชิตฺติ์ พุรฺหมจฺริยํ จริตฺตุ์ อิจฺฉามหํ เกสฺมสฺสุสฺสุ
 โอิหาวเรตฺวา กาสายานิ วคฺคฺถานิ อจฺฉวาทฺเตตฺวา อคฺวารสฺสุมา อนคฺวาริยํ
 ปพฺพชฺชิตฺตุ์ อนุชานาถ มํ อคฺวารสฺสุมา อนคฺวาริยํ ปพฺพชฺชชฺชายาติ ฯ
 ทฺวคฺคฺคิยมฺบปี ไช สุตฺตนิพนฺทสฺสุสฺส กถนฺตปคฺคฺตสฺสุสฺส มาตาปิตโร สุตฺตนิพนฺทํ กถนฺต-
 ปคฺคฺตํ เอตทโวจฺจุ์ ทฺวํ ไชลฺลิตฺติ์ ตาต สุตฺตนิพนฺทํ อมฺหากํ เอกปคฺคฺตโก
 ปิโย มนาโป สฺสุเชตฺติโค สฺสุชฺชปริหโค น ทฺวํ ตาต สุตฺตนิพนฺทํ กิณฺณจิ
 ทฺวฺกฺขสฺสุสฺส ชานาสี มรณฺเณปปี มยฺนฺเต อกามกา จินา ภวิสฺสุสฺสาม กิ
 ปน มยํ ตํ ชฺฉวคฺคฺตํ อนุชานิสฺสุสฺสาม อคฺวารสฺสุมา อนคฺวาริยํ ปพฺพชฺชชฺชา-
 ยาติ ฯ ทฺวคฺคฺคิยมฺบปี ไช สุตฺตนิพนฺโท กถนฺตปคฺคฺตโค มาตาปิตโร เอตทโวจ

อมุม ตาต ยถา ยถาหิ ภคจตา ฐมมึ เทสสิคิ อชานามิ นยทิ
 สุกวิ อคาวิ อชฎาวาสตา เอกนตปริปฺปนฺณํ เอกนตปริสฺสุทฺธิํ สงฺขตฺติคิ
 พุรหมจฺริยิ จริคฺติ อิจฺฉามหิ เกสฺมสฺสํ โสหาเรตฺวา กาสายานิ
 วตฺถานิ อจฺฉาเทตฺวา อคารสฺมา อนคาริยิ ปพฺพชฺชายาติ ๑ อนุชานาถ
 มํ อคารสฺมา อนคาริยิ ปพฺพชฺชายาติ ๑ คติยมมึ โส สุกฺทินฺนสฺส
 กถนฺทปฺปคฺตสฺส มาตานิโร สุกฺทินํ กถนฺทปฺปคฺตํ เอกทโวจฺจุ คฺคํ
 โสสิ ตาต สุกฺทินน อมฺหากํ เอกปฺปคฺตโก มึโย มนาโป สฺสเชติโค
 สฺสชปริหโต น คฺคํ ตาต สุกฺทินน กิณฺจิ ทฺถุชฺสสฺส ชานาสิ
 มรณณมึ มยฺนเต อกามกา จินา ภวิสฺสํ กิ ปน มยํ คํ
 ชฺฉวณฺคิ อนุชานิสฺสํ อคารสฺมา อนคาริยิ ปพฺพชฺชายาติ ๑ อถโส
 สุกฺทินโน กถนฺทปฺปคฺโต น มํ มาตานิโร อนุชานนฺติ อคารสฺมา
 อนคาริยิ ปพฺพชฺชายาติ คคฺเถว อนนฺตรหิตาย ภูมिया นิปฺชฺชิ
 อีเรว เม มรณํ ภวิสฺสติ ปพฺพชฺชา วาติ ๑ อถโส สุกฺทินโน
 กถนฺทปฺปคฺโต เอกมึ ภคฺคิ น ภฺณชิ เทวมึ ภคฺคานิ น ภฺณชิ
 คฺคณิมึ ภคฺคานิ น ภฺณชิ จคฺคาวิมึ ภคฺคานิ น ภฺณชิ ปณฺจิมึ
 ภคฺคานิ น ภฺณชิ ฉมึ ภคฺคานิ น ภฺณชิ สคฺคิมึ ภคฺคานิ
 น ภฺณชิ ๑

[๑๒] อถโส สุกฺทินนสฺส กถนฺทปฺปคฺตสฺส มาตานิโร สุกฺทินนํ
 กถนฺทปฺปคฺตํ เอกทโวจฺจุ คฺคํ โสสิ ตาต สุกฺทินน อมฺหากํ เอก-

๑ ปพฺพชฺชายาติมึ ปาไซ ๑

๑๓] ปชัมปวราชิกกณฺเฑ สุตินฺนภิกขุขุดฺตุ สุตินฺนสหายกา ๒๓

ปุกฺคโต ปิโย มนาโป สุตฺเชติโต สุตฺตปริหโต น ตฺวํ ตาต สุตินฺน
กิลฺลิจิ ทุกฺขสฺสํ ชานาสิ มรณฺเณปี มยฺหเต อกามกา จินา
ภวิสฺสาม กิ ปน มยํ ตํ ชีวนํ อณฺขานิสฺสาม อคารสฺมา
อนคาวริยํ ปพฺพชฺชขาย อฏฺฐเจहि ตาต สุตินฺน ภูณฺช ๑ ปิว ๑
ปริจาเวहि ๑ ภูณฺชนฺโต ปิวฺนฺโต ปริจาเวฺนฺโต กามे ปริภุณฺชนฺโต
ปฺนุณฺณานิ กโรฺนฺโต อภิรมสฺสํ น ตํ มยํ อณฺขานาม อคารสฺมา
อนคาวริยํ ปพฺพชฺชขายาติ ๑ เอวํ วุคฺคเต สุตินฺโน กถนฺทปฺคฺโต
คฺคฺนฺทํ อโหสิ ๑ ทฺตฺติยมฺปิ โช ๑ เป ๑ ตฺตฺติยมฺปิ โช สุตินฺนสฺสํ
กถนฺทปฺคฺตสฺสํ มาตาปีตโร สุตินฺนํ กถนฺทปฺคฺตํ เอตทโวจํ ตฺวํ
โชสิ ตาต สุตินฺน อมฺหากํ เอกปฺคฺตโต ปิโย มนาโป สุตฺเชติโต
สุตฺตปริหโต น ตฺวํ ตาต สุตินฺน กิลฺลิจิ ทุกฺขสฺสํ ชานาสิ มรณฺเณปี
มยฺหเต อกามกา จินา ภวิสฺสาม กิ ปน มยํ ตํ ชีวนํ
อณฺขานิสฺสาม อคารสฺมา อนคาวริยํ ปพฺพชฺชขาย อฏฺฐเจहि ตาต
สุตินฺน ภูณฺช ๑ ปิว ๑ ปริจาเวहि ๑ ภูณฺชนฺโต ปิวฺนฺโต
ปริจาเวฺนฺโต กามे ปริภุณฺชนฺโต ปฺนุณฺณานิ กโรฺนฺโต อภิรมสฺสํ
น ตํ มยํ อณฺขานาม อคารสฺมา อนคาวริยํ ปพฺพชฺชขายาติ ๑
ตฺตฺติยมฺปิ โช สุตินฺโน กถนฺทปฺคฺตโต คฺคฺนฺทํ อโหสิ ๑

[๑๓] อถโช สุตินฺนสฺสํ กถนฺทปฺคฺตสฺสํ สหายกา เยน สุตินฺโน
กถนฺทปฺคฺตโต เตนฺปตฺตํมฺมิสฺสุ อฺปตฺตํมฺมิตฺวา สุตินฺนํ กถนฺทปฺคฺตํ
เอตทโวจํ ตฺวํ โชสิ สมฺมํ สุตินฺน มาตาปีตฺนํ เอกปฺคฺตโต ปิโย

มนาไป สฺเชชิตโต สฺชปริทโต น ตฺวํ สฺมมํ สฺกฺทินฺนํ ภิกฺขุจฺฉิ ทฺวํชฺชสฺส
 ชานาตี มรณณมี เต มาตาบีตโร อคามกา จินา ภวิสฺสฺสนฺติ
 กิ ปน ตํ ชฺวณฺตํ อนฺชานิสฺสฺสนฺติ อคารสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชชาย
 อญฺเจหิ สฺมมํ สฺกฺทินฺนํ ภูณฺช จ ปิโฉ จ ปริจาเรหิ จ ภูณฺชนฺโต
 ปิโฉนฺโต ปริจาเรนฺโต กามะ ปริภุณฺชนฺโต ปุณฺณมานิ กโรนฺโต
 อภिरมสฺสํ น ตํ มาตาบีตโร อนฺชานนฺติ อคารสฺมา อนคาริยํ
 ปพฺพชฺชชายาติ ฯ เหวํ วุคฺคเต สฺกฺทินฺโน กถนฺทปฺคฺตโต ตฺวณฺหิ อโหสิ ฯ
 ทฺติยมฺมี โช ฯ เป ฯ ตฺติยมฺมี โช สฺกฺทินฺนสฺสํ กถนฺทปฺคฺตสฺสํ
 สฺหายกา สฺกฺทินฺนํ กถนฺทปฺคฺตํ เอตทโวจฺจํ ตฺวํ โชสิ สฺมมํ สฺกฺทินฺน
 ฯ เป ฯ ตฺติยมฺมี โช สฺกฺทินฺโน กถนฺทปฺคฺตโต ตฺวณฺหิ อโหสิ ฯ
 อถโช สฺกฺทินฺนสฺสํ กถนฺทปฺคฺตสฺสํ สฺหายกา เยน สฺกฺทินฺนสฺสํ กถนฺท-
 ปฺคฺตสฺสํ มาตาบีตโร เตนฺอุปสงฺกมฺมํ อุปสงฺกมฺมิตฺวา สฺกฺทินฺนสฺสํ
 กถนฺทปฺคฺตสฺสํ มาตาบีตโร เอตทโวจฺจํ อมฺมํ ตาท เอโส สฺกฺทินฺโน
 อนนฺตรหิตาย ภูมฺมียา นิปนฺโน อีเชว เม มรณํ ภวิสฺสฺสตี ปพฺพชฺชช
 วาตี สฺเจ ตฺวเมห สฺกฺทินฺนํ นานฺชานิสฺสฺสนฺต อคารสฺมา อนคาริยํ
 ปพฺพชฺชชาย ตตฺถเอว มรณํ อากมฺมิสฺสฺสตี สฺเจ ปน ตฺวเมห สฺกฺทินฺนํ
 อนฺชานิสฺสฺสนฺต อคารสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชชาย ปพฺพชฺชิตฺมี น
 ทกฺขิสฺสฺสนฺต สฺเจ สฺกฺทินฺโน นาทฺทิมิสฺสฺสตี อคารสฺมา อนคาริยํ
 ปพฺพชฺชชาย กา ตสฺสํ อญฺญา คติ ภวิสฺสฺสตี อีเชว ปจฺจ-
 คมฺมิสฺสฺสตี อนฺชานนฺต สฺกฺทินฺนํ อคารสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชชายาติ ฯ

อนฺชานาม ตาคา สุตินฺนํ อคารสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชายาติ ฯ

[๑๔] อถ สุตินฺนสฺส กถนฺทปฺคฺตสฺส สหายกา เยน สุตินฺโน
กถนฺทปฺคฺโต เตนฺปสงฺกมิตฺถํ อุปสงฺกमितฺวา สุตินฺนํ กถนฺทปฺคฺตํ
เอตทโวจํ อญฺเจहि สํมมํ สุตินฺนํ อนฺนฺญาโตสฺสิ มาตาปิตฺตฺติ
อคารสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชายาติ ฯ อถ สุตินฺโน กถนฺทปฺคฺโต
อนฺนฺญาโตมฺหิ กิร มาตาปิตฺตฺติ อคารสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชายาติ
หฺนฺนฺจ อุกฺกโค ปาณินา คคฺตานิ ปริปฺพณฺนโต วุจฺจาสฺสิ ฯ
อถ สุตินฺโน กถนฺทปฺคฺโต กติปาหํ พถํ คาเหตุวา^๑ เยน
ภควา เตนฺปสงฺกมิ อุปสงฺกमितฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมฺนฺตํ
นิตฺตํ ฯ เอกมฺนฺตํ นิตฺตฺนโน ไซ สุตินฺโน กถนฺทปฺคฺโต ภควนฺตํ
เอตทโวจํ อนฺนฺญาโตมฺหิ^๒ อหํ ภนฺเต มาตาปิตฺตฺติ อคารสฺมา
อนคาริยํ ปพฺพชฺชาย ปพฺพชาเชตฺถ มํ ภนฺเต ภควาติ ฯ อถตถ ไซ
สุตินฺโน กถนฺทปฺคฺโต ภควโต สฺนฺตฺติเก ปพฺพชฺชํ อถตถ อุปฺสํมฺปทํ ฯ
อจิริปฺสํมฺปนฺโน ๑ ปนายสฺมา สุตินฺโน เอวฺวเป ชฺชุกฺกุณฺเณ สฺมาทาย
วคฺตฺติ อารณฺณิโก โหติ ปิณฺฑฺปาติโก ปิณฺฑฺกฺกุณฺโณ สฺปทานจาวริโก
อณฺณตฺตํ วชฺชํคํมํ อุปนิสฺสํสํย วิหริติ ฯ

[๑๕] เตน ไซ ปน สํมเยน วชฺชํ ทฺพฺภิกฺขวา โหติ ทฺวํหิตฺติกา
เสตฺถจฺจิกา สํถากาจฺจคฺตา น สฺกฺวา อญฺเณน ปคฺคเหณฺ ยาเปตฺถ ฯ
อถ ไซ อายสฺมโต สุตินฺนสฺส เอตทโหสิ เอตทหิ ไซ วชฺชํ

๑ เขมฺมฺเยน คาเหตุวาติ ปาไซ ทิสฺสํติ ฯ ๒ ย. ม. อนฺนฺญาโต ฯ

ทุพฺภิกขา ทูวฺหิตฺติกา เสตฺตฺตฺติกา ตํถากา วุตฺตทา น สํกฺรา อญฺเณ
 ปคฺคเหน ยาเปตฺตุ พฺหุ โช ปน เม เวสํติยํ ฌาตกา^๑ อทฺตฺมา
 มหฺตฺตนา มหาโภคา ปหฺตฺตชาตฺตฺรปฺรชตา ปหฺตฺตวิคฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต
 ฌนชฺฌญา ยนฺนุนาหํ ฌาตกา^๒ อุนิสฺสํสา ย วิหเรยฺยํ ฌาตกา^๓
 มํ นิสฺสํสา ทานานิ ทสฺสํสฺสํติ ปุณฺณานิ กวิสฺสํสฺสํติ ภิกฺขุ จ
 ตาภํ ลจฺจณฺติ อหฺนฺจ ปิณฺนุชฺฌเณ น กิลฺมิสฺสํสํมํติ ๑ อถ โช
 อายสฺสํมา สฺสฺทินฺโน เสนํสํสํ สํสํมาเตวา ปตฺตจฺจวฺรมาทาย เยน
 เวสํสํสํ เตน ปกฺกามิ อนฺนุพฺพเพน จาริกิ^๔ จรมาโน^๕ เยน
 เวสํสํสํ ตทวสฺสริ ๑ คคฺร สฺสํสํ อายสฺสํมา สฺสฺทินฺโน เวสํติยํ วิหริ
 มหาวเน กฺุฏาการสํสาถาย ๑ อสฺสํสํสํ โช อายสฺสํมโต สฺสฺทินฺนสฺสํ
 ฌาตกา สฺสฺทินฺโน กิร กถนฺนทฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต เวสํสํสํ อนฺนุพฺพคฺตฺตฺตฺต ๑ เค
 อายสฺสํมโต สฺสฺทินฺนสฺสํ สจฺจิมฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต ภาตฺติปาเก ภตฺตฺตาทิหารํ อภิหริสฺสํ ๑
 อถ โช อายสฺสํมา สฺสฺทินฺโน เค สจฺจิมฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต ภาตฺติปาเก ภิกฺขุณฺํ วิสฺสํสฺส-
 เซตฺตวา ปุพฺพพฺนุหํสํมยํ นิวาเสตฺตฺตวา ปตฺตจฺจวฺรมาทาย กถนฺนทฺคามํ
 ปิณฺนุชฺฌาย ปาวิสิ กถนฺนทฺคามา เสปทานํ ปิณฺนุชฺฌาย จรมาโน เยน
 สํกฺมิตฺตุ นิเวสํสํ เตนฺนุพฺพสํกฺมิตฺตุ ๑ เตน โช ปน สํมเยน อายสฺสํมโต
 สฺสฺทินฺนสฺสํ ฌาตฺติทาสํ อภิกฺโขสฺสํ กุมฺมาสํ ลทฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตมา โหติ ๑
 อถ โช อายสฺสํมา สฺสฺทินฺโน ตํ ฌาตฺติทาสํ เเขตทฺตฺตฺตฺต สจฺจํ ตํ ภคฺคิ

๑ ย. ม. ฌาตฺ ๑ ๒-๓ ย. ม. ฌาตฺ ๑ ๔-๕ คํสฺสํปํ โปคฺตฺตฺตฺต อิทํ
 ปาจํทฺตฺตฺต น ทิสฺสํสํติ ๑

๑๕] ปจฺมปาวาชิกกณฺเฑ สุตฺตฺนํภิกฺขุอาภิตฺตํกมุมาสฺสปรวิภูษณํ ๒๗

ฉฺชชฺชชฺชชฺชชฺช อธิ เม ปคฺเต อาภิราติ ฯ อถโฆ อายสฺมโต
สฺตฺตฺนํสฺส ฉวาทิสฺสํ ตํ อาภิตฺตํ กมุมาสฺ อายสฺมโต สฺตฺตฺนํสฺส
ปคฺเต อาภิรุตฺตํ หตฺตฺนํฉจฺจ ปวทณฉจฺจ สฺรสฺส จ นิมิตฺตํ
ยคฺคเหสฺสิ ฯ อถโฆ อายสฺมโต สฺตฺตฺนํสฺส ฉวาทิสฺสํ เขนยสฺมโต
สฺตฺตฺนํสฺส มาตา เตนุปลสงฺกมิมิ อุปสงฺกमितฺวา อายสฺมโต สฺตฺตฺนํสฺส
มาตวํ เอตทโวจ ยคฺคชฺชเย ชาเนยฺยาสิ อยฺยปคฺโต สุตฺตฺนํ
อนุปคฺโตติ ฯ สจฺเจ เซ สจฺจํ ภณฺสิ อทาสฺสิ ตํ กโรมฺหิติ ฯ
เตน โฆ ปน สฺมเขน อายสฺมา สุตฺตฺนํสฺส ตํ อาภิตฺตํ กมุมาสฺ
อณฺเฑตวํ กฺคชฺชชฺชชฺช นิสฺสํสา ย ปริภุชชติ ฯ มีตวํ โฆ อายสฺมโต
สฺตฺตฺนํสฺส กมฺมเนตา อากฺขณฺโต อททสฺส อายสฺมตฺตํ สฺตฺตฺนํสฺส ตํ
อาภิตฺตํ กมุมาสฺ อณฺเฑตวํ กฺคชฺชชฺชชฺช นิสฺสํสา ย ปริภุชชตฺตํ ทิสฺสวณ
เขนยสฺมา สุตฺตฺนํสฺส เตนุปลสงฺกมิมิ อุปสงฺกमितฺวา อายสฺมตฺตํ
สฺตฺตฺนํสฺส เอตทโวจ อตฺตํ นาม ตาต สุตฺตฺนํ อาภิตฺตํ กมุมาสฺ
ปรวิภูษชฺชชฺชชฺช นนฺนํ ตาต สุตฺตฺนํ สกฺเคหํ ๒ ๑ คณฺดพฺพนฺติ ฯ อคฺมมฺหา
โฆ เต คหฺปติ เกหํ ตตวํ” อาภิตฺตํโก กมุมาสฺ มยา ตทฺโฆติ” ฯ
อถโฆ อายสฺมโต สฺตฺตฺนํสฺส มีตว อายสฺมโต สฺตฺตฺนํสฺส พวหายํ
คเหตฺวา อายสฺมตฺตํ สุตฺตฺนํสฺส เอตทโวจ เอहि ตาต สุตฺตฺนํสฺส
คมิสฺสํมาตํ ฯ อถโฆ อายสฺมา สุตฺตฺนํสฺส เขน สกฺกมิตฺตํ นีเวสฺนํ

๑ ย. ม. นนุ นาม ฯ ๒ ย. ม. สกํ เคหํ ฯ ๓ ย. ตตวํ ฯ ๔ มยา ตทฺโฆติ ปาฐทวํ ยฺโรปียมรมฺมไปตฺตฺนํสฺส น ทิสฺสตี ฯ

เตนุปลงฺกมิ อุปปลงฺกมิตฺวา ปณฺณตฺเต อาสเน นิสฺสึทึ ๑. อถโฆ
 อายสฺมโต สฺกฺหินฺนสฺส ปิตา อายสฺมมฺหุคฺ สฺกฺหินฺนํ เขตทโวจ ภูณฺช
 ตาค สฺกฺหินฺนาติ ๑. อถ คหปติ กถํ เม อชฺช ภคฺคทิจฺจุจฺเจติ ๑
 อธิวาเสหิ ตาค สฺกฺหินฺนํ สุวาทนาย ภคฺคตฺตํ ๑. อธิวาเสสึ โฆ
 อายสฺมา สฺกฺหินฺโน ตฺถนฺทิกาวเณ ๑. อถโฆ อายสฺมา สฺกฺหินฺโน
 อฺจฺจายาสฺนา ปฏฺกามิ ๑

[๑๖] อถโฆ อายสฺมโต สฺกฺหินฺนสฺส มาตา ตสฺสา รมฺคฺติยา
 อจฺจเยน หริเตน โคมเยน ปจฺจํ โอบุณฺณทาเปตฺวา เทว ปฺณฺเช
 การาวเปสิ เอกํ หิริณฺณสฺส เอกํ สฺวณฺณสฺส ทาว มหฺนฺตา
 ปฺณฺชา อหฺลํ โอรโค จิโต ปฺริโส ปารโต จิตํ ปฺริสํ น
 ปสฺสตี ปารโต จิโต ปฺริโส โอรโค จิตํ ปฺริสํ น ปสฺสตี
 เต ปฺณฺเช กิตฺถเชหิ ปฺฏิจฺฉาทาเปตฺวา มชฺเช อาสเน ปณฺณาเปตฺวา
 ทิโรกรณํ ยํ ปริกฺขิปาเปตฺวา อายสฺมโต สฺกฺหินฺนสฺส ปฺราณตฺตียิกํ
 อามนฺเตสิ เตนหิ วรฺุเยน อตฺถกาเรน อตฺถกตา ปุคฺคสฺส สฺกฺหินฺนสฺส
 ปิยา อโหสิ มนาปา เตน อตฺถกาเรน อตฺถกรวติ ๑. เอวํ อยฺเยติ
 โฆ อายสฺมโต สฺกฺหินฺนสฺส ปฺราณตฺตียิกา อายสฺมโต สฺกฺหินฺนสฺส
 มาตฺยา ปจฺจสฺสสึสึ ๑. อถโฆ อายสฺมา สฺกฺหินฺโน ปุทฺทณฺณพฺลมฺยํ
 นิวาเสตฺวา ปตฺตจฺจวรมาทาย เยน สกฺปิตุ นิเวสนํ เตนุปลงฺกมิ
 อุปปลงฺกมิตฺวา ปณฺณตฺเต อาสเน นิสฺสึทึ ๑. อถโฆ อายสฺมโต

๑. เขภฺยุเยน ปริกฺขิปิตฺวาติ ปาโง ทิสฺสตี ๑

สฺกฺหินฺนํสฺส ปิตฺตา เยนายสฺมา สฺกฺหินฺโน เตนฺสปสฺงกมฺมํ อฺปสฺงกมฺมิตฺวา
 เตะ ปฺญฺเช วัจฺราเปตฺวา ฮายสฺมนฺตํ สฺกฺหินฺนํ เอตทโวจ อิทฺนฺเต
 ตาต สฺกฺหินฺน มาตฺมคฺตฺกํ อิตฺถิกาย อิตฺถํ อญฺเฆ ปฺเตตฺกํ
 อญฺเฆ มิตฺตามหํ ตพฺภา ตาต สฺกฺหินฺนํ หีนายาวตฺติตฺวา โภเก จ
 ญฺชิตฺตํ ปฺญฺณานํ จ กาคฺคฺ เอหิ ตฺวํ ตาต สฺกฺหินฺนํ หีนายาวตฺติตฺวา
 โภเก จ ญฺชฺสฺสํ ปฺญฺณานํ จ กโรหิตฺติ ฯ ตาต น อฺสฺสํหามิ
 น วิสฺสํหามิ อภฺโรโต อหํ พฺรหฺมจฺริยํ จรามฺมิตฺติ ฯ ทุติยมฺมํ โข
 ฯ เป ฯ คติยมฺมํ โข ฮายสฺมโต สฺกฺหินฺนํสฺส ปิตฺตา ฮายสฺมนฺตํ
 สฺกฺหินฺนํ เอตทโวจ อิทฺนฺเต ตาต สฺกฺหินฺน มาตฺมคฺตฺกํ อิตฺถิกาย
 อิตฺถํ อญฺเฆ ปฺเตตฺกํ อญฺเฆ มิตฺตามหํ ตพฺภา ตาต
 สฺกฺหินฺนํ หีนายาวตฺติตฺวา โภเก จ ญฺชิตฺตํ ปฺญฺณานํ จ กาคฺคฺ
 เอหิ ตฺวํ ตาต สฺกฺหินฺนํ หีนายาวตฺติตฺวา โภเก จ ญฺชฺสฺสํ
 ปฺญฺณานํ จ กโรหิตฺติ ฯ วทฺยํ โข ตํ คหปฺติ สํเจ ตฺวํ
 นาคิกทฺทเมยฺยาสฺสิตฺติ ฯ วทฺหิ ตาต สฺกฺหินฺนํนาคิตฺติ ฯ เตนฺหิ ตฺวํ
 คหปฺติ มหฺนฺเต มหฺนฺเต สํฉนฺเปตฺตฺทพฺเพ การวาเปตฺวา หิรฺณฺย-
 สฺสฺวณฺนํสฺสํ ปฺุราเปตฺวา สํกฺเบหิ นีพฺพหาหาเปตฺวา มชฺเช ลกฺขาย
 โสฺเต โอสํเวหิ" ตํ กิํสฺสํ เหตุํ ยํ หิ เต คหปฺติ ภาวีสฺสฺสิตฺติ
 คโตนฺทานํ ภายํ วา อมฺภิตฺตฺตํ วา โสมนฺโส วา ฮารกฺโข วา
 โส เต น ภาวีสฺสฺสฺสฺสิตฺติ ฯ เอวํ วุคฺเต ฮายสฺมโต สฺกฺหินฺนํสฺสํ ปิตฺตา

๑ ย. โอตาเรหิ ฯ ม. รา. โอสํเวหิ ฯ

อนคฺคฺมโน อโหสิ กถํ หิ นาม ปุตุโต สุตฺตโน เหวํ วฏฺฐคฺคิ ๑
 อถโฆ อายสฺมโต สุตฺตโนสฺส ปิตฺตา อายสฺมโต สุตฺตโนสฺส ปุราณ-
 ทุคฺคิกํ อามนุคฺคสิ เคนหิ วฐฺฏ คฺคฺวิ ปียา ๑ มนาปา ๑ อปุเปวนาม
 ปุตุโต สุตฺตโน คฺคฺหึปํ วจันํ กเวยฺยาติ ๑ อถโฆ อายสฺมโต
 สุตฺตโนสฺส ปุราณทุคฺคิกา อายสฺมโต สุตฺตโนสฺส ปาเทสฺสุ คเหตุวา
 อายสฺมมฺหํ สุตฺตโนํ เขตทโวจ กัถิสฺสา นาม ตา อยฺยปุตุต
 อจฺจนฺราโย ยาสํ คฺคฺวิ เหตุ พุรฺหมจฺจริยํ จรสฺสติ ๑ น โฆ อหํ
 ภคินิ อจฺจนฺรํ เหตุ พุรฺหมจฺจริยํ จรามฺมติ ๑ อถโฆ อายสฺมโต
 สุตฺตโนสฺส ปุราณทุคฺคิกา อชฺชคคฺเค มํ อยฺยปุตุโต สุตฺตโน
 ภคินิวาเทน สํทาจฺจคฺคิ ตคฺเคว, มุจฺจิตฺตา ปปฺตา ๑ อถโฆ
 อายสฺมา สุตฺตโน ปิตฺวํ เขตทโวจ สฺเจ คหปฺติ โภชนํ ทาคพฺพิ
 เทถ มา โน วิหะยิตฺถาติ ๑ ภูณฺช ตาต สุตฺตโนนาติ ๑ อถโฆ
 อายสฺมโต สุตฺตโนสฺส มาตา ๑ ปิตฺตา ๑ อายสฺมมฺหํ สุตฺตโนํ
 ปณฺเฑน ชาทฺนเยน โภชนเยน สหคฺคา สนฺตปฺเปสฺสุ สมนฺวาเวสฺสุ ๑
 อถโฆ อายสฺมโต สุตฺตโนสฺส มาตา อายสฺมมฺหํ สุตฺตโนํ ภูตฺตาวิ
 โอนํคปฺตฺตปาณํ เขตทโวจ อิทํ ตาต สุตฺตโน กุถํ อชฺคฺมํ มหคฺชนํ
 มหาโภคํ ปหุตฺตาตฺตฺตปฺรชคํ ปหุตฺตวิคฺคฺตฺตปฺกรณํ ปหุตฺตชนคฺคณฺณํ ตพฺภา
 ตาต สุตฺตโน หีนายาวคฺคิตฺตฺวา โภคา ๑ ภูณฺชิตฺตุํ ปุณฺณวานิ ๑ กาคฺคํ
 เอหิ คฺคฺวิ ตาต สุตฺตโน หีนายาวคฺคิตฺตฺวา โภเค ๑ ภูณฺชสฺสํ
 ปุณฺณวานิ ๑ กโรหิตฺติ ๑ อมฺม น อุตฺสํหามิ น วิสํหามิ

อภิรโต อหัง พุทธมจริยัม จรามติ ฯ ทุติยมุขี โข ฯ เป ฯ ตติยมุขี
 โข อายสุมโต สุนทรินุตฺต มาตา อายสุมนฺตํ สุนทรินํ เขตทโวจ
 อิทํ ตาต สุนทรินํ กุตฺ อทฺตมํ มหทฺธนํ มหาโกคํ ปหุตฺชาตฺรปฺรชตํ
 ปหุตฺวิตฺตฺรปฺกฺรณํ ปหุตฺรณรณฺณํ เตนฺหิ ตาต สุนทรินํ พิชกํบี
 เทหิ มา โน อปฺตฺตํ สํปเตยฺยํ ติจฺฉนฺวโน อติหฺราเปสฺสุนฺติ ฯ
 เขตํ โข เม อมฺมํ สกฺกา กาทฺนฺติ ฯ กหํ ปน ตาต สุนทริน
 เขตฺรหิ วิหฺรสีติ ฯ มหาเวเน อมฺมาติ ฯ อถ โข อายสุมมา สุนทริน
 อญฺจายาสฺนา ปกฺกามิ ฯ

[๑๗] อถ โข อายสุมโต สุนทรินุตฺต มาตา อายสุมโต สุนทรินุตฺต
 ปฺรารณทุตฺติยกํ อามนฺเตสฺสิ เตนฺหิ วชฺช ยทา อุตฺถํ อโหสิ ปฺปฺม
 เต อฺปฺปนฺนํ โหติ อถ เม อวโรเจยฺยาสฺติ ฯ เอวํ อยฺเยติ
 โข อายสุมโต สุนทรินุตฺต ปฺรารณทุตฺติยกา อายสุมโต สุนทรินุตฺต
 มาตฺตฺยา ปจฺจสฺสโถสฺสิ ฯ อถ โข อายสุมโต สุนทรินุตฺต ปฺรารณทุตฺติยกา
 น จิรฺสเสว อุตฺถํ อโหสิ ปฺปฺมสํ อฺปฺปชฺช ฯ อถ โข อายสุมโต
 สุนทรินุตฺต ปฺรารณทุตฺติยกา อายสุมโต สุนทรินุตฺต มาตฺรํ เขตทโวจ
 อุตฺถนิมฺหิ อยฺเย ปฺปฺม เม อฺปฺปนฺนนฺติ ฯ เตนฺหิ วชฺช เยน
 อตฺถกาเรน อตฺถกาตา ปฺตฺตสฺส สุนทรินุตฺต บิยา อโหสิ มนาปา เตน
 อตฺถกาเรน อตฺถกราคิ ฯ เอวํ อยฺเยติ โข อายสุมโต สุนทรินุตฺต
 ปฺรารณทุตฺติยกา อายสุมโต สุนทรินุตฺต มาตฺตฺยา ปจฺจสฺสโถสฺสิ ฯ อถ โข

๑ สัพพตฺตํ ไบตฺถเกสฺสุ ติจฺฉนฺวโยติ ปาโจ ทิสฺสตี ฯ

ขายสุมโต สุตินนุตต มาตา ขายสุมโต สุตินนุตต ปุราณทุติยิกิ
 อาทาย เยน มหาวนิ เยนายสุมมา สุตินุโน เตนุปลงุมมิ
 อุปสงุมมิตุวา ขายสุมนุตติ สุตินุณี เขตทโวจ อิทิ ตาต สุตินน
 กุตติ อชฺฐมฺ มหาทุณฺ มหาโภคํ ปุหุชชาตฺรปฺรชตํ ปุหุชวิคฺคฺชูปฺกฺรณํ
 ปุหุชชนฺธณฺณํ ตพฺภา ตาต สุตินน หนํายาวคฺคิตฺตุวา โภคา จ
 ภูณชฺชิตฺตุ ภูณณานิ จ กาคฺตุ เอหิ ตฺวํ ตาต สุตินน หนํายาวคฺคิตฺตุวา
 โภเค จ ภูณชฺชสฺสํ ภูณณานิ จ กโรหิติ ฯ อมฺม น อุตฺตสฺสํหามิ
 น วิสฺสํหามิ อภิวโต อหํ พุรฺหุหมจฺจริยํ จรามฺมิติ ฯ ทุติยมฺมึ โช
 ฯ เป ฯ ตติยมฺมึ โช ขายสุมโต สุตินนุตต มาตา ขายสุมนุตติ
 สุตินุณี เขตทโวจ อิทิ ตาต สุตินน กุตติ อชฺฐมฺ มหาทุณฺ มหาโภคํ
 ปุหุชชาตฺรปฺรชตํ ปุหุชวิคฺคฺชูปฺกฺรณํ ปุหุชชนฺธณฺณํ เตนฺหิ ตาต
 สุตินน พิชฺชกฺปิ เทหิ มา โน อปฺคฺคตํ สํปาเตยฺยํ ติจฺฉวโน
 อคฺคิหฺราเปสฺสนฺติ ฯ เอตํ โช เม อมฺม สลฺลกา กาคฺคฺชนฺติ ปุราณ-
 ทุติยิกาย พาหายํ คเหตุวา มหาวนิ อชฺโฆคฺคาเหตุวา อปฺปณฺณตฺเต
 สิกฺขาปเท อนาทันนฺวทฺสฺสํ ปุราณทุติยิกาย ติกฺขชฺคฺตุ เมถุนํ ชมฺมํ
 อภิวินฺญาเปสฺสิ ฯ สํ เตน คพฺภํ คณฺหิ ฯ

[๑๘] ภูมฺมา เทวา สทฺทมนฺนุสฺสํสาเวสฺสํ นีรพฺพุโท วต โภ
 ภิกฺขุสฺสงฺโฆ นีราทันนฺว สุตินนฺเนน กตฺนฺทปฺคฺเตน อพฺพุทฺติ อุปฺปาติคฺคิ
 อาทันนฺว อุปฺปาติคฺคิติ ฯ ภูมฺมานํ เทวานํ สทฺทํ สุตฺตวา จาคฺคฺม-
 มหาวาชิกา เทวา สทฺทมนฺนุสฺสํสาเวสฺสํ ตาวตีสํ เทวา ยามา

กิโส ฐโฆ ทุพฺพนฺโณ อุปลนฺทุปลนฺทุทุกขาโต ฆมนิสฺนตคคฺคฺโต
 อนฺโตมโน ตันมโน ทุกฺขํ ทุมฺมโน วิปฺปฏิสํวํ ปรชฺฌายสฺสิ กจฺจ
 โน ฑฺโง อากุโส สฺสฺทินฺน อนภฺวิโต พุทฺทมจฺริยํ จรสฺสฺติ ฯ น
 โฆ อหํ อากุโส อนภฺวิโต พุทฺทมจฺริยํ จรามิ อคฺคฺติ เม ปาปฺ
 กมฺมํ กตํ ปุราณทฺตฺติยกาย เมถุนํ ฆมฺโม ปฏฺฐเสวฺวิโต ตสฺส
 มยฺหํ อากุโส อหุเทว กุกฺกจฺจํ อหุ วิปฺปฏิสํวโร อตฺตภา วต
 เม น วต เม ตภา ทุตฺตทฺธํ วต เม น วต เม
 สฺสฺททฺธํ โยหํ เธวํ สฺสฺวาทุกขาเต ฆมฺมวฺนเย ปพฺพชฺชิตฺวา นาสฺกฺขํ
 ยาวชฺชํ วิปฺปญฺณํ วิสฺสฺททฺธํ พุทฺทมจฺริยํ จริตฺตฺนฺติ ฯ อตฺถํ หิ เต
 อากุโส สฺสฺทินฺน กุกฺกจฺจาย อตฺถํ วิปฺปฏิสํวาราย ยํ ฑฺโง เธวํ
 สฺสฺวาทุกขาเต ฆมฺมวฺนเย ปพฺพชฺชิตฺวา น สฺสฺทิสฺสฺสฺสิ ยาวชฺชํ วิปฺปญฺณํ
 วิสฺสฺททฺธํ พุทฺทมจฺริยํ จริตฺตํ นนฺ อากุโส ภคฺวตา อเนกปริยาเยน
 วิรคคาย ฆมฺโม เทสฺสิโต โน สฺสฺวคคาย วิสฺสฺโยคคาย ฆมฺโม
 เทสฺสิโต โน สฺสฺโยคคาย อนฺุปาทานาย ฆมฺโม เทสฺสิโต โน
 สฺสฺอุปาทานาย ตคฺคฺท นาม ฑฺโง อากุโส ภคฺวตา วิรคคาย ฆมฺเม
 เทสฺสิเต สฺสฺวคคาย เจเตสฺสฺสฺสิ วิสฺสฺโยคคาย ฆมฺเม เทสฺสิเต สฺสฺโยคคาย
 เจเตสฺสฺสฺสิ อนฺุปาทานาย ฆมฺเม เทสฺสิเต สฺสฺอุปาทานาย เจเตสฺสฺสฺสิ
 นนฺ อากุโส ภคฺวตา อเนกปริยาเยน รคควิรคคาย ฆมฺโม เทสฺสิโต
 มทฺธิมฺมทฺทนาย ปิปาสฺวินยาย อายสฺสมุคฺคฺฆาตาย อฏฺฏปฺจฺเจทาย

๑ ย. ปาปํ กมฺมํ ฯ ม. ปาปกํ ฯ

คณหุขชาย วิราคาย นิโรชาย นิพพานาย ชมุโม เทสโต นนุ
 ฅาธุโส ภาควดา อเนกปริยาเยน กามานัน ปทานัน อกฺขาคัน กาม-
 สณฺณพานัน ปริณฺณมา อกฺขาคา กามปปีสาณัน ปฏิวินโย อกฺขาคโต
 กามวิตถกานัน สมนุคฺคาโต อกฺขาคโต กามปริพาหานัน วุปลโม
 อกฺขาคโต เนตฺ ฅาธุโส อปฺปสณฺณานัน วา ปสาทาย ปสณฺณานัน
 วา ภิชฺชโยภาวาย อถเชวตฺ ฅาธุโส อปฺปสณฺณานนฺนฺเจว อปฺปสาทาย
 ปสณฺณานนฺนฺเจว เอกจฺจามัน อณฺณนฺนคฺคาตยาติ ๑ อถโช เต ภิกฺขุ
 ฅายสุมฺนคฺ ฅุทินฺนํ อเนกปริยาเยน วิครหิตฺวา ภาควโต ฅตมคฺคณัน
 ฅาโรเจสฺ ๑

[๒๐] อถโช ภาควา ฅตสุมฺ ฅิทาเน ฅตสุมฺ ปกรณฺ ฅิกฺขุสฺสงฺฆัน
 สณฺนิปาตาเปตฺวา ฅายสุมฺนคฺ ฅุทินฺนํ ปฏิปฺจฺจติ สจฺจํ กิร คฺว
 ฅุทินฺนํ ปฺราณทฺตฺยิกาย เมถุนัน ชมุมนัน ปฏิเสวสฺสตี ๑ สจฺจํ ภาควาติ ๑
 วิครหิ พุทฺโธ ภาควา อนนฺจฺจณฺณวิถฺ ๒ โมชปฺริสฺ อนนฺโตมิกฺกํ อปฺปปฏิรูปฺ
 ฅสฺสํสามเนกํ อถปฺปียัน อถวณฺณียัน กถํ หิ นาม คฺว โมชปฺริสฺ ฅอ
 สฺวากฺขาเต ชมุมนฺนินเย ปพฺพชิตฺวา น สกฺขิสฺสฺสตี ยาวชฺชิวํ ปริปฺนฺณณัน
 ปรีสฺสฺทฺชํ พุทฺหมจฺจริยํ จริตฺ ๑ นนุ มยา โมชปฺริสฺ อเนกปริยาเยน
 วิราคาย ชมุโม เทสโต โน สฺวาคาย วิสฺโยคาย ชมุโม เทสโต
 โน สฺโยคาย อนนฺปาทานาย ชมุโม เทสโต โน สฺอุปาทานาย
 คคฺคณ นาม คฺว โมชปฺริสฺ มยา วิราคาย ชมุเม เทสโต สฺวาคาย

๑ ย. ปฏิเสวสฺสตี ๑ ๒ เขภฺยเยน อนนฺจฺจณฺณวินฺนฺนิตฺ ปาโจ ทิสฺสฺสตี ๑

เจเตตฺถสฺสึ วิตฺถโยคาย ชมุเม เทสึเต ตํโยคาย เจเตตฺถสฺสึ อนุ-
 ปาทานาย ชมุเม เทสึเต ตํอนุปาทานาย เจเตตฺถสฺสึ นนุ มยา
 โมชปฺริสฺ อเนกปริยาเยน วาควิราคาย ชมุโม เทสึโต มทนิมฺมท-
 นาย มีปาดวินยาย ฉาดยตฺมกุชฏาคาย วฏฺฐุปฺจฺเจทาย ตณฺหุทฺชยาย
 วิราคาย นิโรชาย นิพฺพานาย ชมุโม เทสึโต นนุ มยา โมชปฺริสฺ
 อเนกปริยาเยน กามานํ ปหานํ อกฺขาคํ กามตฺถณฺณานํ ปริณฺเวา
 อกฺขาคา กามมีปาดานํ ปฏฺธิวินโย อกฺขาคโต กามวิตถฺกวนํ ตํมฺกุ-
 ชฏาคโต อกฺขาคโต กามปริพาหานํ วุปลโม อกฺขาคโต วรรณเต
 โมชปฺริสฺ อาตฺถวิตฺถสฺสฺ ไชรวิตฺถสฺสฺ มุชฺเช องฺคชาคํ ปกฺขิตฺตํ น
 เตวฺว มาตฺตคามสฺสฺ องฺคชาคเต องฺคชาคํ ปกฺขิตฺตํ วรรณเต โมชปฺริสฺ
 กณฺหสฺสฺปฺปลสฺสฺ มุชฺเช องฺคชาคํ ปกฺขิตฺตํ น เตวฺว มาตฺตคามสฺสฺ
 องฺคชาคเต องฺคชาคํ ปกฺขิตฺตํ วรรณเต โมชปฺริสฺ องฺคคารกาสุยา
 อาทิตฺตตาย ตํมฺปชฺชตฺตตาย ตํชฺชโชติภฺตฺตตาย องฺคชาคํ ปกฺขิตฺตํ น
 เตวฺว มาตฺตคามสฺสฺ องฺคชาคเต องฺคชาคํ ปกฺขิตฺตํ ตํ กิถฺสฺ
 เหตุ ตโตนิทานํ หิ โมชปฺริสฺ มรณํ วา นิคฺจฺเจยฺย มรณเมตฺตํ
 วา ทุกฺขํ น เตวฺว ตปฺปจฺจยา กายสฺสฺ เกทา ปวี มรณา
 อปายํ ทุกฺคตํ วินิปาตํ นิริยํ อุปฺปชฺชเยยฺย อิตฺตนิทานญฺจ โช
 โมชปฺริสฺ กายสฺสฺ เกทา ปวี มรณา อปายํ ทุกฺคตํ วินิปาตํ
 นิริยํ อุปฺปชฺชเยยฺย ตตฺถ นาม ตฺวํ โมชปฺริสฺ ยํ ตฺวํ ฉตฺถมฺมํ

๑ เขภฺยเยน ตํชฺชโชติภฺตฺตตายาติ ปาโจ ทิถฺสฺสฺติ ฯ

ความชมมัม วจสตชมมัม ทุญสุตฺตัม โสทกนตฺติกัม รหสฺสํ ทุวยมฺ ทุวยสฺมาปคฺตํ
 สฺมาปชฺชิสฺสํสิ พหุณฺณํ โส คฺควํ โมฆปฺริสฺ อกฺุสฺถานํ ชมฺมานํ
 อาทิกคฺคา ปุพฺพงฺคโม. เนตํ โฆฆปฺริสฺ อปฺปสฺนฺนํ วา ปสฺสาทาย
 ปสฺนฺนํ วา ภิโยภาวาย อถเขวคํ โฆฆปฺริสฺ อปฺปสฺนฺนํนญฺเจว
 อปฺปสฺสาทาย ปสฺนฺนํนญฺเจว เอกจฺจนํ อญฺญตคฺคฺคาชาติ ๑ อถโส
 ภควา อายสฺมฺนคฺตํ สฺตฺทินฺนํ อเนกปริยาเยน วิคฺรหิตฺวา ทุพฺพรตาย
 ทุปฺโปสฺตคฺคาय มหิจฺจคฺคาय อสฺนคฺคฺคฺคาย สฺงคณิกาย โทสฺสชฺชสฺส
 อวณฺณํ ภาสิตฺวา อเนกปริยาเยน สฺกรตาย สฺโปสฺตคฺคาย อปฺปิจฺจสฺส
 สฺนคฺคฺคฺคาย สฺสเวชฺชสฺส รุคฺคสฺส ปาสฺาทิกสฺส อปฺปจฺจยสฺส วิริยา-
 รมภสฺส วนฺณํ ภาสิตฺวา ภิกฺขุณฺณํ คทนฺจฺจวคฺกํ คทนฺจฺจวคฺกํ ชมฺมํ
 กถํ กคฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสฺสิ เตนหิ ภิกฺขเว ภิกฺขุณฺณํ สิกฺขาปทํ
 ปญฺญาเปสฺสํสามิ ทสฺ อคฺคฺวเส. ปฏิจฺจ สฺงฆสฺสจฺจคฺคาย สฺงฆฉาสฺสคฺคาย
 ทุมฺมงฺกฺกนํ ปุคฺคฺคานํ นิคฺคฺคฺคาय เปสฺสํนํ ภิกฺขุณฺณํ ฉาสฺสํวิหาราย
 ทิฏฺฐชฺชมฺมิกานํ อาสฺวานํ สํวราย สฺมฺปฺรายิกานํ อาสฺวานํ ปฏิจฺจคฺคาย
 อปฺปสฺนฺนํ ปสฺสาทาย ปสฺนฺนํ ภิโยภาวาย สฺทชฺชมฺมจฺจิตฺติยา
 วินยานคฺคฺคาय เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺทิสฺเสยฺยาด
 โย ปน ภิกฺขุ เมถุนํ ชมฺมํ ปฏิจฺจเวยฺย. ปราชฺชโก โหติ
 อสฺวาโสติ ๑ เอวญฺจิทํ ภควคฺคา ภิกฺขุณฺณํ สิกฺขาปทํ ปญฺญคฺคํ โหติ ๑
 สฺตฺทินฺนภาณวารี นิจฺจิตํ ๑

[๒๓] เตน โข ปน สมนเยน อณฺฏคโร ภิกฺขุ เวสํติยํ มหาเวเน
 มกฺกฏี อามิเสน อูปตาเปตฺวา ตสฺสํ เมถุนํ ชมฺมํ ปฏฺฐิเสวตฺติ ฯ
 อถ โข โส ภิกฺขุ ปุพฺพณฺ्हสมยํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจฺจวฺรมาทาย
 เวสํตี ปิณฑาทาย ปาวิสิ ฯ เตน โข ปน สมนเยน สมนฺพหุตา
 ภิกฺขุ เสนาสนจวาริกํ อหิณฺขทฺนตา เยน ตสฺส ภิกฺขุโน วิหาโร
 เตนฺปสงฺกมัสฺสุ ฯ อทฺทสํ โข สํ มกฺกฏี เค ภิกฺขุ ทฺวโร ๑
 อากฺขณฺเค ทิสฺวาน เยน เค ภิกฺขุ เตนฺปสงฺกมิมิ อฺป-
 สงฺกมิตฺวา เคสํ ภิกฺขุณํ ปฺวโร กฏฺฐิมิ จาเตสิ เจปฺปิมิ จาเตสิ
 กฏฺฐิมิ โອทฺททิมิ นิमितฺตํ อทาสิ ฯ อถ โข เคสํ ภิกฺขุณํ เอตทโหสิ
 นิสฺสํสยํ โข โส ภิกฺขุ อิมิสฺสํ มกฺกฏฺฐิยา เมถุนํ ชมฺมํ ปฏฺฐิเสวตฺติ
 เอกมนฺคํ นิสฺสํสยํ ฯ อถ โข โส ภิกฺขุ เวสํติยํ ปิณฑาทาย จริตฺวา
 ปิณฑปาทํ อาทาย ปฏฺฐิกฺกมิมิ ฯ อถ โข สํ มกฺกฏี เยน โส
 ภิกฺขุ เตนฺปสงฺกมิมิ ฯ อถ โข โส ภิกฺขุ คํ ปิณฑปาทํ เอกเทสํ
 ภูณฺชิตฺวา เอกเทสํ ตสฺสํ มกฺกฏฺฐิยา อทาสิ ฯ อถ โข สํ มกฺกฏี
 คํ ปิณฑปาทํ ภูณฺชิตฺวา ตสฺสํ ภิกฺขุโน กฏฺฐิ โອทฺททิมิ ฯ อถ โข
 โส ภิกฺขุ ตสฺสํ มกฺกฏฺฐิยา เมถุนํ ชมฺมํ ปฏฺฐิเสวตฺติ ฯ อถ โข เค
 ภิกฺขุ คํ ภิกฺขุ เอตทโวจุํ นนุ อวฺสุสํ ภควตา สิกฺขาปทํ
 ปณฺณตฺตํ กิสฺสํ ทฺวํ อวฺสุสํ อิมิสฺสํ^๒ มกฺกฏฺฐิยา เมถุนํ ชมฺมํ
 ปฏฺฐิเสวตฺติ ฯ สจฺจํ อวฺสุสํ ภควตา สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ ตณฺจ

๑ ยฺย. คํ ปิณฑํ ฯ ๒ ปายโคยํ ปาไซ นคฺคิ ฯ

๒๒] ปจฺมปาราชิกกถุเท ปจฺมานุปลนฺตติ มกฺกฏฺโถ ๓๘

โฆ มนุสฺสํคฺคิยา โน ติริจฺฉานคตยาตี ฯ นนุ อวฺสุโส ตเถว ตํ
โหติ อนนฺนุฉวิกํ อวฺสุโส อนนฺนุโตมิกํ อปฺปฏฺฐิรูปํ อสฺสํมณฺณํ
อกปฺปิยํ อกรณฺยํ กถํ หิ นาม ตวํ อวฺสุโส เอวํ สฺวากุชฺชาเต
ขมฺมฉินฺเย ปพฺพชิตฺตวา น สกฺขิสฺสํสํ ยาวชฺฉิํ ปริปฺนฺณํ ปริสฺสฺทฺธิ
พฺรหฺมจฺริยํ จริตฺตํ นนุ อวฺสุโส ภคฺวตา อเนกปริยาเยน วิราคฺย
ขมฺโม เทลฺลิตฺโต โน สฺวาคฺย ฯ เป ฯ กามปฺริพาหํ วุปลโม
อกุชฺชาโต เนตํ อวฺสุโส อปฺปสฺนฺนํ วา ปสฺสํทาย ปสฺนฺนํ วา
ภิชฺชโยภาวาย อถเชวตํ อวฺสุโส อปฺปสฺนฺนํณฺเจว อปฺปสฺสํทาย
ปสฺนฺนํณฺเจว เอกจฺจํ อณฺณตตฺตยาตี ฯ อถโฆ เต ภิกฺขุ ตํ
ภิกฺขุ อเนกปริยาเยน วิครเหิตฺตวา ภคฺวโต เอกมตฺตํ อวโรเจตฺตํ ฯ

[๒๒] อถโฆ ภควา เอตสฺมึ นีทาเน เอตสฺมึ ปกรเณ ภิกฺขุสงฺฆํ
สฺนฺนิปาตาเปตฺวา ตํ ภิกฺขุ ปฏฺฐิพฺปจฺฉิ สจฺจํ กิร ตวํ ภิกฺขุ มกฺกฏฺฐิยา
เมถุนํ ขมฺมํ ปฏฺฐิเสวตฺตํ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ
ภควา อนนฺนุฉวิกํ โมฆปฺริสฺ อนนฺนุโตมิกํ อปฺปฏฺฐิรูปํ อสฺสํมณฺณํ
อกปฺปิยํ อกรณฺยํ กถํ หิ นาม ตวํ โมฆปฺริสฺ เอวํ สฺวากุชฺชาเต
ขมฺมฉินฺเย ปพฺพชิตฺตวา น สกฺขิสฺสํสํ ยาวชฺฉิํ ปริปฺนฺณํ ปริสฺสฺทฺธิ
พฺรหฺมจฺริยํ จริตฺตํ นนุ มยา โมฆปฺริสฺ อเนกปริยาเยน วิราคฺย
ขมฺโม เทลฺลิตฺโต โน สฺวาคฺย ฯ เป ฯ กามปฺริพาหํ วุปลโม
อกุชฺชาโต วรฺนเต โมฆปฺริสฺ อสฺสํวิสฺสํสํ ไชรวิสฺสํสํ มุข องฺก-
ชํ ตํ ปกฺขิตฺตํ น เตว มกฺกฏฺฐิยา องฺกชฺชาเต องฺกชํ ปกฺขิตฺตํ

วรรณะเต โมฆปริต กณหตปปลต มุเข องคชาต ปกขิตุคฺ . น
 เตว มกุกฎยา องคชาเต องคชาต ปกขิตุคฺ วรรณะเต โมฆปริต
 องคารกาสุยา อาทิตุทาย สมุปรชชิตาย สณฺไซติภูตยา องคชาต
 ปกขิตุคฺ น เตว มกุกฎยา องคชาเต องคชาต ปกขิตุคฺ ตํ
 กิสฺส เหตุ ตโคนิทานํ หิ โมฆปริต มรณํ วา นิกฺขเญย
 มรณมตฺตํ วา ทุกฺขํ น เตว ตปฺปจฺจุยา กายสฺส เภทา ปรี
 มรณา อปายํ ทุกฺคตํ วิณีปาคํ นิรยํ อุปปชฺชเญย อโคนิทานญจ
 โช โมฆปริต กายสฺส เภทา ปรี มรณา อปายํ ทุกฺคตํ วิณีปาคํ
 นิรยํ อุปปชฺชเญย ตตฺถ นาม ตฺวํ โมฆปริต ยํ ตฺวํ อสฺสทฺขมฺมํ
 ความขมฺมํ อสฺสทฺขมฺมํ ทฺวํสุตฺตํ โอทกนฺตีกํ รหสฺสํ ทฺวญํ ทฺวญสฺมาปคฺติ
 สฺมาปชฺชิสฺสตี เนตํ โมฆปริต อปฺปสฺนหานํ วา ปสฺสาทาย ๑ เป ๑
 เหวจฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺทิสฺเสยฺยาล โย ปน ภิกฺข
 เมถุนํ ขมฺมํ ปฏิสฺเสเวยฺย อนฺตมโส ติจฺจณานคตายนี ปาราชิโก โหติ
 อสฺวาโสติ ๑ เหวจฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ๑
 มกุกฎฺวคฺคฺ นินฺนิจิตํ ๑

[๒๓] เตน โช ปน สมฺเขน สมุพฺพหุตา เวสํติกา วชฺชํปคฺคกา
 ภิกฺขุ ยาวทคฺคํ ภูณฺชิสฺสํ ยาวทคฺคํ สฺปฺปํ ยาวทคฺคํ นหายิสฺสํ
 ยาวทคฺคํ ภูณฺชิตฺวา ยาวทคฺคํ สฺปฺปิตฺวา ยาวทคฺคํ นหายิตฺวา
 อโยนิโส มนสิกริตฺวา สิกฺขํ อปฺปจฺจกฺขาย ทฺพฺพญญํ อนาวิกิตฺวา

๑ ปายโต มกุกฎฺสิกฺขาปทนฺติ ทิสฺสตี ๑

๒๔] ปจิมปาวารชีกถกนุเท ทุติยานุปลนตติ วรชชูปุตตกถกนุ ๔๓

เมถุนั ชมมัม ปฏิสเสวีสสุ ๑ เค อปเรน สัมเขน ฌาติพยัสสเนนบี
ณฺฐชา โภกพยัสสเนนบี ณฺฐชา โรคพยัสสเนนบี ณฺฐชา อายัสสมนตัม
อานนทัม อุปสงฺกมิตฺวา เอวํ วเทนติ น มยัม ภาณเต อานนท
พุกุชฺครหิโน น ชมฺมครหิโน น สงฺฆครหิโน อตฺตครหิโน มยัม
ภาณเต อานนท ฌนฺณครหิโน มยเมวมุหา อตฺตกฺขิกา มยัม
อปฺปปลฺลนฺนา เย มยัม เอวํ สฺวากุชฺชาเต ชมฺมวินเย ปพฺพชิตฺวา
นาสฺสกฺขิมุหา ยาวรชชิวํ ปรีปฺปลนฺณํ ปรีสฺสทฺถํ พุรหฺมจฺริยํ จวิตฺตุํ อิทานีมี
เจี มยัม ภาณเต อานนท ตเถยฺยยาม ภควโต สันตฺติเก ปพฺพชฺช
ตเถยฺยยาม อุปสฺมปทํ อิทานีมี มยัม วิปสฺสสกา กุสฺสณํ ชมฺมานํ
ปพฺพพรตฺตาปรวตฺตํ โฟชฺปกฺขิกานํ ชมฺมานํ ภาวนานุโยคมนุญฺสุตา
วิทเธยฺยยาม สํสาธุ ภาณเต อานนท ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะหิตี ๑
เอวมาวุโสติ โช อายัสสมา อานนฺโท เวสํติกาณํ วรชชูปุตตกาณํ
ปฏิสฺสฺสณิตฺวา เยน ภควา เคนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ภควโต
เอตมตฺถํ อารโจะสี ๑ อฏฺฐานเมตัม อานนท อนวกาโส ยัม ตถาคโต
วรชชฺณิ วา วรชชูปุตตกาณํ วา การณา สํวกาณํ ปาวารชิกํ สิกฺขาปทํ
ปลนตตัม สัมมูหเนยฺยาคี ๑

[๒๔] อถโช ภควา เอตสฺมิมิ นีทาเน เอตสฺมิมิ ปกรเณ ชมฺมิมิ กถํ
กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสํ โย โช ๒ ภิกฺขเว ภิกฺขุ สิกฺขิมิ อปฺปจฺจุชฺชาย
ทพฺพตฺถยัม อนาวิกตฺวา เมถุนั ชมมัม ปฏิสเสวติ โส อากโต น

๓ ย. ม. อิทานี เจบี ๑ ๒ ย. ปน ๑

อุปลัมปาเทตพุโพ โย ๑ โข ภิกขเว ภิกขุ^๑ สิกขิ^๒ ปจฺจกฺขาย
 ทุพฺพตฺถย^๓ อวิกิตฺตวา เมถุน^๔ รมฺม^๕ ปฏฺฐิเสถวติ โส อากโต อุ-
 ปลัมปาเทตพุโพ เหวณฺจ ปน ภิกขเว อิมิ สิกฺขาปทํ อุตฺถิเสถยถา
 โย ปน ภิกขุ ภิกขุ^๖ สิกฺขาสา^๗วสฺมาปฺนโน สิกขิ^๘ อปฺปจฺจกฺขาย
 ทุพฺพตฺถย^๙ อวิกิตฺตวา เมถุน^{๑๐} รมฺม^{๑๑} ปฏฺฐิเสถเวยฺย อนฺตมโส ติจฺจจฺจน-
 คตตายี ปาราชิโก โหติ อสงฺวาโสติ ๑

[๒๕] โย ปนาติ โย ยาทิโส ยถายตุโค ยถาขจุโจ ยถานาโม
 ยถาโคตุโต ยถาสโต ยถาวิหารี ยถาโคจโร เถโร วา นโว วา
 มชฺฌมิโม วา เอโส วุจฺจติ โย ปนาติ ๑

[๒๖] ภิกขุติ ภิกฺขโกติ ภิกขุ ๑ ภิกฺขาจฺริย^๑ อชฺฌนฺูปคโคติ
 ภิกขุ ๑ ภินฺนปฏฺฐโรติ ภิกขุ ๑ สํมณฺเณย ภิกขุ ๑ ปฏฺฐิณฺเณย
 ภิกขุ ๑ เอหิภิกขุติ ภิกขุ ๑ ตีหิ สฺรณฺคมเนหิ อุปลัมปฺนโนติ
 ภิกขุ ๑ ภทฺโรติ^๒ ภิกขุ ๑ สํโรติ ภิกขุ ๑ เสโชติ ภิกขุ ๑
 อเสโชติ ภิกขุ ๑ สํมคฺเคน สงฺเขน ฃตฺติจฺจคฺคฺเคน กมฺเมน อกฺุเปน
 จํนารเหน อุปลัมปฺนโนติ ภิกขุ ๑ ตตฺถ ยวายํ ภิกขุ สํมคฺเคน
 สงฺเขน ฃตฺติจฺจคฺคฺเคน กมฺเมน อกฺุเปน จํนารเหน อุปลัมปฺนโน
 อยํ อิมฺสมิ อตฺถเ อธิปฺเปโต ภิกขุติ ๑

[๒๗] สิกฺขาติ ติสฺโส สิกฺขา อธิสฺสติกฺขา อธิจิตฺตสิกฺขา

๑ สัพฺพตฺถายํ ปาไซ นคฺติ ๑ ๒ อนฺุพฺพเพน ภทฺโรคฺยทํสุ จตุสุ
 ปาเจสุ อิตฺถํททา สัพฺพตฺถ น ทิสฺสนฺติ ๑

อธิปณฺเฑาะฐิกขา คคฺคร ยายํ อธิสฺสัถฐิกขา อยํ อิมสฺมึ อตฺเต
อธิปเปตา สิกขาติ ฯ

[๒๗] ส่าซั้ว นาม ยํ ภคฺคตา ปณฺเฑตฺตํ สิกขาปทํ เอตฺตํ
ส่าซั้ว นาม คสฺมึ สิกขติ เตน วุจฺจติ ส่าซั้วสฺมาปนฺโนติ ฯ

[๒๘] สิกฺขํ อปฺปจฺจกฺขาย ทุพฺพตฺถยํ อนาวิกิตฺวาติ อตฺถิ ภิกฺขเว
ทุพฺพตฺถยาวิกมฺมณฺเฑเจว โหติ สิกฺขา จ อปฺปจฺจกฺขตาตา ฯ อตฺถิ
ภิกฺขเว ทุพฺพตฺถยาวิกมฺมณฺเฑเจว โหติ สิกฺขา จ ปจฺจกฺขตาตา ฯ

[๓๐] กถณฺจ ภิกฺขเว ทุพฺพตฺถยาวิกมฺมณฺเฑเจว โหติ สิกฺขา จ
อปฺปจฺจกฺขตาตา ฯ อธิ ภิกฺขเว ภิกฺขุ อุกฺกณฺจิติ อนภฺริโต ส่ามณฺเฑาะ
จวิตฺถกาโม ภิกฺขุภ่าวํ อฏฺฐิยมาโน หรายมาโน ชิคฺคฺจณฺมาโน คิหิภ่าวํ
ปตฺถยมาโน อุปาสกภ่าวํ ปตฺถยมาโน อารามิกภ่าวํ ปตฺถยมาโน
ส่ามณฺเฑรภ่าวํ ปตฺถยมาโน ติตฺถิยภ่าวํ ปตฺถยมาโน ติตฺถิยส่าวกภ่าวํ
ปตฺถยมาโน อสฺสสมณภ่าวํ ปตฺถยมาโน อสฺกฺยปฺตฺถิยภ่าวํ ปตฺถย-
มาโน ยนฺนุนาหํ พุทฺธํ ปจฺจกฺกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิณฺญาเปติ ฯ เอวํมี
ภิกฺขเว ทุพฺพตฺถยาวิกมฺมณฺเฑเจว โหติ สิกฺขา จ อปฺปจฺจกฺขตาตา ฯ
อถวา ปนฺ อุกฺกณฺจิติ อนภฺริโต ส่ามณฺเฑาะ จวิตฺถกาโม ภิกฺขุภ่าวํ
อฏฺฐิยมาโน หรายมาโน ชิคฺคฺจณฺมาโน คิหิภ่าวํ ปตฺถยมาโน ฯ เป ฯ
อสฺกฺยปฺตฺถิยภ่าวํ ปตฺถยมาโน ยนฺนุนาหํ ฐมฺมํ ปจฺจกฺกฺเขยฺยนฺติ
วทติ วิณฺญาเปติ ฯ เป ฯ ยนฺนุนาหํ สํจฺฉมฺมํ ปจฺจกฺกฺเขยฺยนฺติ วทติ
วิณฺญาเปติ ฯ ยนฺนุนาหํ สิกฺขํ ปจฺจกฺกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิณฺญาเปติ ฯ

ยนฺนุหนาทิ วินยํ ปจฺจกฺกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุหนาทิ
 ปาติโมกฺขํ ปจฺจกฺกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุหนาทิ อุกฺกเทสํ
 ปจฺจกฺกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุหนาทิ อฺปชฺฌมายํ ปจฺจกฺกฺเขย-
 ยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุหนาทิ อจฺจวียํ ปจฺจกฺกฺเขยฺยนฺติ วทติ
 วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุหนาทิ สํทฺธิวิหาริกํ ปจฺจกฺกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญา-
 เปติ ฯ ยนฺนุหนาทิ อนฺนเดวาสิกํ ปจฺจกฺกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ
 ยนฺนุหนาทิ สํมานุชฺชฌายกํ ปจฺจกฺกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ
 ยนฺนุหนาทิ สํมานาจฺจวียกํ ปจฺจกฺกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุ-
 นาทิ สํพรหฺมจาวี ปจฺจกฺกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุหนาทิ
 คิหิ อสฺสํนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุหนาทิ อฺปาสโก อสฺสํนฺติ
 วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุหนาทิ อวรามิโก อสฺสํนฺติ วทติ วิญฺญา-
 เปติ ฯ ยนฺนุหนาทิ สํมณฺเวยโร อสฺสํนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุหนาทิ
 ติตฺถิโย อสฺสํนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุหนาทิ ติตฺถิยสํวโก
 อสฺสํนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุหนาทิ อสฺสํมโณ อสฺสํนฺติ วทติ
 วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุหนาทิ อสฺสํกฺยปฺตฺติโย อสฺสํนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ
 เอยฺวี ภิกฺขเว ทฺพฺพตฺตฺยาจิกมฺมณฺเวยจจ โหติ สิกฺขา จ อปฺปจฺจกฺก-
 ขาตา ฯ อถวา ปน อุกฺกณฺเจโต อนภิวโต สํมณฺเวยา จวิตฺตฺกาโม
 ภิกฺขุภาวํ อฏฺฐิยมาโน หรายมาโน สิกฺขจฺจมาโน คิหิภาวํ ปตฺถย-
 มาโน ฯ เป ฯ อสฺสํกฺยปฺตฺติยภาวํ ปตฺถยมาโน ยถิ ปนาหิ พุทฺธํ
 ปจฺจกฺกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ เป ฯ ยถิ ปนาหิ อสฺสํกฺยปฺตฺติโย

อสฺสํหติ วทติ วิญฺญาเปติ ๑ เป ๑ อถาหํ พุทฺธํ ปจฺจกฺขเขยฺยนฺหติ
 วทติ วิญฺญาเปติ ๑ เป ๑ อถาหํ อสฺสํหปฺกฺคฺติโย อสฺสํหติ วทติ
 วิญฺญาเปติ ๑ เป ๑ หนฺทหาหํ พุทฺธํ ปจฺจกฺขเขยฺยนฺหติ วทติ วิญฺญาเปติ
 ๑ เป ๑ หนฺทหาหํ อสฺสํหปฺกฺคฺติโย อสฺสํหติ วทติ วิญฺญาเปติ ๑ เป ๑
 โหตุ เม พุทฺธํ ปจฺจกฺขเขยฺยนฺหติ วทติ วิญฺญาเปติ ๑ เป ๑ โหตุ
 เม อสฺสํหปฺกฺคฺติโย อสฺสํหติ วทติ วิญฺญาเปติ ๑ เอวํปี ภิกฺขเว
 ทุพฺพตฺถยาวิกิรมณฺเญเจว โหติ สักขา จ อปฺปจฺจกฺขตาตา ๑ อถวา
 ปน อุกฺกณฺจํโกติ อนภิวโกติ สํมณฺเณว จวิคฺคาโม ภิกฺขุภาวํ อฏฺฐยฺยิ-
 มาโน ทรายมาโน ชิกฺขุจฺจมาโน คีหิภาวํ ปคฺคฺถมาโน ๑ เป ๑
 อสฺสํหปฺกฺคฺติยภาวํ ปคฺคฺถมาโน มาตริ สํรามํติ วทติ วิญฺญาเปติ ๑
 ปิตริ สํรามํติ วทติ วิญฺญาเปติ ๑ ภাত্রิ สํรามํติ วทติ วิญฺญา-
 เปติ ๑ ภคินิ สํรามํติ วทติ วิญฺญาเปติ ๑ ปุคฺคํ สํรามํติ วทติ
 วิญฺญาเปติ ๑ ชัตริ สํรามํติ วทติ วิญฺญาเปติ ๑ ปชาปติ สํรามํติ
 วทติ วิญฺญาเปติ ๑ ฌาตเก สํรามํติ วทติ วิญฺญาเปติ ๑ มิคฺคเต
 สํรามํติ วทติ วิญฺญาเปติ ๑ คามํ สํรามํติ วทติ วิญฺญาเปติ ๑
 นิคมํ สํรามํติ วทติ วิญฺญาเปติ ๑ เขคฺคํ สํรามํติ วทติ วิญฺญา-
 เปติ ๑ วคฺคํ สํรามํติ วทติ วิญฺญาเปติ ๑ หิรณฺณํ สํรามํติ
 วทติ วิญฺญาเปติ ๑ สฺวณฺณํ สํรามํติ วทติ วิญฺญาเปติ ๑ สิปฺปิ
 สํรามํติ วทติ วิญฺญาเปติ ๑ ปุพฺเพ หสิคํ สิปฺปิ กัฬิตํ สมนุสฺสํรา-

๓. ย. ม. อปาหํ ๑

มีติ วทติ วิญญาเปติ ฯ เอวมี ภิภุชเว ทุพฺพถยาวิกมฺมณฺเจว
 โหติ สิกฺขา จ อปฺปจฺจกฺขธาตา ฯ อถวา ปน อุกฺกณฺจิติ ธนภิวโต
 สํมณฺเณ จวิตฺถาโม ภิภุชภาวํ อฏฺฐยฺมาโน หรายมาโน ชีคุจฺจ-
 มาโน คิหิภาวํ ปตฺตยมาโน ฯ เป ฯ อสฺสกฺยปฺตฺตยภาวํ ปตฺตยมาโน
 มาตา เม อตฺถิ สํ มยา ไปเสตฺตพฺพาทิ วทติ วิญญาเปติ ฯ
 บิฑา เม อตฺถิ โส มยา ไปเสตฺตพฺพาทิ วทติ วิญญาเปติ ฯ
 ภาตา เม อตฺถิ โส มยา ไปเสตฺตพฺพาทิ วทติ วิญญาเปติ ฯ
 ภคินี เม อตฺถิ สํ มยา ไปเสตฺตพฺพาทิ วทติ วิญญาเปติ ฯ
 ปฺตฺโต เม อตฺถิ โส มยา ไปเสตฺตพฺพาทิ วทติ วิญญาเปติ ฯ
 ชีตา เม อตฺถิ สํ มยา ไปเสตฺตพฺพาทิ วทติ วิญญาเปติ ฯ
 ปชชาปตี เม อตฺถิ สํ มยา ไปเสตฺตพฺพาทิ วทติ วิญญาเปติ ฯ
 ณาตกา เม อตฺถิ เต มยา ไปเสตฺตพฺพาทิ วทติ วิญญาเปติ ฯ
 มิตฺตา เม อตฺถิ เต มยา ไปเสตฺตพฺพาทิ วทติ วิญญาเปติ ฯ
 เอวมี ภิภุชเว ทุพฺพถยาวิกมฺมณฺเจว โหติ สิกฺขา จ อปฺปจฺจกฺ-
 ขธาตา ฯ อถวา ปน อุกฺกณฺจิกโก ธนภิวโต สํมณฺเณ จวิตฺถาโม
 ภิภุชภาวํ อฏฺฐยฺมาโน หรายมาโน ชีคุจฺจมาโน คิหิภาวํ ปตฺตย-
 มาโน ฯ เป ฯ อสฺสกฺยปฺตฺตยภาวํ ปตฺตยมาโน มาตา เม อตฺถิ
 สํ มํ ไปเสตฺตฺตตี วทติ วิญญาเปติ ฯ บิฑา เม อตฺถิ โส
 มํ ไปเสตฺตฺตตี วทติ วิญญาเปติ ฯ ภาตา เม อตฺถิ โส มํ
 ไปเสตฺตฺตตี วทติ วิญญาเปติ ฯ ภคินี เม อตฺถิ สํ มํ ไปเสตฺต-

คตฺติ วทติ วิญญาเปติ ๑ ปุคฺโคโต เม อคฺคฺติ โส มํ โปเสสฺสคตฺติ
 วทติ วิญญาเปติ ๑ ชฺชตา เม อคฺคฺติ ตา มํ โปเสสฺสคตฺติ วทติ
 วิญญาเปติ ๑ ปชาปตฺติ เม อคฺคฺติ ตา มํ โปเสสฺสคตฺติ วทติ
 วิญญาเปติ ๑ ฉาตกา เม อคฺคฺติ เต มํ โปเสสฺสคตฺติ วทติ
 วิญญาเปติ ๑ มิตฺตา เม อคฺคฺติ เต มํ โปเสสฺสคตฺติ วทติ
 วิญญาเปติ ๑ คาโม เม อคฺคฺติ เตนปาทํ ชฺชิวิสฺสํมตฺติ วทติ
 วิญญาเปติ ๑ นิคโม เม อคฺคฺติ เตนปาทํ ชฺชิวิสฺสํมตฺติ วทติ
 วิญญาเปติ ๑ เขตฺตํ เม อคฺคฺติ เตนปาทํ ชฺชิวิสฺสํมตฺติ วทติ
 วิญญาเปติ ๑ วคฺคฺตํ เม อคฺคฺติ เตนปาทํ ชฺชิวิสฺสํมตฺติ วทติ
 วิญญาเปติ ๑ หิริณฺณํ เม อคฺคฺติ เตนปาทํ ชฺชิวิสฺสํมตฺติ วทติ
 วิญญาเปติ ๑ สฺสูณฺณํ เม อคฺคฺติ เตนปาทํ ชฺชิวิสฺสํมตฺติ วทติ
 วิญญาเปติ ๑ สิปฺปํ เม อคฺคฺติ เตนปาทํ ชฺชิวิสฺสํมตฺติ วทติ
 วิญญาเปติ ๑ เขอมี ภิภฺขเว ทุพฺพสุยาจิกมฺมเจจว โหติ สิกฺขา
 จ อปฺปจฺจกฺขตา ๑ อถวา ปน อุกฺกณฺจิตฺโต อนภฺริโต สํมณฺเฑ
 จวิคฺคาโม ภิภฺขภาวํ อหฺมฺมฺมาโน หรายมาโน ชฺชิวิสฺสํมตฺติ
 ปคฺคฺตฺตมาโน ๑ เป ๑ อสฺสกฺขปฺคฺคฺตฺตภาวํ ปคฺคฺตฺตมาโน ทุกฺกณฺหิตฺติ
 วทติ วิญญาเปติ ๑ น สฺสูณฺนํ วทติ วิญญาเปติ ๑ ทุจฺจณฺหิตฺติ
 วทติ วิญญาเปติ ๑ น สฺสูจฺจณฺหิตฺติ วทติ วิญญาเปติ ๑ น อสฺสํมตฺติ
 วทติ วิญญาเปติ ๑ น วิสฺสํมตฺติ วทติ วิญญาเปติ ๑ น รามํมตฺติ

๑ เตน จาหนฺตฺตํ ปาโจ ๑

วทติ วิณฺญาเปติ ฯ นาภีรมาํมํติ วทติ วิณฺญาเปติ ฯ เอวํปี โข
ภิกฺขเว ทุพฺพุตฺตยาวิกมฺมณฺเจว โหติ สํกฺขา จ ปจฺจกฺกขาคา ฯ

[๓๓] ถถณฺจ ภิกฺขเว ทุพฺพุตฺตยาวิกมฺมณฺเจว โหติ สํกฺขา จ
ปจฺจกฺกขาคา ฯ อธิ ภิกฺขเว ภิกฺขุ อุกฺกณฺจํโต อนภีรโต สํมณฺญา
จจิตฺตภาโม ภิกฺขุภาวํ อฏฺฐมฺปิมาโน หรายมาโน ชิคฺคฺจมาโน คิหิภาวํ
ปตฺตยมาโน ฯ เป ฯ อตฺถกฺยปฺตฺตยภาวํ ปตฺตยมาโน พุทฺธํ ปจฺจกฺกขาคา-
มํติ วทติ วิณฺญาเปติ ฯ เอวํปี ภิกฺขเว ทุพฺพุตฺตยาวิกมฺมณฺเจว โหติ
สํกฺขา จ ปจฺจกฺกขาคา ฯ อถวํ ปน อุกฺกณฺจํโต อนภีรโต
สํมณฺญา จจิตฺตภาโม ภิกฺขุภาวํ อฏฺฐมฺปิมาโน หรายมาโน ชิคฺคฺจ-
มาโน คิหิภาวํ ปตฺตยมาโน ฯ เป ฯ อตฺถกฺยปฺตฺตยภาวํ ปตฺตยมาโน
ขมฺมํ ปจฺจกฺกขามํติ วทติ วิณฺญาเปติ ฯ สํฆมํ ปจฺจกฺกขามํติ วทติ
วิณฺญาเปติ ฯ สํกฺขมํ ปจฺจกฺกขามํติ วทติ วิณฺญาเปติ ฯ วินยํ
ปจฺจกฺกขามํติ วทติ วิณฺญาเปติ ฯ ปาติโมกฺขมํ ปจฺจกฺกขามํติ วทติ
วิณฺญาเปติ ฯ อุตฺตมํ ปจฺจกฺกขามํติ วทติ วิณฺญาเปติ ฯ อปฺปชฺฌายํ
ปจฺจกฺกขามํติ วทติ วิณฺญาเปติ ฯ ธาจรียํ ปจฺจกฺกขามํติ วทติ
วิณฺญาเปติ ฯ สํกฺขวิหาริกํ ปจฺจกฺกขามํติ วทติ วิณฺญาเปติ ฯ
อนฺนเตวาสิกํ ปจฺจกฺกขามํติ วทติ วิณฺญาเปติ ฯ สํมานุสฺสณฺยาภํ
ปจฺจกฺกขามํติ วทติ วิณฺญาเปติ ฯ สํมานาจรียกํ ปจฺจกฺกขามํติ
วทติ วิณฺญาเปติ ฯ สํพรหฺมจาวี ปจฺจกฺกขามํติ วทติ วิณฺญาเปติ
ฯ เป ฯ คิหํติ มํ ชาเวหํติ วทติ วิณฺญาเปติ ฯ อฺปฺปาสํโกติ มํ

ชาเรหิํติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ อารามิโกติ มํ ชาเรหิํติ วทติ
 วิญฺญาเปติ ฯ สามเณโรติ มํ ชาเรหิํติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ
 ติตฺถิโยติ มํ ชาเรหิํติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ติตฺถิยสํวโกติ มํ
 ชาเรหิํติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ อสฺสํมโนติ มํ ชาเรหิํติ วทติ
 วิญฺญาเปติ ฯ อสฺสํกฺขปฺกฺติโยติ มํ ชาเรหิํติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ
 เอวํปี ภิกฺขเว ทุพฺพตฺถยาวิกมฺมณฺเจว โหติ สิกฺขา จ ปจฺจกฺขตาตา ฯ
 อถวา ปน อุกฺกณฺเจโต อนภฺริโต-สามณฺณา จจิตฺตภาโม ภิกฺขุภาวํ
 อฏฺฐิยามานो หรายมานो ชิกฺขุจฺจมานो คิหิภาวํ ปตฺตยมานो ฯ เป ฯ
 อสฺสํกฺขปฺกฺติยภาวํ ปตฺตยมานो อถ เม พุทฺธธนาติ วทติ วิญฺญาเปติ
 ฯ เป ฯ อถ เม สํพรหฺมจาร์หิํติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ เอวํปี
 ภิกฺขเว ฯ เป ฯ อถวา ปน ฯ เป ฯ กิณฺหุ เม พุทฺธธนาติ วทติ
 วิญฺญาเปติ ฯ เป ฯ กิณฺหุ เม สํพรหฺมจาร์หิํติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ
 เอวํปี ฯ เป ฯ อถวา ปน ฯ เป ฯ น มมตฺโถ พุทฺธธนาติ วทติ
 วิญฺญาเปติ ฯ เป ฯ น มมตฺโถ สํพรหฺมจาร์หิํติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ
 เอวํปี ฯ เป ฯ อถวา ปน ฯ เป ฯ สํมุตฺตาทํ พุทฺธธนาติ วทติ
 วิญฺญาเปติ ฯ เป ฯ สํมุตฺตาทํ สํพรหฺมจาร์หิํติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ
 เอวํปี ภิกฺขเว ทุพฺพตฺถยาวิกมฺมณฺเจว โหติ สิกฺขา จ ปจฺจกฺขตาตา ฯ
 ยานิ วา ปนณฺณานินิํ อตฺถิ พุทฺธเวทฺจนานิ วา ชมฺมเวทฺจนานิ
 วา สํขเวทฺจนานิ วา สิกฺขาเวทฺจนานิ วา วินยเวทฺจนานิ วา
 ปาติโมกฺขเวทฺจนานิ วา อุกฺกเทสเวทฺจนานิ วา อุปฺขุณฺณายเวทฺจนานิ

วา อัจฉริยเวรจนานี วา สหุทธิวิหาริกเวรจนานี วา อนุเตวาสิก-
 เสรจนานี วา สมันุชฺชฌายกเวรจนานี วา สมันาจรัยิกเวรจนานี
 วา สหุรหุมจารีเวรจนานี วา คีหิเวรจนานี วา อุปาสกเวรจนานี
 วา อารามิกเวรจนานี วา ส้ามณเรวรจนานี วา ติตฺถิยเวรจนานี
 วา ติตฺถิยสํวคเวรจนานี วา อสฺสสมณเวรจนานี วา อสฺสกุบฺพุตฺติย-
 เสรจนานี วา เตหิ อากาเรหิ เตหิ จิงฺเกหิ เตหิ นิमितฺเตหิ
 วจฺฉิตฺติ วิณฺญานาเปหิ ฯ เอวํมี โส ภิกฺขเว ทุพฺพุตฺยาจิกมฺมุญฺเจว
 โหติ สิกฺขา จ ปจฺจกฺขตา ฯ

[๓๒] กถณฺนุ ภิกฺขเว อปฺปจฺจกฺขตา โหติ สิกฺขา ฯ อึชฺช ภิกฺขเว
 ภิกฺขุณฺนี เยหิ อากาเรหิ เยหิ จิงฺเกหิ เยหิ นิमितฺเตหิ สิกฺขา
 ปจฺจกฺขตา โหติ เตหิ อากาเรหิ เตหิ จิงฺเกหิ เตหิ นิमितฺเตหิ
 อุมฺมตฺตโก สิกฺขํ ปจฺจกฺขตาติ ฯ อปฺปจฺจกฺขตา โหติ สิกฺขา ฯ
 อุมฺมตฺตกตฺถ สันฺตึเก สิกฺขํ ปจฺจกฺขตาติ ฯ อปฺปจฺจกฺขตา โหติ
 สิกฺขา ฯ อิตฺตจฺฉิตฺโต สิกฺขํ ปจฺจกฺขตาติ ฯ อปฺปจฺจกฺขตา โหติ
 สิกฺขา ฯ อิตฺตจฺฉิตฺตตฺถ สันฺตึเก สิกฺขํ ปจฺจกฺขตาติ ฯ อปฺปจฺจกฺขตา
 โหติ สิกฺขา ฯ เวทนฺนุ สิกฺขํ ปจฺจกฺขตาติ ฯ อปฺปจฺจกฺขตา โหติ
 สิกฺขา ฯ เวทนฺนุตฺถ สันฺตึเก สิกฺขํ ปจฺจกฺขตาติ ฯ อปฺปจฺจกฺขตา
 โหติ สิกฺขา ฯ เทวตฺยา สันฺตึเก สิกฺขํ ปจฺจกฺขตาติ ฯ อปฺปจฺจกฺขตา
 โหติ สิกฺขา ฯ ติวรฺจฺฉานกตฺถ สันฺตึเก สิกฺขํ ปจฺจกฺขตาติ ฯ

๑. ยุโรปมัยมรมมโปตฺตเกสฺสวายํ ปาไซ น ทิสฺสตีติ ฯ

อฺปฺปจฺจกฺขาคา โหติ สิกฺขา ฯ อริยเกณ มิตถกฺขณฺสฺสํ สฺนฺตฺติเก สิกฺขํ
ปฺปจฺจกฺขาคี ฯ โส เจ น ปฏฺวิชานาคี อฺปฺปจฺจกฺขาคา โหติ สิกฺขา ฯ
มิตถกฺขเกณ อริยกฺขณฺสฺสํ สฺนฺตฺติเก สิกฺขํ ปฺปจฺจกฺขาคี ฯ โส เจ น
ปฏฺวิชานาคี อฺปฺปจฺจกฺขาคา โหติ สิกฺขา ฯ อริยเกณ อริยกฺขณฺสฺสํ
สฺนฺตฺติเก สิกฺขํ ปฺปจฺจกฺขาคี ฯ โส เจ น ปฏฺวิชานาคี อฺปฺปจฺจกฺขาคา
โหติ สิกฺขา ฯ มิตถกฺขเกณ มิตถกฺขณฺสฺสํ สฺนฺตฺติเก สิกฺขํ ปฺปจฺจกฺขาคี ฯ
โส เจ น ปฏฺวิชานาคี อฺปฺปจฺจกฺขาคา โหติ สิกฺขา ฯ ทวาย
สิกฺขํ ปฺปจฺจกฺขาคี ฯ อฺปฺปจฺจกฺขาคา โหติ สิกฺขา ฯ ววาย สิกฺขํ
ปฺปจฺจกฺขาคี ฯ อฺปฺปจฺจกฺขาคา โหติ สิกฺขา ฯ อสํเวตุกาโม สํเวติ ฯ
อฺปฺปจฺจกฺขาคา โหติ สิกฺขา ฯ สํเวตุกาโม-น สํเวติ ฯ อฺปฺปจฺจ-
กฺขาคา โหติ สิกฺขา ฯ อวิญฺญุสฺสํ สํเวติ ฯ อฺปฺปจฺจกฺขาคา
โหติ สิกฺขา ฯ วิญฺญุสฺสํ น สํเวติ ฯ อฺปฺปจฺจกฺขาคา โหติ
สิกฺขา ฯ สพฺพโส ภา ปน น สํเวติ ฯ อฺปฺปจฺจกฺขาคา โหติ
สิกฺขา ฯ เอวํ โข ภิกฺขเว อฺปฺปจฺจกฺขาคา โหติ สิกฺขา ฯ

[๓๓] เมถุนชฺมุโม นาม โย โส อสฺสทฺชฺมุโม คามชฺมุโม วสฺส-
ชฺมุโม ทฺชฺมุจฺจตุตฺถํ โอตกนฺตฺติกํ รหฺสฺสํ ทฺวณฺณํ ทฺวณฺณสฺมาปคฺติ เอโส
เมถุนชฺมุโม นาม ฯ

[๓๔] ปฏฺเฐวติ นาม โย นิमितฺเตน นิमितฺตํ อํกฺขาทเณ อํกฺขาคํ
อนฺตมโส ติถฺสทฺมคฺคํปํ ปเวเสติ เอโส ปฏฺเฐวติ นาม ฯ

๓ ปายโต โส จาติ ติชฺฐิตํ ฯ

[๓๕] อนุตมโส ทิรจฺจนคตายปีติ ทิรจฺจนคตติฏฺฐิยาปี เมถุนํ
ขมมํ ปฏฺฐิเสถวิตฺวา อสฺสํมโณ โหติ อสฺสกฺขปฺปฺตติโย ปเคว มนุสฺส-
สฺสิตฺฐิยา เตน อจฺจุจติ อนุตมโส ทิรจฺจนคตายปีติ ฯ

[๓๖] ปาราชิกโก โหคฺคิ เตยฺยถาปี นาม ปุริโส สฺตฺตฺจฺฉินฺโน
อกฺกพฺโพ เตน สํวรพฺพชฺเชน ชีวิตฺตุ เอวเมว ภิกฺขุ เมถุนํ ขมมํ
ปฏฺฐิเสถวิตฺวา อสฺสํมโณ โหติ อสฺสกฺขปฺปฺตติโย เตน อจฺจุจติ ปาราชิกโก
โหคฺคิ ฯ

[๓๗] อสฺสวาโสติ สํวาโส นาม เอกกมฺมํ เอกุทฺเทโส ส-
สิกฺขาตา เอโส สํวาโส นาม โส เตน สทฺธิ นฺตฺติ เตน
อจฺจุจติ อสฺสวาโสติ ฯ

[๓๘] ทิสฺโส อิตฺถิโย มนุสฺสสฺสิตฺถิ อมฺนุสฺสสฺสิตฺถิ ทิรจฺจนคตฺถิ
ตโย อุกฺโกตฺถุชฺชนกา มนุสฺสอฺุกฺโกตฺถุชฺชนโก อมฺนุสฺสอฺุกฺโก-
ตฺถุชฺชนโก ทิรจฺจนคตอฺุกฺโกตฺถุชฺชนโก ฯ ตโย ปณฺฑิตกา มนุสฺส-
ปณฺฑิตโก อมฺนุสฺสปณฺฑิตโก ทิรจฺจนคตปณฺฑิตโก ฯ ตโย ปุริสา
มนุสฺสปุริโส อมฺนุสฺสปุริโส ทิรจฺจนคตปุริโส ฯ มนุสฺสิตฺถิยา ตโย
มคฺเค เมถุนํ ขมมํ ปฏฺฐิเสถวฺนตฺสฺส อวปฺตติ ปาราชิกสฺส อจฺจุจคฺเค
ปฺตฺสํวามคฺเค มุชฺเช ฯ อมฺนุสฺสิตฺถิยา ฯ เป ฯ ทิรจฺจนคตฺถิยา
ตโย มคฺเค เมถุนํ ขมมํ ปฏฺฐิเสถวฺนตฺสฺส อวปฺตติ ปาราชิกสฺส
อจฺจุจคฺเค ปฺตฺสํวามคฺเค มุชฺเช ฯ มนุสฺสอฺุกฺโกตฺถุชฺชนกสฺส ฯ เป ฯ
อมฺนุสฺสอฺุกฺโกตฺถุชฺชนกสฺส ฯ เป ฯ ทิรจฺจนคตอฺุกฺโกตฺถุชฺชนกสฺส

วจจนคฺเคน องคชาตํ อภินิสฺสเทหุติ ฯ โส เจ ปเวสนํ สํทียติ ปวิฏฺฐํ
 สํทียติ จิตํ สํทียติ อุกฺขรณํ สํทียติ อปคฺติ ปาราชิกสฺส ฯ
 ภิกฺขุปรุจคฺติกา มนุสฺสสิคฺคิํ ภิกฺขุสฺสํ สฺนติเก อานตฺวา วจจนคฺเคน
 องคชาตํ อภินิสฺสเทหุติ ฯ โส เจ ปเวสนํ น สํทียติ ปวิฏฺฐํ
 สํทียติ จิตํ สํทียติ อุกฺขรณํ สํทียติ อปคฺติ ปาราชิกสฺส ฯ
 ภิกฺขุปรุจคฺติกา มนุสฺสสิคฺคิํ ภิกฺขุสฺสํ สฺนติเก อานตฺวา วจจนคฺเคน
 องคชาตํ อภินิสฺสเทหุติ ฯ โส เจ ปเวสนํ น สํทียติ ปวิฏฺฐํ น
 สํทียติ จิตํ สํทียติ อุกฺขรณํ สํทียติ อปคฺติ ปาราชิกสฺส ฯ
 ภิกฺขุปรุจคฺติกา มนุสฺสสิคฺคิํ ภิกฺขุสฺสํ สฺนติเก อานตฺวา วจจนคฺเคน
 องคชาตํ อภินิสฺสเทหุติ ฯ โส เจ ปเวสนํ น สํทียติ ปวิฏฺฐํ น
 สํทียติ จิตํ น สํทียติ อุกฺขรณํ สํทียติ อปคฺติ ปาราชิกสฺส ฯ
 ภิกฺขุปรุจคฺติกา มนุสฺสสิคฺคิํ ภิกฺขุสฺสํ สฺนติเก อานตฺวา วจจนคฺเคน
 องคชาตํ อภินิสฺสเทหุติ ฯ โส เจ ปเวสนํ น สํทียติ ปวิฏฺฐํ
 น สํทียติ จิตํ น สํทียติ อุกฺขรณํ น สํทียติ อปคฺติ ฯ
 ภิกฺขุปรุจคฺติกา มนุสฺสสิคฺคิํ ภิกฺขุสฺสํ สฺนติเก อานตฺวา ปสฺสํวามคฺเคน
 ฯ เป ฯ มุเชน องคชาตํ อภินิสฺสเทหุติ ฯ โส เจ ปเวสนํ สํทียติ
 ปวิฏฺฐํ สํทียติ จิตํ สํทียติ อุกฺขรณํ สํทียติ อปคฺติ ปาราชิกสฺส
 ฯ เป ฯ น สํทียติ อปคฺติ ฯ ภิกฺขุปรุจคฺติกา มนุสฺสสิคฺคิํ ชาครนฺติ
 สฺคฺคิํ มคฺคิํ อุมุมคฺคิํ ปมคฺคิํ มคฺคิํ อภฺชายิตํ มคฺคิํ เขภฺยุเยน อภฺชายิตํ
 ฯ เป ฯ อปคฺติ ปาราชิกสฺส ฯ มคฺคิํ เขภฺยุเยน ชายิตํ ภิกฺขุสฺสํ

สฺนฺติเก อานตฺวา วจฺจมคฺเคน ปสฺสํวามคฺเคน มุเขน องฺกชาตํ
 อภินิสฺสํเทหฺติ ฯ โส เจ ปเวสฺนํ สํทียติ ปวิฏฺฐิํ สํทียติ จิตฺตํ
 สํทียติ อุกฺขรณํ สํทียติ อापตฺติ นฺนฺตฺตจฺยสฺสํ ๑ เป ๑ น สํทียติ
 อนापตฺติ ฯ ภิက္ขุปจฺจตฺติกา อมฺนุสฺสํสํตฺถิํ ๑ เป ๑ ติวฺจฺฉานคตฺติคฺคํ
 มนฺนุสฺสํอฺกโตพฺพญฺชนํ อมฺนุสฺสํอฺกโตพฺพญฺชนํ ติวฺจฺฉานคตฺติคฺคํ
 พฺพญฺชนํ ภิက္ขุสฺสํ สฺนฺติเก อานตฺวา วจฺจมคฺเคน ปสฺสํวามคฺเคน
 มุเขน องฺกชาตํ อภินิสฺสํเทหฺติ ฯ โส เจ ปเวสฺนํ สํทียติ ปวิฏฺฐิํ
 สํทียติ จิตฺตํ สํทียติ อุกฺขรณํ สํทียติ อापตฺติ ปาราชิกสฺสํ ๑ เป ๑
 น สํทียติ อนापตฺติ ฯ ภิက္ขุปจฺจตฺติกา ติวฺจฺฉานคตฺติคฺคํ
 ชาครนฺตํ สฺตฺตํ มตฺตํ อุมฺมตฺตํ ปมตฺตํ มตฺตํ อกฺขายิตฺตํ มตฺตํ เขภฺยฺเยน
 อกฺขายิตฺตํ ๑ เป ๑ อापตฺติ ปาราชิกสฺสํ ๑ เป ๑ มตฺตํ เขภฺยฺเยน
 ขายิตฺตํ ภิက္ขุสฺสํ สฺนฺติเก อานตฺวา วจฺจมคฺเคน ปสฺสํวามคฺเคน มุเขน
 องฺกชาตํ อภินิสฺสํเทหฺติ ฯ โส เจ ปเวสฺนํ สํทียติ ปวิฏฺฐิํ สํทียติ
 จิตฺตํ สํทียติ อุกฺขรณํ สํทียติ อापตฺติ นฺนฺตฺตจฺยสฺสํ ๑ เป ๑
 น สํทียติ อนापตฺติ ฯ ภิက္ขุปจฺจตฺติกา มนฺนุสฺสํปญฺหํ ๑ เป ๑
 อมฺนุสฺสํปญฺหํ ติวฺจฺฉานคตฺติคฺคํ ภิက္ขุสฺสํ สฺนฺติเก อานตฺวา
 วจฺจมคฺเคน ๑ เป ๑ มุเขน องฺกชาตํ อภินิสฺสํเทหฺติ ฯ โส เจ
 ปเวสฺนํ สํทียติ ปวิฏฺฐิํ สํทียติ จิตฺตํ สํทียติ อุกฺขรณํ สํทียติ
 อापตฺติ ปาราชิกสฺสํ ๑ เป ๑ น สํทียติ อนापตฺติ ฯ ภิက္ขุปจฺจตฺติกา
 ติวฺจฺฉานคตฺติคฺคํ ชาครนฺตํ สฺตฺตํ มตฺตํ ปมตฺตํ อุมฺมตฺตํ มตฺตํ

อกุชายิต์ มคฺ เยกฺยุเยน อกุชายิต์ ๑ เป ๑ อาปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ เป ๑
 มคฺ เยกฺยุเยน ชาติํ ภิกฺขุสฺส สฺนฺติเก อาเนตฺวา วจฺจมคฺเคน ๑ เป ๑
 มุเชน องฺกชาตํ อภินิสฺสเทหฺติ ๑ โส เจ ปเวสฺนํ สํทียติ ปวิฏฺฐํ
 สํทียติ จิตํ สํทียติ อุกฺขรณํ สํทียติ อาปคฺติ กุตฺตจฺยสฺส ๑ เป ๑
 น สํทียติ อนาปคฺติ ๑ ภิกฺขุปรฺจุจตฺติกา มนุสฺสปรฺริสํ ๑ เป ๑
 อมนุสฺสปรฺริสํ ๑ เป ๑ ตฺริจฺฉานคตปรฺริสํ ภิกฺขุสฺส สฺนฺติเก อาเนตฺวา
 วจฺจมคฺเคน ๑ เป ๑ มุเชน องฺกชาตํ อภินิสฺสเทหฺติ ๑ โส เจ ปเวสฺนํ
 สํทียติ ปวิฏฺฐํ สํทียติ จิตํ สํทียติ อุกฺขรณํ สํทียติ อาปคฺติ
 ปาราชิกสฺส ๑ เป ๑ น สํทียติ อนาปคฺติ ๑ ภิกฺขุปรฺจุจตฺติกา
 ตฺริจฺฉานคตปรฺริสํ ชาครนฺคํ สฺคฺคํ มคฺคํ อุมมคฺคํ ปมคฺคํ มคฺคํ อกุชายิต์
 มคฺ เยกฺยุเยน อกุชายิต์ ๑ เป ๑ อาปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ เป ๑ มคฺ
 เยกฺยุเยน ชาติํ ภิกฺขุสฺส สฺนฺติเก อาเนตฺวา วจฺจมคฺเคน ๑ เป ๑
 มุเชน องฺกชาตํ อภินิสฺสเทหฺติ ๑ โส เจ ปเวสฺนํ สํทียติ ปวิฏฺฐํ
 สํทียติ จิตํ สํทียติ อุกฺขรณํ สํทียติ อาปคฺติ กุตฺตจฺยสฺส
 ๑ เป ๑ น สํทียติ อนาปคฺติ ๑

[๔๑] ภิกฺขุปรฺจุจตฺติกา มนุสฺสปรฺริสํ ภิกฺขุสฺส สฺนฺติเก อาเนตฺวา
 วจฺจมคฺเคน ปสฺสํวํมคฺเคน มุเชน องฺกชาตํ อภินิสฺสเทหฺติ สฺนฺตฺตาย
 อสฺนฺตฺตสฺส อสฺนฺตฺตาย สฺนฺตฺตสฺส สฺนฺตฺตาย สฺนฺตฺตสฺส อสฺนฺตฺตาย
 อสฺนฺตฺตสฺส ๑ โส เจ ปเวสฺนํ สํทียติ ปวิฏฺฐํ สํทียติ จิตํ
 สํทียติ อุกฺขรณํ สํทียติ อาปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ เป ๑ น สํทียติ

ฅนาปคฺคิ ๑ ภิกฺขุขุปรุจคฺคิภา มนุสฺสํคฺคิ ฅาครนุคฺคิ สฺคฺคิ มคฺคิ
 อุมุมคฺคิ ปมคฺคิ มคฺคิ อกฺขายิตฺคฺคิ มคฺคิ เขภฺยุเยน อกฺขายิตฺคฺคิ ๑ เป ๑
 ฅาปคฺคิ ปาราชิกสฺสํ ๑ เป ๑ มคฺคิ เขภฺยุเยน ฅายิตฺคฺคิ ภิกฺขุขุปรุจ
 สฺนุติเก ฅาเนคฺควา วจฺจมคฺเคน ปสฺสํวามคฺเคน มุฅเน องฺคฅาตฺ
 อภินิสฺสํเทนุติ สฺนุถตาย อสฺนุถตสฺสํ อสฺนุถตาย สฺนุถตสฺสํ สฺนุถต
 สฺนุถตสฺสํ อสฺนุถตาย อสฺนุถตสฺสํ ๑ โส ๑ ปรเวสนํ สํทียติ ปวิฏฺฐํ
 สํทียติ จิตฺคํ สํทียติ อุกฺขรณํ สํทียติ ฅาปคฺคิ กฺคฺคฺคฺจยสฺสํ
 ๑ เป ๑ น สํทียติ ฅนาปคฺคิ ๑ ภิกฺขุขุปรุจคฺคิภา อมนุสฺสํคฺคิ ๑ เป ๑
 ติรฺจฺจนคคฺคิ มนุสฺสํอฺกโตพฺยณฺชนํ อมนุสฺสํอฺกโตพฺยณฺชนํ
 ติรฺจฺจนคคฺคิ อฺกโตพฺยณฺชนํ ภิกฺขุขุปรุจ สฺนุติเก ฅาเนคฺควา วจฺจ-
 มคฺเคน ปสฺสํวามคฺเคน มุฅเน องฺคฅาตฺ อภินิสฺสํเทนุติ สฺนุถตสฺสํ
 อสฺนุถตสฺสํ อสฺนุถตสฺสํ สฺนุถตสฺสํ สฺนุถตสฺสํ สฺนุถตสฺสํ อสฺนุถตสฺสํ
 อสฺนุถตสฺสํ ๑ โส ๑ ปรเวสนํ สํทียติ ปวิฏฺฐํ สํทียติ จิตฺคํ สํทียติ
 อุกฺขรณํ สํทียติ ฅาปคฺคิ ปาราชิกสฺสํ ๑ เป ๑ น สํทียติ ฅนา-
 ปคฺคิ ๑ ภิกฺขุขุปรุจคฺคิภา ติรฺจฺจนคคฺคิ อฺกโตพฺยณฺชนํ ฅาครนุคฺคิ สฺคฺคิ
 มคฺคิ อุมุมคฺคิ ปมคฺคิ มคฺคิ อกฺขายิตฺคฺคิ มคฺคิ เขภฺยุเยน อกฺขายิตฺคฺคิ ๑ เป ๑
 ฅาปคฺคิ ปาราชิกสฺสํ ๑ เป ๑ มคฺคิ เขภฺยุเยน ฅายิตฺคฺคิ ภิกฺขุขุปรุจ
 สฺนุติเก ฅาเนคฺควา วจฺจมคฺเคน ๑ เป ๑ มุฅเน องฺคฅาตฺ อภินิสฺสํเทนุติ สฺนุถตสฺสํ
 อสฺนุถตสฺสํ อสฺนุถตสฺสํ สฺนุถตสฺสํ สฺนุถตสฺสํ สฺนุถตสฺสํ อสฺนุถตสฺสํ
 อสฺนุถตสฺสํ ๑ โส ๑ ปรเวสนํ สํทียติ ปวิฏฺฐํ สํทียติ จิตฺคํ

สําทิยติ อุกุทธวณํ สําทิยติ อปาปคฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํ ๑ เป ๑ น สําทิยติ
 อนาปคฺติ ๑ ภิกฺขุปรจฺจคฺติกา มนุสฺสํปณฺฑกํ อมนุสฺสํปณฺฑกํ ทิวฺจฺจนา-
 คคปณฺฑกํ มนุสฺสํปวิสฺสํ อมนุสฺสํปวิสฺสํ ทิวฺจฺจนาคคปวิสฺสํ ภิกฺขุสฺสํ
 สํหติเก อานะคฺวา วจฺจมคฺเคน ๑ เป ๑ มุขเณ องฺกชาตํ อภินิสฺสํเทหฺติ
 สํหตสฺสํ อสํหตสฺสํ อสํหตสฺสํ สํหตสฺสํ สํหตสฺสํ สํหตสฺสํ
 อสํหตสฺสํ อสํหตสฺสํ ๑ โส เจ ปเวสํ สําทิยติ ปวิจฺจํ สําทิยติ
 จิตฺํ สําทิยติ อุกุทธวณํ สําทิยติ อปาปคฺติ ปาวาชิกสฺสํ ๑ เป ๑ น
 สําทิยติ อนาปคฺติ ๑ ภิกฺขุปรจฺจคฺติกา ทิวฺจฺจนาคคปวิสฺสํ ชาครนฺทํ
 สฺสํคฺคํ มคฺคํ อุมฺมคฺคํ ปมคฺคํ มคฺคํ อกฺขายิตํ มคฺคํ เขภฺยเยน อกฺขายิตํ
 ๑ เป ๑ อปาปคฺติ ปาวาชิกสฺสํ ๑ เป ๑ มคฺคํ เขภฺยเยน ขายิตํ ภิกฺขุสฺสํ
 สํหติเก อานะคฺวา วจฺจมคฺเคน ๑ เป ๑ มุขเณ องฺกชาตํ อภินิสฺสํเทหฺติ
 สํหตสฺสํ อสํหตสฺสํ อสํหตสฺสํ สํหตสฺสํ สํหตสฺสํ สํหตสฺสํ
 อสํหตสฺสํ อสํหตสฺสํ ๑ โส เจ ปเวสํ สําทิยติ ปวิจฺจํ สําทิยติ
 จิตฺํ สําทิยติ อุกุทธวณํ สําทิยติ อปาปคฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํ ๑ เป ๑ น
 สําทิยติ อนาปคฺติ ๑

[๔๒] ภิกฺขุปรจฺจคฺติกา ภิกฺขุํ มนุสฺสํสํคฺติยา สํหติเก อานะคฺวา
 องฺกชาเตน วจฺจมคฺคํ ปสฺสํสาวมคฺคํ มุขํ อภินิสฺสํเทหฺติ ๑ โส เจ
 ปเวสํ สําทิยติ ปวิจฺจํ สําทิยติ จิตฺํ สําทิยติ อุกุทธวณํ สําทิยติ
 อปาปคฺติ ปาวาชิกสฺสํ ๑ เป ๑ น สําทิยติ อนาปคฺติ ๑ ภิกฺขุ-
 ปรจฺจคฺติกา ภิกฺขุํ มนุสฺสํสํคฺติยา ชาครนฺทียา สฺสํคฺคาย มคฺคํคฺคาย อุมฺมคฺคํคฺคาย

ปมตตาย มตาย อภุชชาติตาย มตาย เขภุชเยน อภุชชาติตาย ๑ เป ๑
 อวปตติ ปวารวชิกถ ๑ เป ๑ มตาย เขภุชเยน ชาติตาย สมนตเก
 อานตวา- องคชาเตน วจฺจมคฺคํ ปสฺสํวามคฺคํ มุขํ อภินิสฺสํเทหติ ๑
 โส เจ ปเวสฺสนํ สํทียติ ปวิฏฺฐํ สํทียติ จิตํ สํทียติ อุตฺตรณํ
 สํทียติ อวปตติ ฤตฺตจฺจยสฺส ๑ เป ๑ น สํทียติ อนวปตติ ๑
 ภิกฺขุปรจฺจตฺติกา ภิกฺขุ อมฺนุสฺสํสํทียา ๑ เป ๑ ทิรฺจฺจนคตฺติคฺติยา
 มนุสฺสํสํทียโตพฺพณฺชนกถํ อมฺนุสฺสํสํทียโตพฺพณฺชนกถํ ทิรฺจฺจนคต-
 อฺกโตพฺพณฺชนกถํ มนุสฺสํปณฺทกถํ อมฺนุสฺสํปณฺทกถํ ทิรฺจฺจนค-
 ตปณฺทกถํ มนุสฺสํปรีสฺสํ อมฺนุสฺสํปรีสฺสํ ทิรฺจฺจนคตปรีสฺสํ
 สมนตเก อานตวา องคชาเตน วจฺจมคฺคํ มุขํ อภินิสฺสํเทหติ ๑ โส
 เจ ปเวสฺสนํ สํทียติ ปวิฏฺฐํ สํทียติ จิตํ สํทียติ อุตฺตรณํ สํทียติ
 อวปตติ ปวารวชิกถ ๑ เป ๑ น สํทียติ อนวปตติ ๑ ภิกฺขุ-
 ปรจฺจตฺติกา ภิกฺขุ ทิรฺจฺจนคตปรีสฺสํ ชาครนฺทสฺสํ สํคฺคสฺสํ มตฺตสฺสํ
 อุมมตฺตสฺสํ ปมตฺตสฺสํ มตฺสํ อภุชชาติสฺสํ มตฺสํ เขภุชเยน อภุช-
 ชาติสฺสํ ๑ เป ๑ อวปตติ ปวารวชิกถ ๑ เป ๑ มตฺสํ เขภุชเยน
 ชาติสฺสํ สมนตเก อานตวา องคชาเตน วจฺจมคฺคํ มุขํ อภินิสฺสํ-
 เทหติ ๑ โส เจ ปเวสฺสนํ สํทียติ ปวิฏฺฐํ สํทียติ จิตํ สํทียติ
 อุตฺตรณํ สํทียติ อวปตติ ฤตฺตจฺจยสฺส ๑ เป ๑ น สํทียติ
 อนวปตติ ๑

[๔๓] ภิกฺขุปรจฺจตฺติกา ภิกฺขุ มนุสฺสํสํทียา สมนตเก อานตวา

องฺกชาเตน วจฺจมคฺคํ ปสฺสํวามคฺคํ มุขํ อภินิสฺสํเทหุติ สฺนฺนทตฺตํ
 อสฺนฺนทตฺตํ อสฺนฺนทตฺตํ สฺนฺนทตฺตํ สฺนฺนทตฺตํ สฺนฺนทตฺตํ สฺนฺนทตฺตํ
 อสฺนฺนทตฺตํ ๑ โส ๑ เจ ปเวสํนี้ สํทียติ ปวิฏฺฐํ สํทียติ จิตฺ
 สํทียติ อุกฺกขรณํ สํทียติ อาปตฺติ ปารวชิทตฺตํ ๑ เป ๑ น สํทียติ
 อนาปตฺติ ๑ ภิกฺขุปรุจฺจตฺติกา ภิกฺขุ มนุสฺสํสํทียา ชาครนฺทียา สฺนฺนทตฺตํ
 มคฺคตฺตํ อุมมคฺคตฺตํ ปมคฺคตฺตํ มคฺคตฺตํ อกฺขายิตฺตํ มคฺคตฺตํ เขภฺยเยน
 อกฺขายิตฺตํ ๑ เป ๑ อาปตฺติ ปารวชิทตฺตํ ๑ เป ๑ มคฺคตฺตํ เขภฺยเยน
 ขายิตฺตํ สฺนฺนทตฺตํ อานะตฺวา องฺกชาเตน วจฺจมคฺคํ ปสฺสํวามคฺคํ
 มุขํ อภินิสฺสํเทหุติ สฺนฺนทตฺตํ อสฺนฺนทตฺตํ อสฺนฺนทตฺตํ สฺนฺนทตฺตํ
 สฺนฺนทตฺตํ สฺนฺนทตฺตํ อสฺนฺนทตฺตํ อสฺนฺนทตฺตํ ๑ โส ๑ เจ ปเวสํนี้
 สํทียติ ปวิฏฺฐํ สํทียติ จิตฺ สํทียติ อุกฺกขรณํ สํทียติ อาปตฺติ
 อุตฺตจฺจยตฺตํ ๑ เป ๑ น สํทียติ อนาปตฺติ ๑ ภิกฺขุปรุจฺจตฺติกา
 ภิกฺขุ อมนุสฺสํสํทียา ๑ เป ๑ ติวฺจฺฉานคตฺติคฺคียา มนุสฺสํอุกฺกโตพฺยณฺชน-
 ทตฺตํ อมนุสฺสํอุกฺกโตพฺยณฺชนทตฺตํ ติวฺจฺฉานคตฺติคฺคียา มนุสฺสํอุกฺกโตพฺยณฺชนทตฺตํ
 มนุสฺสํปณฺททตฺตํ อมนุสฺสํปณฺททตฺตํ ติวฺจฺฉานคตฺติคฺคียา มนุสฺสํ-
 ปริสฺสํทตฺตํ อมนุสฺสํปริสฺสํทตฺตํ ติวฺจฺฉานคตฺติคฺคียา สฺนฺนทตฺตํ อานะตฺวา
 องฺกชาเตน วจฺจมคฺคํ มุขํ อภินิสฺสํเทหุติ สฺนฺนทตฺตํ อสฺนฺนทตฺตํ
 อสฺนฺนทตฺตํ สฺนฺนทตฺตํ สฺนฺนทตฺตํ สฺนฺนทตฺตํ อสฺนฺนทตฺตํ อสฺนฺนทตฺตํ ๑
 โส ๑ เจ ปเวสํนี้ สํทียติ ปวิฏฺฐํ สํทียติ จิตฺ สํทียติ อุกฺกขรณํ
 สํทียติ อาปตฺติ ปารวชิทตฺตํ ๑ เป ๑ น สํทียติ อนาปตฺติ ๑

ภิกฺขุปรุจฺจตฺติกา ภิกฺขุํ ติวรฺจฺฉานคตปริสฺตฺตํ ชาครนฺตฺตํ สฺตฺตฺตํ
มตฺตฺตํ อุมมตฺตฺตํ ปมตฺตฺตํ มตฺตํ อภฺยชาติสฺตํ มตฺตํ
เยภฺยเยน อภฺยชาติสฺตํ ๑ เป ๑ อปฺตฺติ ปาราชิกสฺตํ ๑ เป ๑
มตฺตํ เยภฺยเยน ชาติสฺตํ สฺนติเก อานคฺวา อภฺยชาติสฺตํ วรฺจฺฉมคฺคํ
มฺขุํ อภฺยชาติสฺตํ สฺนถตฺตํ อสฺนถตฺตํ อสฺนถตฺตํ สฺนถตฺตํ
สฺนถตฺตํ สฺนถตฺตํ อสฺนถตฺตํ อสฺนถตฺตํ ๑ โส เจ ปเวสฺนํ
สํทฺธิยติ ปวิฏฺฐํ สํทฺธิยติ จิตํ สํทฺธิยติ อุกฺขรณํ สํทฺธิยติ อปฺตฺติ
นฺตฺตฺตํ ๑ เป ๑ น สํทฺธิยติ อนาปฺตฺติ ๑

[๔๔] ยถา ภิกฺขุปรุจฺจตฺติกา วิคฺคจฺจริตา - เหวํ วรฺจฺฉปรุจฺจตฺติกา
โจวรปรุจฺจตฺติกา ชฺคตฺตปรุจฺจตฺติกา อฺปฺปตคณฺษปรุจฺจตฺติกา วิคฺคจฺจเร-
ตพฺพา ๑ .

[๔๕] มคฺเคน มคฺคํ ปเวเสติ อปฺตฺติ ปาราชิกสฺตํ ๑ มคฺเคน
อมคฺคํ ปเวเสติ อปฺตฺติ ปาราชิกสฺตํ ๑ อมคฺเคน มคฺคํ ปเวเสติ
อปฺตฺติ ปาราชิกสฺตํ ๑ อมคฺเคน อมคฺคํ ปเวเสติ อปฺตฺติ
นฺตฺตฺตํ ๑

[๔๖] ภิกฺขุ สฺตฺตภิกฺขุมนฺหิ วิปฺปฏฺธิปชฺชติ ปฏฺธิพฺพุโห สํทฺธิยติ
อฺโภ นาสฺตพฺพา ๑ ปฏฺธิพฺพุโห น สํทฺธิยติ ทฺฐสฺสโก นาสฺตพฺโพ ๑
ภิกฺขุ สฺตฺตสํมณฺเณรมฺหิ วิปฺปฏฺธิปชฺชติ ปฏฺธิพฺพุโห สํทฺธิยติ อฺโภ
นาสฺตพฺพา ๑ ปฏฺธิพฺพุโห น สํทฺธิยติ ทฺฐสฺสโก นาสฺตพฺโพ ๑
สํมณฺเณโร สฺตฺตภิกฺขุมนฺหิ วิปฺปฏฺธิปชฺชติ ปฏฺธิพฺพุโห สํทฺธิยติ อฺโภ

นาเสตพุพา ฯ ปฏีพุกุโช น ส่าทียติ ทุสโก นาเสตพุโพ ฯ
สามเนโร สุตตสามเนรมุหิ วิปฏีปชชติ ปฏีพุกุโช ส่าทียติ
อุโก นาเสตพุพา ฯ ปฏีพุกุโช น ส่าทียติ ทุสโก นาเสตพุโพ ฯ

[๔๗] อนาปตติ อชานนตสัส อุมมตตกสัส ชิตตจิตตสัส
เวทนฏฐสัส อาทิกมมิกถัสติ ฯ

สนุตภาณวาริ นิฏฐิติ ฯ

[๔๘] มกุกุฏฐิ วชชิปุตตา จ กิหิ นคโค จ ติตุถิยา
ทาวิกุปปลตวณณา จ พุชชเนหิเปเร ทูเว
มาตา ชิตา ภคินี จ ชายา จ มุกุตมพินา
เทว วณา เตปจิตตณจ ทาวุชิตติกาย จ
สุนุทเรน สห ปณจ ปณจ สัวติฏฐิจิภา
นาคี ยกุชชี จ เปตี จ ปณทโกปทโต ฉุเป
ภททิเย อรหิ สุตโต ส่าวตติยิ จตุโรปเร
เวส่าติยา ตโย มตฺตา สุปิโน ภาวุกจฺลโก
สุปพุพา สทฺธา ภิกฺขุณี สิกฺขมานา สามเนริ จ
เวสียา ปณทโก กิหิ อณฺณมณฺเณ วุทฺทมพพชิต มิโคติ ฯ

[๔๘] เตน โช ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ มกุกุฏฐิยา เมถุนิ
ธมฺมํ ปฏีเสวิ ฯ ตสฺส กุกุกุจํ อโหสิ ภควตา สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ
กจฺจि นุ โช อหิ ปาวาชิตํ อापตฺติ อापนฺโนติ ฯ ภควโต เอตมตฺตํ
อาโรเจสิ ฯ อापตฺติ ตฺवं ภิกฺขุ อापนฺโน ปาวาชิกนฺติ ฯ

[๕๐] เตน โข ปน สมนฺเยน สมนฺพหุตา เวธํตติกา วชฺฐีปฺตุตฺตกา
ภิกฺขุ สิกฺขิ อปฺปจฺจุทฺตชย ทฺพพฺพตฺตญฺ อหาวิกตฺตวา เมถุนํ ชมฺมํ
ปฺฏิเสวีสฺสุ ฯ เตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ภาวตฺวา สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ
กจฺจํ นฺ โข มยฺ ปาราชิกํ อปฺตฺตํ อปฺนฺนาติ ฯ ภาวโต เตตฺตมตฺตํ
อาโรเจสฺสุ ฯ อปฺตฺตํ ตฺตฺตฺตฺตํ ภิกฺขเว อปฺนฺนา ปาราชิกนฺติ ฯ

[๕๑] เตน โข ปน สมนฺเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ เถวํ เม
อนาปตฺติ ภวิสฺสํตฺตํ คิหิตฺตฺตเคน เมถุนํ ชมฺมํ ปฺฏิเสวิ ฯ ตสฺส
กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อปฺตฺตํ ตฺตํ ภิกฺขุ อปฺนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ

[๕๒] เตน โข ปน สมนฺเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ เถวํ เม
อนาปตฺติ ภวิสฺสํตฺตํ นคฺโค ทฺตฺตวา เมถุนํ ชมฺมํ ปฺฏิเสวิ ฯ ตสฺส
กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อปฺตฺตํ ตฺตํ ภิกฺขุ อปฺนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ

[๕๓] เตน โข ปน สมนฺเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ เถวํ เม
อนาปตฺติ ภวิสฺสํตฺตํ กุสฺสจฺจํ นีวาเสตฺตวา ฯ เป ฯ วากจฺจํ นีวาเสตฺตวา
ผตฺตจฺจํ นีวาเสตฺตวา เกสฺสกมฺพตฺตํ นีวาเสตฺตวา วาสกมฺพตฺตํ นีวาเสตฺตวา
อุตฺตกปฺกขํ นีวาเสตฺตวา อชินกฺขิปปํ นีวาเสตฺตวา เมถุนํ ชมฺมํ ปฺฏิเสวิ ฯ
ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อปฺตฺตํ ตฺตํ ภิกฺขุ อปฺนฺโน
ปาราชิกนฺติ ฯ

[๕๔] เตน โข ปน สมนฺเยน อณฺณตโร ปีนฺททจฺจวโร ภิกฺขุ
ปฺปีชเก นีปฺนฺนํ ทาริกํ ปสฺสิตฺตวา สํวตฺตโต อจฺจุจฺจํ อจฺจชฺชาตํ
ปเวเสสิ ฯ ตํ กาทมกาสิ ฯ ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ

อนาปคฺติ ภิกฺขุ ปาฺวราชิกสฺส อापคฺติ สงฺฆาติเสสฺสสํสาติ ฯ

[๕๕] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเฑคโร มาณวโก อฺปฺปต-
วณฺเณย ภิกฺขุณฺเีย ปฏฺิพทฺุชฺคฺโต โหติ ฯ อถ โข โส มาณวโก
อฺปฺปตวณฺเณย ภิกฺขุณฺเีย คามํ บิเณฯาย ปวิฏฺุจําย กฺุฏฺิ กํ ปวิสิคฺุวา
นิตฺโณ อจฺุติ ฯ อฺปฺปตวณฺเณย ภิกฺขุณฺเีย ปจฺุฉาภคฺุํ บิเณฯาปค-
ปฏฺิภกฺุตา ปาเท ปกฺุชาเตคฺุวา กฺุฏฺิ กํ ปวิสิคฺุวา มณฺเญเก นิตฺฺิ ฯ
อถ โข โส มาณวโก อฺปฺปตวณฺเณํ ภิกฺขุณฺเีย อฺกฺุคเหคฺุวา ทฺุเสสฺสิ ฯ
อฺปฺปตวณฺเณย ภิกฺขุณฺเีย ภิกฺขุณฺเียํ เอตมคฺุถํ อาโรเจสฺสิ ฯ ภิกฺขุณฺเีย
ภิกฺขุณฺเีย เอตมคฺุถํ อาโรเจสฺสุ ฯ ภิกฺขุ ภคฺุวโต เอตมคฺุถํ อาโรเจสฺสุ ฯ
อนาปคฺุติ ภิกฺขุเว อสํทฺิยนฺุติยาติ ฯ

[๕๖] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเฑครสฺส ภิกฺขุโน อิตถฺุตฺุจํกํ
ปาคฺุฏฺุคํ โหติ ฯ ภคฺุวโต เอตมคฺุถํ อาโรเจสฺสุ ฯ อนุฯานามิ ภิกฺขุเว
คํเยว อฺปฺปชฺุณฺเํ คเมว อฺปฺปสฺมฺุปทํ คานิ วสฺุสํานิ ภิกฺขุณฺเียหิ สงฺกมิตฺุ
ยา อापคฺุติโย ภิกฺขุณฺเีย ภิกฺขุณฺเียหิ สํฯารณา คา อापคฺุติโย ภิกฺขุณฺเีย
สฺนุติเก วฺุฏฺุจํคํ ยา อापคฺุติโย ภิกฺขุณฺเีย ภิกฺขุณฺเียหิ อสํฯารณา
คาหิ อापคฺุคฺุหิ อนาปคฺุคฺุติ ฯ เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเฑครสฺส
ภิกฺขุณฺเีย ปฺริสฺุตฺุจํคํ ปาคฺุฏฺุคํ โหติ ฯ ภคฺุวโต เอตมคฺุถํ อาโรเจสฺสุ ฯ
อนุฯานามิ ภิกฺขุเว คํเยว อฺปฺปชฺุณฺเํ คเมว อฺปฺปสฺมฺุปทํ คานิ วสฺุสํานิ
ภิกฺขุหิ สงฺกมิตฺุ ยา อापคฺุติโย ภิกฺขุณฺเีย ภิกฺขุหิ สํฯารณา คา
อापคฺุติโย ภิกฺขุณฺเีย สฺนุติเก วฺุฏฺุจํคํ ยา อापคฺุติโย ภิกฺขุณฺเีย ภิกฺขุหิ

อถารณนา ตาหิ อापตฺตํหิ อนापตฺตํหิ ฯ

[๕๗] เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเฏตโร ภิกฺขุ เหวํ เม อนापตฺติ ภวิสฺสํตฺติ มาตุยา เมถุนํ ชมฺมํ ปฏฺฐิเสวํ ฯ เป ฯ ชฺคฺยา เมถุนํ ชมฺมํ ปฏฺฐิเสวํ ฯ เป ฯ ภคินฺนยา เมถุนํ ชมฺมํ ปฏฺฐิเสวํ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ ภควโต เอตมตฺตํ อารุเจสิ ฯ อापตฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อापนฺโน ปวารานิกนฺติ ฯ เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเฏตโร ภิกฺขุ ปุราณทฺตฺติกาย เมถุนํ ชมฺมํ ปฏฺฐิเสวํ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อापตฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อापนฺโน ปวารานิกนฺติ ฯ

[๕๘] เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเฏตโร ภิกฺขุ มุทฺตฺตฺติจโก โหติ ฯ โส อนภิตฺติยา ปิพฺพิโต อตฺตโน อญฺชชาตํ มุชฺเชน อคฺคเหสิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อापตฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อापนฺโน ปวารานิกนฺติ ฯ เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเฏตโร ภิกฺขุ สมฺพํ โหติ ฯ โส อนภิตฺติยา ปิพฺพิโต อตฺตโน อญฺชชาตํ อตฺตโน วจฺจมคฺคํ ปเวเสสิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อापตฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อापนฺโน ปวารานิกนฺติ ฯ

[๕๙] เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเฏตโร ภิกฺขุ มตฺตสฺสวํ ปสฺสฺสิ ฯ ตสฺมึ ๑ สฺสวเร อญฺชชาตสฺสามนฺตา วโณ โหติ ฯ โส เหวํ เม อนापตฺติ ภวิสฺสํตฺติ อญฺชชาเต อญฺชชาตํ ปเวเสตฺตฺวา วณฺเณ นฺหริ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อापตฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อापนฺโน ปวารานิกนฺติ ฯ เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเฏตโร ภิกฺขุ มตฺตสฺสวํ ปสฺสฺสิ ฯ ตสฺมึ ๑ สฺสวเร อญฺชชาตสฺสามนฺตา วโณ โหติ ฯ โส

เอวํ เม อนาปคฺติ ภวิสฺสํคํตี วณฺเณ องฺกชาตํ ปเวเสตฺวา องฺกชาเตน
นํหริ ๑ คตฺถํ กุกฺกจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อาปคฺติํ ตวํ ภิกฺขุ
อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ๑

[๖๐] เตน โข ปน สมนฺเณ อณฺเณตโร ภิกฺขุ สํวตฺโต เตป-
จิตฺตตฺถํ นิमितฺตํ องฺกชาเตน ฉุปี ๑ คตฺถํ กุกฺกจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑
อนาปคฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกตฺถํ อาปคฺติ ทุกกฺกตฺถํสํวตฺติ ๑ เตน โข
ปน สมนฺเณ อณฺเณตโร ภิกฺขุ สํวตฺโต ทารุํคตฺติกาเย นิमितฺตํ
องฺกชาเตน ฉุปี ๑ คตฺถํ กุกฺกจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ
ภิกฺขุ ปาราชิกตฺถํ อาปคฺติ ทุกกฺกตฺถํสํวตฺติ ๑

[๖๑] เตน โข ปน สมนฺเณ สฺนฺทโร นาม ภิกฺขุ ราชคหา
ปพฺพชฺชิตฺโต วทิกาย คจฺจนฺติ ๑ อณฺเณตฺรา อิตฺถํ ตํ ปสฺสํตีตฺวา
เอตทโวจํ มุหฺหุคฺตํ ฆนฺเต อากเมหิ วนฺทิสฺสํสํมํตี ๑ สํ วนฺทนฺตํ
อนฺตรวาสํกํ อุกฺขิมีตฺวา มุเชน องฺกชาตํ อคฺคเหสิ ๑ คตฺถํ กุกฺกจฺจํ
อโหสิ ๑ เป ๑ สํทียิ ตวํ ภิกฺขุติ ๑ นานํ ภควา สํทียินฺติ ๑
อนาปคฺติ ภิกฺขุ อสํทียนฺตฺถํสํวตฺติ ๑

[๖๒] เตน โข ปน สมนฺเณ อณฺเณตฺรา อิตฺถํ ภิกฺขุ ปสฺสํตีตฺวา
เอตทโวจํ เอหิ ฆนฺเต เมถุนํ รมฺมํ ปฏฺเฐวาทิ ๑ อตํ ภคินิ เนตํ
กปฺปตฺตีติ ๑ เอหิ ฆนฺเต อหํ วายมิสฺสํสํมิ ตวํ มา วายมิ
เอวณฺเต อนาปคฺติ ภวิสฺสํคํตีติ ๑ โส ภิกฺขุ ตถา อกาสิ ๑ คตฺถํ

๑ ตํ ปสฺสํตีตฺวา เอตทโวจาติ ชฺชโรปฺปมฺรมฺมโปตฺถเกสฺสุ น ทิสฺสํตีติ ๑

กุกฺกัจจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อปฺตํ ตํ ภิฑฺฑํ อปฺนุโน ปาราชิกนฺติ ๑
 เตน โข ปน สมนฺเณ อญฺเจตฺวา อิตถิ ภิฑฺฑํ ปสฺสตีตฺวา เเขตฺทโวจ
 เอหิ ภนฺเต เมถุนํ ชมฺมํ ปฏฺิเสวติ ๑ อถํ ภคินี เหนํ กปฺปตฺตี ๑
 เอหิ ภนฺเต ตํ วายมาหิ อหํ น วายมิสฺสามิ เหวนฺเต
 อนาปฺตํ ภาวิสฺสตีติ ๑ โส ภิฑฺฑํ ตถา อกาสิ ๑ ตสฺส กุกฺกัจจํ
 อโหสิ ๑ เป ๑ อปฺตํ ตํ ภิฑฺฑํ อปฺนุโน ปาราชิกนฺติ ๑ เตน โข
 ปน สมนฺเณ อญฺเจตฺวา อิตถิ ภิฑฺฑํ ปสฺสตีตฺวา -เขตฺทโวจ เอหิ
 ภนฺเต เมถุนํ ชมฺมํ ปฏฺิเสวติ ๑ อถํ ภคินี เหนํ กปฺปตฺตี ๑
 เอหิ ภนฺเต อพฺภนฺตํ ชฺชเวตฺวา พหิ โมเจหิ ๑ เป ๑ พหิ
 ชฺชเวตฺวา อพฺภนฺตํ โมเจหิ เหวนฺเต อนาปฺตํ ภาวิสฺสตีติ ๑
 โส ภิฑฺฑํ ตถา อกาสิ ๑ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อปฺตํ
 ตํ ภิฑฺฑํ อปฺนุโน ปาราชิกนฺติ ๑

[๒๓] เตน โข ปน สมนฺเณ อญฺเจตฺวา ภิฑฺฑํ สํวทิตํ คนฺตฺวา
 อกฺขายิตํ สํวํ ปสฺสตีตฺวา ตสฺมี เมถุนํ ชมฺมํ ปฏฺิเสวติ ๑ ตสฺส
 กุกฺกัจจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อปฺตํ ตํ ภิฑฺฑํ อปฺนุโน ปาราชิกนฺติ ๑
 เตน โข ปน สมนฺเณ อญฺเจตฺวา ภิฑฺฑํ สํวทิตํ คนฺตฺวา เขภฺยุเณ
 อกฺขายิตํ สํวํ ปสฺสตีตฺวา ตสฺมี เมถุนํ ชมฺมํ ปฏฺิเสวติ ๑ ตสฺส
 กุกฺกัจจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อปฺตํ ตํ ภิฑฺฑํ อปฺนุโน ปาราชิกนฺติ ๑
 เตน โข ปน สมนฺเณ อญฺเจตฺวา ภิฑฺฑํ สํวทิตํ คนฺตฺวา เขภฺยุเณ

๑ ย. ม. อกฺขยิตํ ๑

ชยิตี^๑ สรวี^๒ ปฐสตีตฺวา ตสฺมึ เมถุนํ ชมฺมํ ปฏิสเสวึ ๑ ตสฺส
 กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิภฺชฺช พาราชิกสฺส อापคฺติ
 กุตฺตจฺจยสฺสํ ๑ เตน ไซ ปน สฺมเยน อฉฺชตโร ภิภฺชฺช สํวธิกํ
 คนฺตฺวา ฉินฺนสฺสํ ปฐสตีตฺวา วิจฺฉฺชกเต^๓ มุชฺเช ฉุปนฺตํ อชฺชชชาติ
 ปเวเสสิ ๑ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อापคฺติ ตฺวํ ภิภฺช
 อापนฺโน พาราชิกนฺติ ๑ เตน ไซ ปน สฺมเยน อฉฺชตโร ภิภฺช
 สํวธิกํ คนฺตฺวา ฉินฺนสฺสํ ปฐสตีตฺวา วิจฺฉฺชกเต มุชฺเช ฉุฉุปนฺตํ
 อชฺชชชาติ ปเวเสสิ ๑ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ
 ภิภฺชฺช พาราชิกสฺส อापคฺติ ทฺถกฺกสฺสํ ๑ เตน ไซ ปน สฺมเยน
 อฉฺชตโร ภิภฺชฺช อฉฺชตริสฺสํ อิตฺถิยา ปฏฺพทฺชจฺจโต โหติ ๑
 ตํ กาสกตา^๔ สฺสํเน ฉทฺทฺชิตานี ๑ อญฺจิกานี วิปฺปกิณฺณานี โหนฺติ ๑
 อถไซ โส ภิภฺชฺช สํวธิกํ คนฺตฺวา อญฺจิกานี สํกทฺชฌิตฺวา นิमितฺเต
 อชฺชชชาติ ปฏฺปาเทสิ ๑ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ
 ภิภฺชฺช พาราชิกสฺส อापคฺติ ทฺถกฺกสฺสํ ๑

[๖๔] เตน ไซ ปน สฺมเยน อฉฺชตโร ภิภฺชฺช นาคิยา เมถุนํ
 ชมฺมํ ปฏิสเสวึ ๑ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อापคฺติ ตฺวํ
 ภิภฺชฺช อापนฺโน พาราชิกนฺติ ๑ เตน ไซ ปน สฺมเยน อฉฺชตโร
 ภิภฺชฺช ยกฺขินิยา เมถุนํ ชมฺมํ ปฏิสเสวึ ๑ เป ๑ เปติยา เมถุนํ ชมฺมํ

๑ ยฺ. ม. ชยิตี ๑ ๒ ยฺ. ม. วตฺตกเต ๑ ๓ ยฺ. ม. วา. กาสกตา ๑
 ๔ ยฺ. ม. ฉทฺทฺชิตานี ๑

ปฏฺฐิเสวํ ๑.เป ๑ ปณฺทกสฺส เมณฺหํ ฆมฺมํ ปฏฺฐิเสวํ ๑ ตสฺส กุกฺกจํ
อโหสิ ๑ เป ๑ อาปตฺตํ ตํ ภิขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ๑

[๖๕] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเฏตโร ภิขุ อูปตฺตินฺทฺริโย
โหติ ๑ โส นาหํ เวทฺยามิ สฺขํ วา ทฺขํ วา อณาปตฺติ^๑ เม
ภวิสฺสคฺคิ^๒ เมณฺหํ ฆมฺมํ ปฏฺฐิเสวํ ๑.เป ๑ ภควโต เอตมตฺถํ
อาโรเจสฺสุ ๑ เวทฺยิ วา โส ภิขเว โมฆปุริโส น วา เวทฺยิ
อาปตฺติ ปาราชิกสฺสํ ๑

[๖๖] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเฏตโร ภิขุ อิตฺติยา เมณฺหํ
ฆมฺมํ ปฏฺฐิเสวํ สํมาตฺติ คุปฺตมตฺเต วิปฺปฏิสํวํ อโหสิ ๑ ตสฺส
กุกฺกจํ อโหสิ ๑.เป ๑ อณาปตฺติ ภิขุ ปาราชิกสฺส อปาตฺติ
ทฺกฺกฏสฺสํ ๑

[๖๗] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเฏตโร ภิขุ ภาทฺธิเย^๓ ชาติยาเวน
ทิวาวิหารคโต นิปนฺโน โหติ ๑ ตสฺส อํคมนฺจฺยานิ วาตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต
โหนติ ๑ อณฺเฏตฺรา อิตฺถิ^๔ ปสฺสํตฺตฺวา อํคชาเต อภินิสฺสํตฺตฺวา
ยาวทตฺถํ กตฺวา ปกฺกามิ ๑ ภิขุ กิตฺถนํ ปสฺสํตฺตฺวา ภควโต
เอตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ ๑ ปญฺจหิ ภิขเว อากาเวหิ^๕ อํคชาตํ
กมฺมณฺยํ^๖ โหติ ราเคน วจฺเจน ปสฺสํตาเวน วาเตน อจฺจาตฺตฺจ-
ปาณกทฺฏฺเจน อิมะหิ โข ภิขเว ปญฺจหากาเวหิ อํคชาตํ กมฺมณฺยํ

๑ ย. ม. เหว อณาปตฺติ ๑ ๒ ม. ภาทฺธิยนคเว ๑ ๓ อยมตฺถุโถ
ยฺวโรปฺยมรมฺมโปตฺตฺถสฺสุ พหุจฺจนวเตน กโต ๑ ๔ ย. กมฺมณฺยํ ๑

โหติ อฏฺฐานเมตํ ภิกฺขเว อนวกาโส ยํ ตสฺสํ ภิกฺขุโน ราเคน
องฺคชาตํ กมฺมณียํ อสฺสํ อรหํ โส ภิกฺขเว ภิกฺขุ อนาปตฺติ
ภิกฺขเว ตสฺสํ ภิกฺขุโนติ ฯ

[๖๘] เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ สํวตฺถิยํ อนฺชวเน
ทิวาวิหารคโต นิปนฺโน โหติ ฯ อญฺเจตฺรา โคปาทิกา ปสฺสํสิตฺวา
องฺคชาเต อภินิสฺสํติ ฯ โส ภิกฺขุ ปเวสํนํ สํทียิ ปวิฏฺฐํ สํทียิ จิตฺ
สํทียิ อฏฺฐวณฺณํ สํทียิ ฯ ตสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อาปตฺติ
ตฺवं ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเจตโร
ภิกฺขุ สํวตฺถิยํ อนฺชวเน ทิวาวิหารคโต นิปนฺโน โหติ ฯ อญฺเจตฺรา
อชฺปาทิกา ปสฺสํสิตฺวา ฯ เป ฯ อญฺเจตฺรา กฏฺฐหริกา ปสฺสํสิตฺวา ฯ เป ฯ
อญฺเจตฺรา โคมยหริกา ปสฺสํสิตฺวา องฺคชาเต อภินิสฺสํติ ฯ โส ภิกฺขุ
ปเวสํนํ สํทียิ ปวิฏฺฐํ สํทียิ จิตฺ สํทียิ อฏฺฐวณฺณํ สํทียิ ฯ ตสฺสํ
กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ฯ เป ๖ อาปตฺติ ตฺवं ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ

[๖๙] เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ เวสํถิยํ มหาเว
ทิวาวิหารคโต นิปนฺโน โหติ ฯ อญฺเจตฺรา อิตฺถิ ปสฺสํสิตฺวา องฺคชาเต
อภินิสฺสํติตฺวา ยาวทตฺถํ กตฺวา สํมณฺดา หสฺมาณา จิตา โหติ ฯ โส
ภิกฺขุ ปฏฺิพฺพุณฺณิตฺวา ตํ อิตฺถิ เอตทโวจํ ตฺยฺหิตํ กมฺมณฺติ ฯ อาม
มยฺหิตํ กมฺมณฺติ ฯ ตสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ ชานาสี^๑ ตฺवं
ภิกฺขุติ ฯ นานํ ภควา ชานามฺติ^๒ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ อชานนฺตสฺสํสํติ ฯ

๑ ย. ม. มยฺหิตํ ฯ ๒ ย. ม. สํทียิ ฯ

เตน โข ปน สมนฺเยน อณฺเฏคโร ภิกฺขุ เวสาลีโย มหาวเน ทิวา-
 วิหารคโต รุกฺโข อปฺสฺสํสา ย นิปฺนฺโน โหติ ฯ อณฺเฏครา อิตฺถํ
 ปสฺสํสํสํว องฺกชาเต อภินิสฺสํติ ฯ โส ภิกฺขุ สหสา อฏฺฐํสาสิ ฯ
 คสฺสํ กุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ สํทํยํ ทฺวํ ภิกฺขุติ ฯ นานํ ภควา
 สํทํยํนํติ ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ อสํทํยํนํคสฺสํสํติ ฯ เตน โข ปน สมนฺเยน
 อณฺเฏคโร ภิกฺขุ เวสาลีโย มหาวเน ทิวาวิหารคโต รุกฺโข อปฺสฺสํสา
 นิปฺนฺโน โหติ ฯ อณฺเฏครา อิตฺถํ ปสฺสํสํสํว องฺกชาเต อภินิสฺสํติ ฯ
 โส ภิกฺขุ อกุกฺกมิตฺวา ปวฏฺฐนฺเตสิ ฯ คสฺสํ กุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ
 สํทํยํ ทฺวํ ภิกฺขุติ ฯ นานํ ภควา สํทํยํนํติ ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ
 อสํทํยํนํคสฺสํสํติ ฯ

[๗๐] เตน โข ปน สมนฺเยน อณฺเฏคโร ภิกฺขุ เวสาลีโย มหาวเน
 กุฏฺฐาคารสาธายํ ทิวาวิหารคโต ทฺวารํ จิวริตฺวา นิปฺนฺโน โหติ ฯ
 คสฺสํ องฺกมงฺกานํ วาตฺตปคฺคทฺธานํ โหนฺติ ฯ เตน โข ปน สมนฺเยน
 สมนฺพหุตา อิตฺถํโย คนฺธมฺเญจ มาตมฺเญจ อาทาย อารามํ อคมฺสํ
 วิหารเพกฺขิกาโย ฯ อถ โข ตา อิตฺถํโย คํ ภิกฺขุํ ปสฺสํสํสํว องฺกชาเต
 อภินิสฺสํตฺตฺวา ยาวทคฺคํ กตฺวา ปุริสฺสํสํโก จตายนํติ จตฺวา คนฺธมฺเญจ
 มาตมฺเญจ อาโรเปตฺวา ปกุกฺกมฺสํสํ ฯ ภิกฺขุ กิตฺถนํ ปสฺสํสํสํว ภควโต
 เขตมคฺคํ อาโรเจสิ ฯ ปณฺเญหิ ภิกฺขเว อกาเวหิ องฺกชาตํ กมฺมณฺยํ
 โหติ ราเคน วจฺเจเน ปสฺสํสํสํว วาเตน อจฺจุจาดิงฺกปาณณทฺถุเจเน

๑. อิทํปิ จานเน เตสุ วุตฺตไปคฺคเตสุ พหุจฺจนวเสน ปโยโค กโต ฯ

อิมหิ โช ภิกขเว ปณฺหหาภาเวหิ องฺกชาตํ กมุมนิยํ โหติ
 อฏฺฐาณเมตํ ภิกขเว อนวกาโส ยํ ตสฺสํ ภิกขุโน ราเคน องฺกชาตํ
 กมุมนิยํ อสฺสํ อรหํ โส ภิกขเว ภิกขุ อเนาปคฺติ ภิกขเว ตสฺสํ
 ภิกขุโน อานุชานามิ ภิกขเว ทิวา ปฏิสตฺถยฺนุเตน ทวารํ สํวริตฺวา
 ปฏิสตฺถยฺคฺคฺคฺติ ๑

[๗๑] เตน โช ปน สมฺเยน อณฺเฑตโร ภารุกฺจฺฉโถ ภิกขุ
 สฺขีเนนฺเตน ปฺราณทฺตฺติยิกาย เมถุนํ ชมฺมํ ปฏฺฐิเสวิตฺวา อสฺสํมโน
 อหํ วิพฺภวมิสฺสํมํติ ภารุกฺจฺฉํ คจฺฉนฺโต อเนตรวมศฺเช อายสฺสมนฺคํ
 อฺปาถิ ปสฺสสิตฺวา เอตมคฺคํ อวโรเจสิ ๑ อายสฺมา อฺปาถิ เอวมาท
 อเนาปคฺติ อวฺโส สฺขีเนนฺเตนาติ ๑

[๗๒] เตน โช ปน สมฺเยน ราชคฺเห สฺปะพฺพา นาม อฺปาสิกา
 มุทฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตํ โหติ ๑ ตํ เอวํทฺธิจฺฉิกา โหติ ยา เมถุนํ ชมฺมํ
 เทติ ตํ อคฺคฺทหานํ เทตฺติ ๑ ตํ ภิกขุํ ปสฺสสิตฺวา เอตทโวจ เอหิ
 ฆนฺเต เมถุนํ ชมฺมํ ปฏฺฐิเสวติ ๑ อถํ ภคฺคิเน นตํ กปฺปตฺติ ๑ เอหิ
 ฆนฺเต อฺรฺนฺตฺตฺตฺตฺตํ ชฏฺฏเฆหิ เอวณฺเต อเนาปคฺติ ภวิสฺสํตฺติ ๑ โส
 ภิกขุํ ตถา อทาสิ ๑ ตสฺสํ กุกฺกฺจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อเนาปคฺติ ภิกขุ
 ปวราชิกสฺสํ อเนาปคฺติ สํฆาตฺตฺตฺตฺตํ ๑ เตน โช ปน สมฺเยน
 ราชคฺเห สฺปะพฺพา นาม อฺปาสิกา มุทฺตฺตฺตฺตฺตฺตํ โหติ ๑ ตํ เอวํ-
 ทฺธิจฺฉิกา โหติ ยา เมถุนํ ชมฺมํ เทติ ตํ อคฺคฺทหานํ เทตฺติ ๑ ตํ

๑. เยภฺยฺเยน พุทฺตฺตฺตฺตฺตฺตํ ทิสฺสํตฺติ ๑ ๒. ย. ม. อฺรฺนฺตฺตฺตฺตํ ๑

๗๔] ปชฌปา วาริชิกกณฺเฑ วจิํตฺวตฺตํ ๗๓

ภิกฺขุํ ปรสฺสํติจฺวา ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๒๐ ๒๑ ๒๒ ๒๓ ๒๔ ๒๕ ๒๖ ๒๗ ๒๘ ๒๙ ๓๐ ๓๑ ๓๒ ๓๓ ๓๔ ๓๕ ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ ๔๐ ๔๑ ๔๒ ๔๓ ๔๔ ๔๕ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๔๙ ๕๐ ๕๑ ๕๒ ๕๓ ๕๔ ๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙ ๗๐ ๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐

[๗๓] เตน โข ปน สมฺเยน ตํวตฺตํ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐

[๗๔] เตน โข ปน สมฺเยน ตํวตฺตํ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐

๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๒๐ ๒๑ ๒๒ ๒๓ ๒๔ ๒๕ ๒๖ ๒๗ ๒๘ ๒๙ ๓๐ ๓๑ ๓๒ ๓๓ ๓๔ ๓๕ ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ ๔๐ ๔๑ ๔๒ ๔๓ ๔๔ ๔๕ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๔๙ ๕๐ ๕๑ ๕๒ ๕๓ ๕๔ ๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙ ๗๐ ๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐

มุกุปฺปสนฺนา โหติ ฯ ๓๖ เอวํทิจฺฉิกา โหติ ยา เมถุนํ ฌมฺมํ เทติ
 ๓๗ อคฺคทานํ เทตฺตี ฯ ๓๘ ภิกฺขุํ ปสฺสตีตฺวา เขตทโวจฺ เเอหิ
 ๓๙ ฆนฺเต เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺฐเสวติ ฯ ๔๐ อถ ภิกฺขินิ เนถํ กปฺปตฺตี ฯ
 ๔๑ เเอหิ ฆนฺเต นากิยํ ฆฏฺฐเเอหิ ฯ ๔๒ ๑ เเอหิ ฆนฺเต อุตฺตรวฏฺฐิยํ
 ๔๓ ฆฏฺฐเเอหิ ฯ ๔๔ ๑ เเอหิ ฆนฺเต อุกฺกจฺจเเอ ฆฏฺฐเเอหิ ฯ ๔๕ ๑ เเอหิ ฆนฺเต
 ๔๖ คีวายํ ฆฏฺฐเเอหิ ฯ ๔๗ ๑ เเอหิ ฆนฺเต กณฺณเจฉิทฺเท
 ๔๘ ฆฏฺฐเเอหิ ฯ ๔๙ ๑ เเอหิ ฆนฺเต เกสวฏฺฐิยํ ฆฏฺฐเเอหิ ฯ ๕๐ ๑ เเอหิ
 ๕๑ ฆนฺเต องฺคฺคตฺตริกาย ฆฏฺฐเเอหิ ฯ ๕๒ ๑ เเอหิ ฆนฺเต หตฺถเณ
 ๕๓ อุกฺกมิตฺวา โมเจสฺสํามิ เอวฺนฺเต อนาปตฺติ ภวิสฺสตฺตี ฯ ๕๔ โส
 ๕๕ ภิกฺขุ ตถา อภาสิ ฯ ๕๖ ตสฺสํ กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯ ๕๗ ๑ อนาปตฺติ
 ๕๘ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส อापตฺติ สํฆาติเสสฺสํสาตี” ฯ

[๗๕] เตน โข ปน สมฺเยน เวสํติยํ ติจฺฉฉวิภุมารกา ภิกฺขุํ คเหตฺวา
 ๕๙ ภิกฺขุณิยา วิปฺปฏฺฐิปาเทสฺสุ ฯ ๖๐ อุกฺโก สํทิยํสฺสุ อุกฺโก นาเสตฺตพฺพา ฯ ๖๑ อุกฺโก
 ๖๒ น สํทิยํสฺสุ อุกฺกนฺนํ อนาปตฺติ ฯ ๖๓ เตน โข ปน สมฺเยน เวสํติยํ
 ๖๔ ติจฺฉฉวิภุมารกา ภิกฺขุํ คเหตฺวา ติจฺฉฆมานาย วิปฺปฏฺฐิปาเทสฺสุ ฯ ๖๕ ๑
 ๖๖ สํมณเวิรียา วิปฺปฏฺฐิปาเทสฺสุ ฯ ๖๗ อุกฺโก สํทิยํสฺสุ อุกฺโก นาเสตฺตพฺพา ฯ
 ๖๘ อุกฺโก น สํทิยํสฺสุ อุกฺกนฺนํ อนาปตฺติ ฯ

[๗๖] เตน โข ปน สมฺเยน เวสํติยํ ติจฺฉฉวิภุมารกา ภิกฺขุํ
 ๖๙ คเหตฺวา เวสียา วิปฺปฏฺฐิปาเทสฺสุ ฯ ๗๐ ๑ ปณฺนทเเอ วิปฺปฏฺฐิปาเทสฺสุ

๑ ยถา ปุริเมสฺสุ วตฺถุสฺสุ วิสฺสทิสฺสตา ทิสฺสตี ตถา อิมेषุปี วตฺถุสฺสุ ฯ

๗๘] ปจิมปาราชิกกณฺเฑ วจีณฺตวตฺตํ อุกฺกมฺปพฺพชิตาทิวตฺตํ ๗๕

๑ เป ๑ คีหิณฺยา วจิปรฎฺฐิปาเทสฺ ๑ ภิกฺขุ สํททียี ภิกฺขุ นาสฺเตตฺตพฺโพ ๑
ภิกฺขุ น สํททียี ภิกฺขุสฺส อฺนปคฺตติ ๑ เตน ๒ ปน สํมเยน
เวสํสํติยํ ติจฺจวฺจิกุมารกา ภิกฺขุ คฺเคตฺตวา อญฺเจมมญฺเณ วจิปรฎฺฐิ-
ปาเทสฺ ๑ อฺโก สํททียํสฺ อฺโก นาสฺเตตฺตพฺพา ๑ อฺโก น สํททียํสฺ
อฺภินฺนํ อฺนปคฺตติ ๑

[๗๗] เตน ๒ ปน สํมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ อุกฺกมฺปพฺพชิตํ ภิกฺขุ
ปฺรารณทฺตียิกาย ทสฺสํนํ อคฺมาสี ๑ สํ เอหิ ภาณฺเต วจิภุมาตี
อคฺคฺเคสึ ๑ สํ ภิกฺขุ ปฏฺฐิกมฺนฺโต อุตฺตวาโน ปรีปติ ๑ สํ
อฺพฺภุชิตฺตวา อํจฺจวาเต อภินิสฺสํติ ๑ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ๑ ภาควโต
เอตมตฺตํ อโรเจสึ ๑ สํททียี ตฺวํ ภิกฺขุชฺชติ ๑ นานํ ภาควา
สํททียินฺติ ๑ อฺนปคฺตติ ภิกฺขุ อสํททียนฺตสฺสํสํติ ๑

[๗๘] เตน ๒ ปน สํมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ อรณฺเณ วจิหริตี ๑
มิกโปตโก ตสฺส ปสฺสํวญฺจํ อคฺนตฺตวา ปสฺสํวํ ปิณฺนโต มฺเขน
อํจฺจวาตี อคฺคฺเคสึ ๑ สํ ภิกฺขุ สํททียี ๑ ตสฺส กุกฺกจฺจํ
อโหสิ ๑ ภาควโต เอตมตฺตํ อโรเจสึ ๑ อปคฺตติ ตฺวํ ภิกฺขุ
อปฺนโน ปาราชิกนฺติ ๑

ปจิมปาราชิกํ นิฏฺฐิตํ ๑

ทุติยปาวาชิกกณฺฑ

[๗๘] เตน ส้มเยน พุทฺโธ ภควา ราชคเห วิหริติ กิซฺฌณฺเฏ
ปพฺพเต ๑ เตน โข ปน ส้มเยน สัมพหฺตุตา สันฺทิตฺตฺวา สัมภคฺตา
ภิกฺขุ อธิสิคฺติปสฺเส ตินฺนุญฺโง กริตฺวา วสฺสํ อฺปคฺจฺฉิํ ๑ อายสฺมาบี
ชนฺโง กุมฺภการปฺคฺโต ตินฺนุญฺกํ กริตฺวา วสฺสํ อฺปคฺจฺฉิ ๑ อถโ
เต ภิกฺขุ วสฺสํ วุตฺตา เตมาตฺถจฺเยน ตินฺนุญฺโง ภินฺทิตฺวา ตินฺนเญจ
กฺขฺชฺเญจ ปฺริสฺสามेतฺวา ชนปทจาริกํ ปกฺกมฺสิ ๑ อายสฺมา ปน
ชนฺโง กุมฺภการปฺคฺโต ตตฺถเวจ วสฺสํ วสิ ตตฺถ เหมนฺคํ ตตฺถ
คิมฺหํ ๑ อถโ อายสฺมโต ชนฺยสฺสํ กุมฺภการปฺคฺตสฺสํ คามํ ปีนฺุทหาย
ปวิญฺจสฺสํ ตินฺนหาริโย กฺขฺชฺหาริโย ตินฺนุญฺกํ ภินฺทิตฺวา ตินฺนเญจ
กฺขฺชฺเญจ อาทาย อคฺมํสุ ๑ ทุติยมฺบี โข อายสฺมา ชนฺโง
กุมฺภการปฺคฺโต ตินฺนเญจ กฺขฺชฺเญจ สํกทฺทฺชิตฺวา ตินฺนุญฺกํ อกาสิ ๑
ทุติยมฺบี โข อายสฺมโต ชนฺยสฺสํ กุมฺภการปฺคฺตสฺสํ คามํ ปีนฺุทหาย
ปวิญฺจสฺสํ ตินฺนหาริโย กฺขฺชฺหาริโย ตินฺนุญฺกํ ภินฺทิตฺวา ตินฺนเญจ
กฺขฺชฺเญจ อาทาย อคฺมํสุ ๑ ตติยมฺบี โข อายสฺมา ชนฺโง
กุมฺภการปฺคฺโต ตินฺนเญจ กฺขฺชฺเญจ สํกทฺทฺชิตฺวา ตินฺนุญฺกํ อกาสิ ๑
ทุติยมฺบี โข อายสฺมโต ชนฺยสฺสํ กุมฺภการปฺคฺตสฺสํ คามํ ปีนฺุทหาย
ปวิญฺจสฺสํ ตินฺนหาริโย กฺขฺชฺหาริโย ตินฺนุญฺกํ ภินฺทิตฺวา ตินฺนเญจ
กฺขฺชฺเญจ อาทาย อคฺมํสุ ๑ อถโ อายสฺมโต ชนฺยสฺสํ กุมฺภ-

การปฺตตตฺตฺส เอตทโหสิ ยาวตตฺยกํ โช เม คามํ ปีนฺนุทาย
ปวิญฺจตฺตฺส ตินหารโย กญฺจหารโย ตินกฺกฺกํ ภินฺทิตฺวา ตินเญจ
กญฺจเญจ อาทาย อคมฺมํ อหํ โช ปน สฺตฺติภฺยิตฺโ อหนโย สเก
อาจวฺยเเก กุมภการกมฺเม ปรีโยทาทตฺตีปโป ยนฺนุนาหํ สํมํ จิกฺขตฺตํ
มทฺทิตฺวา สํพมตฺตติกา มยํ กฺกฺกํ กเวยฺยนฺตฺติ ฯ อถโช อายสฺมา
ฌนโย กุมภการปฺตฺตฺโ สํมํ จิกฺขตฺตํ มทฺทิตฺวา สํพมตฺตติกา มยํ
กฺกฺกํ กวิตฺวา ตินเญจ กญฺจเญจ โคมยเญจ สํกทฺตฺติกา ตํ กฺกฺกํ
ปจฺจิ ฯ สํ อโหสิ กฺกฺกกา อภิวฺปา ทสฺสํนํยา ปาสํทิกกา โตหิตกา
เสยฺยถาปํ อินฺทโคปโก ฯ เสยฺยถาปํ นาม กํกิกนิกสฺสทฺโท เอวเมว
ตสฺสํ กฺกฺกกาย สฺสทฺโท อโหสิ ฯ อถโช ภควา สํพพฺพเตหิ ภิกฺขุหิ
สฺทฺทํ คิซฺชณฺญา ปพฺพตา โอโรหนฺโต อทฺทสฺสํ ตํ กฺกฺกํ อภิวฺปํ
ทสฺสํนํยํ ปาสํทิกํ โตหิตกํ ทิสฺวาน ภิกฺขุ อามนฺเตสิ กํ เอตํ
ภิกฺขเว อภิวฺปํ ทสฺสํนํยํ ปาสํทิกํ โตหิตกํ เสยฺยถาปํ อินฺท-
โคปโกติ ฯ อถโช เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺตํ อาโรเจสฺสุ ฯ
ฉิครหิ พุทฺโธ ภควา อนนฺจฺฉวิกํ ภิกฺขเว ตสฺสํ โมชปฺริสฺสํ
อนนฺจฺฉวิกํ อปฺปฏฺฐิรฺวํ อสฺสํสํมณํ อกปฺปํยํ อภรณํยํ กถํ หิ
นาม โส ภิกฺขเว โมชปฺริโส สํมํ จิกฺขตฺตํ มทฺทิตฺวา สํพม-
ตฺตติกา มยํ กฺกฺกํ กวิสฺสํติ น หิ นาม ภิกฺขเว ตสฺสํ โมชปฺริสฺสํ
ปาเนสฺสุ อนทฺทยา อนุกมฺปา อวิเหสา ภวิสฺสํติ คจฺฉเอตํ ภิกฺขเว

๓ ย. ม. โตหิตกา ฯ

กุกฺกั กิณฑถ มา ปจฺจิมยา ชนตา ปาเนตฺส ปาตพฺยตฺติ อปชฺชช น
 ๑ ภิกฺขเว สํพฺพมคฺคิกามยา กุกฺกกา กาคพฺพา โย กเรยฺย อปคฺคิ
 ทุกฺกฏสฺสํสาติ ๑ เอวํ ภาณเตติ โข เต ภิกฺขุ ภควโต ปฏิสฺสํณิตฺวา
 เยน ตํ กุกฺกกา เตนุปลสงฺกมิตฺสํ อปลสงฺกमितฺวา ตํ กุกฺกั กิณฑิตฺสํ ๑
 อถโฆ อายสฺมา จนีโย กุมฺภการปฺคฺคโต เต ภิกฺขุ เขตทโวจ
 กิสฺสํ เม ตุมฺเห อากุโส กุกฺกั กิณฑตฺติ ๑ ภควํ อากุโส
 เกทาเปตฺติ ๑ กิณฑตฺทากุโส สเจ ชมฺมสํมํ เกทาเปตฺติ ๑

[๘๐] อถโฆ อายสฺมาโต จนียสฺสํ กุมฺภการปฺคฺคตฺสํ เขตทโหสิ
 ยวตฺตियํ โข เม คามํ ปิณฺฑทาย ปวิฏฺฐสฺสํ ตินหาริโย กฺขุจฺ-
 หาริโย ตินกุกฺกั กิณฑิตฺวา ตินญฺจ กฺขุจฺญฺจ อาทาย อคมิตฺสํ
 ยามิ มยา สํพฺพมคฺคิกามยา กุกฺกกา กตา สํมํ ภควตา เกทามิตฺตา
 อตฺติ ๑ เม ทารุคฺเคถนโก สนฺทิจฺจโย ยนฺนุนาหํ ทารุคฺเคถนํ
 ทารุณี ยาจิตฺวา ทารุกุกฺกั กเรยฺยนฺติ ๑ อถโฆ อายสฺมา จนีโย
 กุมฺภการปฺคฺคโต เยน ทารุคฺเคถนโก เตนุปลสงฺกมิ อปลสงฺกमितฺวา
 ทารุคฺเคถนํ เขตทโวจ ยวตฺตियํ โข เม อากุโส คามํ
 ปิณฺฑทาย ปวิฏฺฐสฺสํ ตินหาริโย กฺขุจฺหาริโย ตินกุกฺกั กิณฑิตฺวา
 ตินญฺจ กฺขุจฺญฺจ อาทาย อคมิตฺสํ ยามิ มยํ สํพฺพมคฺคิกามยา
 กุกฺกกา กตา สํมํ ภควตา เกทามิตฺตา เทหิ เม อากุโส ทารุณี
 อิจฺฉามิ ทารุกุกฺกั กาคุนฺติ ๑ นคฺคิ ภาณเต ตาทิสํนิ ทารุณี

๑ ย. ปาตพฺยตฺติ ๑

๘๑] ทูตียปราชิกกณฺเฑ ฌนียภิกขุวตฺถุ วสุตฺถการวตฺถุ ๗๘

ยานาหิ อยฺยตฺถํ ทเทยฺมํ อตฺถิ ฌนฺเต เทวคคฺคทวารุณิ^๑ นคฺร-
 ปฺปฺยิตฺถํ ฌาริกานิ อปาทตฺถาย นิกฺขิตฺตานิ สจฺเจ ตานิ ราชานา ทาเปติ
 หราวเปถ ฌนฺเตติ ๑ ทินฺนทานิ อาวุโส ฌนฺตวาติ ๑ อถ ๒ ทารุ-
 คคฺคคณฺโก อิมเ ๒ สมนฺนา สกฺขยปฺตฺติยา ฌมฺมาจฺริโน สมนฺจฺริโน
 พุทฺทมฺมาจฺริโน สจฺจวาทีโน สิตฺตวฺนฺโต กตฺถยาณชฺมมา ราชานํเมตฺถํ
 อภิปฺปฺสนฺโน น อรหิติ อทินฺนํ ทินฺนนฺตติ วตฺตุนฺตติ อายตฺตฺมนฺตํ
 ฌนียํ กุมฺภการปฺตฺตํ เอตทโวจ หราวเปถ ฌนฺเตติ^๒ ๑ อถ ๒
 อายตฺตฺมา ฌนฺนฺโย กุมฺภการปฺตฺโต ตานิ ทารุณิ ฌนฺตวาณนฺตํ
 เถทาเปตฺวา สกฺกเเทหิ นินฺพพาทาเปตฺวา ทารุณฺนํ อภาสิ ๑

[๘๑] อถ ๒ วสุตฺถการโ พุทฺทมฺมโณ มคฺชมฺหมามตฺโต ราชคคฺค
 กมฺมฺนฺเต อนุตฺตฺตฺตฺตฺมาโน เยน ทารุคคคณฺโก เตนฺนํปฺตฺตฺตํ
 อุตฺตฺตฺตํมิตฺตฺวา ทารุคคคณฺกํ เอตทโวจ ยานิ ตานิ ฌนฺเต เทว-
 คคคคทวารุณิ นคฺรปฺปฺยิตฺถํ ฌาริกานิ อปาทตฺถาย นิกฺขิตฺตานิ กํหิ ตานิ
 ทารุณฺนํติ ๑ ตานิ สํมิ ทารุณิ เทเวณ อยฺยตฺถํ ฌนียตฺถํ กุมฺภ-
 การปฺตฺตฺตฺตํ ทินฺนทานิ ๑ อถ ๒ วสุตฺถการโ พุทฺทมฺมโณ มคฺช-

๑ ย. ม. วา. เทวคคทวารุณิ ๑ ๒ เตสํ วตฺตโตปฺตฺตฺตฺตฺตฺตํ วิสทิตฺตา
 โหติ ๑ ตตฺถ หิ เอวํ วตฺตติ อถ ๒ ทารุคคคณฺกตฺถํ เอตทโหสิ
 อิมเ ๒ สมนฺนา สกฺขยปฺตฺติยา ๑ เป ๑ ทินฺนนฺตติ วตฺตุนฺตติ ๑ อถ ๒
 ทารุคคคณฺโก อายตฺตฺมนฺตํ ฌนียํ กุมฺภการปฺตฺตํ เอตทโวจ หราวเปถ
 ฌนฺเตติ ๑

มหามคฺโต อนนฺตมโน อโหสิ. กถํ หิ นาม เทโว เทวคหณ-
 ทารุณิ นคฺรปฏิสงฺขาริกานิ อาปทคฺฤทาย นิภูชิตฺตานิ ฌนียสฺส กุมฺภ-
 การปฺคฺตสฺส ทสฺสคฺคิ ๑. อถโฆ วสฺสกาโร พุราหุมนฺ โน มคฺชมหา-
 มคฺโต เยน ราชา มากโฆ เสนิโย. พิมฺพิสาโร เตนฺปสฺงกมิ
 อุปสฺงกมิตฺวา ราชานํ มากชํ เสนิยํ พิมฺพิสาร์วํ เอตทโวจ. สจฺจํ กิร^๑
 เทเวณ เทวคหณทารุณิ นคฺรปฏิสงฺขาริกานิ อาปทคฺฤทาย นิภูชิตฺตานิ
 ฌนียสฺส กุมฺภการปฺคฺตสฺส ทินฺนानํคิ ๑. โโก เอวมาหาคิ ๑. ทารุ-
 คคฺเคณโก. เทวาคิ ๑. เตนหิ พุราหุมนฺ ทารุคคฺเคณกํ อานา-
 เปหิคิ ๑. อถโฆ วสฺสกาโร พุราหุมนฺ มคฺชมหา-
 มคฺโต ทารุ-
 คคฺเคณกํ พนฺชํ อานาเปสิ ๑.

[๘๒] อทฺทสา โฆ อายสฺมา ฌนियो กุมฺภการปฺคฺโต ทารุคคฺเคณกํ
 พนฺชํ นียมานํ^๒ ทิสฺสุวาน ทารุคคฺเคณกํ เอตทโวจ. กิสฺสํ คจฺ
 อากุโส พนฺชโฆ นียสฺสคิ^๓ ๑. เตสํ ภาณเต ทารุณํ กิจฺจาคิ ๑.
 คจฺจกฺกุโส อหํปํ คจฺจกฺกมํคิ ๑. เขยฺยาสิ ภาณเต ปุราหํ หมฺพณามํคิ ๑.
 อถโฆ อายสฺมา ฌนियो กุมฺภการปฺคฺโต เยน รมฺภโณ มากชสฺส
 เสนิยสฺส พิมฺพิสาร์วสฺสํ นิเวสฺนํ เตนฺปสฺงกมิ อุปสฺงกมิตฺวา
 ปณฺณคฺเต อาสเน นิสฺสํ ๑. อถโฆ ราชา มากโฆ เสนิโย พิมฺพิสาโร
 เยนายสฺมา ฌนियो กุมฺภการปฺคฺโต เตนฺปสฺงกมิ อุปสฺงกมิตฺวา

๑. เตสํ ทุสฺสํ โปคฺฤเกสฺส เทวาคิ อาตปนํ อคฺฤติ ๑. ๒. ย. ม.
 นียฺยมานํ ๑. ๓. ย. ม. นียฺยสฺสคิ ๑.

๘๓] ทุติยปาวราชิกกณฺเฑ ฐนียภิกษุวตฺตํ ปจฺมปฺปญฺจคฺคิ ๘๓

อายตฺมณฺ์ ฐนียํ กุมฺภการปฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมณฺ์ นิสฺสิ ๑
เอกมณฺ์ นิสฺสิโน โข ราชา มากโข เสนิโย พิมฺพิสาโร' อายตฺมณฺ์
ฐนียํ กุมฺภการปฺตํ เขตทโวจ สจฺจํ กิร มยา ฆนฺเต เทว-
คหเนทารุณิ นลวปฺยสงฺขาริกานิ อापทฺตถาย นิภฺชิตฺตานิ อยฺยสฺส
ทินฺนํนํติ ๑ เหวํ มหาราชาติ ๑ มยํ โข ฆนฺเต ราชาโน นาม
พหุกิจฺจา พหุภรณฺ์ยา ทตฺตวาปี น สเรยฺยาม อิงฺฆ ฆนฺเต
สฺราเปหฺติ ๑ สฺรสิ ตฺวํ มหาราช ปจฺมาภิสฺสิตฺโต เหววฺปปี วาจํ
ภาสิตา ทินฺนํนํเนว สฺมณพฺราหฺมณานํ ตินฺนํญฺโงทกํ ปรีภฺยชนฺ-
ตฺตํ ๑ สฺรามหิ ฆนฺเต สฺนฺติ ฆนฺเต สฺมณพฺราหฺมณา ตชฺชฺชิโน
กุกฺกฺจกา สฺกฺชากามา เตสํ อปฺปมตฺตเกปปี กุกฺกฺจจํ อฺปฺปชฺชติ
เตสํ มยา สฺนฺชาย ภาสิตํ ตณฺเจ โข อรณฺเเว อปฺริคฺคหิตํ
โส ตฺวํ ฆนฺเต เตน เทเสน ทารุณิ อทินฺนํ หริตฺถํ มณฺเณสิ กถิ
หิ นาม มาทิสฺสา สฺมณํ วา พฺราหฺมณํ วา หนฺชยฺยํ วา พนฺชยฺยํ วา
ปพฺพาเชยฺยํ วา คจฺจ ฆนฺเต โถเมน ตฺวํ มุคฺโคสิ มา
ปฺนฺปปี เหววฺปปี อกาสิคิ ๑

[๘๓] มนุสฺสา อฺชฺฉณายนฺติ ฐึชนฺติ ๕ วิปาเจนฺติ อตชฺชฺชิโน อิเม
สฺมณา สฺกฺยปฺตฺติยา ทฺตฺสํตว มุสาวาทีโน อิเม หิ นาม ชฺมม-

๓ ยฺโรมฺมมรมฺมโปตฺตเกสฺสุ กถิ หิ นาม มาทิสฺโส สฺมณํ วา พฺราหฺมณํ
วา วิชิตฺเต วสฺนฺตํ หนฺชยฺย วา พนฺชยฺย วา ปพฺพาเชยฺย วาติ เอก-
วจนวเสน ปโยโค กโต ๑ ๒ เขภฺยฺเยน ฐึชนฺตฺติ ปจฺนฺติ ๑

โหวทวิโก มหามคฺโต ภิกฺขุสฺส ปพฺพชฺชิตฺตํ ภควโต อวิตฺตโร นิสฺสินฺโน
 โหติ ฯ อถ โส ภควา คํ ภิกฺขุํ เอตทโวจ กิตฺตเกน นุ โส
 ภิกฺขุ ราชา มาคโธ เถนฺนโย พิมฺพิสาโร โจรํ คเหตุวา หนตฺติ
 วา พนฺชติ วา ปพฺพชเชติ วาติ ฯ ปาเทน วา ภควา ปาทารเห
 วา อติเรกปาเทน วาติ ฯ เตน โส ปน สฺมเยน ราชคเห ปนฺจ-
 มาสฺสโก ปาโท โหติ ฯ อถ โส ภควา ขายสฺสมนฺตํ ชนฺธิํ กุมฺภการปฺตฺตํ
 อเนกปริยายเณน วิครหิตฺวา ทพฺพภรตาย ฯ เป ฯ วิวิยารมฺภสฺส จณฺเณ
 ภาสิตฺวา ภิกฺขุณฺํ ตทฺนุจฺฉวิกํ ตทฺนุโตมิกํ ชมฺมํ กถํ ภควา ภิกฺขุ
 อามนฺเตตี ฯ เป ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺถิเสยฺยยา
 โย ปน ภิกฺขุ อทินฺนํ เถยฺยสงฺฆาตํ อาทิเยยฺย ยถารูเป อทินฺนา-
 ทาเน ราชานํ โจรํ คเหตุวา หนเยยฺยํ วา พนฺชเยยฺยํ วา ปพฺพชเชยฺย
 วา โจรสฺส พาทิสฺส มุโฬหสฺส เถนฺนสฺสตี ตถารูเป ภิกฺขุ อทินฺนํ
 อาทียมาโน อยมฺมํ ปาราชิกโง โหติ อสฺสาสฺสตี ฯ เอวญฺจิทํ
 ภควตา ภิกฺขุณฺํ สิกฺขาปทํ ปณฺเฑตฺตํ โหติ ฯ

[๘๔] เตน โส ปน สฺมเยน จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ รัชกตฺตฺตฺตํ
 คนฺตฺวา รัชกภณฺฑิกํ อวหริตฺวา อารามํ อหริตฺวา ภาเชสฺสํ ฯ
 ภิกฺขุ เอวมาหฺสฺส มหาปณฺเฑตฺตํ ตฺมฺเห อาจุสฺสํ พหุํ ตฺมฺหากํ
 จํจฺวํ อัญญาปณฺตติ ฯ กุโต อาจุสฺสํ อมฺหากํ ปณฺเฑณํ อิทานิ มยํ
 รัชกตฺตฺตฺตํ คนฺตฺวา รัชกภณฺฑิกํ อวหริมฺหาติ ฯ นนุ อาจุสฺสํ
 ภควตา สิกฺขาปทํ ปณฺเฑตฺตํ กิสฺสํ ตฺมฺเห อาจุสฺสํ รัชกภณฺฑิกํ

อหวิตฺถาติ ฯ ๙ จํ อาวุโส ภคฺวา สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ คณฺจ
 โหํ คาเม โน อรณฺณเขตฺติ ฯ นนุ อาวุโส ตเถว ตํ โหติ
 อนนฺจฺฉวิกิ อาวุโส อนนฺจฺฉวิกิ อปฺปฏิฐึํ อสฺสํมณฺกํ อกปฺปิยํ
 อกรณฺียํ กถํ หิ นาม ตฺมุเห อาวุโส รัชกภณฺฑิกิ อหวิสฺสํถ
 เนตํ อาวุโส อปฺปสฺสนฺนํ วา ปสฺสํทาย ปสฺสนฺนํ วา ภิยฺโยภาวฺย
 อถเขตฺตํ อาวุโส อปฺปสฺสนฺนํณฺเจว อปฺปสฺสํทาย ปสฺสนฺนํณฺจ
 เอกจฺจํ อณฺณตฺตฺตฺยาติ ฯ อถโฆ เต ภิกฺขุ ฉพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ
 อเนกปริยาเยน วิครหิตฺวา ภคฺวาโต เอตมตฺตํ อาโรเจสฺสุ ฯ อถโฆ
 ภคฺวา เอตสฺมี นิตาเน เอตสฺมี ปกรเถน ภิกฺขุสฺสงฺฆํ สฺสนฺนิปาตาเปตฺวา
 ฉพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ ปฏิปฺจุติ ๙ จํ กิร ตฺมุเห ภิกฺขเว รัชกตฺถวณฺ
 คณฺตฺวา รัชกภณฺฑิกิ อหวิตฺถาติ ฯ ๙ จํ ภคฺวาติ ฯ วิครหิ
 พุทฺโธ ภคฺวา อนนฺจฺฉวิกิ โมฆปฺริสฺวา อนนฺจฺฉวิกิ อปฺปฏิฐึํ
 อสฺสํมณฺกํ อกปฺปิยํ อกรณฺียํ กถํ หิ นาม ตฺมุเห โมฆปฺริสฺวา
 รัชกภณฺฑิกิ อหวิสฺสํถ เนตํ โมฆปฺริสฺวา อปฺปสฺสนฺนํ วา
 ปสฺสํทาย ฯ เป ฯ ปสฺสนฺนํณฺจ เอกจฺจํ อณฺณตฺตฺตฺยาติ ฯ
 อถโฆ ภคฺวา ฉพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อเนกปริยาเยน วิครหิตฺวา พุทฺธร-
 ตาย ฯ เป ฯ วิริยารมฺภสฺสํ วณฺณํ ภาสิตฺวา ภิกฺขุณิ ตทนฺจฺฉวิกิ
 ตทนฺจฺฉวิกิ ชมฺมี กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ ฯ เป ฯ เอวณฺจ
 ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกฺกเสยฺยาด โย ปน ภิกฺขุ คามา
 วา อรณฺณวา วา อทินฺนํ เถยฺยสฺสงฺฆาตํ อาทิเยยฺย ยถารูเป

อทินฺนาทานเน ราชาน โจรํ คเหตุวา หนฺเขยฺมํ วา พนฺเขยฺมํ วา
 ปพฺพทาเชยฺมํ วา โจรโรสี พาโถสี ฐโปหฺสี เถโนสฺสตี ตถารูปํ
 ภิกฺขุ อทินฺนํ อาทิยมาโน อยมฺมีย์ ปาวราชิกโก โหติ อสงฺวาโสตี ฯ

[๘๕] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ เอสฺ อจฺจติ โย
 ปนาติ ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อญํ อิมสฺมํ อตุเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ
 คาโม นาม เอกกฺขิโกมี คาโม ทฺวิกฺขิโกมี คาโม ติกฺขิโกมี
 คาโม จตุกฺขิโกมี คาโม สฺมฺหุสฺโสมี คาโม อมฺหุสฺโสมี คาโม
 ปริกฺขิตฺโตมี คาโม อปฺริกฺขิตฺโตมี คาโม โคนิสํกฺทินิวฺจฺโจมี คาโม
 โยมี สฺสฺสโต อติเรกจตุมฺมาสฺนิวฺจฺโจ โสมี อจฺจติ คาโม ฯ ความุ-
 ปจาโร นาม ปริกฺขิตฺตสฺสฺสํ ความสฺสฺสํ อินฺทชฺชิตฺเต จิตฺสฺสํ มชฺฌิมสฺสํ
 ปฺริสฺสํ สฺสํ เตชฺชฺชฺปาโต อปฺริกฺขิตฺตสฺสํ ความสฺสํ ฆรฺปจาเร จิตฺสฺสํ
 มชฺฌิมสฺสํ ปฺริสฺสํ สฺสํ เตชฺชฺชฺปาโต ฯ อรณฺณํ นาม ชฺเปตฺวา
 ความญจ ความปจฺจวญจ อวเสสฺสํ อรณฺณํ นาม ฯ อทินฺนํ นาม
 ยํ อทินฺนํ อนิสฺสํญฺจํ อปฺริจตุตฺตํ รกฺขิตํ โคปิตํ มมายิตํ ปฺรปฺริคฺคหิตํ
 เอกํ อทินฺนํ นาม ฯ เถยฺยสงฺฆาตฺตนิ ตฺเถยฺยจิตฺโต อวฺทรรณจิตฺโต ฯ

[๘๖] อาทิเยยฺยาติ อําทิเยยฺย หเรยฺย อวฺทรรณฺนํ อริยาปถํ
 วิโกเปยฺย จานา จาเวยฺย สงฺเกตํ วิคฺคินาเมยฺย ฯ

[๘๗] ยถารูปํ นาม ปาที วา ปาทารหํ วา อติเรกปาที
 วา ฯ ราชาน นาม ปจฺจพฺพยา ราชาน ปเทสฺสราชา มณฺฑลิกา

๑ เถณฺชฺชฺปาโตมี ปาโไซ ฯ

อนุตฺรโกคิกกา อกฺขทตฺถสา มหามคฺคา เย วา ปน เจชฺชเกชฺชํ
 อนุตฺถาสนฺติ เอเต ราชาโน นาม ฯ โจโร นาม โย ปณฺจมาสํกํ
 วา อติเรกปณฺจมาสํกํ วา อคฺชนกํ อทินฺนํ เถยฺยสงฺฆาตํ อาทิยติ
 เอโส โจโร นาม ฯ หุเนยฺยํ วาติ หตฺถเกณ วา ปาเทณ วา
 กถาย วา เวตฺเตน วา อทฺตทณฺฑเกณ วา เจชฺชชาย วา หุเนยฺยํ ฯ
 พนฺหะยฺยํ วาติ วัชฺชพนฺหเนน วา อนุทฺพนฺหเนน วา สงฺฆตฺติพนฺหเนน
 วา ชรพนฺหเนน วา นครพนฺหเนน วา คามพนฺหเนน วา นิคม-
 พนฺหเนน วา พนฺหะยฺยํ ปุริสํคฺคตํ วา กเรยฺยํ ฯ ปพฺพาเชยฺยํ
 วาติ คามา วา นิคมา วา นครา วา ชนปฺทา วา ชนปฺทปเทธา
 วา ปพฺพาเชยฺยํ ฯ โจโรสํ พาโตสํ มุโหหสิ เถโนสํติ ปริภาโส
 เอโส ฯ

[๘๘] ตถารูปํ นาม ปาทํ วา ปาทารหิ วา อติเรกปาทํ
 วา ฯ อาทิยมาโนติ อาทิยมาโน หรมาโน อวหรมาโน อิริยาปถํ
 วิโกปยมาโน ชานา จาวยมาโน สงฺเกตํ วัตินามยมาโน ฯ

[๘๘] อยมุขิตํ ปุริมํ อูปาทาย อจฺจติ ฯ ปาวาสิโก โหคํติ
 เสงฺยถาภํ นาม ปณฺทพฺปตาโส พนฺชนา ปจฺจโต อภพฺโพ หริตฺตตาย
 เอจฺจเมจ ภิภฺช ปาทํ วา ปาทารหิ วา อติเรกปาทํ วา อทินฺนํ
 เถยฺยสงฺฆาตํ อาทิยิตฺวา อสฺสํมโน โหติ อสฺสํกฺยปฺคฺติโย เตน
 อจฺจติ ปาวาสิโก โหคํติ ฯ อสฺสํวาโสติ สํวาโส นวํ เอกกมฺมํ

๑. ปมฺคฺโคคิตีมี ปาโส ฯ

๕๑.] ทุติยปารวชิกกณฺเฑ ปทภาษณียํ มาติกา ภูมฺมฏฺฐาทีวิภาโค ๘๗

เอกุทฺเทโส สํสฺกิตฺตาตา เฮโส สํวาโส นาม โส เตน สทฺธิ
นตฺถิ เตน วุจฺจติ สํวาโสติ ฯ

[๕๐] ภูมฺมฏฺฐํ ถตฺถํ อากาสฏฺฐํ เวหาสฏฺฐํ อุตฺถฏฺฐํ นาวฏฺฐํ
ยานฏฺฐํ ภาวฏฺฐํ อารามฏฺฐํ วิหารฏฺฐํ เขตฺตฏฺฐํ วัตถุฏฺฐํ ความฏฺฐํ
อวณฺณฏฺฐํ อุกกํ หนฺตโปณํ วนปฺปติ ทรณํ อุนฺนินิ สํกฺขาตํ
ปาโณ อปทํ ทฺวิปทํ จตฺตปฺปทํ พหุปฺปทํ โอจฺรโก โอณฺรโก
สํวิชาวหาโร สํเกตกมฺมํ นิมิตฺตกมฺมนฺติ ฯ

[๕๑] ภูมฺมฏฺฐํ นาม ภาณํ ภูมฺมิมํ นิกฺขิตฺตํ โหติ^๑ ปฏฺิจฺจนฺนํ ฯ
ภูมฺมฏฺฐํ ภาณํ อวฺหริสฺสํมํติ เถยฺยจฺจฺโค โหติ ยํ วา ปฺริเยสฺสติ
กฺทฺทาทํ วา ปิฏฺฐํ วา ปฺริเยสฺสติ คจฺจฺติ วา อวฺปฺตฺติ ทฺถกฺกฺกฺกํ
ตฺถกฺก ฆาตํ กฺกฺกํ วา สทํ วา ฉินฺทฺติ อวฺปฺตฺติ ทฺถกฺกฺกํ
ปิตฺถํ ฆณฺติ วา วจฺจฺทฺติ วา อุกฺกฺกฺกํ วา อวฺปฺตฺติ ทฺถกฺกฺกํ
กมฺมํ อามสฺสติ อวฺปฺตฺติ ทฺถกฺกฺกํ ฯ ฆนฺทวเปติ อวฺปฺตฺติ
กฺกฺกฺกฺกฺกํ ฯ จานา จาเวติ อวฺปฺตฺติ ปววชิกฺกํ ฯ อตฺถโค
ภาณํ ปเวเสตฺถว ปเวจฺจมาสํกํ วา อติเวกปเวจฺจมาสํกํ วา อคฺฆนํ
เถยฺยจฺจฺโค อามสฺสติ อวฺปฺตฺติ ทฺถกฺกฺกํ ฯ ฆนฺทวเปติ อวฺปฺตฺติ
กฺกฺกฺกฺกฺกํ ฯ อตฺถโค ภาณนคฺคํ วา กโรติ มฺมฺจํ วา ฉินฺทฺติ
อวฺปฺตฺติ ปววชิกฺกํ ฯ สุตฺตวฺวํ ภาณํ ปามํกํ วา กนฺจ-

๑ อิโต ปฺริ ยฺโรปฺมมฺมโปตฺถเกสฺส นฺชาตฺถนฺตฺถิ อตฺถิ ฯ ๒ ยฺ วุจฺจติ
ม. วา. พุหฺทฺติ ฯ ๓ อิโต ปฺริ ยฺโรปฺมมฺมโปตฺถเก วาสทฺโท ทิสฺสติ ฯ

๘๖] ทุติยปาราชิกกณฺเฑ ปทภาชนียํ เวหาสฺยฺจาทิวิภาโค ๘๘

ทุกฺกฏฐํ ๑ คมนํ อุปฺจฺฉินฺทติ อปฺตฺติ ทุกฺกฏฐํ ๑ อามสฺติ
อปฺตฺติ ทุกฺกฏฐํ ๑ ฆนฺทาเปติ อปฺตฺติ กุณฺตฺตฺยสฺส ๑ จานา
จาเวติ อปฺตฺติ ปาราชิกสฺส ๑

[๘๔] เวหาสฺยฺจํ นาม ภณฺทํ เวหาสคฺคํ โหติ มณฺเฑ วา
ปฺปฺเจ วา จีวรจฺฉเฑ วา จีวรฺรชฺชยา วา ภิกฺขิตฺตํ วา นาคทฺนฺเต
วา รุกฺเช วา ตฺถกิตฺตํ โหติ อนฺตมโส ปตฺตาธารเกปปี ๑ เวหาสฺยฺจํ
ภณฺทํ อวหริสฺสํมํติ เถยฺยจิตฺโต ทฺติยํ วา ปฺริเยสฺติ คจฺฉติ วา
อปฺตฺติ ทุกฺกฏฐํ ๑ อามสฺติ อปฺตฺติ ทุกฺกฏฐํ ๑ ฆนฺทาเปติ
อปฺตฺติ กุณฺตฺตฺยสฺส ๑ จานา จาเวติ อปฺตฺติ ปาราชิกสฺส ๑

[๘๕] อุกฺกฏฐํ นาม ภณฺทํ อุกฺเก นิกฺขิตฺตํ โหติ ๑ อุกฺกฏฐํ
ภณฺทํ อวหริสฺสํมํติ เถยฺยจิตฺโต ทฺติยํ วา ปฺริเยสฺติ คจฺฉติ วา
อปฺตฺติ ทุกฺกฏฐํ ๑ นิมฺชฺชติ วา อุมฺมชฺชติ วา อปฺตฺติ
ทุกฺกฏฐํ ๑ อามสฺติ อปฺตฺติ ทุกฺกฏฐํ ๑ ฆนฺทาเปติ อปฺตฺติ
กุณฺตฺตฺยสฺส ๑ จานา จาเวติ อปฺตฺติ ปาราชิกสฺส ๑ ตฺถ
ชาตํ อุปฺปตฺตํ วา ปทฺมํ วา ปุณฺทวํ วา ภิสํ วา มจฺฉํ วา
กจฺฉปฺปํ วา ปญฺจมาสํ วา อติเรกปญฺจมาสํ วา อคฺฉนํ
เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ อปฺตฺติ ทุกฺกฏฐํ ๑ ฆนฺทาเปติ อปฺตฺติ
กุณฺตฺตฺยสฺส ๑ จานา จาเวติ อปฺตฺติ ปาราชิกสฺส ๑

[๘๖] นาวา นาม ยาย ตฺรติ ๑ นาวฏฺฐํ นาม ภณฺทํ นาวาย
นิกฺขิตฺตํ โหติ ๑ นาวฏฺฐํ ภณฺทํ อวหริสฺสํมํติ เถยฺยจิตฺโต

ทุติยํ วา ปริเยสํติ คจฺฉติ วา อวปตฺติ ทุฏฺกฏฐํสํ ๑ อามสํติ
 อวปตฺติ ทุฏฺกฏฐํสํ ๑ ฆนุทาเปติ อวปตฺติ ฤตฺตจฺจยสํสํ ๑ จานา
 จาเวติ อวปตฺติ ปาวาชิกสํสํ ๑ นาวํ อวหริสํสํมํติ เถยฺยจิตฺโต
 ทุติยํ วา ปริเยสํติ คจฺฉติ วา อวปตฺติ ทุฏฺกฏฐํสํ ๑ อามสํติ
 อวปตฺติ ทุฏฺกฏฐํสํ ๑ ฆนุทาเปติ อวปตฺติ ฤตฺตจฺจยสํสํ ๑ พนฺชนํ
 โมเจติ อวปตฺติ ทุฏฺกฏฐํสํ ๑ พนฺชนํ โมเจตฺวา อามสํติ
 อวปตฺติ ทุฏฺกฏฐํสํ ๑ ฆนุทาเปติ อวปตฺติ ฤตฺตจฺจยสํสํ ๑ อุกฺขํ
 วา อโร วา ติริยํ วา อนฺตมโส เกสฺสคฺคฺมตฺตมฺมํบี สํกฺกามเอติ
 อวปตฺติ ปาวาชิกสํสํ ๑

[๘๗] ยานํ นาม วฺยทํ วัโถ สกฺกํ สํนุทฺตมานิกา ๑ ยานฺนุจํ
 นาม ภณฺทํ ยานเ นิถฺชิตฺตํ โหติ ๑ ยานฺนุจํ ภณฺทํ อวหริสํสํมํติ
 เถยฺยจิตฺโต ทุติยํ วา ปริเยสํติ คจฺฉติ วา อวปตฺติ ทุฏฺกฏฐํสํ ๑
 อามสํติ อวปตฺติ ทุฏฺกฏฐํสํ ๑ ฆนุทาเปติ อวปตฺติ ฤตฺตจฺจย-
 สํสํ ๑ จานา จาเวติ อวปตฺติ ปาวาชิกสํสํ ๑ ยานํ อวหริสํสํ-
 มํติ เถยฺยจิตฺโต ทุติยํ วา ปริเยสํติ คจฺฉติ วา อวปตฺติ
 ทุฏฺกฏฐํสํ ๑ อามสํติ อวปตฺติ ทุฏฺกฏฐํสํ ๑ ฆนุทาเปติ อวปตฺติ
 ฤตฺตจฺจยสํสํ ๑ จานา จาเวติ อวปตฺติ ปาวาชิกสํสํ ๑

[๘๘] ภาโร นาม สํสํภาโร ฆนฺทภาโร กฺกฺกฺภาโร โอตมฺพโก ๑
 สํสํ ภาโร เถยฺยจิตฺโต อามสํติ อวปตฺติ ทุฏฺกฏฐํสํ ๑ ฆนุทาเปติ
 อวปตฺติ ฤตฺตจฺจยสํสํ ๑ ฆนฺทํ โอโรเปติ อวปตฺติ ปาวาชิกสํสํ ๑

[๓๐๐] วิหารฐํ นาม ภณฺฑํ วิหารุ จตุหิ จานเหหิ นิกฺขิตฺตํ
 โหติ ภูมฺมฐํ ถถฐํ อากาถฐํ เวหาถฐํ ๑ วิหารฐํ ภณฺฑํ
 อวหริถฺถํ สํมํติ เถยฺยจิตฺโต ทฺติยํ วา ปริเยสฺสติ คจฺฉนฺติ วา อปฺตฺติ
 ทฺกฺกฐฺถํ ๑ อามสฺสติ อปฺตฺติ ทฺกฺกฐฺถํ ๑ ฆนฺทาทเปติ อปฺตฺติ
 กุถฺถจฺจยสฺสํ ๑ จานา จาเวติ อปฺตฺติ ปารวชิกสฺสํ ๑ วิหารํ
 อภियฺญชฺติ อปฺตฺติ ทฺกฺกฐฺถํ ๑ สํมิกสฺสํ ติมฺตํ อฺปฺปาเทติ
 อปฺตฺติ กุถฺถจฺจยสฺสํ ๑ สํมิโก น มยฺหํ ภวิถฺถํ สํตฺติ จุรํ นิกฺขิปฺติ
 อปฺตฺติ ปารวชิกสฺสํ ๑ ฆมฺมํ จรฺนฺโต สํมิกํ ปฺราเชติ อปฺตฺติ
 ปารวชิกสฺสํ ๑ ฆมฺมํ จรฺนฺโต ปฺรชฺติ อปฺตฺติ กุถฺถจฺจยสฺสํ ๑

[๓๐๑] เขตฺตํ นาม ยตฺถ ปุพฺพณฺณํ วา อปฺรณฺณํ วา
 ฆายติ ๑ เขตฺตฐํ นาม ภณฺฑํ เขตฺเต จตุหิ จานเหหิ นิกฺขิตฺตํ
 โหติ ภูมฺมฐํ ถถฐํ อากาถฐํ เวหาถฐํ ๑ เขตฺตฐํ ภณฺฑํ
 อวหริถฺถํ สํมํติ เถยฺยจิตฺโต ทฺติยํ วา ปริเยสฺสติ คจฺฉนฺติ วา อปฺตฺติ
 ทฺกฺกฐฺถํ ๑ อามสฺสติ อปฺตฺติ ทฺกฺกฐฺถํ ๑ ฆนฺทาทเปติ อปฺตฺติ
 กุถฺถจฺจยสฺสํ ๑ จานา จาเวติ อปฺตฺติ ปารวชิกสฺสํ ๑ ตตฺถ
 ฆาตํ ปุพฺพณฺณํ วา อปฺรณฺณํ วา ปญฺจมาสํกํ วา อติเรก-
 ปญฺจมาสํกํ วา อคฺคฆนํ เถยฺยจิตฺโต อามสฺสติ อปฺตฺติ ทฺกฺก-
 ฐฺถํ ๑ ฆนฺทาทเปติ อปฺตฺติ กุถฺถจฺจยสฺสํ ๑ จานา จาเวติ
 อปฺตฺติ ปารวชิกสฺสํ ๑ เขตฺตํ อภियฺญชฺติ อปฺตฺติ ทฺกฺกฐฺถํ ๑
 สํมิกสฺสํ ติมฺตํ อฺปฺปาเทติ อปฺตฺติ กุถฺถจฺจยสฺสํ ๑ สํมิโก

๓๐๓] ทุติยปารวชิกกณฺเฑ ปทภาชนึยฺม วตฺตญฺจํทิวโก ๕๓

น มยฺหํ ภวิสฺสํตํตี รุํ นิกฺขิปปติ อปฺตติ ปารวชิกกฺกํ ๑ ชฺมมํ
จฺรนฺโต สํมิกํ ปฺราเชติ อปฺตติ ปารวชิกกฺกํ ๑ ชฺมมํ จฺรนฺโต
ปฺรชติ อปฺตติ ญฺตฺตจฺจยฺสฺสํ ๑ ชฺตํ วา รชฺชํ วา วตี วา
มฺริยํทํ วา สฺงกามเอติ อปฺตติ ทฺกฺกญฺสฺสํ ๑ เอกํ ปโยคํ
อนาคเต อปฺตติ ญฺตฺตจฺจยฺสฺสํ ๑ ตสฺมึ ปโยเค อากเต อปฺตติ
ปารวชิกกฺกํ ๑

[๓๐๒] วตฺตฺ นาม อารามวตฺตฺ วิหารวตฺตฺ ๑ วตฺตญฺจํ นาม
ภณฺทํ วตฺตฺตสฺมึ จฺคูหิ จํเนหิ นิกฺขิตฺตํ โหติ ญฺมมญฺจํ ญฺตฺตญฺจํ
อากาสญฺจํ เวหาสญฺจํ ๑ วตฺตญฺจํ ภณฺทํ อวทฺริสฺสํมํตี เถยฺยจิตฺโต
ทฺตियํ วา ปฺริยเสตติ คจฺจติ วา อปฺตติ ทฺกฺกญฺสฺสํ ๑ ชามสฺติ
อปฺตติ ทฺกฺกญฺสฺสํ ๑ ฆนฺทาเปติ อปฺตติ ญฺตฺตจฺจยฺสฺสํ ๑ จํนา
จเวติ อปฺตติ ปารวชิกกฺกํ ๑ วตฺตํ อภฺยญฺชติ อปฺตติ
ทฺกฺกญฺสฺสํ ๑ สํมิกกฺกํ วิมตฺตี อฺปฺปาเทติ อปฺตติ ญฺตฺตจฺจยฺสฺสํ ๑
สํมิโก น มยฺหํ ภวิสฺสํตํตี รุํ นิกฺขิปปติ อปฺตติ ปารวชิกกฺกํ ๑
ชฺมมํ จฺรนฺโต สํมิกํ ปฺราเชติ อปฺตติ ปารวชิกกฺกํ ๑ ชฺมมํ
จฺรนฺโต ปฺรชติ อปฺตติ ญฺตฺตจฺจยฺสฺสํ ๑ ชฺตํ วา รชฺชํ วา
วตี วา ปาการํ วา สฺงกามเอติ อปฺตติ ทฺกฺกญฺสฺสํ ๑ เอกํ
ปโยคํ อนาคเต อปฺตติ ญฺตฺตจฺจยฺสฺสํ ๑ ตสฺมึ ปโยเค อากเต
อปฺตติ ปารวชิกกฺกํ ๑

[๓๐๓] คามญฺจํ นาม ภณฺทํ คามे จฺคูหิ จํเนหิ นิกฺขิตฺตํ

โหติ ภูมมฏฺฐํ ฅตฏฺฐํ อากาถฏฺฐํ เวหาถฏฺฐํ ๑ คามฏฺฐํ
 ภาณํ อวหริถฺถํมํติ เถยฺยจิตฺโต ทุติยํ ๑า ปริเยสํติ ฅจฺฉติ
 ๑า อปฺตฺติ ทุฏฺกฏฺฐํ ๑ อามสํติ อปฺตฺติ ทุฏฺกฏฺฐํ ๑
 ฅนฺทาเปติ อปฺตฺติ ฅตฺตจฺจยสฺสํ ๑ จํนา ๑าเวติ อปฺตฺติ
 ปรารชิตฺสํ ๑

[๓๐๔] อรณฺณํ นาม ยํ มนุสฺสํนํ ปริกฺคหิตํ โหติ ๑เอตํ
 อรณฺณํ ๑ อรณฺณฏฺฐํ นาม ภาณํ อรณฺณเเว จตฺตุหิ จํเนหิ นิฏฺฐิตํ
 โหติ ภูมมฏฺฐํ ฅตฏฺฐํ อากาถฏฺฐํ เวหาถฏฺฐํ ๑ อรณฺณฏฺฐํ
 ภาณํ อวหริถฺถํมํติ เถยฺยจิตฺโต ทุติยํ ๑า ปริเยสํติ ฅจฺฉติ
 ๑า อปฺตฺติ ทุฏฺกฏฺฐํ ๑ อามสํติ อปฺตฺติ ทุฏฺกฏฺฐํ ๑
 ฅนฺทาเปติ อปฺตฺติ ฅตฺตจฺจยสฺสํ ๑ จํนา ๑าเวติ อปฺตฺติ
 ปรารชิตฺสํ ๑ ฅตฺต ๑าตํ ๑าฏฺฐํ ๑า ตํ ๑า ฅนิ ๑า ปรณฺจมาสํกํ
 ๑า อติเรกปรณฺจมาสํกํ ๑า อคฺชนกํ เถยฺยจิตฺโต อามสํติ อปฺตฺติ
 ทุฏฺกฏฺฐํ ๑ ฅนฺทาเปติ อปฺตฺติ ฅตฺตจฺจยสฺสํ ๑ จํนา ๑าเวติ
 อปฺตฺติ ปรารชิตฺสํ ๑

[๓๐๕] อุกฺกํ นาม ภาชฺชนคํ ๑า โหติ โปฏฺฐวณฺณิยํ ๑า
 ฅพาเถ ๑า ๑ เถยฺยจิตฺโต อามสํติ^๑ อปฺตฺติ ทุฏฺกฏฺฐํ ๑
 ฅนฺทาเปติ อปฺตฺติ ฅตฺตจฺจยสฺสํ ๑ จํนา ๑าเวติ อปฺตฺติ

๑ ย. ม. คํ ๑ ๒ ย. ม. โปฏฐวณฺณิยา ๑ ๓ ย. ม. คํ เถยฺยจิตฺโต
 อามสํติ ๑.

๓๐๘] ทุติยปาราชิกกณฺเฑ ปทภาษณีย์ ทนฺตโปณาทิวิภาโค ๘๕

ปาราชิกสูตฺ ๑ อตฺตโน ภาชนํ ปเวเสตฺวา ปญฺจมาสํ กํ วา อติเรก-
ปญฺจมาสํ กํ วา อคฺฆนํ อุกํ เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ อापตฺติ
ทุกฺกฏสูตฺ ๑ ฆนฺทาเปติ อापตฺติ กุตฺตจฺยสูตฺ ๑ อตฺตโน
ภาชนกตํ กโรติ อापตฺติ ปาราชิกสูตฺ ๑ มรียาทํ ฉินฺหติ
อฺวปตฺติ ทุกฺกฏสูตฺ ๑ มรียาทํ ฉินฺหิตฺวา ปญฺจมาสํ กํ วา อติเรก-
ปญฺจมาสํ กํ วา อคฺฆนํ อุกํ นิกฺขามेติ อापตฺติ ปาราชิกสูตฺ ๑
อติเรกมาสํ กํ วา อุนฺปญฺจมาสํ กํ วา อคฺฆนํ อุกํ นิกฺขามेติ
อฺวปตฺติ กุตฺตจฺยสูตฺ ๑ มาสํ กํ วา อุนฺมาสํ กํ วา อคฺฆนํ อุกํ
นิกฺขามेติ อापตฺติ ทุกฺกฏสูตฺ ๑

[๓๐๖] ทนฺตโปณํ นาม ฉินฺหํ วา อจฺฉินฺหํ วา ๑ ปญฺจมาสํ กํ
วา อติเรกปญฺจมาสํ กํ วา อคฺฆนํ เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ อापตฺติ
ทุกฺกฏสูตฺ ๑ ฆนฺทาเปติ อापตฺติ กุตฺตจฺยสูตฺ ๑ จานา จาเวติ
อฺวปตฺติ ปาราชิกสูตฺ ๑

[๓๐๗] วนฺปฺปติ นาม โย มนุสฺसानํ ปริคฺคหิตฺโต โหติ รุกฺโข
ปรีโกโค ๑ เถยฺยจิตฺโต ฉินฺหติ ปหาเร ปหาเร อापตฺติ
ทุกฺกฏสูตฺ ๑ เขกํ ปหาเร อนาคเต อापตฺติ กุตฺตจฺยสูตฺ ๑
ตสฺมึ ปหาเร อาคเต อापตฺติ ปาราชิกสูตฺ ๑

[๓๐๘] ทรณกํ นาม อณฺณสูตฺ ทรณกํ ภณฺทํ ๑ เถยฺยจิตฺโต
อามสฺติ อापตฺติ ทุกฺกฏสูตฺ ๑ ฆนฺทาเปติ อापตฺติ กุตฺตจฺย-
สูตฺ ๑ จานา จาเวติ อापตฺติ ปาราชิกสูตฺ ๑ สหณฺททวารกํ

เนตฺถสํมัตติ ปจฺจิมํ ปาทํ สํกฺกามาเมติ อปฺปคฺติ นุตฺตจฺจุยฺยสฺส ๑
 ทฺวติยํ ปาทํ สํกฺกามาเมติ อปฺปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ ปติตํ ภาณํ
 กเหตฺถสํมัตติ ปาตาเปติ อปฺปคฺติ ทฺวักขสฺส ๑ ปติตํ ภาณํ
 ปญฺจมาสํกํ วา อติเรกปญฺจมาสํกํ วา อคฺคฆนํ เถยฺยจิตฺโต
 อามสฺติ อปฺปคฺติ ทฺวักขสฺส ๑ มนฺทาเปติ อปฺปคฺติ นุตฺตจฺจุยฺย-
 ยสฺส ๑ จานา จาเวติ อปฺปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑

[๓๐๘] อฺปนฺนินิ นาม อฺปนฺนินฺนิตฺตํ ภาณํ ๑ เทหิ เม ภาณฺทนนฺติ
 อฺปนฺนินฺนินิ นานํ คณฺหามํติ ภาณฺติ อปฺปคฺติ ทฺวักขสฺส ๑
 สํมิกสฺส วิมตฺติ อฺปนฺนินฺนินิ อปฺปคฺติ นุตฺตจฺจุยฺยสฺส ๑ สํมิก
 น มยฺหํ ทสฺสํตฺติ ชฺวํ นิกฺขิปตฺติ อปฺปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ ชฺวมนํ
 จรฺนฺโต สํมิกํ ปราเชติ อปฺปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ ชฺวมนํ จรฺนฺโต
 พรชติ อปฺปคฺติ นุตฺตจฺจุยฺยสฺส ๑

[๓๐๙] สํกฺกมาตํ นาม รมฺญา จีปิตํ โหติ ปพฺพตฺตณฺเฑ
 วา นทํตฺติเต วา คามทฺวาเว วา อตฺตํ ปวฺวิจฺจสฺส สํกํ คณฺทนนฺ-
 ตฺติ ๑ อตฺตํ ปวฺวิตฺติเต วา ราชคฺฆํ ภาณํ ปญฺจมาสํกํ วา อติเรก-
 ปญฺจมาสํกํ วา อคฺคฆนํ เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ อปฺปคฺติ ทฺวักข-
 สฺส ๑ มนฺทาเปติ อปฺปคฺติ นุตฺตจฺจุยฺยสฺส ๑ ปจฺจิมํ ปาทํ สํกฺกมาตํ
 อติกกามาเมติ อปฺปคฺติ นุตฺตจฺจุยฺยสฺส ๑ ทฺวติยํ ปาทํ อติกกามาเมติ
 อปฺปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ อนฺนฺโตสํกฺกมาเต จีโต พหิสํกฺกมาตํ ปาเตติ
 อปฺปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ สํกํ ปวิหริติ อปฺปคฺติ ทฺวักขสฺส ๑

๓๑๔] ทุคิยปาราชิกกณฺเฑ ปทภาชนียํ ปาณาติวิภาโค ๕๗

[๓๑๑] ปาโณ นาม มนุสฺสปาโณ อุนฺนทฺติ ๑ เถยฺยจิตฺโต
อามสฺสติ อปคฺคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ ฆนฺททาเปติ อปคฺคฺติ อุนฺนทฺจฺจ-
ยสฺส ๑ จานา จาเวติ อปคฺคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ ปทสา เนสฺสํมํติ
ปจฺมํ ปาทํ สฺงกาเมติ อปคฺคฺติ อุนฺนทฺจฺจยสฺส ๑ ทุคิยํ ปาทํ
สฺงกาเมติ อปคฺคฺติ ปาราชิกสฺส ๑

[๓๑๒] อปทํ นาม อหิ มจฺจนา ๑ ปณฺจมาสํกํ วา อติเรก-
ปณฺจมาสํกํ วา อคฺคฆนํ เถยฺยจิตฺโต อามสฺสติ อปคฺคฺติ ทุกฺก-
ฏสฺส ๑ ฆนฺททาเปติ อปคฺคฺติ อุนฺนทฺจฺจยสฺส ๑ จานา จาเวติ
อปคฺคฺติ ปาราชิกสฺส ๑

[๓๑๓] ทุคิยปทํ นาม มนุสฺสํ ปกฺขชาตา ๑ เถยฺยจิตฺโต อามสฺสติ
อปคฺคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ ฆนฺททาเปติ อปคฺคฺติ อุนฺนทฺจฺจยสฺส ๑ จานา-
จาเวติ อปคฺคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ ปทสา เนสฺสํมํติ ปจฺมํ ปาทํ
สฺงกาเมติ อปคฺคฺติ อุนฺนทฺจฺจยสฺส ๑ ทุคิยํ ปาทํ สฺงกาเมติ อปคฺคฺติ
ปาราชิกสฺส ๑

[๓๑๔] จคฺคฺปทํ นาม หคฺคํ อสฺสํ โอยฺจฺจา โคณา คทฺรภา
ปสฺสกา ๑ เถยฺยจิตฺโต อามสฺสติ อปคฺคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ ฆนฺททาเปติ
อปคฺคฺติ อุนฺนทฺจฺจยสฺส ๑ จานา จาเวติ อปคฺคฺติ ปาราชิกสฺส ๑
ปทสา เนสฺสํมํติ ปจฺมํ ปาทํ สฺงกาเมติ อปคฺคฺติ อุนฺนทฺจฺจยสฺส ๑
ตุคิยํ ปาทํ สฺงกาเมติ อปคฺคฺติ อุนฺนทฺจฺจยสฺส ๑ ตติยํ ปาทํ
สฺงกาเมติ อปคฺคฺติ อุนฺนทฺจฺจยสฺส ๑ จคฺคฺกํ ปาทํ สฺงกาเมติ

อาปคฺติ ปาวาชิกถฺสฺส ฯ

[๑๑๕] พหุปรภํ นาม วิจุฎิกา ตตฺถิ อฺจุจาทิงฺคฺปาณกา ฯ ปญฺจมาสํกํ วา อติเรกปญฺจมาสํกํ วา อคฺขนํ เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ อาปคฺติ ทฺถกฺขถฺสฺส ฯ ฆนฺทาเปติ อาปคฺติ อุตฺตจฺจยถฺสฺส ฯ ชานา จาเวติ อาปคฺติ ปาวาชิกถฺสฺส ฯ ปทสา เนถฺสฺสามํติ สงฺกามาติ ปเท ปเท อาปคฺติ อุตฺตจฺจยถฺสฺส ฯ ปจฺฉิมํ ปาทํ สงฺกามาติ อาปคฺติ ปาวาชิกถฺสฺส ฯ

[๑๑๖] โจรโก นาม ภาณํ โจรวิตฺวา อาจิกฺขติ อิตฺถนฺนามํ ภาณํ อวฺหรติ อาปคฺติ ทฺถกฺขถฺสฺส ฯ โสํ ตํ ภาณํ อวฺหรติ อาปคฺติ อฺภินฺนํ ปาวาชิกถฺสฺส ฯ

[๑๑๗] โธณฺรโก นาม อาหฺวํ ภาณํ โคเปฺนฺโต ฯ ปญฺจมาสํกํ วา อติเรกปญฺจมาสํกํ วา อคฺขนํ เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ อาปคฺติ ทฺถกฺขถฺสฺส ฯ ฆนฺทาเปติ อาปคฺติ อุตฺตจฺจยถฺสฺส ฯ ชานา จาเวติ อาปคฺติ ปาวาชิกถฺสฺส ฯ

[๑๑๘] สํวิธาหวาโร นาม สํพฺพหฺตฺวา สํวิทฺทิตฺวา เอโก ภาณํ อวฺหรติ อาปคฺติ สพฺเพสํ ปาวาชิกถฺสฺส ฯ

[๑๑๙] สงฺเกตกมฺมํ นาม สงฺเกตํ กโรติ ปฺเรภคฺตํ วา ปจฺจนาภคฺตํ วา รคฺตํ วา ทิวา วา เตนฺ สงฺเกตฺเตน ตํ ภาณํ อวฺหรติ อาปคฺติ ทฺถกฺขถฺสฺส ฯ เตนฺ สงฺเกตฺเตน ตํ ภาณํ อวฺหรติ อาปคฺติ อฺภินฺนํ ปาวาชิกถฺสฺส ฯ ตํ สงฺเกตํ ปฺเร วา

๑๒๑] ทุคิยंपาราชิกกณฺเฑ ปทภาชนันฺยํ อานตฺติกปฺปโยโค ๘๘

ปจฺจนา วา ตํ ภณฺฑํ อวหฺรติ มฺตฺตฺตฺตํ อนาปตฺติ อวหารกตฺตํ
อาปตฺติ ปาราชิกตฺตํ ฯ

[๑๒๐] นิมิตฺตกมฺมํ นาม นิมิตฺตํ กโรติ อกฺขั วา นิกฺขนิสฺสํามิ
ภมฺมํ วา อกฺขนิสฺสํามิ สํสํ วา อกฺขนิสฺสํามิ เตน นิมิตฺเตน ตํ
ภณฺฑํ อวหฺรติ อาปตฺติ ทฺตฺตํ ๑ เตน นิมิตฺเตน ตํ ภณฺฑํ
อวหฺรติ อาปตฺติ อฺภินันฺ ปาราชิกตฺตํ ๑ ตํ นิมิตฺตํ ปฺเร วา
ปจฺจนา วา ตํ ภณฺฑํ อวหฺรติ มฺตฺตฺตํ อนาปตฺติ อวหาร-
กตฺตํ อาปตฺติ ปาราชิกตฺตํ ๑

[๑๒๑] ภิกฺขุ ภิกฺขุ อานาเปติ อิตฺถนฺนามํ ภณฺฑํ อวหฺรติ
อาปตฺติ ทฺตฺตํ ๑ โส ตํ มณฺเฑมาโน ตํ อวหฺรติ อาปตฺติ
อฺภินันฺ ปาราชิกตฺตํ ๑ ภิกฺขุ ภิกฺขุ อานาเปติ อิตฺถนฺนามํ
ภณฺฑํ อวหฺรติ อาปตฺติ ทฺตฺตํ ๑ โส ตํ มณฺเฑมาโน
อณฺเฑ อวหฺรติ มฺตฺตฺตํ อนาปตฺติ อวหารกตฺตํ อาปตฺติ
ปาราชิกตฺตํ ๑ ภิกฺขุ ภิกฺขุ อานาเปติ อิตฺถนฺนามํ ภณฺฑํ
อวหฺรติ อาปตฺติ ทฺตฺตํ ๑ โส อณฺเฑ มณฺเฑมาโน ตํ
อวหฺรติ อาปตฺติ อฺภินันฺ ปาราชิกตฺตํ ๑ ภิกฺขุ ภิกฺขุ อานาเปติ
อิตฺถนฺนามํ ภณฺฑํ อวหฺรติ อาปตฺติ ทฺตฺตํ ๑ โส อณฺเฑ
มณฺเฑมาโน อณฺเฑ อวหฺรติ มฺตฺตฺตํ อนาปตฺติ ๑ อวหารกตฺตํ
อาปตฺติ ปาราชิกตฺตํ ๑ ภิกฺขุ ภิกฺขุ อานาเปติ อิตฺถนฺนามตฺตํ
ปาวท อิตฺถนฺนาโม อิตฺถนฺนามตฺตํ ปาวท อิตฺถนฺนาโม

อิตฺตุนฺนามํ ภาณํ อวหฺรตฺติ อปฺตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส ฯ โส อิตฺรฺสฺส
 อโรเจติ อปฺตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส ฯ อวหารโก ปฏฺิคฺคฺนฺหาติ
 มฺุฏฺจฺสฺส อปฺตฺติ ฤตฺตจฺจยฺสฺส ฯ โส ํ ภาณํ อวหฺรติ
 อปฺตฺติ สฺพฺเพสํ ปารวชฺิภฺสฺส ฯ ภิกฺขุ ภิกฺขุ อานาเปติ อิตฺตุนฺ-
 นามฺสฺส ปาวท อิตฺตุนฺนาโม อิตฺตุนฺนามฺสฺส ปาวทฺ อิตฺตุนฺนาโม
 อิตฺตุนฺนามํ ภาณํ อวหฺรตฺติ อปฺตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส ฯ โส อณฺณํ
 อานาเปติ อปฺตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส ฯ อวหารโก ปฏฺิคฺคฺนฺหาติ
 อปฺตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส ฯ โส ํ ภาณํ อวหฺรติ มฺุฏฺจฺสฺส อนาปฺตฺติ
 อานาปภฺสฺส ๑ อวหารภฺสฺส ๑ อปฺตฺติ ปารวชฺิภฺสฺส ฯ ภิกฺขุ
 ภิกฺขุ อานาเปติ อิตฺตุนฺนามํ ภาณํ อวหฺรติ อปฺตฺติ ทุกฺก-
 ฏฺสฺส ฯ โส คนฺตุวา ปฺน ปจฺจคฺคจฺจติ นานํ สกฺโกมิ ํ
 ภาณํ อวหฺรติ ๑ โส ปฺน อานาเปติ ยทา สกฺโกสิ ททา
 ํ ภาณํ อวหฺรติ อปฺตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส ฯ โส ํ ภาณํ
 อวหฺรติ อปฺตฺติ อฺุภินฺนํ ปารวชฺิภฺสฺส ฯ ภิกฺขุ ภิกฺขุ อานาเปติ
 อิตฺตุนฺนามํ ภาณํ อวหฺรติ อปฺตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส ฯ โส ํ
 อานาเปตฺวา วิปฺปฏิสํวํ น สํเวติ มา อวหฺรติ โส ํ
 ภาณํ อวหฺรติ อปฺตฺติ อฺุภินฺนํ ปารวชฺิภฺสฺส ฯ ภิกฺขุ ภิกฺขุ
 อานาเปติ อิตฺตุนฺนามํ ภาณํ อวหฺรติ อปฺตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส ฯ
 โส ํ อานาเปตฺวา วิปฺปฏิสํวํ สํเวติ มา อวหฺรติ โส
 อานตฺโต อหํ คยาติ ํ ภาณํ อวหฺรติ มฺุฏฺจฺสฺส อนาปฺตฺติ ฯ

๑๒๓] ทุคฺยปาราชิกกณฺเฑ ปทภาชนันฺนํ อวหาราการว ๑๐๑

อวหารกตฺถํ อปคฺติ ปาราชิกตฺถํ ฯ ภิกฺขุ ภิกฺขุ อานาเปติ
ชิตฺตณฺนามํ ภาณํ อวหารติ อปคฺติ ทุกฺกฏตฺถํ ฯ โส ตํ
อานาเปควา วิปฺปฏิสํวํ ฐาเวติ มา อวหฺรตี ฐาฐติ โอรมติ
อุภินฺนํ อนาปคฺติ ฯ

[๑๒๒] ปณฺจหากาเรหิ อทินฺนํ อาทิยนฺตตฺถํ อปคฺติ ปาราชิกตฺถํ
ปรปริคฺคหิตตฺถํ โหติ ปรปริคฺคหิตตฺถณฺณํ จ คุรุโก จ โหติ
ปริกฺขาริ ปณฺจมาสโก วา อติเรกปณฺจมาสโก วา เถยฺยจิตฺตตฺถํ
ปจฺจุปฺปฏิจิตํ โหติ ฯ อามสฺติ อปคฺติ ทุกฺกฏตฺถํ ฯ ฆนฺทาเปติ
อปคฺติ กุตฺตจฺจุยตฺถํ ฯ จํนา จาเวติ อปคฺติ ปาราชิกตฺถํ ฯ
ปณฺจหากาเรหิ อทินฺนํ อาทิยนฺตตฺถํ อปคฺติ กุตฺตจฺจุยตฺถํ ปรปริคฺ-
คหิตตฺถํ โหติ ปรปริคฺคหิตตฺถณฺณํ จ คุรุโก จ โหติ ปริกฺขาริ
อติเรกมาสโก วา อุนฺปณฺจมาสโก วา เถยฺยจิตฺตตฺถํ ปจฺจุปฺปฏิจิตํ
โหติ ฯ อามสฺติ อปคฺติ ทุกฺกฏตฺถํ ฯ ฆนฺทาเปติ อปคฺติ
ทุกฺกฏตฺถํ ฯ จํนา จาเวติ อปคฺติ กุตฺตจฺจุยตฺถํ ฯ ปณฺจหากาเรหิ
อทินฺนํ อาทิยนฺตตฺถํ อปคฺติ ทุกฺกฏตฺถํ ปรปริคฺคหิตตฺถํ โหติ
ปรปริคฺคหิตตฺถณฺณํ จ คุรุโก จ โหติ ปริกฺขาริ มาสโก วา
อุนฺมาสโก วา เถยฺยจิตฺตตฺถํ ปจฺจุปฺปฏิจิตํ โหติ ฯ อามสฺติ
อปคฺติ ทุกฺกฏตฺถํ ฯ ฆนฺทาเปติ อปคฺติ ทุกฺกฏตฺถํ ฯ จํนา
จาเวติ อปคฺติ ทุกฺกฏตฺถํ ฯ

[๑๒๓] ฉหากาเรหิ อทินฺนํ อาทิยนฺตตฺถํ อปคฺติ ปาราชิกตฺถํ

๑๒๖] ทุติยปาวราชิกกณฺเฑ ปทภาชนียํ อนาปตฺติวาโร ๓๐๓

น จ ปรปริคฺคหิตํ โหติ ปรปริคฺคหิตสฺสณฺเณ ๑ ตหุโก ๑
โหติ ปริกฺขารो อติเรกมาสโก वा อุนปญฺจมาสโก वा เถยฺย-
จิตฺตณฺจ ปจฺจุปฏฺฐิจิตํ โหติ ๑ อามสฺติ อापตฺติ ทุกฺกฏฺฐสฺส ๑
ผนฺทาเปติ อापตฺติ ทุกฺกฏฺฐสฺส ๑ จานา จาเวติ อापตฺติ
ทุกฺกฏฺฐสฺส ๑ ปญฺจหากาเวหิ อทินฺนํ อาทิยฺนตฺสฺส อापตฺติ ทุกฺกฏฺฐสฺส
น จ ปรปริคฺคหิตํ โหติ ปรปริคฺคหิตสฺสณฺเณ ๑ ตหุโก ๑
โหติ ปริกฺขารो มาสโก वा อุนมาสโก वा เถยฺยจิตฺตณฺจ
ปจฺจุปฏฺฐิจิตํ โหติ ๑ อามสฺติ อापตฺติ ทุกฺกฏฺฐสฺส ๑ ผนฺทาเปติ
อापตฺติ ทุกฺกฏฺฐสฺส ๑ จานา จาเวติ อापตฺติ ทุกฺกฏฺฐสฺส ๑

[๑๒๕] อนาปตฺติ. สกฺสณฺเณปิสฺส วิสฺสํสาสกาเห ตาวกาติเก เปต-
ปฺริคฺคเห ตिरจฺจณคคตปฺริคฺคเห ปิสฺสณฺเณปิสฺส อุนฺมตฺตกฺสฺส อาทิ-
กมฺมิกฺสฺสํสาติ ๑

อทินฺนาทานมฺหิ ปจฺมภาณจวาริ นิฏฺฐิจิตํ ๑

[๑๒๖] รัชเกหิ ปญฺจกฺขาคา จตุโรตฺตฺรเนหิ ๑
อนุทธาเรน เว ปญฺจ ปญฺจ หารณฺเกน ๑
นิรุตฺติยา ปญฺจกฺขาคา วาเตหิ อปฺเร ทุเว
อัสสมฺภินฺเน กุสฺสาปาโต ชนฺตาชเรน^๒ สฺหา ทสฺ
วิฆาเสหิ ปญฺจกฺขาคา ปญฺจ เจว อมฺฤตา
ทุพฺพิฏฺเฆ กุรฺมัสฺสณฺจ ปุณฺสฺกฺขติโมทกา

๑ เตติปิ ปาโไซ ๑ ๒ ย. ม. ชนฺตฺตฺตฺตฺต ๑

สปริกขารตติกา ภิสสิวี่ส่า น นิกุขม^๒
 ขาทนัยณจ วิสัธ่าส่า สัธฉณบายปเว ทุเว
 สัศุต นาวหรามาคิ สัศุต เจว อวหารุ
 สัฆสัธัธ อวหารุ สัศุต ปุปเมหิ อปเว ทุเว
 ตโย จ อุตตวาทิโน มณั ตัณนิ อติภุทเม
 สัฏวรา จ มिका มจฉา ยานณจามิ ปวตคยิ
 ทุเว เปสั ทุเว ทารุ มีสัฏฐัธั ทุเว ทกา
 อนุปุพพิวฉาเนน ตทณไธ น ปริปุริย
 ส่าวคยิยา จตุโร มุขุจี่ เทว วิฆาสา ทุเว ตินา
 สัฆสัธัธ ภาชเย สัศุต สัศุต เจว อส่ามิก่า
 ทารุทกา มคตिका เทว ตินานิ
 สัฆสัธัธ สัศุต. อวหาสิ เสยฺย
 สัธัธ่ามิกั น จามิ นัหเรยฺย
 หเรยฺย สัธัธ่ามิกั ตาวกาตักั

จมุปา ราชคเห เจว เวส่าติยา จ อชฺชโก
 พารานสั จ โกธมพิ ส่าคตา ทพิทิกเนน จาติ ๑

[๑๒๗] เตน ไช ปน สัมเยน ฉพพคยิยา ภิกุขุ รัชทตฺถรณั
 คนุตฺวา รัชทภณุทิกั อวหารุสั ๑ เคสั กุฏกุจจั อโหสิ ภควตา
 สิกุชาปทั ปณณตฺตั กจจิ นุ ไช มยั ปาราชิกั อาปคตึ

๑. รา. ภิสสิวี่โส ๑ ๒. ย. ม. น นิกุขเม ๑

๑๒๘] ทุกุติยปาราชิกกณฺเฑ วิหิตฺวคฺคฺฤ รชกคฺคฺฤรณาทิวคฺคฺฤ ๑๐๕

ชวปฺนฺนาติ ๑ ภคฺวโต เขตมคฺคฺฤ อวโรเจสุ ๑ อวปคฺคฺฤ ตฺมุเห
ภิกฺขเว อวปฺนฺนา ปาราชิกนฺติ ๑

[๑๒๘] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเฑตโร ภิกฺขุ รชกคฺคฺฤรณํ
คณฺคฺวา มหคฺคฺมิ ทุสฺสํ ปสฺสํติคฺวา เถยฺยจิตฺติ อฺปฺปาเทสิ ๑ คสฺสํ
กุกฺกจฺจํ อโหสิ กจฺจิ นฺ โข อหํ ปาราชิกํ อวปคฺคฺฤ อวปฺนฺโนติ ๑
ภคฺวโต เขตมคฺคฺฤ อวโรเจสิ ๑ อนวปคฺคฺฤ ภิกฺขุ จิตฺตฺปฺปาเทติ ๑ เตน
โข ปน สฺมเยน อณฺเฑตโร ภิกฺขุ รชกคฺคฺฤรณํ คณฺคฺวา มหคฺคฺมิ ทุสฺสํ
ปสฺสํติคฺวา เถยฺยจิตฺโต อามสิ ๑ คสฺสํ กุกฺกจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑
อนวปคฺคฺฤ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺสํ อวปคฺคฺฤ ทุกฺกจฺจยสฺสํติ ๑ เตน โข
ปน สฺมเยน อณฺเฑตโร ภิกฺขุ รชกคฺคฺฤรณํ คณฺคฺวา มหคฺคฺมิ ทุสฺสํ
ปสฺสํติคฺวา เถยฺยจิตฺโต มนฺทาเปสิ ๑ คสฺสํ กุกฺกจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑
อนวปคฺคฺฤ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺสํ อวปคฺคฺฤ กุกฺกจฺจยสฺสํติ ๑ เตน โข
ปน สฺมเยน อณฺเฑตโร ภิกฺขุ รชกคฺคฺฤรณํ คณฺคฺวา มหคฺคฺมิ ทุสฺสํ
ปสฺสํติคฺวา เถยฺยจิตฺโต ชานา จาเวสิ ๑ คสฺสํ กุกฺกจฺจํ อโหสิ
๑ เป ๑ อวปคฺคฺฤ ตฺมุเห ภิกฺขุ อวปฺนฺโน ปาราชิกนฺติ ๑

[๑๒๙] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเฑตโร ปิณฺฑจจโรโก ภิกฺขุ
มหคฺคฺมิ อคฺคฺตฺรคฺคฺฤรณํ ปสฺสํติคฺวา เถยฺยจิตฺติ อฺปฺปาเทสิ ๑ คสฺสํ
กุกฺกจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนวปคฺคฺฤ ภิกฺขุ จิตฺตฺปฺปาเทติ ๑ เตน โข
ปน สฺมเยน อณฺเฑตโร ปิณฺฑจจโรโก ภิกฺขุ มหคฺคฺมิ อคฺคฺตฺรคฺคฺฤรณํ
ปสฺสํติคฺวา เถยฺยจิตฺโต อามสิ ๑ เป ๑ อนวปคฺคฺฤ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺสํ

อาปคฺติ ทุฏฺกฏฐฺสํสาติ ๑ เป ๑ เถยฺยจฺติโต ฆนฺทาเปสฺสิ ๑ เป ๑
 อนาปคฺติ ภิกฺขุ ปารวชิณฺสํสํ อาปคฺติ ฤตฺตจฺจยฺสํสํสาติ ๑ เป ๑
 เถยฺยจฺติโต จํานา จาเวสฺสิ ๑ ตสฺสํ ฤกฺกฺกฺจํ อโหสฺสิ ๑ เป ๑
 อาปคฺติ คฺคํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปารวชิณฺสํสํ ๑

[๓๓๐] เตน โข ปน สมนฺเยน อณฺณคโร ภิกฺขุ ทิวา ภาณฺหํ
 ปสฺสฺสิตฺตวา นิमितฺตํ อกาสิ วัตฺตํ อวฺหริสฺสํสํมํติ ๑ โส คํ มณฺณมาโน
 คํ อวฺหริ ๑ ตสฺสํ ฤกฺกฺกฺจํ อโหสฺสิ ๑ เป ๑ อาปคฺติ คฺคํ ภิกฺขุ
 อาปนฺโน ปารวชิณฺสํสํ ๑ เป ๑ คํ มณฺณมาโน อณฺณํ อวฺหริ ๑ เป ๑
 อณฺณํ มณฺณมาโน คํ อวฺหริ ๑ เป ๑ อณฺณํ มณฺณมาโน อณฺณํ
 อวฺหริ ๑ เป ๑ ตสฺสํ ฤกฺกฺกฺจํ อโหสฺสิ ๑ เป ๑ อาปคฺติ คฺคํ ภิกฺขุ
 อาปนฺโน ปารวชิณฺสํสํ ๑ เตน โข ปน สมนฺเยน อณฺณคโร ภิกฺขุ
 ทิวา ภาณฺหํ ปสฺสฺสิตฺตวา นิमितฺตํ อกาสิ วัตฺตํ อวฺหริสฺสํสํมํติ ๑
 โส คํ มณฺณมาโน อคฺคฺคโน ภาณฺหํ อวฺหริ ๑ ตสฺสํ ฤกฺกฺกฺจํ อโหสฺสิ
 ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ ปารวชิณฺสํสํ อาปคฺติ ทุฏฺกฏฐฺสํสาติ ๑

[๓๓๑] เตน โข ปน สมนฺเยน อณฺณคโร ภิกฺขุ อณฺณคฺคํ ภาณฺหํ
 หรฺนฺโต สฺสํสํ ภาวํ เถยฺยจฺติโต อามสฺสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ
 ปารวชิณฺสํสํ อาปคฺติ ทุฏฺกฏฐฺสํสาติ ๑ เป ๑ เถยฺยจฺติโต ฆนฺทาเปสฺสิ
 ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ ปารวชิณฺสํสํ อาปคฺติ ฤตฺตจฺจยฺสํสํสาติ ๑ เป ๑
 เถยฺยจฺติโต ฆนฺหํ อโอรเปสฺสิ ๑ เป ๑ อาปคฺติ คฺคํ ภิกฺขุ อาปนฺโน

๓ บ. ม. อณฺณํ ๑

๑๓๒] ทุคฺยปารวชิกกณฺเฑ·วินิตฺวตฺตํ นินฺรุคฺติปเถ อนาปคฺติ ๓๐๗

ปารวชิกกณฺติ ๑ เป ๑ ชนฺเช ภาวํ เถยฺยจิตฺโต อามสฺสิ ๑ เป ๑
เถยฺยจิตฺโต ฆนฺททาเปสฺสิ ๑ เป ๑ เถยฺยจิตฺโต กฏฺฐิ โอิโรเปสฺสิ ๑ เป ๑
กฏฺฐิยา ภาวํ เถยฺยจิตฺโต อามสฺสิ ๑ เป ๑ เถยฺยจิตฺโต ฆนฺททาเปสฺสิ
๑ เป ๑ เถยฺยจิตฺโต หคฺคเณน อคฺคเหสฺสิ ๑ เป ๑ หคฺคเณ ภาวํ เถยฺยจิตฺโต
ภุมมิมฺมิ นิกฺขมฺบิ ๑ เป ๑ เถยฺยจิตฺโต ภุมมิตฺโต อคฺคเหสฺสิ ๑ คตฺถสฺส กุกฺกจฺจํ
อโหสิ ๑ เป ๑ อาปคฺติ คฺคํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปารวชิกกณฺติ ๑

[๑๓๒] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเฑตโร ภิกฺขุ อสุโณมกาเส จีวรํ
ปคฺตฺตริคฺคา วิหารํ ปาวีสฺสิ ๑ อณฺเฑตโร ภิกฺขุ มายํ ํ จีวรํ นตฺถสฺสคฺติ
ปฏิสฺสามสฺสิ ๑ โส นิกฺขมฺมิตฺวา ตํ ภิกฺขุํ ปุจฺฉติ อากุโส มยฺหํ
จีวรํ เกน อวทฺถนฺติ ๑ โส เอวมาห มยา อวทฺถนฺติ ๑ โส
ตํ อาทิย อตฺถสฺสมโณสฺสิ ตฺวณฺติ ๑ คตฺถสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑
กัจฺจิตฺโต คฺคํ ภิกฺขุคฺติ ๑ นินฺรุคฺติปเถ อหํ ภคฺวาติ ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ
นินฺรุคฺติปเถติ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเฑตโร ภิกฺขุ ปิเช จีวรํ
นิกฺขมฺบิตฺวา ๑ เป ๑ ปิเช นิสฺสํทนฺนํ นิกฺขมฺบิตฺวา ๑ เป ๑ เหฏฺฐจฺจํ ปิเช
ปคฺติ นิกฺขมฺบิตฺวา วิหารํ ปาวีสฺสิ ๑ อณฺเฑตโร ภิกฺขุ มายํ ปคฺโต
นตฺถสฺสคฺติ ปฏิสฺสามสฺสิ ๑ โส นิกฺขมฺมิตฺวา ตํ ภิกฺขุํ ปุจฺฉติ อากุโส
มยฺหํ ปคฺโต เกน อวทฺถนฺติ ๑ โส เอวมาห มยา อวทฺถนฺติ ๑
โส ตํ อาทิย อตฺถสฺสมโณสฺสิ ตฺวณฺติ ๑ คตฺถสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑
อนาปคฺติ ภิกฺขุ นินฺรุคฺติปเถติ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเฑตฺวา
ภิกฺขุณฺเฑ วคฺติยา จีวรํ ปคฺตฺตริคฺคา วิหารํ ปาวีสฺสิ ๑ อณฺเฑตฺวา ภิกฺขุณฺเฑ

มายโท จั้วรี ฆัสสัทธิ ปฏิสัมเมทธิ ฯ ฐา นิภูชมิตุวา คัม ภิกขุณฺโณ
 ปุรุฉิ อยเย มยฺหํ จั้วรี เกณ อวทฺทนฺติ ฯ ฐา เอมมาท มยา
 อวทฺทนฺติ ฯ ฐา คัม อากิยิ อสฺสัสมณฺสี ตฺวนฺติ ฯ ฐสฺสั กุกฺกุจํ
 อโหสิ ฯ ๒๓๒ ฐา ภิกขุณฺโณ ภิกขุณฺโณ เอตมคฺคํ อารโจะสิ ฯ
 ภิกขุณฺโณ ภิกขุณฺโณ เอตมคฺคํ อารโจะสุ ฯ ภิกขุ ภควาโต เอตมคฺคํ
 อารโจะสุ ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขเว นิรุคฺติปเถติ ฯ

[๑๓๓] เตน โข ปน สมฺเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ วาตมณฺฑลิกาย
 อุกฺขิตคฺคํ ฐาฏกํ ปสฺสัตุวา ฐามิกานํ ทสฺสัสมัทธิ อคฺคเหสิ ฯ ฐามิกา
 คัม ภิกฺขุ ใจเทสุ อสฺสัสมณฺสี ตฺวนฺติ ฯ ฐสฺสั กุกฺกุจํ อโหสิ
 ฯ ๒๒๑ กัจฺจิตฺโต ตฺวํ ภิกฺขุติ ฯ อถเยยจฺจิตฺโต อหํ ภควาติ ฯ
 อนาปคฺติ ภิกฺขุ อถเยยจฺจิตฺตสฺสัทธิ ฯ เตน โข ปน สมฺเยน
 อญฺเจตโร ภิกฺขุ วาตมณฺฑลิกาย อุกฺขิตคฺคํ เวจฺฉิ ปุเร ฐามิกา
 ปสฺสัสมณฺสี เถยยจฺจิตฺโต อคฺคเหสิ ฯ ฐามิกา คัม ภิกฺขุ ใจเทสุ
 อสฺสัสมณฺสี ตฺวนฺติ ฯ ฐสฺสั กุกฺกุจํ อโหสิ ฯ ๒๒๑ กัจฺจิตฺโต
 ตฺวํ ภิกฺขุติ ฯ เถยยจฺจิตฺโต อหํ ภควาติ ฯ อนาปคฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ
 อาปนฺโน ปาวาชิกนฺติ ฯ

[๑๓๔] เตน โข ปน สมฺเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ ฐุสฺสานํ
 คนฺตฺวา อภินฺเน สวโร มัสฺสัฏฺฐํ อคฺคเหสิ ฯ ฐสฺสมิ จ สวโร
 เปโต อธิวคฺโค โหติ ฯ ๒๒๒ ฐสฺสั ฐสฺสั เปโต คัม ภิกฺขุ เอตทโวจ
 มา ภนฺเต มยฺหํ ฐาฏกํ อคฺคเหสิติ ฯ ฐสฺสั ภิกฺขุ อนาทิยนฺโต

๓๓๗] ทุติยปาวราชิกกณฺเฑ ติณฺโณวคฺคฺกุ กุสฺสํงฺกามนาทึ ๓๐๘

ชคฺคฺเคหฺสิ ๑ อถโฆ ติ สํวํ ญฺจฺจฺหิตฺวา ตสฺส ภิกฺขุโน ปิฏฺฐิจิโต
ปิฏฺฐิจิโต อนฺพฺนุทึ ๑ อถโฆ โส ภิกฺขุ จิหาวํ ปวิสฺสีตฺวา ทวารํ
ถเกหฺสิ ๑ อถโฆ ติ สํวํ ตตฺถเกว ปวิปติ ๑ ตสฺส กุกฺกฺจฺจํ
อโหสิ ๑ เป ๑ ชนาปคฺติ ภิกฺขุ ปาวราชิกตฺส น จ ภิกฺขเว
ชภินฺเน สํวเร ปิฏฺฐุถํ คเคตฺพุพฺ โย คเคญฺหุยฺย อापคฺติ
ทุกฺกฺยตฺสํสํติ ๑

[๓๓๕] เตน โฆ ปน สมนฺเณ อณฺณตโร ภิกฺขุ สํฆตฺสํ จีวร
ภายฺยมาเน เถยฺยจิติโต กุสฺสํ ํงฺกามตฺวา จีวรํ ชคฺคฺเคหฺสิ ๑ ตสฺส
กุกฺกฺจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อापคฺติ คฺคํ ภิกฺขุ อापนฺโน ปาวราชิกนฺติ ๑

[๓๓๖] เตน โฆ ปน สมนฺเณ อายสฺมา อานนฺโท ชนฺตฺาชเว
อณฺณตวตฺสํ ภิกฺขุโน อนฺตรวาสํ อตฺตโน มณฺณมาโน นีวาเสหฺสิ ๑
อถโฆ โส ภิกฺขุ อายสฺมนฺตํ อานนฺทํ เอตทโวจ ภิตฺสํ เม คฺคํ
อาวุโส อานนฺท อนฺตรวาสํ นีวาเสหฺสิติ ๑ สกฺสณฺณํ อหํ อาวุโสติ ๑
ภควโต เอตมตฺถํ อโรเจสุ ๑ ชนาปคฺติ ภิกฺขเว สกฺสณฺณตฺสํสํติ ๑

[๓๓๗] เตน โฆ ปน สมนฺเณ สมนฺพฺตฺา ภิกฺขุ คิขฺณณฺญา ปพฺพตา
โอรุหนฺตฺา สํหิวิฆาถํ ปสฺสีตฺวา ปจาเปตฺวา ปริภุญฺชิสฺสุ ๑ เคสํ
กุกฺกฺจฺจํ อโหสิ ๑ ภควโต เอตมตฺถํ อโรเจสุ ๑ ชนาปคฺติ
ภิกฺขเว สํหิวิฆาเสหฺสิติ ๑ เตน โฆ ปน สมนฺเณ สมนฺพฺตฺา ภิกฺขุ
คิขฺณณฺญา ปพฺพตา โอรุหนฺตฺา พุยฺคฺฆวิฆาถํ ปสฺสีตฺวา ๑ เป ๑

๓ พ. ม. อคมาสิ ๑

ที่ปวิฆาตํ ปสฺสตีตฺวา ๑ เป ๑ ตฺรจฺฉนฺนิฆาตํ ปสฺสตีตฺวา ๑ เป ๑
โกกฺกนิฆาตํ ปสฺสตีตฺวา ปจาเปตฺวา ปริภุญฺชิสฺสุ ๑ คตฺสํ กุกฺกุกฺจํ
อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขเว ติวฺรจฺฉนฺนคคฺตปริคฺคเหติ ๑

[๑๓๗] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ สงฺฆสฺสํ โขทเน
ภาชิยามาเน อปรสฺสํ ภากํ เทหิตฺติ อมฺตกํ อคฺคเหสิ ๑ คตฺสํ
กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ ปาวาชิกสฺสํ อาปคฺติ
สฺมฺปชานนฺสุตฺวาเท ปาจิตฺตियสฺสํตํ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน
อณฺเฏตโร ภิกฺขุ สงฺฆสฺสํ ชาทเนเย ภาชิยามาเน ๑ เป ๑ สงฺฆสฺสํ
ปฺปูเว ภาชิยามาเน ๑ เป ๑ สงฺฆสฺสํ อฺจุณฺณมฺหิ ภาชิยามาเน ๑ เป ๑
สงฺฆสฺสํ ติมฺพฺรุตฺเต ภาชิยามาเน อปรสฺสํ ภากํ เทหิตฺติ อมฺตกํ
อคฺคเหสิ ๑ คตฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ
ปาวาชิกสฺสํ อาปคฺติ สฺมฺปชานนฺสุตฺวาเท ปาจิตฺตियสฺสํตํ ๑

[๑๓๘] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ ทฺพฺภิกฺขเว โอทนฺนฺยฆรํ
ปวิสฺสีตฺวา ปตฺตปฺปฺรํ โอทนํ เถยฺยจิตฺโต ขวฺหริ ๑ คตฺสํ กุกฺกุกฺจํ
อโหสิ ๑ เป ๑ อาปคฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาวาชิกนฺติ ๑ เตน
โข ปน สฺมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ ทฺพฺภิกฺขเว สฺนฺนฆรํ ปวิสฺสีตฺวา
ปตฺตปฺปฺรํ มํสํ เถยฺยจิตฺโต ขวฺหริ ๑ คตฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑
อาปคฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาวาชิกนฺติ ๑ เตน โข ปน
สมฺเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ ทฺพฺภิกฺขเว ปฺปูฆรํ ปวิสฺสีตฺวา ปตฺตปฺปฺรํ ปฺปู
เถยฺยจิตฺโต ขวฺหริ ๑ เป ๑ ปตฺตปฺปฺรา สฺกฺขลฺลโย เถยฺยจิตฺโต ขวฺหริ

๑๔๓] ทุติยปาวราชิกกณฺเฑ วินฺตวตฺตฺถุ ปฺริกฺขาราทิอวฺหรณฺ ๑๑๑

๑ เป ๑ ปตฺตฺปุเร โมทเก เถยฺยจิตฺโต อวฺหริ ๑ ตสฺสํ กุกฺกุจฺจํ
อโหสิ ๑ เป ๑ อปตฺติํ ตฺวํ ภิกฺขุ อปฺนฺโน ปาวราชิกนฺติ ๑

[๑๔๐] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺฺตโร ภิกฺขุ ทิวา ปฺริกฺขารํ
ปฺตฺสํติตฺวา นิमितฺตํ อกาสิ ๑ รตฺติํ อวฺหริสฺสํมํติ ๑ โส ตํ มณฺฺณมาโน
ตํ อวฺหริ ๑ เป ๑ ตํ มณฺฺณมาโน อณฺฺณํ อวฺหริ ๑ เป ๑ อณฺฺณํ
มณฺฺณมาโน ตํ อวฺหริ ๑ เป ๑ อณฺฺณํ มณฺฺณมาโน อณฺฺณํ อวฺหริ ๑
ตสฺสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อปตฺติํ ตฺวํ ภิกฺขุ อปฺนฺโน
ปาวราชิกนฺติ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน อณฺฺตโร ภิกฺขุ ทิวา
ปฺริกฺขารํ ปฺตฺสํติตฺวา นิमितฺตํ อกาสิ ๑ รตฺติํ อวฺหริสฺสํมํติ ๑ โส
ตํ มณฺฺณมาโน อคฺคฺตโน ปฺริกฺขารํ อวฺหริ ๑ ตสฺสํ กุกฺกุจฺจํ
อโหสิ ๑ เป ๑ อปตฺติํ ภิกฺขุ ปาวราชิกสฺสํ อปตฺติํ กุกฺกุจฺจํสํติ ๑

[๑๔๑] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺฺตโร ภิกฺขุ ปฺีเช ๑ ภูริกํ
ปฺตฺสํติตฺวา อิตฺถิ คณฺฺหนฺโต ปาวราชิกโก ภวฺิสฺสํมํติ สห ปฺีเชน
สงฺกามตฺวา อคฺคฺเหสิ ๑ ตสฺสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อปตฺติํ
ตฺวํ ภิกฺขุ อปฺนฺโน ปาวราชิกนฺติ ๑

[๑๔๒] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺฺตโร ภิกฺขุ สงฺฆสฺสํ ภิสฺสิ
เถยฺยจิตฺโต อวฺหริ ๑ ตสฺสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อปตฺติํ
ตฺวํ ภิกฺขุ อปฺนฺโน ปาวราชิกนฺติ ๑

[๑๔๓] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺฺตโร ภิกฺขุ ๑ จฺวรฺวํเส จฺวรฺ

๑ ย. ม. อณฺฺณํ ๑ ๒ ย. ม. ปฺีเช จฺปีติ ๑

ถยุยจิตโต อหริ ๑ คตฺถํ กุกฺกัจจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อาปคฺติ
คฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปารวชิณฺหิ ๑

[๑๔๔] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเณคโร ภิกฺขุ วิหารเว จีวรํ
อหริคฺวา อีโต นิภฺขมฺนโต ปารวชิโก ภวิสฺสํมํติ วิหารวา น
นิภฺขมิ ๑ ภควโต เขตฺตมคฺคํ อโรเจสฺสุ ๑ นิภฺขเมยฺย วา โส
ภิกฺขเว โมฆปุริโส น วา นิภฺขเมยฺย อาปคฺติ ปารวชิคฺคสํสาติ ๑

[๑๔๕] เตน โข ปน สฺมเยน เทว ภิกฺขุ สฺหายกวา โหฺนติ
เอโก คามํ ปิณฺฑาย ปาวิสิ ทฺติโย สํฆสฺส ชาทฺนํเย ภาชียมาเน
สฺหายกสฺส ภากํ คเหตุวา คตฺถํ วิสฺสํสาสนฺโต ปริภุญฺชิ ๑ โส
ชานิตฺวา ตํ โจเทสิ อสฺสํมโณสิ คฺวณฺหิ ๑ คตฺถํ กุกฺกัจจํ อโหสิ
๑ เป ๑ กิจฺจโต คฺวํ ภิกฺขุติ ๑ วิสฺสํสาสคาโห อหํ ภควาติ ๑
อนาปคฺติ ภิกฺขุ วิสฺสํสาสคาเหติ ๑

[๑๔๖] เตน โข ปน สฺมเยน สฺมพฺพตฺตา ภิกฺขุ จีวรกมฺมํ
ภโรนฺหิ ๑ สํฆสฺส ชาทฺนํเย ภาชียมาเน สฺพเพสฺส ปฏิวิธา อหริคฺวา
อฺปนฺนิภฺขิตฺตา โหฺนติ ๑ อณฺเณคโร ภิกฺขุ อณฺเณคคฺคสฺส ภิกฺขุโน
ปฏิวิธํ อคฺคโน มณฺเณมาโน ปริภุญฺชิ ๑ โส ชานิตฺวา ตํ โจเทสิ
อสฺสํมโณสิ คฺวณฺหิ ๑ คตฺถํ กุกฺกัจจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ
ภิกฺขุ สกฺคณฺณิยสํสาติ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน สฺมพฺพตฺตา ภิกฺขุ

๑ ย. เอโก ภิกฺขุ. ๑ ๒ สฺพพคฺค ทฺติโย ภิกฺขุติ อากคํ ๑ ๓ ย.
ม. สกฺคณฺณิยสํสาติ ๑

๑๔๘] ทุติยปาราชิกกณฺเฑ วินิตฺตวคฺคํ ปัสฺสํกฺกตฺตณฺณิยาทิวคฺคํ ๑๑๓

จิวรณมฺมํ กโรนฺติ ฯ สํฆสฺสํ ชาทณฺเฑ ภาสิยามาเน อณฺณตฺรสฺสํ
ภิกฺขุโน ปคฺคเตน อณฺณตฺรสฺสํ ภิกฺขุโน ปฏฺฏิวีสํ อาทฺริคฺคา อุนฺนิทฺธิคฺคโต
โหติ ฯ ปคฺคตฺตํมิโก ภิกฺขุ อคฺคตโน มณฺเฑมาโน ปฺริภุณฺธิ ฯ โส
ชานิตฺวา ตํ โจเทสิ อสฺสํมโนสิ ตวนฺติ ฯ ตสฺสํ กุกฺกจฺ
อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ สกฺกตฺตณฺณิสฺสํธาติ ฯ

[๑๔๘] เตน โข ปน สมนฺเณ อมฺพโจรกา อมฺพํ ปาเตตฺวา
ภณฺฑิกํ อาทาย อคฺมํสฺสํ ฯ สํมิกา เต โจรเก อุนฺพนฺธิสฺสํ ฯ โจรกา
สํมิเก ปสฺสํติคฺวา ภณฺฑิกํ ปาเตตฺวา ปตฺตายิสฺสํ ฯ ภิกฺขุ ตํ
ปัสฺสํกฺกตฺตณฺณิโน ปฏฺฏิคฺคาเปตฺวา ปฺริภุณฺธิสฺสํ ฯ สํมิกา เต ภิกฺขุ
โจเทสฺสํ อสฺสํมณฺณาตฺตํ ตฺเมหติ ฯ เตสฺสํ กุกฺกจฺ อโหสิ ฯ ภควโต
เชตมคฺคํ อารโจะสฺสํ ฯ กิจฺจิตฺตา ตฺเมห ภิกฺขเวติ ฯ ปัสฺสํกฺกตฺตณฺณิโน
มยฺ ภควาติ ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขเว ปัสฺสํกฺกตฺตณฺณิสฺสํธาติ ฯ เตน โข
ปน สมนฺเณ อมฺพโจรกา ฯ เป ฯ ตฺพฺชโจรกา ฯ เป ฯ ปนสโจรกา
ฯ เป ฯ ตาตปคฺกโจรกา ฯ เป ฯ อจฺจโจรกา ฯ เป ฯ ติมฺพฺรฺสฺกโจรกา
ติมฺพฺรฺสฺเก อจฺจจฺนิตฺวา ภณฺฑิกํ อาทาย อคฺมํสฺสํ ฯ สํมิกา เต
โจรเก อุนฺพนฺธิสฺสํ ฯ โจรกา สํมิเก ปสฺสํติคฺวา ภณฺฑิกํ ปาเตตฺวา
ปตฺตายิสฺสํ ฯ ภิกฺขุ ตํ ปัสฺสํกฺกตฺตณฺณิโน ปฏฺฏิคฺคาเปตฺวา ปฺริภุณฺธิสฺสํ ฯ
สํมิกา เต ภิกฺขุ โจเทสฺสํ อสฺสํมณฺณาตฺตํ ตฺเมหติ ฯ เตสฺสํ
กุกฺกจฺ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขเว ปัสฺสํกฺกตฺตณฺณิสฺสํธาติ ฯ

[๑๔๘] เตน โข ปน สมนฺเณ อมฺพโจรกา อมฺพํ ปาเตตฺวา

ภณฺฑิกํ อาทาย อคมฺสํ ๑ สํมิกา เต โจรกเ อหฺพนฺธิํ ๑
 โจรกา สํมิเก ปสฺสํติตฺวา ภณฺฑิกํ ปาเตตฺวา ปถายํสํ ๑ ภิกฺขุ ปุเร
 สํมิกา ปสฺสํนฺตํติ เถยฺยจิตฺตา ปริภุณฺธิํ ๑ สํมิกา เต ภิกฺขุ
 โจเทสํ อสฺสํมณฺดาตถ ตฺเมหติ ๑ เตสํ กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑
 อาปคฺติ ตฺเมห ภิกฺขเว อาปนฺนา ปาราชิกฺนฺติ ๑ เตน โข ปน
 สมฺเยน ชมฺพุโจรกา ๑ เป ๑ ตพฺขโจรกา ๑ เป ๑ ปนสโจรกา
 ๑ เป ๑ ตาตปฏกโจรกา ๑ เป ๑ อฺจุจฺโจรกา ๑ เป ๑ ติมฺพฺรุตกโจรกา
 ติมฺพฺรุตเก อฺจุจฺนิตฺวา ภณฺฑิกํ อาทาย อคมฺสํ ๑ สํมิกา เต
 โจรกเ อหฺพนฺธิํ ๑ โจรกา สํมิเก ปสฺสํติตฺวา ภณฺฑิกํ ปาเตตฺวา
 ปถายํสํ ๑ ภิกฺขุ ปุเร สํมิกา ปสฺสํนฺตํติ เถยฺยจิตฺตา ปริภุณฺธิํ ๑
 สํมิกา เต ภิกฺขุ โจเทสํ อสฺสํมณฺดาตถ ตฺเมหติ ๑ เตสํ กุกฺกุจํ
 อโหสิ ๑ เป ๑ อาปคฺติ ตฺเมห ภิกฺขเว อาปนฺนา ปาราชิกฺนฺติ ๑

[๑๔๘] เตน โข ปน สมฺเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ สงฺฆสฺส อมฺพิ
 เถยฺยจิตฺโต อวหริ ๑ เป ๑ สงฺฆสฺส ชมฺพุ ๑ เป ๑ สงฺฆสฺส ตพฺข
 ๑ เป ๑ สงฺฆสฺส ปนสํ ๑ เป ๑ สงฺฆสฺส ตาตปฏกํ ๑ เป ๑ สงฺฆสฺส
 อฺจุจํ ๑ เป ๑ สงฺฆสฺส ติมฺพฺรุตกํ เถยฺยจิตฺโต อวหริ ๑ ตสฺส
 กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อาปคฺติ ตํวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกฺนฺติ ๑

[๑๕๐] เตน โข ปน สมฺเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ ปุเปฬารามํ คนฺตฺวา
 โอจิทํ ปุเปฬํ ปณฺจมาสํคฺชนกํ เถยฺยจิตฺโต อวหริ ๑ ตสฺส กุกฺกุจํ
 อโหสิ ๑ เป ๑ อาปคฺติ ตํวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกฺนฺติ ๑ เตน

๑๕๓] พุทธยปาราชิกกณฺเฑ วีนฺตวตฺถุ วุตฺตวาทิกวตฺถุคฺคยํ ๑๑๕

โฆ ปน สมนฺเณน อญฺเฆตโร ภิกฺขุ ปุပ္ผารามํ คนฺตฺวา ปุပ္ผํ
โอยจินิตฺวา ปณฺจมาศฺคฺชนกํ เถยฺยจิตฺโต อวฺหริ ๑ คตฺถํ กุกฺกฺจํ
อโหสิ ๑เป ๑ อาปคฺคิ คฺคํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ๑

[๑๕๓] เตน โฆ ปน สมนฺเณน อญฺเฆตโร ภิกฺขุ คามกํ คจฺฉนฺโต
อญฺเฆตโร ภิกฺขุ เอตทโวจ อวฺสุสํ คฺคฺคํ อฺปฏฺฐจํกุกฺกํ วุตฺโต
วชฺเชหฺมตี ๑ โส คนฺตฺวา เอกํ สํวฺกํ อหฺราเปคฺวา อคฺคฺนา
ปริภุญฺชิ ๑ โส ชานิตฺวา ตํ โจเทสิ อสฺสํมโณสิ ตฺวนฺติ ๑ คตฺถํ
กุกฺกฺจํ อโหสิ ๑เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺสํ น จ ภิกฺขเว
วุตฺโต วชฺเชหฺมตี วตฺตพฺโพ โย วเทยฺย อาปคฺติ ทฺกฺกฏฺฐสฺสํติ ๑
เตน โฆ ปน สมนฺเณน อญฺเฆตโร ภิกฺขุ คามกํ คจฺฉนฺติ ๑
อญฺเฆตโร ภิกฺขุ ตํ ภิกฺขุ เอตทโวจ อวฺสุสํ มยฺหํ อฺปฏฺฐจํกุกฺกํ
วุตฺโต วชฺเชหฺมตี ๑ โส คนฺตฺวา ยฺกสํวฺกํ อหฺราเปคฺวา เอกํ
อคฺคฺนา ปริภุญฺชิ เอกํ คตฺถํ ภิกฺขุโน อทาสิ ๑ โส ชานิตฺวา
ตํ โจเทสิ อสฺสํมโณสิ ตฺวนฺติ ๑ คตฺถํ กุกฺกฺจํ อโหสิ ๑เป ๑
อนาปคฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺสํ น จ ภิกฺขเว วุตฺโต วชฺเชหฺมตี
วตฺตพฺโพ โย วเทยฺย อาปคฺติ ทฺกฺกฏฺฐสฺสํติ ๑ เตน โฆ ปน
สมนฺเณน อญฺเฆตโร ภิกฺขุ คามกํ คจฺฉนฺโต อญฺเฆตโร ภิกฺขุ เอตทโวจ
อวฺสุสํ คฺคฺคํ อฺปฏฺฐจํกุกฺกํ วุตฺโต วชฺเชหฺมตี ๑ โสมี เอมมาห
วุตฺโต วชฺเชหฺมตี ๑ โส คนฺตฺวา อพฺหํ สบฺบิํ คฺคํ คฺคํ โทณํ
ตณฺฑลํ อหฺราเปคฺวา อคฺคฺนา ปริภุญฺชิ ๑ โส ชานิตฺวา ตํ

โจเทสิ อัสสัมโณสิ คุวนติ ฯ ตสฺส กุกกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ
 อนาปคฺติ ภิกฺขุ ปวราชิกสฺส น จ ภิกฺขเว คุตุโต วัชเชมฺมิติ
 วจฺตพฺโพ น จ คุตุโต วัชเชหิํติ วจฺตพฺโพ โย วจฺเยย
 อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺสํติ ฯ

[๑๕๒] เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเจตโร ปุริโส มหคฺฆิ มณฺเ
 อาทาย อญฺเจตเวณ ภิกฺขุณา สฺทฺธิ อทฺธานมคฺคปฺปฏิปนฺโน โหติ ฯ
 อถ โข โส ปุริโส สฺงฺกฏจํานํ ปสฺสํติจฺวา ตสฺส ภิกฺขุโน อชานนุตสฺส
 ติภิกาย มณฺเ ปกฺขมิตฺวา สฺงฺกฏจํานํ อติภิกฺกมิตฺวา อคฺคเหสิ ฯ
 ตสฺส กุกกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ กิํจฺจฺโค คุวํ ภิกฺขุติ ฯ นานํ
 ภควา ชานามฺมิติ ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ อชานนุตสฺสํติ ฯ เตน
 โข ปน สฺมเยน อญฺเจตโร ปุริโส มหคฺฆิ มณฺเ อาทาย
 อญฺเจตเวณ ภิกฺขุณา สฺทฺธิ อทฺธานมคฺคปฺปฏิปนฺโน โหติ ฯ อถ โข
 โส ปุริโส สฺงฺกฏจํานํ ปสฺสํติจฺวา ติฏานาตยํ กริตฺวา อตฺตโน
 ภณฺจิกํ ตสฺส ภิกฺขุโน อทาสี ฯ อถ โข โส ปุริโส สฺงฺกฏจํานํ
 อติภิกฺกมิตฺวา ตํ ภิกฺขุํ เอตทโวจฺ อاهر เม ภนฺเต ภณฺจิกํ นานํ
 อถตฺตโกติ ฯ กิํสฺส ปน คุวํ อากุโส เอวรูปํ อกาสิํติ ฯ อถ โข
 โส ปุริโส ตสฺส ภิกฺขุโน เอตมคฺคํ อโรเจสิ ฯ ตสฺส กุกกุจฺจํ
 อโหสิ ฯ เป ฯ กิํจฺจฺโค คุวํ ภิกฺขุติ ฯ นานํ ภควา ชานามฺมิติ ฯ
 อนาปคฺติ ภิกฺขุ อชานนุตสฺสํติ ฯ เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเจตโร
 ภิกฺขุ สฺตฺเถน สฺทฺธิ อทฺธานมคฺคปฺปฏิปนฺโน โหติ ฯ อญฺเจตโร

๑๕๔] ทุคฺยปารวชิกกณฺเฑ วจีณฺฑวคฺคฺฤ การุณฺณวชิปฺปายาทิวคฺคฺฤ ๑๑๗

ปุริโส คัม ภิกฺขุ อามิเสณ อุตฺตาเปตฺวา สุงฺกฺขฺจฺฉานํ ปสฺสตีตฺวา
มหคฺฆมฺมึ มณฺเฑี คฺคฺสฺส ภิกฺขุโน อทาสี อิมํ ฆนฺเต มณฺเฑี สุงฺกฺขฺจฺฉานํ
อติฏฺกามาเหตี ๑ อถ โข โส ภิกฺขุ คัม มณฺเฑี สุงฺกฺขฺจฺฉานํ อติฏฺกามาเหตี ๑
คฺคฺสฺส กุกฺกฺจฺจํ อโหสี ๑ เป ๑ อาปคฺคฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน
ปารวชิกฺกนฺติ ๑

[๑๕๓] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเฑตโร ภิกฺขุ ปาเส พทฺธํ สฺฐกรํ
การุณฺณเวณ มุณฺจิ ๑ คฺคฺสฺส กุกฺกฺจฺจํ อโหสี ๑ เป ๑ กิจฺจฺโคตฺตํ ตฺวํ
ภิกฺขุติ ๑ การุณฺณวชิปฺปายอ อหํ ภาควาติ ๑ อนาปคฺคฺตี ภิกฺขุ
การุณฺณวชิปฺปายสฺสํสาติ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเฑตโร ภิกฺขุ
ปาเส พทฺธํ สฺฐกรํ ปุเร สํมิกา ปสฺสํสํคฺคฺตี เถยฺยจฺจฺโคตฺตํ มุณฺจิ ๑
คฺคฺสฺส กุกฺกฺจฺจํ อโหสี ๑ เป ๑ อาปคฺคฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน
ปารวชิกฺกนฺติ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเฑตโร ภิกฺขุ ปาเส
พทฺธํ มิคํ การุณฺณเวณ มุณฺจิ ๑ เป ๑ ปาเส พทฺธํ มิคํ ปุเร
สํมิกา ปสฺสํสํคฺคฺตี เถยฺยจฺจฺโคตฺตํ มุณฺจิ ๑ เป ๑ กุมิเน พทฺธเช มจฺเจ
การุณฺณเวณ มุณฺจิ ๑ เป ๑ กุมิเน พทฺธเช มจฺเจ ปุเร สํมิกา
ปสฺสํสํคฺคฺตี เถยฺยจฺจฺโคตฺตํ มุณฺจิ ๑ คฺคฺสฺส กุกฺกฺจฺจํ อโหสี ๑ เป ๑
อาปคฺคฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปารวชิกฺกนฺติ ๑

[๑๕๔] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเฑตโร ภิกฺขุ ยาเน ฆนฺฑํ
ปสฺสตีตฺวา อีโต คณฺหนฺโคตฺตํ ปารวชิโก ภวิสฺสํมิตฺติ อฏฺกมิตฺวา
ปวฏฺฐเฐตฺวา อคฺคฺเหสี ๑ คฺคฺสฺส กุกฺกฺจฺจํ อโหสี ๑ เป ๑ อาปคฺคฺตี

ตฺวํ ภิกฺขุ อापฺนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ

[๑๕๕] เตน โข ปน สฺมเยน อญฺจตโร ภิกฺขุ กุณฺเณน อุกฺขิตฺตํ มํสฺเปตฺติ สํมิกาณํ ทสฺสํมํติ อคฺคเหตี ฯ สํมิกา ตํ ภิกฺขุํ ใจฺเทสฺสุ อสฺสํมโณเสี ตฺวนฺติ ฯ ตสฺสํ กุกฺกฺจํ อโหสี ฯ เป ฯ อนาปฺตฺติ ภิกฺขุ อเถยฺยจิตฺตสฺสํติ ฯ เตน โข ปน สฺมเยน อญฺจตโร ภิกฺขุ กุณฺเณน อุกฺขิตฺตํ มํสฺเปตฺติ ปุเร สํมิกา ปสฺสํนํตฺติ เถยฺยจิตฺโต อคฺคเหตี ฯ สํมิกา ตํ ภิกฺขุํ ใจฺเทสฺสุ อสฺสํมโณเสี ตฺวนฺติ ฯ ตสฺสํ กุกฺกฺจํ อโหสี ฯ เป ฯ อापฺตฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อापฺนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ

[๑๕๖] เตน โข ปน สฺมเยน มนุสฺสา อุตฺตมฺบิ พฺนฺธิตฺวา อจิรวคฺคิยา นทฺธิยา โอสํเรนฺติ ฯ พนฺชเน ฉินฺเน กฺขฺจํนิ วิปฺปกฺกิตฺตฺตานิ อคฺมํสฺสุ ฯ ภิกฺขุ ปิํสฺกฺตสํมฺมิโน อุตฺตาวเรสฺสุ ฯ สํมิกา เต ภิกฺขุ ใจฺเทสฺสุ อสฺสํมณาทฺต ตฺเมหฺติ ฯ เตสฺสํ กุกฺกฺจํ อโหสี ฯ เป ฯ อนาปฺตฺติ ภิกฺขเว ปิํสฺกฺตสํมฺมิสฺสํติ ฯ เตน โข ปน สฺมเยน มนุสฺสา อุตฺตมฺบิ พฺนฺธิตฺวา อจิรวคฺคิยา นทฺธิยา โอสํเรนฺติ ฯ พนฺชเน ฉินฺเน กฺขฺจํนิ วิปฺปกฺกิตฺตฺตานิ อคฺมํสฺสุ ฯ ภิกฺขุ ปุเร สํมิกา ปสฺสํนํตฺติ เถยฺยจิตฺตา อุตฺตาวเรสฺสุ ฯ สํมิกา เต ภิกฺขุ ใจฺเทสฺสุ อสฺสํมณาทฺต ตฺเมหฺติ ฯ เตสฺสํ กุกฺกฺจํ อโหสี ฯ เป ฯ อापฺตฺติ ตฺเมหฺ ภิกฺขเว อापฺนฺนา ปาราชิกนฺติ ฯ

[๑๕๗] เตน โข ปน สฺมเยน อญฺจตโร โคปาทโก รุกฺเข สํญกํ อตฺตคฺคฺเตวา อฺจฺจาวํ อคฺมาสี ฯ อญฺจตโร ภิกฺขุ ปิํสฺกฺตสํมฺมิ

๑๖๐] ทุคฺยปาวราชิกกณฺเฑ วินฺตฺวตฺถุ สํวฏฺกสํปฺปํกฺมภักขาติ ๑๑๘

อฺคฺคฺเหสฺสิ ๑ อถฺช ใส โคปาดํโก ตํ ภิกฺขุํ ใจฺเทสฺสิ อสฺสํสมฺโนเสตี
ตฺวณฺติ ๑ ตสฺสํ กุฏฺกฺจํ อโหสฺสิ ๑ เป ๑ อนาปฺตฺติ ภิกฺขุ ปรฺสํกฺกฺต-
สํมฺณิสฺสํสํติ ๑

[๑๕๘] เตน ไซ ปน สํมเยน อณฺณตฺรสฺสํ ภิกฺขุโน นทฺติ ตฺรณตฺสฺสํ
รชกานํ หตฺถโต มุคฺคํ สํวฏฺกํ ปาเท ตคฺคํ โหติ ๑ ใส ภิกฺขุ
สํมิกาณํ ทสฺสํสํมํติ อคฺคฺเหสฺสิ ๑ สํมิกา ตํ ภิกฺขุํ ใจฺเทสฺสิ อสฺสํสมฺโนเสตี
ตฺวณฺติ ๑ ตสฺสํ กุฏฺกฺจํ อโหสฺสิ ๑ เป ๑ อนาปฺตฺติ ภิกฺขุ อถฺยฺย-
จิตฺตสฺสํสํติ ๑ เตน ไซ ปน สํมเยน อณฺณตฺรสฺสํ ภิกฺขุโน นทฺติ
ตฺรณตฺสฺสํ รชกานํ หตฺถโต มุคฺคํ สํวฏฺกํ ปาเท ตคฺคํ โหติ ๑ ใส
ภิกฺขุ ปรฺเว สํมิกา ปรฺสํสํมํติ อถฺยจิตฺโต อคฺคฺเหสฺสิ ๑ สํมิกา ตํ
ภิกฺขุํ ใจฺเทสฺสิ อสฺสํสมฺโนเสตี ตฺวณฺติ ๑ ตสฺสํ กุฏฺกฺจํ อโหสฺสิ ๑ เป ๑
อนาปฺตฺติ ตํ ภิกฺขุ อานนฺโน ปาวราชิกนฺติ ๑

[๑๕๙] เตน ไซ ปน สํมเยน อณฺณตฺโร ภิกฺขุ สํปฺปํกฺมภัก
ปรฺสํสํตฺวา โลกํ โลกํ ปรฺกฺกฺยฺชฺติ ๑ ตสฺสํ กุฏฺกฺจํ อโหสฺสิ ๑ เป ๑
อนาปฺตฺติ ภิกฺขุ ปาวราชิกสฺสํ อนาปฺตฺติ ทฺตฺกฺกฺกฺสํสํติ ๑

[๑๖๐] เตน ไซ ปน สํมเยน สํมฺพหุตา ภิกฺขุ สํวทฺทิตฺวา อคมํสฺ
ภณฺทํ อวฺทฺรสิสํมาติ ๑ เอโก ภณฺทํ อวฺทฺริ ๑ เต เอวมาหํสฺ
น มยฺ ปาวราชิกา โย อวฺทฺรฺว ใส ปาวราชิกอติ ๑ ภคฺวโต
เอตมตฺถํ อวฺโรเจสฺสิ ๑ อนาปฺตฺติ ตฺมฺเห ภิกฺขุเว อานนฺนา ปาวราชิกนฺติ ๑
เตน ไซ ปน สํมเยน สํมฺพหุตา ภิกฺขุ สํวทฺทิตฺวา ภณฺทํ อวฺทฺริตฺวา

ภาเชษฐ์ ๑ เทหิ ภาชียมานเ เอกเมกษุส ปฏิวโธ น ปณจมาสโก
ปุริ ๑ เต เอมมาหุส น มยํ ปาราชิกาคิ ๑ ภควโต เขตมคฺคิ
อาโรเจสฺ ๑ อาปคฺคิ ตุมฺเห ภิกฺขเว อาปนฺนา ปาราชิกนฺติ ๑

[๑๖๓] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเวยโร ภิกฺขุ สํวตฺถิยํ ทฺพภิกฺขเ
อาปณฺนิสฺสํ คณฺมุขมฺภูจํ เถยฺยจิกฺโข อวหริ ๑ ศสฺสํ กุกฺกุจํ อโหสิ
๑ เป ๑ อาปคฺคิ ตุมฺ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ๑ เตน โข ปน
สมฺเยน อณฺเวยโร ภิกฺขุ สํวตฺถิยํ ทฺพภิกฺขเ อาปณฺนิสฺสํ มุคฺคมฺภูจํ
๑ เป ๑ มาสฺมฺภูจํ ๑ เป ๑ ติตฺมฺภูจํ เถยฺยจิกฺโข อวหริ ๑ ศสฺสํ
กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อาปคฺคิ ตุมฺ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ๑

[๑๖๔] เตน โข ปน สฺมเยน สํวตฺถิยํ อฺนฺชวเน โจรกา คาวํ
หนฺตฺวา มํสํ ชาทิกฺวา เสสํกํ ปฏิสํเมตฺวา อคฺมํสํ ๑ ภิกฺขุ
ปัสฺสํกฺกสฺสณฺณินฺโน ปฏิกฺคหาเปตฺวา ปริภุชฺชิสฺสํ ๑ โจรกา เต ภิกฺขุ
โจเทสฺสํ อสฺสํมณฺณาตฺถ ตุมฺเหติ ๑ เตสฺสํ กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑
อนาปคฺคิ ภิกฺขเว ปัสฺสํกฺกสฺสณฺณิสฺสํสํคิ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน
สํวตฺถิยํ อฺนฺชวเน โจรกา สฺมฺภวํ หนฺตฺวา มํสํ ชาทิกฺวา เสสํกํ
ปฏิสํเมตฺวา อคฺมํสํ ๑ ภิกฺขุ ปัสฺสํกฺกสฺสณฺณินฺโน ปฏิกฺคหาเปตฺวา
ปริภุชฺชิสฺสํ ๑ โจรกา เต ภิกฺขุ โจเทสฺสํ อสฺสํมณฺณาตฺถ ตุมฺเหติ ๑
เตสฺสํ กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺคิ ภิกฺขเว ปัสฺสํกฺกสฺสณฺณิสฺสํสํคิ ๑

[๑๖๕] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเวยโร ภิกฺขุ ตินฺนเกเขตฺตํ คนฺตฺวา
ตฺตํ ตินฺนํ ปณฺจมาสคฺคฺชนกํ เถยฺยจิกฺโข อวหริ ๑ ศสฺสํ กุกฺกุจํ

๑๖๖] ทุขียปราชิกกณฺเฑ ฉินฺทิตฺตํ ตินฺนาวหรณฺโณ โคปฺกทานํ ๑๖๑

อโหสิ ๑ เป ๑ อปาตฺติ คฺควํ ภิกฺขุ อปาปฺโน ปราชิกนฺติ ๑

[๑๖๔] เตน โข ปน สฺมเยน อมฺมจตโร ภิกฺขุ ตินฺนชฺเชตฺตํ กนฺตฺวา ตินฺนํ ตายิตฺวา ปณฺจมาสฺสคฺคณฺถํ เถยฺยจิตฺโต อวฺหรี ๑ คฺคฺสํ กุกฺกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อปาตฺติ คฺควํ ภิกฺขุ อปาปฺโน ปราชิกนฺติ ๑

[๑๖๕] เตน โข ปน สฺมเยน อากนฺตฺกา ภิกฺขุ สํฆสฺส อมฺพํ ภาษาเปตฺวา ปริภุญฺชิตฺสู ๑ อวาสิกา ภิกฺขุ เเต ภิกฺขุ โจเทสฺสุ อสฺสํมณาคฺคฺค ตฺเมหิตี ๑ เตสฺสํ กุกฺกฺจํ อโหสิ ๑ ภควโต เอตมฺคฺคํ อโรเจสฺสุ ๑ กิจฺจิตฺตา ตฺเมห ภิกฺขเวติ ๑ ปริโภคฺคฺคตฺถาย มยฺ ภควาติ ๑ อเนาตฺติ ภิกฺขเว ปริโภคฺคฺคตฺถายาติ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน อากนฺตฺกา ภิกฺขุ สํฆสฺส ชมฺพํ ๑ เป ๑ สํฆสฺส ตพฺพํ ๑ เป ๑ สํฆสฺส ปนฺถํ ๑ เป ๑ สํฆสฺส คาสปกฺกํ ๑ เป ๑ สํฆสฺส อฺจฺฉนฺนํ ๑ เป ๑ สํฆสฺส ติมฺพฺรฺสํ ภาษาเปตฺวา ปริภุญฺชิตฺสู ๑ อวาสิกา ภิกฺขุ เเต ภิกฺขุ โจเทสฺสุ อสฺสํมณาคฺคฺค ตฺเมหิตี ๑ เตสฺสํ กุกฺกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อเนาตฺติ ภิกฺขเว ปริโภคฺคฺคตฺถายาติ ๑

[๑๖๖] เตน โข ปน สฺมเยน อมฺพปาดกา ภิกฺขุณฺโณ อมฺพณฺถํ เทนฺติ ๑ ภิกฺขุ โคเปตฺุ อิมํ อิสฺสํวา นยิมํ ทาทฺนฺติ กุกฺกฺจายนฺตฺวาน ปฏิกฺคณฺหนฺติ ๑ ภควโต เอตมฺคฺคํ อโรเจสฺสุ ๑ อเนาตฺติ ภิกฺขเว โคปฺกสฺสํ ทานฺติ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน ชมฺพฺปาดกา ๑ เป ๑ ตพฺพฺปาดกา ๑ เป ๑ ปนฺถฺปาดกา ๑ เป ๑ คาสปกฺกฺปาดกา ๑ เป ๑ อฺจฺฉนฺนฺปาดกา ๑ เป ๑ ติมฺพฺรฺสํปาดกา ภิกฺขุณฺโณ ติมฺพฺรฺสํเก เทนฺติ ๑

ภิกขุ โคเปตุํ อิมะ อีสฺสวรา นยิมะ ทาตุณฺติ กุกฺกุจฺจายนฺตา น
ปฏิกฺกณฺหนฺติ ฯ ภควโต เขตมตฺถํ อารุเจสุํ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขเว
โคปกตฺถสฺส ทาเนติ ฯ

[๑๖๗] เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ สงฺฆสฺส ทาวุ
ดาวกาติกํ หริตฺวา อตฺตโน วิหารสฺส กุฑฺฑํ อุปตฺถมฺเภสิ ฯ ภิกฺขุ
ตํ ภิกฺขุํ โจรุสฺสํ อสฺสํมโนสิ ตฺวณฺติ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ
ภควโต เขตมตฺถํ อารุเจสิ ฯ กิจฺจโต ตํวํ ภิกฺขุติ ฯ ดาวกาติโก
อหํ ภควาติ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ ดาวกาติเกติ ฯ

[๑๖๘] เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ สงฺฆสฺส อุกกํ
เญยฺยจฺจิตฺโต อวหริ ฯ เป ฯ สงฺฆสฺส มตฺตํ เญยฺยจฺจิตฺโต อวหริ ฯ เป ฯ
สงฺฆสฺส มุญฺชกตฺติณํ เญยฺยจฺจิตฺโต อวหริ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ
ฯ เป ฯ อาปตฺติ ตํวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ เตน โข ปน
สมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ สงฺฆสฺส มุญฺชกตฺติณํ เญยฺยจฺจิตฺโต ฉาเปสิ ฯ
ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส อาปตฺติ
ทุกฺกฏสฺสํติ ฯ

[๑๖๙] เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ สงฺฆสฺส มณฺจํ
เญยฺยจฺจิตฺโต อวหริ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อาปตฺติ ตํวํ
ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเจตโร
ภิกฺขุ สงฺฆสฺส ปิํจํ ฯ เป ฯ สงฺฆสฺส ภิสฺสํ ฯ เป ฯ สงฺฆสฺส พิมฺโพหนํ

๑ ขุ. ม. ปุญฺชกตฺติ ตฺติณํ ฯ

๑ เป ๑ สํขสฺส กวามฺ ๑ เป ๑ สํขสฺส อธาโดกสนฺธิ ๑ เป ๑ สํขสฺส
โคปานสํ เถยฺยจิตฺโต อวหริ ๑ คสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสี ๑ เป ๑
อาปคฺคิ คจฺจํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ๑

[๑๗๐] เตน โข ปน สมนฺเณ ภิกฺขุ อณฺเวยตรสฺส อฺปาสกสฺส
วัหารปริโภคํ เสนาสนํ อณฺเวยตร ปริภุญฺชนฺติ ๑ อถ โข โส
อฺปาสโก อฺชฺฌายตี ชฺชัยตี วัปายเจตี กถํ หิ นาม ภทฺทนฺตา
อณฺเวยตร ปริโภคํ อณฺเวยตร ปริภุญฺชิสฺสสนฺคฺติ ๑ ภควโต เอตมคฺคํ
อาโรเจสฺสุ ๑ น ภิกฺขเว อณฺเวยตร ปริโภโค อณฺเวยตร ปริภุญฺชิตพฺโพ
โย ปริภุญฺเชยฺย อาปคฺคิ ทุกฺกฏสฺสชาติ ๑ เตน โข ปน สมนฺเณ
ภิกฺขุ อฺปาสกคฺคํ^๑ สมนิสฺสชฺชนฺตี หริคฺคํ กุกฺกจฺจายนฺตา นมายํ
นิสฺสทนฺติ ๑ คคฺคทานี^๒ จักรานี^๓ ปัสฺสีกทานิ โหนฺติ ๑ ภควโต
เอตมคฺคํ อาโรเจสฺสุ ๑ อณฺเฆนานิ ภิกฺขเว ตาวกาทิกํ หริคฺคนฺติ ๑

[๑๗๑] เตน โข ปน สมนฺเณ จมฺปายํ ฤตฺถนนฺทาย ภิกฺขุณฺเีย
อนฺเตวาสํ ภิกฺขุณฺเีย ฤตฺถนนฺทาย ภิกฺขุณฺเีย อฺปฏฺฐากกฺกํ คนฺตฺวา
อฺยฺยา อิจฺฉตี เตกฺขลฺลตฺถยาคฺคํ ปาตฺถนฺติ ปจฺจาเปตฺวา หริคฺควา อตฺถนา
ปริภุญฺชิ ๑ สํ ชาเนตฺวา คํ ใจฺเทสํ อสฺสํสมณฺเเสสํ คฺคฺคนฺติ ๑ คสฺสํ
กุกฺกจฺจํ อโหสี ๑ อถ โข สํ ภิกฺขุณฺเีย ภิกฺขุณฺเีย เอตมคฺคํ อาโรเจสฺสุ ๑
ภิกฺขุณฺเียโย ภิกฺขุณฺเีย เอตมคฺคํ อาโรเจสฺสุ ๑ ภิกฺขุ ภควโต เอตมคฺคํ
อาโรเจสฺสุ ๑ อนาปคฺคิ ภิกฺขเว ปาราชิกสฺส อาปคฺคิ สมนฺปชาน-

๑ ภา. อฺปาสกคฺคํ ๑

มุสาวาเท ปาจิตฺตियสฺสํสาติ ฯ เตน โข ปน สมนเยน ราชคเห
 กุตฺตณนุทาย ภิกฺขุณฺเีย อนฺเดวาสํ ภิกฺขุณฺเีย กุตฺตณนุทาย 'ภิกฺขุณฺเีย
 อฺปฺปจฺจํจากกฺกํ คณฺหฺวา อຍฺยา อิจฺฉติ มชฺุโคพกံ ชาทิคฺคฺคฺติ ปจฺวาเปคฺควา
 หริคฺควา อคฺคฺคฺคฺนา ปริภุณฺขี ฯ สํ ชาณิกฺควา คํ โจเทสิ อสฺสํมณฺเณสิ
 คฺควนฺติ ฯ คฺคฺสํ กุกฺกฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺคฺติ ภิกฺขเว
 ปาวารชิกสฺสํ อापคฺคฺติ สมนฺขานมุสาวาเท ปาจิตฺตियสฺสํสาติ ฯ

[๑๗๒] เตน โข ปน สมนเยน เวสํติยํ อายสฺมโต อชฺชุกสฺสํ
 อฺปฺปจฺจํจากกฺกํ คหฺปติโน เทว ทารกา โหนฺติ ปคฺคฺโต จ ภากิเนยฺโย
 จ ฯ อถ โข สํ คหฺปติ อายสฺมมฺหํ อชฺชุกํ เอตทโวจ อิมํ ฆนฺเต
 โอภาสํ โย อิมํสํ ทฺวินฺนํ ทารกานํ สทฺุโร โหติ ปสฺนฺโน คฺคฺสํ
 อจฺจิกฺเขยฺยาสํติ ฯ สํ กาดมกาสํ ฯ เตน โข ปน สมนเยน คฺคฺสํ
 คหฺปติโน ภากิเนยฺโย สทฺุโร โหติ ปสฺนฺโน ฯ อถ โข อายสฺมา
 อชฺชุกโก คํ โอภาสํ คฺคฺสํ ทารกสฺสํ อจฺจิกฺขี ฯ สํ เตน สํปเตยฺเยน
 กุฏฺมฺพณฺจ สณฺจเปสิ ทานณฺจ ปฏฺจเปสิ ฯ อถ โข คฺคฺสํ คหฺปติโน
 ปคฺคฺโต อายสฺมมฺหํ อานนฺทํ เอตทโวจ โโก นุ โข ฆนฺเต อานนฺท
 มีคฺคฺโน ทายชฺชโร ปคฺคฺโต วา ภากิเนยฺโย วาติ ฯ ปคฺคฺโต โข
 อากุสํ มีคฺคฺโน ทายชฺชโรติ ฯ อยํ ฆนฺเต อຍฺโย อชฺชุกโก อมฺหากံ

๑ ยฺุโรปมฺมมฺมไปคฺคฺตเกสฺสุ อຍฺมคฺคฺโต น ทิสฺสํติ ฯ อมฺหากมฺปน
 ไปคฺคฺตเก รามณฺณไปคฺคฺตเก จ ปณฺณายเตว ฯ ๒ มาตานิคฺคฺคฺนฺติมี
 ปาไซ ฯ

๑๗๓] ทุติยปาวราชิกกณฺเฑ วิเนตฺวตฺถุ มิตฺติทฺทวฺจฺจตฺถเธรวตฺถุ ๑๒๕

ธำปเตยฺยํ อมฺหากํ เมถุนกตฺถํ อจฺจิกฺขตฺติ ๑ ธตฺถสมฺโณ อวฺตุโส
อายสฺมา อชฺชุกฺโกติ ๑ อถไซ อายสฺมา อชฺชุกฺโก อายสฺมนฺตํ อานนฺทํ
เอตทโวจ เทหิ เม อวฺตุโส อานนฺท วิเนจฺจนฺตํ ๑ เตน ไช ปน
ธมฺเยน อายสฺมา อฺปาติ อายสฺมโต อชฺชุกตฺถํ ปกฺโข โหติ ๑
อถไซ อายสฺมา อฺปาติ อายสฺมนฺตํ อานนฺทํ เอตทโวจ โย นฺุ ไช
อวฺตุโส อานนฺท สํมิเกน อิมํ โยกาถํ อิตฺถนฺนามสฺสํ อจฺจิกฺขาหํตี
วฺตุโต ตสฺสํ อจฺจิกฺขตฺติ กํ โส อปฺชชตฺตี ๑ น โส ๑ ภูเต กิณฺจ
อปฺชชตฺติ อนฺตมโส ทุกฺกฏมคฺตมฺปํตี ๑ อยํ อวฺตุโส อายสฺมา
อชฺชุกฺโก สํมิเกน อิมํ โยกาถํ อิตฺถนฺนามสฺสํ อจฺจิกฺขาหํตี วฺตุโต
ตสฺสํ อจฺจิกฺขิ อนาปคฺติ อวฺตุโส อายสฺมโต อชฺชุกตฺถํสํตี ๑

[๑๗๓] เตน ไช ปน ธมฺเยน พวราณสํยํ อายสฺมโต มิตฺติทฺทวฺจฺจตฺถ
อฺปฏฺฐจํกตฺถํ โจรเหติ อฺปทฺทตฺถํ โหติ เทว จํ ทวรกา นํตา โหนฺตํ ๑
อถไซ อายสฺมา มิตฺติทฺทวฺจฺจเน เต ทวรก อิทฺธิยา อานตฺถวา ปาสาเท
จํเปตี ๑ มนฺตฺถา เต ทวรก ปสฺสํตีจฺวา อยฺยสฺสํยํ มิตฺติทฺทวฺจฺจตฺถ
อิตฺถนฺภาโวติ อายสฺมนฺเต มิตฺติทฺทวฺจฺจเน อภิปสฺสํตีจฺสุ ๑ ภิกฺข
อฺชฺชวณฺตํ ชยฺนํตี วิปาเจนฺตํ กถํ หิ นาม อายสฺมา มิตฺติทฺทวฺจฺจ
โจรเหติ นํเต ทวรก อานตฺถํสํตี ๑ ภกฺวโต เอตมคฺตํ อวโรเจสุ ๑
อนาปคฺติ ภิกฺขเว อิทฺธิมนฺตสฺสํ อิทฺธิวิสฺเสยติ ๑

๓ ยฺ. ม. อจฺจิกฺขาติ ๑ ๒ เตสุ ทฺวํสฺมึ ไปคฺตฺถเกสุ อยํ ปาโจ
นคฺติ ๑

[๑๗๔] เตน โข ปน สัมเขน เทว ภิกขุ สหยาภา โหนติ ปนุชโก
 ๑ กบีโต ๑ ๑ เอโก ความเก วิหริติ เอโก โกธัมพียํ ๑ ธถโข
 ตตฺถ ภิกขุโน ความกา โกธัมพี คจฺจนตฺถสฺส อนฺตรามคฺเช นทึ
 ตรณตฺถสฺส ธฺมฺมิกานํ หตฺถโต มุตฺตา เมทวญฺญิ ปาเท ตคฺคา โหติ ๑
 โส ภิกขุ สามีกานํ ทสฺสธัมมํติ อคฺคเหติ ๑ สามีกา ตํ ภิกขุ
 ใจเทสฺส อสฺสสมฺโนสึ ทฺวณฺติ ๑ ตํ อคฺคฺคิณฺณํ อณฺณตฺรา โคปาดิกกา
 ปสฺสตีตฺวา เอตทโวจ เอหิ ภนฺเต เมณฺ्हํ ชมฺมํ ปฺยฺยเสวาทิ ๑ โส
 ปกฺคิยาปาหํ อสฺสสมฺโนสึ ตสฺสธา เมณฺ्हํ ชมฺมํ ปฺยฺยเสวิตฺวา โกธัมพึ
 คนฺตฺวา ภิกขุณฺ्हํ เอตมตฺถํ อารโจะสึ ๑ ภิกขุ ภควโต เอตมตฺถํ
 อารโจะสฺส ๑ อนาปคฺคิ ภิกขเว อทินฺนาทานเ ปาราชิตสฺส อापคฺคิ
 เมณฺ्हํ ชมฺมํ สฺมาโยเค ปาราชิตสฺสธาติ ๑

[๑๗๕] เตน โข ปน สัมเขน สาคธายํ อายสฺมโต ทพฺพิกสฺส
 สทฺธิวิหริโก ภิกขุ อนภิริตฺยา ปีฬิตฺวา อापณฺณิตสฺส เวจฺหนํ อวหริตฺวา
 อายสฺมมฺนตํ ทพฺพิกํ เอตทโวจ อสฺสสมฺโน อหํ ภนฺเต วิพฺภมิตฺสธัมมํติ ๑
 ถึ ตยา อากุโส กตฺถนฺติ ๑ อापณฺณิตสฺส เวจฺหนํ คณฺหามิ ภนฺเตติ ๑
 ออาหาราเปตฺวา อคฺขสาเปสึ ๑ ตํ อคฺขสาเปนฺตํ น ปณฺจมาสํกั^๒

๑ ยฺโยโรมียมรมฺมไปตฺถเกสฺส อิมสฺส อตฺถสฺส วิสทิสฺสตา โหติ ๑ ตตฺถ หิ
 โส เอตมตฺถํ อารโจะสฺสตี อคฺคตํ ๑ อมฺหากมฺปน ไปตฺถเก รามณฺณ-
 ไปตฺถเก ๑ อีทิสฺสเยวตฺถโต ปณฺณายตี ๑ ๒ ยฺ. ปณฺจมาสํเก ๑
 ม. ปณฺจมาสํโก ๑

๑๗๕] ทุติยปาราชิกกณฺเฑ วิเนตฺวตฺถุ ทพฺพิทสฺสทฺธิวิหริทฺถุ ๑๒๗

อคฺขติ ฯ อนาปคฺติ อาดูโส ปาราชิกสฺสํสาติ รุมนํ กถํ อกาสิ ฯ
โส ภิกฺขุ อภิรมํติ ฯ

ทุติยปาราชิกํ นิยุจิตํ ฯ

ตติยปาราชิกกณฑ์

[๑๗๖] เคน ส้มเยน พุทฺโธ ภควา เวสาลีย์ วิหริติ มหาเว
ญฺเฐน ฐาตารุสาธาย ๑ เคน โข ปน ส้มเยน ภควา ภิกฺขุณฺโณ อเนกปริยาเยน
อสุภกถํ กเถติ อสุภาย วณฺณํ ภาสฺสตี อสุภภาวนาย วณฺณํ ภาสฺสตี
อาทิสฺสํ อาทิสฺสํ อสุภสฺมาปคฺติยา วณฺณํ ภาสฺสตี ๑ อถ โข ภควา
ภิกฺขุ อามนุสฺสึ อิจฺฉามหํ ภิกฺขเว อทฺธมาสฺมि ปรฺยิสฺสตุตฺถียคฺคํ นมฺหิ
เกนจิ อุตฺตงฺกมิตฺพุโฬ อณฺเวยคฺคร เอเกน มึตฺตทปาคณฺ्हการเกนาคิ ๑
เอวํ ภาณฺเตติ โข เต ภิกฺขุ ภควโต ปรฺยิสฺสตุตฺถียคฺคา นาสฺสํ โทจิ
ภควนฺคํ อุตฺตงฺกมคิ อณฺเวยคฺคร เอเกน มึตฺตทปาคณฺ्हการเกน ๑ ภิกฺขุ
ภควา โข อเนกปริยาเยน อสุภกถํ กเถติ อสุภาย วณฺณํ ภาสฺสตี
อสุภภาวนาย วณฺณํ ภาสฺสตี อาทิสฺสํ อาทิสฺสํ อสุภสฺมาปคฺติยา
วณฺณํ ภาสฺสตี เต อเนกาการโวการํ อสุภภาวนานุโยคมนุยุคฺคา
วิหริตฺถิ ๑ เต สฺสเกน ภาเยน อฏฺฐยฺยนฺตึ ทฺรายนฺตึ ชิกฺขุณฺตึ เสยฺยถาบี
นาม อิตถํ วา ปรฺวิโส วา ทฺทโร ยฺยา มนฺตฺทนทสาติโก สฺสํ
นหาโต อหิภฺกนเปณ วา กุกฺกุภฺกนเปณ วา มนุสฺสํภฺกนเปณ วา
กณฺเฐ อตฺตคฺเคน ๒ อฏฺฐยฺยเยยฺย ทฺรายนฺตึ ชิกฺขุณฺตึ เอวํ เมว เต
ภิกฺขุ สฺสเกน ภาเยน อฏฺฐยฺยนฺตึ ทฺรายนฺตึ ชิกฺขุณฺตึ อตฺตนาบี
อตฺตนาบี ชฺวีตา โวโรเปนฺติ อณฺเวยมณฺเวยบี ชฺวีตา โวโรเปนฺติ

๑ อติเรกปาเจน ภวิตฺพุทฺโฬ ๒ ย. ม. อตฺตคฺเคน ๑ วา. อตฺตญฺเฐน ๑

มิตฺตณฺฑิโกปํ สมนฺนกุตฺตํ อฺปสงฺกมิตฺวา เอวํ วเทนฺตี^๑ ํสาธุ โน
 อาดุโส ํชวีตา โวโรเปหิ อิทํ เค ปคฺตจํจํวํ ภวิสฺสํตํคิ ๑ อถโฆ
 มิตฺตณฺฑิโก สมนฺนกุตฺตโก ปคฺตจํจํเวหิ ภาโย สมนุพฺพุเต ภิกฺขุ
 ํชวีตา โวโรเปตฺวา โถหิตกํ^๒ อสํ อาทาย เยน วคฺคฺมุทา นทํ
 เตนุปสงฺกมิ ๑ อถโฆ มิตฺตณฺฑิโกสฺส สมนฺนกุตฺตโกสฺส โถหิตกํ
 ตํ^๓ อสํ ไรวันฺตสฺส อหุเทว กุกฺกุจํ อหุ วิปฺปฺยิสํโร อตภา
 วต เม น วต เม ตภา ทุตฺตทฺธิ^๔ วต เม น วต เม สุตฺทฺธิ^๕
 พหุ^๖ วต มยา อฺปนฺนํ ปสฺสํ โยหํ ภิกฺขุ ํชตฺตวเนต กถฺยาณธมฺเม
 ํชวีตา โวโรเปสิหนิ ๑ อถโฆ อณฺเฑตรา มารภายิกา เทวตา
 อภิชฺชมาเน อุกเท อากฺนฺตฺวา มิตฺตณฺฑิโก สมนฺนกุตฺตโก เอตทโวจ
 ํสาธุ ํสาธุ ํสฺปฺปริสํ ตภา เค ํสฺปฺปริสํ สุตฺทฺธิ^๗ เค ํสฺปฺปริสํ
 พหุ^๘ ตยา ํสฺปฺปริสํ ปฺนฺนํ ปสฺสํ ยํ คฺवं อติณฺเณ ตาเรสิติ ๑
 อถโฆ มิตฺตณฺฑิโก สมนฺนกุตฺตโก ตภา กิร เม สุตฺทฺธิ^๙ กิร เม
 พหุ^{๑๐} กิร มยา ปฺนฺนํ ปสฺสํ อติณฺเณ กิราหํ ตาเรสิติ ตินฺหิ^{๑๑}
 อสํ อาทาย วิหารเณ วิหารํ ปฺริเวเนน ปฺริเวณํ อฺปสงฺกมิตฺวา
 เอวํ วเทติ โโก อติณฺโณ กํ ตาเรสิติ ๑ ตคฺคฺตฺย เค ภิกฺขุ
 อวิตรวาคา เคสํ คสฺมํ สมนฺเย โหติเยว ภายํ โหติ ธมฺภิตฺตํ
 โหติ โธมหนํโส ๑ เย ปน เค ภิกฺขุ วิตรวาคา เคสํ คสฺมํ สมนฺเย น

๑ ย. ม. วเทนฺตี ๑ ๒ ย. ม. โถหิตกํ ๑ ๓ เคสํ ไปคฺคฺเกสฺ
 นคฺคฺติ อยํ ปาโส ๑ ๔ ย. ม. รา. ติกฺขํ ๑

โทติ ภยํ น โทติ ฉมภิตคฺคํ น โทติ โดมทํโส ๑ อถโข
 มิคตณฺหิโก สมนกฺคตโก เขกํบี ภิกฺขุํ เอกาเหเนว ชฺวีตา โวโรเปสี
 เทวบี ภิกฺขุํ เอกาเหเนว ชฺวีตา โวโรเปสี- ตโยบี ภิกฺขุํ เอกาเหเน
 ชฺวีตา โวโรเปสี จตฺตวโรบี ภิกฺขุํ เอกาเหเนว ชฺวีตา โวโรเปสี
 ปณฺจบี ภิกฺขุํ เอกาเหเนว ชฺวีตา โวโรเปสี ๖ เป ๗ ทสฺมี ภิกฺขุํ
 เอกาเหเนว ชฺวีตา โวโรเปสี ๘ สํบี^๑ ภิกฺขุํ เอกาเหเนว ชฺวีตา โวโรเปสี
 ตํสํบี ภิกฺขุํ เอกาเหเนว ชฺวีตา โวโรเปสี จตฺตวโร^๒ ภิกฺขุํ เอกาเหเน
 ชฺวีตา โวโรเปสี ปณฺจวโร^๓ ภิกฺขุํ เอกาเหเนว ชฺวีตา โวโรเปสี
 สยฺจบี ภิกฺขุํ เอกาเหเนว ชฺวีตา โวโรเปสี ๑

[๓๗๗] อถโข ภคฺวา ตสฺสํ อทฺทมาตสฺสํ อจฺเจเนน ปฏิสฺสตฺตนา
 วุญฺจโิต อายสฺมนุตํ อานนฺทํ อามนฺเตสี กิณฺนุ โช อานนฺท ตนฺนุโต
 วิย ภิกฺขุสงฺโฆติ ๑ ตถา ที ปน ภนฺเต ภคฺวา ภิกฺขุณฺโ อเนกปริยาเยน
 อสฺสภกํ กเถติ อสฺสภาย จณฺเณ ภาสฺติ อสฺสภาวนาย จณฺเณ
 ภาสฺติ อาทิสฺสํ อาทิสฺสํ อสฺสภสฺมาปตฺติยา จณฺเณ ภาสฺติ เต จ
 ภนฺเต ภิกฺขุ ภคฺวา โช อเนกปริยาเยน อสฺสภกํ กเถติ อสฺสภาย
 จณฺเณ ภาสฺติ อสฺสภาวนาย จณฺเณ ภาสฺติ อาทิสฺสํ อาทิสฺสํ
 อสฺสภสฺมาปตฺติยา จณฺเณ ภาสฺตีติ อเนกาถวโรกาโร อสฺสภาวนาย
 นุโยคฺมนุยฺยคฺคา วิหรนฺติ เต สฺสเกน กายเนน อญฺญิยนฺติ หรายนฺติ
 สิกฺขุจฺจนฺติ เสยฺยถาบี นาม อิตถิ ๑ วา ปุริโส ๑ ททโร ๑ วา

๑ ย. ๘ สํบี ๑ น. วา. ๘ สํบี ๑ ๒ ย. จตฺตวโร^๒ ๑

มณฑนทกชาติโก สี่สี่ นหาโต อหิกุณเปเน วา กุกุกรุกุณเปเน วา
 มนุสส์กุกุณเปเน วา กณเจ้ อาตคฺเคน อฏฺฐิเยยฺย หราเยยฺย ชิกฺขุเจยฺย
 เหวเมว เต ภิกุชฺฐ ส์เถน กาเยน อฏฺฐิยนฺตา หรายฺนตา ชิกฺขุณฺตา
 อตฺตนาบี อตฺตนาํ ชีวิตา โวโรเปเนติ อณฺณมณฺณบี ชีวิตา โวโรเปเนติ
 มิคตฺตฺตฺตฺกบี สมนฺนเกตฺตํ อปฺสํกมิตฺวา เหวํ วทนฺเตติ สํารุ โน
 อาวุสํ ชีวิตา โวโรเปเนติ อิทํ เต ปตฺตจฺจวริ ภาวิสฺสํตีติ อถโฆ
 ภาเนติ มิคตฺตฺตฺกโก สมนฺนเกตฺตโก ปตฺตจฺจวเรติ ภาเว อเกบี ภิกุชฺฐ
 เอกาเหเน ชีวิตา โวโรเปเนติ ๑เป๑ สฏฺฐจฺจบี ภิกุชฺฐ เอกาเหเน ชีวิตา
 โวโรเปเนติ สํารุ ภาเนติ ภาควา อณฺณํ ปริยายํ อัจฺจชฺตฺย ภายํ
 ภิกุชฺฐสํโฆ อณฺณาย สณฺจฺเจยฺยยาติ ๑ เตนหานนฺท ยาวตिका ภิกุชฺฐ
 เวสํตี อุนฺนิสฺสําย วิหรนฺติ เต สฬฺเพ อุนฺนุจํานสํดาถํ สณฺนิปาเต-
 หีติ ๑ เหวํ ภาเนติ โฆ อายสฺมา อานนฺโท ภาควโต ปฏฺฐิสฺสณฺนิตฺวา
 ยาวตिका ภิกุชฺฐ เวสํตี อุนฺนิสฺสําย วิหรนฺติ เต สฬฺเพ อุนฺนุจําน-
 สํดาถํ สณฺนิปาเตตฺวา เยน ภาควา เตนฺปสํกมิตฺวา อุนฺนุจํานมิตฺวา
 ภาควนฺตํ เขตฺทโวจ สณฺนิปตีโต ภาเนติ ภิกุชฺฐสํโฆ ยสฺสํทานิ ภาเนติ
 ภาควา กาทํ มณฺณคฺตีติ ๑

[๑๗๘] อถโฆ ภาควา เยน อุนฺนุจํานสํดา เตนฺปสํกมิตฺวา
 อุนฺนุจํานมิตฺวา ปณฺณตฺเต อาสเน นิสฺสํตีติ ๑ นิสฺสํชฺช โฆ ภาควา
 ภิกุชฺฐ อามนฺเตสิ อัยบี โฆ ภิกุชฺชเว อานาปานสูตรตีสมาริ ภาวโต
 พหุตฺถกโต สนฺโต เจว ปณฺตีโต ๑ อเสจฺนโก ๑ สฺโฆ ๑ วิหาโร

อรูปนุอนุรูปนุเน ๑ ปาปเก อกุสเถ ฆมฺเม จานโส อนุคฺรชาเปติ
 วุปลเมติ เสงฺยถาปปี ภิกฺขเว ติมฺหานํ ปจฺฉิเม มาเส อฺหตํ วัชชตฺตํ
 คเมณํ มหาอกาถเมโส จานโส อฺนุคฺรชาเปติ วุปลเมติ เอวเมว
 โส ภิกฺขเว อานาปานสฺสตีตฺตมาธิ ภาวิตฺโต พหุตฺถโกโต สฺนฺโต เจว
 ปณฺโฑ ๑ อเสจฺนโก ๑ สฺุโส ๑ วิหาโร อรูปนุอนุรูปนุเน ๑
 ปาปเก อกุสเถ ฆมฺเม จานโส อฺนุคฺรชาเปติ วุปลเมติ กถํ
 ภาวิตฺโต ๑ ภิกฺขเว อานาปานสฺสตีตฺตมาธิ กถํ พหุตฺถโกโต สฺนฺโต
 เจว ปณฺโฑ ๑ อเสจฺนโก ๑ สฺุโส ๑ วิหาโร อรูปนุอนุรูปนุเน
 ๑ ปาปเก อกุสเถ ฆมฺเม จานโส อฺนุคฺรชาเปติ วุปลเมติ อธิ
 ภิกฺขเว ภิกฺขุ อรณฺณคโคโต วา รุกฺขมฺุตคโคโต วา สฺุญฺเฆวาคารคโคโต
 วา นิสฺสํกฺติ ปตฺตงฺกํ อารุชฺชิตฺวา อฺุญฺํ กายํ ปณิธาย ปริมุขํ สฺตี
 อฺุปฺปฺยจเปตฺวา โส สฺโต ๑ อสฺสํสํตี สฺโต ปสฺสํสํตี ทึฆํ วา
 อสฺสํสฺนฺโต ทึฆํ อสฺสํสํมํตี ปชานาติ ทึฆํ วา ปสฺสํสฺนฺโต ทึฆํ
 ปสฺสํสํมํตี ปชานาติ รัสฺสํ วา อสฺสํสฺนฺโต รัสฺสํ อสฺสํสํมํตี
 ปชานาติ รัสฺสํ วา ปสฺสํสฺนฺโต รัสฺสํ ปสฺสํสํมํตี ปชานาติ
 สฺพุกายปฺปฏิสํเวทํ อสฺสํสฺสํมํตี สฺกฺขติ สฺพุกายปฺปฏิสํเวทํ ปสฺสํ-
 สฺสํมํตี สฺกฺขติ ปสฺสํมฺภยํ กายสงฺขารํ อสฺสํสฺสํมํตี สฺกฺขติ
 ปสฺสํมฺภยํ กายสงฺขารํ ปสฺสํสฺสํมํตี สฺกฺขติ ปฺตีปฺปฏิสํเวทํ อสฺสํ-
 สฺสํมํตี สฺกฺขติ ปฺตีปฺปฏิสํเวทํ ปสฺสํสฺสํมํตี สฺกฺขติ สฺุชฺชปฺปฏิสํเวทํ
 อสฺสํสฺสํมํตี สฺกฺขติ สฺุชฺชปฺปฏิสํเวทํ ปสฺสํสฺสํมํตี สฺกฺขติ จิตฺต-

อาวุโส ชีวิตา โวโรเปหิ อิทํ เต ปตฺตจัจจวํ ภวิสฺสํคํคํ ๑ สจฺจํ
 ภควาติ ๑ วิกรหิ พุทฺโธ ภควา อนนฺจฺฉวิกํ ภิกฺขเว เตสํ ภิกฺขุณฺ
 อนนฺโตมิกํ อปฺปฏฺฐิรูปํ อสฺสํมณํ อภฺมึยฺยํ อภฺรณฺยํ กถํ หิ
 นาม เต ภิกฺขเว ภิกฺขุ อตฺตนาบี อตฺตนาํ ชีวิตา โวโรเปสฺสํนฺติ
 อญฺณมณฺณบี ชีวิตา โวโรเปสฺสํนฺติ มิคตฺตเชทิกบี สมนฺกุตฺตํ
 อฺปสฺสงฺกมิตฺวา เอวํ วุชฺชนฺติ สจฺจํ โน อาวุโส ชีวิตา โวโรเปหิ
 อิทํ เต ปตฺตจัจจวํ ภวิสฺสํคํคํ เนตํ ภิกฺขเว อปฺปสฺสนฺนาณํ वा
 ปสาทาย ๑ เป ๑ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺทิสฺเสยฺยาด
 โย ปน ภิกฺขุ สมนฺจิจฺจ มนฺสฺสํวิคฺคหํ ชีวิตา โวโรเปยฺย สตฺถหารกํ
 วาสฺสํ ปริเยเสยฺย อยฺมบี ปาราสิกโก โหติ อสฺสํวาโสติ ๑ เอวญฺจิทํ
 ภควตา ภิกฺขุณฺ สิกฺขาปทํ ปณฺณคฺคํ โหติ ๑

[๓๘๐] เตน โช ปน สมนฺเยนฺ อญฺณตโร อฺปาสโก ทิตาน
 โหติ ๑ ตสฺสํ ปชาปตํ อภฺรฺฐปา โหติ ทสฺสํนฺยา ปาสาทิกกา ๑
 ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ตสฺสํ อิตฺติยา ปฏฺิพฺพชฺจิจฺคฺคา โหนฺติ ๑ อถโช
 ฉพฺพคฺคิยานํ ภิกฺขุณฺ เอตทโหสิ สจฺจํ โช โส อาวุโส อฺปาสโก
 ชีวิตสฺสํคํ น มยฺยํ คํ อิตฺถิํ ตภิสฺสํมํ นนฺท มยฺยํ อาวุโส ตสฺสํ
 อฺปาสกสฺสํ มรณฺวณฺณํ สํวณฺณเณมาติ ๑ อถโช ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
 เยน โส อฺปาสโก เตนฺปสฺสงฺกมิตฺสํ อฺปสฺสงฺกมิตฺวา คํ อฺปาสกํ
 เอตทโวจุํ ควํ โชสิ อฺปาสกํ กตฺถยาโน กตฺถสโต กตภฺรฺฐคฺคาโน
 อฺกตฺปวาโป อฺกตฺถุโช อฺกตฺถิพฺพิโส กตํ ตยา กถฺยาณํ อฺกคํ

คยา ปาบี ก็ คยุหิมินา ปาปน เกษุชัวิตเน มคนเค ชัวิตา
 เสโย อิต คว กาดกโต กายสุส เกทา ปรี มรณา สุคติ สุกค
 โลก ออุปชชิสสุสสี คคคท ทิพเพหิ ปญจหิ กามคฺเณหิ สมนปิโต
 สมงคิกฺกโต ปริจาเรสุสสีติ ฯ อถโฆ โส อุปาสโก สจจ โฆ อຍ္ယ
 อาหสู อหฺเพหิ กตคถุยาโนน กตคฺกุสโต กคกรฺกฺคาโนน ออกคปาไป
 ออกคคฺคฺทโฆ ออกคคิพฺพิโส กคฺ มยา กถฺยาคณ ออกคฺ มยา ปาบี
 ก็ มยฺหิมินา ปาปน เกษุชัวิตเน มคฺ เม ชัวิตา เสโย อิต
 อหฺ กาดกโต กายสุส เกทา ปรี มรณา สุคติ สุกค โลก
 ออุปชชิสสุสสีติ คคคท ทิพเพหิ ปญจหิ กามคฺเณหิ สมนปิโต
 สมงคิกฺกโต ปริจาเรสุสสีติ ฯ โส อสฺปฺปายานิ เจว โภชนานิ
 ภูณฺช อสฺปฺปายานิ จ ชาทณฺยานิ ชาทิ อสฺปฺปายานิ จ สยณฺยานิ
 สยนิ อสฺปฺปายานิ จ ปานานิ ปีวอิ ฯ คสุส อสฺปฺปายานิ เจว
 โภชนานิ ภูณฺชโต อสฺปฺปายานิ จ ชาทณฺยานิ ชาทโต อสฺปฺปายานิ
 จ สยณฺยานิ สยโต อสฺปฺปายานิ จ ปานานิ ปีวโต ชโร
 อาพาโฆ อูปชชฺชิ ฯ โส เตเนว อาพาเรน กาดมถาสี ฯ คสุส
 ปชาปคฺ อฺชฺชณฺยคฺ ชยฺติ วิปาเจคฺ อตชฺชฺชินอ อิเม สมน
 สกฺยปฺคฺติยา ทฺสุสสีตา มฺสาวาทิโน อิเม หิ นาม ชฺมฺมาจฺวาริโน
 สฺมาจฺวาริโน พฺรหฺมาจฺวาริโน สจฺจวาทิโน สํถวฺนฺโต กถฺยาคณชฺมฺมา
 ปฏฺชานิสฺสํหฺติ นคฺคิ อิเมสํ สํมณฺณํ นคฺคิ อิเมสํ พฺรหฺมาจฺวาริ
 นฺทฺจํ อิเมสํ สํมณฺณํ นฺทฺจํ อิเมสํ พฺรหฺมาจฺวาริโน กฺโต อิเมสํ

สามณฺณํ กุโธ อิมํ พุทฺทมณฺณํ อปคตา อิมํ สามณฺณา
 อปคตา อิมํ พุทฺทมณฺณา อิมํ เม สามิกสฺสํ มรณวณฺณํ
 สํวณฺเณสฺสํ อิมํหิ เม สามิโก มารีโคติ ฯ อญฺเฌบิ มนุสฺสํ
 อชฺชณายนฺติ ชฺชียนฺติ วิปาเจนฺติ อตฺตชฺชินฺ อิมํ สมนฺนา สกฺขปฺตฺติยา
 ทุสฺสํธา มุสาวาทีนฺ อิมํ หิ นาม ชมฺมจารีนฺ สมนฺจารีน
 พุทฺทมจารีนฺ สจฺจวาทีนฺ สํตวนฺโต กตฺถยาณชฺมมา ปฏฺิขานิสฺสํนฺติ
 นตฺถิ อิมํ สามณฺณํ นตฺถิ อิมํ พุทฺทมณฺณํ นนฺทํ อิมํ
 สามณฺณํ นนฺทํ อิมํ พุทฺทมณฺณํ กุโธ อิมํ สามณฺณํ กุโธ
 อิมํ พุทฺทมณฺณํ อปคตา อิมํ สามณฺณา อปคตา อิมํ
 พุทฺทมณฺณา อิมํ อฺปาสกสฺสํ มรณวณฺณํ สํวณฺเณสฺสํ อิมํหิ
 อฺปาสโก มารีโคติ ฯ อสฺโสสฺสํ โช ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺสํนํ อชฺชณาย
 นนฺทานํ ชฺชียนฺทานํ วิปาเจนฺทานํ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปึจฺฉา ฯ เป ฯ
 เต อชฺชณายนฺติ ชฺชียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม นพฺพคฺคิยา
 ภิกฺขุ อฺปาสกสฺสํ มรณวณฺณํ สํวณฺเณสฺสํนฺตฺติ ฯ อถ โช เต
 ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ ชาโรเจสฺสํ ฯ เป ฯ สจฺจํ กิร ตฺเมห
 ภิกฺขเว อฺปาสกสฺสํ มรณวณฺณํ สํวณฺเณถาติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ
 วิครหิ พุทฺโธ ภควา อนนฺุจฺฉวิกํ โมชปฺริสา อนนฺุโตมิกํ อปฺปฏฺิรुบิ
 อสฺสํสามณฺกํ อปฺปึยฺยํ อภรณฺยํ กถํ หิ นาม ตฺเมห โมชปฺริสา
 อฺปาสกสฺสํ มรณวณฺณํ สํวณฺเณสฺสํ เหนํ โมชปฺริสา อปฺป-
 สฺนฺนํ วา ปสาทาย ฯ เป ฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ

อุทฺทิสัยยะถ โย ปน ภิกฺขุ สมนฺจิจฺจ มนุสฺสํวિકฺกหิ ธีวิตา
 ไวโรเปยฺย สตุตฺตหารกํ วาสุสฺส ปรีเยสเสยฺย มรณวณฺณํ วา
 สํวณฺเณยฺย มรณาย วา สํมาทเปยฺย อมฺโห ปุริสํ กิ
 คุยหิมินา ปาปเกน ทุสฺสํวิตฺเตน มตฺตเต ธีวิตา เสยฺโยติ อิตฺติจิตฺต-
 มโน จิตฺตสํกมฺโป อเนกปริยาเยน มรณวณฺณํ วา สํวณฺเณยฺย
 มรณาย วา สํมาทเปยฺย อยมฺปี้ ปาราชิกโก โหติ อสํวาโสติ ฯ

[๑๘๑] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อโย
 อิมสฺมํ อตุเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ สมนฺจิจฺจจาทิ ชานนฺโต สมนฺชานนฺโต
 เจจฺจ อภิวิตฺติว วัตติกโม ฯ มนุสฺสํวિકฺกโห นาม ยํ มาตุ-
 กฺขุณฺธิสฺมํ ปจฺมํ จิตฺตํ อปฺปนฺนํ ปจฺมํ วิญฺเณณํ ปาตุกฺกํ ยาว
 มรณภาตา เอตฺตณฺเตเว เอโส มนุสฺสํวિકฺกโห นาม ฯ ธีวิตา
 ไวโรเปยฺยจาทิ ธีวิตินฺทริยํ อปฺปจฺฉินฺทติ อปฺปโรเชติ สมนฺตํ วิโกเปติ ฯ
 สตุตฺตหารกํ วาสุสฺส ปรีเยสเสยฺยจาทิ อสํ วา สตุตฺตํ วา เกณฺฑํ
 วา สฺมึตฺตํ วา ตคฺคํ วา ปาสํถาณํ วา สตุตฺตํ วา วิสํ วา รชฺชํ วา ฯ

[๑๘๒] มรณวณฺณํ วา สํวณฺเณยฺยจาทิ ธีวิตเต อากันนํ ทสฺสเสติ
 มรณเณ วณฺเณ ภาณติ ฯ

[๑๘๓] มรณาย วา สํมาทเปยฺยจาทิ สตุตฺตํ วา ออาหาร วิสํ
 วา ขาท รชฺชยา วา อพฺพนฺธิคฺคา กาสํ กโรหิติ ฯ

[๑๘๔] อมฺโห ปุริสจาทิ อาตปนาธิวจนเมตํ อมฺโห ปุริสจาทิ ฯ

๑. เตสุ อุกฺตไปตุตฺเตสุ อิทํ วจัน น ปญฺญาयติ ฯ

กั คฺยหิมีนา ปาปเกน ทุชฺชชิวเตน มตฺนเต ชฺชิวตา เสยฺโยติ ปาปกั
 นาม ชฺชิวคิ อทฺทฆานํ ชฺชิวคิ อฺปาทาย ทถิทฺทหานํ ชฺชิวคิ ปาปกั
 สฺชนานํ ชฺชิวคิ อฺปาทาย อชนานํ ชฺชิวคิ ปาปกั เทวานํ ชฺชิวคิ
 อฺปาทาย มนุสฺसानํ ชฺชิวคิ ปาปกั ฯ ทุชฺชชิวคิ นาม หตฺตจฺฉินฺนสฺส
 ปาทจฺฉินฺนสฺส หตฺตปาทจฺฉินฺนสฺส กณฺณจฺฉินฺนสฺส นาสจฺฉินฺนสฺส
 กณฺณนาสจฺฉินฺนสฺส ฯ กิ อิมินา จ ปาปเกน อิมินา จ ทุชฺชชิวเตน
 มตฺนเต ชฺชิวตา เสยฺโยติ ฯ อธิจิจฺตมโนติ ยํ จิตฺตํ ตํ มโน
 ยํ มโน ตํ จิตฺตํ ฯ จิตฺตสฺสงฺกปฺโปติ มรณสฺสณฺณํ มรณเจตโน
 มรณาธิปฺปาโย ฯ อเนกปริยาเยนาติ อฺจฺจจฺจเวหิ อากาเรหิ ฯ
 มรณวณฺณํ วา สํวณฺณเยยฺยาติ ชฺชิวเต อาทันนํ ทสฺสเสติ มรณ
 วณฺณํ ภาณติ อิตฺตํ ทฺวํ กาสกโต กายสฺส เกทา ปวํ มรณา
 สฺสคฺคิ สฺสคฺคํ โลกํ อฺปฺปชฺชิสฺสสฺสิตฺตํ ตฺตฺตํ ทิพฺเพหิ ปณฺจหิ กามคฺคฺเคหิ
 สฺมปฺปิตฺโต สฺมจฺฉิกฺกฺกฺกโต ปริจาเรสฺสสฺสิตฺติ ฯ

[๑๘๕] มรณาย วา สฺมาทเปยฺยฺยาติ สฺสคฺคํ วา อاهر วิสฺสํ
 วา ขาท รชฺชชฺญา วา อฺพฺพพฺพชฺชิตฺวา กาสํ กฺโรหิ สฺสพฺเพ วา
 นรเก วา ปฺปาเต วา ปฺปตาติ ฯ

[๑๘๖] อยมฺปิตฺติ ปฺริเม อฺปาทาย อฺจฺจจฺจติ ฯ ปาราชิโก โหตฺติ
 เสยฺยถาปํ นาม ปฺกฺกฺกฺกฺกตา เทวธา ภินฺนา อฺปฺปฏฺฐิสฺสนฺธิกา โหติ
 เขวเมว ภิกฺกฺกฺก สฺมจฺฉิจฺจ มนุสฺสสฺสคฺคฺคหิ ชฺชิวตา โวโรเปตฺวา อสฺสสมฺโน
 โหติ อสฺสคฺคฺคปฺปฺปติโย เตน อฺจฺจจฺจติ ปาราชิโก โหตฺติ ฯ อสฺสวาโสติ

๑๘๘] ทตฺยปวราชิกกณฺเห ปทภาชนํ ยํ มาติกา มาติกาวิภฺงโค ๑๓๘

สํวาโส นาม เอกกมฺมํ เอกุทฺเทโส สํสฺกฺขาตา เอโส สํวาโส
นาม ฯ โส เตน สทฺธิ นคฺติ เตน วุจฺจติ อสํวาโสติ ฯ

[๑๘๙] สํมํ อธิฏฺฐาย ทฺูเตน ทฺูตฺปรมฺปราย วิสฺกฺกฺเยน ทฺูเตน
คตฺปรจฺจากเตน ทฺูเตน อรโห รโหสฺสณฺณํ รโห อรโหสฺสณฺณํ
อรโห อรโหสฺสณฺณํ รโห รโหสฺสณฺณํ กาเยน สํวณฺเณติ วาจา
สํวณฺเณติ กาเยน วาจา สํวณฺเณติ ทฺูเตน สํวณฺเณติ เตชยา
สํวณฺเณติ โอบาตํ อปฺสฺสณฺณํ อฺุปนิกฺขิปปนํ เกสฺสขฺธิ รัปฺรูปหาโร
สทฺุทฺุปหาโร คนฺุรูปหาโร รสฺุปหาโร โฉฏฺุจฺุพฺุพหาโร รมฺุรูปหาโร
อาจิกฺขนา อนุสํสฺนํ สํงเกตกมฺมํ นิमितฺตกมฺมุนฺติ ฯ

[๑๙๐] สํมนฺติ สยํ หนฺติ กาเยน วา กายปฺฏิพฺุทฺุเชน วา
นิสฺสํคฺคฺเยน วา ฯ อธิฏฺฐายาติ อธิฏฺฐํหิตฺวา อาณาเปติ เอวํ
วิชฺฌ เอวํ ปหฺร เอวํ ฆาเตหฺตี ฯ

[๑๙๑] ภิกฺขุ ภิกฺขุํ อาณาเปติ อิตฺถนฺนามํ ชีวิตา โวโรเปหฺตี
อาปคฺติ ทฺุทฺุทฺุสฺสํ ฯ โส ตํ มณฺเณมาโน ตํ ชีวิตา โวโรเปติ
อาปคฺติ อฺุภินฺนํ ปวราชิกสฺสํ ฯ ภิกฺขุ ภิกฺขุํ อาณาเปติ อิตฺถนฺนามํ
ชีวิตา โวโรเปหฺตี อาปคฺติ ทฺุทฺุทฺุสฺสํ ฯ โส ตํ มณฺเณมาโน
อณฺณํ ชีวิตา โวโรเปติ มฺุตฺุจฺุสฺสํ อนาปคฺติ วรทฺุสฺสํ อาปคฺติ
ปวราชิกสฺสํ ฯ ภิกฺขุ ภิกฺขุํ อาณาเปติ อิตฺถนฺนามํ ชีวิตา
โวโรเปหฺตี อาปคฺติ ทฺุทฺุทฺุสฺสํ ฯ โส อณฺณํ มณฺเณมาโน ตํ
ชีวิตา โวโรเปติ อาปคฺติ อฺุภินฺนํ ปวราชิกสฺสํ ฯ ภิกฺขุํ ภิกฺขุํ

อาณาเปติ อิตถนุณามํ ชวีตวา โวโรเปหีติ อาปคฺติ ทุกฺกฏฐํสํ ๑
โส อณฺณํ มณฺณมาโน อณฺณํ ชวีตวา โวโรเปติ มฺุตฏฐํสํ
อนาปคฺติ ๑รทสํสํ อาปคฺติ ปาราสีทสํสํ ๑

[๓๘๐] ภิกฺขุ ภิกฺขุํ อาณาเปติ อิตถนุณามสํสํ ปาวท อิตถนุ-
นาโม อิตถนุณามสํสํ ปาวทคฺ อิตถนุณาโม อิตถนุณามํ ชวีตวา
โวโรเปคฺติ อาปคฺติ ทุกฺกฏฐํสํ ๑ โส อิตฺรสํสํ อาโรเจติ อาปคฺติ
ทุกฺกฏฐํสํ ๑ ๑รโก ปฏิกฺคณฺหาติ มฺุตฏฐํสํ อาปคฺติ กุตฺตจฺจ-
ยสํสํ ๑ โส คํ ชวีตวา โวโรเปติ อาปคฺติ สฺพเพสํ ปาราสีทสํสํ ๑
ภิกฺขุ ภิกฺขุํ อาณาเปติ อิตถนุณามสํสํ ปาวท อิตถนุณาโม
อิตถนุณามสํสํ ปาวทคฺ อิตถนุณาโม อิตถนุณามํ ชวีตวา โวโรเปคฺติ
อาปคฺติ ทุกฺกฏฐํสํ ๑ โส อณฺณํ อาณาเปติ อาปคฺติ ทุกฺกฏฐํสํ ๑
๑รโก ปฏิกฺคณฺหาติ อาปคฺติ ทุกฺกฏฐํสํ ๑ โส คํ ชวีตวา
โวโรเปติ มฺุตฏฐํสํ อนาปคฺติ อาณาปทสํสํ ๑ ๑รทสํสํ ๑
อาปคฺติ ปาราสีทสํสํ ๑

[๓๘๑] ภิกฺขุ ภิกฺขุํ อาณาเปติ อิตถนุณามํ ชวีตวา โวโรเปหีติ
อาปคฺติ ทุกฺกฏฐํสํ ๑ โส คนฺคฺวา ปุณ ปจฺจจากฺคฺคฺติ นานํ สกฺโกมิ
คํ ชวีตวา โวโรเปคฺติ ๑ โส ปุณ อาณาเปติ ยทา สกฺโกสิ
คทา คํ ชวีตวา โวโรเปหีติ อาปคฺติ ทุกฺกฏฐํสํ ๑ โส คํ ชวีตวา
โวโรเปติ อาปคฺติ อฺภินฺนํ ปาราสีทสํสํ ๑

[๓๘๒] ภิกฺขุ ภิกฺขุํ อาณาเปติ อิตถนุณามํ ชวีตวา โวโรเปหีติ

อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ โส คํ อาณาเปตฺวา วิปฺปฏิสํวํ น สํเวติ
มา สมาเทหํติ ๑ โส คํ ชีวิตา โวโรเปติ อาปคฺติ อุกฺกนฺ
ปาราชิกสฺส ๑ ภิกฺขุ ภิกฺขุ อาณาเปติ อิตฺถนฺนามํ ชีวิตา
โวโรเปหํติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ โส อาณาเปตฺวา วิปฺปฏิสํวํ
สํเวติ มา สมาเทหํติ ๑ โส อาณาเปโต อหํ ตยาติ คํ ชีวิตา
โวโรเปติ มฺตฺยฺสฺส อนาปคฺติ ๑ รกสฺส อาปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑
ภิกฺขุ ภิกฺขุ อาณาเปติ อิตฺถนฺนามํ ชีวิตา โวโรเปหํติ อาปคฺติ
ทุกฺกฏสฺส ๑ โส อาณาเปตฺวา วิปฺปฏิสํวํ สํเวติ มา สมาเทหํติ ๑
โส สํชฺฐติ โอรมติ อุกฺกนฺ อนาปคฺติ ๑

[๑๘๓] อรโห รโหสณฺณํ อุตฺตปติ อโห อิตฺถนฺนาโม หโต
อสฺสํสํติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ รโห อรโหสณฺณํ อุตฺตปติ อโห
อิตฺถนฺนาโม หโต อสฺสํสํติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ อรโห อรโห-
สณฺณํ อุตฺตปติ อโห อิตฺถนฺนาโม หโต อสฺสํสํติ อาปคฺติ
ทุกฺกฏสฺส ๑ รโห รโหสณฺณํ อุตฺตปติ อโห อิตฺถนฺนาโม
หโต อสฺสํสํติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑

[๑๘๔] กาเยน สํวณฺเณติ นาม กาเยน วิการํ กโรติ โย
เอวํ มรติ โส ฌนํ ทถ ฌนํ ยสํ วา ฌนํ สํคํ วา กจฺจณํติ
อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ ตาย สํวณฺเณนาย มรุตฺตํมํติ ทุกฺกฏสฺส
อฺปฺปาเทติ อาปคฺติ อุตฺตจฺจยสฺส ๑ มรติ อาปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑
วาจาย สํวณฺเณติ นาม วาจาย ฌนํติ โย เอวํ มรติ โส

ชนํ วา ตภติ ยสํ วา ตภติ สกฺกํ วา คจฺจนตํติ อปฺคฺติ
 ทฺกฺกฏฺสฺสํ ๑ ตาย สํวณฺณนาย มริสฺสํมํติ ทฺกฺกํ เวทนํ อฺปฺปาเทติ
 อปฺคฺติ กฺคฺตจฺจยสฺสํ ๑ มรฺติ อปฺคฺติ ปาราชิกสฺสํ ๑ กาเยน
 วาจาย สํวณฺณเนติ นาม กาเยน ๑ วิการํ กโรติ วาจาย ๑
 ภณฺติ โย เอวํ มรฺติ โส ชนํ วา ตภติ ยสํ วา ตภติ
 สกฺกํ วา คจฺจนตํติ อปฺคฺติ ทฺกฺกฏฺสฺสํ ๑ ตาย สํวณฺณนาย
 มริสฺสํมํติ ทฺกฺกํ เวทนํ อฺปฺปาเทติ อปฺคฺติ กฺคฺตจฺจยสฺสํ ๑
 มรฺติ อปฺคฺติ ปาราชิกสฺสํ ๑

[๑๙๕] ทฺเคน สํวณฺณเนติ นาม ทฺตสฺสํ สํสํนํ อโรเจติ โย
 เอวํ มรฺติ โส ชนํ วา ตภติ ยสํ วา ตภติ สกฺกํ วา คจฺจนตํติ
 อปฺคฺติ ทฺกฺกฏฺสฺสํ ๑ ทฺตสฺสํ สํสํนํ สฺคฺวา มริสฺสํมํติ ทฺกฺกํ เวทนํ
 อฺปฺปาเทติ อปฺคฺติ กฺคฺตจฺจยสฺสํ ๑ มรฺติ อปฺคฺติ ปาราชิกสฺสํ ๑
 เตชาย สํวณฺณเนติ นาม เตชํ ฉินฺหฺติ โย เอวํ มรฺติ โส
 ชนํ วา ตภติ ยสํ วา ตภติ สกฺกํ วา คจฺจนตํติ อกฺขรฺกฺขรฺาย
 อปฺคฺติ ทฺกฺกฏฺสฺสํ ๑ เตชํ ปสฺสํติว มริสฺสํมํติ ทฺกฺกํ เวทนํ
 อฺปฺปาเทติ อปฺคฺติ กฺคฺตจฺจยสฺสํ ๑ มรฺติ อปฺคฺติ ปาราชิกสฺสํ ๑

[๑๙๖] โยปาคํ นาม มนุสฺสํ อฺกฺกฺทิสฺสํ โยปาคํ ชนฺติ ปปฺติคฺวา
 มริสฺสํตํติ อปฺคฺติ ทฺกฺกฏฺสฺสํ ๑ ปปฺติเต ทฺกฺกฺขา เวทนา อฺปฺปชฺชติ

๑ อิตฺติ ปวํ ยฺโรวียโปตฺถเก มนุสฺสํ สกฺกํ ปปฺติ อปฺคฺติ
 ทฺกฺกฏฺสฺสํติ อตฺถโก อฺกฺกฺโต ๑ โส ปน สพฺพโปตฺถเกสฺส น ทิสฺสํติ ๑

๑๕๘] คติยปาราชิกกณฺเฑ ปทภาชนันฺนํ อปฺสฺสเนนํ อฺปนฺนิกฺขิปนํ ๑๔๓

อาปคฺติ นฺนตฺตจฺจยสฺสํ ๑ มรฺติ อาปคฺติ ปาราชิกสฺสํ ๑ อโนทิสฺสํ
โอบาคํ ฆนฺติ โย โภจฺติ ปฺปตฺติจฺวา มรฺติสฺสํคฺติ อาปคฺติ ทฺกฺกฏสฺสํ ๑
มฺนุสฺสํโส คฺสฺมํ ปฺปคฺติ อาปคฺติ ทฺกฺกฏสฺสํ ๑ ปฺปคฺติเต ทฺกฺกฏา
เวทฺนา อฺปนฺนชฺชติ อาปคฺติ นฺนตฺตจฺจยสฺสํ ๑ มรฺติ อาปคฺติ
ปาราชิกสฺสํ ๑ ยกฺโข วา เปโต วา ติรฺจฺฉานคคฺตมฺนุสฺสํวิคฺคโ
วา คฺสฺมํ ปฺปคฺติ อาปคฺติ ทฺกฺกฏสฺสํ ๑ ปฺปคฺติเต ทฺกฺกฏา เวทฺนา
อฺปนฺนชฺชติ อาปคฺติ ทฺกฺกฏสฺสํ ๑ มรฺติ อาปคฺติ นฺนตฺตจฺจยสฺสํ ๑
ติรฺจฺฉานคโค คฺสฺมํ ปฺปคฺติ อาปคฺติ ทฺกฺกฏสฺสํ ๑ ปฺปคฺติเต
ทฺกฺกฏา เวทฺนา อฺปนฺนชฺชติ อาปคฺติ ทฺกฺกฏสฺสํ ๑ มรฺติ อาปคฺติ
ปาจิกฺคฺติยสฺสํ ๑

[๑๕๘] อปฺสฺสเนนํ นาม อปฺสฺสเนเน สฺสคฺคํ วา จเปติ วิเสน
วา มกฺกฺเขติ ทฺพฺพตฺตํ วา กโรติ โสฬฺสฺสฺสฺส วา นรฺเก วา ปฺปาเต
วา จเปติ อิมินา ปฺปตฺติจฺวา มรฺติสฺสํคฺติ อาปคฺติ ทฺกฺกฏสฺสํ ๑
สฺสคฺคเนน วา วิเสน วา ปฺปคฺติเตน วา ทฺกฺกฏา เวทฺนา อฺปนฺนชฺชติ
อาปคฺติ นฺนตฺตจฺจยสฺสํ ๑ มรฺติ อาปคฺติ ปาราชิกสฺสํ ๑

[๑๕๘] อฺปนฺนิกฺขิปนํ นาม อสฺสํ วา สฺสคฺคํ วา เกณฺจํ วา
สฺสํ^๒ วา สคฺคํ วา ปาสานํ วา สฺสคฺคํ วา วิสฺสํ วา รชฺชํ วา
อฺปนฺนิกฺขิปนํ อิมินา มรฺติสฺสํคฺติ อาปคฺติ ทฺกฺกฏสฺสํ ๑ เตน

๑ ยฺโรนฺนํโยปคฺคเก อยฺมฺมํ ปาโง น ปณฺณายติ ๑ ๒ เตน
นฺนตฺตจฺจยสฺสํ อยฺมฺมํ ปาโง น ปณฺณายเตว ๑

มริตฺถามัตติ ทุกฺขั เวทนี อุปฺปาเทติ อปฺคฺติ ฤตฺถจฺจยสฺส ๑
มรฺติ อปฺคฺติ ปารวชิภฺสฺส ๑

[๑๘๘] เกตฺขุ นาม สบฺมึ วา นวณฺตี วา เคถั วา มจฺจุ
วา ผาณฺตี วา เทติ อิมิ สํยิตฺวา มริตฺถตฺตติ อปฺคฺติ
ทุกฺกฏสฺส ๑ ติ สํยิตฺเว ทุกฺขา เวทนา อุปฺปชฺชติ อปฺคฺติ
ฤตฺถจฺจยสฺส ๑ มรฺติ อปฺคฺติ ปารวชิภฺสฺส ๑

[๒๐๐] รุปรูปหาโร นาม อมฺนาบีภิ รุปรึ อุปฺลัทรฺติ ภยานกั
เกรวิ อิมิ ปสฺสิตฺวา อุกฺคตฺสิตฺวา มริตฺถตฺตติ อปฺคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑
ติ ปสฺสิตฺวา อุกฺคตฺสติ อปฺคฺติ ฤตฺถจฺจยสฺส ๑ มรฺติ อปฺคฺติ
ปารวชิภฺสฺส ๑ มฺนาบีภิ รุปรึ อุปฺลัทรฺติ เปมฺนิยิ^๒ หทยจฺจุม^๓ อิมิ
ปสฺสิตฺวา อตฺตภเกน สฺสฺสิตฺวา มริตฺถตฺตติ อปฺคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑
ติ ปสฺสิตฺวา อตฺตภเกน สฺสฺสติ อปฺคฺติ ฤตฺถจฺจยสฺส ๑ มรฺติ
อปฺคฺติ ปารวชิภฺสฺส ๑ สทฺทฺรูปหาโร นาม อมฺนาบีภิ สทฺทํ อุปฺลั-
ทรฺติ ภยานกั เกรวิ อิมิ สฺสุวา อุกฺคตฺสิตฺวา มริตฺถตฺตติ อปฺคฺติ
ทุกฺกฏสฺส ๑ ติ สฺสุวา อุกฺคตฺสติ อปฺคฺติ ฤตฺถจฺจยสฺส ๑
มรฺติ อปฺคฺติ ปารวชิภฺสฺส ๑ มฺนาบีภิ สทฺทํ อุปฺลัทรฺติ เปมฺนิยิ^๓
หทยจฺจุม^๔ อิมิ สฺสุวา อตฺตภเกน สฺสฺสิตฺวา มริตฺถตฺตติ อปฺคฺติ
ทุกฺกฏสฺส ๑ ติ สฺสุวา อตฺตภเกน สฺสฺสติ อปฺคฺติ ฤตฺถจฺจยสฺส ๑

๑-๒ อิมเ เทว ปาเจ้า คฺสูปฺปิ โปตฺถเกสฺสุ น ทิสฺสณฺติ ๑ ๓-๔ อิมิ ปน
จฺานเ ตาทิสฺสา อว ปาเจ้า คฺคฺตฺถานี ทิสฺสณฺติ ๑

มรติ อาปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ คณฺรูปหาราโร นาม อมณานิํกํ
 คณฺหํ อฺปลํหริติ เชคฺคฺจณฺํ ปาฏิกฺขณฺํ อิมํ ฅายิตฺวา เชคฺคฺจณฺตา
 ปาฏิกฺขณฺตา มริสฺสํคํคิ อาปคฺติ ทฺกฺกฏสฺส ๑ คํ ฅายิตฺเต เชคฺคฺจณฺตา
 ปาฏิกฺขณฺตา ทฺกฺกฏา เวทนา อฺปฺปชฺชติ อาปคฺติ กฺขณฺจฺจยสฺส ๑
 มรติ อาปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ มณานิํกํ คณฺหํ อฺปลํหริติ อิมํ
 ฅายิตฺวา อตฺตภาเกณ สฺสํสํคิ ตฺวา มริสฺสํคํคิ อาปคฺติ ทฺกฺกฏสฺส ๑
 คํ ฅายิตฺวา อตฺตภาเกณ สฺสํสํคิ อาปคฺติ กฺขณฺจฺจยสฺส ๑ มรติ
 อาปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ รสฺสํปหาราโร นาม อมณานิํกํ รสํ อฺปลํ-
 หริติ เชคฺคฺจณฺํ ปาฏิกฺขณฺํ อิมํ ฅายิตฺวา เชคฺคฺจณฺตา ปาฏิกฺขณฺตา
 มริสฺสํคํคิ อาปคฺติ ทฺกฺกฏสฺส ๑ คํ ฅายิตฺเต เชคฺคฺจณฺตา ปาฏิ-
 กฺขณฺตา ทฺกฺกฏา เวทนา อฺปฺปชฺชติ อาปคฺติ กฺขณฺจฺจยสฺส ๑
 มรติ อาปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ มณานิํกํ รสํ อฺปลํหริติ อิมํ
 ฅายิตฺวา อตฺตภาเกณ สฺสํสํคิ ตฺวา มริสฺสํคํคิ อาปคฺติ ทฺกฺกฏสฺส ๑ คํ
 ฅายิตฺวา อตฺตภาเกณ สฺสํสํคิ อาปคฺติ กฺขณฺจฺจยสฺส ๑ มรติ อาปคฺติ
 ปาราชิกสฺส ๑ โฉฏฺจํพฺพหาราโร นาม อมณานิํกํ โฉฏฺจํพฺพํ
 อฺปลํหริติ ทฺกฺกฏสฺสํมฺสฺสํ ฅรตฺสํมฺสฺสํ อิมินา ฉฺชฺชโจะ มริสฺสํคํคิ
 อาปคฺติ ทฺกฺกฏสฺส ๑ เคน ฉฺชฺชจํสฺสํ ทฺกฺกฏา เวทนา อฺปฺปชฺชติ
 อาปคฺติ กฺขณฺจฺจยสฺส ๑ มรติ อาปคฺติ ปาราชิกสฺส ๑ มณานิํกํ
 โฉฏฺจํพฺพํ อฺปลํหริติ สฺสํสํมฺสฺสํ มฺกฺกสฺสํมฺสฺสํ อิมินา ฉฺชฺชโจะ
 อตฺตภาเกณ สฺสํสํคิ ตฺวา มริสฺสํคํคิ อาปคฺติ ทฺกฺกฏสฺส ๑ เคน

มุฏโจ อตมกณ สุตฺตติ อาปคฺติ นุตฺตจฺจยฺสฺส ๑ มรฺติ
 อาปคฺติ ปารวชิกฺสฺส ๑ ชมฺมุปหาโร นาม เหนฺยิกฺสฺส นฺทรยกํ
 กเถติ อิมํ สุตฺตวา อุตฺตลฺลิตฺตวา มรฺติสฺสคํติ อาปคฺติ ทุกฺกฏฺสฺส ๑
 ตํ สุตฺตวา อุตฺตลฺลิตฺติ อาปคฺติ นุตฺตจฺจยฺสฺส ๑ มรฺติ อาปคฺติ
 ปารวชิกฺสฺส ๑ กถฺยณกมฺมฺสฺส สคฺคกถํ กเถติ อิมํ สุตฺตวา
 อธิมุตฺโต มรฺติสฺสคํติ อาปคฺติ ทุกฺกฏฺสฺส ๑ ตํ สุตฺตวา อธิมุตฺโต
 มรฺติสฺสคํติ ทุกฺขํ เวทนี อฺปฺปาเทติ อาปคฺติ นุตฺตจฺจยฺสฺส ๑
 มรฺติ อาปคฺติ ปารวชิกฺสฺส ๑

[๒๐๑] อัจฉินฺนา นาม ปุฏฺโจ ภณฺติ เอวํ มรฺตฺสฺส โย
 เอวํ มรฺติ โส ชนํ วา ตภฺติ ยลํ วา ตภฺติ สคฺคํ วา คจฺฉนฺตฺติ
 อาปคฺติ ทุกฺกฏฺสฺส ๑ ตาย อัจฉินฺนาย มรฺติสฺสคํติ ทุกฺขํ เวทนี
 อฺปฺปาเทติ อาปคฺติ นุตฺตจฺจยฺสฺส ๑ มรฺติ อาปคฺติ ปารวชิกฺสฺส ๑
 อนฺถาสฺส นาม อฺปฺปุฏฺโจ ภณฺติ เอวํ มรฺตฺสฺส โย เอวํ มรฺติ
 โส ชนํ วา ตภฺติ ยลํ วา ตภฺติ สคฺคํ วา คจฺฉนฺตฺติ อาปคฺติ
 ทุกฺกฏฺสฺส ๑ ตาย อนฺถาสฺสนิยา มรฺติสฺสคํติ ทุกฺขํ เวทนี อฺปฺปาเทติ
 อาปคฺติ นุตฺตจฺจยฺสฺส ๑ มรฺติ อาปคฺติ ปารวชิกฺสฺส ๑

[๒๐๒] สงฺเกตกมฺมํ นาม สงฺเกตํ กโรติ ปุเรภคฺตํ วา
 ปจฺฉนภคฺตํ วา รคฺติ วา ทิวา วา เตนฺ สงฺเกตเตนฺ ตํ ชีวิตฺวา
 โฉโรเปหํติ อาปคฺติ ทุกฺกฏฺสฺส ๑ เตนฺ สงฺเกตเตนฺ ตํ ชีวิตฺวา
 โฉโรเปติ อาปคฺติ อฺภินฺนํ ปารวชิกฺสฺส ๑ ตํ สงฺเกตํ ปุเร วา

ปจฺฉา วา คํ ชํวิตา โวโรเปติ มุถฺตฺยจฺจํ อนาปคฺติ วจรํสํ
 อาปคฺติ ปาราชิกํสํ ๑ นิมิตฺตคฺคํ นาม นิมิตฺตํ กโรติ อภฺตํ
 วา นิกฺขนิสฺสํ นาม นามํ วา อภฺตํ นิมิตฺตํ สํสํ วา อภฺตํ นิมิตฺตํ
 เตน นิมิตฺตเตน คํ ชํวิตา โวโรเปตีติ อาปคฺติ ทุคฺคจฺจํ ๑
 เตน นิมิตฺตเตน คํ ชํวิตา โวโรเปติ อาปคฺติ อภฺตํ ปาราชิกํสํ ๑
 คํ นิมิตฺตํ ปเร วา ปจฺฉา วา คํ ชํวิตา โวโรเปติ มุถฺตฺยจฺจํ
 อนาปคฺติ วจรํสํ อาปคฺติ ปาราชิกํสํ ๑

[๒๐๓] อนาปคฺติ อดฺธจฺจํ อชานนุคฺตํ นมรณชฺชํ
 อภฺตํ นิมิตฺตํ ชิตฺตจฺจํ เวนนฺนํ อภฺตํ อภฺตํ นิมิตฺตํ

มณฺฑลํ นิมิตฺตํ ปจฺจํภาณวารี นิมิตฺตํ ๑

[๒๐๔] สํวณฺณนา	นิสฺสํทนฺโต	มฺสํโตทุกฺขเตน ๑
อภฺตํ	นนิสฺสํทนฺโต	ตคฺคํ มํสํ วิสฺสํ ^m
ตโย ๑	วตฺตคฺคํ	อภฺตํ
วา สํ	โคปานํ	อภฺตํ
เสถนคฺคํ	สํพพาโท	นหาปนาพุกฺขณฺเนน ๑
อภฺตํ	นิปาเตนฺโต	อนฺนชานนํ มารณํ
ชารคฺคํ	สํปคฺติ ๑	มาตํปคฺติ อภฺตํ ๑

๑-๒ อิมํ เทวํ ปาสา ชุโรปฺปมรณํ โปคฺตํ น นิมิตฺตํ ๑
 ๓ อภฺตํ นนิสฺสํทนฺโต อภฺตํ นนิสฺสํทนฺโต อภฺตํ นนิสฺสํทนฺโต
 อภฺตํ ๑

อุโภ น มียเยเว มทุทา คาปี่ ฉณฺณา วิชายินี
 ปโตทํ นิคฺคเห ยถฺโฆ วาพยภฺชฏญฺจ ปาหิณิ
 ตํ มณฺณมาโน ปหริ สํคฺคญฺจ นิรยํ ภณ
 อาปวียา ตโย รุกฺขธา ทาเยหิ อปฺเว ตโย
 มา กิตเมสิ น ตฺยหํ ตถกํ ไสจฺวิรเกน^๑ จาติ ๑

[๒๐๕] เตน โฆ ปน สฺมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ คิตาโน โหติ ๑
 ตสฺสํ ภิกฺขุ กาวุณฺณเยน มรณวณฺณํ สํวณฺณเชตฺสุ ๑ ไส ภิกฺขุ
 กาทมกาสี ๑ เตสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ กจฺจิ นุ โฆ มยํ ปาราชิกํ
 อาปคฺติ อาปนฺนาติ ๑ อถโฆ เค ภิกฺขุ ภควโต เขตมคฺถํ
 อาโรเจตฺสุ ๑ อาปคฺติ ตุมฺเห ภิกฺขเว อาปนฺนา ปาราชิกนฺติ ๑

[๒๐๖] เตน โฆ ปน สฺมเยน อณฺณตโร ปีนฺนทจาวโรภิกฺขุ
 ปิฎเเก ปิโตติกาย ปฏิจฺจนฺนํ ทารกํ นิสฺสทฺนโต โอบุถวิตฺวา มาเวสิ ๑
 ตสฺสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ กจฺจิ นุ โฆ อหํ ปาราชิกํ อาปคฺติ
 อาปนฺโนติ ๑ อถโฆ ไส ภิกฺขุ ภควโต เขตมคฺถํ อาโรเจสิ ๑
 อนาปคฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส น จ ภิกฺขเว อปฺปฏิจฺเจกฺขิตฺวา
 อาสเน นิสฺสิตคพฺพํ โย นิสฺสเทยฺย อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺสํสาติ ๑

[๒๐๗] เตน โฆ ปน สฺมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ ภคฺคคฺเค อนฺตรขเว
 อาสเน ปณฺณวาเปนฺโต มุสฺเส อสฺสํเต เอกํ มุสฺสํ อคฺคเหสิ ๑ ทฺติโย
 มุสฺสโต ปรีปติตฺวา อณฺณตรสฺสํ ทารกสฺสํ มคฺถเก อวคฺคทาสี ๑

๑ ยฺ. ม. ตถกสฺสํวิรเกน ๑ วา. ตถกํ ไสวิรเกน ๑

๒๐๘] ตติยปารวชิกกณฺเฑ วินฺตวตฺตํ ปิตาปุตฺตวตฺตํ. ๓๕๘

โส กาทมกาสี ฯ ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ กิจฺจโต ตฺवं
ภิกฺขุติ ฯ อสฺมจฺจุจโ อหํ ภควาติ ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ อสฺมจฺจุจจาติ ฯ
เคน ไช ปน สฺมเยน อณฺฺตโร ภิกฺขุ ภคฺคฺเค อนฺฺตรมเว อาสฺนํ
ปฺญญาเปนฺโต อุกฺกชฺตภณฺฺทิกํ อุกฺกมิตฺวา ปวฺชฺเฐสิ อณฺฺตโร ทารกํ
โอบถวิตฺวา มาเรสิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ
ภิกฺขุ อสฺมจฺจุจจาติ ฯ

[๒๐๘] เคน ไช ปน สฺมเยน ปิตาปุตฺตา ภิกฺขุสฺส ปพฺพชิตา
โหนติ ฯ กาท อวโรจเต ปุตฺโต ปิตโร เอตทโวจ คจฺฉ ภนฺเต
สงฺโฆ ตํ ปฏฺิมาเนตฺติ ปิฏฺิขยํ คเหตุวา ปณฺาเมสิ ฯ โส ปปตฺติวา
กาทมกาสี ฯ ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ กิจฺจโต ตฺवं ภิกฺขุติ ฯ
นาหํ ภควา มรณฺาธิปฺปาโยติ ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ นมรณฺา-
ธิปฺปายสฺสํตํติ ฯ เคน ไช ปน สฺมเยน ปิตาปุตฺตา ภิกฺขุสฺส
ปพฺพชิตา โหนติ ฯ กาท อวโรจเต ปุตฺโต ปิตโร เอตทโวจ
คจฺฉ ภนฺเต สงฺโฆ ตํ ปฏฺิมาเนตฺติ มรณฺาธิปฺปาโย ปิฏฺิขยํ คเหตุวา
ปณฺาเมสิ ฯ โส ปปตฺติวา กาทมกาสี ฯ ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ
เป ฯ อาปคฺติ ตฺवं ภิกฺขุ อาปนฺโน ปารวชิกนฺฺติ ฯ เคน ไช
ปน สฺมเยน ปิตาปุตฺตา ภิกฺขุสฺส ปพฺพชิตา โหนติ ฯ กาท อวโรจเต
ปุตฺโต ปิตโร เอตทโวจ คจฺฉ ภนฺเต สงฺโฆ ตํ ปฏฺิมาเนตฺติ
มรณฺาธิปฺปาโย ปิฏฺิขยํ คเหตุวา ปณฺาเมสิ ฯ โส ปปตฺติวา น
กาทมกาสี ฯ ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ

ปาวารชิกตฺสฺส อวปตฺติ ฤตฺถจฺจยตฺสฺสํ ๑

[๒๐๘] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเวยตฺรตฺสฺส ภิက္ขุโน ภูณฺชนตฺสฺส มํสํ กณฺเจะ วิตคฺคํ โหติ ๑ อณฺเวยตโร ภิက္ขุ ตฺสฺส ภิက္ขุโน คีวํยํ ปหารํ อทาสี ๑ สโตหิตํ มํสํ ปติ ๑ โส ภิက္ขุ กาทมกาสี ๑ ตฺสฺส ฤกฺฤจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปตฺติ ภิက္ขุ นมรณาชิปฺปายตฺสฺสํ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเวยตฺรตฺสฺส ภิက္ขุโน ภูณฺชนตฺสฺส มํสํ กณฺเจะ วิตคฺคํ โหติ ๑ อณฺเวยตโร ภิက္ขุ มรณาชิปฺปาย ตฺสฺส ภิက္ขุโน คีวํยํ ปหารํ อทาสี ๑ สโตหิตํ มํสํ ปติ ๑ โส ภิက္ขุ กาทมกาสี ๑ ตฺสฺส ฤกฺฤจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อวปตฺติ ตฺวํ ภิက္ขุ อวปฺนโน ปาวารชิกนฺติ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเวยตฺรตฺสฺส ภิက္ขุโน ภูณฺชนตฺสฺส มํสํ กณฺเจะ วิตคฺคํ โหติ ๑ อณฺเวยตโร ภิက္ขุ มรณาชิปฺปาย ตฺสฺส ภิက္ขุโน คีวํยํ ปหารํ อทาสี ๑ สโตหิตํ มํสํ ปติ ๑ โส ภิက္ขุ น กาทมกาสี ๑ ตฺสฺส ฤกฺฤจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปตฺติ ภิက္ขุ ปาวารชิกตฺสฺส อวปตฺติ ฤตฺถจฺจยตฺสฺสํ ๑

[๒๑๐] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเวยตโร ปีนฺนทจฺวาริโก ภิက္ขุ วิสคฺคํ ปีนฺนทปาทํ ตภิตฺวา ปฏิกฺกมณฺ์ หริตฺวา ภิက္ขุณฺ์ อคฺคกาวริกํ อทาสี ๑ เต ภิက္ขุ กาทมกํสฺ ๑ ตฺสฺส ฤกฺฤจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ กิจฺจโต ตฺวํ ภิက္ขุติ ๑ นานํ ภควา ชานามํติ ๑ อนาปตฺติ ภิက္ขุ อชานนตฺสฺสํ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเวยตโร ภิက္ขุ

๒๓๑] ตติยปาราชิกกณฺเฑ วิมฺตวตฺถุ สิตาอุจฺจาเรณาทิ ๑๕๑

วํมฺสาธิปฺปาโย อณฺเฑตฺรสุตฺถํ ภิกฺขุโน วิสํ อทาสี ๑ โส ภิกฺขุ
กาทมกาสี ๑ ตฺสฺสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ กัจฺจโคตฺตํ
ภิกฺขุติ ๑ วํมฺสาธิปฺปาโย อหํ ภควาติ ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขุ
ปาราชิกสุตฺถํ อาปตฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํสาติ ๑

[๒๓๑] เตน โข ปน สมฺเยน อาพวิกา^๑ ภิกฺขุ วิหารวตฺถุ
กโรนฺติ ๑ อณฺเฑตโร ภิกฺขุ เหฏฺฐา หุตฺวา สิตํ อุจฺจาเรสิ ๑
อุปริเมณ ภิกฺขุณา ทุคฺคหิตา สิตา เหฏฺฐิมสุตฺถํ ภิกฺขุโน มตฺถเก
อวตฺถาสี ๑ โส ภิกฺขุ กาทมกาสี ๑ ตฺสฺสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ
๑ เป ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขุ อสฺมจฺจิจฺจาติ ๑ เตน โข ปน สมฺเยน
อาพวิกา ภิกฺขุ วิหารวตฺถุ กโรนฺติ ๑ อณฺเฑตโร ภิกฺขุ เหฏฺฐา
หุตฺวา สิตํ อุจฺจาเรสิ ๑ อุปริโม ภิกฺขุ มรณาธิปฺปาโย เหฏฺฐิมสุตฺถํ
ภิกฺขุโน มตฺถเก สิตํ มุญฺจิ ๑ โส ภิกฺขุ กาทมกาสี ๑ ตฺสฺสํ
กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อาปตฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ๑
เตน โข ปน สมฺเยน อาพวิกา ภิกฺขุ วิหารวตฺถุ กโรนฺติ ๑
อณฺเฑตโร ภิกฺขุ เหฏฺฐา หุตฺวา สิตํ อุจฺจาเรสิ ๑ อุปริโม ภิกฺขุ
มรณาธิปฺปาโย เหฏฺฐิมสุตฺถํ ภิกฺขุโน มตฺถเก สิตํ มุญฺจิ ๑ โส
ภิกฺขุ น กาทมกาสี ๑ ตฺสฺสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ ปาราชิกสุตฺถํ อาปตฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํสาติ ๑ เตน โข ปน
สมฺเยน อาพวิกา ภิกฺขุ วิหารสุตฺถํ กุทฺทํ อุจฺจาเปเนติ ๑ อณฺเฑตโร

๑ ย. ม. อาพวกา ๑

ภิกขุ เหฏฐา หุคฺวา อธิฏฐํ อฺจุจาเวตี ๑ อฺปุริเมน ภิกขุณา
 ทฺคคฺคหิตา อธิฏฐกา เหฏฐิมสฺสํ ภิกขุโน มคฺตเก อวคฺตถาตี ๑ ไส
 ภิกขุ กาทมกาตี ๑ คสฺสํ กุกฺกจํ อโหตี ๑ เป ๑ อนาปคฺติ
 ภิกขุ อสฺมจฺจิจฺจาตี ๑ เตน โข ปน สฺมเยน อापวิกา ภิกขุ
 วิหารสฺสํ กุทฺทํ อฺจุฐาเปหฺติ ๑ อณฺตโร ภิกขุ เหฏฐา หุคฺวา
 อธิฏฐํ อฺจุจาเวตี ๑ อฺปุริโม ภิกขุ มรณานิปปาโย เหฏฐิมสฺสํ
 ภิกขุโน มคฺตเก อธิฏฐํ มุญฺจิ ๑ ไส ภิกขุ กาทมกาตี ๑ เป ๑
 ไส ภิกขุ น กาทมกาตี ๑ คสฺสํ กุกฺกจํ อโหตี ๑ เป ๑
 อนาปคฺติ ภิกขุ ปาราชิกสฺสํ อาปคฺติ นุตฺตจฺจุยสฺสํถาตี ๑ เตน
 โข ปน สฺมเยน อापวิกา ภิกขุ นวกมฺมํ กโรนฺติ ๑ อณฺตโร
 ภิกขุ เหฏฐา หุคฺวา วาตี อฺจุจาเวตี ๑ อฺปุริเมน ภิกขุณา
 ทฺคคฺคหิตา วาตี เหฏฐิมสฺสํ ภิกขุโน มคฺตเก อวคฺตถาตี ๑ ไส
 ภิกขุ กาทมกาตี ๑ คสฺสํ กุกฺกจํ อโหตี ๑ เป ๑ อนาปคฺติ
 ภิกขุ อสฺมจฺจิจฺจาตี ๑ เตน โข ปน สฺมเยน อापวิกา ภิกขุ
 นวกมฺมํ กโรนฺติ ๑ อณฺตโร ภิกขุ เหฏฐา หุคฺวา วาตี
 อฺจุจาเวตี ๑ อฺปุริโม ภิกขุ มรณานิปปาโย เหฏฐิมสฺสํ ภิกขุโน
 มคฺตเก วาตี มุญฺจิ ๑ ไส ภิกขุ กาทมกาตี ๑ เป ๑ ไส
 ภิกขุ น กาทมกาตี ๑ คสฺสํ กุกฺกจํ อโหตี ๑ เป ๑ อนาปคฺติ
 ภิกขุ ปาราชิกสฺสํ อาปคฺติ นุตฺตจฺจุยสฺสํถาตี ๑ เตน โข ปน
 สฺมเยน อापวิกา ภิกขุ นวกมฺมํ กโรนฺติ ๑ อณฺตโร ภิกขุ

เหฏฺฐา หุตฺตวา โคปานถั อฺจฺจาเวสี ๑ อฺปฺริเมน ภิกฺขุณา หุคฺคหิตา
โคปานถั เหฏฺฐิมถุสฺส ภิกฺขุโน มคฺคเก อวตฺตาสี ๑ โส ภิกฺขุ
กาถมกาสี ๑ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสี ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ
อถฺตญฺจิจฺจาติ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน อาพวิกา ภิกฺขุ นวกมฺมํ
กโรนฺติ ๑ อณฺเวยตโร ภิกฺขุ เหฏฺฐา หุตฺตวา โคปานถั อฺจฺจาเวสี ๑
อฺปฺริโม ภิกฺขุ มรณาริปปาโย เหฏฺฐิมถุสฺส ภิกฺขุโน มคฺคเก
โคปานถั มุญฺจิ ๑ โส ภิกฺขุ กาถมกาสี ๑ เป ๑ โส ภิกฺขุ น
กาถมกาสี ๑ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสี ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ
ปาวาสิกถุสฺส อาปคฺติ กุถฺตจฺจยถุสฺสาติ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน
อาพวิกา ภิกฺขุ นวกมฺมํ กโรนฺตา อจฺจกั พนฺชนฺติ ๑ อณฺเวยตโร
ภิกฺขุ อณฺเวยตโร ภิกฺขุ เอตทโวจ อากุโส อคฺค จีโต พนฺชาหีติ ๑
โส คคฺค จีโต พนฺชนฺโต ปรีปคฺติวา กาถมกาสี ๑ ตสฺส กุกฺกจฺจํ
อโหสี ๑ เป ๑ กัจฺจิตโต ทวํ ภิกฺขุติ ๑ นานํ ภควา มรณาริปปาโยติ ๑
อนาปคฺติ ภิกฺขุ นมรณาริปปายถุสฺสาติ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน
อาพวิกา ภิกฺขุ นวกมฺมํ กโรนฺตา อจฺจกั พนฺชนฺติ ๑ อณฺเวยตโร
ภิกฺขุ มรณาริปปาโย อณฺเวยตโร ภิกฺขุ เอตทโวจ อากุโส อคฺค
จีโต พนฺชาหีติ ๑ โส คคฺค จีโต พนฺชนฺโต ปรีปคฺติวา กาถมกาสี
๑ เป ๑ ปรีปคฺติวา น กาถมกาสี ๑ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสี ๑ เป ๑
อนาปคฺติ ภิกฺขุ ปาวาสิกถุสฺส อาปคฺติ กุถฺตจฺจยถุสฺสาติ ๑

[๒๑๒] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเวยตโร ภิกฺขุ วิหารํ ฉาทฺตวา

โศครหิ ๑ อณฺณตโร ภิกฺขุ ทํ ภิกฺขุํ เขตทโวจ อากุโส อิติ
 โศครหิ ๑ โส เตน โศครนฺโต ปริปตฺติควา กาทมกาสี ๑ ตสฺส
 กุกฺกัจจํ อโหสิ ๑เป ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขุ นมรณาธิปฺปายสฺสํสาติ ๑
 เตน โข ปน สฺมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ จิหาริ ฉาเขตฺวา โศครหิ ๑
 อณฺณตโร ภิกฺขุ มรณาธิปฺปายอํ ทํ ภิกฺขุํ เขตทโวจ อากุโส
 อิติ โศครหิ ๑ โส เตน โศครนฺโต ปริปตฺติควา กาทมกาสี
 ๑ เป ๑ ปริปตฺติควา น กาทมกาสี ๑ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ
 ๑เป ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺสํ อापตฺติ กฺกตฺตจฺจยสฺสํสาติ ๑

[๒๓๓] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ อนภริตฺติยา
 ปิพิโต คิขฺณกฺกฺกํ อภริตฺติควา ปปาเต ปปตฺนฺโต อณฺณตโร วิตฺถวการิ
 โศครหิควา มาเรสิ ๑ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๑เป ๑ อนาปตฺติ
 ภิกฺขุ ปาราชิกสฺสํ น จ ภิกฺขเว อตฺตทานํ ปาเตคพฺพิ โย ปาเตยฺย
 อापตฺติ กุกฺกฏสฺสํสาติ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน ฉพฺพคฺคิยา
 ภิกฺขุ คิขฺณกฺกฺกํ ปพฺพตํ อภริตฺติควา ทวาย สิตํ ปวิขฺณณํ ๑ สํ
 อณฺณตโร โคปาลกํ โศครหิควา มาเรสิ ๑ เตน กุกฺกัจจํ อโหสิ
 ๑เป ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปาราชิกสฺสํ น จ ภิกฺขเว ทวาย
 สิตา ปวิขฺณณคพฺพา โย ปวิขฺณณยฺย อापตฺติ กุกฺกฏสฺสํสาติ ๑

[๒๓๔] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ คิตานอ

๑ ยุโรบิยมรมมโปตฺตเกสฺส อํ ปาไซ น ทิสฺสํติ ๑ รามณฺณโปตฺตเก
 ปน สิตาคิ ทิสฺสํติ ๑ ๒ ย. ม. มาเรสิ ๑

โหติ ๑ คํ ภิกฺขุ เสฺหฺลํ ๑ โสํ ภิกฺขุ กาทมกาสิ ๑ เคสํ
 กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อเนาปคฺติ ภิกฺขเว นมรณาธิปฺปายสฺสํสาติ ๑
 เตน โช ปน สฺมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ คิตาโน โหติ ๑ คํ
 ภิกฺขุ มรณาธิปฺปายา เสฺหฺลํ ๑ โสํ ภิกฺขุ กาทมกาสิ ๑ เป ๑
 โสํ ภิกฺขุ น กาทมกาสิ ๑ เคสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑
 อเนาปคฺติ ภิกฺขเว ปาราชิกสฺสํ อापคฺติ กุตฺตจฺจุยสฺสํสาติ ๑ เตน
 โช ปน สฺมเยน อญฺเจตฺรสฺสํ ภิกฺขุโน สฺสํสาทิคาโป โหติ ๑
 ตสฺสํ ภิกฺขุ นตฺถํ อหํสํ ๑ โสํ ภิกฺขุ กาทมกาสิ ๑ เคสํ กุกฺกุกฺจํ
 อโหสิ ๑ เป ๑ อเนาปคฺติ ภิกฺขเว นมรณาธิปฺปายสฺสํสาติ ๑ เตน
 โช ปน สฺมเยน อญฺเจตฺรสฺสํ ภิกฺขุโน สฺสํสาทิคาโป โหติ ๑ ตสฺสํ
 ภิกฺขุ มรณาธิปฺปายา นตฺถํ อหํสํ ๑ โสํ ภิกฺขุ กาทมกาสิ ๑
 ๑ เป ๑ โสํ ภิกฺขุ น กาทมกาสิ ๑ เคสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑
 อเนาปคฺติ ภิกฺขเว ปาราชิกสฺสํ อापคฺติ กุตฺตจฺจุยสฺสํสาติ ๑ เตน
 โช ปน สฺมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ คิตาโน โหติ ๑ คํ ภิกฺขุ
 สฺมฺพาหฺลํ ๑ โสํ ภิกฺขุ กาทมกาสิ ๑ เคสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ
 ๑ เป ๑ อเนาปคฺติ ภิกฺขเว นมรณาธิปฺปายสฺสํสาติ ๑ เตน โช
 ปน สฺมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ คิตาโน โหติ ๑ คํ ภิกฺขุ มรณา
 ธิปฺปายา สฺมฺพาหฺลํ ๑ โสํ ภิกฺขุ กาทมกาสิ ๑ เป ๑ โสํ ภิกฺขุ
 น กาทมกาสิ ๑ เคสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อเนาปคฺติ ภิกฺขเว
 ปาราชิกสฺสํ อापคฺติ กุตฺตจฺจุยสฺสํสาติ ๑ เตน โช ปน สฺมเยน

๑๕๖
 วินยปิฎก มหาวิภังโก [๒๑๔
 ๑๕๖
 ขณฺณตโร ภิกฺขุ คิตฺตานิ โหติ ฯ ๑ ตํ ภิกฺขุ นหฺนเปตฺถํ ๑
 โส ภิกฺขุ กาศมกาสี ๑ เตสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑
 ๑๕๖
 อนาปตฺติ ภิกฺขเว นมรณาริพฺพายสฺสํสาติ ๑ เตนฺ ๒ ปน สฺมเยน
 ขณฺณตโร ภิกฺขุ คิตฺตานิ โหติ ฯ ๑ ตํ ภิกฺขุ มรณาริพฺปายา
 นหฺนเปตฺถํ ๑ โส ภิกฺขุ กาศมกาสี ๑ เป ๑ โส ภิกฺขุ น
 กาศมกาสี ๑ เตสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขเว
 ปวารณิกถฺสสฺส อวปตฺติ กุตฺตจฺจุยสฺสํสาติ ๑ เตนฺ ๒ ปน สฺมเยน
 ขณฺณตโร ภิกฺขุ คิตฺตานิ โหติ ฯ ๑ ตํ ภิกฺขุ เตเตน อพฺภณฺชิตฺถํ ๑
 โส ภิกฺขุ กาศมกาสี ๑ เตสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปตฺติ
 ภิกฺขเว นมรณาริพฺพายสฺสํสาติ ๑ เตนฺ ๒ ปน สฺมเยน ขณฺณตโร
 ภิกฺขุ คิตฺตานิ โหติ ฯ ๑ ตํ ภิกฺขุ มรณาริพฺปายา เตเตน
 อพฺภณฺชิตฺถํ ๑ โส ภิกฺขุ กาศมกาสี ๑ เป ๑ โส ภิกฺขุ น
 กาศมกาสี ๑ เตสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขเว
 ปวารณิกถฺสสฺส อวปตฺติ กุตฺตจฺจุยสฺสํสาติ ๑ เตนฺ ๒ ปน สฺมเยน
 ขณฺณตโร ภิกฺขุ คิตฺตานิ โหติ ฯ ๑ ตํ ภิกฺขุ อฏฺฐจาเปตฺถํ ๑ โส
 ภิกฺขุ กาศมกาสี ๑ เตสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปตฺติ
 ภิกฺขเว นมรณาริพฺพายสฺสํสาติ ๑ เตนฺ ๒ ปน สฺมเยน ขณฺณตโร
 ภิกฺขุ คิตฺตานิ โหติ ฯ ๑ ตํ ภิกฺขุ มรณาริพฺปายา อฏฺฐจาเปตฺถํ ๑ โส
 ภิกฺขุ กาศมกาสี ๑ เป ๑ โส ภิกฺขุ น กาศมกาสี ๑ เตสํ
 กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปวารณิกถฺสสฺส อวปตฺติ

กุตุตฺตจฺจยสฺสํสํติ ๑ เตน โช ปน สฺมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ
 คิตาน โหติ ๑ ตํ ภิกฺขุ นิปาเตสฺสุ ๑ โส ภิกฺขุ กาทมกาสี ๑
 เตสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑เป ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขเว นมรณา
 ธิปฺปายสฺสํสํติ ๑ เตน โช ปน สฺมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ
 คิตาน โหติ ๑ ตํ ภิกฺขุ มรณาธิปฺปายา นิปาเตสฺสุ ๑ โส
 ภิกฺขุ กาทมกาสี ๑เป ๑ โส ภิกฺขุ น กาทมกาสี ๑ เตสํ
 กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑เป ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปาวราชิกสฺส อापตฺติ
 กุตุตฺตจฺจยสฺสํสํติ ๑ เตน โช ปน สฺมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ คิตาน
 โหติ ๑ ตสฺส ภิกฺขุ อนนฺธิ อทฺธํ ๑ โส ภิกฺขุ กาทมกาสี ๑
 เตสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑เป ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขเว นมรณา
 ธิปฺปายสฺสํสํติ ๑ เตน โช ปน สฺมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ คิตาน
 โหติ ๑ ตสฺส ภิกฺขุ มรณาธิปฺปายา อนนฺธิ อทฺธํ ๑ โส ภิกฺขุ
 กาทมกาสี ๑เป ๑ โส ภิกฺขุ น กาทมกาสี ๑ เตสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ
 ๑เป ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปาวราชิกสฺส อापตฺติ กุตุตฺตจฺจยสฺสํสํติ ๑
 เตน โช ปน สฺมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ คิตาน โหติ ๑ ตสฺส
 ภิกฺขุ ปานํ อทฺธํ ๑ โส ภิกฺขุ กาทมกาสี ๑ เตสํ กุกฺกุกฺจํ
 อโหสิ ๑เป ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขเว นมรณาธิปฺปายสฺสํสํติ ๑ เตน
 โช ปน สฺมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ คิตาน โหติ ๑ ตสฺส ภิกฺขุ
 มรณาธิปฺปายา ปานํ อทฺธํ ๑ โส ภิกฺขุ กาทมกาสี ๑เป ๑
 โส ภิกฺขุ น กาทมกาสี ๑ เตสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑เป ๑ อนาปตฺติ

ภิกขเว ปาวาชิกสูตร อापคฺติ ฤๅจฺจยสฺสํสาติ ฯ

[๒๓๕] เตน โห ปน สฺมเยน อญฺจตฺรา อิตฺถิ ปุคฺคตฺตปติกา
 ชาเรณ คพฺภินิ โหติ ฯ สํ กุฏฺฐํ ภิกฺขุํ เขตฺทโวจ อิงฺขมฺย
 คพฺภปาทนํ ชานาหิติ ฯ สฺมฺชฺชํ ภิกฺขินฺติ ตสฺสํ คพฺภปาทนํ อทาสี ฯ
 ทารโก กาทมกาสี ฯ ตสฺสํ ฤๅจฺจยํ อโหสิ ฯ เป ฯ อापคฺติ
 ตฺวํ ภิกฺขุ อปฺนฺโน ปาวาชิกนฺติ ฯ เตน โห ปน สฺมเยน
 อญฺจตฺรสฺสํ ปุริสฺสสฺสํ เทว ปชาปติโย โหนฺติ เอกา วญฺญา
 เอกา วิชายนิ ฯ วญฺญา อิตฺถิ ฤๅจฺจยํ ภิกฺขุํ เขตฺทโวจ สฺเจ
 สํ ภนฺเต วิชายนิสฺสํติ สฺพพฺสฺสํ ฤๅจฺจยํ อิสฺสํรา ภวิสฺสํติ
 อิงฺขมฺย ตสฺสํ คพฺภปาทนํ ชานาหิติ ฯ สฺมฺชฺชํ ภิกฺขินฺติ ตสฺสํ
 คพฺภปาทนํ อทาสี ฯ ทารโก กาทมกาสี ฯ มาตา น กาทมกาสี ฯ
 ตสฺสํ ฤๅจฺจยํ อโหสิ ฯ เป ฯ อापคฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อปฺนฺโน
 ปาวาชิกนฺติ ฯ เตน โห ปน สฺมเยน อญฺจตฺรสฺสํ ปุริสฺสสฺสํ เทว
 ปชาปติโย โหนฺติ เอกา วญฺญา เอกา วิชายนิ ฯ วญฺญา อิตฺถิ
 ฤๅจฺจยํ ภิกฺขุํ เขตฺทโวจ สฺเจ สํ ภนฺเต วิชายนิสฺสํติ สฺพพฺสฺสํ
 ฤๅจฺจยํ อิสฺสํรา ภวิสฺสํติ อิงฺขมฺย ตสฺสํ คพฺภปาทนํ ชานาหิติ ฯ
 สฺมฺชฺชํ ภิกฺขินฺติ ตสฺสํ คพฺภปาทนํ อทาสี ฯ มาตา กาทมกาสี ฯ
 ทารโก น กาทมกาสี ฯ ตสฺสํ ฤๅจฺจยํ อโหสิ ฯ เป ฯ อापคฺติ
 ภิกฺขุ ปาวาชิกสูตร อापคฺติ ฤๅจฺจยสฺสํสาติ ฯ เตน โห ปน
 สฺมเยน อญฺจตฺรสฺสํ ปุริสฺสสฺสํ เทว ปชาปติโย โหนฺติ เอกา

วรรณณา เอกา วิชานินี ๑ วรรณณา อิตถัถิ กุณูปกั ภิภูขุ เอตทโวจ
 สเจ ส่า ภนฺเต วิชานีสัสติ สัพพัสส กุณฺมุพัสส อีสัสรา ภวิสัสติ
 อิงฺขยฺย ตัสสา คพุภปาคณิ ชานาหิตี ๑ สฺขุขุ ภิกินีติ ตัสสา
 คพุภปาคณิ อทาสี ๑ อฺโภ กาทมกัถุ ๑ เป ๑ อฺโภ น กาทมกัถุ ๑
 ตัสส กุกุกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิภูขุ ปวารานิกัสส อापคฺติ
 กุตฺตจฺจยัสสาติ ๑ เตน โข ปน สมฺเยน อณฺเฏตฺวา คพุภินิ
 อิตถัถิ กุณูปกั ภิภูขุ เอตทโวจ อิงฺขยฺย คพุภปาคณิ ชานาหิตี ๑
 เตนหิ ภิกินี มทฺทกัถุติ ๑ ส่า มทฺทิกฺคา คพุภิ ปาเตสิ ๑ ตัสส
 กุกุกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อापคฺติ คฺวํ ภิภูขุ อापนฺโน ปวารานิกนฺติ ๑
 เตน โข ปน สมฺเยน อณฺเฏตฺวา คพุภินิ อิตถัถิ กุณูปกั ภิภูขุ
 เอตทโวจ อิงฺขยฺย คพุภปาคณิ ชานาหิตี ๑ เตนหิ ภิกินี ตาเปหิตี ๑
 ส่า ตาเปคฺคา คพุภิ ปาเตสิ ๑ ตัสส กุกุกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อापคฺติ
 คฺวํ ภิภูขุ อापนฺโน ปวารานิกนฺติ ๑ เตน โข ปน สมฺเยน
 อณฺเฏตฺวา วรรณณา อิตถัถิ กุณูปกั ภิภูขุ เอตทโวจ อิงฺขยฺย
 เกสฺสขุ ชานาหิ เยนานํ วิชานเยยฺยนฺติ ๑ สฺขุขุ ภิกินีติ ตัสสา
 เกสฺสขุ อทาสี ๑ ส่า กาทมกาสี ๑ กุกุกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑
 อนาปคฺติ ภิภูขุ ปวารานิกัสส อापคฺติ กุกุกุจยัสสาติ ๑ เตน โข ปน
 สมฺเยน อณฺเฏตฺวา วิชานินี อิตถัถิ กุณูปกั ภิภูขุ เอตทโวจ อิงฺขยฺย
 เกสฺสขุ ชานาหิ เยนานํ น วิชานเยยฺยนฺติ ๑ สฺขุขุ ภิกินีติ ตัสสา
 เกสฺสขุ อทาสี ๑ ส่า กาทมกาสี ๑ ตัสส กุกุกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑

อนาปคฺติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส อापคฺติ ทุกกฺกฏสฺสํสาติ ฯ

[๒๓๖] เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกขุ สตฺตฺรตฺรศฺวคฺคิยํ
ภิกขุํ อญฺจสิปฺโตทเณน หาสฺสํ ฯ ๑ โส ภิกขุ อุตฺตฺสนฺโต อสนฺถสฺสโก
กาถมกาสี ฯ เตสํ กุกฺกฏจํ อโหสิ ฯ ๑ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขเว
ปาราชิกสฺส อापคฺติ ปาจิตฺติยสฺสํสาติ^๒ ฯ

[๒๓๗] เตน โข ปน สมเยน สตฺตฺรตฺรศฺวคฺคิยา ภิกขุ ฉพฺพคฺคิยํ
ภิกขุํ กมฺมํ กวิสฺสํมาติ โอบุถวิตฺวา มาเวสฺสุ ฯ เตสํ กุกฺกฏจํ อโหสิ
๑ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขเว ปาราชิกสฺส อापคฺติ ปาจิตฺติยสฺสํสาติ^๓ ฯ

[๒๓๘] เตน โข ปน สมเยน อญฺเจตโร ภูตเวชฺชโก ภิกขุ
ยถํ ชีวิตา โวโรเปสิ ฯ ตสฺส กุกฺกฏจํ อโหสิ ฯ ๑ เป ฯ อนาปคฺติ
ภิกขุ ปาราชิกสฺส อापคฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํสาติ ฯ

[๒๓๙] เตน โข ปน สมเยน อญฺเจตโร ภิกขุ อญฺเจตฺรํ ภิกขุํ
ฉาพยถํ วิหารํ ปาเหสิ ฯ ตํ ยถฺวา ชีวิตา โวโรเปสิ ฯ ตสฺส
กุกฺกฏจํ อโหสิ ฯ ๑ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกขุ นมรณาธิปฺปายสฺสํสาติ ฯ
เตน โข ปน สมเยน อญฺเจตโร ภิกขุ มรณาธิปฺปายอ อญฺเจตฺรํ
ภิกขุํ ฉาพยถํ วิหารํ ปาเหสิ ฯ ตํ ยถฺวา ชีวิตา โวโรเปสิ ฯ
๑ เป ฯ ตํ ยถฺวา น ชีวิตา โวโรเปสิ ฯ ตสฺส กุกฺกฏจํ อโหสิ
๑ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส อापคฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํสาติ ฯ
เตน โข ปน สมเยน อญฺเจตโร ภิกขุ อญฺเจตฺรํ ภิกขุํ ฉาพกนฺตารํ

๑ ย. ม. อุตฺตฺสนฺโต ฯ ๒-๓ ย. ม. อนาปคฺติ ภิกฺขเว ปาราชิกสฺสํสาติ ฯ

๒๒๓] ตติยปาราชิกถนเท เวฬุคตฤ มมุณณณมานาทิวคฤ ๑๒๑

ปาหะสิ ๑ คัม วาพา ชัวิตา โวโรเปสิ ๑ ตสฺส กุกกุจํ อโหสิ
๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกขุ นมรณาธิปายสฺสํสาติ ๑ เคน โข ปน
สํเยน อญฺเจตโร ภิกขุ มรณาธิปาย อญฺเจตโร ภิกขุ วาพกนฺตารํ
ปาหะสิ ๑ คัม วาพา ชัวิตา โวโรเปสิ ๑ เป ๑ คัม วาพา ชัวิตา น
โวโรเปสิ ๑ ตสฺส กุกกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกขุ
ปาราชิกถสฺส อापคฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํสาติ ๑ เคน โข ปน สํเยน
อญฺเจตโร ภิกขุ อญฺเจตโร ภิกขุ โจรกนฺตารํ ปาหะสิ ๑ คัม โจรา
ชัวิตา โวโรเปสิ ๑ ตสฺส กุกกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกขุ
นมรณาธิปายสฺสํสาติ ๑ เคน โข ปน สํเยน อญฺเจตโร ภิกขุ
มรณาธิปาย อญฺเจตโร ภิกขุ โจรกนฺตารํ ปาหะสิ ๑ คัม โจรา ชัวิตา
โวโรเปสิ ๑ เป ๑ คัม โจรา น ชัวิตา โวโรเปสิ ๑ ตสฺส กุกกุจํ
อโหสิ ๑ อนาปคฺติ ภิกขุ ปาราชิกถสฺส อापคฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํสาติ ๑

[๒๒๐] เคน โข ปน สํเยน อญฺเจตโร ภิกขุ คัม มณฺณมาโน
คัม ชัวิตา โวโรเปสิ ๑ คัม มณฺณมาโน อญฺเจตโร ชัวิตา โวโรเปสิ ๑
อญฺเจตโร มณฺณมาโน คัม ชัวิตา โวโรเปสิ ๑ อญฺเจตโร มณฺณมาโน
อญฺเจตโร ชัวิตา โวโรเปสิ ๑ ตสฺส กุกกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อापคฺติ
คัม ภิกขุ อापคฺติ ปาราชิกถสฺส ๑

[๒๒๑] เคน โข ปน สํเยน อญฺเจตโร ภิกขุ อมฺหุสฺสํ
คหิตโต โหติ ๑ อญฺเจตโร ภิกขุ ตสฺส ภิกขุโน ปหาวํ อทาสี ๑
โส ภิกขุ กาทมกาสี ๑ ตสฺส กุกกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ

ภิกขุ นมรณาธิปฺปายสฺสํสาติ ฯ เตน โข ปน สํมเยน อญฺเฏตโร
 ภิกขุ อมฺหุสฺสํเสน คหิโต โหติ ฯ อญฺเฏตโร ภิกขุ นมรณาธิปฺปาย
 ตสฺสํ ภิกขุโน ปหาวํ อทาสี ฯ โส ภิกขุ กาทมกาสี ฯ เปฯ โส
 ภิกขุ น กาทมกาสี ฯ ตสฺสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสี ฯ เปฯ อนาคติ
 ภิกขุ ปวราชิกสฺสํ อนาคติ กุตฺตจฺจยสฺสํสาติ ฯ

[๒๒๒] เตน โข ปน สํมเยน อญฺเฏตโร ภิกขุ กตฺถยาณกมฺหุสฺสํ
 สํคฺคกถํ กเถสี ฯ โส อธิมฺตุโต กาทมกาสี ฯ ตสฺสํ กุกฺกุจฺจํ
 อโหสี ฯ เปฯ อนาคติ ภิกขุ นมรณาธิปฺปายสฺสํสาติ ฯ เตน
 โข ปน สํมเยน อญฺเฏตโร ภิกขุ นมรณาธิปฺปาย กตฺถยาณกมฺหุสฺสํ
 สํคฺคกถํ กเถสี ฯ โส อธิมฺตุโต กาทมกาสี ฯ เปฯ โส อธิมฺตุโต
 น กาทมกาสี ฯ ตสฺสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสี ฯ เปฯ อนาคติ ภิกขุ
 ปวราชิกสฺสํ อนาคติ กุตฺตจฺจยสฺสํสาติ ฯ เตน โข ปน สํมเยน
 อญฺเฏตโร ภิกขุ เนรยิกสฺสํ นิริยกถํ กเถสี ฯ โส อุตฺตสฺสิตฺถวา
 กาทมกาสี ฯ ตสฺสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสี ฯ เปฯ อนาคติ ภิกขุ
 นมรณาธิปฺปายสฺสํสาติ ฯ เตน โข ปน สํมเยน อญฺเฏตโร ภิกขุ
 นมรณาธิปฺปาย เนรยิกสฺสํ นิริยกถํ กเถสี ฯ โส อุตฺตสฺสิตฺถวา
 กาทมกาสี ฯ เปฯ โส อุตฺตสฺสิตฺถวา น กาทมกาสี ฯ ตสฺสํ กุกฺกุจฺจํ
 อโหสี ฯ เปฯ อนาคติ ภิกขุ ปวราชิกสฺสํ อนาคติ กุตฺตจฺจยสฺสํสาติ ฯ

[๒๒๓] เตน โข ปน สํมเยน อพวิกา ภิกขุ นวกมฺมํ
 กโรนฺตา รุกฺขํ ฉินฺทนฺติ ฯ อญฺเฏตโร ภิกขุ อญฺเฏตโร ภิกขุ

๒๒๕] ศติยปาราชิกกณฺเฑ ฉินฺทิตฺตํ ทายาทิมุปาทิตฺตํ ๑๒๓

เอตทโวจ อากุโส อตุร จีโต ฉินฺทาทิ ๑ ตํ คตุร จิตฺตํ ฉินฺทิตฺตํ
รุกฺโข โอบุถวิตฺตวา มาเรสิ ๑ คสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ นมรณาธิปฺปายสฺสํ ๑ เตน โข ปน สํเยน อาพวิกา
ภิกฺขุ นวณฺณํ กโรนฺตา รุกฺโข ฉินฺทิตฺตํ ๑ อณฺเฑตโร ภิกฺขุ
นมรณาธิปฺปายอ อณฺเฑตโร ภิกฺขุ เอตทโวจ อากุโส อตุร จีโต
ฉินฺทาทิ ๑ ตํ คตุร จิตฺตํ ฉินฺทิตฺตํ รุกฺโข โอบุถวิตฺตวา มาเรสิ
๑ เป ๑ รุกฺโข โอบุถวิตฺตวา น มาเรสิ ๑ คสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ
๑ เป ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺสํ อาปตฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํ ๑

[๒๒๔] เตน โข ปน สํเยน นพฺพกฺคิยา ภิกฺขุ ทายํ อาติมุเปสฺสุ ๑
มนุสฺสํ ททฺธมา กาดมกํสุ ๑ เตสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปตฺติ
ภิกฺขเว นมรณาธิปฺปายสฺสํ ๑ เตน โข ปน สํเยน นพฺพกฺคิยา
ภิกฺขุ นมรณาธิปฺปายา ทายํ อาติมุเปสฺสุ ๑ มนุสฺสํ ททฺธมา กาดมกํสุ
๑ เป ๑ มนุสฺสํ ททฺธมา น กาดมกํสุ ๑ เตสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ
๑ เป ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปาราชิกสฺสํ อาปตฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํ ๑

[๒๒๕] เตน โข ปน สํเยน อณฺเฑตโร ภิกฺขุ อาฆาตํ
คนฺตฺวา โจรฆาตํ เอตทโวจ อากุโส มายิมํ กิถเมสิ เอเกน
ปฺหาเรน ชีวิตา โวโรเปหิ ๑ สฺยฺยํ ฆนฺเตติ เอเกน ปฺหาเรน
ชีวิตา โวโรเปสิ ๑ คสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อาปตฺติ ๑
ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ๑ เตน โข ปน สํเยน อณฺเฑตโร
ภิกฺขุ อาฆาตํ คนฺตฺวา โจรฆาตํ เอตทโวจ อากุโส มายิมํ

กิตเมสี เอเกน ปหาเรน ชีวิตา โวโรเปหิติ ฯ ใส นาน์ คฺยุหัง
วจนัง กวิสสามิติ ตัง ชีวิตา โวโรเปสี ฯ ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสี
ฯ เปฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ ปารวชิกสฺส อापคฺติ ทุกฺกฏสฺสาคิ ฯ

[๒๒๖] เตน โช ปน สมเยน อญฺเจตโร ปุริโส กุตฺตเว
หตฺตปาทจฺฉินฺโน ฆาตเกหิ สมนฺปริกฺกณฺโณ โหติ ฯ อญฺเจตโร
ภิกฺขุ เต มนุสฺสเส เอตทโวจ อากุโส อิจฺฉถ อิมสฺส มรณฺนติ ฯ
อาม ภนฺเต อิจฺฉามาคิ ฯ เตนหิ ตกฺกํ ปาเยถาคิ ฯ เต ตัง
ตกฺกํ ปาเยสฺสุ ฯ ใส กาทมกาสี ฯ ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสี ฯ เปฯ
อापคฺติ ตํ ภิกฺขุ อापนฺโน ปารวชิกนฺติ ฯ เตน โช ปน สมเยน
อญฺเจตโร ปุริโส กุตฺตเว หตฺตปาทจฺฉินฺโน ฆาตเกหิ สมนฺปริกฺกณฺโณ
โหติ ฯ อญฺเจตฺรา ภิกฺขุ เต มนุสฺสเส เอตทโวจ อากุโส อิจฺฉถ
อิมสฺส มรณฺนติ ฯ อามยฺเย อิจฺฉามาคิ ฯ เตนหิ โถณโสจฺจิกัง^๒
ปาเยถาคิ ฯ เต ตัง โถณโสจฺจิกัง ปาเยสฺสุ ฯ ใส กาทมกาสี ฯ
ตสฺสา กุกฺกุจํ อโหสี ฯ อถโช ส่า ภิกฺขุ เต มนุสฺสเส เอตมคฺคํ
อาโรเจสี ฯ ภิกฺขุ เต มนุสฺสเส เอตมคฺคํ อาโรเจสฺสุ ฯ ภิกฺขุ
ภควโต เอตมคฺคํ อาโรเจสฺสุ ฯ อापคฺติ ส่า ภิกฺขเว ภิกฺขุ เต
อานนฺนา ปารวชิกนฺติ ฯ

ตตฺยปารวชิกัง นิฏฺฐิตัง ฯ

๑ ย. ม. ฌาติขเว ฯ ๒-๓ ย. ม. โถณสฺจฺจิกัง ฯ

จตุตถปาวราชิกกณฑ์

[๒๒๗] เตน ส้มเยน พุทฺโธ ภควา เวสาลียํ วิหริติ มหาเวเน
 ญฺญาคารสาธายํ ฯ เตน โธ ปน ส้มเยน ส้มพหุตา ส้มทิจฺฐา
 ส้มภคฺตา ภิกฺขุ วคฺคฺมุทาย นทียา ตํเว วสฺสํ อฺปคฺจฺฉํ ๑ เตน
 โธ ปน ส้มเยน วชฺชํ ทฺพภิกฺขา โหติ ทฺวํหิตฺตา เสตฺถจฺจิกา
 สํตทา วคฺคฺตา น สํกรวา อฺญฺเจเน ปคฺคฺเหเน ยวาเปตฺุ ๑ อถ โธ เตสํ
 ภิกฺขุณฺเณ เอตทโหสิ เอตทริ โธ วชฺชํ ทฺพภิกฺขา ทฺวํหิตฺตา เสตฺถจฺจิกา
 สํตทา วคฺคฺตา น สํกรวา อฺญฺเจเน ปคฺคฺเหเน ยวาเปตฺุ เตน นุ โธ
 มยํ อฺปาเยน ส้มคฺคา ส้มโมทมาณา อวิวทมาณา ฉาสฺกํ วสฺสํ
 วเสยฺยาม น ๑ ปิณฺฑทฺเถเน กิตฺเมยฺยามาติ ๑ เอกจฺเจ เอวมาหํสุ
 หนฺท มยํ อวฺสุสํ คิหฺนํ กมฺมฺนตํ อธิจฺเจเน เอวฺนเต อมฺหากํ
 ทาตฺุ มณฺเฑสิสฺสํนฺติ เอวํ มยํ ส้มคฺคา ส้มโมทมาณา อวิวทมาณา
 ฉาสฺกํ วสฺสํ วสฺสํสํม น ๑ ปิณฺฑทฺเถเน กิตฺมิสฺสํมาติ ๑ เอกจฺเจ
 เอวมาหํสุ อถ อวฺสุสํ กิ คิหฺนํ กมฺมฺนตํ อธิจฺเจเน หนฺท มยํ
 อวฺสุสํ คิหฺนํ ทฺุเตยฺยํ หรามา เอวฺนเต อมฺหากํ ทาตฺุ มณฺเฑสิสฺสํนฺติ
 เอวํ มยํ ส้มคฺคา ส้มโมทมาณา อวิวทมาณา ฉาสฺกํ วสฺสํ วสฺสํสํม
 น ๑ ปิณฺฑทฺเถเน กิตฺมิสฺสํมาติ ๑ เอกจฺเจ เอวมาหํสุ อถ อวฺสุสํ
 กิ คิหฺนํ กมฺมฺนตํ อธิจฺเจเน กิ คิหฺนํ ทฺุเตยฺยํ หนฺท หนฺท

๓ ھرณนาติมี ปาโง ๑

มยฺ อากุโส คิหิณฺ อณฺณมณฺณสฺส อุตฺตริมนุสฺสธมฺมสฺส วณฺณํ
 ภาสีสฺสํตาม อสุโก ภิกฺขุ ปจฺมสฺสํ ฌานสฺสํ ตาภี อสุโก ภิกฺขุ
 ทุคฺคิยสฺสํ ฌานสฺสํ ตาภี อสุโก ภิกฺขุ คคฺคิยสฺสํ ฌานสฺสํ ตาภี
 อสุโก ภิกฺขุ จตุตฺถสฺสํ ฌานสฺสํ ตาภี อสุโก ภิกฺขุ โสคาปนฺโน
 อสุโก ภิกฺขุ สกทาคามิ อสุโก ภิกฺขุ อนาคามิ อสุโก ภิกฺขุ
 อรหา อสุโก ภิกฺขุ เทวฺชฺชโร อสุโก ภิกฺขุ ฉพภินฺนโยคิ เหวนฺเต
 อมฺหากํ ทาคํ มณฺณิยสฺสํนฺติ เหวํ มยฺ สํมคฺคา สํมโมทมาณา
 อวิวทมาณา ฌาตุงํ วสฺสํ วสฺสํสํตาม น จ ปิณฺนุเกน กิตฺติสฺสํสามาติ ฯ
 เอโสเยว โช อากุโส เสยฺโย โย อมฺหากํ คิหิณฺ อณฺณมณฺณสฺสํ
 อุตฺตริมนุสฺสธมฺมสฺสํ วณฺณํ ภาสีโคติ ฯ อถโช เต ภิกฺขุ คิหิณฺ
 อณฺณมณฺณสฺสํ อุตฺตริมนุสฺสธมฺมสฺสํ วณฺณํ ภาสีสฺสํ อสุโก ภิกฺขุ
 ปจฺมสฺสํ ฌานสฺสํ ตาภี ฯเปฯ อสุโก ภิกฺขุ จตุตฺถสฺสํ ฌานสฺสํ
 ตาภี อสุโก ภิกฺขุ โสคาปนฺโน ฯเปฯ อสุโก ภิกฺขุ ฉพภินฺนโยคิ ฯ
 อถโช เต มนุสฺสา ตาภา วต โน สฺสทฺธํ วต โน เยสํ โน
 เหวรฺรปา ภิกฺขุ วสฺสํ อฺปกคฺคา น วต โน อิทํ ปุพฺเพ เหวรฺรปา
 ภิกฺขุ วสฺสํ อฺปกคฺคา ยถฺยิเม ภิกฺขุ สฺสํทวฺนฺโต กตฺถยาณธมฺมาติ ฯ
 เต ๕ ตาภีสํนิ โภชนาณิ อตฺตนา ภูณฺชนฺติ น มาตาปิตฺตุนํ เทนฺติ
 น ปุตฺตทวารสฺสํ เทนฺติ น ทาสกมฺมกฺวโรวีสฺสํ เทนฺติ น
 มิตฺตามจฺจานํ เทนฺติ น ฃาติสาโถหิตานํ เทนฺติ ยาภีสํนิ

๓-๒ ย. ม. ไปตฺถเกสฺสํ อยํ ปาโจ สฺพพฺตฺถ วาเรสฺสํ อาศโค ฯ

ภิกฺขุณฺโณ เทนฺติ น ตาภิสาณิ ชาทฺถันยานิ อคฺคฺตนา ชาทฺถนฺติ น
มาตาบีคฺคฺนฺโณ เทนฺติ ๑ เป ๑ น ฌาตีสํโถหิตานํ เทนฺติ ยาภิสาณิ
ภิกฺขุณฺโณ เทนฺติ ๒ ตาภิสาณิ สํยถันยานิ อคฺคฺตนา สํยถนฺติ น
มาตาบีคฺคฺนฺโณ เทนฺติ ๑ เป ๑ น ฌาตีสํโถหิตานํ เทนฺติ ยาภิสาณิ
ภิกฺขุณฺโณ เทนฺติ ๓ ตาภิสาณิ ปานานิ อคฺคฺตนา บีวณฺติ น มาตา-
บีคฺคฺนฺโณ เทนฺติ น ปุคฺคฺตทวารสฺสํ เทนฺติ น ทาสกมฺมกรโปวีสสฺสํ
เทนฺติ น มิตฺตตามจฺจานํ เทนฺติ น ฌาตีสํโถหิตานํ เทนฺติ
ยาภิสาณิ ภิกฺขุณฺโณ เทนฺติ ๑ อถ ๒ เตะ ภิกฺขุ วณฺณวณฺโตะ อหฺลํ
ปฺปินฺนุทฺริยา ปสฺสนนฺนุชวณฺณนา วิปฺปสฺสนนฺนุชวณฺณนา ๑ อจฺฉินฺณ
๒ ปเนติ วสฺสํ วุคฺคฺตานํ ภิกฺขุณฺโณ ภคฺคฺวณฺตํ ทสฺสํนาย อุปลงฺกมิตฺตํ ๑
อถ ๒ เตะ ภิกฺขุ วสฺสํ วุคฺคฺตา เตมาสฺสจฺจเยน เสนาสนํ สํสาเมตฺวา
ปคฺคฺตจฺจวราทาย เยน เวสํสํ เตะน ปกฺกมิตฺตํ อนุปฺพุเพน
จาวริกํ ๓ จรมาณํ ๔ เยน เวสํสํ ๕ เยน มหาวณฺโณ ๖ เยน กุฎฺฐาคารสาธา
เยน ภคฺควา ๗ เตะนุปลงฺกมิตฺตํ ๘ อุปลงฺกมิตฺตฺวา ภคฺคฺวณฺตํ อภิวาเทตฺวา
เอกมณฺตํ ๙ นิสฺสํทิสฺสํ ๑

[๒๒๘] เตะน ๒ ปน สมฺเยน ทิสํสํ วสฺสํ วุคฺคฺตา ภิกฺขุ กิสํ
โหนติ ๑ อจฺฉินฺน ทุพฺพณฺณนา อุปลนฺนุชวณฺณนา อจฺฉินฺนทคฺคฺตนา ๑
วคฺคฺมุทาคัรียา ปน ภิกฺขุ วณฺณวณฺโตะ โหนติ ๑ ปฺปินฺนุทฺริยา ปสฺสนน-

๑-๒ อยมฺปนฺน เอเกกสฺมิมิ วาเร เอเกโกเยว ปากฺโข ๑ ๓-๕ ติสฺสํ
โปกฺกมิตฺตํ อิทํ ปาสาทฺถวณฺโณ น ปณฺณายติ ๑

มฺขจฺจนฺตนา วิปฺปลนฺนจฺจวิจฺจนฺตนา ฯ อจฺจเณ โหฺ ปรฺเหตฺ ฟูทฺธาณํ
 ภคจฺจนฺตนาํ อคฺคณฺตฺเทหิ ภิกฺขุหิ สฺทฺธํ ปรฺยธฺมฺโมทิตฺตํ ฯ อถ โห
 ภควา จคฺคฺคฺมฺพทาตฺริเย ภิกฺขุ อฺเขตทโวจ กจฺจจิ ภิกฺขเว ชมนฺนํ
 กจฺจจิ ยาปรฺนํ ยํ กจฺจจิ สฺมคฺคฺคา สฺมฺโมทมานา อวิจฺจทมานา ฉาสฺกํ
 จสฺสํ จสฺสิตฺตํ น จ ปิณฺนุทเกณ กิตฺติมิตฺตาทิ ฯ ชมนฺนํ ภควา
 ยาปรฺนํ ภควา สฺมคฺคฺคา จ มยฺ ภนฺเต สฺมฺโมทมานา อวิจฺจทมานา
 ฉาสฺกํ จสฺสํ จสฺสมฺหา น จ ปิณฺนุทเกณ กิตฺติมิตฺตาทิ ฯ ชานนฺตยาปํ
 ตถาคตา ปุจฺจนฺติ ชานนฺตยาปํ น ปุจฺจนฺติ กถํ วิทิตฺวา ปุจฺจนฺติ
 กถํ วิทิตฺวา น ปุจฺจนฺติ อตฺตถสฺสวฺหิตฺตํ ตถาคตา ปุจฺจนฺติ โน
 อนตฺตถสฺสวฺหิตฺตํ อนตฺตถสฺสวฺหิตฺเต สํคฺคาโต ตถาคตาณํ ฯ ทุจฺหา-
 กวาเรหิ ฟูทฺธา ภคจฺจนฺโต ภิกฺขุ ปรฺยิปุจฺจนฺติ ชมนฺนํ วา เทสฺสํสํ
 สฺวากาณํ วา สิกฺขาปรฺทํ ปณฺณยาเปสฺสํสํมาติ ฯ อถ โห ภควา
 จคฺคฺคฺมฺพทาตฺริเย ภิกฺขุ อฺเขตทโวจ ยถา กถํ ปนฺ ตฺเมห ภิกฺขเว
 สฺมคฺคฺคา สฺมฺโมทมานา อวิจฺจทมานา ฉาสฺกํ จสฺสํ จสฺสิตฺตํ น จ
 ปิณฺนุทเกณ กิตฺติมิตฺตาทิ ฯ อถ โห เต ภิกฺขุ ภควโต อฺเขตมตฺถํ
 อวโรเจสฺสํ ฯ กจฺจจิ ปนฺ โว ภิกฺขเว ภูตฺตํ ฯ อภฺทํ ภควาติ ฯ

[๒๒๘] วิภทฺติ ฟูทฺโ ภาควา อนนฺจฺจจิกํ โมชฺพริสฺสา อนนฺจฺจจิกํ
 อปฺปปฏิฐึปํ อสฺสํสํมณฺกํ อกปฺปมฺยํ อกรณฺนํ กถํ หิ นาม ตฺเมห
 โมชฺพริสฺสา อฺทฺรสฺสํ การณา คิถัน อณฺณมณฺณสฺสํ อตฺตตฺริมนฺนํ
 ชมนฺนํสฺสํ จณฺณํ ภาสฺสํสฺสํ วรํ ตฺเมหฺหิ โมชฺพริสฺสา คิณฺนุท

โควิกนุคเนนํ กุจฺฉิปรักนุโต น เตวฺว อุตฺรธฺตํ กัารณา คีหิํ
 อณฺณมณฺเณสฺส อุตฺตริมนุสฺสธมฺมสฺส วณฺโณ ภาสึโต ตํ กิธฺตํ
 เหตุ คโตนิทานํ หิ โมฆปริสฺสา มรณํ วา นิคฺจฺเจยฺย มรณมตฺตํ
 วา ทุกฺขํ น เตวฺว ตปฺปจฺจยา กายธฺตํ ภาทา ปรี มรณา
 อปายํ ทฺคฺคตํ วุณีปาตํ นิริยํ อฺปฺปชฺเชยฺย อิตฺตนิทานญฺจ โข
 โมฆปริสฺสา กายธฺตํ ภาทา ปรี มรณา อปายํ ทฺคฺคตํ วุณีปาตํ
 นิริยํ อฺปฺปชฺเชยฺย เหนํ โมฆปริสฺสา อปฺปสฺสนฺหานํ วา ปสฺสาทาย
 ปสฺสนฺหานํ วา ภิชฺชโยภาวาย ๆ เป ๆ จิครหิตฺวา ธมฺมิ กถํ กตฺวา
 ภิกฺขุ อามนฺเตสฺสิ ฯ

[๒๓๐] ปณฺจิเม ภิกฺขเว มหาโจรา สนฺโต สํวิชฺชมานา โถกสฺมึ ฯ
 กตฺเม ปณฺจ ฯ อธิ ภิกฺขเว เอกจฺจธฺตํ มหาโจรธฺตํ เอวํ โหติ
 กุฑาธฺตํ นามาทํ สฺเตน วา สฺหสฺเสน วา ปรีวฺโต ความนิคมราชธานีสุ
 อาหิณฺฑิตฺตํ สามี หนนฺโต ฆาเตนฺโต ฉินฺทนฺโต ฉเฑาเปนฺโต ปจฺนฺโต
 ปจาเปนฺโตติ ฯ สฺโส อปฺเรน สฺมเยน สฺเตน วา สฺหสฺเสน วา
 ปรีวฺโต ความนิคมราชธานีสุ อาหิณฺฑิตฺติ หนนฺโต ฆาเตนฺโต ฉินฺทนฺโต
 ฉเฑาเปนฺโต ปจฺนฺโต ปจาเปนฺโต ฯ เอวเมว โข ภิกฺขเว อธิเอกจฺจธฺตํ
 ปาปภิกฺขุโน เอวํ โหติ กุฑาธฺตํ นามาทํ สฺเตน วา สฺหสฺเสน
 วา ปรีวฺโต ความนิคมราชธานีสุ จาริกํ จริตฺตํ สามี สฺกุกโต ครุกโต
 มานีโต ปฺฐีโต อปฺจึโต คหฺนฺจฺจํ นญฺเจว ปพฺพชิตานญฺจ ตาภี จิวร-

๑ ย. ม. โควิกนุคเนน ฯ

มีนุทปาทเสนาสนคิตานปลุจยเกตฺตชฺชปริกฺขารานนฺติ ฯ โส อปเรน
 สมนฺเยน สฺเตน วา สฺหสฺสเสน วา ปริวฺโค ความนิคมราชธานีสุ
 จาริกํ จรติ สกฺกโต คุรฺกโต มานิตฺโต ปุชิตฺโต อปจิตฺโต คหฺนุจฺจา-
 นณฺเจว ปพฺพชิตานณฺจ ตาภี จีวรปี่นุทปาทเสนาสนคิตานปลุจย-
 เกตฺตชฺชปริกฺขารานํ ฯ อยํ ภิกฺขเว ปจฺจโม มหาโจโร สฺนฺโต สํวิชฺชมาโน
 โโตกฺขมํ ฯ ปุณฺ จปรํ ภิกฺขเว อีเรกฺขุโจ ปาปภิกฺขุ ตถาคตบุปฺเปตฺติคํ
 รมฺมวินยํ ปริยาปฺนิตฺวา อตฺตโน ททติ^๑ ฯ อยํ ภิกฺขเว ทฺติโย
 มหาโจโร สฺนฺโต สํวิชฺชมาโน โโตกฺขมํ ฯ ปุณฺ จปรํ ภิกฺขเว อีเรกฺขุโจ
 ปาปภิกฺขุ สฺทฺทํ พฺรหฺมจาวี ปริสฺทฺทํ พฺรหฺมจวิยํ จรฺนตํ อมฺฤตเกน
 อพฺรหฺมจวิเยน อนฺทฺทํเสติ^๒ ฯ อยํ ภิกฺขเว ตติโย มหาโจโร สฺนฺโต
 สํวิชฺชมาโน โโตกฺขมํ ฯ ปุณฺ จปรํ ภิกฺขเว อีเรกฺขุโจ ปาปภิกฺขุ
 ยานี ตานี สํฆสฺส คุรฺกณฺฑานี คุรฺปริกฺขารานี เสยฺยถิํ อาราม
 อารามวตฺตฺว วิหาโร วิหารวตฺตฺว มณฺโโจ ปี่จํ ภิสฺสํ พิมฺโพหนํ โโตกฺขมํ
 โโตภาณกํ^๓ โโตหวารโก โโตกฺกฺฆาหํ วาสํ ฝรฺสุ กุจฺจาวี กุฑฺทาโต
 นิฆาหนํ วตฺตํ เวพฺพ มุณฺฑํ ปพฺพชํ ตินฺนํ มตฺติกา ทารุณฺฑํ
 มตฺติกากาณฺฑํ เตหิ คีหิ สํกฺคณฺหาติ อฺปฺตาเปติ^๔ ฯ อยํ ภิกฺขเว
 จตฺตฺวโโต มหาโจโร สฺนฺโต สํวิชฺชมาโน โโตกฺขมํ ฯ สฺเทวเก ภิกฺขเว
 โโตเก สฺมารเก สฺพฺรหฺมเก สฺสํสมณพฺรหฺมณฺนิยา ปชาย สฺเทว-
 มนฺตุสฺสาย อยํ อคฺโค มหาโจโร โย อสนฺตํ อญฺตํ อคฺคตฺริมนฺตุสฺส-

๑ ยฺ. ม. ททติ ฯ ๒ ยฺ. ม. โโตภาณโก ฯ

๒๓๒] จตุตถปารวชิกกณฺเห ปจฺมปฺปณฺณตฺติ อหฺมปฺปณฺณตฺติ ๑๗๑

ธมฺมํ อุตฺตปฺติ ตํ กิํสฺสฺ เหตุ เถยฺยาย โว ภิกฺขเว ฐฺฐํบีณฺโฑ
ภฺตฺโตติ ฯ

อณฺณถา ๓นฺตมตฺตานํ	อณฺณถา โย ปเวทเย
นิกฺจฺจ กิตฺตวสฺเสว	ภฺตฺตํ เถยฺเยน ตสฺสฺ ตํ ฯ
กาสาจกณฺจฺจา พหฺโว	ปาปธมฺมา อสฺสณฺณตา
ปาปา ปาเปหิ กมฺเมหิ	นิริยนฺเต อฺปฺปชฺชเว ฯ
เสยฺโย อโยคฺุโพ ภฺตฺโต	ตฺตฺโต อคฺุคิสิฐฺโปโม
ยณฺเจ ภาณฺเสยฺย พุสฺสํโส	ฐฺฐํบีณฺโฑ อสฺสณฺณตฺติ ฯ

[๒๓๓] อถ โช ภควา วคฺคฺมุทาทํริเย ภิกฺขู อเนกปริยาเยน
วิกฺรหิตฺวา ทฺพฺพรตฺตาย ทฺปฺโปสฺตตาย ฯ เป ฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว
อิมํ สิกฺขาปทํ อคฺุทิสฺเสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขู อนภิกฺขานํ อคฺุทริมนฺตฺส-
ธมฺมํ อคฺุคฺุปนายิกํ อตฺมวริยณฺณาทสฺสํ สมนฺทาจเวยฺย อิติ ชานามิ
อิติ ปสฺสํสามิตฺ ตโต อปฺเรน สมนฺเยน สมนฺนคฺุคาหิยมาโน วา
อสมฺนคฺุคาหิยมาโน วา อปฺนโน วิสฺสุทฺธาเปโช ๑ เหวํ วเทยฺย
อชานเมวํ อวฺุโส อวํ ชานามิ อปสฺสํ ปสฺสํสามิ คฺุจฺฉํ มุสา
วิตฺถินฺนติ อยมฺมึ ปารวชิโก โหติ อสฺสํวาโสติ ฯ เหวณฺจิทํ ภควตา
ภิกฺขุนํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๒๓๔] เตน โช ปน สมนฺเยน สมนฺพฺพฺพฺตา ภิกฺขู อทิจฺเจ ทิจฺจ-
สณฺณณินฺโน อปคฺุเต ปคฺุตสณฺณณินฺโน อนชิกฺเต อชิกฺตสณฺณณินฺโน อสฺจฺฉิกฺเต

๑ วิสฺสุทฺธาเปโชคิปี ปาโจี ฯ

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒. ๑๓. ๑๔. ๑๕. ๑๖. ๑๗. ๑๘. ๑๙. ๒๐. ๒๑. ๒๒. ๒๓. ๒๔. ๒๕. ๒๖. ๒๗. ๒๘. ๒๙. ๓๐. ๓๑. ๓๒. ๓๓. ๓๔. ๓๕. ๓๖. ๓๗. ๓๘. ๓๙. ๔๐. ๔๑. ๔๒. ๔๓. ๔๔. ๔๕. ๔๖. ๔๗. ๔๘. ๔๙. ๕๐. ๕๑. ๕๒. ๕๓. ๕๔. ๕๕. ๕๖. ๕๗. ๕๘. ๕๙. ๖๐. ๖๑. ๖๒. ๖๓. ๖๔. ๖๕. ๖๖. ๖๗. ๖๘. ๖๙. ๗๐. ๗๑. ๗๒. ๗๓. ๗๔. ๗๕. ๗๖. ๗๗. ๗๘. ๗๙. ๘๐. ๘๑. ๘๒. ๘๓. ๘๔. ๘๕. ๘๖. ๘๗. ๘๘. ๘๙. ๙๐. ๙๑. ๙๒. ๙๓. ๙๔. ๙๕. ๙๖. ๙๗. ๙๘. ๙๙. ๑๐๐.

๑. ย. ม. ไปตุกเกสุ อัย ปาโจ น โหติ ๒. ๒. ย. ม. เหเต อานนท ๑

อิจฺฉาปกโต อสฺนุํ อฏฺฐํ อตุตฺตริมนุสฺสํชฺชมํ อตุตฺตบีฑฺวา ปาวราชีกํ
 อาปคฺคํ อาปนฺโน โหติ ฯ วิสฺสุทฺธาเปกฺโขติ ทิหิ วา โหตุกาโม
 อฺุปาสโก วา โหตุกาโม อารามิโก วา โหตุกาโม สามเณโร
 วา โหตุกาโม ฯ อชานเมวํ อากุสฺสํ อวจํ ชานามิ อปสฺสํ
 ปสฺสํมํติ นาทํ เอเต ชฺมฺเม ชานามิ นาทํ เอเต ชฺมฺเม ปสฺสํมิ
 นตฺถิ จ เม เอเต ชฺมฺมา น จาทํ เอเตสฺส ชฺมฺเมสฺส สฺนฺทิสฺสํมํติ ฯ
 ตฺุจฺจํ มุสา วิตฺถิ นฺติ ตฺุจฺจํ มยา ภณฺตี มุสา มยา ภณฺตี
 อฏฺฐํ มยา ภณฺตี อสฺนุํ มยา ภณฺตี อชานนฺเตน มยา
 ภณฺตี ฯ อณฺเฑตฺร อธิมานาติ จเปตฺวา อธิมานํ ฯ

[๒๓๕] อยมฺปฺตี ปฺริเม อฺุปาทาย วุจฺจติ ฯ ปาวราชีโก โหตฺติ
 เสยฺยถาบี นาม ตาโต มคฺคกฺจฺฉินฺโน อภพฺโพ ปฺน วิรพฺพิยา
 เขวเมว ภิกฺขุ ปาบีจฺโณ อิจฺฉาปกโต อสฺนุํ อฏฺฐํ อตุตฺตริมนุสฺสํ-
 ชฺชมํ อตุตฺตบีฑฺวา อสฺสํมฺโน โหติ อสฺกฺยปฺตฺติโย เตน วุจฺจติ
 ปาวราชีโก โหตฺติ ฯ อสฺวาโสติ สฺวาโส นาม เอกกมฺมํ เอกุทฺเทโส
 สฺมสฺทิกฺขาตา เอโส สฺวาโส นาม ฯ โส เตน สฺทฺธิ นตฺถิ เตน
 วุจฺจติ อสฺวาโสติ ฯ

[๒๓๖] อตุตฺตริมนุสฺสํชฺชมฺโม นาม ฌานํ วิโมกฺขํ สฺมาชิ สฺมาปคฺติ
 ฌานทสฺสํ มคฺคภาวนา ผลสฺจฺฉิทธิยา ทิเตสฺสปฺหานํ วินฺวรณตา
 จิตฺตสฺสํ สฺญฺฌาการเ อภิริติ ฯ ฌานนฺติ ปจฺมี ฌานํ ทฺุติยํ

๓ อิทํ ปาฬคฺคํ ยฺ. ม. โปตฺถเกสฺส น ปณฺญาปติ ฯ

ฌานํ คตฺธิยํ ฌานํ จตุตฺถํ ฌานํ ๑ วิโมกฺโขติ สุตฺถนฺโต วิโมกฺโข
อนิมิตฺโต วิโมกฺโข อปฺปณฺหิตฺโต วิโมกฺโข ๑ สฺมารฺตฺติ สุตฺถนฺโต
สฺมาริ อนิมิตฺโต สฺมาริ อปฺปณฺหิตฺโต สฺมาริ ๑ สฺมาปคฺตฺติ
สุตฺถนฺตา สฺมาปคฺติ อนิมิตฺตา สฺมาปคฺติ อปฺปณฺหิตา สฺมาปคฺติ ๑
ฌานนฺเตติ ทิสฺโส วิชฺชา ๑ มคฺคภาวนาติ จตุตาโร สติปฏฺฐานา
จตุตาโร สฺมมฺบฺปชานา จตุตาโร อธิทฺธิปาทา ปณฺจจินฺทฺริยานิ ปณฺจ
พทานิ สฺตฺตฺ โฟชฺฌนฺกา อริโย อฏฺฐงฺกโก มคฺโค ๑ ผลสฺสจฺฉิกริยาติ
โสตาปคฺติผลสฺส สฺจฺฉิกริยา สกฺทาคามิผลสฺส สฺจฺฉิกริยา อนาคามิ-
ผลสฺส สฺจฺฉิกริยา อรหฺตฺตผลสฺส สฺจฺฉิกริยา ๑ กิเลสฺสปฺปหานนฺติ
รากลสฺส ปหานํ โทสฺส ปหานํ โมหสฺส ปหานํ ๑ ฌินฺวรณฺตา
จิตฺตสฺสํธาติ .รภา จิตฺตํ ฌินฺวรณฺตา โทสา จิตฺตํ ฌินฺวรณฺตา โมห
จิตฺตํ ฌินฺวรณฺตา ๑ สุตฺถนฺตฺวาเร อภิรตฺติ ปจฺเมเน ฌานเน
สุตฺถนฺตฺวาเร อภิรติ ทฺติเยเน ฌานเน สุตฺถนฺตฺวาเร อภิรติ คตฺติเยเน
ฌานเน สุตฺถนฺตฺวาเร อภิรติ จตุตฺถเน ฌานเน สุตฺถนฺตฺวาเร อภิรติ ๑

[๒๓๗] ตํหากาเวหิ ปจฺมํ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ สฺมฺปชานมฺุสา
ภณฺนตฺสฺส อปคฺติ ปารวชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มฺุสา
ภณฺนตฺสฺสนฺติ ภณฺนตฺสฺส โหติ มฺุสา ภณามํติ ภณฺนตฺสฺส โหติ
มฺุสา มยา ภณฺนตฺสฺสนฺติ ๑ จตุหากาเวหิ ปจฺมํ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ
สฺมฺปชานมฺุสา ภณฺนตฺสฺส อปคฺติ ปารวชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส
โหติ มฺุสา ภณฺนตฺสฺสนฺติ ภณฺนตฺสฺส โหติ มฺุสา ภณามํติ

ภณิตถุสฺส โหติ มุสา มยา ภณิตนฺติ วินฺชาย ทิฏฺฐิจฺฉี ฯ
 ปญฺจหากาเวหิ ปจฺฉิมํ ฌานํ สฺมาปชฺชชฺนฺติ สฺมฺปนฺนํมุสา ภณนฺตถุสฺส
 อาปคฺติ ปวราชิกถุสฺส ปุพฺพเพ วถุสฺส โหติ มุสา ภณิตถุสฺสนฺติ
 ภณนฺตถุสฺส โหติ มุสา ภณามํติ ภณิตถุสฺส โหติ มุสา มยา
 ภณิตนฺติ วินฺชาย ทิฏฺฐิจฺฉี วินฺชาย ชนฺตํ ฯ ฉหากาเวหิ ปจฺฉิมํ
 ฌานํ สฺมาปชฺชชฺนฺติ สฺมฺปนฺนํมุสา ภณนฺตถุสฺส อาปคฺติ ปวราชิกถุสฺส
 ปุพฺพเพ วถุสฺส โหติ มุสา ภณิตถุสฺสนฺติ ภณนฺตถุสฺส โหติ มุสา
 ภณามํติ ภณิตถุสฺส โหติ มุสา มยา ภณิตนฺติ วินฺชาย ทิฏฺฐิจฺฉี
 วินฺชาย ชนฺตํ วินฺชาย รุจฺฉี ฯ สคฺคหากาเวหิ ปจฺฉิมํ ฌานํ
 สฺมาปชฺชชฺนฺติ สฺมฺปนฺนํมุสา ภณนฺตถุสฺส อาปคฺติ ปวราชิกถุสฺส
 ปุพฺพเพ วถุสฺส โหติ มุสา ภณิตถุสฺสนฺติ ภณนฺตถุสฺส โหติ มุสา
 ภณามํติ ภณิตถุสฺส โหติ มุสา มยา ภณิตนฺติ วินฺชาย
 ทิฏฺฐิจฺฉี วินฺชาย ชนฺตํ วินฺชาย รุจฺฉี วินฺชาย ภาจํ ฯ

[๒๓๘] ตํหากาเวหิ ปจฺฉิมํ ฌานํ สฺมาปชฺชชฺนฺติ สฺมฺปนฺนํมุสา
 ภณนฺตถุสฺส อาปคฺติ ปวราชิกถุสฺส ปุพฺพเพ วถุสฺส โหติ มุสา
 ภณิตถุสฺสนฺติ ภณนฺตถุสฺส โหติ มุสา ภณามํติ ภณิตถุสฺส โหติ
 มุสา มยา ภณิตนฺติ ฯ ฉหากาเวหิ ปจฺฉิมํ ฌานํ สฺมาปชฺชชฺนฺติ
 สฺมฺปนฺนํมุสา ภณนฺตถุสฺส อาปคฺติ ปวราชิกถุสฺส ปุพฺพเพ วถุสฺส
 โหติ มุสา ภณิตถุสฺสนฺติ ภณนฺตถุสฺส โหติ มุสา ภณามํติ
 ภณิตถุสฺส โหติ มุสา มยา ภณิตนฺติ วินฺชาย ทิฏฺฐิจฺฉี ฯ

ปญฺจหากาเวหิ ปจฺมํ ฌานํ สฺมาปชฺชามํติ สฺมฺปชานมฺุสา ภาณนฺตสฺส
อาปคฺติ ปารวชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มฺุสา ภาณิสฺสฺนฺติ
ภาณนฺตสฺส โหติ มฺุสา ภาณามํติ ภาณิตสฺส โหติ มฺุสา มยา
ภาณิตนฺติ วิณิชาย ทิฏฺฐิจฺฉํ วิณิชาย ฆนฺตํ ฯ จหากาเวหิ ปจฺมํ
ฌานํ สฺมาปชฺชามํติ สฺมฺปชานมฺุสา ภาณนฺตสฺส อาปคฺติ ปารวชิกสฺส
ปุพฺเพ วสฺส โหติ มฺุสา ภาณิสฺสฺนฺติ ภาณนฺตสฺส โหติ มฺุสา
ภาณามํติ ภาณิตสฺส โหติ มฺุสา มยา ภาณิตนฺติ วิณิชาย
ทิฏฺฐิจฺฉํ วิณิชาย ฆนฺตํ วิณิชาย รุจฺฉํ ฯ สคฺคหากาเวหิ ปจฺมํ
ฌานํ สฺมาปชฺชามํติ สฺมฺปชานมฺุสา ภาณนฺตสฺส อาปคฺติ ปารวชิกสฺส
ปุพฺเพ วสฺส โหติ มฺุสา ภาณิสฺสฺนฺติ ภาณนฺตสฺส โหติ มฺุสา
ภาณามํติ ภาณิตสฺส โหติ มฺุสา มยา ภาณิตนฺติ วิณิชาย ทิฏฺฐิจฺฉํ
วิณิชาย ฆนฺตํ วิณิชาย รุจฺฉํ วิณิชาย ภาวํ ฯ

[๒๓๘] ตํหากาเวหิ ปจฺมํ ฌานํ สฺมาปนฺโนติ สฺมฺปชานมฺุสา
ภาณนฺตสฺส อาปคฺติ ปารวชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มฺุสา
ภาณิสฺสฺนฺติ ภาณนฺตสฺส โหติ มฺุสา ภาณามํติ ภาณิตสฺส โหติ
มฺุสา มยา ภาณิตนฺติ ฯ จคฺคหากาเวหิ ปจฺมํ ฌานํ สฺมาปนฺโนติ
สฺมฺปชานมฺุสา ภาณนฺตสฺส อาปคฺติ ปารวชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส
โหติ มฺุสา ภาณิสฺสฺนฺติ ภาณนฺตสฺส โหติ มฺุสา ภาณามํติ
ภาณิตสฺส โหติ มฺุสา มยา ภาณิตนฺติ วิณิชาย ทิฏฺฐิจฺฉํ ฯ ปญฺจ-
หากาเวหิ ปจฺมํ ฌานํ สฺมาปนฺโนติ สฺมฺปชานมฺุสา ภาณนฺตสฺส

อาปคฺติ ปาวราชิกถฺสํ ปุพฺเพ วถฺสํ โหติ มุสา ภาณถฺสํนฺติ
 ภาณนฺตถฺสํ โหติ มุสา ภาณามํติ ภาณิตถฺสํ โหติ มุสา มยา
 ภาณิตนฺติ วิณฺชาย ทิฏฺฐิจํ วิณฺชาย ฆนฺตํ ฯ จตุททากาเวหิ ปจํมํ
 ฌานํ สํมาปนฺโนติ สํมุปฺขานมุสา ภาณนฺตถฺสํ อาปคฺติ ปาวราชิกถฺสํ
 ปุพฺเพ วถฺสํ โหติ มุสา ภาณถฺสํนฺติ ภาณนฺตถฺสํ โหติ มุสา
 ภาณามํติ ภาณิตถฺสํ โหติ มุสา มยา ภาณิตนฺติ วิณฺชาย
 ทิฏฺฐิจํ วิณฺชาย ฆนฺตํ วิณฺชาย รุจํ ฯ สทฺตททากาเวหิ ปจํมํ
 ฌานํ สํมาปนฺโนติ สํมุปฺขานมุสา ภาณนฺตถฺสํ อาปคฺติ ปาวราชิกถฺสํ
 ปุพฺเพ วถฺสํ โหติ มุสา ภาณถฺสํนฺติ ภาณนฺตถฺสํ โหติ มุสา
 ภาณามํติ ภาณิตถฺสํ โหติ มุสา มยา ภาณิตนฺติ วิณฺชาย
 ทิฏฺฐิจํ วิณฺชาย ฆนฺตํ วิณฺชาย รุจํ วิณฺชาย ภาวํ ฯ

[๒๔๐] ตํททากาเวหิ ปจํมถฺสํ ฌานถฺสํ ตาภิมุหํติ สํมุปฺขานมุสา
 ภาณนฺตถฺสํ อาปคฺติ ปาวราชิกถฺสํ ปุพฺเพ วถฺสํ โหติ มุสา
 ภาณถฺสํนฺติ ภาณนฺตถฺสํ โหติ มุสา ภาณามํติ ภาณิตถฺสํ โหติ
 มุสา มยา ภาณิตนฺติ ฯ จตุททากาเวหิ ปจํมถฺสํ ฌานถฺสํ ตาภิมุหํติ
 สํมุปฺขานมุสา ภาณนฺตถฺสํ อาปคฺติ ปาวราชิกถฺสํ ปุพฺเพ วถฺสํ
 โหติ มุสา ภาณถฺสํนฺติ ภาณนฺตถฺสํ โหติ มุสา ภาณามํติ
 ภาณิตถฺสํ โหติ มุสา มยา ภาณิตนฺติ วิณฺชาย ทิฏฺฐิจํ ฯ
 ปณฺจททากาเวหิ ปจํมถฺสํ ฌานถฺสํ ตาภิมุหํติ สํมุปฺขานมุสา
 ภาณนฺตถฺสํ อาปคฺติ ปาวราชิกถฺสํ ปุพฺเพ วถฺสํ โหติ มุสา

๒๔๓] จตุตถปารวชิทกณฺเฑ ปทภาชนํยํ สุตฺธิกํ ฌานํ ๑๗๘

ภณิตฺตฺสนฺติ ภณนฺตฺตฺส โหติ มุสา ภณามํติ ภณิตฺตฺส โหติ
มุสา มยา ภณิตฺนฺติ วินิชาย ทิฏฺฐิจํ วินิชาย ชนฺตํ ฯ จตุททากาเรหิ
ปจํมตฺตํ ฌานตฺตํ ตาภิมุหํติ ตมฺปชานมุสา ภณนฺตฺตฺส อापคฺติ
ปารวชิทตฺส ปุพฺเพ วตฺตํ โหติ มุสา ภณิตฺตฺสนฺติ ภณนฺตฺตฺส
โหติ มุสา ภณามํติ ภณิตฺตฺส โหติ มุสา มยา ภณิตฺนฺติ
วินิชาย ทิฏฺฐิจํ วินิชาย ชนฺตํ วินิชาย วุจํ ฯ สตฺตททากาเรหิ
ปจํมตฺตํ ฌานตฺตํ ตาภิมุหํติ ตมฺปชานมุสา ภณนฺตฺตฺส อापคฺติ
ปารวชิทตฺส ปุพฺเพ วตฺตํ โหติ มุสา ภณิตฺตฺสนฺติ ภณนฺตฺตฺส
โหติ มุสา ภณามํติ ภณิตฺตฺส โหติ มุสา มยา ภณิตฺนฺติ
วินิชาย ทิฏฺฐิจํ วินิชาย ชนฺตํ วินิชาย วุจํ วินิชาย ภาวํ ฯ

[๒๔๓] ตํททากาเรหิ ปจํมตฺตํ ฌานตฺตํ วตฺติมุหํติ ตมฺปชานมุสา
ภณนฺตฺตฺส อापคฺติ ปารวชิทตฺส ปุพฺเพ วตฺตํ โหติ มุสา
ภณิตฺตฺสนฺติ ภณนฺตฺตฺส โหติ มุสา ภณามํติ ภณิตฺตฺส โหติ
มุสา มยา ภณิตฺนฺติ ฯ จตุททากาเรหิ ปจํมตฺตํ ฌานตฺตํ วตฺติมุหํติ
ตมฺปชานมุสงฺ ภณนฺตฺตฺส อापคฺติ ปารวชิทตฺส ปุพฺเพ วตฺตํ โหติ
มุสา ภณิตฺตฺสนฺติ ภณนฺตฺตฺส โหติ มุสา ภณามํติ ภณิตฺตฺส
โหติ มุสา มยา ภณิตฺนฺติ วินิชาย ทิฏฺฐิจํ ฯ ปญฺจททากาเรหิ
ปจํมตฺตํ ฌานตฺตํ วตฺติมุหํติ ตมฺปชานมุสา ภณนฺตฺตฺส อापคฺติ
ปารวชิทตฺส ปุพฺเพ วตฺตํ โหติ มุสา ภณิตฺตฺสนฺติ ภณนฺตฺตฺส
โหติ มุสา ภณามํติ ภณิตฺตฺส โหติ มุสา มยา ภณิตฺนฺติ

วินิชาย ทิฏฐิจิ วินิชาย ขนฺตี ฯ ฉหากาเวหิ ปจฺมสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
 วสฺสมุหฺหิติ สฺมฺปนฺนาณมฺมฺสา ภาณนฺตสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
 อปาตฺตติ ปาราชิกสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
 ปุพฺเพ วสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส โหติ มฺมฺสา ภาณิสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
 ภาณนฺตสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส โหติ มฺมฺสา ภาณามฺมฺติ
 ภาณิตสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส โหติ มฺมฺสา มยา ภาณิตนฺตติ
 วินิชาย ทิฏฐิจิ วินิชาย ขนฺตี วินิชาย รุจฺจํ ฯ สฺตคฺคหากาเวหิ ปจฺมสฺสฺสฺส
 วสฺสมุหฺหิติ สฺมฺปนฺนาณมฺมฺสา ภาณนฺตสฺสฺสฺสฺส
 อปาตฺตติ ปาราชิกสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
 ปุพฺเพ วสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส โหติ มฺมฺสา ภาณิสฺส
 ภาณนฺตสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส โหติ มฺมฺสา ภาณามฺมฺติ
 ภาณิตสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส โหติ มฺมฺสา มยา ภาณิตนฺตติ
 วินิชาย ทิฏฐิจิ วินิชาย ขนฺตี วินิชาย รุจฺจํ
 วินิชาย ภาวํ ฯ

[๒๔๒] ตฺหากาเวหิ ปจฺมํ ฅานํ สจฺจฉิกคํ มยาติ สฺมฺปนฺนาณมฺมฺสา
 ภาณนฺตสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส อปาตฺตติ ปาราชิกสฺส
 ปุพฺเพ วสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส โหติ มฺมฺสา ภาณิส
 ภาณนฺตสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส โหติ มฺมฺสา ภาณามฺม
 ภาณิตสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส โหติ มฺมฺสา มยา ภาณิตน
 ตฺหากาเวหิ ปจฺมํ ฅานํ สจฺจฉิกคํ มยาติ สฺมฺปนฺนาณมฺมฺสา
 ภาณนฺตสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส อปาตฺตติ ปาราชิกส
 ปุพฺเพ วสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส โหติ มฺมฺสา ภาณิส
 ภาณนฺตสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส โหติ มฺมฺสา ภาณาม
 ภาณิตสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส โหติ มฺมฺสา มยา ภาณิตน
 วินิชาย ทิฏฐิจิ วินิชาย ขนฺตี ฯ ฉหากาเวหิ ปจฺมํ

๒๕๕] จตุตถปาวราชิกกณฺเฑ ปทภาชนียํ สุตฺธิกํ ฌานํ วิโมกฺโข ๑๘๓

ฌานํ สจฺฉนิกตํ มยาติ สํมุปฺขานมฺุสา ภณฺนตฺสฺส อปฺตฺติ ปาวราชิกสฺส
ปฺุพฺเพ วสฺส โหติ มฺุสา ภณฺนิตฺสฺสนฺติ ภณฺนตฺสฺส โหติ มฺุสา
ภณฺนามํติ ภณฺนิตฺสฺส โหติ มฺุสา มยา ภณฺนิตฺตฺติ วินิชาย
ทฺิฏฺฐจํ วินิชาย ฆนฺตํ วินิชาย รุจํ ฯ สตฺตฺตฺทากาเรหิ ปจฺฉมํ
ฌานํ สจฺฉนิกตํ มยาติ สํมุปฺขานมฺุสา ภณฺนตฺสฺส อปฺตฺติ ปาวราชิกสฺส
ปฺุพฺเพ วสฺส โหติ มฺุสา ภณฺนิตฺสฺสนฺติ ภณฺนตฺสฺส โหติ มฺุสา
ภณฺนามํติ ภณฺนิตฺสฺส โหติ มฺุสา มยา ภณฺนิตฺตฺติ วินิชาย
ทฺิฏฺฐจํ วินิชาย ฆนฺตํ วินิชาย รุจํ วินิชาย ภาวํ (ยถา อิทํ
ปจฺฉมํ ฌานํ วิตุถาวริตํ เขวํ สํพฺพิมํ วิตุถาวเรตฺทฺพิ ฯ)

[๒๕๓] ตํหากาเรหิ ทฺุติยํ ฌานํ ตฺุติยํ ฌานํ จตุตฺถํ ฌานํ สํมา-
ปฺุชฺชํ สํมาปฺุชฺชามิ สํมาปฺุโน จตุตฺถสฺส ฌานสฺส ตาภิมฺุหิ วสฺมิหิ
จตุตฺถํ ฌานํ สจฺฉนิกตํ มยาติ สํมุปฺขานมฺุสา ภณฺนตฺสฺส อปฺตฺติ
ปาวราชิกสฺส ปฺุพฺเพ วสฺส โหติ มฺุสา ภณฺนิตฺสฺสนฺติ ภณฺนตฺสฺส
โหติ มฺุสา ภณฺนามํติ ภณฺนิตฺสฺส โหติ มฺุสา มยา ภณฺนิตฺตฺติ
วินิชาย ทฺิฏฺฐจํ วินิชาย ฆนฺตํ วินิชาย รุจํ วินิชาย ภาวํ ฯ

[๒๕๔] ตํหากาเรหิ สฺุณฺณตํ วิโมกฺขํ อนิมิตฺตํ วิโมกฺขํ อปฺุปฺฉน-
ิหิตํ วิโมกฺขํ สํมาปฺุชฺชํ สํมาปฺุชฺชามิ สํมาปฺุโน อปฺุปฺฉนิตฺสฺส
วิโมกฺขสฺส ตาภิมฺุหิ วสฺมิหิ อปฺุปฺฉนิตฺโต วิโมกฺโข สจฺฉนิกโต มยาติ

๑ อิทํ วจฺฉนํ ยฺุโรปฺิยไปตฺตฺเต อิตฺเรถํ ฌานานํ โอสํถานวาระ จํปิตํ อมฺุหา-
กมฺุปฺน ไปตฺตฺเต มรฺุมฺุรามณฺุณไปตฺตฺเตสุ ๑ อธิ จํปิตฺตฺติ ทฺุฏฺฐจํ ฯ

สัมปชานมุตฺตา ภณนุตฺตํ อปคฺติ ปาราชิกตฺตํ ฯ เป ฯ

[๒๔๕] ตํหากาเวหิ สฺมณฺสํ ตํมาธิ อนิมิตฺตํ ตํมาธิ อปฺปณฺหิตํ ตํมาธิ ตํมาปชฺชํ ตํมาปชฺชามิ ตํมาปนฺโน อปฺปณฺหิตตฺตํ ตํมาธิตฺตํ ตาภิมุหิ วสฺมิหิ อปฺปณฺหิตโต ตํมาธิ.ตฺตํมิตฺตโต มยาติ สัมปชานมุตฺตา ภณนุตฺตํ อปคฺติ ปาราชิกตฺตํ ฯ เป ฯ

[๒๔๖] ตํหากาเวหิ สฺมณฺสํ ตํมาปคฺติ อนิมิตฺตํ ตํมาปคฺติ อปฺปณฺหิตํ ตํมาปคฺติ ตํมาปชฺชํ ตํมาปชฺชามิ ตํมาปนฺโน อปฺปณฺหิตาย ตํมาปคฺติยา ตาภิมุหิ วสฺมิหิ อปฺปณฺหิตตา ตํมาปคฺติ ตฺตํมิตฺตมยาติ สัมปชานมุตฺตา ภณนุตฺตํ อปคฺติ ปาราชิกตฺตํ ฯ เป ฯ

[๒๔๗] ตํหากาเวหิ ติสฺสํ วิชฺชา ตํมาปชฺชํ ตํมาปชฺชามิ ตํมาปนฺโน ติสฺสํ วิชฺชานํ ตาภิมุหิ วสฺมิหิ ติสฺสํ วิชฺชา ตฺตํมิตฺตมยาติ สัมปชานมุตฺตา ภณนุตฺตํ อปคฺติ ปาราชิกตฺตํ ฯ เป ฯ

[๒๔๘] ตํหากาเวหิ จตฺตารโ สติปฏฺฐาเน จตฺตารโ สัมมปฺปชานเน จตฺตารโ อธิทฺธิปาเท ตํมาปชฺชํ ตํมาปชฺชามิ ตํมาปนฺโน จตฺตุนํ อธิทฺธิปาทานํ ตาภิมุหิ วสฺมิหิ จตฺตารโ อธิทฺธิปาทา ตฺตํมิตฺตมยาติ สัมปชานมุตฺตา ภณนุตฺตํ อปคฺติ ปาราชิกตฺตํ ฯ เป ฯ

[๒๔๙] ตํหากาเวหิ ปณฺจจินฺทฺริยานิ ปณฺจ พทานิ ตํมาปชฺชํ ตํมาปชฺชามิ ตํมาปนฺโน ปณฺจจฺจนํ พทานํ ตาภิมุหิ วสฺมิหิ ปณฺจ พทานิ ตฺตํมิตฺตมยาติ สัมปชานมุตฺตา ภณนุตฺตํ อปคฺติ ปาราชิกตฺตํ ฯ เป ฯ

๒๕๔] จตุตถปาวราชิกกณฺเฑ ปทททษณฺเฑ มคฺคทททททท ทตฺตจฺจติทททททท ๓๘๓

[๒๕๐] ตํหททททท ทํททททท ทททททท ทททททท ทททททท
ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท
ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท

[๒๕๑] ตํหททททท ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท
ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท
ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท

[๒๕๒] ตํหททททท ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท
ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท
ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท

[๒๕๓] ตํหททททท ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท
ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท
ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท
ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท

[๒๕๔] ตํหททททท ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท
ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท ทททททท

๓-๓ บ. ม. ทททททท ๑ ๒ ทททททท ๑

อาปคฺติ ปาวราชิกสฺส ๑ เป ๑ ปุพฺพเพ วสฺส โหติ มุสา ภณิตฺถนฺตํ
 ภณนฺตสฺส โหติ มุสา ภณามํติ ภณิตสฺส โหติ มุสา มยา
 ภณิตนฺตํ วินฺชาย ทิฏฺฐิํ วินฺชาย ขนฺตี วินฺชาย รุจิ วินฺชาย ภาวํ ๑
 สํทฺธิกํ นิฏฺฐิตํ ๑

[๒๕๕] ตํหากาเวหิ ปจํมญฺจ ฌานํ ทุคฺคิยญฺจ ฌานํ สํมาปชฺฐิํ
 สํมาปชฺฐามิ สํมาปนฺโน ปจํมสฺส ๑ ฌานสฺส ทุคฺคิยสฺส ๑ ฌานสฺส
 ตาภิมุหิ วสฺมิมุหิ ปจํมญฺจ ฌานํ ทุคฺคิยญฺจ ฌานํ สํจฺฉิกคํ มยาติ
 สํมุปฺขานมุสา ภณนฺตสฺส อาปคฺติ ปาวราชิกสฺส ๑ เป ๑ ตํหากาเวหิ
 ปจํมญฺจ ฌานํ ตคฺคิยญฺจ ฌานํ สํมาปชฺฐิํ สํมาปชฺฐามิ สํมาปนฺโน
 ปจํมสฺส ๑ ฌานสฺส ตคฺคิยสฺส ๑ ฌานสฺส ตาภิมุหิ วสฺมิมุหิ ปจํมญฺจ
 ฌานํ ตคฺคิยญฺจ ฌานํ สํจฺฉิกคํ มยาติ สํมุปฺขานมุสา ภณนฺตสฺส
 อาปคฺติ ปาวราชิกสฺส ๑ เป ๑ ตํหากาเวหิ ปจํมญฺจ ฌานํ จตุคฺคญฺจ
 ฌานํ สํมาปชฺฐิํ สํมาปชฺฐามิ สํมาปนฺโน ปจํมสฺส ๑ ฌานสฺส
 จตุคฺคสฺส ๑ ฌานสฺส ตาภิมุหิ วสฺมิมุหิ ปจํมญฺจ ฌานํ จตุคฺคญฺจ
 ฌานํ สํจฺฉิกคํ มยาติ สํมุปฺขานมุสา ภณนฺตสฺส อาปคฺติ ปาวรา-
 ชิกสฺส ๑ เป ๑

[๒๕๖] ตํหากาเวหิ ปจํมญฺจ ฌานํ สํญฺญตญฺจ วิโมกฺขํ
 ปจํมญฺจ ฌานํ อนิมิตฺตญฺจ วิโมกฺขํ ปจํมญฺจ ฌานํ อปฺปณฺนิตญฺจ
 วิโมกฺขํ สํมาปชฺฐิํ สํมาปชฺฐามิ สํมาปนฺโน ปจํมสฺส ๑ ฌานสฺส
 อปฺปณฺนิตสฺส ๑ วิโมกฺขสฺส ตาภิมุหิ วสฺมิมุหิ ปจํมญฺจ ฌานํ

๒๖๐] จตุตถปารวชิกกถาเท ปทภาชนียํ ชนฺทจกุกํ ๓๖๕

อปฺปณฺหิตโต จ วิโมกฺโข สจฺฉนิกโต มยาติ สํมุขานมฺสา ภาณนฺตสฺส
อาปคฺติ ปารวชิกสฺส ฯ เป ฯ

[๒๕๗] ตํหากาเวหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ สฺสณฺณคณฺจ สฺมาธิ ปจฺมณฺจ
ฌานํ อนินฺนิตฺตณฺจ สฺมาธิ ปจฺมณฺจ ฌานํ อปฺปณฺหิตคณฺจ สฺมาธิ สฺมา-
ปชฺฐิ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส อปฺปณฺหิตสฺส
จ สฺมาธิสฺส ตาภิมฺหิ วสฺสมฺหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ อปฺปณฺหิตโต จ สฺมาธิ
สจฺฉนิกโต มยาติ สํมุขานมฺสา ภาณนฺตสฺส อาปคฺติ ปารวชิกสฺส ฯ เป ฯ

[๒๕๘] ตํหากาเวหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ สฺสณฺณคณฺจ สฺมาปคฺติ
ปจฺมณฺจ ฌานํ อนินฺนิตฺตณฺจ สฺมาปคฺติ ปจฺมณฺจ ฌานํ อปฺปณฺหิต-
คณฺจ สฺมาปคฺติ สฺมาปชฺฐิ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน ปจฺมสฺส จ
ฌานสฺส อปฺปณฺหิตาย จ สฺมาปคฺติยา ตาภิมฺหิ วสฺสมฺหิ ปจฺมณฺจ
ฌานํ อปฺปณฺหิตา จ สฺมาปคฺติ สจฺฉนิกตา มยาติ สํมุขานมฺสา
ภาณนฺตสฺส อาปคฺติ ปารวชิกสฺส ฯ เป ฯ

[๒๕๙] ตํหากาเวหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ ทิสฺโส จ วิชฺชา สฺมาปชฺฐิ
สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส ทิสฺสํนฺนณฺจ วิชฺชานํ
ตาภิมฺหิ วสฺสมฺหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ ทิสฺโส จ วิชฺชา สจฺฉนิกตา
มยาติ สํมุขานมฺสา ภาณนฺตสฺส อาปคฺติ ปารวชิกสฺส ฯ เป ฯ

[๒๖๐] ตํหากาเวหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ จตุตาโร จ สติปฏฺฐาเน
ปจฺมณฺจ ฌานํ จตุตาโร จ สํมุขปฺปะชานํ ปจฺมณฺจ ฌานํ จตุตาโร
จ อิทฺธิปาเท สฺมาปชฺฐิ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน ปจฺมสฺส จ

ฌานตฺถ จตฺตุนฺนญจ อิทฺธิปาทานํ ตาภิมฺหิ วสฺสมฺหิ ปจฺมญจ ฌานํ
จตฺตวโร จ อิทฺธิปาทา ตฺจฺฉิกตา มยาติ สฺมฺปชานมฺุตา ภาณนฺตฺถตฺถ
อาปตฺติ ปารวชฺชิกตฺถ ๑ เป ๑

[๒๖๓] ตํหากาเวหิ ปจฺมญจ ฌานํ ปญจ จ อินฺทฺริยานิ
ปจฺมญจ ฌานํ ปญจ จ พตานิ สฺมาปชฺชํ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปฺนฺโน
ปจฺมตฺถ จ ฌานตฺถ ปญจนฺนญจ พตานิ ตาภิมฺหิ วสฺสมฺหิ
ปจฺมญจ ฌานํ ปญจ จ พตานิ ตฺจฺฉิกตานิ มยาติ สฺมฺปชานมฺุตา
ภาณนฺตฺถตฺถ อาปตฺติ ปารวชฺชิกตฺถ ๑ เป ๑

[๒๖๔] ตํหากาเวหิ ปจฺมญจ ฌานํ ตตฺต จ โพชฺฌนฺจ
สฺมาปชฺชํ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปฺนฺโน ปจฺมตฺถ จ ฌานตฺถ
ตตฺตุนฺนญจ โพชฺฌนฺจคานํ ตาภิมฺหิ วสฺสมฺหิ ปจฺมญจ ฌานํ ตตฺต จ
โพชฺฌนฺจว ตฺจฺฉิกตา มยาติ สฺมฺปชานมฺุตา ภาณนฺตฺถตฺถ อาปตฺติ
ปารวชฺชิกตฺถ ๑ เป ๑

[๒๖๕] ตํหากาเวหิ ปจฺมญจ ฌานํ อริยญจ อฏฺฐจฺงฺกิกํ มคฺคํ
สฺมาปชฺชํ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปฺนฺโน ปจฺมตฺถ จ ฌานตฺถ อริยตฺถ
จ อฏฺฐจฺงฺกิกตฺถ มคฺคตฺถ ตาภิมฺหิ วสฺสมฺหิ ปจฺมญจ ฌานํ อริโย
จ อฏฺฐจฺงฺกิกโก มคฺคโค ตฺจฺฉิกโต มยาติ สฺมฺปชานมฺุตา ภาณนฺตฺถตฺถ
อาปตฺติ ปารวชฺชิกตฺถ ๑ เป ๑

[๒๖๖] ตํหากาเวหิ ปจฺมญจ ฌานํ โสฺตฺวาปตฺติผลญจ ปจฺมญจ
ฌานํ ตฺถทาคามิผลญจ ปจฺมญจ ฌานํ อนนาคามิผลญจ ปจฺมญจ

๒๖๖] จตุตถปารวชิกกณฺเฑ ปทภาชนียํ ๑๘๗

ณานํ อรหตุคผลณฺจํ สฺมาปชฺฐิ สฺมาปชฺฐามิ สฺมาปนฺโน ปจฺมสฺส
จ ฌานสฺส อรหตุคผลสฺส^๒ จ ฌาภิมุหิ วสฺมิมุหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ
อรหตุคผลณฺจ สจฺฉนิกคํ มยาติ สฺมฺปชานมฺสา ภาณนุคสฺส อापคฺติ
ปารวชิกกสฺส ๑ เป ๑

[๒๖๕] ตํหากาเวหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ สฺมาปชฺฐิ สฺมาปชฺฐามิ
สฺมาปนฺโน ราโค จ เม จตุโต ๑ เป ๑ ปจฺมณฺจ ฌานํ สฺมาปชฺฐิ
๑ เป ๑ โทโส จ เม จตุโต ๑ เป ๑ ปจฺมณฺจ ฌานํ สฺมาปชฺฐิ
๑ เป ๑ โมโห จ เม จตุโต ๑ เป ๑ มุคฺโต ปหฺโน ปฏฺิ
นิตฺสฺสฺสจฺจ อุกฺเขยฺยิตฺ สฺมฺกฺเขยฺยิตฺ สฺมฺปชานมฺสา ภาณนุคสฺส อापคฺติ
ปารวชิกกสฺส ๑ เป ๑

[๒๖๖] ตํหากาเวหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ สฺมาปชฺฐิ สฺมาปชฺฐามิ
สฺมาปนฺโน ราภา จ เม จิตฺตํ ฌินฺนฺวรณํ โทสา จ เม จิตฺตํ
ฌินฺนฺวรณํ โมหา จ เม จิตฺตํ ฌินฺนฺวรณนฺติ สฺมฺปชานมฺสา ภาณนุคสฺส
อापคฺติ ปารวชิกกสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มฺสา ภาณิตฺสฺสนฺติ
ภาณนุคสฺส โหติ มฺสา ภาณามํติ ภาณิตฺสฺส โหติ มฺสา มยา
ภาณิตนฺติ ฌินฺนฺชาย ฌินฺนฺจํ ฌินฺนฺชาย ฌนฺคํ ฌินฺนฺชาย ฌจฺจํ ฌินฺนฺชาย ภาวํ ๑
๑๘๗ ฌนฺทจกุกํ ฌินฺนฺจิตํ ๑

๑-๒ ยํ อธิ อรหตุคผลนฺติ จ อรหตุคผลสฺสํตํ จ ทิสฺสํติ ตํ
ยุโรปฺยมรมฺมโปตฺถเกสฺ อรหตุคนฺติ จ อรหตุคสฺสํตํ จ ทิสฺสํตํติ
สฺพพฺพตฺถ ฌาตฺพพํ ๑

[๒๖๗] คีฬาภาเวหิ ทุคฺคิยญฺจ ฉานํ คคฺคิยญฺจ ฉานํ สฺมาปชฺฐี
 สฺมาปชฺฐามิ สฺมาปนฺโน ทุคฺคิยสฺส ๑ ฉานสฺส คคฺคิยสฺส ๑ ฉานสฺส
 ตาภิมฺหิ วสฺสมฺหิ ทุคฺคิยญฺจ ฉานํ คคฺคิยญฺจ ฉานํ สจฺจฉิกตํ มยาติ
 สฺมาปชานมฺหฺตา ภณฺณคฺคฺสฺส อปคฺคฺติ ปาวราชิกสฺส ๑ เป ๑ คีฬาภาเวหิ
 ทุคฺคิยญฺจ ฉานํ จคฺคฺคฺตญฺจ ฉานํ สฺมาปชฺฐี สฺมาปชฺฐามิ สฺมาปนฺโน
 ทุคฺคิยสฺส ๑ ฉานสฺส จคฺคฺคฺตสฺส ๑ ฉานสฺส ตาภิมฺหิ วสฺสมฺหิ
 ทุคฺคิยญฺจ ฉานํ จคฺคฺคฺตญฺจ ฉานํ สจฺจฉิกตํ มยาติ สฺมาปชานมฺหฺตา
 ภณฺณคฺคฺสฺส อปคฺคฺติ ปาวราชิกสฺส ๑ เป ๑ คีฬาภาเวหิ ทุคฺคิยญฺจ
 ฉานํ สฺมฺมฺมคฺคฺญฺจ วิโมกฺขํ ทุคฺคิยญฺจ ฉานํ อนิมิตฺตคฺคฺญฺจ วิโมกฺขํ
 ทุคฺคิยญฺจ ฉานํ อปฺปณฺนิหิตคฺคฺญฺจ วิโมกฺขํ ทุคฺคิยญฺจ ฉานํ สฺมฺมคฺคฺญฺจ
 สฺมาธิํ ทุคฺคิยญฺจ ฉานํ อนิมิตฺตคฺคฺญฺจ สฺมาธิํ ทุคฺคิยญฺจ ฉานํ อปฺปณฺนิ-
 หิตคฺคฺญฺจ สฺมาธิํ ทุคฺคิยญฺจ ฉานํ สฺมฺมคฺคฺญฺจ สฺมาปคฺคฺติํ ทุคฺคิยญฺจ ฉานํ
 อนิมิตฺตคฺคฺญฺจ สฺมาปคฺคฺติํ ทุคฺคิยญฺจ ฉานํ อปฺปณฺนิหิตคฺคฺญฺจ สฺมาปคฺคฺติ
 ทุคฺคิยญฺจ ฉานํ คิสฺสํ ๑ วิชฺชา ทุคฺคิยญฺจ ฉานํ จคฺคฺตาโร ๑
 สคฺคิยฺจฺจเน ทุคฺคิยญฺจ ฉานํ จคฺคฺตาโร ๑ สฺมฺมปฺปชานเน ทุคฺคิยญฺจ
 ฉานํ จคฺคฺตาโร ๑ อิทฺธิปาเท ทุคฺคิยญฺจ ฉานํ ปญฺจ ๑ อินฺทฺริยานิ
 ทุคฺคิยญฺจ ฉานํ สคฺค ๑ โปชฺฌญฺจ ทุคฺคิยญฺจ ฉานํ อริยญฺจ
 อฏฺฐจฺจกิกํ มคฺคํ ทุคฺคิยญฺจ ฉานํ สคฺคปคฺคฺติผลคฺคฺญฺจ ทุคฺคิยญฺจ ฉานํ
 สกฺทาคามิผลคฺคฺญฺจ ทุคฺคิยญฺจ ฉานํ อนาคามิผลคฺคฺญฺจ ทุคฺคิยญฺจ ฉานํ
 อรหตฺตผลคฺคฺญฺจ สฺมาปชฺฐี ๑ เป ๑ ทุคฺคิยญฺจ ฉานํ สฺมาปชฺฐี วา โค

จ เม จตุโต ๑เป ๑ โทโส จ เม จตุโต ๑เป ๑ โมโห จ
เม จตุโต ๑เป ๑ มุคฺโต ปทโน ปฏฺฐินิสฺสํญฺโจ อุกฺเขมิโต สํมุกฺเขมิโต
๑เป ๑ ทุคฺติยญฺจ ฌานํ สํมาปชฺฐี ราคํ จ เม จิตฺตํ ๑เป ๑ ฌานํ ๑เป ๑
ทุคฺติยญฺจ ฌานํ สํมาปชฺฐี โทสา จ เม จิตฺตํ ๑เป ๑ ฌานํ ๑เป ๑
ฌานํ สํมาปชฺฐี โมหา จ เม จิตฺตํ ๑เป ๑ ฌานํ ๑เป ๑ สํปชานมฺุสา
ภณฺนตฺถสฺส อปคฺติ ปารวชิกกฺกสฺส ๑เป ๑ คํหากาเวหิ ทุคฺติยญฺจ
ฌานํ ปจฺจมญฺจ ฌานํ สํมาปชฺฐี สํมาปชฺฐามิ สํมาปนฺโน ทุคฺติยญฺจ
จ ฌานสฺส ปจฺจมสฺส จ ฌานสฺส ตาภิมฺหิ ๑เป ๑ ฌานํ ๑เป ๑
ฌานํ ปจฺจมญฺจ ฌานํ สจฺฉิกคํ มยาติ สํปชานมฺุสา ภณฺนตฺถสฺส
อปคฺติ ปารวชิกกฺกสฺส ๑เป ๑

พทฺธจกฺกํ นิฏฺฐิตํ ๑

เอวํ เอเกกํ มุตฺตํ กาทฺตุน พทฺธจกฺกํ ปวิจฺจตฺกํ กคฺคพพฺ ๑

อิทํ สจฺฉิตฺตํ ๑

[๒๖๘] คํหากาเวหิ โมหา จ เม จิตฺตํ ๑เป ๑ ฌานํ ๑เป ๑
ฌานํ สํมาปชฺฐี สํมาปชฺฐามิ สํมาปนฺโน โมหา จ เม จิตฺตํ
๑เป ๑ ฌานํ ๑เป ๑ ปจฺจมสฺส จ ฌานสฺส ตาภิมฺหิ ๑เป ๑ ฌานํ ๑เป ๑
ฌานํ ปจฺจมญฺจ ฌานํ สจฺฉิกคํ มยาติ สํปชานมฺุสา
ภณฺนตฺถสฺส อปคฺติ ปารวชิกกฺกสฺส ๑เป ๑ คํหากาเวหิ โมหา จ
เม จิตฺตํ ๑เป ๑ ฌานํ ๑เป ๑ ทุคฺติยญฺจ ฌานํ ๑เป ๑ ทุคฺติยญฺจ ฌานํ ๑เป ๑

๑ อิทํ ปาจฺจทฺถวญฺจ ๑เป ๑ ยฺุโรปฺปิโยปคฺตเกเยว น ทิสฺสตี ๑

ฌานํ สុญฺญตณฺญํ วิโมกฺขํ อนิมิตฺตณฺญํ วิโมกฺขํ อปฺปณฺนิหิตณฺญํ
 วิโมกฺขํ สุญฺญตณฺญํ สฺมาธิํ อนิมิตฺตณฺญํ สฺมาธิํ อปฺปณฺนิหิตณฺญํ
 สฺมาธิํ สุญฺญตณฺญํ สฺมาปคฺคํ อนิมิตฺตณฺญํ สฺมาปคฺคํ อปฺปณฺนิหิตณฺญํ
 สฺมาปคฺคํ ทิสฺสุโต ๑ วิชฺชา จตฺตารโ ๑ สฺตปิฏฺฐาเน จตฺตารโ
 ๑ สฺมมฺปฺปชานเ จตฺตารโ ๑ อิทฺธิปาเท ปญฺจ ๑ อินฺทฺริยานิ
 ปญฺจ ๑ พฺถานิ สฺตฺต ๑ โปษฺฌงฺเก อริยณฺจ อฏฺฐังฺกิกํ มคฺคํ
 โสฺตปาปคฺคิณฺตณฺญํ สกฺทากาไมณฺตณฺญํ อนากาไมณฺตณฺญํ อรหฺตคฺคณฺตณฺญํ
 สฺมาปชฺฐิํ ๑ เป ๑ ราโค ๑ เม จตฺโต ๑ เป ๑ โทโส ๑
 เม จตฺโต ๑ เป ๑ โมโห ๑ เม จตฺโต วนฺโต มุคฺโต ปทฺธีโน
 ปฏฺฐินิสฺสํญฺโซ อุกฺเขจฺจ
 สฺมฺปชานมฺุสา ภาณนฺตฺสฺส อปคฺคิ ปาราชิกฺสฺส ๑ เป ๑

เอกมฺุถกํ สฺงฺขิตฺกํ นิฏฺฐิตํ ๑

[๒๖๘] ทุมฺุถกมฺุขี ติมฺุถกมฺุขี จคฺมฺุถกมฺุขี ปญฺจมฺุถกมฺุขี ฉมฺุถกมฺุขี
 สฺตฺตมฺุถกมฺุขี อฏฺฐมฺุถกมฺุขี นวมฺุถกมฺุขี ทสฺมฺุถกมฺุขี ยถา เอกมฺุถกํ
 วิคฺคาวรฺติ เอวเมว วิคฺคาวเรตพฺพิ ๑

อิทํ สฺพพมฺุถกํ ๑

[๒๗๐] ตํหากาเรหิ ๑ เป ๑ สฺตฺตํหากาเรหิ ปจฺจมฺุญจ ฌานํ
 ทุคฺคิยณฺจ ฌานํ ตคฺคิยณฺจ ฌานํ จคฺคฺตณฺญํ ฌานํ สุญฺญตณฺญํ

๑ ยฺ. โปคฺคเก น ปญฺญาบายติ ๑

วิโมกฺข์ อนิมิตฺตญฺจ วิโมกฺข์ อปฺปณฺนิหิตญฺจ วิโมกฺข์ สํญฺเจตญฺจ
สํมาธิ์ อนิมิตฺตญฺจ สํมาธิ์ อปฺปณฺนิหิตญฺจ สํมาธิ์ สํญฺเจตญฺจ
สํมาปคฺคิ์ อนิมิตฺตญฺจ สํมาปคฺคิ์ อปฺปณฺนิหิตญฺจ สํมาปคฺคิ์ ทิสฺสุโส
จ วิชฺฐา จตฺตาโร จ สติปญฺจํเน จตฺตาโร จ สํมมฺปฺปจฺฉาเน
จตฺตาโร จ อิทฺธิปาทะ ปญฺจ จ อินฺทฺริยานิ ปญฺจ จ
พทานิ สํตฺต จ โภชฺณญฺเจ อริยญฺจ อญฺจํจกิกํ มคฺคํ โสคาปคฺคิ-
ผลญฺจ สํกทาคามีผลญฺจ อนาคามีผลญฺจ อรหตฺตผลญฺจ สํมาปชฺฐิ์
สํมาปชฺฐามิ สํมาปนฺโน ๑ เป ๑ ราโค จ เม จตฺโต ๑ เป ๑
โทโส จ เม จตฺโต ๑ เป ๑ โมโห จ เม จตฺโต จนฺโต
มฺมุตฺโต ปหฺโน ปญฺนิสฺสํญฺโส อุกฺเขยฺยโค สํมุกฺเขยฺยโค ภาคา จ
เม จิตฺตํ วิษฺวณฺเฑ โทสา จ เม จิตฺตํ วิษฺวณฺเฑ โมหา
จ เม จิตฺตํ วิษฺวณฺเฑติ สํมฺปชฺชานมฺมุสา ภณฺเฑตฺตํ อปคฺคิ
ปารวชิกกณฺเฑ ปุพฺเพ วสฺสํ โหติ มฺมุสา ภณฺเฑตฺตํ
โหติ มฺมุสา ภณฺเฑตฺตํ โหติ มฺมุสา มยา ภณฺเฑตฺตํ
วินิชฺชาย ทัชฺฐิ์ วินิชฺชาย ฆนฺตี วินิชฺชาย รุจฺฉิ์ วินิชฺชาย ภาวํ ๑

สํพฺพมฺมุถกํ นิฏฺฐิตํ ๑
สํทฺธิกวารกถา นิฏฺฐิตา ๑

๑ อิทํ ปาจฺทวณฺเฑ สํพฺพไปคฺคกณฺเฑ น ทิสฺสุติ ๑

[๒๗๓] คีฬาการเวหิ ปจัม ฌานํ สมาปชฺชินฺทิตฺติ วตฺตคฺคาโม ทฺติยํ
 ฌานํ สมาปชฺชินฺทิตฺติ สํมุปฺชานมฺมุตา ภณฺณตฺตํ ปฏฺธิวិชาณนฺตฺตํ
 อาปคฺคิตฺติ ปาราชิกตฺตํ น ปฏฺธิวិชาณนฺตฺตํ อาปคฺคิตฺติ กุตฺตจฺจุยตฺตํ
 ๑ เป ๑ คีฬาการเวหิ ปจัม ฌานํ สมาปชฺชินฺทิตฺติ วตฺตคฺคาโม ทฺติยํ
 ฌานํ สมาปชฺชินฺทิตฺติ สํมุปฺชานมฺมุตา ภณฺณตฺตํ ปฏฺธิวิชาณนฺตฺตํ
 อาปคฺคิตฺติ ปาราชิกตฺตํ น ปฏฺธิวิชาณนฺตฺตํ อาปคฺคิตฺติ กุตฺตจฺจุยตฺตํ
 ๑ เป ๑ คีฬาการเวหิ ปจัม ฌานํ สมาปชฺชินฺทิตฺติ วตฺตคฺคาโม จตฺตคฺคํ
 ฌานํ สมาปชฺชินฺทิตฺติ สํมุปฺชานมฺมุตา ภณฺณตฺตํ ปฏฺธิวิชาณนฺตฺตํ
 อาปคฺคิตฺติ ปาราชิกตฺตํ น ปฏฺธิวิชาณนฺตฺตํ อาปคฺคิตฺติ กุตฺตจฺจุยตฺตํ ๑ เป ๑
 คีฬาการเวหิ ปจัม ฌานํ สมาปชฺชินฺทิตฺติ วตฺตคฺคาโม สํญฺญคฺคํ วิโมกฺขํ
 อนินิฏฺคํ วิโมกฺขํ อปฺปณฺนิหิตํ วิโมกฺขํ สํญฺญคฺคํ สํมาธิํ อนินิฏฺคํ
 สํมาธิํ อปฺปณฺนิหิตํ สํมาธิํ สํญฺญคฺคํ สํมาปคฺคิตฺติ อนินิฏฺคํ สํมาปคฺคิตฺติ
 อปฺปณฺนิหิตํ สํมาปคฺคิตฺติ คิสุโส วิชฺชา จตฺตคาโร ตฺติปฏฺฐจฺจาเน จตฺตคาโร
 สํมุมฺบปฺชานเน จตฺตคาโร อิทฺธิปาเท ปณฺณจินฺทริยานิ ปณฺณจ พฺถานิ สํตฺต
 โภชฺชณฺจเค อริยํ อฏฺฐจฺจกิตฺติ มคฺคํ โสคาปคฺคิตฺตํ สกฺทาคามิณฺตํ
 อนาคามิณฺตํ อรหตฺตมณฺตํ สมาปชฺชินฺทิตฺติ สํมุปฺชานมฺมุตา ภณฺณตฺตํ ปฏฺธิ-
 วิชาณนฺตฺตํ อาปคฺคิตฺติ ปาราชิกตฺตํ น ปฏฺธิวิชาณนฺตฺตํ อาปคฺคิตฺติ
 กุตฺตจฺจุยตฺตํ ๑ เป ๑ คีฬาการเวหิ ปจัม ฌานํ สมาปชฺชินฺทิตฺติ วตฺตคฺคาโม
 ราวโค เม จตฺโต ๑ เป ๑ โทโส เม จตฺโต ๑ เป ๑ โมโห เม
 จตฺโต วนฺโต มุคฺโต ปหีนฺโน ปฏฺธินฺตํสฺสจฺจ โข อุกฺเขจฺจโค สํมุคฺเขจฺจโค

๒๗๒] จตุตถปาวราชิกกณฺเฑ วตฺถุณิสฺสํวรกฺขฺสํ พทฺธจกฺกํ ๑๘๓

สํปฺชานมฺุสํ ภาณนฺตฺสํ ปฏฺิวิธานนฺตฺสํ อปฺตฺติ ปาวราชิกฺขฺสํ
น ปฏฺิวิธานนฺตฺสํ อปฺตฺติ กุตฺตจฺจยฺสํ ๑เป ๑ คํหากาเวหิ ปจฺมํ
ณานํ สํมาปชฺชฺนฺติ วตฺตฺกาโม รากา เม จิตฺตํ วิณฺวณฺณํ โทสํ
เม จิตฺตํ วิณฺวณฺณํ โมหา เม จิตฺตํ วิณฺวณฺณนฺติ สํปฺชาน-
มฺุสํ ภาณนฺตฺสํ ปฏฺิวิธานนฺตฺสํ อปฺตฺติ ปาวราชิกฺขฺสํ น
ปฏฺิวิธานนฺตฺสํ อปฺตฺติ กุตฺตจฺจยฺสํ ปุพฺเพ วสฺสํ โหติ มฺุสํ
ภาณิสฺสํนฺติ ภาณนฺตฺสํ โหติ มฺุสํ ภาณามํติ ภาณิสฺสํ โหติ
มฺุสํ มยา ภาณิตฺนฺติ วิณิชาย ทฺิจฺจํ วิณิชาย ฆนฺตํ วิณิชาย
รฺุจฺจํ วิณิชาย ภาวํ ๑

วตฺถุณิสฺสํวรกฺขฺสํ นิฏฺเฆปฺทสฺสํ ฆณฺฑจกฺกํ นิฏฺุจฺจํ ๑

[๒๗๒] คํหากาเวหิ ทฺุติยํ ฌานํ สํมาปชฺชฺนฺติ วตฺตฺกาโม คตฺติยํ
ณานํ สํมาปชฺชฺนฺติ สํปฺชานมฺุสํ ภาณนฺตฺสํ ปฏฺิวิธานนฺตฺสํ
อปฺตฺติ ปาวราชิกฺขฺสํ น ปฏฺิวิธานนฺตฺสํ อปฺตฺติ กุตฺตจฺจยฺสํ
๑เป ๑ คํหากาเวหิ ทฺุติยํ ฌานํ สํมาปชฺชฺนฺติ วตฺตฺกาโม โมหา
เม จิตฺตํ วิณฺวณฺณนฺติ สํปฺชานมฺุสํ ภาณนฺตฺสํ ปฏฺิวิธานนฺตฺสํ
อปฺตฺติ ปาวราชิกฺขฺสํ น ปฏฺิวิธานนฺตฺสํ อปฺตฺติ กุตฺตจฺจยฺสํ
๑เป ๑ คํหากาเวหิ ทฺุติยํ ฌานํ สํมาปชฺชฺนฺติ วตฺตฺกาโม ปจฺมํ ฌานํ
สํมาปชฺชฺนฺติ สํปฺชานมฺุสํ ภาณนฺตฺสํ ปฏฺิวิธานนฺตฺสํ อปฺตฺติ

๑ ย. วตฺตฺวิธํวรกฺขฺสํ เอกมฺุตฺกสฺสํ ฆณฺฑจกฺกํ ๑ ม. วตฺตฺวิธํวรกฺขฺสํ
ฆณฺฑจกฺกํ ๑

ปาราชิกสฺส น ปฏิชานนุตฺถสฺส อาปคฺติ กุตฺตจฺจยสฺส ๑ เป ๑
 วตฺถุณิสฺสํวารกสฺส^๒ เอกมฺตก^๓ พทฺธจกุก^๓ ๑
 มฺต^๔ สงฺฆิตฺต^๕ ๑

[๒๗๓] ตํหากาเรหิ โมหา เม จิตฺตํ วิเนวฺรณนฺติ วตฺตกาโม
 ปจํมํ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ สํบฺชานมฺสา ภาณนุตฺถสฺส ปฏิชานนุตฺถสฺส
 อาปคฺติ ปาราชิกสฺส น ปฏิชานนุตฺถสฺส อาปคฺติ กุตฺตจฺจยสฺส
 ๑ เป ๑ ตํหากาเรหิ โมหา เม จิตฺตํ วิเนวฺรณนฺติ วตฺตกาโม
 โทสา เม จิตฺตํ วิเนวฺรณนฺติ สํบฺชานมฺสา ภาณนุตฺถสฺส ปฏิ-
 ชานนุตฺถสฺส อาปคฺติ ปาราชิกสฺส น ปฏิชานนุตฺถสฺส อาปคฺติ
 กุตฺตจฺจยสฺส ๑ เป ๑

วตฺถุณิสฺสํวารกสฺส เอกมฺตกํ สงฺฆิตฺตํ นิฏฺฐิตํ ๑

[๒๗๔] ตํหากาเรหิ ปจํมญฺจ ฌานํ ทฺตฺติยญฺจ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ
 วตฺตกาโม ตฺตฺติยญฺจ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ สํบฺชานมฺสา ภาณนุตฺถสฺส
 ปฏิชานนุตฺถสฺส อาปคฺติ ปาราชิกสฺส น ปฏิชานนุตฺถสฺส อาปคฺติ
 กุตฺตจฺจยสฺส ๑ เป ๑ ตํหากาเรหิ ปจํมญฺจ ฌานํ ทฺตฺติยญฺจ ฌานํ
 สฺมาปชฺชินฺติ วตฺตกาโม โมหา เม จิตฺตํ วิเนวฺรณนฺติ สํบฺชานมฺสา

๓ ยมิช วตฺถุณิสฺสํวารกสฺสํสาติ ตํ ยฺโรปฺปิยไปตฺตเก วตฺตวิสํวาร-
 กสฺสํสาติ มรฺมมไปตฺตเก วตฺตวิสํวารกสฺสํสาติ วามญฺจไปตฺตเก วตฺต-
 ญิสฺสํวารกสฺสํสาติ ทิสฺสํคํติ สํพทฺต ฌาตพฺพ^๖ ๑ ๒ ยฺ. ม. วา.
 เอกมฺตกสฺส ๑ ๓-๔ ยฺ. ม. พทฺธจกุกมฺตํ สงฺฆิตฺตํ ๑

๒๗๖] จตุตถปาราชิกกณฺเฑ ปทภาชนียํ ทุมฺตํ พทฺชจกฺกํ ๑๘๕

ภณฺนุตฺตํ ปฏิวิธานนุตฺตํ อปคฺติ ปาราชิกสฺส น ปฏิวิธานนุ-
ตฺตํ อปคฺติ กุตฺตจฺจยสฺส ฯ เป ฯ

วคฺตฺตนิสฺสํวรกสฺสํ ทุมฺตํ ชนฺทจกฺกํ ฯ

[๒๗๕] ตํหากาเรหิ ทฺติยญฺจ ฌานํ คติยญฺจ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ
วคฺตฺกาโม จตุตฺตํ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ สํปชานมฺสา ภณฺนุตฺตํ
ปฏิวิธานนุตฺตํ อปคฺติ ปาราชิกสฺส น ปฏิวิธานนุตฺตํ อปคฺติ
กุตฺตจฺจยสฺส ฯ เป ฯ ตํหากาเรหิ ทฺติยญฺจ ฌานํ คติยญฺจ ฌานํ
สฺมาปชฺชินฺติ วคฺตฺกาโม โมหา เม จิตฺตํ วิหฺวณฺนุติ สํปชาน-
มฺสา ภณฺนุตฺตํ ปฏิวิธานนุตฺตํ อปคฺติ ปาราชิกสฺส น ปฏิ-
วิธานนุตฺตํ อปคฺติ กุตฺตจฺจยสฺส ฯ เป ฯ ตํหากาเรหิ ทฺติยญฺจ
ฌานํ คติยญฺจ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ วคฺตฺกาโม ปจฺมํ ฌานํ
สฺมาปชฺชินฺติ สํปชานมฺสา ภณฺนุตฺตํ ปฏิวิธานนุตฺตํ อปคฺติ
ปาราชิกสฺส น ปฏิวิธานนุตฺตํ อปคฺติ กุตฺตจฺจยสฺส ฯ เป ฯ

วคฺตฺตนิสฺสํวรกสฺสํ ทุมฺตํ พทฺชจกฺกํ ฯ

[๒๗๖] ตํหากาเรหิ โทสา จ เม จิตฺตํ วิหฺวณฺนํ โมหา จ เม จิตฺตํ
วิหฺวณฺนุติ วคฺตฺกาโม ปจฺมํ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ สํปชานมฺสา
ภณฺนุตฺตํ ปฏิวิธานนุตฺตํ อปคฺติ ปาราชิกสฺส น ปฏิวิธานนุ-
ตฺตํ อปคฺติ กุตฺตจฺจยสฺส ฯ เป ฯ ตํหากาเรหิ โทสา จ เม จิตฺตํ
วิหฺวณฺนํ โมหา จ เม จิตฺตํ วิหฺวณฺนุติ วคฺตฺกาโม รากา เม จิตฺตํ
วิหฺวณฺนุติ สํปชานมฺสา ภณฺนุตฺตํ ปฏิวิธานนุตฺตํ อปคฺติ

ปาวาชิกถุสฺส น ปฏิวินยานนุถุสฺส อापคฺติ ฤตฺตจฺจยถุสฺส ฯเป ฯ
วตฺถุณิถุสฺสวรกถุสฺส ทุมฺมถํ ถงฺกิตฺตํ นิฏฺฐิตํ ๑

[๒๗๗] ติมฺมถํบี จตุมฺมถํบี ปณฺจมฺมถํบี ฉมฺมถํบี สฺสตุตฺมถํบี
อฏฺฐมฺมถํบี นวมฺมถํบี ทสฺสมฺมถํบี กาคพฺพํ ยถา นิฏฺฐิตฺตฺตฺตฺตํ
เอเกกมฺมถํบี กเถตพฺพํ ๑ ยถา เอกมฺมถํ วิตุถาวรํ เอวเมว
วิตฺถาวเรตพฺพํ ๑

อิทํ สฺสพฺพมฺมถํ ๑

[๒๗๘] ตํหากาเรหิ ฯเป ฯ สฺสตุตฺหากาเรหิ ปจฺจมณฺจ ฌานํ
ทฺฐิตยณฺจ ฌานํ คตฺถยณฺจ ฌานํ จตุตฺถยณฺจ ฌานํ สฺสยฺยณฺจ วิโมกฺขํ
อนิมิตฺตยณฺจ วิโมกฺขํ อปฺปปณฺนิหิตยณฺจ วิโมกฺขํ สฺสยฺยณฺจ สฺมาธิ
อนิมิตฺตยณฺจ สฺมาธิ อปฺปปณฺนิหิตยณฺจ สฺมาธิ สฺสยฺยณฺจ สฺมาปคฺติ
อนิมิตฺตยณฺจ สฺมาปคฺติ อปฺปปณฺนิหิตยณฺจ สฺมาปคฺติ ติสฺโส จ วิชฺชา
จตุตฺตารโ จ สฺตีปฏฺฐาเน จตุตฺตารโ จ สฺมมฺปฺปชานเณ จตุตฺตารโ
จ อิทฺฐิปาเท ปณฺจ จ อินฺทฺริยานิ ปณฺจ จ พถานิ สฺสตุต จ
โพชฺฌณฺเจ อริยณฺจ อฏฺฐจฺจฺจิกํ มคฺคํ โสฺตฺตปคฺติผลยณฺจ สกฺทาคามิ-
ผลยณฺจ อนาคามิผลยณฺจ อรหตฺตผลยณฺจ สฺมาปชฺฐิ ราวโ จ เม
จตุโต ฯเป ฯ โทโส จ เม จตุโต ฯเป ฯ โมโห จ เม

๓ ยฺ. ม. ไปตฺถเกสฺสุ ทุมฺมถํ น วิภจฺติ ๑ เอกมฺมถโต ปฏฺฐาย
ทุมฺมถมฺบี ติมฺมถมฺบี ฯเป ฯ ทสฺสมฺมถมฺบี เอวเมว กาคพฺพํ ๑
อิทํ สฺสพฺพมฺมถนฺติ เอกตฺตกเมว ตตฺถ ติจฺฉิตํ ๑

๒๗๘] จตุคตุปาราชิกถณฺเท ปทภาชนํยํ เปยฺยาตปนฺณวรสฺสํ ๓๘๗

จตุโต วนฺโต มุคฺโต ปทํโน ปฏฺนิสฺสํจฺโจ อุกฺเขฏฺโต สฺมุกฺเขฏฺโต
วาคา จ เม จิตฺตํ วิณฺวณฺนํ โทสํ จ เม จิตฺตํ วิณฺวณฺนํ
วตฺตกาโม โมหา จ เม จิตฺตํ วิณฺวณฺนํ สฺมฺปชานมฺสา ภาณนฺตฺสฺส
ปฏฺวิชานนฺตฺสฺส อापตฺติ ปาราชิกสฺส น ปฏฺวิชานนฺตฺสฺส อापตฺติ
กฺกตฺตจฺจยสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มฺสา ภาณิสฺสํนฺติ ภาณนฺตฺสฺส
โหติ มฺสา ภาณามํติ ภาณิตฺสฺส โหติ มฺสา มยา ภาณิตฺนฺติ
วิณฺชาย ทิฏฺฐิํ วิณฺชาย ขนฺตี วิณฺชาย รุจฺฉิํ วิณฺชาย ภาวํ ฯ

วตฺตกฺกนิสฺสํวรสฺสํ จกฺกเปยฺยาตํ นิฏฺฐิตํ ฯ

จตุคฺกามวารกฺกา นิฏฺฐิตา ฯ

[๒๗๘] ตํหากาเรหิ โย เต วิหारे วสฺสิ โส ภิคฺชํ ปจฺมํ
ณานํ สฺมาปชฺชติ สฺมาปชฺชติ สฺมาปนฺโน โส ภิคฺชํ ปจฺมํ สฺสํ
ตํ วสฺสิ เตน ภิคฺชนา ปจฺมํ ณาณํ สจฺฉนฺติ สฺมฺปชานมฺสา
ภาณนฺตฺสฺส ปฏฺวิชานนฺตฺสฺส อापตฺติ กฺกตฺตจฺจยสฺส น ปฏฺวิชานนฺ-
ตฺสฺส อापตฺติ กฺกตฺตจฺจยสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มฺสา ภาณิสฺสํนฺติ
ภาณนฺตฺสฺส โหติ มฺสา ภาณามํติ ภาณิตฺสฺส โหติ มฺสา
มยา ภาณิตฺนฺติ ฯ จตุหากาเรหิ ปณฺจหากาเรหิ ฉหากาเรหิ สฺตฺต-
หากาเรหิ โย เต วิหारे วสฺสิ โส ภิคฺชํ ปจฺมํ ณาณํ สฺมาปชฺชติ
สฺมาปชฺชติ สฺมาปนฺโน โส ภิคฺชํ ปจฺมํ สฺสํ ตํ วสฺสิ
เตน ภิคฺชนา ปจฺมํ ณาณํ สจฺฉนฺติ สฺมฺปชานมฺสา ภาณนฺตฺสฺส

๑ อิตฺโต ปริ ญฺ โปคฺตเก วตฺตกฺกนิสฺสํวรสฺสํ สฺพพมฺมุตฺกนฺตฺตํ อตฺถิ ฯ

ปฏิวิชานนุตถุส อปคฺติ กุตฺตจฺจยถุส น ปฏิวิชานนุตถุส อปคฺติ
 ทุกฺกฏถุส ปุพฺเพ วถุส โหติ มุสา ภณิถุสฺสนฺติ ภณนุตถุส
 โหติ มุสา ภณามํติ ภณิตถุส โหติ มุสา มยา ภณิตนฺติ
 วินิชาย ทิฏฺฐิ วินิชาย ขนฺติ วินิชาย วุจฺฉิ วินิชาย ภาวํ ฯ
 ตํหากาเวหิ โย เตะ วิหาเว วถิ ใส ภิกฺขุ ทุคฺคิยํ ฌานํ คคฺคิยํ
 ฌานํ จคฺคตํ ฌานํ สฺสญฺเจตํ วิโมกฺขํ อนิมิตฺตํ วิโมกฺขํ อปฺปณฺนิหิตํ
 วิโมกฺขํ สฺสญฺเจตํ สํมาธิ อนิมิตฺตํ สํมาธิ อปฺปณฺนิหิตํ สํมาธิ
 สฺสญฺเจตํ สํมาปคฺติ อนิมิตฺตํ สํมาปคฺติ อปฺปณฺนิหิตํ สํมาปคฺติ คิสุโส
 วิชชา จคฺคาโร สติปฏฺฐาเน จคฺคาโร สํมมปฺปชานเน จคฺคาโร อิทฺธิ-
 ปาเท ปณฺจอินฺทริยาणि ปณฺจ พตานิ สคฺคต โพรตฺตมฺเเก อริยํ อฏฺฐังฺกิกํ
 มคฺคํ ใสตฺวาปคฺติผลํ สกฺทาคามิผลํ อนาคามิผลํ อรหคฺคผลํ สํมาปชฺช
 สํมาปชฺชติ สํมาปนฺโน ใส ภิกฺขุ อรหคฺคผลถุส ตาภิ วถิ เตะ
 ภิกฺขุณา อรหคฺคผลํ สจฺฉนิกคฺคณฺติ สํมุชฺชานมุสา ภณนุตถุส ปฏฺวิ-
 วิชานนุตถุส อปคฺติ กุตฺตจฺจยถุส น ปฏฺวิวิชานนุตถุส อปคฺติ
 ทุกฺกฏถุส ฯ เป ฯ ตํหากาเวหิ โย เตะ วิหาเว วถิ คถุส ภิกฺขุโน
 วาโค จคฺโค ฯ เป ฯ โทโส จคฺโค ฯ เป ฯ โมโห จคฺโค วนฺโต มุคฺโค
 ปหํโน ปฏฺวินิถุสฏฺฐโจ อุกฺเขฏฺฐิโต สํมุชฺชเวฏฺฐิโตติ สํมุชฺชานมุสา ภณนุตถุส
 ปฏฺวิวิชานนุตถุส อปคฺติ กุตฺตจฺจยถุส น ปฏฺวิวิชานนุตถุส อปคฺติ
 ทุกฺกฏถุส ฯ เป ฯ ตํหากาเวหิ โย เตะ วิหาเว วถิ คถุส ภิกฺขุโน
 วาคา จิตฺตํ วัณฺโณวณฺ โทสา จิตฺตํ วัณฺโณวณฺ โมหา จิตฺตํ วัณฺโณวณฺนฺติ

[๒๘๐] คั้ห่ากาเวหิ โย เค จั้วรึ ปริภุณฐิ โย เค มีนุชปาตึ
 ปริภุณฐิ โย เค เสน่าสนั ปริภุณฐิ โย เค คิถานปลุจย-
 เกสัชชปริภุชารั ปริภุณฐิ เยน เค วิหาโร ปริภุคุโค เยน เค
 จั้วรึ ปริภุคุคั เยน เค มีนุชปาโค ปริภุคุโค เยน เค เสน่าสนั
 ปริภุคุคั เยน เค คิถานปลุจยเกสัชชปริภุชารั ปริภุคุโค ยั คุวั
 อ่าคมุม วิหารั อทาสึ จั้วรึ อทาสึ มีนุชปาตึ อทาสึ เสน่าสนั อทาสึ
 คิถานปลุจยเกสัชชปริภุชารั อทาสึ โสั ภิกขุ สัณฺณวาคาระ ปจิมั
 ฉานั ทุคิยั ฉานั คคิยั ฉานั จตุคุถั ฉานั สัมาปฐฐิ สัมาปฐฐติ
 สัมาปฐโน โสั ภิกขุ สัณฺณวาคาระ จตุคุถสัถั ฉานสัถั ตาภึ วสั
 เคน ภิกขุณา สัณฺณวาคาระ จตุคุถั ฉานั สัจฺจิกคณฺหิ สัมปชานมุสั
 ภณฺนุคสัถั ปฏิวิชานฺนุคสัถั อापคฺติ ฤถถจุจยสัถั น ปฏิวิชานฺนุ-
 คสัถั อापคฺติ ทุภกฺขสัถั ปุพฺเพ วสัถั โหติ มุสั ภณิสัถัคฺติ
 ภณฺนุคสัถั โหติ มุสั ภณามัคฺติ ภณิสัถั โหติ มุสั มยา ภณิ-
 คณฺหิ วินิชาย ธิฏฐึ วิณิชาย ฆนฺคั วิณิชาย ฐุจึ วิณิชาย ภาวั ฯ

เปຍຍາดปณฺณวรสัถั นิฏฐิตั ฯ

ปลุจยปฏิสัถุคฺตวารกถา นิฏฐิตา ฯ

[๒๘๑] อนापคฺติ อธิมาเนน อนุถุถปนาวชิปฺปายสัถั อุมุมคฺต-
 กสัถั ชิตคฺตจิตคฺตสัถั เวทณฺฏฐสัถั อาทิกมมุภิกสัถัสาติ ฯ

๑ วา. ปลุจยปฏิสัถุคฺตกถา ฯ ย. ม. ไปตุถเกสั ปน น ภินฺนุจึ
 ธิสัถัคฺติ ฯ

[๒๘๒] อธิมานี อรณฺณมฺหิ บีณฺโทปชฺฌณาริยาปโก
 สฺสณฺโณชนา รโห รมฺมา วิหาโร ปจฺจุปฺปฏฺฐิจิโต
 น ทุกฺกวี วิริยมโตปปี มจฺจุโน
 ภายาอุโส วิปฺปฏฺฐิสาริ สฺมฺมา
 วิริเยน โยเคน อราชนาย
 อถ เวทนาย อธิวาสนา ทฺวา
 พฺรหฺมณฺเฑ ปณฺจ วตฺตฺถนิ อณฺณํ พฺยากรณนา คโย
 อคาราวรณนา กามา รติ จาปี อปฺกฺกมิต^๒
 อฏฺฐิจิ เปสฺส อฺโภ คางฆาคกา
 บีณฺโท สํกฺกณฺโโก นิจฺจโตรพฺภิ
 อสฺสึ จ สฺกฺกโรโก สฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
 อสฺสึ จ การณฺโโก สฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
 โย จ สฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
 อณฺนทภาวิ อหุ คามกฺกฺกโก
 กุเป นิมฺมฺมฺมโค หิ สฺสฺสฺสฺสฺส
 คฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺค
 นิจฺจตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต
 มจฺจุตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต

๑. ยฺ. อธิมานเนน ฯ ๒. ยฺ. รติยา ปน ปกฺกมิตฺติ ฯ

โอยกตินี้ สปรตติงคาโรกิริ
 สัสจณินโน . อหุ โจรฆาตโก
 ภิกขุ ภิกขุนี้ สิกขมานา
 สามเนโร อถ สามเนริกา
 กตฺถสปรตฺถ วินยสฺมึ ปพฺพชฺชา
 ปาปกมฺมํ เต อกริสฺสุ ตาวเท

ตโปทา ราชคเห ยฺยทฺธิ นาคาโนคาหเนน จ

โสภิตอ อรหํ ภิกขุ ปณฺจกปฺปตฺตํ สเรติ ฯ

[๒๘๓] เตน โข ปน สมฺเยน อณฺเฑตโร ภิกขุ อธิมาเนน อณฺเฑ
 พุยาภาสี ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสี ภควตา สิกฺขาปทํ ปณฺเฑตฺตํ
 กจฺจึ นฺ โข อหํ ปาราชิกํ อปรตฺติ อปรนฺโนติ ฯ อถโฆ โส ภิกขุ
 ภควโต เขตมคฺคํ อโรเจสี ฯ อนาปรตฺติ ภิกขุ อธิมาเนนาติ ฯ

[๒๘๔] เตน โข ปน สมฺเยน อณฺเฑตโร ภิกขุ ปณฺิชาย อรณฺเฎ
 วิหริติ เอวํ มํ ชโน สมฺภาเวสฺสคฺคิ ฯ ตํ ชโน สมฺภาเวสี ฯ ตสฺส
 กุกฺกุจฺจํ อโหสี ฯ เป ฯ อนาปรตฺติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส น จ ภิกฺขเว
 ปณฺิชาย อรณฺเฎ วคฺคทพฺพิ โย วเสยฺย อปรตฺติ ทุกฺกฏสฺสํสาติ ฯ
 เตน โข ปน สมฺเยน อณฺเฑตโร ภิกขุ ปณฺิชาย ปิณฺุทาย จริติ
 เอวํ มํ ชโน สมฺภาเวสฺสคฺคิ ฯ ตํ ชโน สมฺภาเวสี ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ
 อโหสี ฯ เป ฯ อนาปรตฺติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส น จ ภิกฺขเว ปณฺิชาย
 ปิณฺุทาย จริตพฺพิ โย จเรยฺย อปรตฺติ ทุกฺกฏสฺสํสาติ ฯ

๒๘๖] จตุตถปาวารชิกกณฺเฑ วจิํตวตฺตํ อฺปฺชฺฌายาถิ ปณฺธิ ๒๐๓

[๒๘๕] เตน โข ปน สํเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ อญฺเจตโร
ภิกฺขุํ เอตทโวจ เย อวฺสุโส อมฺหากํ อฺปฺชฺฌายสฺส สํหิ-
วิหาริกา สํพุเพ ๑ อรหฺนฺโตติ ๑ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑
ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสิ ๑ กิจฺจโต ตฺวํ ภิกฺขุติ ๑ อุตฺตปนา-
ชิปฺปาโย อหํ ภควาติ ๑ อนาปฺตฺติ ภิกฺขุ ปาวารชิกสฺส อापฺตฺติ
กุตฺตจฺจยสฺสํสาติ ๑ เตน โข ปน สํเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ
อญฺเจตโร ภิกฺขุํ เอตทโวจ เย อวฺสุโส อมฺหากํ อฺปฺชฺฌายสฺส
อนฺเตวาลิกา สํพุเพ ๑ มหิหฺฐิกา มหฺนุภาวติ ๑ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ
อโหสิ ๑ ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสิ ๑ กิจฺจโต ตฺวํ ภิกฺขุติ ๑
อุตฺตปนาชิปฺปาโย อหํ ภควาติ ๑ อนาปฺตฺติ ภิกฺขุ ปาวารชิกสฺส
อापฺตฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํสาติ ๑

[๒๘๖] เตน โข ปน สํเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ ปณฺธิชฺาย
จฺงกมฺธิ เอวํ มํ ชโน สํฆาเวสฺสํตฺติ ๑ ตํ ชโน สํฆาเวสิ ๑
ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสิ ๑ อนาปฺตฺติ
ภิกฺขุ ปาวารชิกสฺส น จ ภิกฺขเว ปณฺธิชฺาย จฺงกมิตฺพุพฺพิ โย
จฺงกเมยฺเย อापฺตฺติ กุกฺกุจฺจํสํสาติ ๑ เตน โข ปน สํเยน อญฺเจตโร
ภิกฺขุ ปณฺธิชฺาย ติฏฺฐติ ๑ เป ๑ ปณฺธิชฺาย นิสฺสํติ ๑ เป ๑ ปณฺธิชฺาย
เสยฺยํ กปฺเปติ ๑ เอวํ มํ ชโน สํฆาเวสฺสํตฺติ ๑ ตํ ชโน สํฆาเวสิ ๑

๑ ย. ม. จงกมิ ๑ ๒ ย. ม. นิสฺสํติ ๑ ๓ สํพุตฺถ กปฺเปสฺสํ
ทิสฺสํติ ๑

คตฺถํ กุกกุจฺจํ อโหสิ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสิ ฯ อนาปคฺติ
ภิกฺขุ ปารวชิกตฺถํ น จ ภิกฺขเว ปณิชาย เสยฺยา กปฺเปตพฺพา
โย กปฺเปยฺย อापคฺติ ทุกฺกฏตฺถํสาติ ฯ

[๒๘๗] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ อณฺเฏตโร
ภิกฺขุโน อุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ อุตฺตปติ ฯ โสมี เหวมาห มยฺหึมี
อาวุโส สณฺโณชนา ปหีนาคิ ฯ คตฺถํ กุกกุจฺจํ อโหสิ ฯ
ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสิ ฯ อापคฺติํ ตวํ ภิกฺขุ อापนฺโน
ปารวชิกนฺติ ฯ

[๒๘๘] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ วโหคโต
อุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ อุตฺตปติ ฯ ปรจิตฺตวิฑู ภิกฺขุ ตํ ภิกฺขุํ อปสาเทสิ
มา อาวุโส เหวรुปี อภณิ นตฺเตโส ตฺยฺหนฺติ ฯ คตฺถํ กุกกุจฺจํ
อโหสิ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสิ ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ ปารวชิกตฺถํ
อापคฺติ ทุกฺกฏตฺถํสาติ ฯ เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ
วโหคโต อุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ อุตฺตปติ ฯ เทวตา ตํ ภิกฺขุํ อปสาเทสิ
มา ภนฺเต เหวรุปี อภณิ นตฺเตโส ตฺยฺหนฺติ ฯ คตฺถํ กุกกุจฺจํ
อโหสิ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสิ ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ
ปารวชิกตฺถํ อापคฺติ ทุกฺกฏตฺถํสาติ ฯ

[๒๘๙] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺเฏตโร ภิกฺขุ อณฺเฏตโร
อฺปาสกํ เอตทโวจ โย อาวุโส ตฺยฺหึ วิหาเร วสฺติ โส ภิกฺขุ

๓ สัพพตฺถ เสยฺยํ กปฺเปตพฺพนฺติ ทิสฺสตี ฯ

อนุตตปนาธิปายสัสสาตี ๑ เตน ไช ปน สมนเยน อญจตโร ภิกขุ
 คิตาโน โหติ ๑ คัม ภิกขุ เอตทโวจุ อตุถายสุมโต อตุตฺตริมนุสฺส-
 รมฺโมติ ๑ อวราชนํโย ไช อากุโส รมฺโม อวาทฺทวิริเยนาติ ๑ ศสฺส
 กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกขุ อนุตตปนาธิปายสัสสาตี ๑
 เตน ไช ปน สมนเยน อญจตโร ภิกขุ คิตาโน โหติ ๑ คัม ภิกขุ
 เอตทโวจุ มา ไช อากุโส ภายํติ ๑ นานํ อากุโส มจฺจุโน
 ภายามํติ ๑ ศสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกขุ
 อนุตตปนาธิปายสัสสาตี ๑ เตน ไช ปน สมนเยน อญจตโร ภิกขุ
 คิตาโน โหติ ๑ คัม ภิกขุ เอตทโวจุ มา ไช อากุโส ภายํติ ๑
 โย นฺนากุโส วิปฺปฏิสาริ อสฺส โส ภาเยยฺยาติ ๑ ศสฺส กุกฺกุจํ
 อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกขุ อนุตตปนาธิปายสัสสาตี ๑ เตน ไช
 ปน สมนเยน อญจตโร ภิกขุ คิตาโน โหติ ๑ คัม ภิกขุ เอตทโวจุ
 อตุถายสุมโต อตุตฺตริมนุสฺสรมฺโมติ ๑ อวราชนํโย ไช อากุโส
 รมฺโม สมนฺมาปคฺเตนาติ ๑ ศสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ
 ภิกขุ อนุตตปนาธิปายสัสสาตี ๑ เตน ไช ปน สมนเยน อญจตโร

๓ อีโค ปุเร ยฺวโรบิยไปคฺตเก เอกํ วคฺตุ อติเรกํ โหติ ๑ คคฺค
 หิ วคฺตํ เตน ไช ปน สมนเยน อญจตโร ภิกขุ คิตาโน โหติ ๑ คัม
 ภิกขุ เอตทโวจุ อตุถายสุมโต อตุตฺตริมนุสฺสรมฺโมติ ๑ น อากุโส
 ทุกฺกวํ อวราเชคฺคฺติ ๑ ศสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ
 ภิกขุ อนุตตปนาธิปายสัสสาตี ๑ คัม สพฺเพสุ ปคฺตเกสุ น ทิสฺสติ ๑

๒๘๑] จตุตถปาวราชิกกณฺเฑ วิหิตฺวตฺถุ ปสฺสทภณฺเณ อนาปคฺติ ๒๐๗

ภิกฺขุ คิตาโน โหติ ๑ คํ ภิกฺขุ เอตทโวจํ อตฺถายสฺมโต
อตุตฺถิมนุสฺสชฺชโมติ ๑ อวราชนีโย โช อาวุโส ชฺชโม อวทฺธ-
วิริเยนาติ ๑ ตสฺสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ
อนุตฺตปนาธิปฺปายสฺสํสาติ ๑ เตน โช ปน สฺมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ
คิตาโน โหติ ๑ คํ ภิกฺขุ เอตทโวจํ อตฺถายสฺมโต อตุตฺถิ-
มนุสฺสชฺชโมติ ๑ อวราชนีโย โช อาวุโส ชฺชโม ยุตฺตโยเคนาติ ๑
ตสฺสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ อนุตฺตปนาธิปฺปา-
ยสฺสํสาติ ๑ เตน โช ปน สฺมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ คิตาโน
โหติ ๑ คํ ภิกฺขุ เอตทโวจํ กจฺจาวุโส ชฺชนํยํ กจฺจิ ยานํยํนฺติ ๑
เนาวุโส สฺสกา เยน วา เตน วา อธิวาเสตฺถนฺติ ๑ ตสฺสํ กุกฺกัจจํ
อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ อนุตฺตปนาธิปฺปายสฺสํสาติ ๑ เตน
โช ปน สฺมเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ คิตาโน โหติ ๑ คํ ภิกฺขุ
เอตทโวจํ กจฺจาวุโส ชฺชนํยํ กจฺจิ ยานํยํนฺติ ๑เนาวุโส สฺสกา
ปฺปุชฺชชเนน อธิวาเสตฺถนฺติ ๑ ตสฺสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ ๑ เป ๑ ภควโต
เอตมตฺถํ อาโรเจสิ ๑ กิจฺจโต คจฺจํ ภิกฺขุติ ๑ อุตฺตปนาธิปฺปายอ อหํ
ภควาติ ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ ปาวราชิกสฺสํ อวคฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํสาติ ๑

[๒๘๑] เตน โช ปน สฺมเยน อญฺเจตโร พุราหฺมโณ ภิกฺขุ
นิมนฺเตตฺถวา เอตทโวจ อายนฺตุ โภณโต อรหฺนฺโตติ ๑ เตสํ
กุกฺกัจจํ อโหสิ มยญฺจมหา น อรหฺนฺโต อญฺเจ พุราหฺมโณ

๑ ย. ม. อนรหฺนฺโต ๑

อเมห อรหุตวาเทน สมุทาจวติ กถํ นุ โช อเมหิ ปฏิปชชิต-
 ตพพุนฺติ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสุํ ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขเว
 ปสาทภณฺเณติ ฯ เตน โช ปน สมเยน อณฺเณตโร พุราหุมนฺ
 ภิกฺขุ นิมนฺเตตฺวา เขตทวโจจํ นิสฺสํทนฺตุ โภจนฺโต อรหุโตติ ฯ เป ฯ
 กุชฺชนฺตุ โภจนฺโต อรหุโตติ ฯ เป ฯ ตปฺเปเนตฺตุ โภจนฺโต อรหุโตติ
 ฯ เป ฯ กจฺจนฺตุ โภจนฺโต อรหุโตติ ฯ เตสํ กุกฺกจฺจํ อโหสิ
 มยณฺจมหาน อรหุโต อยณฺจ พุราหุมนฺ อเมห อรหุตวาเทน
 สมุทาจวติ กถํ นุ โช อเมหิ ปฏิปชชิตพพุนฺติ ฯ ภควโต
 เอตมตฺถํ อารุเจสุํ ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขเว ปสาทภณฺเณติ ฯ

[๒๙๒] เตน โช ปน สมเยน อณฺเณตโร ภิกฺขุ อณฺเณตรสฺส
 ภิกฺขุโน อุตฺตริมนุสฺสํสมมํ อุตฺตปติ ฯ โสมี เอวมาห มยหึมี
 อวฺสุสํ อาสฺวา ปหีนํติ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ
 อापคฺติํ คจฺจํ ภิกฺขุ อานนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ เตน โช ปน
 สมเยน อณฺเณตโร ภิกฺขุ อณฺเณตรสฺส ภิกฺขุโน อุตฺตริมนุสฺสํสมมํ
 อุตฺตปติ ฯ โสมี เอวมาห มยหึมี อวฺสุสํ เอเต รมฺมา สํวิชฺชนฺตํติ ฯ
 ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสุํ ฯ อापคฺติ
 คจฺจํ ภิกฺขุ อานนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ เตน โช ปน สมเยน
 อณฺเณตโร ภิกฺขุ อณฺเณตรสฺส ภิกฺขุโน อุตฺตริมนุสฺสํสมมํ อุตฺตปติ ฯ
 โสมี เอวมาห อหึมี อวฺสุสํ เอเตสุ รมฺเมสุ สันทิสฺสํมํติ ฯ
 ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสุํ ฯ อापคฺติ

๒๘๕] จตุตถปารวชิกกณฺเฑ วจีตฺวตฺตฺถ อภพฺพาที กตฺติกากรณํ ๒๐๘

ตฺถวํ ภิกฺขุ อปาณฺโน ปารวชิกนฺติ ฯ

[๒๘๓] เตน โข ปน สํเยน อญฺเฏตฺรํ ภิกฺขุํ ฃาตกา
เอตทวโจจฺจุ เอหิ ฆนฺเต อคาวํ อชฺฌาวสํสํติ ฯ อภพฺโพ โข
ชาดูโส มาทิสฺโส อคาวํ อชฺฌาวสํตฺตฺนฺติ ฯ ตสฺสํ กุกฺกฺจํ อโหสิ ฯ
ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสิ ฯ กัจฺจิตฺโต ตฺถวํ ภิกฺขุติ ฯ อญฺตฺตปนา-
ริปฺปาโย อหํ ภควาติ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ อญฺตฺตปนา-
ริปฺปาเยสํสํติ ฯ เตน โข ปน สํเยน อญฺเฏตฺรํ ภิกฺขุํ ฃาตกา เอตทวโจจฺจุ เอหิ
ฆนฺเต กามे ปรีกฺขณฺชาติ ฯ ชาวฏฺฐา เม ชาดูโส กามาติ ฯ
ตสฺสํ กุกฺกฺจํ อโหสิ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสิ ฯ กัจฺจิตฺโต
ตฺถวํ ภิกฺขุติ ฯ อญฺตฺตปนา-
ริปฺปาโย อหํ ภควาติ ฯ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ อญฺตฺตปนา-
ริปฺปาเยสํสํติ ฯ เตน โข ปน สํเยน อญฺเฏตฺรํ
ภิกฺขุํ ฃาตกา เอตทวโจจฺจุ อภิมสฺสิ ฆนฺเตติ ฯ อภิมโต อหํ
ชาดูโส ปรมาย อภิมตฺติยาติ ฯ ตสฺสํ กุกฺกฺจํ อโหสิ เอ โข เค
ภควโต สํวกา เต เอวํ วเทยฺยํ อหณฺณมฺหิ น ภควโต สํวโก
กจฺจि นฺ โข อหํ ปารวชิกํ อปตฺติ อปาณฺโนติ ฯ ภควโต
เอตมตฺถํ อารโจะสิ ฯ กัจฺจิตฺโต ตฺถวํ ภิกฺขุติ ฯ อญฺตฺตปนา-
ริปฺปาโย อหํ ภควาติ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ อญฺตฺตปนา-
ริปฺปาเยสํสํติ ฯ

[๒๘๔] เตน โข ปน สํเยน สํพฺพหุตา ภิกฺขุ กตฺติกํ กตฺวา
อญฺเฏตฺรํสํมิ ชาวาเส วสฺสํ อฺปคจฺฉิํสฺสํ โย อิมมฺหา ชาวาสา
ปจฺจํ ปกฺกมิสฺสํสํติ ตํ มยํ อรหาติ ชาณิสฺสํสมาติ ฯ อญฺเฏตโร

ภิกขุ มํ อรหติ ชานนฺตฺติ ตมฺหา อวาสา ปจํ ปกฺกามิ^๑ ฯ
คฺคฺสฺส กุกฺกฺจํ อโหสิ กจฺจि นุ โช อหํ ปาวาชิกํ อปฺตฺติ^๒
อาปนฺโนติ ฯ ภควโต เอตมฺคฺคํ อโรเจสิ ฯ อปฺตฺติ ทฺวํ
ภิกขุ อาปนฺโน ปาวาชิกนฺติ ฯ

[๒๘๕] เตนํ สฺมเยน พุทฺโธ ภควา ราชคเเท วิหริติ เวพฺพเน
กถนุทกนิวาเป ฯ เตน โช ปน สฺมเยน อายสฺมา จ ตกฺขโณ
อายสฺมา จ มหาโมคฺคฺคฺตฺตฺตานโน คิขฺณกุญฺเฐ ปพฺพเต วิหฺรนฺติ ฯ
อถ โช อายสฺมา มหาโมคฺคฺคฺตฺตฺตานโน ปุพฺพณฺหสฺมยํ นิวาเสตฺวา ปคฺค-
จิวฺรมาทาย เยนายสฺมา ตกฺขโณ เตนฺปสงฺกมิ อฺปสงฺกมิตฺวา
อายสฺมณฺคํ ตกฺขณํ เอตทโวจ อายามาตุโส ตกฺขณ ราชคหํ
มีณฺทาย ปวิสิสฺสํมาติ ฯ เอวมาตุโสติ โช อายสฺมา ตกฺขโณ
อายสฺมโต มหาโมคฺคฺคฺตฺตฺตานสฺส ปจฺจสฺสโอสฺสี ฯ อถ โช อายสฺมา
มหาโมคฺคฺคฺตฺตฺตานโน คิขฺณกุญฺเฐ ปพฺพตา อโรรุโธ อณฺเฏตฺรสมิ^๓
ปเทเส สิตํ ปาตุวากาสิ ฯ อถ โช อายสฺมา ตกฺขโณ อายสฺมณฺคํ
มหาโมคฺคฺคฺตฺตฺตานํ เอตทโวจ โก นุ โช อวาสุ มหาโมคฺคฺคฺตฺตฺตาน
เหตุ โก ปจฺจโย สิตสฺส ปาตุกมฺมายาติ ฯ อกาโต โช อวาสุ
ตกฺขณ เอคสฺส ปณฺหสฺส พุยากรณาย^๔ ภควโต มํ สฺนฺติเก เอกํ
ปณฺหํ ปุจฺจาติ ฯ อถ โช อายสฺมา จ ตกฺขโณ อายสฺมา จ

๑ ยฺ. ม. ปกฺกมิ ฯ ๒ ยฺ. วา. เตน โช ปน ฯ ๓ ยฺ. ม. โปตุตฺเตสฺ
อญฺ. ปาไซ น ทิสฺสติ ฯ

มหาโมคคัลลานโ ราชคเห มีนุททาย จริตฺวา ปจฺจนาภคฺตํ มีนุทปาต-
 ปฏิกกนฺตา เยน ภควา เตนฺอุปสงฺกมัสฺสุ อฺอุปสงฺกमितฺวา ภควนฺตํ
 อภิวาเทตฺวา เอกมณฺตํ นิสฺสํทิสฺสุ ๑ เอกมณฺตํ นิสฺสินฺโน โช อายสฺมา
 ตถฺชโณ อายสฺมมณฺตํ มหาโมคคัลลนํ เขตฺทโวจ อิชายสฺมา มหา-
 โมคคัลลาโน คิษฺณภูฏา ปพฺพตา โอโรหฺนโต อณฺณตฺรสมฺมํ ปเทเส
 สิตํ ปาตฺวาภาสี โภ นุ โช อาวุโส โมคคัลลน เหนฺ กโ
 ปจฺจโย สิตสฺส ปาตฺกมฺมายาติ ๑ อิทาหิ อาวุโส คิษฺณภูฏา
 ปพฺพตา โอโรหฺนโต อทฺทสฺ อฏฺฐจิกสงฺขติกํ เวหาสํ คจฺจนฺตํ ตเมนํ
 คิษฺณามิ กงฺกามิ กุลลนํ อนฺูปตฺติวา อนฺูปตฺติวา ฆาตฺตฺพนฺตฺริกาหิ^๒
 วิคฺขเทนฺติ วิคฺขเจเนนฺติ^๓ วิราเชนฺติ^๔ สฺวาตฺตฺสํ^๕ อฏฺฐสฺสํ ภิโรติ ตสฺส
 มยหิ อาวุโส เขตฺทโหสิ อจฺฉริยํ วจ โภ อพฺภุคํ วจ โภ
 เอวฺวโปมี นาม สฺคฺโค ภวิสฺสติ เอวฺวโปมี นาม ยกฺโข ภวิสฺสติ
 เอวฺวโปมี นาม เปโต ภวิสฺสติ^๖ เอวฺวโปมี นาม อตฺตภาวปฏิตาโก
 ภวิสฺสตฺตติ ๑ ภิกฺขุ อฺชฺชณฺมายนฺติ อฺชฺชนฺติ วิปาเจนฺติ อฺคฺคตฺริมนฺตฺสฺสมํ
 อายสฺมา มหาโมคคัลลาโน อุตฺตปตฺตติ ๑ อถโช ภควา ภิกฺขุ

๑ ย. ม. กากามิ ๑ ๒ ม. ฆาตฺตฺพนฺตฺริกาหิ ๑ ๓-๔ ย. ม. ไปคฺถเกสฺ
 อิทํ ปาจฺทวฺยํ น ทิสฺสติ ๑ ๕ ตพฺพนฺณนายํ สํสฺทนฺติ อากตํ ๑
 ตคฺคฺท หิ อคฺคฺตํ สํสฺทํ อฏฺฐสฺสํ ภิโรตฺตติ เขตฺถ สฺทนฺติ นิปาโต ๑ ส
 อฏฺฐจิกสงฺขติกา อฏฺฐสฺสํ ฆาตฺตฺรสฺสํ ภิโรตฺตติ อคฺโค ๑ ๖ เอวฺวโปมี
 นาม เปโต ภวิสฺสตฺตติ ย. ม. ไปคฺถเกสฺ น ทิสฺสติ ๑

อามนุเตสิ จกขุภูตา วต ภิกขเว สาวกา จิหฺรนฺติ ฃาณภูตา
 วต ภิกขเว สาวกา จิหฺรนฺติ ยตุร หิ นาม สาวโก เอวรูปี
 ฃสฺสํติ วา ทกฺขติ วา สกฺขี วา กวิสฺสํติ ปุพฺเพ ว เม โส
 ภิกขเว สคฺโค ทิฏฺฐโ จ อโหสิ อมฺีจาทํ น พุยาการํ อหฺมเจคํ
 พุยากรเยยฺยํ ปเร จ เม น สํททฺเหยฺยํ เย เม น สํททฺเหยฺยํ
 เตสํหํติ อสฺสํ ทิฆฺรคํ อหิตาย ทุกฺขาย เอโส ภิกขเว สคฺโค
 อิมสฺมึเยว ราชคเห โคฆาตโก อโหสิ โส คสฺสํ กมฺมสฺสํ วิปาเกน
 พหฺนึ วสฺสํนิ พหฺนึ วสฺสํคานิ พหฺนึ วสฺสํหสฺสํนิ พหฺนึ
 วสฺสํคสฺสํหสฺสํนิ นีรเย ปจฺจิตฺวา คสฺสํเอว กมฺมสฺสํ วิปาภาวเสสฺน
 เอวรูปี อตฺตภาวปฏิธามํ ปฏิสฺสเวเทติ สจฺจํ ภิกขเว โมคคฺคตฺตาโน
 อาห อนาปคฺติ ภิกขเว โมคคฺคตฺตานสฺสํติ ฯ เป ฯ อิทาหํ อาวุโส
 คิฆฺณภูฏา ปพฺพตา โอโรหฺนโต อทฺทสํ มํสเปสฺสิ เวหาสํ คจฺจนฺคํ
 ตเมนํ คิฆฺณามิ กงฺกามิ กุตตามิ อหฺนปิตฺตวา อหฺนปิตฺตวา วิคฺคฺเทหฺนติ
 วิคฺคฺเจเนหฺนติ วิราเชนฺติ^๑ สฺวาสฺสํหํ อหฺนฺนฺนฺสฺสํวิ กโรติ ฯ เป ฯ เอโส
 ภิกขเว สคฺโค อิมสฺมึเยว ราชคเห โคฆาตโก อโหสิ ฯ เป ฯ
 อิทาหํ อาวุโส คิฆฺณภูฏา ปพฺพตา โอโรหฺนโต อทฺทสํ มํสเปสฺสิ
 เวหาสํ คจฺจนฺคํ ตเมนํ คิฆฺณามิ กงฺกามิ กุตตามิ อหฺนปิตฺตวา
 อหฺนปิตฺตวา วิคฺคฺเทหฺนติ วิคฺคฺเจเนหฺนติ วิราเชนฺติ สฺวาสฺสํหํ อหฺนฺนฺนฺสฺสํวิ

๑ ย. ม. โปตฺถเกสฺสุ อยํ ปาโส นคฺคิ ฯ ๒ ย. ม. วิภเชนฺติ ฯ อิติ
 ปมํ ปจฺจิมํ ปาจํทวยณฺณเวว ตตฺถ ทิสฺสํติ โน ปุริโม ปาโส ฯ

กโรติ ๑ เป ๑ เอโส ภิกขเว สตุโต อิมสมึเยว ราชคเห ส่ากุกนิโก
 อโหสิ ๑ เป ๑ อิชาหิ อากุโส คิขณกุฏา ปพพตา ไออโรหนโต
 อททสั นิจฉวี ปริสั เวหาสั กจจนตั คเมเนั คิขณามิ กงกามิ
 กุตถามิ อนุปติตวา อนุปติตวา วิตุเทนติ วิตจเจนติ วิราเชนติ
 สวาสุสัทัง อจฺจฺจสุสัริ กโรติ ๑ เป ๑ เอโส ภิกขเว สตุโต อิมสมึเยว
 ราชคเห ไออโรภิกโก อโหสิ ๑ เป ๑ อิชาหิ อากุโส คิขณกุฏา
 ปพพตา ไออโรหนโต อททสั สติโตมึ ปริสั เวหาสั กจจนตั
 ตสัเสว เต สติ อนุปติตวา อนุปติตวา ตสัเสว กายเ นิปตฺนติ
 สวาสุสัทัง อจฺจฺจสุสัริ กโรติ ๑ เป ๑ เอโส ภิกขเว สตุโต
 อิมสมึเยว ราชคเห สุกวิโก อโหสิ ๑ เป ๑ อิชาหิ อากุโส
 คิขณกุฏา ปพพตา ไออโรหนโต อททสั สติโตมึ ปริสั เวหาสั
 กจจนตั ตสัเสว ตา สติโย อนุปติตวา อนุปติตวา ตสัเสว
 กายเ นิปตฺนติ สวาสุสัทัง อจฺจฺจสุสัริ กโรติ ๑ เป ๑ เอโส ภิกขเว
 สตุโต อิมสมึเยว ราชคเห มาควิโก อโหสิ ๑ เป ๑ อิชาหิ
 อากุโส คิขณกุฏา ปพพตา ไออโรหนโต อททสั สติโตมึ ปริสั
 เวหาสั กจจนตั ตสัเสว เต สติ อนุปติตวา อนุปติตวา ตสัเสว
 กายเ นิปตฺนติ สวาสุสัทัง อจฺจฺจสุสัริ กโรติ ๑ เป ๑ เอโส
 ภิกขเว สตุโต อิมสมึเยว ราชคเห การณิกโก อโหสิ ๑ เป ๑
 อิชาหิ อากุโส คิขณกุฏา ปพพตา ไออโรหนโต อททสั สติโตมึ
 ปริสั เวหาสั กจจนตั ตสัเสว ตา สติโย อนุปติตวา อนุปติตวา

ศุภเสว กายเ นิปตฺตนิ ตฺวาสุตฺตํ อฏฺฐสุตฺตํ กโรติ ฯ เป ฯ
 เอโส ภิกฺขเว ตฺตโต อิมสฺมึเยว ราชคเ เสว กโรติ อโหสิ ฯ เป ฯ
 อิทาหิ อากุโส คิขฺณกฺขฺยา ปพฺพตา ไอรุหนฺโต อทฺทสฺสํ สฺวจิตฺตมํ
 ปุริสํ เวหาลํ คจฺจนฺตํ ศุภสฺส คเ สฺวจิตฺตโย สึเส ปวิสิตฺวา มุขโต
 นิกฺขมฺนฺติ มุเข ปวิสิตฺวา อฺรโต นิกฺขมฺนฺติ อฺเร ปวิสิตฺวา อฺทรโต
 นิกฺขมฺนฺติ อฺทรปเว ปวิสิตฺวา อฺรฺรฺหิ นิกฺขมฺนฺติ อฺรฺรฺสุ ปวิสิตฺวา ชงฺฆาหิ
 นิกฺขมฺนฺติ ชงฺฆาสุ ปวิสิตฺวา ปาเทหิ นิกฺขมฺนฺติ ศุวาสุตฺตํ อฏฺฐสุตฺตํ
 กโรติ ฯ เป ฯ เอโส ภิกฺขเว ตฺตโต อิมสฺมึเยว ราชคเ
 สฺวจิตฺโต อโหสิ ฯ เป ฯ อิทาหิ อากุโส คิขฺณกฺขฺยา ปพฺพตา ไอรุหนฺโต
 อทฺทสฺสํ กุมฺภณฺทํ ปุริสํ เวหาลํ คจฺจนฺตํ ใส คจฺจนฺโตมึ เต ว
 อณฺเฑ ชนฺเ ไอรุเปตฺวา คจฺจนฺติ นิสฺสํทฺนฺโตมึ เตเสว อณฺเฑสุ
 นิสฺสํทฺติ คเมณํ คิขฺณามึ กงฺกามึ กุตฺตคามึ อณฺฺปตฺติวา อณฺฺปตฺติวา
 วิคฺคฺเทนฺติ วิคฺคฺเจนฺติ วิราเชนฺติ ศุวาสุตฺตํ อฏฺฐสุตฺตํ กโรติ ฯ เป ฯ
 เอโส ภิกฺขเว ตฺตโต อิมสฺมึเยว ราชคเ คามกฺกุฏฺโฏ อโหสิ ฯ เป ฯ
 อิทาหิ อากุโส คิขฺณกฺขฺยา ปพฺพตา ไอรุหนฺโต อทฺทสฺสํ ปุริสํ คฺกุฏฺฏเป
 สฺสึสฺสํกํ นิมฺมุคฺกํ ฯ เป ฯ เอโส ภิกฺขเว ตฺตโต อิมสฺมึเยว ราชคเ
 ปฺรทาวโร อโหสิ ฯ เป ฯ อิทาหิ อากุโส คิขฺณกฺขฺยา ปพฺพตา
 ไอรุหนฺโต อทฺทสฺสํ ปุริสํ คฺกุฏฺฏเป สฺสึสฺสํกํ นิมฺมุคฺกํ อฺุภฺหิ หตฺเตหิ
 คฺกุฏฺฏํ ชาทนฺตํ ฯ เป ฯ เอโส ภิกฺขเว ตฺตโต อิมสฺมึเยว ราชคเ

๑ ย. ม. สฺวโลโก ฯ ๒ ย. ส. ฯ

ทุฏฐพฺรหฺมาหฺมโณ อโหสิ โส กถฺสฺสปถฺสฺส สฺมมาสมฺพุทฺทสฺส ปาเวจฺเณ
ภิกฺขุสฺสํ ภาตฺเตน นิมฺนเตตฺวา โทณฺนิยา คฺกุสฺสํ ปุราเปตฺวา กถฺถิ
อาโรจาเปตฺวา เอตทโวจ อิติ โภจนฺโต ยาวทตฺถํ ญฺณชฺนตฺถุ เจว
หฺรณตฺถุ จาติ โส ตสฺส กมฺมสฺส วิปาเกน พฺหุณี วสฺสํ ญิณฺณ
วสฺสํ ตานิ พฺหุณี วสฺสํ สฺสํ ญิณฺณ พฺหุณี วสฺสํ สฺสํ ญิณฺณ นิริเย
ปจฺจิตฺวา ตสฺสํ กมฺมสฺส วิปากาเวเสเสน เหวรฺมฺมํ อตฺตภาวปฺปฏิทาภํ
ปฺปฏิสฺสเวเทติ สจฺจํ ภิกฺขเว โมคฺคตฺตนาโน อาท อนาคติ ภิกฺขเว
โมคฺคตฺตนาณฺสํ สํ สํ อิทํ อากุสฺสํ คิซฺมณฺณฺญา ปพฺพตา
โอโรหฺนโต อทฺทสฺสํ ญิณฺณ อิตฺถิ เวหํ สํ คจฺจนฺตํ ตเมณฺ
คิซฺมณฺณฺยํ กงฺกามิ กุสฺสํ อนาคติ อนาคติ วิตฺเตนฺติ วิตฺเตนฺติ วิราเชนฺติ
สํ สํ อจฺจฺจฺจํ กโรติ เสงฺสา ภิกฺขเว อิตฺถิ อิมฺสมิเยว ราชคฺเห
อติจฺจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ สจฺจํ ภิกฺขเว โมคฺคตฺตนาโน อาท อนาคติ
ภิกฺขเว โมคฺคตฺตนาณฺสํ สํ อิทํ อากุสฺสํ คิซฺมณฺณฺญา ปพฺพตา
โอโรหฺนโต อทฺทสฺสํ อิตฺถิ ทฺถุคฺคณฺชํ มจฺจํ เวหํ สํ คจฺจนฺตํ ตเมณฺ
คิซฺมณฺณฺยํ กงฺกามิ กุสฺสํ อนาคติ อนาคติ วิตฺเตนฺติ วิตฺเตนฺติ
วิราเชนฺติ สํ สํ อจฺจฺจํ กโรติ ๑ เป ๑ เสงฺสา ภิกฺขเว อิตฺถิ
อิมฺสมิเยว ราชคฺเห อิกฺขณิกา อโหสิ ๑ เป ๑ อิทํ อากุสฺสํ
คิซฺมณฺณฺญา ปพฺพตา โอโรหฺนโต อทฺทสฺสํ อิตฺถิ อจฺจฺจํ ออภฺจฺจํ
อิกฺขณฺณิ เวหํ สํ คจฺจนฺตํ สํ สํ อจฺจฺจํ กโรติ ๑ เป ๑ เสงฺสา

๑ ย. ม. อโห ๑

ภิกขเว อิติถิ กาทิงคฺคฺสฺส วมฺโฆ อคฺคฺมเหสฺส อโหสิ^๑ ๓า อิตฺถํสาปคฺคา
 สํปคฺคํ อํคฺคาภคฺคาเหน อโถอิ ๑ เป ๑ อีชาหํ อากุสฺส คิขฺณคฺคา
 ปพฺพคฺคา อโโรหนฺโต อทฺทสฺส อสฺสํกพฺพหํ เวหาสฺส คจฺจนฺตํ คสฺส
 อฺเร อภุขฺหิ เจว โหนฺติ มุขณฺจ คเมนํ คิขฺณามิ กงฺกามิ กุตฺตามิ
 อนฺุปคฺคิควา อนฺุปคฺคิควา วิคฺคฺเทนฺติ วิคฺคฺจฺเณนฺติ วิราเชนฺติ สฺวาสุสฺสํ
 อฏฺฐสฺสํ ภาโรติ ๑ เป ๑ เอโส ภิกขเว สคฺโค อิมสฺสมิเยว ราชคฺเห
 ทามวิโก^๒ นาม โจรฆาตโก อโหสิ ๑ เป ๑ อีชาหํ อากุสฺส คิขฺณคฺคา
 ปพฺพคฺคา อโโรหนฺโต อทฺทสฺส ภิกฺขุ เวหาสฺส คจฺจนฺตํ คสฺส สํฆาฏฺฐิ
 อาทิคฺคา สํปชฺชติคฺคา สณฺโฆติคฺคา^๓ ปคฺโคตฺมิ อาทิคฺโค สํปชฺชติคฺโค
 สณฺโฆติคฺโค ภายพฺพหณฺนิ อาทิคฺคํ สํปชฺชติคํ สณฺโฆติคํ ภาโยมิ
 อาทิคฺโค สํปชฺชติคโค สณฺโฆติคโค สฺวาสุสฺสํ อฏฺฐสฺสํ ภาโรติ
 ๑ เป ๑ เอโส ภิกขเว ภิกฺขุ กสฺสํปสฺส สํมาสํพฺพทฺสสฺส ปาจฺเณ
 ปาปภิกฺขุ อโหสิ ๑ เป ๑ อีชาหํ อากุสฺส คิขฺณคฺคา ปพฺพคฺคา
 อโโรหนฺโต อทฺทสฺส ภิกฺขุ ๑ เป ๑ อทฺทสฺส สิกฺขมานํ อทฺทสฺส
 สํมณฺเวิ อทฺทสฺส สํมณฺเวิ เวหาสฺส คจฺจนฺตํ คสฺสา สํฆาฏฺฐิ
 อาทิคฺคา สํปชฺชติคฺคา สณฺโฆติคฺคา ปคฺโคตฺมิ อาทิคฺโค สํปชฺชติคโค
 สณฺโฆติคโค ภายพฺพหณฺนิ อาทิคฺคํ สํปชฺชติคํ สณฺโฆติคํ ภาโยมิ

๑ ย. ม. ไปตฺถกฺคฺสฺส อํ ปาไซ นตฺติ ๑ ๒ ย. ม. ทํวโร ๑
 ๓-๔-๕ ยมิช สณฺโฆติคฺคา สณฺโฆติคฺโค สณฺโฆติคฺคนฺติ อธิชติ
 คํ กคฺคฺจ สชฺชติคฺคา สชฺชติคฺโค สชฺชติคฺคนฺติ ๑

๒๙๖] จตุตถปารวชิกกณฺเฑ วิณิตฺวตฺตฺว ตโปทา สันทนฺตทโท ๒๑๗

อาทิตฺโต สมนฺปชฺชติโต สณฺโฆติญฺโถ ตาสฺสุทฺถํ อฏฺฐสฺสุทฺถํ กโรติ
ตสฺสุทฺถ มยฺหํ อากุโส เอตทโหสิ อจฺฉริยํ วต โภ อพฺภุทํ วต โภ
เอวฺวโปมี นาม สฺส
เอวฺวโปมี นาม สฺส
เอวฺวโปมี นาม เปโต ภวิสฺส
ภวิสฺส
ภวิสฺส
ภวิสฺส
ภวิสฺส
ภวิสฺส
ภวิสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
ภวิสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
ภวิสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
ภวิสฺสฺสฺสฺส
ภวิสฺส
ภวิส
ภวิ
ภ

[๒๙๖] อถฺว อายสฺมา มหาโมคฺคฺคฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต
ยตฺยํ อากุโส ตโปทา สันทติ โส ทโท อจฺฉริทโท สฺสฺสฺสฺส
สฺส
สฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
สฺส
ส

มคฺคตานิ ๑ ปทุมานิ ปุပ္ฺพนนฺติ อถ ๑ ปนายํ ตโปทา กุฎิทา สฺนหฺตํติ ๑
 ภิกฺขุ อชฺชฌายนฺติ ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา
 มหาโมคฺคตฺตนาโน เอวํ วกฺขติ ยตายํ อวฺสุโส ตโปทา สฺนหฺตํติ
 โส ทโห อจฺฉนฺตโก สํโถทโก สํโถทโก เสโถทโก สฺสฺปตฺติโก
 รมณฺโงป ปหฺตมจฺฉนฺตโก ๑ จกฺกมคฺคตานิ ๑ ปทุมานิ ปุပ္ฺพนนฺติ อถ
 ๑ ปนายํ ตโปทา กุฎิทา สฺนหฺตํติ อุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ อายสฺมา
 มหาโมคฺคตฺตนาโน อุตฺตปตฺติ ๑ ภคฺวโค เขตมตฺถํ อํโรเจสฺสุ ๑
 ยตายํ ภิกฺขเว ตโปทา สฺนหฺตํติ โส ทโห อจฺฉนฺตโก สํโถทโก
 สํโถทโก เสโถทโก สฺสฺปตฺติโก รมณฺโงป ปหฺตมจฺฉนฺตโก จกฺก-
 มคฺคตานิ ๑ ปทุมานิ ปุပ္ฺพนนฺติ อปฺปีจายํ ภิกฺขเว ตโปทา ทฺวิณฺณํ มหา-
 นิรยํ อหฺตวิกฺกย อคฺคจฺฉนฺติ เตนํยํ ตโปทา กุฎิทา สฺนหฺตํติ สจฺจํ
 ภิกฺขเว โมคฺคตฺตนาโน อห อนาปตฺติ ภิกฺขเว โมคฺคตฺตนาณสฺสํสาติ ๑

[๒๘๗] เทน โข ปน สมฺเยน ราชา มากฺโข เสณฺโงป พิมฺพิสาโร
 ติจฺฉนฺตํ หิ สํทํชฺชํ สํกฺคาเมนฺโต ปภคฺโค โหติ ๑ อถ ราชา ปจฺฉา
 เสณฺโงป สํกฺกทฺตมฺคฺคา ติจฺฉนฺตํ โย ปฺราเชตี ๑ สํกฺคาเม ๑ นนฺติ จรติ
 รมณฺเภา ติจฺฉนฺตํ โย ปภคฺคาติ ๑ อถ โข อายสฺมา มหาโมคฺคตฺตนาโน
 ภิกฺขุ อามนฺเตตี ๑ ราชา อวฺสุโส ติจฺฉนฺตํ หิ ปภคฺโค สํกฺคาเม ๑
 นนฺติ จรติ รมณฺเภา ติจฺฉนฺตํ โย ปภคฺคาติ ๑ ภิกฺขุ อชฺชฌายนฺติ ชฺชยนฺติ
 วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา มหาโมคฺคตฺตนาโน เอวํ วกฺขติ

๑ ติจฺฉนฺตํ ๑วา ติจฺฉนฺตํ ๑โน วาติ อมฺหากํ ๑นฺติ ๑ ๒ ยฺ. ม. ติจฺฉนฺตํ ๑

๒๘๘] จตุตถปราชชิกกณฺเฑ วจิตฺตวตฺตฺถ นาคานคานหาติ ๒๓๘

ราชา อาวุโส ติจฺฉวฺหิ ปภคฺโค สงฺคามे ๑ นนฺทิ จวติ วัฒนฺยา
ติจฺฉวฺหิโย ปภคฺคาติ อุตฺตริมฺหุสฺสชฺหมํ อายสฺมา มหาโมคฺคตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต
อฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต ๑ ภคฺวโต เอตฺตมคฺคํ อาโรเจสฺสุ ๑ ปจฺมํ ภิกฺขเว ราชา
ติจฺฉวฺหิ ปภคฺโค อถ ราชา ปจฺจนา เสนํ สงฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺก
ปฺราเชตี สจฺจํ ภิกฺขเว โมคฺคตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต อหา อนาปคฺติ ภิกฺขเว
โมคฺคตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต ๑

[๒๘๘] อถโฆ อายสฺมา มหาโมคฺคตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต
อิชาหิ อาวุโส สํปฺปึนฺนิกาย นทฺธิยา ตฺวีเร อานนฺนชฺชํ สํมาธิ สํมาปฺนฺโน
นาคานํ โอคยฺห อุตฺตรนฺนคานํ โทณฺจํ กโรนฺนคานํ สทฺทํ อสฺสํสํสํสํสํสํสํ
ภิกฺขู อฺชฺชณฺนยฺหุติ อฺชฺชยฺหุติ วิปาเจนฺนติ กถํ หิ นาม อายสฺมา
มหาโมคฺคตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต อเวํ วกฺขติ อิชาหิ อาวุโส สํปฺปึนฺนิกาย นทฺธิยา
ตฺวีเร อานนฺนชฺชํ สํมาธิ สํมาปฺนฺโน นาคานํ โอคยฺห อุตฺตรนฺนคานํ
โทณฺจํ กโรนฺนคานํ สทฺทํ อสฺสํสํสํสํสํสํสํ อุตฺตริมฺหุสฺสชฺหมํ อายสฺมา
มหาโมคฺคตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต ๑ ภคฺวโต เอตฺตมคฺคํ อาโรเจสฺสุ ๑
อตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต สจฺจํ ๑ โฆ อปฺริสฺสทฺทฺทฺทฺทฺทฺทฺทฺทฺทฺทฺทฺท
โมคฺคตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต อหา อนาปคฺติ ภิกฺขเว โมคฺคตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต ๑

[๒๘๘] อถโฆ อายสฺมา สํภิตฺโต ภิกฺขู อามนฺนคฺเตสิ อหิ อาวุโส
ปญฺจ กปฺปสฺสคานิ อนฺนสฺสวามิติ ๑ ภิกฺขู อฺชฺชณฺนยฺหุติ อฺชฺชยฺหุติ
วิปาเจนฺนติ กถํ หิ นาม อายสฺมา สํภิตฺโต อเวํ วกฺขติ อหิ

๓ ยฺ. ม. อานนฺนชฺชํ ๑

อาตุโส ปณฺจ กปฺปสฺสคานิ อหุสฺสวามํติ อุกฺคฺริมนุสฺสธมฺมํ อายสฺมา
 โสภิตอ อุตฺตปตฺตี ๑ ภควโต เขตฺตมคฺคํ อาโรเจสฺสุ ๑ อตฺตเกสา
 ภิกฺขเว โสภิตสฺส สฺวา จ โช เอกายเว ชาติ สจฺจํ ภิกฺขเว
 โสภิตอ อาห อนาปตฺติ ภิกฺขเว โสภิตสฺสํติ ๑
 จตฺตปปาราชิกํ นิฏฺฐิตํ ๑

[๓๐๐] อุกฺกฺริทฺฐา โช อายสฺมนฺโต จตฺตปโร ปาราชิกา ชมฺมา
 เยสํ ภิกฺขุ อณฺณคฺคํ วา อณฺณคฺคํ วา อาปชฺชิตฺวา น ตภติ ภิกฺขุหิ
 สฺทฺธิ สฺสวสํ ยถา ปุเร ตถา ปจฺจนา ปาราชิกอ โหติ อสฺสวาโส ๑
 ตตฺตถายสฺมนฺเต ปุจฺจนามิ กจฺจิตฺถ ปริสฺสฺทฺธา ทฺติยมฺบิ ปุจฺจนามิ
 กจฺจิตฺถ ปริสฺสฺทฺธา ตฺติยมฺบิ ปุจฺจนามิ กจฺจิตฺถ ปริสฺสฺทฺธา ปริ-
 สฺสฺทฺธเรตฺตถายสฺมนฺโต ตสฺมา ตฺถเนหิ ๑ เอวเมตํ ชารยามํติ ๑
 ปาราชิกกถเนหิ นิฏฺฐิตํ ๑

ตสฺสฺสฺทฺธานิ ๑

เมถุนาทินฺนทานญจ มนุสฺสํวิคฺคหุคฺคฺติ
 ปาราชิกานิ จตฺตปาริ เชนฺชวคฺคฺตฺถ อสฺสํยาติ ๑

อิเม ไช ปรนายสุมนโต เทรธ สงฆาทีเสสา ธมมา อุกุเทธ อากจุนนติ ฯ

ปจิมสงฆาทีเสส

[๓๐๓] เตน สมเยน พุกุไซ ภควา สวาคุณิ วิหริติ เขตวเน
อนาถมีณิกิสส อารามे ฯ เตน ไช ปน สมเยน อายสุม
เสยยสโก อนภิวโต พุรหมจริยิ จริติ ฯ โส เตน กิโส โหติ ตูไซ
ทุพพณโณ อุปปณฺหุปปณฺหุทุกขาโต ธมนิสฺนถคคฺคฺโต ฯ อททสา
ไช อายสุมมา อุกายิ อายสุมนฺตํ เสยยสโก กิสฺส ตูชํ ทุพพณฺณํ
อุปปณฺหุปปณฺหุทุกขาตํ ธมนิสฺนถคคฺคฺตํ ทิสฺสวาน อายสุมนฺตํ เสยยสโก
เอตทโวจ กิสฺส ตวํ อากุโส เสยยสโก กิโส ตูไซ ทุพพณฺโณ
อุปปณฺหุปปณฺหุทุกขาโต ธมนิสฺนถคคฺคฺโต กจฺจ โน ตวํ อากุโส
เสยยสโก อนภิวโต พุรหมจริยิ จรสฺสติ ฯ เอวมากุโสติ ฯ เตนหิ
คฺวํ อากุโส เสยยสโก ยาวทคฺคํ ญฺช ยาวทคฺคํ สฺป ยาวทคฺคํ
นหาย ยาวทคฺคํ ญฺชิตฺวา ยาวทคฺคํ สฺปิตฺวา ยาวทคฺคํ นหายิตฺวา
ยทา เต อนภิวติ อุปปชฺชติ วาโค จิตฺตํ อนุทฺธเสติ ตทา
หตุเถน อุปกุกมิคฺวา อสฺสจฺจ โมเจหฺติ ฯ กิณฺนุ ไช อากุโส กปฺปติ เอว-
รฺฐึ กาคฺคฺนติ ฯ อามากุโส อหฺมึ เอวรฺฐึ กโรมฺหิติ ฯ อถไซ อายสุม
เสยยสโก ยาวทคฺคํ ญฺชิตฺวา ยาวทคฺคํ สฺปิตฺวา ยาวทคฺคํ นหายิ ยาวทคฺคํ
ญฺชิตฺวา ยาวทคฺคํ สฺปิตฺวา ยาวทคฺคํ นหายิตฺวา ยทา อนภิวติ
อุปปชฺชติ วาโค จิตฺตํ อนุทฺธเสติ ตทา หตุเถน อุปกุกมิคฺวา อสฺสจฺจ

๓ ย. ม. เอวํ ฯ

โมเจตี ๑ อถโฆ อายสฺมา เสยฺยสโก อปเรน สมเยน วณฺณวา
 อโหสิ ปีนินฺทริโย ปสฺนุนฺนฺทวณฺโณ วิปฺปสฺนุนฺนฺทวณฺโณ ๑ อถโฆ
 อายสฺมโต เสยฺยสกสฺส สหายกา ภิกฺขุ อายสฺมุนฺทํ เสยฺยสกํ
 เอตทโวจุํ ปุพฺเพ โฆ ทฺวํ อากุโส เสยฺยสกํ กิโส อโหสิ ตฺวโฆ
 ทฺพพณฺโณ อฺปฺปณฺทฺปฺปณฺทฺกฺกชาโต ฆมนิสฺนถคคฺคโต โสทานิ ทฺวํ
 เอตฺรหิ วณฺณวา ปีนินฺทริโย ปสฺนุนฺนฺทวณฺโณ วิปฺปสฺนุนฺนฺทวณฺโณ
 กิณฺนุ โฆ ทฺวํ อากุโส เสยฺยสกํ เกสฺสขฺหํ กโรสฺสตี ๑ น โฆ อหํ
 อากุโส เกสฺสขฺหํ กโรมิ อมฺีจาหํ ยาวทฺตถํ ภูณฺชามิ ยาวทฺตถํ
 สฺปฺปามิ ยาวทฺตถํ นหายามิ ยาวทฺตถํ ภูณฺชิตฺวา ยาวทฺตถํ สฺปฺปิตฺวา
 ยาวทฺตถํ นหายิตฺวา ยทา เม อนภริติ อฺปฺปชฺชติ ราโค จิตฺตํ
 อนฺทฺทฺธเสตี ตทา หตฺถเณ อฺปฺปกฺกมิตฺวา อสฺสจฺจํ โมเจสฺสตี ๑ กิํ ปน
 ทฺวํ อากุโส เสยฺยสกํ เยเนว หตฺถเณ สฺทฺธาเทยฺยํ ภูณฺชสฺสี เตเนว
 หตฺถเณ อฺปฺปกฺกมิตฺวา อสฺสจฺจํ โมเจสฺสตี ๑ เอวมากุโสตี ๑ เย เต
 ภิกฺขุ อปฺปมฺีจฺฉา ๑ เป ๑ เต อฺชฺฉณายนฺติ ชฺชนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ
 นาม อายสฺมา เสยฺยสโก หตฺถเณ อฺปฺปกฺกมิตฺวา อสฺสจฺจํ โมเจสฺสสฺสตี ๑
 อถโฆ เต ภิกฺขุ อายสฺมุนฺทํ เสยฺยสกํ อเนกปริยาเยน วิครหิตฺวา
 ภควโต เอตมฺคฺคํ อวโรเจสฺสุ ๑ อถโฆ ภควา เอตสฺมิมิํ นิทาเน เอตสฺมิมิํ
 ปกฺรเณ ภิกฺขุสฺสขฺหํ สฺนฺนิปาตาเปตฺวา อายสฺมุนฺทํ เสยฺยสกํ ปฏฺิปปุจฺฉิ
 สฺสจฺจํ กิร ทฺวํ เสยฺยสกํ หตฺถเณ อฺปฺปกฺกมิตฺวา อสฺสจฺจํ โมเจสฺสตี ๑ สฺสจฺจํ

๘ ย. ม. โมเจตี ๑

ภควาติ ฯ จิครหิ พุทฺโธ ภควา อนุจฺจวิภิกฺโก โมฆปฺริสฺส อนุโตมิกิ
อปฺปฏฺฐิรूपิ อสฺสสามณฺกํ อภฺปิยํ อภฺรณํ ยํ กถํ หิ นามํ ตวํ โมฆปฺริสฺส
หตฺถเณ อปฺภกฺกมิตฺตวา อสฺสจฺจํ โมเจตฺถสฺสสิ นนุ มยา โมฆปฺริสฺส อเนก-
ปฺริยาเยน วิรํคาเย ชมฺโม เทสฺสโต โน สฺรํคาเย วิสฺสโยคฺคาเย ชมฺโม
เทสฺสโต โน สฺสโยคฺคาเย อนุปาทาณาย ชมฺโม เทสฺสโต โน สฺสอุปาทาณาย
ตตฺถ นามํ ตวํ โมฆปฺริสฺส มยา วิรํคาเย ชมฺเม เทสฺสโต สฺรํคาเย
เจเตตฺถสฺสสิ วิสฺสโยคฺคาเย ชมฺเม เทสฺสโต สฺสโยคฺคาเย เจเตตฺถสฺสสิ อนุ-
ปาทาณาย ชมฺเม เทสฺสโต สฺสอุปาทาณาย เจเตตฺถสฺสสิ นนุ มยา โมฆปฺริสฺส
อเนกปฺริยาเยน รวคฺคิวิรํคาเย ชมฺโม เทสฺสโต มถนินฺนํมถนายนํ ปิปาธ-
วินยาย อาตยสฺมคฺคฺคาตายนํ วฏฺฐูปฺจฺเจทายนํ ตณฺหคฺคฺคาตายนํ วิรํคาเย
นิโรชายนํ นิพฺพานาย ชมฺโม เทสฺสโต นนุ มยา โมฆปฺริสฺส อเนก-
ปฺริยาเยน กามานํ ปหานํ อภฺจฺจํ กามสฺสณฺณานํ ปรีชณฺณํ อภฺจฺจํ
กามปิปาธานํ ปฏฺฐิณฺนํ อภฺจฺจํ กามวิตฺถกฺกานํ สฺมคฺคฺคาตายนํ อภฺจฺจํ
กามปรีพาทานํ วุปลํโม อภฺจฺจํ เหนํ โมฆปฺริสฺส อปฺปสฺสณฺณานํ
วา ปสฺสาทาย ปสฺสณฺณานํ วา ภฺยโยภาวายนํ อถเชวตํ โมฆปฺริสฺส
อปฺปสฺสณฺณานณฺเจว อปฺปสฺสาทาย ปสฺสณฺณานณฺเจว เอกจฺจฺจํ อณฺณ-
ถคฺคาตายนํ ฯ อถโฆ ภควา อายสฺสมนฺตํ เสยฺยสํกํ อเนกปฺริยาเยน
จิครหิตฺตวา พุทฺธภวตายนํ พุทฺธโปลสฺสทายนํ ฯ เป ฯ เหวณฺจฺจํ ปนํ ภิกฺขเว อิมํ
สํกฺขาปํ อภฺจฺจํเสยฺยถ สฺสณฺณเจตฺตนิกา สฺสคฺคฺคิวิสฺสจฺจํ สงฺฆาติเสถสฺสสิ ฯ
เอวณฺจฺจํ ภควตา ภิกฺขุณฺณํ สํกฺขาปํ ปณฺณคฺคํ โหติ ฯ

[๓๐๒] เคน ไช ปน ส่มเยน ภิกขุ ปณัตตานิ โภชนานิ ภูมฺชิตฺวา
 มุฏฺชตฺตํ อสฺมปฺชานา นิตฺทํ โอบกฺกมฺนฺติ ฯ เคตฺ มุฏฺชตฺตํ
 อสฺมปฺชานานํ นิตฺทํ โอบกฺกมฺนฺตานํ สฺมึนฺนฺเตน อสฺสจฺจि มุจฺจติ ฯ
 เคตฺ กุกฺกจฺจํ อโหสิ ภควตา สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ สมนฺเจตฺตนิกา
 สุกฺกวิสฺฐจฺจि สงฺฆาทิสฺโสติ อมฺหากณฺจ สฺมึนฺนฺเตน อสฺสจฺจิ มุจฺจติ"
 อตฺถิ เจตฺถ เจตนา อฺปฺตพฺภติ"^๒ กจฺจิ นุ ไช มยฺ สงฺฆาทิสฺส
 อาปฺตตฺติ อาปฺนฺนาติ ฯ ภควโต เขตฺมตฺตํ อโรเจสฺสุ ฯ อตฺถเสถ
 ภิกฺขเว เจตนา ๓ จ ไช อพฺโพหาริกาทิ ฯ อถ ไช ภควา เขตฺสฺมึ
 นิตฺทาเน เขตฺสฺมึ ปกฺรเณ ๓ มฺมึ ๓ กถฺวา ภิกฺขุ- อามนฺเตสิ ฯ เป ฯ
 เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺถิสฺเสยฺยาถ สมนฺเจตฺตนิกา
 สุกฺกวิสฺฐจฺจิ อณฺเวยฺยวฺร สฺมึนฺนฺตา สงฺฆาทิสฺโสติ ฯ

[๓๐๓] สมนฺเจตฺตนิกาติ ชานนฺโต สมนฺชานนฺโต เจจฺจ อภิวิตฺติวฺวา
 วิตฺติกฺกโม ฯ สุกฺกนฺติ ทสฺส สุกฺกานิ นิตฺถํ ปิตกํ โดหิตกํ โอบาทํ
 ตกฺกวณฺณํ ทกฺกวณฺณํ เคตฺวณฺณํ ชีวฺวณฺณํ ทชิวณฺณํ สฺปฺปวีวณฺณํ ฯ
 วิสฺฐจฺจิ จานา^๓ จาวนา วุจฺจติ วิสฺฐจฺจิ ฯ อณฺเวยฺยวฺร สฺมึนฺนฺตาคิ
 จเปตฺวา สฺมึนฺนฺตํ ฯ สงฺฆาทิสฺโสติ สงฺโฆ ๑ ตสฺสสา อาปฺตฺติยา
 ปรีวาลํ เทติ มฺตาย ปฏิกฺกตฺตํ มานตฺตํ เทติ อพฺเพติ น สมนฺพฺพุตา
 น เอกปฺกฺคโต เคน วุจฺจติ สงฺฆาทิสฺโสติ ฯ ตสฺสเสว อาปฺตฺติ-
 นิกายตฺตํ นามกมฺมํ อชิวจฺจํ เคนมี วุจฺจติ สงฺฆาทิสฺโสติ ฯ

๑ ยฺ. มุจฺจติ ฯ ๒ ยฺ. ม. ตพฺภติ ฯ ๓ ยฺ. ม. จานโต ฯ

[๓๐๔] อชฺฌตฺตฺรฺเบ โม่เจติ พหิตฺถารฺเบ โม่เจติ อชฺฌตฺต-
พหิตฺถารฺเบ โม่เจติ อากาเส กฺขิ กมฺเบนฺโต โม่เจติ ราชูปตฺตมฺเบ
โม่เจติ วจฺจูปตฺตมฺเบ โม่เจติ ปสฺสํวูปตฺตมฺเบ โม่เจติ วาตูปตฺตมฺเบ
โม่เจติ อฺจุจาทิจฺจปาดนทกฺขุสฺสูปตฺตมฺเบ โม่เจติ อโรคฺยตฺตฺถาย
โม่เจติ สฺสฺตฺถาย โม่เจติ เกสฺสฺสฺตฺถาย โม่เจติ ทานตฺตฺถาย โม่เจติ
ปฺญฺณตฺตฺถาย โม่เจติ ยณฺณตฺตฺถาย โม่เจติ สกฺคตฺตฺถาย โม่เจติ
วีสฺตฺถาย โม่เจติ วมิสฺตฺถาย โม่เจติ ทวตฺตฺถาย โม่เจติ นิสฺ
โม่เจติ ปิตฺกํ โม่เจติ โสหิตฺกํ โม่เจติ โອຫາຕံ โม่เจติ ตกฺกວຽນຸນີ
โม่เจติ ทกວຽນຸນີ โม่เจติ ເຕຕວຽນຸນີ โม่เจติ ຈີຣວຽນຸນີ โม่เจติ
ທຣີວຽນຸນີ โม่เจติ ສປຸມີວຽນຸນີ โม่เจติ ។

[๓๐๕] อชฺฌตฺตฺรฺเบติ อชฺฌตฺตํ อฺปาทีนฺรฺเบ ។ พหิตฺถารฺเบติ
พหิตฺถา อฺปาทีนฺเน วา อนฺปาทีนฺเน วา ។ อชฺฌตฺตพหิตฺถารฺเบติ
ตทฺทฺเย ។ อากาเส กฺขิ กมฺเบนฺโตติ อากาเส วายมนฺตฺสฺสํ อํคฺชาຕံ
กมฺมนฺนํ โหติ ។ ราชูปตฺตมฺเบติ ราเคน ปิพิตฺสฺสํ อํคฺชาຕံ กມฺมนີ
โหติ ។ วจฺจูปตฺตมฺเบติ วจฺเจเน ปิพิตฺสฺสํ อํคฺชาຕံ กມฺมนີ โหติ ។
ปสฺสํวูปตฺตมฺเบติ ปสฺสํวเณ ปิพิตฺสฺสํ อํคฺชาຕံ กມฺมนີ โหติ ។
วาตูปตฺตมฺเบติ วาเณ ปิพิตฺสฺสํ อํคฺชาຕံ กມฺมนີ โหติ ។ อฺจุจ-
าทิจฺจปาดนทกฺขุสฺสูปตฺตมฺเบติ อฺจุจาทิจฺจปาดนทกฺขุເຈນ ปิพิตฺสฺสํ อํคฺชาຕံ
กມฺมนີ โหติ ។ อโรคฺยตฺตฺถายติ อโรโค ภาວີສຸສາມິຕີ ។ สฺสฺตฺถายติ
ສຸສຸ ເວທນີ ອຸປຸປາເທສຸສາມິຕີ ។ เกสฺสฺสฺตฺถายติ ເກສຸສຸ ກວີສຸສຕິຕີ ។

[๓๐๘] เกษขรตถุณฺญ ๑ ทานตถุณฺญ ๑ เจເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ ມຸຈຸຈຕິ ອາປຕຸຕິ ສ່ຽໝາທິເສັສສຸັສ ๑ ເກສ່ຮຸຂຕຸດຸນຸຈ ๑ ປຸນຸເລຕຸດຸນຸຈ ๑ ເກສ່ຮຸຂຕຸດຸນຸຈ ຍເລເລຕຸດຸນຸຈ ๑ ເກສ່ຮຸຂຕຸດຸນຸຈ ສັກຸກຕຸດຸນຸຈ ๑ ເກສ່ຮຸຂຕຸດຸນຸຈ ວິ໊ຮຕຸດຸນຸຈ ๑ ເກສ່ຮຸຂຕຸດຸນຸຈ ວິມິສຕຸດຸນຸຈ ๑ ເກສ່ຮຸຂຕຸດຸນຸຈ ທວຕຸດຸນຸຈ ๑ ເກສ່ຮຸຂຕຸດຸນຸຈ ອາໂກຍຕຸດຸນຸຈ ๑ ເກສ່ຮຸຂຕຸດຸນຸຈ ສຸ໊ຮຕຸດຸນຸຈ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ ມຸຈຸຈຕິ ອາປຕຸຕິ ສ່ຽໝາທິເສັສສຸັສ ๑

[๓๑๐] ທານຕຸດຸນຸຈ ๑ ປຸນຸເລຕຸດຸນຸຈ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ ມຸຈຸຈຕິ ອາປຕຸຕິ ສ່ຽໝາທິເສັສສຸັສ ๑ ທານຕຸດຸນຸຈ ຍເລເລຕຸດຸນຸຈ ๑ ທານຕຸດຸນຸຈ ສັກຸກຕຸດຸນຸຈ ๑ ທານຕຸດຸນຸຈ ວິ໊ຮຕຸດຸນຸຈ ๑ ທານຕຸດຸນຸຈ ວິມິສຕຸດຸນຸຈ ๑ ທານຕຸດຸນຸຈ ທວຕຸດຸນຸຈ ๑ ທານຕຸດຸນຸຈ ອາໂກຍຕຸດຸນຸຈ ๑ ທານຕຸດຸນຸຈ ສຸ໊ຮຕຸດຸນຸຈ ๑ ທານຕຸດຸນຸຈ ເກສ່ຮຸຂຕຸດຸນຸຈ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ ມຸຈຸຈຕິ ອາປຕຸຕິ ສ່ຽໝາທິເສັສສຸັສ ๑

[๓๑๑] ປຸນຸເລຕຸດຸນຸຈ ຍເລເລຕຸດຸນຸຈ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ ມຸຈຸຈຕິ ອາປຕຸຕິ ສ່ຽໝາທິເສັສສຸັສ ๑ ປຸນຸເລຕຸດຸນຸຈ ສັກຸກຕຸດຸນຸຈ ๑ ປຸນຸເລຕຸດຸນຸຈ ວິ໊ຮຕຸດຸນຸຈ ๑ ປຸນຸເລຕຸດຸນຸຈ ວິມິສຕຸດຸນຸຈ ๑ ປຸນຸເລຕຸດຸນຸຈ ທວຕຸດຸນຸຈ ๑ ປຸນຸເລຕຸດຸນຸຈ ອາໂກຍຕຸດຸນຸຈ ๑ ປຸນຸເລຕຸດຸນຸຈ ສຸ໊ຮຕຸດຸນຸຈ ๑ ປຸນຸເລຕຸດຸນຸຈ ເກສ່ຮຸຂຕຸດຸນຸຈ ๑ ປຸນຸເລຕຸດຸນຸຈ ທານຕຸດຸນຸຈ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ ມຸຈຸຈຕິ ອາປຕຸຕິ ສ່ຽໝາທິເສັສສຸັສ ๑

[๓๑๒] ຍເລເລຕຸດຸນຸຈ ສັກຸກຕຸດຸນຸຈ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ ມຸຈຸຈຕິ ອາປຕຸຕິ ສ່ຽໝາທິເສັສສຸັສ ๑ ຍເລເລຕຸດຸນຸຈ ວິ໊ຮຕຸດຸນຸຈ ๑ ຍເລເລຕຸດຸນຸຈ

วํมํสฺสํตฺถณฺจ ๑ ยณฺณตฺถณฺจ ทวตฺถณฺจ ๑ ยณฺณตฺถณฺจ อวโรกฺษยตฺถ-
ณฺจ ๑ ยณฺณตฺถณฺจ สฺสํตฺถณฺจ ๑ ยณฺณตฺถณฺจ เกสฺสขฺขตฺถณฺจ ๑
ยณฺณตฺถณฺจ ทานตฺถณฺจ ๑ ยณฺณตฺถณฺจ ปุณฺณตฺถณฺจ เจเตติ
อุปกฺกมฺติ มุจฺจติ อวปฺตฺติ ตฺถฆาทีเสถสฺสํ ๑

[๓๑๓] สํกฺกตฺถณฺจ วํสฺสํตฺถณฺจ ๑ สํกฺกตฺถณฺจ วํมํสฺสํตฺถณฺจ ๑
สํกฺกตฺถณฺจ ทวตฺถณฺจ ๑ สํกฺกตฺถณฺจ อวโรกฺษยตฺถณฺจ ๑ สํกฺกตฺถณฺจ
สฺสํตฺถณฺจ ๑ สํกฺกตฺถณฺจ เกสฺสขฺขตฺถณฺจ ๑ สํกฺกตฺถณฺจ ทานตฺถณฺจ ๑
สํกฺกตฺถณฺจ ปุณฺณตฺถณฺจ ๑ สํกฺกตฺถณฺจ ยณฺณตฺถณฺจ เจเตติ
อุปกฺกมฺติ มุจฺจติ อวปฺตฺติ ตฺถฆาทีเสถสฺสํ ๑

[๓๑๔] วํสฺสํตฺถณฺจ วํมํสฺสํตฺถณฺจ ๑ วํสฺสํตฺถณฺจ ทวตฺถณฺจ ๑
วํสฺสํตฺถณฺจ อวโรกฺษยตฺถณฺจ ๑ วํสฺสํตฺถณฺจ สฺสํตฺถณฺจ ๑ วํสฺสํตฺถณฺจ
เกสฺสขฺขตฺถณฺจ ๑ วํสฺสํตฺถณฺจ ทานตฺถณฺจ ๑ วํสฺสํตฺถณฺจ ปุณฺณตฺถณฺจ ๑
วํสฺสํตฺถณฺจ ยณฺณตฺถณฺจ ๑ วํสฺสํตฺถณฺจ สํกฺกตฺถณฺจ เจเตติ อุปกฺกมฺติ
มุจฺจติ อวปฺตฺติ ตฺถฆาทีเสถสฺสํ ๑

[๓๑๕] วํมํสฺสํตฺถณฺจ ทวตฺถณฺจ ๑ วํมํสฺสํตฺถณฺจ อวโรกฺษยตฺถณฺจ ๑
วํมํสฺสํตฺถณฺจ สฺสํตฺถณฺจ ๑ วํมํสฺสํตฺถณฺจ เกสฺสขฺขตฺถณฺจ ๑ วํมํสฺสํตฺถณฺจ
ทานตฺถณฺจ ๑ วํมํสฺสํตฺถณฺจ ปุณฺณตฺถณฺจ ๑ วํมํสฺสํตฺถณฺจ ยณฺณตฺถ-
ณฺจ ๑ วํมํสฺสํตฺถณฺจ สํกฺกตฺถณฺจ ๑ วํมํสฺสํตฺถณฺจ วํสฺสํตฺถณฺจ เจเตติ
อุปกฺกมฺติ มุจฺจติ อวปฺตฺติ ตฺถฆาทีเสถสฺสํ ๑

[๓๑๖] ทวตฺถณฺจ อวโรกฺษยตฺถณฺจ เจเตติ อุปกฺกมฺติ มุจฺจติ

อาปคฺติ สงฺฆาทิเสถสฺส ๑ ทวตฺตณฺจ สฺขตฺตณฺจ ๑ ทวตฺตณฺจ
 เกถชฺชตฺตณฺจ ๑ ทวตฺตณฺจ ทานตฺตณฺจ ๑ ทวตฺตณฺจ ปญฺณตฺตณฺจ ๑
 ทวตฺตณฺจ ยณฺณตฺตณฺจ ๑ ทวตฺตณฺจ สกฺกตฺตณฺจ ๑ ทวตฺตณฺจ
 วิชตฺตณฺจ ๑ ทวตฺตณฺจ วิมฺสฺตฺตณฺจ เจเตติ อฺปนฺนทกฺกมฺติ มุจฺจติ
 อาปคฺติ สงฺฆาทิเสถสฺส ๑

เอกมฺตํ^๑ พทฺธจกฺกํ นิฏฺฐิตํ ๑
 ทฺตมฺตกาทิมิ เอวเมว เนตพฺพิ ๑

[๓๑๗] อาโรคฺยตฺตณฺจ สฺขตฺตณฺจ เกถชฺชตฺตณฺจ เจเตติ อฺปนฺนทกฺกมฺติ
 มุจฺจติ อาปคฺติ สงฺฆาทิเสถสฺส ๑ เป ๑ อาโรคฺยตฺตณฺจ สฺขตฺตณฺจ
 ทวตฺตณฺจ เจเตติ อฺปนฺนทกฺกมฺติ มุจฺจติ อาปคฺติ สงฺฆาทิเสถสฺส ๑
 ทฺตมฺตํ ฆณฺนทจกฺกํ ๑

[๓๑๘] สฺขตฺตณฺจ เกถชฺชตฺตณฺจ ทานตฺตณฺจ เจเตติ อฺปนฺนทกฺกมฺติ
 มุจฺจติ อาปคฺติ สงฺฆาทิเสถสฺส ๑ เป ๑ สฺขตฺตณฺจ เกถชฺชตฺตณฺจ
 ทวตฺตณฺจ ๑ เป ๑ สฺขตฺตณฺจ เกถชฺชตฺตณฺจ อาโรคฺยตฺตณฺจ เจเตติ
 อฺปนฺนทกฺกมฺติ มุจฺจติ อาปคฺติ สงฺฆาทิเสถสฺส ๑ เป ๑ วิมฺสฺตฺตณฺจ
 ทวตฺตณฺจ อาโรคฺยตฺตณฺจ เจเตติ อฺปนฺนทกฺกมฺติ มุจฺจติ อาปคฺติ
 สงฺฆาทิเสถสฺส ๑ เป ๑ วิมฺสฺตฺตณฺจ ทวตฺตณฺจ วิชตฺตณฺจ เจเตติ
 อฺปนฺนทกฺกมฺติ มุจฺจติ อาปคฺติ สงฺฆาทิเสถสฺส ๑
 ทฺตมฺตํ พทฺธจกฺกํ นิฏฺฐิตํ ๑

๑ ย. ม. เอกมฺตกฺกสฺส ๑

៣២២] គេរតតណ្ហេ ឦឥមស័ន្ធភាតិសេស៌ ឦភាវាឥន្ទី ស័វុឦមូតកំ ២៣៣

[៣១៩] តិមូតកំ ឥតុមូតកំ ឦឦមូតកំ ឦមូតកំ ស័តុតុមូតកំ ឦឦមូតកំ
ឦមូតកំ ឦវេវេ ឦកាតុឦឦ ។

ឦតំ ស័វុឦមូតកំ ។

[៣២០] ឦវាវៃគុយតុតុឦឦ ស័តុតុតុឦឦ ។ ឦវេស័វុឦតុតុឦឦ ឦវាវៃតុតុឦឦ ។
ឦឦឦតុតុឦឦ ឦឦតុតុតុឦឦ ។ ស័គុគុតុតុឦឦ ឦវុឦតុតុឦឦ ។ ឦវុឦស័តុតុឦឦ
ឦវាវៃតុតុឦឦ ឦគេតិ ឦឦឦឦឦឦឦ ឦឦឦឦឦ ឦវាវៃតុតុឦឦ ស័ន្ធភាតិសេស៌ស័ស៌ ។

ស័វុឦមូតកំ ឦឦឦឦឦឦ ។

[៣២១] ឦឦតុឦឦ ឦឦតុឦឦ ឦគេតិ ឦឦឦឦឦឦឦ ឦឦឦឦឦឦ ឦវាវៃតុតុឦឦ
ស័ន្ធភាតិសេស៌ស័ស៌ ។ ឦឦតុឦឦ ឦតុតុតុតុឦឦ ។ ឦឦឦឦឦ ឦវាវៃតុតុឦឦ ។
ឦឦតុឦឦ ឦតុតុតុតុឦឦឦ ។ ឦឦតុឦឦ ឦតុតុតុតុឦឦឦ ។ ឦឦតុឦឦ
ឦតុតុតុតុឦឦឦ ។ ឦឦតុឦឦ ឦវុឦតុតុតុឦឦឦ ។ ឦឦតុឦឦ ឦវុឦតុតុតុឦឦឦ ។
ឦឦតុឦឦ ស័ឦវុឦតុតុតុឦឦឦ ឦគេតិ ឦឦឦឦឦឦឦ ឦឦឦឦឦឦ ឦវាវៃតុតុឦឦ
ស័ន្ធភាតិសេស៌ស័ស៌ ។

ឦវេមូតកំ ឦឦឦឦឦឦឦ ឦឦឦឦឦឦ ។

[៣២២] ឦឦតុឦឦឦ ឦតុតុតុតុឦឦឦ ឦគេតិ ឦឦឦឦឦឦឦ ឦឦឦឦឦឦឦ ឦវាវៃតុតុឦឦ
ស័ន្ធភាតិសេស៌ស័ស៌ ។ ឦឦតុឦឦឦ ឦវាវៃតុតុឦឦឦ ។ ឦឦតុឦឦឦ ឦតុតុតុតុ
តុតុតុឦឦឦ ។ ឦឦតុឦឦឦ ឦតុតុតុតុតុឦឦឦ ។ ឦឦតុឦឦឦ ឦតុតុតុតុតុឦឦឦ ។
ឦឦតុឦឦឦ ឦវុឦតុតុតុតុឦឦឦ ។ ឦឦតុឦឦឦ ឦវុឦតុតុតុតុឦឦឦ ។ ឦឦតុឦឦឦ
ស័ឦវុឦតុតុតុតុឦឦឦ ។ ឦឦតុឦឦឦ ឦឦតុឦឦឦ ឦគេតិ ឦឦឦឦឦឦឦឦ ឦឦឦឦឦឦឦ

៣ ឦ. ឦ. ឦវេមូតកុស័ស៌ ។

อาปคฺติ สงฺฆาทีเสถสฺสฺส ๑ โโตหิตกณฺจ โອຫາຕນฺຈ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ
 ມຸຈຸຈຕິ ອາປຕຸຕິ ສ່ງຊາທິເສສ່ສຸສ ๑ ໂຕເທຕກນຈ ຕກຸກວນຸນນຈ ๑
 ໂຕເທຕກນຈ ທກວນຸນນຈ ๑ ໂຕເທຕກນຈ ເຕຕວນຸນນຈ ๑ ໂຕເທຕກນຈ
 ຂີ້ວນຸນນຈ ๑ ໂຕເທຕກນຈ ທຣີວນຸນນຈ ๑ ໂຕເທຕກນຈ ສ່ປື້ວ
 ວນຸນນຈ ๑ ໂຕເທຕກນຈ ນິ້ຕນຈ ๑ ໂຕເທຕກນຈ ປີ້ຕກນຈ
 ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ ມຸຈຸຈຕິ ອາປຕຸຕິ ສ່ງຊາທິເສສ່ສຸສ ๑ ໂອຫາຕນຈ
 ຕກຸກວນຸນນຈ ๑ ໂອຫາຕນຈ ທກວນຸນນຈ ๑ ໂອຫາຕນຈ
 ເຕຕວນຸນນຈ ๑ ໂອຫາຕນຈ ຂີ້ວນຸນນຈ ๑ ໂອຫາຕນຈ ທຣີ-
 ວນຸນນຈ ๑ ໂອຫາຕນຈ ສ່ປື້ວນຸນນຈ ๑ ໂອຫາຕນຈ ນິ້ຕນຈ ๑
 ໂອຫາຕນຈ ປີ້ຕກນຈ ๑ ໂອຫາຕນຈ ໂຕເທຕກນຈ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ
 ມຸຈຸຈຕິ ອາປຕຸຕິ ສ່ງຊາທິເສສ່ສຸສ ๑ ຕກຸກວນຸນນຈ ທກວນຸນນຈ ๑
 ຕກຸກວນຸນນຈ ເຕຕວນຸນນຈ ๑ ຕກຸກວນຸນນຈ ຂີ້ວນຸນນຈ ๑
 ຕກຸກວນຸນນຈ ທຣີວນຸນນຈ ๑ ຕກຸກວນຸນນຈ ສ່ປື້ວນຸນນຈ ๑
 ຕກຸກວນຸນນຈ ນິ້ຕນຈ ๑ ຕກຸກວນຸນນຈ ປີ້ຕກນຈ ๑ ຕກຸກວນຸນນຈ
 ໂຕເທຕກນຈ ๑ ຕກຸກວນຸນນຈ ໂອຫາຕນຈ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ
 ມຸຈຸຈຕິ ອາປຕຸຕິ ສ່ງຊາທິເສສ່ສຸສ ๑ ທກວນຸນນຈ ເຕຕວນຸນນຈ ๑
 ທກວນຸນນຈ ຂີ້ວນຸນນຈ ๑ ທກວນຸນນຈ ທຣີວນຸນນຈ ๑
 ທກວນຸນນຈ ສ່ປື້ວນຸນນຈ ๑ ທກວນຸນນຈ ນິ້ຕນຈ ๑ ທກ-
 ວນຸນນຈ ປີ້ຕກນຈ ๑ ທກວນຸນນຈ ໂຕເທຕກນຈ ๑ ທກວນຸນນຈ
 ໂອຫາຕນຈ ๑ ທກວນຸນນຈ ຕກຸກວນຸນນຈ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ

มุจฺจติ อปคฺติ สงฺฆาภิเสถสํ ๑ เตตวณฺเฑนํ ชีวณฺเฑนํ ๑
 เตตวณฺเฑนํ ทิวณฺเฑนํ ๑ เตตวณฺเฑนํ สํปปีวณฺเฑนํ ๑
 เตตวณฺเฑนํ นัตถนํ ๑ เตตวณฺเฑนํ ปิตกณฺเฑนํ ๑ เตตวณฺเฑนํ
 โถหิตกณฺเฑนํ ๑ เตตวณฺเฑนํ โยทาทณฺเฑนํ ๑ เตตวณฺเฑนํ
 ตกฺกวณฺเฑนํ ๑ เตตวณฺเฑนํ ทกฺกวณฺเฑนํ เจเตติ อฺปทกฺกมติ
 มุจฺจติ อปคฺติ สงฺฆาภิเสถสํ ๑ ชีวณฺเฑนํ ทิวณฺเฑนํ ๑
 ชีวณฺเฑนํ สํปปีวณฺเฑนํ ๑ ชีวณฺเฑนํ นัตถนํ ๑ ชีว-
 วนฺเฑนํ ปิตกณฺเฑนํ ๑ ชีวณฺเฑนํ โถหิตกณฺเฑนํ ๑ ชีวณฺเฑนํ
 โยทาทณฺเฑนํ ๑ ชีวณฺเฑนํ ตกฺกวณฺเฑนํ ๑ ชีวณฺเฑนํ
 ทกฺกวณฺเฑนํ ๑ ชีวณฺเฑนํ เตตวณฺเฑนํ เจเตติ อฺปทกฺกมติ
 มุจฺจติ อปคฺติ สงฺฆาภิเสถสํ ๑ ทิวณฺเฑนํ สํปปีวณฺเฑนํ ๑
 ทิวณฺเฑนํ นัตถนํ ๑ ทิวณฺเฑนํ ปิตกณฺเฑนํ ๑ ทิวณฺเฑนํ
 โถหิตกณฺเฑนํ ๑ ทิวณฺเฑนํ โยทาทณฺเฑนํ ๑ ทิวณฺเฑนํ ตกฺก-
 วนฺเฑนํ ๑ ทิวณฺเฑนํ ทกฺกวณฺเฑนํ ๑ ทิวณฺเฑนํ
 เตตวณฺเฑนํ ๑ ทิวณฺเฑนํ ชีวณฺเฑนํ เจเตติ อฺปทกฺกมติ
 มุจฺจติ อปคฺติ สงฺฆาภิเสถสํ ๑ สํปปีวณฺเฑนํ นัตถนํ เจเตติ
 อฺปทกฺกมติ มุจฺจติ อปคฺติ สงฺฆาภิเสถสํ ๑ สํปปีวณฺเฑนํ
 ปิตกณฺเฑนํ ๑ สํปปีวณฺเฑนํ โถหิตกณฺเฑนํ ๑ สํปปีวณฺเฑนํ
 โยทาทณฺเฑนํ ๑ สํปปีวณฺเฑนํ ตกฺกวณฺเฑนํ ๑ สํปปีวณฺเฑนํ
 ทกฺกวณฺเฑนํ ๑ สํปปีวณฺเฑนํ เตตวณฺเฑนํ ๑ สํปปีวณฺเฑนํ

ชั้ววณฺณณฺจ ๑ สัปป์วีวณฺณณฺจ ทชิวณฺณณฺจ เจเตติ อฺปฺกุกฺมติ
มฺุจฺจติ อฺปฺคฺติ สํขฺมาทิสัธฺสัธฺส ๑

เอกมฺุถกัํ พทฺุชจกุกัํ นิฏฺุจิตัํ ๑

ทฺุมฺุถกาทิปี เอวเมว เนคพฺุฬิ ๑

[๓๒๓] นัถณฺจ ปัถกณฺจ โถหิตกณฺจ เจเตติ อฺปฺกุกฺมติ มฺุจฺจติ
อฺปฺคฺติ สํขฺมาทิสัธฺสัธฺส ๑ นัถณฺจ ปัถกณฺจ โอทาตณฺจ เจเตติ
อฺปฺกุกฺมติ มฺุจฺจติ อฺปฺคฺติ สํขฺมาทิสัธฺสัธฺส ๑ เป ๑ นัถณฺจ ปัถกณฺจ
สัปป์วีวณฺณณฺจ เจเตติ อฺปฺกุกฺมติ มฺุจฺจติ อฺปฺคฺติ สํขฺมาทิสัธฺสัธฺส ๑

ทฺุมฺุถกัํ ชนฺุชจกุกัํ นิฏฺุจิตัํ ๑

[๓๒๔] ปัถกณฺจ โถหิตกณฺจ โอทาตณฺจ เจเตติ อฺปฺกุกฺมติ
มฺุจฺจติ อฺปฺคฺติ สํขฺมาทิสัธฺสัธฺส ๑ เป ๑ ปัถกณฺจ โถหิตกณฺจ
นัถณฺจ เจเตติ อฺปฺกุกฺมติ มฺุจฺจติ อฺปฺคฺติ สํขฺมาทิสัธฺสัธฺส ๑ เป ๑
ทชิวณฺณณฺจ สัปป์วีวณฺณณฺจ นัถณฺจ เจเตติ อฺปฺกุกฺมติ มฺุจฺจติ
อฺปฺคฺติ สํขฺมาทิสัธฺสัธฺส ๑ เป ๑ ทชิวณฺณณฺจ สัปป์วีวณฺณณฺจ
ชั้ววณฺณณฺจ เจเตติ อฺปฺกุกฺมติ มฺุจฺจติ อฺปฺคฺติ สํขฺมาทิสัธฺสัธฺส ๑

ทฺุมฺุถกัํ พทฺุชจกุกัํ นิฏฺุจิตัํ ๑

[๓๒๕] ทิมฺุถกัํ จตฺุมฺุถกัํ ปณฺุจมฺุถกัํ ญฺุมฺุถกัํ สํคฺตมฺุถกัํ อฏฺุชฺมฺุถกัํ
นวมฺุถกัํ เอวเมว กาทพฺุฬิ ๑

อิทึ สํพฺุฬมฺุถกัํ ๑

๑ ยฺ. ม. เอกมฺุถกัธฺส ๑

๓๒๗] เทรสถกณฺเฑ ปจฺมสังฆาภิเสถสํ ปทภาชนียํ สัพพมุตตกาหิ ๒๓๕

[๓๒๖] นีถณฺจ ปีตถณฺจ โถหิตถณฺจ โธทาทถณฺจ ตถกถวณฺณณฺจ
ทกถวณฺณณฺจ เตะถวณฺณณฺจ ชีวถวณฺณณฺจ ทชิตถวณฺณณฺจ สบฺบปี-
วณฺณณฺจ เจเตติ อฺปนฺนํมตฺติ มุจฺจติ อปฺปตฺติ สงฺฆาภิเสถสํ ๑
สัพพมุตตํ นิฏฺฐิตํ ๑

[๓๒๗] อวโรคฺยตถณฺจ นีถณฺจ เจเตติ อฺปนฺนํมตฺติ มุจฺจติ
อปฺปตฺติ สงฺฆาภิเสถสํ ๑ อวโรคฺยตถณฺจ สฺขตถณฺจ นีถณฺจ ปีตถณฺจ
เจเตติ อฺปนฺนํมตฺติ มุจฺจติ อปฺปตฺติ สงฺฆาภิเสถสํ ๑ อวโรคฺยตถณฺจ
สฺขตถณฺจ เกสฺสชฺชตถณฺจ นีถณฺจ ปีตถณฺจ โถหิตถณฺจ เจเตติ
อฺปนฺนํมตฺติ มุจฺจติ อปฺปตฺติ สงฺฆาภิเสถสํ ๑ อวโรคฺยตถณฺจ
สฺขตถณฺจ เกสฺสชฺชตถณฺจ ทานตถณฺจ นีถณฺจ ปีตถณฺจ โถหิตถณฺจ
โธทาทถณฺจ เจเตติ อฺปนฺนํมตฺติ มุจฺจติ อปฺปตฺติ สงฺฆาภิเสถสํ ๑
อวโรคฺยตถณฺจ สฺขตถณฺจ เกสฺสชฺชตถณฺจ ทานตถณฺจ ปุณฺณตถณฺจ
นีถณฺจ ปีตถณฺจ โถหิตถณฺจ โธทาทถณฺจ ตถกถวณฺณณฺจ เจเตติ
อฺปนฺนํมตฺติ มุจฺจติ อปฺปตฺติ สงฺฆาภิเสถสํ ๑ อวโรคฺยตถณฺจ
สฺขตถณฺจ เกสฺสชฺชตถณฺจ ทานตถณฺจ ปุณฺณตถณฺจ ยมฺมตถณฺจ
นีถณฺจ ปีตถณฺจ โถหิตถณฺจ โธทาทถณฺจ ตถกถวณฺณณฺจ ทก-
ถวณฺณณฺจ เจเตติ อฺปนฺนํมตฺติ มุจฺจติ อปฺปตฺติ สงฺฆาภิเสถสํ ๑
อวโรคฺยตถณฺจ สฺขตถณฺจ เกสฺสชฺชตถณฺจ ทานตถณฺจ ปุณฺณตถณฺจ
ยมฺมตถณฺจ สฺกคฺคตถณฺจ นีถณฺจ ปีตถณฺจ โถหิตถณฺจ โธทาทถณฺจ
ตถกถวณฺณณฺจ ทกถวณฺณณฺจ เตะถวณฺณณฺจ เจเตติ อฺปนฺนํมตฺติ

មុនុទតិ ចាបតុតិ សុំឆាភិស្តេស្តុត្ថ ។ ចាវិកុយតុតុលុទ សុំឆតុតុលុទ
 ភេត្តឆតុតុលុទ តាវតុតុលុទ បុណ្ណតុតុលុទ យលុតុតុលុទ សុំគុតុតុលុទ
 វុំឆតុតុលុទ វុំតុលុទ ប៊ីតុកុលុទ តៃហិតុកុលុទ ខៃតាតុលុទ តុកុកុវលុណុលុទ
 តុកុវលុណុលុទ តេតុវលុណុលុទ ឆុំវលុណុលុទ ទេតេតិ ចុបកុកុមតិ មុនុទតិ
 ចាបតុតិ សុំឆាភិស្តេស្តុត្ថ ។ ចាវិកុយតុតុលុទ សុំឆតុតុលុទ ភេត្តឆតុតុលុទ
 តាវតុតុលុទ បុណ្ណតុតុលុទ យលុតុតុលុទ សុំគុតុតុលុទ វុំឆតុតុលុទ
 វុំមុំតុតុលុទ វុំតុលុទ ប៊ីតុកុលុទ តៃហិតុកុលុទ ខៃតាតុលុទ តុកុកុវលុណុលុទ
 តុកុវលុណុលុទ តេតុវលុណុលុទ ឆុំវលុណុលុទ តុវលុណុលុទ ទេតេតិ
 ចុបកុកុមតិ មុនុទតិ ចាបតុតិ សុំឆាភិស្តេស្តុត្ថ ។ ចាវិកុយតុតុលុទ
 សុំឆតុតុលុទ ភេត្តឆតុតុលុទ តាវតុតុលុទ បុណ្ណតុតុលុទ យលុតុតុលុទ
 សុំគុតុតុលុទ វុំឆតុតុលុទ វុំមុំតុតុលុទ តុវតុតុលុទ វុំតុលុទ ប៊ីតុកុលុទ
 តៃហិតុកុលុទ ខៃតាតុលុទ តុកុកុវលុណុលុទ តុកុវលុណុលុទ តេតុវលុណុលុទ
 ឆុំវលុណុលុទ តុវលុណុលុទ សុំប៊ីវលុណុលុទ ទេតេតិ ចុបកុកុមតិ មុនុទតិ
 ចាបតុតិ សុំឆាភិស្តេស្តុត្ថ ។

ចុកុកុតៃវតុតុមិសុំសុំសុំកុកុកុកុ វិញ្ញុទិកំ ។

[៣២៨] វុំតុំ វៃទេសុំសុំសុំសុំ ទេតេតិ ចុបកុកុមតិ ប៊ីតុកុំ មុនុទតិ
 ចាបតុតិ សុំឆាភិស្តេស្តុត្ថ ។ វុំតុំ វៃទេសុំសុំសុំសុំ ទេតេតិ ចុបកុកុមតិ
 តៃហិតុកុំ មុនុទតិ ចាបតុតិ សុំឆាភិស្តេស្តុត្ថ ។ វុំតុំ វៃទេសុំសុំសុំសុំ ទេតេតិ
 ចុបកុកុមតិ ខៃតាតុំ មុនុទតិ ចាបតុតិ សុំឆាភិស្តេស្តុត្ថ ។ វុំតុំ

១ ឬ. ម. វៃសុំសុំសុំសុំ ។

๓๓๐] เทรตถกนฺเต ปรจฺมសံသနာတိសේတိ ပတနာစဏိယံ ပတုစဂုဂုတိ ၂၃၈

โมເຈတုສံသံတိ ဧတေတိ ဝုပဂုဂုမတိ တဂုဂုဂုဂုဂု မုဂုဂုတိ ဝါပတုတိ
တံသနာတိတေတံတံ ၁ နိတံ မိုဟေတုတံသံတိ ဧတေတိ ဝုပဂုဂုမတိ တဂုဂုဂုဂု
မုဂုဂုတိ ဝါပတုတိ တံသနာတိတေတံတံ ၁ နိတံ မိုဟေတုတံသံတိ ဧတေတိ
ဝုပဂုဂုမတိ တေတဂုဂုဂု မုဂုဂုတိ ဝါပတုတိ တံသနာတိတေတံတံ ၁ နိတံ
မိုဟေတုတံသံတိ ဧတေတိ ဝုပဂုဂုမတိ ဧတံဂုဂုဂု မုဂုဂုတိ ဝါပတုတိ
တံသနာတိတေတံတံ ၁ နိတံ မိုဟေတုတံသံတိ ဧတေတိ ဝုပဂုဂုမတိ တစိဝဂုဂု
မုဂုဂုတိ ဝါပတုတိ တံသနာတိတေတံတံ ၁ နိတံ မိုဟေတုတံသံတိ ဧတေတိ
ဝုပဂုဂုမတိ တပိဝဂုဂုဂု မုဂုဂုတိ ဝါပတုတိ တံသနာတိတေတံတံ ၁

ပတုစဂုဂု နိဂ္ဂုတိ ၁

[၃၂၄] ပီတံ မိုဟေတုတံသံတိ ဧတေတိ ဝုပဂုဂုမတိ တေတိကံ မုဂုဂုတိ
ဝါပတုတိ တံသနာတိတေတံတံ ၁ ပီတံ မိုဟေတုတံသံတိ ဧတေတိ ဝုပဂုဂုမတိ
ဝါတကံ မုဂုဂုတိ ၁ ပေ ၁ တဂုဂုဂုဂု မုဂုဂုတိ ၁ တဂုဂုဂုဂု မုဂုဂုတိ ၁
တေတဂုဂုဂု မုဂုဂုတိ ၁ ဧတံဂုဂုဂု မုဂုဂုတိ ၁ တစိဝဂုဂု မုဂုဂုတိ ၁
တပိဝဂုဂုဂု မုဂုဂုတိ ၁ နိတံ မုဂုဂုတိ ဝါပတုတိ တံသနာတိတေတံတံ ၁

ပတုစဂုဂု နိဂ္ဂုတိ ၁

[၃၃၀] တေတိကံ မိုဟေတုတံသံတိ ဧတေတိ ဝုပဂုဂုမတိ ဝါတကံ မုဂုဂုတိ
ဝါပတုတိ တံသနာတိတေတံတံ ၁ တေတိကံ မိုဟေတုတံသံတိ ဧတေတိ ဝုပဂုဂုမတိ
တဂုဂုဂုဂု မုဂုဂုတိ ၁ ပေ ၁ တဂုဂုဂုဂု မုဂုဂုတိ ၁ တေတဂုဂုဂု မုဂုဂုတိ ၁
ဧတံဂုဂုဂု မုဂုဂုတိ ၁ တစိဝဂုဂု မုဂုဂုတိ ၁ တပိဝဂုဂုဂု မုဂုဂုတိ ၁ နိတံ
မုဂုဂုတိ ၁ ပီတံ မုဂုဂုတိ ဝါပတုတိ တံသနာတိတေတံတံ ၁ ဝါတကံ မိုဟေတုတံ-

มัตติ เจเตติ อูปกุกมติ ตกุกวณฺณํ มุจฺจติ อापคฺติ สงฺฆา-
 ทิเสถสฺสฺส ๑ เป ๑ โถหิตกํ มุจฺจติ อापคฺติ สงฺฆาทิเสถสฺสฺส ๑ (เฮว
 จุกฺกานิ เวทิตพฺพานิ ๑) สบฺบิวดณฺณํ โมเจสฺสํมัตติ เจเตติ อูปกุกมติ
 นัตถิ มุจฺจติ อापคฺติ สงฺฆาทิเสถสฺสฺส ๑ สบฺบิวดณฺณํ โมเจสฺสํมัตติ
 เจเตติ อูปกุกมติ ปิตกํ มุจฺจติ ๑ เป ๑ โถหิตกํ มุจฺจติ ๑ โอทาคํ
 มุจฺจติ ๑ ตกุกวณฺณํ มุจฺจติ ๑ ทกฺวณฺณํ มุจฺจติ ๑ เตถวณฺณํ มุจฺจติ ๑
 ขีรวณฺณํ มุจฺจติ ๑ ทชิวณฺณํ มุจฺจติ อापคฺติ สงฺฆาทิเสถสฺสฺส ๑
 กุจฺจิจุกกํ นิฏฺฐิตํ ๑

[๓๓๑] ปิตกํ โมเจสฺสํมัตติ เจเตติ อูปกุกมติ นัตถิ มุจฺจติ
 อापคฺติ สงฺฆาทิเสถสฺสฺส ๑ โถหิตกํ โมเจสฺสํมัตติ เจเตติ อูปกุกมติ
 นัตถิ มุจฺจติ ๑ โอทาคํ โมเจสฺสํมัตติ เจเตติ อูปกุกมติ นัตถิ
 มุจฺจติ ๑ ตกุกวณฺณํ โมเจสฺสํมัตติ เจเตติ อูปกุกมติ นัตถิ มุจฺจติ ๑
 ทกฺวณฺณํ โมเจสฺสํมัตติ เจเตติ อูปกุกมติ นัตถิ มุจฺจติ ๑ เตถวณฺณํ
 โมเจสฺสํมัตติ เจเตติ อูปกุกมติ นัตถิ มุจฺจติ ๑ ขีรวณฺณํ โมเจสฺสํมัตติ
 เจเตติ อูปกุกมติ นัตถิ มุจฺจติ ๑ ทชิวณฺณํ โมเจสฺสํมัตติ เจเตติ
 อูปกุกมติ นัตถิ มุจฺจติ ๑ สบฺบิวดณฺณํ โมเจสฺสํมัตติ เจเตติ
 อูปกุกมติ นัตถิ มุจฺจติ อापคฺติ สงฺฆาทิเสถสฺสฺส ๑

บิฎฺฐิจุกกุตฺถ ปจฺจิมํ คมนํ นิฏฺฐิตํ ๑

[๓๓๒] โถหิตกํ โมเจสฺสํมัตติ เจเตติ อูปกุกมติ ปิตกํ มุจฺจติ
 อापคฺติ สงฺฆาทิเสถสฺสฺส ๑ โอทาคํ ตกุกวณฺณํ ทกฺวณฺณํ เตถวณฺณํ

๓๓๖] เศวตวณฺเณ ปจิมสงฺฆาหิเสสํ ปทภาชฺหํ ๒๓๘

ชฺรฺวณฺณํ ทชฺรฺวณฺณํ สบฺบิวดฺณฺณํ ๑ นິตฺตํ โมເຈສຸສາມິຕິ ເຈເຕຕິ
ອຸປກຸກມຕິ ປິຕກິ ມຸຈຸຈຕິ ອາປຕຸຕິ ສ່ງສາຫິເສສສຸສຸສ ๑

ປຶງຊີຈຸກຸສຸສ ທຸຕິຍິ ຄມນິ ນິງຊີຕິ ๑

[๓๓๗] ໂອທາຕິ ໂມເຈສຸສາມິຕິ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ ໂຕຫິຕກິ ມຸຈຸຈຕິ
ອາປຕຸຕິ ສ່ງສາຫິເສສສຸສຸສ ๑ ຕກຸກວນຸນິ ທກຸກວນຸນິ ເຕສວນຸນິ ສ່ງ-
ວນຸນິ ທຸຈຸຈວນຸນິ ສບັບິວນຸນິ ນິຕິ ๑ ປິຕກິ ໂມເຈສຸສາມິຕິ ເຈເຕຕິ
ອຸປກຸກມຕິ ໂຕຫິຕກິ ມຸຈຸຈຕິ ອາປຕຸຕິ ສ່ງສາຫິເສສສຸສຸສ ๑

ປຶງຊີຈຸກຸສຸສ ຕຕິຍິ ຄມນິ ນິງຊີຕິ ๑

[๓๓๘] ຕກຸກວນຸນິ ໂມເຈສຸສາມິຕິ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ ໂອທາຕິ
ມຸຈຸຈຕິ ອາປຕຸຕິ ສ່ງສາຫິເສສສຸສຸສ ๑ ທກຸກວນຸນິ ເຕສວນຸນິ ສ່ງວນຸນິ
ທຸຈຸຈວນຸນິ ສບັບິວນຸນິ ນິຕິ ປິຕກິ ๑ ໂຕຫິຕກິ ໂມເຈສຸສາມິຕິ ເຈເຕຕິ
ອຸປກຸກມຕິ ໂອທາຕິ ມຸຈຸຈຕິ ອາປຕຸຕິ ສ່ງສາຫິເສສສຸສຸສ ๑

ປຶງຊີຈຸກຸສຸສ ຈຕຸຕຸຕິ ຄມນິ ນິງຊີຕິ ๑

[๓๓๙] ທກຸກວນຸນິ ໂມເຈສຸສາມິຕິ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ ຕກຸກວນຸນິ
ມຸຈຸຈຕິ ອາປຕຸຕິ ສ່ງສາຫິເສສສຸສຸສ ๑ ເຕສວນຸນິ ສ່ງວນຸນິ ທຸຈຸຈວນຸນິ
ສບັບິວນຸນິ ນິຕິ ປິຕກິ ໂຕຫິຕກິ ๑ ໂອທາຕິ ໂມເຈສຸສາມິຕິ ເຈເຕຕິ
ອຸປກຸກມຕິ ຕກຸກວນຸນິ ມຸຈຸຈຕິ ອາປຕຸຕິ ສ່ງສາຫິເສສສຸສຸສ ๑

ປຶງຊີຈຸກຸສຸສ ປນຸຈມິ ຄມນິ ນິງຊີຕິ ๑

[๓๔๐] ເຕສວນຸນິ ໂມເຈສຸສາມິຕິ ເຈເຕຕິ ອຸປກຸກມຕິ ທກຸກວນຸນິ
ມຸຈຸຈຕິ ອາປຕຸຕິ ສ່ງສາຫິເສສສຸສຸສ ๑ ສ່ງວນຸນິ ທຸຈຸຈວນຸນິ ສບັບິວນຸນິ

นัตถิ ปิตกั โถหิตกั โอทาทั ฯ ตกฺกวณฺณํ โมเจตฺตสํมัตติ เจเตติ
อุปกฺกมฺติ ทกฺวณฺณํ มุจฺจติ อปฺตฺติ สงฺฆาทิเสตฺตฺตฺส ฯ

ปิฏฺจิจฺจกฺกตฺตฺส ฉฺชฺจํ คมนํ นิฏฺจิตํ ฯ

[๓๓๗] ชีวณฺณํ โมเจตฺตสํมัตติ เจเตติ อุปกฺกมฺติ เตตวณฺณํ
มุจฺจติ อปฺตฺติ สงฺฆาทิเสตฺตฺตฺส ฯ ทชีวณฺณํ สบฺบิเวณฺณํ นัตถิ
ปิตกั โถหิตกั โอทาทั ตกฺกวณฺณํ ฯ ทกฺวณฺณํ โมเจตฺตสํมัตติ
เจเตติ อุปกฺกมฺติ เตตวณฺณํ มุจฺจติ อปฺตฺติ สงฺฆาทิเสตฺตฺตฺส ฯ

ปิฏฺจิจฺจกฺกตฺตฺส สฺตฺตฺมํ คมนํ นิฏฺจิตํ ฯ

[๓๓๘] ทชีวณฺณํ โมเจตฺตสํมัตติ เจเตติ อุปกฺกมฺติ ชีวณฺณํ
มุจฺจติ อปฺตฺติ สงฺฆาทิเสตฺตฺตฺส ฯ สบฺบิเวณฺณํ นัตถิ ปิตกั โถหิตกั
โอทาทั ตกฺกวณฺณํ ทกฺวณฺณํ ฯ เตตวณฺณํ โมเจตฺตสํมัตติ เจเตติ
อุปกฺกมฺติ ชีวณฺณํ มุจฺจติ อปฺตฺติ สงฺฆาทิเสตฺตฺตฺส ฯ

ปิฏฺจิจฺจกฺกตฺตฺส ฉฺชฺจํ คมนํ นิฏฺจิตํ ฯ

[๓๓๘] สบฺบิเวณฺณํ โมเจตฺตสํมัตติ เจเตติ อุปกฺกมฺติ ทชีวณฺณํ
มุจฺจติ อปฺตฺติ สงฺฆาทิเสตฺตฺตฺส ฯ นัตถิ ปิตกั โถหิตกั โอทาทั
ตกฺกวณฺณํ ทกฺวณฺณํ เตตวณฺณํ ฯ ชีวณฺณํ โมเจตฺตสํมัตติ เจเตติ
อุปกฺกมฺติ ทชีวณฺณํ มุจฺจติ อปฺตฺติ สงฺฆาทิเสตฺตฺตฺส ฯ

ปิฏฺจิจฺจกฺกตฺตฺส นวมนํ คมนํ นิฏฺจิตํ ฯ

[๓๕๐] นัตถิ โมเจตฺตสํมัตติ เจเตติ อุปกฺกมฺติ สบฺบิเวณฺณํ มุจฺจติ
อปฺตฺติ สงฺฆาทิเสตฺตฺตฺส ฯ ปิตกั โถหิตกั โอทาทั ตกฺกวณฺณํ

๓๔๕] เทรสทกณฺเฑ ปจิมสงฺฆาภิเสถสฺส อนาปตฺติวาโร จินฺตวตฺตคฺคาธา ๒๔๓

ทกวณฺณํ เตะทวณฺณํ ชีรวณฺณํ ๑ ทชิวณฺณํ โมเจตฺตสํมัตติ เจเตติ
อุปกฺกมฺติ สํปปีวณฺณํ มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาภิเสถสฺส ๑

ปฏฺฐิจฺจกฺกสฺส ทสฺมํ คมนํ นิฏฺฐิตํ ๑

ปฏฺฐิจฺจกํ นิฏฺฐิตํ ๑

[๓๔๓] เจเตติ อุปกฺกมฺติ มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาภิเสถสฺส ๑
เจเตติ อุปกฺกมฺติ น มุจฺจติ อาปตฺติ กุตฺตลจฺจยสฺส ๑ เจเตติ น
อุปกฺกมฺติ มุจฺจติ อนาปตฺติ ๑ เจเตติ น อุปกฺกมฺติ น มุจฺจติ
อนาปตฺติ ๑ น เจเตติ อุปกฺกมฺติ มุจฺจติ อนาปตฺติ ๑ น เจเตติ
อุปกฺกมฺติ น มุจฺจติ อนาปตฺติ ๑ น เจเตติ น อุปกฺกมฺติ มุจฺจติ
อนาปตฺติ ๑ น เจเตติ น อุปกฺกมฺติ น มุจฺจติ อนาปตฺติ ๑

[๓๔๔] อนาปตฺติ สํปปีนฺนเตน นโมจนาธิปฺปายสฺส อุมฺมตฺต-
กฺกสฺส ชิตฺตจิตฺตสฺส เวทนฏฺฐสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ๑

[๓๔๕] สํปปีโนจฺจวรปสฺสตาโว วิตฺตกฺกุโณหฺทเกน ๑
เกสฺสชฺชํ กณฺฑวํ มคฺโค วตฺติ ชนฺตาฆรํ อูรฺุ
สํมณฺเวยโร ๑ สฺสคฺโค ๑ อูรฺุ มุฏฺฐินา ปิพฺพิ
อาภาเส ฅมฺภํ นิชฺฌายี นิตฺทํ กฏฺฐเณ ฆฏฺฐยิ

๓ ย. ม. ปฏฺฐิจฺจกฺกเปยฺยาโต นิฏฺฐิตโต ๑ เตะสุ เตะสุ โปตฺตเกสฺ
อาคโต เปยฺยาตวฺอิธิ เขภฺยุเยน วิสฺสทิสฺโส โหติ กตฺตจฺจิ สงฺฆิตฺโต กตฺตจฺจิ
วิตฺตวาโร ๑ ตทตฺติเกน ทโต ตโต ปรีเยสฺสิตฺทพฺพํ ๑ ๒ ย. ม. วตฺติ
ชนฺตาฆรฺูปกฺกโม ๑

โสเต อุกทขตัง ชาวั ปุฬผาวพีย โปกขวั
วาทิกา กททมุตเตโก^๑ สยนงคฺขุชเณน จาติ ๑

[๓๔๖] เตน โข ปน สมเยน อณฺเณตฺรตฺตัสส ภิกฺขุโน สฺมึนฺนุเตน
อตุจฺจิ มุจฺจจิ ๑ ตตฺตัสส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ กจฺจจิ นุ โข อหํ สงฺฆาติเสถสฺส
อานปฺตติ อานนฺโนติ ๑ อถโฆ โส ภิกฺขุ ภาควโต เขตฺมตฺถํ
อาโรเจสิ ๑ อานปฺตติ ภิกฺขุ สฺมึนฺนุเตนาติ ๑

[๓๔๗] เตน โข ปน สมเยน อณฺเณตฺรตฺตัสส ภิกฺขุโน อฺจุจาว
กโรนุตตฺตัสส อตุจฺจิ มุจฺจจิ ๑ ตตฺตัสส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ กจฺจจิ นุ โข อหํ
สงฺฆาติเสถสฺส อานปฺตติ อานนฺโนติ ๑ ภาควโต เขตฺมตฺถํ อาโรเจสิ ๑
กัจจิตฺโต ตวํ ภิกฺขุติ ๑ นานํ ภาควา โมจนาธิปฺปายิติ ๑ อานปฺตติ
ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายิตฺตํ ๑

[๓๔๘] เตน โข ปน สมเยน อณฺเณตฺรตฺตัสส ภิกฺขุโน ปสฺสธาว
กโรนุตตฺตัสส อตุจฺจิ มุจฺจจิ ๑ ตตฺตัสส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อานปฺตติ
ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายิตฺตํ ๑

[๓๔๙] เตน โข ปน สมเยน อณฺเณตฺรตฺตัสส ภิกฺขุโน กามวิตกฺกํ
วิตกฺกเณตตฺตัสส อตุจฺจิ มุจฺจจิ ๑ ตตฺตัสส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อานปฺตติ
ภิกฺขุ กามวิตกฺกํ^๒ วิตกฺกเณตตฺตํ ๑

[๓๕๐] เตน โข ปน สมเยน อณฺเณตฺรตฺตัสส ภิกฺขุโน อฺอุโณทเทณ
นหายนุตตฺตัสส อตุจฺจิ มุจฺจจิ ๑ ตตฺตัสส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑

๑ ย. กททมุกโก ๑ ๒ ย. ม. โปตฺถเกสฺส อยํ ปาโง น โหติ ๑

๓๕๒] เทรตกณฺเฑ ปจฺมตฺถสฺมาทิสฺสํ วิเนตฺตตฺถุ เกตฺตชฺชํ กณฺเฑทฺถํ ๒๕๓

กัจฺจิตฺโต ทฺวํ ภิกฺขุติ ๑ นานํ ภควา โมจนาธิปฺปาโยติ ๑ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสํสํธาติ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเฌตฺรตฺถสฺส
ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺสํ อุนฺเฑทฺทเกน นหายนฺตสฺสํ อสฺสุจฺจि มุจฺจิจิ ๑
ตสฺสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อาปตฺติ ทฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน
ตฺถสฺมาทิสฺสํนฺติ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเฌตฺรตฺถสฺสํ ภิกฺขุโน
โมจนาธิปฺปายสฺสํ อุนฺเฑทฺทเกน นหายนฺตสฺสํ อสฺสุจฺจิ น มุจฺจิจิ ๑
ตสฺสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขุ ตฺถสฺมาทิสฺสํตฺถสฺสํ
อาปตฺติ กฺกุตฺตจฺจยสฺสํสํธาติ ๑

[๓๕๑] เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเฌตฺรตฺถสฺสํ ภิกฺขุโน อญฺ-
ชฺชาเต วโณ โหติ ๑ เกตฺตชฺเชน อาตมิปฺนตฺถสฺสํ อสฺสุจฺจิ มุจฺจิจิ ๑
ตสฺสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ กจฺจิจิ นฺ โข อหํ ตฺถสฺมาทิสฺสํ อาปตฺติ
อาปนฺโนติ ๑ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสิ ๑ กัจฺจิตฺโต ทฺวํ
ภิกฺขุติ ๑ นานํ ภควา โมจนาธิปฺปาโยติ ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขุ
นโมจนาธิปฺปายสฺสํสํธาติ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเฌตฺรตฺถสฺสํ
ภิกฺขุโน อญฺชฺชาเต วโณ โหติ ๑ ตสฺสํ โมจนาธิปฺปายสฺสํ
เกตฺตชฺเชน อาตมิปฺนตฺถสฺสํ อสฺสุจฺจิ มุจฺจิจิ ๑ เป ๑ อสฺสุจฺจิ น มุจฺจิจิ ๑
ตสฺสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขุ ตฺถสฺมาทิสฺสํตฺถสฺสํ
อาปตฺติ กฺกุตฺตจฺจยสฺสํสํธาติ ๑

[๓๕๒] เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเฌตฺรตฺถสฺสํ ภิกฺขุโน อญฺทํ
กณฺเฑทฺถนตฺถสฺสํ อสฺสุจฺจิ มุจฺจิจิ ๑ ตสฺสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑

อนาปคฺติ ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสํสาติ ฯ เตน โห ปน สฺมเยน
อณฺณตฺรสฺสํ ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺสํ อณฺฑํ กณฺฑทฺทวนตฺสํ
อสุจฺจิ มุจฺจฺจิ ฯ เป ฯ อสุจฺจิ น มุจฺจฺจิ ฯ ตสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ
ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ สํฆาติเสถสฺสํ อापคฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํสาติ ฯ

[๓๕๓] เตน โห ปน สฺมเยน อณฺณตฺรสฺสํ ภิกฺขุโน มคฺคํ
คจฺจนตฺสํ อสุจฺจิ มุจฺจฺจิ ฯ ตสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ
ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสํสาติ ฯ เตน โห ปน สฺมเยน อณฺณตฺรสฺสํ
ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺสํ มคฺคํ คจฺจนตฺสํ อสุจฺจิ มุจฺจฺจิ ฯ เป ฯ
อสุจฺจิ น มุจฺจฺจิ ฯ ตสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ
สํฆาติเสถสฺสํ อापคฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํสาติ ฯ

[๓๕๔] เตน โห ปน สฺมเยน อณฺณตฺรสฺสํ ภิกฺขุโน วตฺถิ
คเหตุวา ปสฺสํสาวิ กโรนฺตสฺสํ อสุจฺจิ มุจฺจฺจิ ฯ ตสฺสํ กุกฺกุกฺจํ
อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสํสาติ ฯ เตน
โห ปน สฺมเยน อณฺณตฺรสฺสํ ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺสํ วตฺถิ
คเหตุวา ปสฺสํสาวิ กโรนฺตสฺสํ อสุจฺจิ มุจฺจฺจิ ฯ เป ฯ อสุจฺจิ น มุจฺจฺจิ ฯ
ตสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ สํฆาติเสถสฺสํ
อापคฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํสาติ ฯ

[๓๕๕] เตน โห ปน สฺมเยน อณฺณตฺรสฺสํ ภิกฺขุโน ชนฺดาชเว
อฺทฺรวจฺจฺฉิ ตาเปนตฺสํ อสุจฺจิ มุจฺจฺจิ ฯ ตสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ
ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสํสาติ ฯ เตน โห

๓๕๖] เทรตกณฺเฑ ปจฺมตฺถงฺฆาติເສສံ ວິນັຕວຕຸ ມີງຸຈີປຣິກມຸມາທິ ๒๕

ປນ ສ່ມເຍນ ອນຸເວຕຣສຸສັ ກິກຸຊໂນ ໂມຈນາຣີປຣາຍສຸສັ ຫນຸຕາຊເວ
ອຸທຣວງູ໌ ຕາເປນຸຕສຸສັ ອສຸຈີ ມຸຈຸຈີ າເປ າ ອສຸຈີ ນ ມຸຈຸຈີ າ
ຕສຸສັ ກຸກຸກຸຈຸ ອໂຫສີ າເປ າ ອນາປຕຸຕິ ກິກຸຊ ສ່ງຊາທິເສສັສຸສັ
ອາປຕຸຕິ ດຸຕຸຕຸຈຸຍສຸສັສາຕິ າ

[๓๕๖] ເຕນ ໂຫ ປນ ສ່ມເຍນ ອນຸເວຕຣສຸສັ ກິກຸຊໂນ ຫນຸຕາຊເວ
ອຸປຸຊຸຜາຍສຸສັ ມີງຸຈີປຣິກມຸມໍ ກໂຣນຸຕສຸສັ ອສຸຈີ ມຸຈຸຈີ າ ຕສຸສັ ກຸກຸກຸຈຸ
ອໂຫສີ າເປ າ ອນາປຕຸຕິ ກິກຸຊ ນໂມຈນາຣີປຣາຍສຸສັສາຕິ າ ເຕນ
ໂຫ ປນ ສ່ມເຍນ ອນຸເວຕຣສຸສັ ກິກຸຊໂນ ໂມຈນາຣີປຣາຍສຸສັ ຫນຸຕາຊເວ
ອຸປຸຊຸຜາຍສຸສັ ມີງຸຈີປຣິກມຸມໍ ກໂຣນຸຕສຸສັ ອສຸຈີ ມຸຈຸຈີ າເປ າ ອສຸຈີ
ນ ມຸຈຸຈີ າ ຕສຸສັ ກຸກຸກຸຈຸ ອໂຫສີ າເປ າ ອນາປຕຸຕິ ກິກຸຊ
ສ່ງຊາທິເສສັສຸສັ ອາປຕຸຕິ ດຸຕຸຕຸຈຸຍສຸສັສາຕິ າ

[๓๕๗] ເຕນ ໂຫ ປນ ສ່ມເຍນ ອນຸເວຕຣສຸສັ ກິກຸຊໂນ ອຸຣຸ ຫງຸງາ-
ເປນຸຕສຸສັ ອສຸຈີ ມຸຈຸຈີ າ ຕສຸສັ ກຸກຸກຸຈຸ ອໂຫສີ າເປ າ ອນາປຕຸຕິ
ກິກຸຊ ນໂມຈນາຣີປຣາຍສຸສັສາຕິ າ ເຕນ ໂຫ ປນ ສ່ມເຍນ ອນຸເວຕຣສຸສັ
ກິກຸຊໂນ ໂມຈນາຣີປຣາຍສຸສັ ອຸຣຸ ຫງຸງາເປນຸຕສຸສັ ອສຸຈີ ມຸຈຸຈີ າເປ າ
ອສຸຈີ ນ ມຸຈຸຈີ າ ຕສຸສັ ກຸກຸກຸຈຸ ອໂຫສີ າເປ າ ອນາປຕຸຕິ ກິກຸຊ
ສ່ງຊາທິເສສັສຸສັ ອາປຕຸຕິ ດຸຕຸຕຸຈຸຍສຸສັສາຕິ າ

[๓๕๘] ເຕນ ໂຫ ປນ ສ່ມເຍນ ອນຸເວຕໂຣ ກິກຸຊ ໂມຈນາຣີປຣາຍ
ອນຸເວຕຣ ສ່າມເຄວຣ໌ ເອຕກໂວຈ ເອຫິ ເມ ຕຸວໍ ອາດຸໂສ ສ່າມເຄວຣ
ອງຸກຊາຕໍ ຄນຸຮາທິ າ ໂສ ຕສຸສັ ອງຸກຊາຕໍ ອຄຸເຫສີ າ ຕສຸສັ

อสุจิ มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อาปตฺติํ คุวํ ภิกฺขุ
อาปนฺโน สงฺฆาทิเสสํติ ฯ

[๓๕๘] เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเฏวโร ภิกฺขุ สุตฺตสฺส
สงฺฆาตํ อชฺชวตํ อคฺคเหสิ ฯ ตสฺส อสุจิ มุจฺจิ ฯ ตสฺส
กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสํสฺส อาปตฺติ
ทุกฺกฏสฺสํติ ฯ

[๓๖๐] เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเฏตฺรสฺส ภิกฺขุโน อรุหิ
สงฺฆาตํ ปิเพนฺตสฺส อสุจิ มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ
อนาปตฺติ ภิกฺขุ นโมจนาธิปายสฺสํติ ฯ เตน โข ปน สฺมเยน
อญฺเฏตฺรสฺส ภิกฺขุโน โมจนาธิปายสฺสํ อรุหิ สงฺฆาตํ ปิเพนฺตสฺส
อสุจิ มุจฺจิ ฯ เป ฯ อสุจิ น มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ
อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสํสฺส อาปตฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํติ ฯ

[๓๖๑] เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเฏตฺรสฺส ภิกฺขุโน มุจฺจินา
สงฺฆาตํ ปิเพนฺตสฺส อสุจิ มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ
อนาปตฺติ ภิกฺขุ นโมจนาธิปายสฺสํติ ฯ เตน โข ปน สฺมเยน
อญฺเฏตฺรสฺส ภิกฺขุโน โมจนาธิปายสฺสํ มุจฺจินา สงฺฆาตํ ปิเพนฺตสฺส
อสุจิ มุจฺจิ ฯ เป ฯ อสุจิ น มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ
อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสํสฺส อาปตฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํติ ฯ

[๓๖๒] เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเฏตฺรสฺส ภิกฺขุโน โมจนา
ธิปายสฺส อากาเส กฏิ กมุเพนฺตสฺส อสุจิ มุจฺจิ ฯ เป ฯ อสุจิ

๓๖๖] เทรตกณฺเฑ ปจฺมตฺถงฺฆาทิเสถสฺมฺ วิเนตฺวตฺถุ กายตฺถมฺภานาทิ ๒๕๗

น มุจฺจิจิ ๑ ตสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑เป ๑ อนาปคฺติ ตฺถงฺฆาทิเสถสฺสํ
อาปคฺติ กุตฺถจฺจยสฺสํสํสํ ๑

[๓๖๓] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺณตฺรตฺสํ ภิกฺขุโน กายํ
ถมฺเภนตฺสํ อสฺสุจิจิ มุจฺจิจิ ๑ ตสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑เป ๑ อนาปคฺติ
ภิกฺขุ นโมจนาธิปายสฺสํสํสํ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน อณฺณตฺรตฺสํ
ภิกฺขุโน โมจนาธิปายสฺสํ กายํ ถมฺเภนตฺสํ อสฺสุจิจิ มุจฺจิจิ ๑เป ๑
อสุจิจิ น มุจฺจิจิ ๑ ตสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ
ตฺถงฺฆาทิเสถสฺสํ อาปคฺติ กุตฺถจฺจยสฺสํสํ ๑

[๓๖๔] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ สํวตฺโต
มาตุคามสฺสํ องฺกชาตํ อุนฺนิชฺฌายิ ๑ ตสฺสํ อสุจิจิ มุจฺจิจิ ๑ ตสฺสํ
กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ ตฺถงฺฆาทิเสถสฺสํ น จ
ภิกฺขเว สํวตฺเตน มาตุคามสฺสํ องฺกชาตํ อุนฺนิชฺฌายิตพฺพํ โย
อุนฺนิชฺฌายเยยฺย อาปคฺติ กุกฺกุกฺจํสํสํ ๑

[๓๖๕] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺณตฺรตฺสํ ภิกฺขุโน โมจนา-
ธิปายสฺสํ ตาตฺถจฺฉิทฺทํ องฺกชาตํ ปเวเสณตฺสํ อสุจิจิ มุจฺจิจิ ๑เป ๑
อสุจิจิ น มุจฺจิจิ ๑ ตสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ
ตฺถงฺฆาทิเสถสฺสํ อาปคฺติ กุตฺถจฺจยสฺสํสํ ๑

[๓๖๖] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺณตฺรตฺสํ ภิกฺขุโน โมจนา-
ธิปายสฺสํ กฺกฺเขน องฺกชาตํ อฏฺเฐนตฺสํ อสุจิจิ มุจฺจิจิ ๑เป ๑
อสุจิจิ น มุจฺจิจิ ๑ ตสฺสํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ

สงฆาภิเสถสฺส อापคฺติ ฤตฺตจฺจยสฺสํสํสํ ๑

[๓๖๗] เตน โข ปน สฺมเยน อญฺจนตรสฺสํ ภิกฺขุโน ปฏฺฐิสฺสเเต นหายนฺตสฺสํ อสฺสุจฺจิ มุจฺจฺจิ ๑ ตสฺสํ กุกฺกฺจฺจํ อโหสิ ๑เป ๑ อนापคฺติ ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสํสํสํ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน อญฺจนตรสฺสํ ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺสํ ปฏฺฐิสฺสเเต นหายนฺตสฺสํ อสฺสุจฺจิ มุจฺจฺจิ ๑เป ๑ อสฺสุจฺจิ น มุจฺจฺจิ ๑ ตสฺสํ กุกฺกฺจฺจํ อโหสิ ๑เป ๑ อนापคฺติ ภิกฺขุ สงฆาภิเสถสฺสํ อापคฺติ ฤตฺตจฺจยสฺสํสํสํ ๑

[๓๖๘] เตน โข ปน สฺมเยน อญฺจนตรสฺสํ ภิกฺขุโน อุกฺกฺชเต กิพฺพนฺตสฺสํ อสฺสุจฺจิ มุจฺจฺจิ ๑ ตสฺสํ กุกฺกฺจฺจํ อโหสิ ๑เป ๑ อนापคฺติ ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสํสํสํ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน อญฺจนตรสฺสํ ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺสํ อุกฺกฺชเต กิพฺพนฺตสฺสํ อสฺสุจฺจิ มุจฺจฺจิ ๑เป ๑ อสฺสุจฺจิ น มุจฺจฺจิ ๑ ตสฺสํ กุกฺกฺจฺจํ อโหสิ ๑เป ๑ อนापคฺติ ภิกฺขุ สงฆาภิเสถสฺสํ อापคฺติ ฤตฺตจฺจยสฺสํสํสํ ๑

[๓๖๙] เตน โข ปน สฺมเยน อญฺจนตรสฺสํ ภิกฺขุโน อุกฺเก ชาวนฺตสฺสํ อสฺสุจฺจิ มุจฺจฺจิ ๑ ตสฺสํ กุกฺกฺจฺจํ อโหสิ ๑เป ๑ อนापคฺติ ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสํสํสํ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน อญฺจนตรสฺสํ ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺสํ อุกฺเก ชาวนฺตสฺสํ อสฺสุจฺจิ มุจฺจฺจิ ๑เป ๑ อสฺสุจฺจิ น มุจฺจฺจิ ๑ ตสฺสํ กุกฺกฺจฺจํ อโหสิ ๑เป ๑ อนापคฺติ ภิกฺขุ สงฆาภิเสถสฺสํ อापคฺติ ฤตฺตจฺจยสฺสํสํสํ ๑

[๓๗๐] เตน โข ปน สฺมเยน อญฺจนตรสฺสํ ภิกฺขุโน ปุပ္ผาวพิยํ

ชาติ โอติณฺจนุคฺคํ อสุจิ มุจฺจิ ฯ คคฺคํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ
 อนาปคฺติ ภิกฺขุ โมจนาทิปฺปายสฺสํ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน อณฺณ-
 ตรคฺคํ ภิกฺขุโน โมจนาทิปฺปายสฺสํ อุกฺกเณ องฺกชาติ โอติณฺจนุคฺคํ
 อสุจิ มุจฺจิ ฯ เป ฯ อสุจิ น มุจฺจิ ฯ คคฺคํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ
 อนาปคฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาทิสฺสํ อापคฺติ กุตฺตจฺยสฺสํ ๑

[๓๗๕] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺณตฺรคฺคํ ภิกฺขุโน โมจน-
 ทิปฺปายสฺสํ สฺยเน องฺกชาติ อฏฺเฐนคฺคํ อสุจิ มุจฺจิ ฯ เป ฯ
 อสุจิ น มุจฺจิ ฯ คคฺคํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ
 สงฺฆาทิสฺสํ อापคฺติ กุตฺตจฺยสฺสํ ๑

[๓๗๖] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺณตฺรคฺคํ ภิกฺขุโน โมจน-
 ทิปฺปายสฺสํ องฺกจฺเณ องฺกชาติ อฏฺเฐนคฺคํ อสุจิ มุจฺจิ ฯ
 คคฺคํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ กจฺจิ นุ โข อหํ สงฺฆาทิสฺสํ อापคฺติ
 อานนฺโนติ ๑ ภคฺวโต เอตมคฺคํ อโรเจติ ๑ อापคฺติ คฺคํ ภิกฺขุ
 อานนฺโน สงฺฆาทิสฺสํ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน อณฺณตฺรคฺคํ
 ภิกฺขุโน โมจนาทิปฺปายสฺสํ องฺกจฺเณ องฺกชาติ อฏฺเฐนคฺคํ อสุจิ
 น มุจฺจิ ฯ คคฺคํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ กจฺจิ นุ โข อหํ สงฺฆาทิสฺสํ
 อापคฺติ อานนฺโนติ ๑ ภคฺวโต เอตมคฺคํ อโรเจติ ๑ อนาปคฺติ
 ภิกฺขุ สงฺฆาทิสฺสํ อापคฺติ กุตฺตจฺยสฺสํ ๑

ปจฺมสงฺฆาทิสฺสํ นิฏฺฐิตํ ๑

ทุติยสงฆาทีเสถ์

[๓๗๗] เตน สัมเขน พุทฺโธ ภควา สาวัตถิยํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถปิณฑิกุตฺตํ อารามे ๑ เตน โช ปน สัมเขน อายสฺมา
อุทายิ อรฺชเว วิหริติ ๑ คตฺตํ อายสฺมาโต วิหารโ อภิรุโป โหติ
ทตฺตํ นโย ปาธาติโก มชฺเชคพฺโป สมนฺตา ปริยาคาโร สุปฺปณฺตํ
มณฺจปฺปํ ภิสิพฺปิโพหนํ ปานํ ยํ ปริโกชนํ ยํ สุปฺปณฺจิกํ ปริเวณํ
สฺสํ มณฺจํ ๑ พุหุ มนุสฺสํ อายสฺมาโต อุทายิสฺสํ วิหารเปกฺขกา
อาคฺคณฺนติ ๑ อณฺเณตโรปิ พุราหุมนฺ โณ สปฺชาปติโก เยนายสฺมา
อุทายิ เตนฺปสงฺกมิ อฺปสงฺกมิตฺวา อายสฺมณฺคํ อุทายิ เอตทโวจ
อิจฺฉาม มยํ โภโต อุทายิสฺสํ วิหารํ เปกฺขิณฺนติ ๑ เตนหิ
พุราหุมนฺ เปกฺขสฺสฺสูติ อปาปฺรณํ อาทาย ฆฏิกํ อุกฺขมาฏฺเฐว
กวางฺภูํ ปณฺนามेतฺวา วิหารํ ปาวิสฺสี ๑ โสปี โช พุราหุมนฺ
อายสฺมาโต อุทายิสฺสํ ปิฏฺฐิจิโต ปาวิสฺสี ๑ สํปี โช พุราหุมนฺ
คตฺตํ พุราหุมนฺคตฺตํ ปิฏฺฐิจิโต ปาวิสฺสี ๑ อถโช อายสฺมา อุทายิ
เอกจฺเจ วาตปाने วิวรฺหฺโต เอกจฺเจ วาตปाने ธเกนฺโต คพฺภิ
อนฺปรินฺคฺนฺตฺวา ปิฏฺฐิจิโต อาคฺนฺตฺวา คตฺตํ พุราหุมนฺนิยา อญฺคฺมจฺฉานิ
ปรวามสฺสี ๑ อถโช โส พุราหุมนฺ อายสฺมา อุทายินา สทฺธิ
ปฺยิสฺสมฺโมทิตฺวา อคฺมาสฺสี ๑ อถโช โส พุราหุมนฺ อตฺตมฺโน
อตฺตมฺนวาจํ นิจฺฉาเรสฺสี อฺพารา อิมे สมนฺนา สกฺขปฺตฺติยา เย

อิมเ เออรูปเ อรณฺเเว วิหรนฺติ ภวมี อุกายิ อุกาโร โย เออรูปเ
 อรณฺเเว วิหรตฺติ ฯ เออํ อุกฺเต สํ พุราหุณฺณํ คํ พุราหุณฺณํ
 เอตทโวจ กุโต คตฺตํ อุการตา ยเถว เม ควํ องฺกมฺงฺคานิ
 ปรามสํ เออเมว เม สมนฺโน อุกายิ องฺกมฺงฺคานิ ปรามสํติ ฯ
 อถโฆ โส พุราหุณฺโน อชฺชฌายติ ชัยติ วิปาเจติ อตฺตฺชินฺโน อิมเ
 สมนฺนา สกฺยปฺคฺติยา ทุสฺสํตา มุสาวาทีโน อิมเ ที นาม ชมฺมาจาริโน
 สมนฺจาริโน พุรหฺมจาริโน สจฺจวาทีโน สํตถนฺโต กถฺยาณชฺมา ปฏฺิ-
 ษานิสฺสํหฺนติ นคฺติ อิมสํ สํมณฺณํ นคฺติ อิมสํ พุรหฺมณฺณํ นฏฺุชํ
 อิมสํ สํมณฺณํ นฏฺุชํ อิมสํ พุรหฺมณฺณํ กุโต อิมสํ สํมณฺณํ
 กุโต อิมสํ พุรหฺมณฺณํ อปคฺตา อิมเ สํมณฺณา อปคฺตา อิมเ
 พุรหฺมณฺณา กถํ ที นาม สมนฺโน อุกายิ มม ภริยาย องฺกมฺงฺคานิ
 ปรามสํสํหฺนติ น ที สกฺกา กุติคฺคํที กุตฺตํตาที กุตฺกุมาริที กุตฺตฺถนาที
 กุตฺทาสํที อารามํ วา วิหารํ วา คนฺคํ สจฺเจ ที กุติคฺคิโย กุตฺตํตาโย
 กุตฺกุมาริโย กุตฺตฺถนาโย กุตฺทาสิโย อารามํ วา วิหารํ วา
 คจฺเจยฺยํ ตาปํ สมนฺนา สกฺยปฺคฺติยา ทุสฺเสยฺยนฺติ ฯ อตฺสํสํ โฆ
 ภิกฺขุ คตฺตํ พุราหุณฺณตฺตํ อชฺชฌายนฺตฺตํ ชัยนฺตฺตํ วิปาเจนฺตฺตํ ฯ
 เย เต ภิกฺขุ อปฺปํจฺจนา สนฺตฺตฺตฺตา อชฺชชินฺโน กุทฺกจฺจกา สิกฺขาภาวมา
 เต อชฺชฌายนฺติ ชัยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ ที นาม อายสฺมา อุกายิ
 มาตฺตฺคาเมน สทฺธิ กายสํสฺคคํ สฺมาปชฺชิสฺสํสํตฺติ ฯ อถโฆ เต ภิกฺขุ
 ภควโต เอตมคฺคํ อารโจะสฺสุํ ฯ อถโฆ ภควา เอตสฺมึ นีทาเน

๓๗๘] เทรสภณฺเฑ ทุคฺยสงฺฆาติเสถํ ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภงฺโก ๒๕๓

เอตถมฺมํ ปกฺรณํ ภิกฺขุสงฺฆมฺมํ สนนฺนิปาตาเปตฺวา อายสฺสมนุคฺคํ อุกฺทายี
ปฏฺธิปฺปจฺฉิ สจฺจํ กิรฺ คฺวํ อุกฺทายี มาตฺตุคาเมน สทฺธิํ กายสํสฺสคฺคํ
สฺมาปชฺชสฺสตี ๑ สจฺจํ ภคฺวาติ ๑ วิคฺรหิ พุทฺโธ ภคฺวา อนนฺนุจฺฉวิกํ
โมชฺสปฺริสฺ อนนฺนุโตมิกํ อปฺปฏฺฐิรूपํ อสฺสํสามณฺกํ อกฺปฺปมฺมํ อกฺรณฺมํ กถํ
หิ นาม คฺวํ โมชฺสปฺริสฺ มาตฺตุคาเมน สทฺธิํ กายสํสฺสคฺคํ สฺมาปชฺชสฺสตี
นฺนุ มยา โมชฺสปฺริสฺ อเนกปริยาเยน วิราคฺยา รมฺโม เทลฺลิตฺโต
โน สฺราคฺยา ๑เป ๑ กามปรีพาทานํ วุปลโม อุกฺขาโต เนคํ
โมชฺสปฺริสฺ อปฺปสฺสนฺนาณํ วา ปสฺสาทาย ๑เป ๑ เอวญฺจ ปน
ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺทเทเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ อิตฺถินฺโน
วิปริณฺตเณ จิตฺเตน มาตฺตุคาเมน สทฺธิํ กายสํสฺสคฺคํ สฺมาปชฺชเยยฺย
หตฺถคฺคาหํ วา เวณฺนิคฺคาหํ วา อณฺณตฺรสฺสํ วา อณฺณตฺรสฺสํ วา
องฺคสฺสํ ปรามสฺนํ สงฺฆาติเสถสฺสตี ๑

[๓๗๙] โย ปนาติ โย ยาทิสํ ๑เป ๑ ภิกฺขุติ ๑เป ๑ อยํ
อิมสฺมํ อตฺถเอ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ อิตฺถินฺโน นาม สํวคฺคโต
อเปกฺขวา ปฏฺธิพฺพจฺฉิตฺโต ๑ วิปริณฺตนฺติ รตฺถคํมี จิตฺตํ วิปริณฺตํ
ทฺฐจฺฉี จิตฺตํ วิปริณฺตํ มุพฺพหฺมึ จิตฺตํ วิปริณฺตํ อปฺปิจ รตฺถคํ
จิตฺตํ อิมสฺมํ อตฺถเอ อธิปฺเปตํ วิปริณฺตนฺติ ๑ มาตฺตุคาโม
นาม มนุสฺสสฺสคฺคํ น ยกฺขํ น เปตํ น ติรฺจฺจนาคฺคตา อนฺนตฺมสฺส
ตทฺทฺษาคาปํ ทาริกา ปเคว มนฺนตฺตวี ๑ สทฺธินฺติ เอกโต ๑

๑ ย. ม. มหตฺตวี ๑

กายธัสสะกั กัมาปฐุเชยยาติ อชฺฐณาจาโร วุจฺจติ ฯ หตุโต นาม
 กปฺปุริ อฺปาทาย ยาว อคฺคฺคฺนชา ฯ เวณิ นาม สฺพุทฺธเกสา วา
 สฺพุทฺธมิสฺสา วา มาตามิสฺสา วา หิริณฺณมิสฺสา วา สฺวณฺณมิสฺสา
 วา มุทฺตามิสฺสา วา มณฺนิมิสฺสา วา ฯ องฺกั นาม หตุตฺตญฺ
 เวณิณฺญํ ๙ เปตฺตวา อวเสสฺสํ องฺกั นาม ฯ ๑

[๓๗๘] อามสฺนา ปรามสฺนา โอมสฺนา อุมฺมสฺนา โอตฺตงฺฆนา
 อุตฺตงฺฆนา อากกฺขมฺนา ปฏิกกฺขมฺนา อภินิคฺคณฺหนา อภินิปฺปิพฺหนา
 คหณฺ ฌุปนฺนติ ฯ

[๓๗๙] อามสฺนา นาม อามฐุสฺมคฺตา ฯ ปรามสฺนา นาม
 อิติ จิโต ๙ สยฺโยปนา ฯ โอมสฺนา นาม เหฏฺฐา โอิโรปนา ฯ
 อุมฺมสฺนา นาม อุกฺกั อฺจฺจารณา ฯ โอตฺตงฺฆนา นาม เหฏฺฐา
 โอนมฺนา ฯ อุตฺตงฺฆนา นาม อุกฺกั อฺจฺจารณา ฯ อากกฺขมฺนา นาม
 อวชิณฺนา ฯ ปฏิกกฺขมฺนา นาม ปฏฺธิปณามนา ฯ อภินิคฺคณฺหนา
 นาม องฺกั คเหตุวา นิปฺปิพฺหนา ฯ อภินิปฺปิพฺหนา นาม เกณจิ สห
 นิปฺปิพฺหนา ฯ คหณฺ นาม คหิตมคฺตํ ฯ ฌุปนํ นาม ฌุจฺจมคฺตํ ฯ

[๓๘๐] สฺงฆาทิสฺโสติ สฺงฆโฆ ว คสฺสา อापคฺติยา ฯ เป ฯ เตนปิ
 วุจฺจติ สฺงฆาทิสฺโสติ ฯ

[๓๘๑] อิตฺถิ ๙ โหติ อิตฺถิสฺสณฺณิ สํารคฺโต ๙ ภิกฺขุ ๙ นํ
 อิตฺติยา กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ โอมสฺติ อุมฺมสฺติ โอตฺตงฺฆติ

๑ ย. ม. นิคฺคณฺหนา ฯ

๓๘๒] เทรสถกณฺเห ทุคฺยสงฺฆาติเสถสฺส ปทภาชนํ ยํ ภิกฺขุเปยฺยาโต ๒๕๕

อุตฺตงฺฆตฺติ อากทฺฆตฺติ ปฏิกทฺฆตฺติ อภินิคุคฺคณฺหาติ อภินิปุเปตฺติ
คฺคณฺหาติ นุปฺติ อาปคฺคฺติ สงฺฆาติเสถสฺส ๑ อิตฺถํ ๑ โหติ เวมตฺติโก
ธํวเร ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อิตฺถิยา กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ
๑เป ๑ คฺคณฺหาติ นุปฺติ อาปคฺคฺติ อุตฺตงฺฆยสฺส ๑ อิตฺถํ ๑ โหติ
ปณฺทกสฺสณฺณํ ธํวเร ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อิตฺถิยา กาเยน กายํ
อามสฺติ ปรามสฺติ ๑เป ๑ คฺคณฺหาติ นุปฺติ อาปคฺคฺติ อุตฺตงฺฆยสฺส ๑
อิตฺถํ ๑ โหติ ปุริสสฺสณฺณํ ธํวเร ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อิตฺถิยา
กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑เป ๑ คฺคณฺหาติ นุปฺติ อาปคฺคฺติ
อุตฺตงฺฆยสฺส ๑ อิตฺถํ ๑ โหติ ติวรจฺฉานคคฺคสฺสณฺณํ ธํวเร ๑
ภิกฺขุ ๑ นํ อิตฺถิยา กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑เป ๑
คฺคณฺหาติ นุปฺติ อาปคฺคฺติ อุตฺตงฺฆยสฺส ๑ ปณฺทโก ๑ โหติ
ปณฺทกสฺสณฺณํ ธํวเร ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ ปณฺทกสฺส กายเณ
กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑เป ๑ คฺคณฺหาติ นุปฺติ อาปคฺคฺติ
อุตฺตงฺฆยสฺส ๑ ปณฺทโก ๑ โหติ เวมตฺติโก ธํวเร ๑ ภิกฺขุ
๑ นํ ปณฺทกสฺส กายเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑เป ๑
คฺคณฺหาติ นุปฺติ อาปคฺคฺติ อุตฺตงฺฆยสฺส ๑ ปณฺทโก ๑ โหติ
ปุริสสฺสณฺณํ ธํวเร ๑ . ภิกฺขุ ๑ นํ ปณฺทกสฺส กายเณ กายํ
อามสฺติ ปรามสฺติ ๑เป ๑ คฺคณฺหาติ นุปฺติ อาปคฺคฺติ อุตฺตงฺฆยสฺส ๑
ปณฺทโก ๑ โหติ ติวรจฺฉานคคฺคสฺสณฺณํ ธํวเร ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ
ปณฺทกสฺส กายเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑เป ๑ คฺคณฺหาติ

ฌุปติ อปคฺติ ทุกฺกฏฐฺสฺส ๑ ปณฺทโก ๑ โหติ อิตฺถึสฺสณฺณํ
 สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ ปณฺทกฐฺสฺส กายเณ กายํ อามสฺติ
 ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ ฌุปติ อปคฺติ ทุกฺกฏฐฺสฺส ๑ ปุริสํ
 ๑ โหติ ปุริสฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ ปุริสฺสณฺณํ กายเณ
 กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ ฌุปติ อปคฺติ
 ทุกฺกฏฐฺสฺส ๑ ปุริสํ ๑ โหติ เวมตฺติโก สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑
 นํ ปุริสฺสณฺณํ กายเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ
 ฌุปติ อปคฺติ ทุกฺกฏฐฺสฺส ๑ ปุริสํ ๑ โหติ ติรจฺจนคตฺสณฺณํ
 สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ ปุริสฺสณฺณํ กายเณ กายํ อามสฺติ
 ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ ฌุปติ อปคฺติ ทุกฺกฏฐฺสฺส ๑ ปุริสํ
 ๑ โหติ อิตฺถึสฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ ปุริสฺสณฺณํ กายเณ
 กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ ฌุปติ อปคฺติ
 ทุกฺกฏฐฺสฺส ๑ ปุริสํ ๑ โหติ ปณฺทกสฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ
 ๑ นํ ปุริสฺสณฺณํ กายเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ
 ฌุปติ อปคฺติ ทุกฺกฏฐฺสฺส ๑ ติรจฺจนคโต ๑ โหติ ติรจฺจนคต-
 สณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ ติรจฺจนคตฺสณฺณํ กายเณ กายํ
 อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ ฌุปติ อปคฺติ ทุกฺกฏฐฺสฺส ๑
 ติรจฺจนคโต ๑ โหติ เวมตฺติโก สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ
 ติรจฺจนคตฺสณฺณํ กายเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ
 ฌุปติ อปคฺติ ทุกฺกฏฐฺสฺส ๑ ติรจฺจนคโต ๑ โหติ อิตฺถึสฺสณฺณํ

๓๘๓] เทรสภณฺฑเท ทุติยสงฺฆาภิเสถสํ ปทภาชนํยํ เทวอิคฺคิถาภิ ๒๕๗

ธารตุโต จ ภิกฺขุ จ นํ ติวฺจฺฉานคตฺตสฺส กายเณ กายํ อามสฺติ
ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ นุปฺติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ ติวฺจฺฉานคโต
จ โหติ ปณฺทกสฺสณฺณํ ธารตุโต จ ภิกฺขุ จ นํ ติวฺจฺฉานคตฺตสฺส
กายเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ นุปฺติ อาปตฺติ
ทุกฺกฏสฺส ๑ ติวฺจฺฉานคโต จ โหติ ปุริสฺสณฺณํ ธารตุโต จ
ภิกฺขุ จ นํ ติวฺจฺฉานคตฺตสฺส กายเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ
๑ เป ๑ คณฺหาติ นุปฺติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑

[๓๘๓] เทว อิคฺคิโย ทฺวินฺนํ อิคฺคิณํ อิคฺคิถสฺสณฺณํ ธารตุโต
จ ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินฺนํ อิคฺคิณํ กายเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ
๑ เป ๑ คณฺหาติ นุปฺติ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ สงฺฆาภิเสถสํ ๑ เทว
อิคฺคิโย ทฺวินฺนํ อิคฺคิณํ เวมตีโล ธารตุโต จ ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินฺนํ
อิคฺคิณํ กายเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ นุปฺติ
อาปตฺติ ทฺวินฺนํ กุตฺตจฺจฺยานํ ๑ เทว อิคฺคิโย ทฺวินฺนํ อิคฺคิณํ
ปณฺทกสฺสณฺณํ ๑ เป ๑ เทว อิคฺคิโย ทฺวินฺนํ อิคฺคิณํ ปุริสฺสณฺณํ
๑ เป ๑ เทว อิคฺคิโย ทฺวินฺนํ อิคฺคิณํ ติวฺจฺฉานคตฺตสฺสณฺณํ ธารตุโต
จ ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินฺนํ อิคฺคิณํ กายเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ
๑ เป ๑ คณฺหาติ นุปฺติ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ กุตฺตจฺจฺยานํ ๑ เทว
ปณฺทกา ทฺวินฺนํ ปณฺทกานํ ปณฺทกสฺสณฺณํ ธารตุโต จ ภิกฺขุ จ
นํ ทฺวินฺนํ ปณฺทกานํ กายเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑

๑ อิโต ปริ ฺยุ. ม. โปตฺตเกสฺส เฮกมุตฺถนฺติ ทิสฺสตี ๑

คณฺหาติ ฉฺปติ อปฺคฺติ ทฺวินฺนํ ฤๅจฺจฺยํ ๑ เทว ปรนฺทกา
 ทฺวินฺนํ ปรนฺทกานํ เวมฺติโก ๑ เป ๑ เทว ปรนฺทกา ทฺวินฺนํ
 ปรนฺทกานํ ปรฺสฺสณฺณํ ๑ เป ๑ เทว ปรนฺทกา ทฺวินฺนํ ปรนฺทกานํ
 ตฺรจฺจฺนคตฺสณฺณํ ๑ เป ๑ เทว ปรนฺทกา ทฺวินฺนํ ปรนฺทกานํ
 อิตฺถฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิภฺช ๑ นํ ทฺวินฺนํ ปรนฺทกานํ กายเณ
 กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ ฉฺปติ อปฺคฺติ ทฺวินฺนํ
 ทฺกฺกฺขานํ ๑ เทว ปรฺสฺสา ทฺวินฺนํ ปรฺसानํ ปรฺสฺสณฺณํ สํวตฺโต
 ๑ ภิภฺช ๑ นํ ทฺวินฺนํ ปรฺसानํ กายเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ
 ๑ เป ๑ คณฺหาติ ฉฺปติ อปฺคฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฺขานํ ๑ เทว
 ปรฺสฺสา ทฺวินฺนํ ปรฺसानํ เวมฺติโก ๑ เป ๑ เทว ปรฺสฺสา ทฺวินฺนํ
 ปรฺसानํ ตฺรจฺจฺนคตฺสณฺณํ ๑ เป ๑ เทว ปรฺสฺสา ทฺวินฺนํ ปรฺसानํ
 อิตฺถฺสณฺณํ ๑ เป ๑ เทว ปรฺสฺสา ทฺวินฺนํ ปรฺसानํ ปรนฺทกสฺสณฺณํ
 สํวตฺโต ๑ ภิภฺช ๑ นํ ทฺวินฺนํ ปรฺसानํ กายเณ กายํ อามสฺติ
 ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ ฉฺปติ อปฺคฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฺขานํ ๑
 เทว ตฺรจฺจฺนคตา ทฺวินฺนํ ตฺรจฺจฺนคตานํ ตฺรจฺจฺนคตฺสณฺณํ
 สํวตฺโต ๑ ภิภฺช ๑ นํ ทฺวินฺนํ ตฺรจฺจฺนคตานํ กายเณ กายํ
 อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ ฉฺปติ อปฺคฺติ ทฺวินฺนํ
 ทฺกฺกฺขานํ ๑ เทว ตฺรจฺจฺนคตา ทฺวินฺนํ ตฺรจฺจฺนคตานํ เวมฺติโก
 ๑ เป ๑ เทว ตฺรจฺจฺนคตา ทฺวินฺนํ ตฺรจฺจฺนคตานํ อิตฺถฺสณฺณํ
 ๑ เป ๑ เทว ตฺรจฺจฺนคตา ทฺวินฺนํ ตฺรจฺจฺนคตานํ ปรนฺทกสฺสณฺณํ

๓๘๕] เทรตถกณฺเฑ ทุคฺยสงฺฆมาเสถสํ ปทภาชนํยํ อิตฺถํปณฺหกกาถิ ๒๕๘

๑ เป ๑ เทว ติรฺจฺจนาคตา ทฺวินฺนํ ติรฺจฺจนาคตานํ ปฺริสฺสณฺณํ
สํารตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ ทฺวินฺนํ ติรฺจฺจนาคตานํ กาเยน กายํ
อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ ฉุปฺติ อापตฺติ ทฺวินฺนํ
ทฺกฺกฏานํ ๑

[๓๘๕] อิตฺถํ ๑ ปณฺหโก ๑ อฺภินฺนํ อิตฺถํสณฺณํ สํารตฺโต
๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อฺภินฺนํ กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑
คณฺหาติ ฉุปฺติ อापตฺติ สงฺฆาทิสฺเสเสณ ทฺกฺกฏสฺส ๑ อิตฺถํ ๑
ปณฺหโก ๑ อฺภินฺนํ เวมฺติโก สํารตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อฺภินฺนํ
กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ ฉุปฺติ อापตฺติ
นฺตฺตจฺเจเยน ทฺกฺกฏสฺส ๑ อิตฺถํ ๑ ปณฺหโก ๑ อฺภินฺนํ
ปณฺหกสณฺณํ สํารตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อฺภินฺนํ กาเยน กายํ
อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ ฉุปฺติ อापตฺติ ทฺวินฺนํ
นฺตฺตจฺเจยานํ ๑ อิตฺถํ ๑ ปณฺหโก ๑ อฺภินฺนํ ปฺริสฺสณฺณํ สํารตฺโต
๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อฺภินฺนํ กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑
คณฺหาติ ฉุปฺติ อापตฺติ นฺตฺตจฺเจเยน ทฺกฺกฏสฺส ๑ อิตฺถํ ๑
ปณฺหโก ๑ อฺภินฺนํ ติรฺจฺจนาคตสณฺณํ สํารตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ
อฺภินฺนํ กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ ฉุปฺติ
อापตฺติ นฺตฺตจฺเจเยน ทฺกฺกฏสฺส ๑ อิตฺถํ ๑ ปฺริสฺ ๑ อฺภินฺนํ
อิตฺถํสณฺณํ สํารตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อฺภินฺนํ กาเยน กายํ อามสฺติ
ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ ฉุปฺติ อापตฺติ สงฺฆาทิสฺเสเสณ ทฺกฺกฏสฺส ๑

อิตถิ์ จ ปุริโส จ อุน्हัน เวมติโก สวรรคโต จ ภิกขุ จ นั
 อุน्हัน กายเนน กายั อามสติ ปรามสติ ฯ เป ฯ คณฺหาติ ฉุปติ
 อาปคฺติ ฤตฺตจฺเจเนน ทุกฺกฏฐสฺส ฯ อิตถิ์ จ ปุริโส จ อุน्हัน
 ปณฺทกสฺสณฺณิ์ สวรรคโต จ ภิกขุ จ นั อุน्हัน กายเนน กายั
 อามสติ ปรามสติ ฯ เป ฯ คณฺหาติ ฉุปติ อาปคฺติ ฤตฺตจฺเจเนน
 ทุกฺกฏฐสฺส ฯ อิตถิ์ จ ปุริโส จ อุน्हัน ปุริสสฺสณฺณิ์ สวรรคโต
 จ ภิกขุ จ นั อุน्हัน กายเนน กายั อามสติ ปรามสติ ฯ เป ฯ
 คณฺหาติ ฉุปติ อาปคฺติ ฤตฺตจฺเจเนน ทุกฺกฏฐสฺส ฯ อิตถิ์ จ
 ปุริโส จ อุน्हัน ทิวฺจฺฉานคคฺสฺสณฺณิ์ สวรรคโต จ ภิกขุ จ นั
 อุน्हัน กายเนน กายั อามสติ ปรามสติ ฯ เป ฯ คณฺหาติ ฉุปติ
 อาปคฺติ ฤตฺตจฺเจเนน ทุกฺกฏฐสฺส ฯ อิตถิ์ จ ทิวฺจฺฉานคโค จ
 อุน्हัน อิตถิสฺสณฺณิ์ สวรรคโต จ ภิกขุ จ นั อุน्हัน กายเนน กายั
 อามสติ ปรามสติ ฯ เป ฯ คณฺหาติ ฉุปติ อาปคฺติ สํฆาติเสฺสเนน
 ทุกฺกฏฐสฺส ฯ อิตถิ์ จ ทิวฺจฺฉานคโค จ อุน्हัน เวมติโก สวรรคโต
 จ ภิกขุ จ นั อุน्हัน กายเนน กายั อามสติ ปรามสติ ฯ เป ฯ
 คณฺหาติ ฉุปติ อาปคฺติ ฤตฺตจฺเจเนน ทุกฺกฏฐสฺส ฯ อิตถิ์ จ
 ทิวฺจฺฉานคโค จ อุน्हัน ปณฺทกสฺสณฺณิ์ สวรรคโต จ ภิกขุ จ นั
 อุน्हัน กายเนน กายั อามสติ ปรามสติ ฯ เป ฯ คณฺหาติ ฉุปติ
 อาปคฺติ ฤตฺตจฺเจเนน ทุกฺกฏฐสฺส ฯ อิตถิ์ จ ทิวฺจฺฉานคโค จ
 อุน्हัน ปุริสสฺสณฺณิ์ สวรรคโต จ ภิกขุ จ นั อุน्हัน กายเนน กายั

๓๘๕] เทรสคณฺเฑ ทุติยสงฺฆาติเสถสํ ปทภาชนํ ยํ ภิกฺขุเปยฺยาโต ๒๖๓

อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ นุปฺติ อापตฺติ ฤตฺตจฺเจเนน
ทุกฺกฏสฺส ๑ อิตถํ ๑ ติวฺจฺฉานคโต ๑ อฺภินฺนํ ติวฺจฺฉานคตฺสณฺณํ
สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อฺภินฺนํ กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ
๑ เป ๑ คณฺหาติ นุปฺติ อापตฺติ ฤตฺตจฺเจเนน ทุกฺกฏสฺส ๑
ปณฺฑโก ๑ ปุริโส ๑ อฺภินฺนํ ปณฺฑกสฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ
๑ นํ อฺภินฺนํ กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ
นุปฺติ อापตฺติ ฤตฺตจฺเจเนน ทุกฺกฏสฺส ๑ ปณฺฑโก ๑ ปุริโส ๑
อฺภินฺนํ เวมฺติโก ๑ เป ๑ อापตฺติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ ๑ ปณฺฑโก
๑ ปุริโส ๑ อฺภินฺนํ ปุริสฺสณฺณํ ๑ เป ๑ ปณฺฑโก ๑ ปุริโส ๑
อฺภินฺนํ ติวฺจฺฉานคตฺสณฺณํ ๑ เป ๑ ปณฺฑโก ๑ ปุริโส ๑ อฺภินฺนํ
อิตถํสฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อฺภินฺนํ กาเยน กายํ
อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ นุปฺติ อापตฺติ ทฺวินฺนํ
ทุกฺกฏานํ ๑ ปณฺฑโก ๑ ติวฺจฺฉานคโต ๑ อฺภินฺนํ ปณฺฑกสฺสณฺณํ
สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อฺภินฺนํ กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ
๑ เป ๑ คณฺหาติ นุปฺติ อापตฺติ ฤตฺตจฺเจเนน ทุกฺกฏสฺส ๑
ปณฺฑโก ๑ ติวฺจฺฉานคโต ๑ อฺภินฺนํ เวมฺติโก ๑ เป ๑ ปณฺฑโก
๑ ติวฺจฺฉานคโต ๑ อฺภินฺนํ ปุริสฺสณฺณํ ๑ เป ๑ ปณฺฑโก ๑
ติวฺจฺฉานคโต ๑ อฺภินฺนํ ติวฺจฺฉานคตฺสณฺณํ ๑ เป ๑ ปณฺฑโก ๑
ติวฺจฺฉานคโต ๑ อฺภินฺนํ อิตถํสฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ
อฺภินฺนํ กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ นุปฺติ

อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุคฺคฆฺรํ ๑ ปฺริโส ๑ ตฺริจฺฉานคโต ๑ อฺภินฺนํ
 ปฺริสฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อฺภินฺนํ กายเณ กายํ อามสฺติ
 ปฺรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ นฺุปติ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุคฺคฆฺรํ ๑
 ปฺริโส ๑ ตฺริจฺฉานคโต ๑ อฺภินฺนํ เวมตฺติโก ๑ เป ๑ ปฺริโส ๑
 ตฺริจฺฉานคโต ๑ อฺภินฺนํ ตฺริจฺฉานคตฺสณฺณํ ๑ เป ๑ ปฺริโส ๑
 ตฺริจฺฉานคโต ๑ อฺภินฺนํ อิตฺถิสฺสณฺณํ ๑ เป ๑ ปฺริโส ๑ ตฺริจฺฉานคโต
 ๑ อฺภินฺนํ ปณฺทกสฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อฺภินฺนํ
 กายเณ กายํ อามสฺติ ปฺรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ นฺุปติ อาปตฺติ
 ทฺวินฺนํ ทุคฺคฆฺรํ ๑

[๓๘๕] อิตฺถิ ๑ โหติ อิตฺถิสฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ
 อิตฺถิยา กายเณ กายปฏฺิพทฺธํ อามสฺติ ปฺรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ
 นฺุปติ อาปตฺติ กุตฺตจฺจยสฺส ๑ เทว อิตฺถิโย ทฺวินฺนํ อิตฺถิสฺสณฺณํ
 สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ กายเณ กายปฏฺิพทฺธํ
 อามสฺติ ปฺรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ นฺุปติ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ
 กุตฺตจฺจยฆฺรํ ๑ อิตฺถิ ๑ ปณฺทกโก ๑ อฺภินฺนํ อิตฺถิสฺสณฺณํ สํวตฺโต
 ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อฺภินฺนํ กายเณ กายปฏฺิพทฺธํ อามสฺติ ปฺรามสฺติ
 ๑ เป ๑ คณฺหาติ นฺุปติ อาปตฺติ กุตฺตจฺจยเณ ทุคฺคฆฺรํ ๑ อิตฺถิ
 ๑ โหติ อิตฺถิสฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อิตฺถิยา กาย-
 ปฏฺิพทฺธเณ กายํ อามสฺติ ปฺรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ นฺุปติ

๑ อิตฺโต ปฺริ ยฺ. ม. โปตฺถเกสฺสุ ทฺวมฺมตฺตนิทฺติ ทิสฺสณฺณํ ๑

๓๘๕] เทรสถกณฺเฑ ทุคฺยสงฺฆาภิเสถสํ ปทภาชนํ ยํ ภิกฺขุเปยฺยาโต ๒๖๓

อาปตฺติ ฤตฺตจฺจยสฺส ๑ เทว อิตฺถิโย ทฺวินฺนํ อิตฺถํ อิตฺถสฺสณฺณํ
สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ ทฺวินฺนํ อิตฺถํ กายปฏฺิพฺทฺเรน กายํ อามสฺติ
ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ ฉฺปติ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ฤตฺตจฺจยํ ๑
อิตฺถํ ๑ ปรณฺทโก ๑ อฺภินฺนํ อิตฺถสฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ
๑ นํ อฺภินฺนํ กายปฏฺิพฺทฺเรน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑
คณฺหาติ ฉฺปติ อาปตฺติ ฤตฺตจฺจเยน ทฺกฺกฏฺสฺส ๑ อิตฺถํ ๑ โหติ
อิตฺถสฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อิตฺถิยา กายปฏฺิพฺทฺเรน
กายปฏฺิพฺทฺรํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ ฉฺปติ อาปตฺติ
ทฺกฺกฏฺสฺส ๑ เทว อิตฺถิโย ทฺวินฺนํ อิตฺถํ อิตฺถสฺสณฺณํ สํวตฺโต
๑ ภิกฺขุ ๑ นํ ทฺวินฺนํ อิตฺถํ กายปฏฺิพฺทฺเรน กายปฏฺิพฺทฺรํ
อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ ฉฺปติ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ
ทฺกฺกฏฺานํ ๑ อิตฺถํ ๑ ปรณฺทโก ๑ อฺภินฺนํ อิตฺถสฺสณฺณํ สํวตฺโต
๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อฺภินฺนํ กายปฏฺิพฺทฺเรน กายปฏฺิพฺทฺรํ อามสฺติ
ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ ฉฺปติ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏฺานํ ๑
อิตฺถํ ๑ โหติ อิตฺถสฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อิตฺถิยา
นิตฺถสฺสคฺคิเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ อาปตฺติ ทฺกฺกฏฺสฺส ๑
เทว อิตฺถิโย ทฺวินฺนํ อิตฺถํ อิตฺถสฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑
นํ ทฺวินฺนํ อิตฺถํ นิตฺถสฺสคฺคิเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ อาปตฺติ

๑ ยฺ. ไปตฺตเก อยํ ปาไซ น ทิสฺสตี ๑ เหวํ สพฺพสฺมึ อีถิเส จานเ
ทฏฺิพฺทฺรํ ๑

ทูวินฺนํ ทุกฺกฆฺยานํ ฯ อิตฺถํ จ ปณฺฑโก จ อุกฺกนฺนํ อิตฺถํสํญฺญํ
 สํวตฺตโต จ ภิกฺขุ จ นํ อุกฺกนฺนํ นิสฺสํคฺคิเยน กายํ อามสฺติ
 ปรามสฺติ อปคฺคฺติ ทูวินฺนํ ทุกฺกฆฺยานํ ฯ อิตฺถํ จ โหติ อิตฺถํสํญฺญํ
 สํวตฺตโต จ ภิกฺขุ จ นํ อิตฺถิยา นิสฺสํคฺคิเยน กายปฏฺิพทฺธํ อามสฺติ
 ปรามสฺติ อปคฺคฺติ ทุกฺกฆฺยํสฺส ฯ เทว อิตฺถิโย ทูวินฺนํ อิตฺถํ
 อิตฺถํสํญฺญํ สํวตฺตโต จ ภิกฺขุ จ นํ ทูวินฺนํ อิตฺถํ นิสฺสํคฺคิเยน
 กายปฏฺิพทฺธํ อามสฺติ ปรามสฺติ อปคฺคฺติ ทูวินฺนํ ทุกฺกฆฺยานํ ฯ
 อิตฺถํ จ ปณฺฑโก จ อุกฺกนฺนํ อิตฺถํสํญฺญํ สํวตฺตโต จ ภิกฺขุ จ
 นํ อุกฺกนฺนํ นิสฺสํคฺคิเยน กายปฏฺิพทฺธํ อามสฺติ ปรามสฺติ อปคฺคฺติ
 ทูวินฺนํ ทุกฺกฆฺยานํ ฯ อิตฺถํ จ โหติ อิตฺถํสํญฺญํ สํวตฺตโต จ ภิกฺขุ
 จ นํ อิตฺถิยา นิสฺสํคฺคิเยน นิสฺสํคฺคิยํ อามสฺติ ปรามสฺติ อปคฺคฺติ
 ทุกฺกฆฺยํสฺส ฯ เทว อิตฺถิโย ทูวินฺนํ อิตฺถํ อิตฺถํสํญฺญํ สํวตฺตโต
 จ ภิกฺขุ จ นํ ทูวินฺนํ อิตฺถํ นิสฺสํคฺคิเยน นิสฺสํคฺคิยํ อามสฺติ
 ปรามสฺติ อปคฺคฺติ ทูวินฺนํ ทุกฺกฆฺยานํ ฯ อิตฺถํ จ ปณฺฑโก จ
 อุกฺกนฺนํ อิตฺถํสํญฺญํ สํวตฺตโต จ ภิกฺขุ จ นํ อุกฺกนฺนํ นิสฺสํคฺคิเยน
 นิสฺสํคฺคิยํ อามสฺติ ปรามสฺติ อปคฺคฺติ ทูวินฺนํ ทุกฺกฆฺยานํ ฯ

ภิกฺขุเปยฺยาโต นิฏฺฐิโต ฯ

[๓๘๖] อิตฺถํ จ โหติ อิตฺถํสํญฺญํ สํวตฺตโต จ อิตฺถํ
 จ นํ ภิกฺขุสฺส กายเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ โอมสฺติ
 อุมฺมสฺติ โอดงฺฆเติ อุตฺตงฺฆเติ อากทฺฆเติ ปฏฺิกทฺฆเติ อภินิคฺคณฺหาติ

๓๘๖] เตรงคณฺเฑ ทุคฺยตํฆาติเสตฺถํ ปทภาสนนํยํ อิตถํเปยฺยาโต ๒๖๕

อภินิพฺเปตฺติ คณฺหาติ ฉฺพนฺติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมฺติ ฝสฺสํ
ปฏฺวิฆานาติ อาปตฺติ ตํฆาติเสตฺถํ ๑ เทว อิตฺถิโย ทฺวินฺนํ อิตถํ
อิตถํตฺตณฺณํ สํวตฺโต ๑ อิตฺถิโย ๑ นํ ภิกฺขุสฺส กายเณ กายํ
อามสฺนฺติ ปรามสฺนฺติ โอมสฺนฺติ อุมฺมสฺนฺติ โอตงฺฆเณติ อุตฺตงฺฆเณติ
อากทฺตณฺนฺติ ปฏฺกทฺตณฺนฺติ อภินิคฺคณฺนฺติ อภินิพฺเปตฺติ คณฺนฺติ
ฉฺพนฺติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมฺติ ฝสฺสํ ปฏฺวิฆานาติ อาปตฺติ
ทฺวินฺนํ ตํฆาติเสตฺถํ ๑ อิตถํ ๑ ปณฺทโก ๑ อฺภินฺนํ อิตถํตฺตณฺณํ
สํวตฺโต ๑ อฺโภ ๑ นํ ภิกฺขุสฺส กายเณ กายํ อามสฺนฺติ ปรามสฺนฺติ
๑ เป ๑ คณฺนฺติ ฉฺพนฺติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมฺติ ฝสฺสํ
ปฏฺวิฆานาติ อาปตฺติ ตํฆาติเสตฺถนํ ทฺกฺกฏฺสฺส ๑ อิตถํ ๑ โหติ
อิตถํตฺตณฺณํ สํวตฺโต ๑ อิตถํ ๑ นํ ภิกฺขุสฺส กายเณ กายปฏฺพิทฺทํ
อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ ฉฺพนฺติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน
วายมฺติ ฝสฺสํ ปฏฺวิฆานาติ อาปตฺติ อุตฺตจฺเจยฺสฺส ๑ เทว อิตฺถิโย
ทฺวินฺนํ อิตถํ อิตถํตฺตณฺณํ สํวตฺโต ๑ อิตฺถิโย ๑ นํ ภิกฺขุสฺส
กายเณ กายปฏฺพิทฺทํ อามสฺนฺติ ปรามสฺนฺติ ๑ เป ๑ คณฺนฺติ ฉฺพนฺติ
เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมฺติ ฝสฺสํ ปฏฺวิฆานาติ อาปตฺติ
ทฺวินฺนํ อุตฺตจฺเจยฺยานํ ๑ อิตถํ ๑ ปณฺทโก ๑ อฺภินฺนํ อิตถํตฺตณฺณํ
สํวตฺโต ๑ อฺโภ ๑ นํ ภิกฺขุสฺส กายเณ กายปฏฺพิทฺทํ อามสฺนฺติ
ปรามสฺนฺติ ๑ เป ๑ คณฺนฺติ ฉฺพนฺติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน
วายมฺติ ฝสฺสํ ปฏฺวิฆานาติ อาปตฺติ อุตฺตจฺเจยฺเณ ทฺกฺกฏฺสฺส ๑

อิตถิ ๑ โหติ อิตถิสณฺณํ สํวตฺโต ๑ อิตถิ ๑ นํ ภิกฺขุสฺส
 กายปฏิพทฺเชน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ ฉฺปนฺติ
 เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมฺติ ผสฺสํ ปฏิวิธานาติ อापคฺติ
 กุตฺตจฺจยสฺส ๑ เทว อิตฺถิโย ทฺวินฺนํ อิตถินํ อิตถิสณฺณํ สํวตฺโต
 ๑ อิตฺถิโย ๑ นํ ภิกฺขุสฺส กายปฏิพทฺเชน กายํ อามสฺนฺติ ปรามสฺนฺติ
 ๑ เป ๑ คณฺหฺนฺติ ฉฺปนฺติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมฺติ ผสฺสํ
 ปฏิวิธานาติ อापคฺติ ทฺวินฺนํ กุตฺตจฺจยानํ ๑ อิตถิ ๑ ปณฺทโก ๑
 อฺภินฺนํ อิตถิสณฺณํ สํวตฺโต ๑ อฺภโก ๑ นํ ภิกฺขุสฺส กายปฏิพทฺเชน
 กายํ อามสฺนฺติ ปรามสฺนฺติ ๑ เป ๑ คณฺหฺนฺติ ฉฺปนฺติ เสวนาธิปฺปาโย
 กาเยน วายมฺติ ผสฺสํ ปฏิวิธานาติ อापคฺติ กุตฺตจฺจเยน กุทฺกฏฺสฺส ๑
 อิตถิ ๑ โหติ อิตถิสณฺณํ สํวตฺโต ๑ อิตถิ ๑ นํ ภิกฺขุสฺส
 กายปฏิพทฺเชน กายปฏิพทฺชํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ เป ๑ คณฺหาติ
 ฉฺปนฺติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมฺติ ผสฺสํ ปฏิวิธานาติ อापคฺติ
 กุทฺกฏฺสฺส ๑ เทว อิตฺถิโย ทฺวินฺนํ อิตถินํ อิตถิสณฺณํ สํวตฺโต
 ๑ อิตฺถิโย ๑ นํ ภิกฺขุสฺส กายปฏิพทฺเชน กายปฏิพทฺชํ อามสฺนฺติ
 ปรามสฺนฺติ ๑ เป ๑ คณฺหฺนฺติ ฉฺปนฺติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน
 วายมฺติ ผสฺสํ ปฏิวิธานาติ อापคฺติ ทฺวินฺนํ กุทฺกฏฺชานํ ๑ อิตถิ
 ๑ ปณฺทโก ๑ อฺภินฺนํ อิตถิสณฺณํ สํวตฺโต ๑ อฺภโก ๑ นํ
 ภิกฺขุสฺส กายปฏิพทฺเชน กายปฏิพทฺชํ อามสฺนฺติ ปรามสฺนฺติ ๑ เป ๑
 คณฺหฺนฺติ ฉฺปนฺติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมฺติ ผสฺสํ ปฏิวิธานาติ

๓๘๖] เทรศกณฺเฑ ทุคฺยสงฺฆาติเสถํ ปทภาชนํยํ อิตฺถํเปยฺยาโต ๒๖๗

อาปตฺติ ทฺวีนฺนํ ทฺกฺกฏฺณานํ ๑ อิตฺถํ ๑ โหติ อิตฺถํสญฺญํ สํวตฺตโต
๑ อิตฺถํ ๑ นํ ภิกฺขุสงฺฆํ นิสฺสํสฺสคฺคิเยน กายํ อามสฺสติ ปรามสฺสติ
เสวนาธิปฺปาโย กายเณ วายมติ ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ อาปตฺติ
ทฺกฺกฏฺสงฺฆํ ๑ เทว อิตฺถิโย ทฺวีนฺนํ อิตฺถํนํ อิตฺถํสญฺญํ สํวตฺตโต
๑ อิตฺถิโย ๑ นํ ภิกฺขุสงฺฆํ นิสฺสํสฺสคฺคิเยน กายํ อามสฺสนฺติ ปรามสฺสนฺติ
เสวนาธิปฺปาโย กายเณ วายมติ ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ อาปตฺติ ทฺวีนฺนํ
ทฺกฺกฏฺณานํ ๑ อิตฺถํ ๑ ปณฺทโก ๑ อฺภินฺนํ อิตฺถํสญฺญํ สํวตฺตโต
๑ อฺภโก ๑ นํ ภิกฺขุสงฺฆํ นิสฺสํสฺสคฺคิเยน กายํ อามสฺสนฺติ ปรามสฺสนฺติ
เสวนาธิปฺปาโย กายเณ วายมติ ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ อาปตฺติ
ทฺวีนฺนํ ทฺกฺกฏฺณานํ ๑ อิตฺถํ ๑ โหติ อิตฺถํสญฺญํ สํวตฺตโต ๑
อิตฺถํ ๑ นํ ภิกฺขุสงฺฆํ นิสฺสํสฺสคฺคิเยน กายปฏฺวิพฺทฺธํ อามสฺสติ ปรามสฺสติ
เสวนาธิปฺปาโย กายเณ วายมติ ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ อาปตฺติ
ทฺกฺกฏฺสงฺฆํ ๑ เทว อิตฺถิโย ทฺวีนฺนํ อิตฺถํนํ อิตฺถํสญฺญํ สํวตฺตโต ๑
อิตฺถิโย ๑ นํ ภิกฺขุสงฺฆํ นิสฺสํสฺสคฺคิเยน กายปฏฺวิพฺทฺธํ อามสฺสนฺติ ปรามสฺสนฺติ
เสวนาธิปฺปาโย กายเณ วายมติ ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ อาปตฺติ ทฺวีนฺนํ
ทฺกฺกฏฺณานํ ๑ อิตฺถํ ๑ ปณฺทโก ๑ อฺภินฺนํ อิตฺถํสญฺญํ สํวตฺตโต
๑ อฺภโก ๑ นํ ภิกฺขุสงฺฆํ นิสฺสํสฺสคฺคิเยน กายปฏฺวิพฺทฺธํ อามสฺสนฺติ
ปรามสฺสนฺติ เสวนาธิปฺปาโย กายเณ วายมติ ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ
อาปตฺติ ทฺวีนฺนํ ทฺกฺกฏฺณานํ ๑ อิตฺถํ ๑ โหติ อิตฺถํสญฺญํ สํวตฺตโต
๑ อิตฺถํ ๑ นํ ภิกฺขุสงฺฆํ นิสฺสํสฺสคฺคิเยน นิสฺสํสฺสคฺคิยํ อามสฺสติ ปรามสฺสติ

เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมตี ฉลฺลํ ปฏฺฐิขานาติ อปาปฺตติ
 ทุกฺกฏฺลฺลํ ๑ เทว อิตฺถิโย ทฺวินฺนํ อิตฺถํ อิตฺถํฉลฺลํ สํวตฺโต
 ๑ อิตฺถิโย ๑ นํ ภิกฺขุสฺลฺลํ นิสฺสํคฺคิเยน นิสฺสํคฺคิยํ อามสฺนฺติ
 ปฺรามาสฺนฺติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมตี ฉลฺลํ ปฏฺฐิขานาติ
 อปาปฺตติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏฺลฺลํ ๑ อิตฺถํ ๑ ปณฺทโก ๑ อุกฺกนฺนํ
 อิตฺถํฉลฺลํ สํวตฺโต ๑ อุกฺโก ๑ นํ ภิกฺขุสฺลฺลํ นิสฺสํคฺคิเยน
 นิสฺสํคฺคิยํ อามสฺนฺติ ปฺรามาสฺนฺติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมตี
 ฉลฺลํ ปฏฺฐิขานาติ อปาปฺตติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏฺลฺลํ ๑

[๓๘๗] เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมตี ฉลฺลํ ปฏฺฐิขานาติ
 อปาปฺตติ สํวตฺติฉลฺลํ ๑ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมตี น ๑ ฉลฺลํ
 ปฏฺฐิขานาติ อปาปฺตติ ทุกฺกฏฺลฺลํ ๑ เสวนาธิปฺปาโย น ๑ กาเยน
 วายมตี ฉลฺลํ ปฏฺฐิขานาติ อนาปาปฺตติ ๑ เสวนาธิปฺปาโย น ๑ กาเยน
 วายมตี น ๑ ฉลฺลํ ปฏฺฐิขานาติ อนาปาปฺตติ ๑ โมกฺขาธิปฺปาโย กาเยน
 วายมตี ฉลฺลํ ปฏฺฐิขานาติ อนาปาปฺตติ ๑ โมกฺขาธิปฺปาโย กาเยน
 วายมตี น ๑ ฉลฺลํ ปฏฺฐิขานาติ อนาปาปฺตติ ๑ โมกฺขาธิปฺปาโย น
 ๑ กาเยน วายมตี ฉลฺลํ ปฏฺฐิขานาติ อนาปาปฺตติ ๑ โมกฺขาธิปฺปาโย
 น ๑ กาเยน วายมตี น ๑ ฉลฺลํ ปฏฺฐิขานาติ อนาปาปฺตติ ๑

[๓๘๘] อนาปาปฺตติ อสฺสํจิจฺจ อสฺสํคิยา อชานนฺตสฺลฺลํ อสํทิก-
 ยนฺตสฺลฺลํ อุมฺมตฺตกสฺลฺลํ อิตฺตจิตฺตสฺลฺลํ เวทนฏฺฐสฺลฺลํ อาทิ-
 กมฺมิกสฺลฺลํ ๑

๓๘๑] เทรสภณเท ทุติยสงฆาภิเสถสั วัณตวตฺตฤคาถา วัณตวตฺตฤ ๒๖๘

[๓๘๘] มาตา ชัตา ๑ ภคินั^๓ ชายา ยกฺขั ๑ ปณฺทโก
 สฺตฺตฺตา มตา ติวรฺจฺฉานา ทาวรฺชัตติกาเย ๑
 สฺมปฺเป เสงฺกโม^๒ มคฺโค รุกฺโข นาวา ๑ วรฺชฺช ๑
 ทณฺโฑ ปตฺตึ^๓ ปณฺนามะสิ วนฺเท วายมิ นจฺจฺจฺตึ ๑

[๓๘๐] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ มาตุยา
 มาตุเปเมน อามสฺติ ๑ ตสฺส กุกฺกฺจํ อโหสิ กจฺจิ นุ โข อหํ
 สงฺฆาภิเสถสั อापตฺติ อापนฺโนติ ๑ ภควโต เอตมคฺคํ อารุเจสิ ๑
 อนापตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาภิเสถสฺส อापตฺติ ทุกฺกฏสฺสํ ๑ เตน โข
 ปน สฺมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ ชัตุยา ชัตุเปเมน อามสฺติ ๑ เป ๑
 ภคินิยา ภคินึเปเมน อามสฺติ ๑ ตสฺส กุกฺกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑
 ภควโต เอตมคฺคํ อารุเจสิ ๑ อนापตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาภิเสถสฺส
 อापตฺติ ทุกฺกฏสฺสํ ๑

[๓๘๑] เตน โข ปน สฺมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ ปุราณฺตุติยิกาเย
 กายสฺสํคฺคํ สฺมาปชฺชิ ๑ ตสฺส กุกฺกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อापตฺติ
 คจฺจํ ภิกฺขุ อापนฺโน สงฺฆาภิเสถสฺนติ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน
 อณฺณตโร ภิกฺขุ ยกฺกฺขินิยา กายสฺสํคฺคํ สฺมาปชฺชิ ๑ ตสฺส
 กุกฺกฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนापตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาภิเสถสฺส อापตฺติ
 กุกฺกฏจฺจยสฺสํ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ
 ปณฺทกสฺส กายสฺสํคฺคํ สฺมาปชฺชิ ๑ ตสฺส กุกฺกฺจํ อโหสิ

๑ ย. ม. มาตา ชัตา ภคินั ๑ ๒ วา. สงฺกเม ๑ ๓ วา. ปตฺเตน ๑

๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกขุ สงฺฆาทีเสถสฺส อापคฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํสาติ ๑
 เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเฆตโร ภิกขุ สฺมฺติคฺติยา กายถํสํคฺคํ
 สฺมาปชฺชติ ๑ คสฺสํ กุกฺกจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ คฺจํ ภิกขุ
 อนาปนฺโน สงฺฆาทีเสถสฺสํ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเฆตโร ภิกขุ
 มติคฺติยา กายถํสํคฺคํ สฺมาปชฺชติ ๑ คสฺสํ กุกฺกจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑
 อนาปคฺติ ภิกขุ สงฺฆาทีเสถสฺสํ อापคฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํสาติ ๑ เตน
 โข ปน สฺมเยน อญฺเฆตโร ภิกขุ ติวฺจฺจานคคฺติคฺติยา กายถํสํคฺคํ
 สฺมาปชฺชติ ๑ คสฺสํ กุกฺกจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกขุ
 สงฺฆาทีเสถสฺสํ อापคฺติ กุกฺกจฺจยสฺสํสาติ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน
 อญฺเฆตโร ภิกขุ ทาวฺรฺชํคคฺติคฺติยา กายถํสํคฺคํ สฺมาปชฺชติ ๑ คสฺสํ
 กุกฺกจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกขุ สงฺฆาทีเสถสฺสํ อापคฺติ
 กุกฺกจฺจยสฺสํสาติ ๑

[๓๘๒] เตน โข ปน สฺมเยน สฺมฺพหุตา อิคฺติโย อญฺเฆตฺรํ
 ภิกขุ สฺมฺปิเพตฺวา พาหาปรมฺปราย เนถฺ ๑ คสฺสํ กุกฺกจฺจํ อโหสิ
 ๑ เป ๑ สํทียสฺสิ คฺจํ ภิกขุติ ๑ นาทํ ภคฺวา สํทियามํติ ๑
 อนาปคฺติ ภิกขุ อสํทียนคสฺสํสาติ ๑

[๓๘๓] เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเฆตโร ภิกขุ อิคฺติยา
 อภิวฺพหํ สงฺกมํ สํารคฺโคตฺตํ สฺมฺจฺจาเตสฺสิ ๑ คสฺสํ กุกฺกจฺจํ อโหสิ
 ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกขุ สงฺฆาทีเสถสฺสํ อापคฺติ กุกฺกจฺจยสฺสํสาติ ๑

[๓๘๔] เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเฆตโร ภิกขุ อิคฺติ ปฏฺิเปเ

๓๕๘] เคารตณฺเฑ ทุคฺยสงฺฆาติเสถํ วัณฺโณวตฺตํ ฐฏฺฐสงฺฆาตนาถิ ๒๗๑

ปถฺฐิติคฺคา สํวตฺตโค อังคฺกุญฺเณ ปหารํ อทาสิ ฯ คตฺถํ กุกฺกุกฺจํ
อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺคิ คฺควํ ภิคฺคฺชฺ อานนฺโน สงฺฆาติเสถนฺติ ฯ

[๓๕๕] เคน โช ปน สมนฺเณ อณฺณตโร ภิคฺคฺชฺ อิตฺติยา
อภิรฺพหํ ฐฏฺฐํ สํวตฺตโค สงฺฆาเตสิ ฯ คตฺถํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ
ฯ เป ฯ อนาปคฺคิ ภิคฺคฺชฺ สงฺฆาติเสถสฺสํ อนาปคฺคิ ทุกฺกฏฺฐสฺสํติ ฯ

[๓๕๖] เคน โช ปน สมนฺเณ อณฺณตโร ภิคฺคฺชฺ อิตฺติยา
อภิรฺพหํ นาวํ สํวตฺตโค สงฺฆาเตสิ ฯ คตฺถํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ
ฯ เป ฯ อนาปคฺคิ ภิคฺคฺชฺ สงฺฆาติเสถสฺสํ อนาปคฺคิ ทุกฺกฏฺฐสฺสํติ ฯ

[๓๕๗] เคน โช ปน สมนฺเณ อณฺณตโร ภิคฺคฺชฺ อิตฺติยา คหิตฺ
รชฺชํ สํวตฺตโค อาวินฺชิ ฯ คตฺถํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺคิ
ภิคฺคฺชฺ สงฺฆาติเสถสฺสํ อนาปคฺคิ กุตฺตจฺจยสฺสํติ ฯ เคน โช ปน
สมนฺเณ อณฺณตโร ภิคฺคฺชฺ อิตฺติยา คหิตํ ทณฺฑํ สํวตฺตโค อาวินฺชิ ฯ
คตฺถํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺคิ ภิคฺคฺชฺ สงฺฆาติเสถสฺสํ
อนาปคฺคิ กุตฺตจฺจยสฺสํติ ฯ

[๓๕๘] เคน โช ปน สมนฺเณ อณฺณตโร ภิคฺคฺชฺ สํวตฺตโค
อิตฺถิ ปคฺคเณ ปณฺนามะสิ ฯ คตฺถํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ
อนาปคฺคิ ภิคฺคฺชฺ สงฺฆาติเสถสฺสํ อนาปคฺคิ กุตฺตจฺจยสฺสํติ ฯ เคน
โช ปน สมนฺเณ อณฺณตโร ภิคฺคฺชฺ อิตฺติยา วนฺทนฺติยา สํวตฺตโค
ปาทํ อฺจุจาวะสิ ฯ คตฺถํ กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺคิ คฺควํ
ภิคฺคฺชฺ อานนฺโน สงฺฆาติเสถนฺติ ฯ เคน โช ปน สมนฺเณ อณฺณตโร

ภิกขุ อิตถิ - คเหตุส่ามัตติ วายमितถวา น อุมิ ๑ ตสฺส กุกุกุจํ
 อโหสิ กจฺจि นุ โข อหิ สงฺฆาทิเสสํ อปตฺติ อปนฺโนติ ๑
 ภควโต เขตมคฺคํ อโรเจติ ๑ - อนापตฺติ ภิกขุ สงฺฆาทิเสสฺส
 อปตฺติ กุกุกุจฺจํ ๑

ทุกฺขสงฺฆาทิเสสํ นิฏฺฐิตํ ๑

ตติยสงฆาทีเสถ

[๓๘๘] เตน สัมเขน พุกุโธ ภควา ส่าวตฺถิณิ วิหริติ เขตตวเน
 อนาคตีณฺทิกตฺถุสฺส อารามเ ๗ เตน โธ ปน สัมเขน อายสฺมา
 อุกายิ อรณฺเณ วิหริตี ๗ เตน โธ ปน สัมเขน สัมพหุตา
 อิตฺถิโย อารามํ อคมฺสฺสุ วิหารเปกฺขิกาโย ๗ อถโธ ตา อิตฺถิโย
 เยนายสฺมา อุกายิ เตนฺอุปสงฺกมฺสฺสุ อุปสงฺกมิตฺตวา อายสฺมเหตุํ อุกายิ
 เอกทโวจุ อิจฺฉาม มยฺ ภนฺเต อပ္พสฺส วิหารํ เปกฺขิตฺตุนฺติ ๗
 อถโธ อายสฺมา อุกายิ ตา อิตฺถิโย วิหารํ เปกฺขาเปตฺตวา คาสฺ
 อิตฺถินํ วุจฺจมคฺคํ ปสฺสสวามคฺคํ อาทิสฺส วณฺณนํ ภาณติ อวณฺณนํ
 ภาณเต ยาจตฺถิยํ อายาจตฺถิยํ ปุจฺจตฺถิยํ ปฏิปุจฺจตฺถิยํ อัจฺฉตฺถิยํ
 อนุสฺสาตฺถิยํ อกฺโกสฺตฺถิยํ ๗ ยา ตา อิตฺถิโย ฉินฺนกา ชฺชุตฺติกา
 อหิริกาโย อเหตุ^๒ ตา อายสฺมตฺตา อุกายินา สกฺขี อูหฺสฺนฺตฺถิยํ
 อุตฺตปนฺตฺถิยํ อชฺฉนฺคคฺคตฺถิยํ อปฺปณฺนเทนฺตฺถิยํ ๗ ยา ปน ตา อิตฺถิโย
 หิริมนฺนา ตา นิกฺขมิตฺตวา ภิกฺขุ อชฺฉนฺนาเปนฺติ อิทํ ภนฺเต น ฉนฺนํ
 น ปฏิรูปํ สามีเกนฺนํ มยฺ เอวํ วุตฺตวา น อิจฺฉนฺนํ ยาม กิํ ปนฺนฺเขน
 อุกายินาติ ๗ เย เต ภิกฺขุ อปฺปญฺจนา สนฺตฺตฺตฺตฺจํ สชฺชฺชโน กุกฺกฺจกา

๑ อิตฺ ปริ ยฺโรปฺเปยโปตฺตเต คสฺสสยสฺสมโต วิหาโร อภิกฺกูโป โทติ
 ทสฺสสนฺนํโย ปาสาติโกติ ปณฺณายติ ๗ ๒ ยฺ. ม. โปตฺตเตสฺสุ อยํ
 ปาไซ น ทิสฺสตี ๗

สิกฺขาภามา เต อชฺชฌายนฺติ อชฺชนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา
 อุกฺทายี มาตุคามํ ทฺวญฺสุตฺตาทิ วาจาหิ โยภาสิสฺสํคํคิ ฯ อถ โข เต
 ภิกฺขุ ภควโต เอตมคฺคํ อารโหเจสฺสุ ฯ อถ โข ภควา เอตสฺมํ
 นิทาเน เอตสฺมํ ปกฺรเณ ภิกฺขุสงฺฆมํ สํนฺนิปาตาเปตฺวา ชายสฺมนคฺคํ
 อุกฺทายี ปฏิปุจฺฉติ สํจจํ กิร คจฺจํ อุกฺทายี มาตุคามํ ทฺวญฺสุตฺตาทิ
 วาจาหิ โยภาสิสฺสํคิ ฯ สํจจํ ภควาติ ฯ วิคฺรหิ พุทฺโธ ภควา
 อนนฺจฺฉริคฺคํ โมฆปฺริสํ อนนฺจฺฉริคฺคํ อปฺปปฏิฐิเป อสฺสํสามณคํ อกฺขมฺปิยํ
 อกรณฺณํ กถํ หิ นาม คจฺจํ โมฆปฺริสํ มาตุคามํ ทฺวญฺสุตฺตาทิ
 วาจาหิ โยภาสิสฺสํคิ นนฺ มยา โมฆปฺริสํ อเนกปริยาเยน วิราคาย
 ชมฺโม เทสิโต โน สฺวาคาย ฯ เป ฯ กามปริพาหานํ วุปลโม
 อฏฺฐาโต เนคํ โมฆปฺริสํ อปฺปปลนฺนํ วา ปลํทาย ฯ เป ฯ
 เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺทิสฺสํชยถ โย ปน ภิกฺขุ
 โยติณฺโณ วิปริณตฺเตน จิตฺเตน มาตุคามํ ทฺวญฺสุตฺตาทิ วาจาหิ
 โยภาสฺสํชย ขตาคํ ยฺว ยฺวคํ เมถุนฺนปลํชยิตฺตาทิ สํจจาทิสฺสํคิ ฯ

[๔๐๐] โย ปนาติ โย ยาทิสฺสํ ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อยํ
 อิมสฺมํ อตฺเต อชฺชปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ โยติณฺโณ นาม สํวคฺคโต
 อเปกฺขวา ปฏิพทฺชจิตฺโต ฯ วิปริณตฺตนิติ รคฺคํ จิตฺตํ วิปริณตํ
 ทฺวญฺจํ จิตฺตํ วิปริณตํ มุพฺพหํ จิตฺตํ วิปริณตํ อปฺปจ รคฺคํ จิตฺตํ
 อิมสฺมํ อตฺเต อชฺชปฺเปตํ วิปริณตฺตนิติ ฯ มาตุคาโม นาม มนุสฺสํคิ น
 ยกฺขํ น เปตํ น ทิรจฺฉานคคตา วิญญู ปฏิพทฺตา สํภาสิตฺตพฺพภาสิตํ

๔๐๒] เทรสภณเท ตติยสงฆาภิเสถสํ ปทภาชนํยํ มาติกา ๒๗๕

ทัญจุตฺตาทัญจุตฺตํ อชานิตฺํ ฯ ทัญจุตฺตาท นาม วาจา วจุจฺมกฺคปสฺสํว-
มกฺคเมถุนชฺมมปฺปฏิสฺสํยฺตุตา วาจา ฯ โอบาเสยฺยยาติ อชฺฌมาจาโร
วจุจฺติ ฯ ยถาตํ ยฺวา ยฺวตฺตินฺติ ททโร ททริฺ ตฺรฺโณ ตฺรฺณํ
กามโกถํ กามโกถินํ ฯ เมถุนุปสฺสณฺหิตาหํติ เมถุนชฺมมปฺปฏิสฺสํยฺตุตาหิ
วาจาหิ ฯ สงฺฆาภิเสถสฺติ ฯ เป ฯ เตนํยํ วจุจฺติ สงฺฆาภิเสถสฺติ ฯ

[๔๐๓] เทว มกฺเค อาทิสุสฺสํ วณฺณนํยํ ภณฺติ อวณฺณนํยํ ภณฺติ
ยฺาจติยํ อายฺาจติยํ ปุจฺจติยํ ปฺปฏิปุจฺจติยํ อจฺจิกฺขติยํ อหุสฺสาสฺติยํ
อฏฺโถสฺติยํ ฯ

[๔๐๔] วณฺณํ ภณฺติ นาม เทว มกฺเค โถเมติ วณฺณเนติ
ปสฺสํสฺติ ฯ อวณฺณํ ภณฺติ นาม เทว มกฺเค ชุสฺเสติ วณฺณเนติ
ครหฺติ ฯ ยฺาจติ นาม เทหิ เม ททาหิ เม อรหฺสิ เม ทาตฺตฺติ ฯ
อายฺาจติ นาม กทา เต มาตา ปสฺสํทิสฺสํสฺติ กทา เต ปิตฺตา
ปสฺสํทิสฺสํสฺติ กทา เต เทวตาโย ปสฺสํทิสฺสํสฺติ กทา เต สฺสฺโณ
สฺสฺโย สฺสมุหฺตฺโต ภวิสฺสํสฺติ กทา เต เมถุนํ ชฺมมํ สภิสฺสํสฺมาหํติ ฯ
ปุจฺจติ นาม กถํ ตฺวํ สํมาภิสฺสํ เทสิ กถํ ชวรสฺสํ เทสฺสิติ ฯ
ปฺปฏิปุจฺจติ นาม เอวํ กิร ตฺวํ สํมาภิสฺสํ เทสิ เอวํ ชวรสฺสํ
เทสฺสิติ ฯ อจฺจิกฺขติ นาม ปุจฺจฺโจะ ภณฺติ เอวํ เทหิ เอวํ เทนฺตํ
สํมาภิสฺสํ ปียา ภวิสฺสํสฺสิ มนฺวาปา จาติ ฯ อหุสฺสาสฺติ นาม อปฺปฏิโจะ
ภณฺติ เอวํ เทหิ เอวํ เทนฺตํ สํมาภิสฺสํ ปียา ภวิสฺสํสฺสิ มนฺวาปา
จาติ ฯ อฏฺโถสฺติ นาม อนิมิตฺตฺตาสฺสิ นิมิตฺตฺตมฺตฺตาสฺสิ อโลหิตฺตาสฺสิ

ชุกโตหิตาสี ชุกโจพาสี ปคฺขมรหฺตฺตีสี สฺตฺธิรณฺตฺตีสี อิตฺถํปณฺทกาสี
เวปรุสฺสีกาสี สฺมฺภินฺนาสึ อุกฺโตพฺยณฺชณกาสฺตฺติ ฯ

[๔๐๓] อิตฺถํ จ โหติ อิตฺถํสณฺณํ สํวตฺตโต จ ภิกฺขุ จ นํ
อิตฺติยา วจฺจมคฺคํ ปสฺสํวามคฺคํ อาทิสฺสํ วณฺณนํ ภาณติ อวณฺณนํ
ภาณติ ยาจตฺตีมํ อายาจตฺตีมํ ปุจฺจตฺตีมํ ปฏิปุจฺจตฺตีมํ อัจฺจิกฺขตฺตีมํ
อนุสํสํตฺตีมํ อุกฺโกสฺตฺตีมํ อปฺตฺตฺติ สํฆาตฺตฺตีสํสฺสํ ฯ อิตฺถํ จ โหติ
เวมตฺติโก ปณฺทกสณฺณํ ปุริสสณฺณํ ตฺริจฺจนคคตฺสณฺณํ สํวตฺตโต จ
ภิกฺขุ จ นํ อิตฺติยา วจฺจมคฺคํ ปสฺสํวามคฺคํ อาทิสฺสํ วณฺณนํ
ภาณติ อวณฺณนํ ภาณติ ฯ เป ฯ อุกฺโกสฺตฺตีมํ อปฺตฺตฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํ ฯ
ปณฺทโก จ โหติ ปณฺทกสณฺณํ สํวตฺตโต จ ภิกฺขุ จ นํ ปณฺทกสฺสํ
วจฺจมคฺคํ ปสฺสํวามคฺคํ อาทิสฺสํ วณฺณนํ ภาณติ อวณฺณนํ ภาณติ
ฯ เป ฯ อุกฺโกสฺตฺตีมํ อปฺตฺตฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํ ฯ ปณฺทโก จ โหติ
เวมตฺติโก ปุริสสณฺณํ ตฺริจฺจนคคตฺสณฺณํ อิตฺถํสณฺณํ สํวตฺตโต จ
ภิกฺขุ จ นํ ปณฺทกสฺสํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสํวามคฺคํ อาทิสฺสํ วณฺณนํ
ภาณติ อวณฺณนํ ภาณติ ฯ เป ฯ อุกฺโกสฺตฺตีมํ อปฺตฺตฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํ ฯ
ปุริสํ จ โหติ ปุริสสณฺณํ เวมตฺติโก ตฺริจฺจนคคตฺสณฺณํ อิตฺถํสณฺณํ
ปณฺทกสณฺณํ สํวตฺตโต จ ภิกฺขุ จ นํ ปุริสสฺสํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสํวาม
คคํ อาทิสฺสํ วณฺณนํ ภาณติ อวณฺณนํ ภาณติ ฯ เป ฯ อุกฺโกสฺตฺตีมํ
อปฺตฺตฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํ ฯ ตฺริจฺจนคโต จ โหติ ตฺริจฺจนคคตฺสณฺณํ
เวมตฺติโก อิตฺถํสณฺณํ ปณฺทกสณฺณํ ปุริสสณฺณํ สํวตฺตโต จ ภิกฺขุ จ

๔๐๔] เทรสภณฺเฑ คตฺยสงฺฆาทิเสสํ ปทภาชนํ เทวอิคฺฉิตฺตํ ๒๗๗

นํ ตฺริจฺฉานกตฺตํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสํวามคฺคํ อาทิสฺสํ วณฺณํ ภาณติ
อวณฺณํ ภาณติ ฯ เป ฯ อกฺโกสฺตึมฺปิ อปคฺตึ ทุกฺกฏํ ๑

[๔๐๔] เทว อิคฺฉิตฺตํ ทฺวิหฺนํ อิคฺฉิตฺตํ อิคฺฉิตฺตํ สํวคฺคํ ๑
ภิกฺขุ ๑ นํ ทฺวิหฺนํ อิคฺฉิตฺตํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสํวามคฺคํ อาทิสฺสํ
วณฺณํ ภาณติ อวณฺณํ ภาณติ ฯ เป ฯ อกฺโกสฺตึมฺปิ อปคฺตึ
ทฺวิหฺนํ สงฺฆาทิเสสํ ๑ เทว อิคฺฉิตฺตํ ทฺวิหฺนํ อิคฺฉิตฺตํ เวมตฺติโก
ปณฺฑิตํ ปุริสฺสํ ตฺริจฺฉานกตฺตํ สํวคฺคํ ๑ ภิกฺขุ ๑
นํ ทฺวิหฺนํ อิคฺฉิตฺตํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสํวามคฺคํ อาทิสฺสํ วณฺณํ ภาณติ
อวณฺณํ ภาณติ ฯ เป ฯ อกฺโกสฺตึมฺปิ อปคฺตึ ทฺวิหฺนํ กุตฺตจฺจยํ ๑
เทว ปณฺฑิตํ ทฺวิหฺนํ ปณฺฑิตํ ปณฺฑิตํ สํวคฺคํ ๑ ภิกฺขุ
๑ นํ ทฺวิหฺนํ ปณฺฑิตํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสํวามคฺคํ อาทิสฺสํ วณฺณํ ภาณติ
อวณฺณํ ภาณติ ฯ เป ฯ อกฺโกสฺตึมฺปิ อปคฺตึ ทฺวิหฺนํ
กุตฺตจฺจยํ ๑ เทว ปณฺฑิตํ ทฺวิหฺนํ ปณฺฑิตํ เวมตฺติโก
ปุริสฺสํ ตฺริจฺฉานกตฺตํ อิคฺฉิตฺตํ สํวคฺคํ ๑ ภิกฺขุ ๑
นํ ทฺวิหฺนํ ปณฺฑิตํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสํวามคฺคํ อาทิสฺสํ วณฺณํ ภาณติ
อวณฺณํ ภาณติ ฯ เป ฯ อกฺโกสฺตึมฺปิ อปคฺตึ ทฺวิหฺนํ
ทุกฺกฏํ ๑ เทว ปุริสํ ทฺวิหฺนํ ปุริสํ ปุริสํ เวมตฺติโก
ตฺริจฺฉานกตฺตํ อิคฺฉิตฺตํ ปณฺฑิตํ สํวคฺคํ ๑ ภิกฺขุ
๑ นํ ทฺวิหฺนํ ปุริสํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสํวามคฺคํ อาทิสฺสํ วณฺณํ ภาณติ
อวณฺณํ ภาณติ ฯ เป ฯ อกฺโกสฺตึมฺปิ อปคฺตึ ทฺวิหฺนํ

ทุกุกฎานํ ๑ เทว ทิรจฺจนคตฺตา ทฺวิหฺนํ ทิรจฺจนคตฺตานํ ทิรจฺจนคต-
 สฺสณฺณํ เวมตฺติโก อิตฺถํสฺสณฺณํ ปณฺทกฺกสฺสณฺณํ ปุริสฺสณฺณํ สํวรฺตฺโต ๑
 ภิกฺขุ ๑ นํ ทฺวิหฺนํ ทิรจฺจนคตฺตานํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสํววมคฺคํ อาทิสฺส
 วนฺณนํ ภาณติ อวณฺณนํ ภาณติ ๑ เป ๑ อกฺโกสฺสตีปํ อปฺตฺติ
 ทฺวิหฺนํ ทุกุกฎานํ ๑

[๔๐๕] อิตฺถํ ๑ ปณฺทโก ๑ อฺภินฺนํ อิตฺถํสฺสณฺณํ สํวรฺตฺโต
 ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อฺภินฺนํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสํววมคฺคํ อาทิสฺส
 วนฺณนํ ภาณติ อวณฺณนํ ภาณติ ๑ เป ๑ อกฺโกสฺสตีปํ อปฺตฺติ
 สํฆาติเสฺสํนํ ทุกุกฎสฺส ๑ อิตฺถํ ๑ ปณฺทโก ๑ อฺภินฺนํ เวมตฺติโก
 ๑ เป ๑ อปฺตฺติ อุตฺตจฺเจนํ ทุกุกฎสฺส ๑ เป ๑ ปณฺทกฺกสฺสณฺณํ
 ๑ เป ๑ อปฺตฺติ ทฺวิหฺนํ อุตฺตจฺเจยานํ ๑ เป ๑ ปุริสฺสณฺณํ ๑ เป ๑
 ทิรจฺจนคตฺสฺสณฺณํ สํวรฺตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อฺภินฺนํ วจฺจมคฺคํ
 ปสฺสํววมคฺคํ อาทิสฺส วนฺณนํ ภาณติ อวณฺณนํ ภาณติ ๑ เป ๑
 อกฺโกสฺสตีปํ อปฺตฺติ อุตฺตจฺเจนํ ทุกุกฎสฺส ๑ อิตฺถํ ๑ ปุริสฺส ๑
 อฺภินฺนํ อิตฺถํสฺสณฺณํ สํวรฺตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อฺภินฺนํ วจฺจมคฺคํ
 ปสฺสํววมคฺคํ อาทิสฺส วนฺณนํ ภาณติ อวณฺณนํ ภาณติ ๑ เป ๑
 อกฺโกสฺสตีปํ อปฺตฺติ สํฆาติเสฺสํนํ ทุกุกฎสฺส ๑ อิตฺถํ ๑ ปุริสฺส
 ๑ อฺภินฺนํ เวมตฺติโก ปณฺทกฺกสฺสณฺณํ ปุริสฺสณฺณํ ทิรจฺจนคตฺสฺสณฺณํ
 สํวรฺตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อฺภินฺนํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสํววมคฺคํ อาทิสฺส
 วนฺณนํ ภาณติ อวณฺณนํ ภาณติ ๑ เป ๑ อกฺโกสฺสตีปํ อปฺตฺติ

กุตฺตจฺเจเนน ทฺกฺกฏฐํ ๑ อิตฺถํ ๑ ตฺริจฺจนคโต ๑ อฺภินฺนํ อิตฺถํ-
 สณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อฺภินฺนํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสํวามคฺคํ
 อาทิสฺสํ วณฺณนํ ภาณติ อวณฺณนํ ภาณติ ๑ เป ๑ อกฺโกสฺสตี
 อปตฺติ สงฺฆาติเสถเนน ทฺกฺกฏฐํ ๑ อิตฺถํ ๑ ตฺริจฺจนคโต ๑
 อฺภินฺนํ เวมตีโก ปณฺฑกสฺสณฺณํ ปุริสฺสณฺณํ ตฺริจฺจนคตสฺสณฺณํ
 สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อฺภินฺนํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสํวามคฺคํ อาทิสฺสํ
 วณฺณนํ ภาณติ อวณฺณนํ ภาณติ ๑ เป ๑ อกฺโกสฺสตี อปตฺติ
 กุตฺตจฺเจเนน ทฺกฺกฏฐํ ๑ ปณฺฑโก ๑ ปุริสฺ ๑ อฺภินฺนํ ปณฺฑกสฺสณฺณํ
 สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อฺภินฺนํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสํวามคฺคํ อาทิสฺสํ
 วณฺณนํ ภาณติ อวณฺณนํ ภาณติ ๑ เป ๑ อกฺโกสฺสตี อปตฺติ
 กุตฺตจฺเจเนน ทฺกฺกฏฐํ ๑ ปณฺฑโก ๑ ปุริสฺ ๑ อฺภินฺนํ เวมตีโก
 ปุริสฺสณฺณํ ตฺริจฺจนคตสฺสณฺณํ อิตฺถํสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ
 อฺภินฺนํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสํวามคฺคํ อาทิสฺสํ วณฺณนํ ภาณติ อวณฺณนํ
 ภาณติ ๑ เป ๑ อกฺโกสฺสตี อปตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏฐานํ ๑ ปณฺฑโก
 ๑ ตฺริจฺจนคโต ๑ อฺภินฺนํ ปณฺฑกสฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑
 นํ อฺภินฺนํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสํวามคฺคํ อาทิสฺสํ วณฺณนํ ภาณติ อวณฺณนํ
 ภาณติ ๑ เป ๑ อกฺโกสฺสตี อปตฺติ กุตฺตจฺเจเนน ทฺกฺกฏฐํ ๑
 ปณฺฑโก ๑ ตฺริจฺจนคโต ๑ อฺภินฺนํ เวมตีโก ปุริสฺสณฺณํ
 ตฺริจฺจนคตสฺสณฺณํ อิตฺถํสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อฺภินฺนํ
 วจฺจมคฺคํ ปสฺสํวามคฺคํ อาทิสฺสํ วณฺณนํ ภาณติ อวณฺณนํ ภาณติ

๑ เป ๑ อฏโกตตีมี อปตติ ทุวิหนํ ทุกฏฏานํ ๑ ปุริโส ๑
 ติรจฺจนคโต ๑ อฺภินฺนํ ปุริสฺสณฺณํ เวมตีโก ติรจฺจนคตฺสณฺณํ
 อิตฺถิสฺสณฺณํ ปณฺทกฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อฺภินฺนํ
 วจฺจมคฺคํ ปสฺสํวามคฺคํ อาทิสฺสํ วณฺณนํ ๑ ภณฺติ อวณฺณนํ ๑ ภณฺติ
 ๑ เป ๑ อฏโกตตีมี อปตติ ทุวิหนํ ทุกฏฏานํ ๑

[๔๐๖] อิตฺถิ ๑ โหติ อิตฺถิสฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ
 อิตฺถิยา วจฺจมคฺคํ ปสฺสํวามคฺคํ จเปตฺวา อชฺชกํ อฺพุภฺชาณฺมณฺทํ
 อาทิสฺสํ วณฺณนํ ๑ ภณฺติ อวณฺณนํ ๑ ภณฺติ ๑ เป ๑ อฏโกตตีมี
 อปตติ ฤตฺตจฺจยสฺสํ ๑ ปณฺทโก ๑ โหติ อิตฺถิสฺสณฺณํ ๑ เป ๑
 ปุริโส ๑ โหติ อิตฺถิสฺสณฺณํ ๑ เป ๑ ติรจฺจนคโต ๑ โหติ
 อิตฺถิสฺสณฺณํ ๑ เป ๑ อปตติ ทุกฏฏสฺสํ ๑ เทว อิตฺถิโย ทุวิหนํ
 อิตฺถินํ อิตฺถิสฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ ทุวิหนํ อิตฺถินํ
 วจฺจมคฺคํ ปสฺสํวามคฺคํ จเปตฺวา อชฺชกํ อฺพุภฺชาณฺมณฺทํ
 อาทิสฺสํ วณฺณนํ ๑ ภณฺติ อวณฺณนํ ๑ ภณฺติ ๑ เป ๑ อฏโกตตีมี
 อปตติ ทุวิหนํ ฤตฺตจฺจยานํ ๑ อิตฺถิ ๑ ปณฺทโก ๑ อฺภินฺนํ
 อิตฺถิสฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อฺภินฺนํ วจฺจมคฺคํ
 ปสฺสํวามคฺคํ จเปตฺวา อชฺชกํ อฺพุภฺชาณฺมณฺทํ อาทิสฺสํ วณฺณนํ
 ๑ ภณฺติ อวณฺณนํ ๑ ภณฺติ ๑ เป ๑ อฏโกตตีมี อปตติ ฤตฺตจฺจยเน
 ทุกฏฏสฺสํ ๑

[๔๐๗] อิตฺถิ ๑ โหติ อิตฺถิสฺสณฺณํ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑

๔๐๗] เทรสถกณฺเห ตติยสงฺฆาติเสถสํ ปทภาชนํยํ อิตถัสสณฺณิอาทโย ๒๗๓

นํ อิตถึยา อุกฺกฏกํ อโรชานมฺมฺหตํ อาทิสฺส วณฺณเปี ภาณติ
อวณฺณเปี ภาณติ ๑ เป ๑ อกฺโกสฺสตีเปี อาปตฺติ ทุกกฺกฏสฺส ๑
ปณฺทโก ๑ โหติ อิตถัสสณฺณิ ๑ เป ๑ ปฺริโส ๑ โหติ อิตถัสสณฺณิ
๑ เป ๑ ติรจฺจานคโค ๑ โหติ อิตถัสสณฺณิ ๑ เป ๑ อาปตฺติ
ทุกกฺกฏสฺส ๑ เทว อิตถึโย ทฺวินนํ อิตถึนํ อิตถัสสณฺณิ สํวตฺโต
๑ ภิกฺขุ ๑ นํ ทฺวินนํ อิตถึนํ อุกฺกฏกํ อโรชานมฺมฺหตํ อาทิสฺส
วณฺณเปี ภาณติ อวณฺณเปี ภาณติ ๑ เป ๑ อกฺโกสฺสตีเปี อาปตฺติ
ทฺวินนํ ทุกกฺกฏานํ ๑ อิตถึ ๑ ปณฺทโก ๑ อุกฺกฏนํ อิตถัสสณฺณิ
สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อุกฺกฏนํ อุกฺกฏกํ อโรชานมฺมฺหตํ
อาทิสฺส วณฺณเปี ภาณติ อวณฺณเปี ภาณติ ๑ เป ๑ อกฺโกสฺสตีเปี
อาปตฺติ ทฺวินนํ ทุกกฺกฏานํ ๑ อิตถึ ๑ โหติ อิตถัสสณฺณิ สํวตฺโต
๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อิตถึยา กายปฏฺิพทฺธิ อาทิสฺส วณฺณเปี ภาณติ
อวณฺณเปี ภาณติ ๑ เป ๑ อกฺโกสฺสตีเปี อาปตฺติ ทุกกฺกฏสฺส ๑
ปณฺทโก ๑ โหติ ๑ เป ๑ ปฺริโส ๑ โหติ ๑ เป ๑ ติรจฺจานคโค
๑ โหติ ๑ เป ๑ อาปตฺติ ทุกกฺกฏสฺส ๑ เทว อิตถึโย ทฺวินนํ
อิตถึนํ อิตถัสสณฺณิ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ ทฺวินนํ อิตถึนํ
กายปฏฺิพทฺธิ อาทิสฺส วณฺณเปี ภาณติ อวณฺณเปี ภาณติ ๑ เป ๑
อกฺโกสฺสตีเปี อาปตฺติ ทฺวินนํ ทุกกฺกฏานํ ๑ อิตถึ ๑ ปณฺทโก ๑
อุกฺกฏนํ อิตถัสสณฺณิ สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อุกฺกฏนํ กายปฏฺิพทฺธิ
อาทิสฺส วณฺณเปี ภาณติ อวณฺณเปี ภาณติ ๑ เป ๑ อกฺโกสฺสตีเปี

อาปคฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏฺณํ ฯ

[๔๐๘] อนาปคฺต อคฺตปุเรกฺขารสฺส ชฺมฺมปุเรกฺขารสฺส อหฺมฺ-
สํสํนํปุเรกฺขารสฺส อหฺมฺมคฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสํติ ฯ

[๔๐๙] โถหิตํ กกฺกสํกิณฺณํ ชฺรํ ทิสฺมญฺจ วาปีคํ

กจฺจि สํสํรตี มคฺโค สทฺชฺชา ทาเนน กมฺมุนาติ ฯ

[๔๑๐] เตน โช ปน สฺมเยน อณฺเณตฺรฺว อิตฺถํ นวฺรคฺคํ กมฺพถํ
ปารุตา โหติ ฯ อณฺเณตโร ภิกฺขุ สํวฺรคฺโค คํ อิตฺถํ เอตทโวจ
โถหิตํ โช เตะ ภิกิณฺตี ฯ สํ น ปฏฺวิชานาติ อาม อยฺย
นวฺรคฺโค กมฺพโถติ ฯ คสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ กจฺจิ นฺ โช อหํ
สํจฺฆาติเสสฺสํ อาปคฺติ อาปนฺโนติ ฯ ภควโต เอตมคฺคํ อโรเจสิ ฯ
อนาปคฺติ ภิกฺขุ สํจฺฆาติเสสฺสํ อาปคฺติ ทฺกฺกฏฺสํสํติ ฯ เตน
โช ปน สฺมเยน อณฺเณตฺรฺว อิตฺถํ กกฺกสํกมฺพถํ ปารุตา โหติ ฯ
อณฺเณตโร ภิกฺขุ สํวฺรคฺโค คํ อิตฺถํ เอตทโวจ กกฺกสํโตมํ โช
เต ภิกิณฺตี ฯ สํ น ปฏฺวิชานาติ อาม อยฺย กกฺกสํกมฺพโถติ ฯ
คสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ สํจฺฆาติเสสฺสํ
อาปคฺติ ทฺกฺกฏฺสํสํติ ฯ เตน โช ปน สฺมเยน อณฺเณตฺรฺว อิตฺถํ
นวฺรคฺคํ กมฺพถํ ปารุตา โหติ ฯ อณฺเณตโร ภิกฺขุ สํวฺรคฺโค
คํ อิตฺถํ เอตทโวจ อากิณฺณโตมํ โช เตะ ภิกิณฺตี ฯ สํ
น ปฏฺวิชานาติ อาม อยฺย นวฺรคฺโค กมฺพโถติ ฯ คสฺส

๑ ย. ม. สํสํรตี ฯ

๔๑๓] เทรสถกณฺเฑ ตติยสงฺฆมาทิสฺสํ วิหิตฺวตฺถุ ทิมฺปาวาราทิ ๒๘๓

กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิက္ขุ สงฺฆมาทิสฺสํ อापคฺติ
ทุกฺกุฆฺฐํสาติ ๑ เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเฏตรา อิตฺถิ ๑ ทรกมฺพถํ
ปารุคา โหติ ๑ อญฺเฏตโร ภิက္ขุ สงฺฆมาทิสฺสํ อิตฺถิ ๑ เอตทโวจ
ทรโตมํ โข เตะ ภคินฺนํติ ๑ สํ น ปฏฺวิฆานาติ อาม อยฺย
ทรกมฺพโตติ ๑ คสฺสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิက္ขุ
สงฺฆมาทิสฺสํ อापคฺติ ทุกฺกุฆฺฐํสาติ ๑

[๔๑๓] เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเฏตรา อิตฺถิ ทิมฺปาวารํ
ปารุคา โหติ ๑ อญฺเฏตโร ภิက္ขุ สงฺฆมาทิสฺสํ อิตฺถิ ๑ เอตทโวจ
ทิมฺปาวาริติ ๑ คสฺสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิက္ขุ
สงฺฆมาทิสฺสํ อापคฺติ ทุกฺกุฆฺฐํสาติ ๑

[๔๑๔] เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเฏตรา อิตฺถิ ๑ เตะคํ
วปาเปคฺวา อากฺกฺจติ ๑ อญฺเฏตโร ภิက္ขุ สงฺฆมาทิสฺสํ อิตฺถิ ๑ เอตทโวจ
วปาเปคํ โข เตะ ภคินฺนํติ ๑ สํ น ปฏฺวิฆานาติ อาม อยฺย
โน จ โข ปฏฺวิคฺคฺคฺติ ๑ คสฺสํ กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ๑ เป ๑
อนาปคฺติ ภิက္ขุ สงฺฆมาทิสฺสํ อापคฺติ ทุกฺกุฆฺฐํสาติ ๑

[๔๑๕] เตน โข ปน สฺมเยน อญฺเฏตโร ภิက္ขุ ปรีพฺพาทิกํ
ปฏฺวิเป ๑ ปสฺสํคฺวา สงฺฆมาทิสฺสํ อิตฺถิ ๑ เอตทโวจ กฺกฺจ
ภคินิ เตะ มกฺโค สํสํคฺติ ๑ สํ น ปฏฺวิฆานาติ อาม ภิက္ขุ

๑ ย. ม. สํสํคฺติ ๑

ปฏิปชชิสัสสะติ ฯ คัสสะ กุกกุจจำ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ ภิกฺขุ
สงฺฆาติเสสฺสัสสะ อापคฺติ กุกฺกัจจยสฺสํสาติ ฯ

[๔๑๔] เตน โข ปน สมฺเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ สํวตฺโต
อญฺเจตโร อิตฺถิ เอตทโวจ สํหุชาสี ตฺวํ ภิกฺขิ ฅปีจ ยํ สํมิกฺกสฺส
เทสิ ตํ นมฺหากํ เทสฺสติ ฯ ก็ ภาณฺเตติ ฯ เมถุนมฺมนฺติ ฯ
คัสสะ กุกกุจจำ อโหสิ ฯ เป ฯ อापคฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อापนฺโน
สงฺฆาติเสสฺสนฺติ ฯ เตน โข ปน สมฺเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ สํวตฺโต
อญฺเจตโร อิตฺถิ เอตทโวจ สํหุชาสี ตฺวํ ภิกฺขิ ฅปีจ ยํ อคฺคทานํ
ตํ นมฺหากํ เทสฺสติ ฯ ก็ ภาณฺเต อคฺคทานนฺติ ฯ เมถุนมฺมนฺติ ฯ
คัสสะ กุกกุจจำ อโหสิ ฯ เป ฯ อापคฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อापนฺโน
สงฺฆาติเสสฺสนฺติ ฯ

[๔๑๕] เตน โข ปน สมฺเยน อญฺเจตฺรวา อิตฺถิ กมฺมํ กโรติ ฯ
อญฺเจตโร ภิกฺขุ สํวตฺโต ตํ อิตฺถิ เอตทโวจ คิฏฺฐํ ภิกฺขิ อหํ
กวิสฺสํสามีติ ฯ ส่า น ปฏิวิฆานาติ ฯ คัสสะ กุกกุจจำ อโหสิ ฯ เป ฯ
อนาปคฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสฺสัสสะ อापคฺติ กุกฺกัจจยสฺสํสาติ ฯ เตน
โข ปน สมฺเยน อญฺเจตฺรวา อิตฺถิ กมฺมํ กโรติ ฯ อญฺเจตโร ภิกฺขุ
สํวตฺโต ตํ อิตฺถิ เอตทโวจ นิสฺสํท ภิกฺขิ อหํ กวิสฺสํสามีติ ฯ
ส่า น ปฏิวิฆานาติ ฯ คัสสะ กุกกุจจำ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปคฺติ
ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสฺสัสสะ อापคฺติ กุกฺกัจจยสฺสํสาติ ฯ เตน โข ปน
สมฺเยน อญฺเจตฺรวา อิตฺถิ กมฺมํ กโรติ ฯ อญฺเจตโร ภิกฺขุ

สาราโต ตัม อิตถิ เขตทโวจ นิปชช ภคินิ อหัม กริสัมมัตติ ฯ
 สำน ปฏิวิธานาคิ ฯ ศลุตฺถ กุกุกุจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อหาปคฺติ
 ภิกขุ สงฆาทิเสสสฺส อापคฺติ กุกุกุจํสํธาติ ฯ
 ศตยสังฆาทิเสส นิฏฺฐิตํ ฯ

จตุตถสงฆาทิเสส

[๔๓๖] เตน สมนเณ พุทฺโธ ภควา สāvคฺคิยํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถมีถุชฺชีกุสฺส อารามे ๑ เตน โช ปน สมนเณ อายสฺมา อุกฺทายิ
สāvคฺคิยํ กุตุปโก โหติ พหุกานิ กุตานิ อุปสงฺกมคิ ๑ เตน โช
ปน สมนเณ อญฺญตฺรา อิตฺถํ มคฺคปคิภา อภิรฺฐา โหติ ทสฺสํนํยา
ปาสาทิกภา ๑ อถโช อายสฺมา อุกฺทายิ ปุพฺพพณฺ्हสมํ นินฺวาเสตฺวา
ปคฺคจิวฺรมาทาย เณ คสฺสํ อิตฺถิยา นินฺเวสํ เตนอุปสงฺกมิ
อุปสงฺกมิตฺวา ปณฺญตฺเต อาสเน นิสฺสํ ๑ อถโช สํ อิตฺถํ
เณนายสฺมา อุกฺทายิ เตนอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมนคฺคํ อุกฺทายิ
อภิวาเทตฺวา เอกมนคฺคํ นิสฺสํ ๑ เอกมนคฺคํ นิสฺสินํ โช คํ อิตฺถํ
อายสฺมา อุกฺทายิ รมฺมिया กถาย สํทสฺสเสสสิ สฺมาทเปสสิ สฺมคฺคเตชฺสสิ
สฺมปหิสฺสสิ ๑ อถโช สํ อิตฺถํ อายสฺมตา อุกฺทายินา รมฺมिया
กถาย สํทสฺสสิตา สฺมาทเปตา สฺมคฺคเตชิตา สฺมปหิสฺสิตา อายสฺมนคฺคํ
อุทฺทายิ เอกทโวจ วเทยฺยาถ ภาเน เณ อตุโถ ปฏฺิพฺตา มยํ
อຍຍສຸສ ຫາຕຸ ຍທິທໍ ຈີວຣປັນຸທປາດເສນາສັນຄິດານປຈຸຍເຄສຸຊ-
ປຣິກຸຊາຣນຸຕີ ๑ ๒ ໂອ ທ ກຄິນີ ອມຸຫາກໍ ທຸດຸດຣາ ຍທິທໍ ຈີວຣປັນຸທ-
ປາດເສນາສັນຄິດານປຈຸຍເຄສຸຊປຣິກຸຊາຣາ ພປິຈ ໂອ ໂອ ອມຸຫາກໍ
ທຸດຸດໂກ ຕໍ ອມຸຫາກໍ ທເທຕີ ๑ ກໍ ກນເຕຕີ ๑ ເມຄຸນຮມຸນຸຕີ ๑

๑ ຍຸ. ປຣິກຸຊາຣາຣນຸຕີ ๑. ๒ ຍຸ. ມ. ໄປຕຸດເຄສຸ ອຍິ ປາໂຈ ນຕຸຕີ ๑

อดฺโถ ภาหุเตติ ๑ อดฺโถ ภาหิณฺตี ๑ เอหิ ภาหุเตติ โอบรํ
 ปวิสฺสํคฺคา สํฆกํ นิกฺขิเปตฺวา มณฺเฑเก อุตฺตนา นิปชฺชติ ๑ อดฺโฆ
 อายสฺมา อุกฺทายิ เยน สํ อิตฺถํ เตนฺปสงฺกมิ อฺปสงฺกมิตฺวา
 โภ อิมํ วจสํ ทฺขุคฺคหํ อามสฺสํสํตฺติ นฺนุจฺจุหิตฺวา ปกฺกามิ ๑ อดฺโฆ
 สํ อิตฺถํ อฺชฺฌายติ ชฺชยติ วิปาเจติ อตฺตชฺชโน อิเม สมนฺนา
 สกฺขปฺคฺติยา ทฺสฺสํตา มุสํวาทีโน อิเม หิ นาม สมนฺจาริโน
 วมฺมจาริโน พฺรหฺมจาริโน สจฺจวาทีโน สํตฺตวฺโถ กตฺตยาณชฺมมา
 ปฏฺิชาเนตฺสํหฺติ นตฺถิ อิเมสํ สํมณฺณํ นตฺถิ อิเมสํ พฺรหฺมณฺณํ
 นฺนุจฺ อิเมสํ สํมณฺณํ นฺนุจฺ อิเมสํ พฺรหฺมณฺณํ กฺโถ อิเมสํ
 สํมณฺณํ กฺโถ อิเมสํ พฺรหฺมณฺณํ อปคฺคา อิเม สํมณฺณา
 อปคฺคา อิเม พฺรหฺมณฺณา กถํ หิ นาม สมนฺโน อุกฺทายิ มํ
 สํมํ เมถุนชฺมมํ ยาจิตฺวา โภ อิมํ วจสํ ทฺขุคฺคหํ อามสฺสํสํตฺติ
 นฺนุจฺจุหิตฺวา ปกฺกมิตฺสํตฺติ กิ เม ปาปกํ กิ เม ทฺขุคฺคหํ กิตฺสํหํ
 เกน หายามฺสํติ ๑ อณฺณวปํ อิตฺถิโย อฺชฺฌายนฺติ ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ
 อตฺตชฺชโน อิเม สมนฺนา สกฺขปฺคฺติยา ทฺสฺสํตา มุสํวาทีโน อิเม หิ
 นาม สมนฺจาริโน พฺรหฺมจาริโน สจฺจวาทีโน สํตฺตวฺโถ กตฺตยาณชฺมมา
 ปฏฺิชาเนตฺสํหฺติ นตฺถิ อิเมสํ สํมณฺณํ นตฺถิ อิเมสํ พฺรหฺมณฺณํ
 นฺนุจฺ อิเมสํ สํมณฺณํ นฺนุจฺ อิเมสํ พฺรหฺมณฺณํ กฺโถ อิเมสํ
 สํมณฺณํ กฺโถ อิเมสํ พฺรหฺมณฺณํ อปคฺคา อิเม สํมณฺณา
 อปคฺคา อิเม พฺรหฺมณฺณา กถํ หิ นาม สมนฺโน อุกฺทายิ อิมิสฺสํ สํมํ

เมถุนชมฺมํ ยาจิตฺวา โภ อิมํ วสฺสํ ทุคฺคณฺหํ อามตฺตํ สํสํสํ นฺนุจฺจุทฺตฺวา
 ปกฺกมิตฺตํสํสํ กิ อิมิตฺตํ ปาปกํ กิ อิมิตฺตํ ทุคฺคณฺหํ กิตฺตํสํ
 เกน หายคํสํ ๑ อสฺสํสํสํ โส ภิกฺขุ คาสํ อิตฺถํ อฺชฺชฌายนฺตํ
 ชยฺนตํ วิปาเจนฺตํ ๑ เย เต ภิกฺขุ อปฺปํจฺฉนา สฺนตฺตฺจฺจา ตชฺชโน
 กุกฺกจฺจกา สิกฺขากามา เต อฺชฺชฌายนฺติ ชยฺนติ วิปาเจนฺติ กถํ
 หิ นาม อายตฺตมา อุกฺกายิ มาตฺตคามสฺสํ สฺนตฺติเก อตฺตคามปาริฉริยาย
 วณฺณํ ภาตฺตํสํสํ ๑ อถ โส เต ภิกฺขุ ภควโต เขตฺมคฺคํ อารโจะสฺสํ ๑
 อถ โส ภควา เขตฺตมํ นิทาเน เขตฺตมํ ปกฺรเณ ภิกฺขุสฺสํ สฺนนิ
 ปาตาเปตฺวา อายตฺตมฺมํ อุกฺกายิ ปฏฺฐิจฺฉนฺติ สจฺจํ กิร ทวํ อุกฺกายิ
 มาตฺตคามสฺสํ สฺนตฺติเก อตฺตคามปาริฉริยาย วณฺณํ ภาตฺตํสํ ๑
 สจฺจํ ภควาติ ๑ วิคฺรหิ พุทฺโธ ภควา อนนฺจฺฉนฺตํ โมชฺสปริส
 อนนฺจฺฉนฺตํ อปฺปฏฺฐิมํ อสฺสํสํสํ อกปฺปํยํ อกรณฺยํ กถํ หิ นาม
 ทวํ โมชฺสปริส มาตฺตคามสฺสํ สฺนตฺติเก อตฺตคามปาริฉริยาย .วณฺณํ
 ภาตฺตํสํสํ นนุ มยา โมชฺสปริส อเนกปริยาเยน วิวาคาย ชฺชโม
 เทสิโต โน สฺวาคาย ๑ เป ๑ กามปรีพาทานํ วุปลโม อุกฺกาทอ เนตํ
 โมชฺสปริส อปฺปสฺนฺนํ วา ปสฺสาทาย ๑ เป ๑ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
 สิกฺขาปทํ อุกฺกทิสฺสํ ยถา โย ปน ภิกฺขุ โสติณฺโณ วิปรีณเตน จิตฺเตน
 มาตฺตคามสฺสํ สฺนตฺติเก อตฺตคามปาริฉริยาย วณฺณํ ภาตฺตํสํสํ เขตฺตคฺคํ
 ภคินิ ปาริฉริยานํ ยา มาทิสฺสํ สฺตวณฺตํ กตฺถายณชฺชมฺมํ พุรฺหมจฺจาวี
 เอเตน ชฺชเมเน ปรีจเรยฺยาติ เมถุนฺนปฺตฺตฺตฺติเตน สจฺจาทิสฺสํสํ ๑

๔๓๘] เทวตถกณฺเฑ จตุตฺถตฺถงฺฆาติเสถสฺส ตสฺส วิภงฺโก ปทภาชนํ ๒๘๘

[๔๓๗] โย ปนาติ โย ยาทิโส ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑ อัย
อิมสฺมํ อตุเถ อธิปเปโต ภิกฺขุติ ๑ โยติเนโน นาม สํวตฺโต
อเปกฺขวา ปฏิพทฺชจิตฺโต ๑ วิปริตฺตเนติ รตฺตํบี จิตฺตํ วิปริตฺตํ
ทฺฐุจฺบี จิตฺตํ วิปริตฺตํ มุพฺหึบี จิตฺตํ วิปริตฺตํ อปีจ รตฺตํ จิตฺตํ
อิมสฺมํ อตุเถ อธิปเปตํ วิปริตฺตเนติ ๑ มาตุคฺคาโ ๑ เม มนุสฺสํตีตฺถ
น ยถึช น เปตึ น ติริจฺจานกคฺคา วิญฺญู ปฏิพทฺธา สฺภาสํคทฺทฺภาสํค
ทฺฐุจฺตฺตาทฺฐุจฺตฺตํ อชานิตฺตํ ๑ มาตุคฺคามสฺส สันตฺติเกติ มาตุคฺคามสฺส
สํวณฺตฺตา มาตุคฺคามสฺส อวิทฺทเว ๑ อตุตฺตกามนฺติ อตุตฺตโน กามํ อตุตฺตโน
เหตฺ ๑ อตุตฺตโน อธิปฺปายํ อตุตฺตโน ปาวิจฺรียํ ๑ เอตฺทคฺคณฺนติ เขตฺ อคฺค
เขตฺ เสฏฺฐํ เขตฺ โมกฺขํ เขตฺ อตุตฺตมํ เขตฺ ปวริ ๑ ยาทิ อตุตฺตียา
วา พุทฺธาหุมนํ วา เวสํ วา สฺสุทฺถํ วา ๑ มาทิสฺสนฺติ อตุตฺตียํ วา
พุทฺธาหุมนํ วา เวสํ วา สฺสุทฺถํ วา ๑ สํตฺถวณฺคณฺนติ ปาณวติปาตฺตา
ปฏฺธิวริตฺตํ อทินฺนาทาทนา ปฏฺธิวริตฺตํ มุสฺสาวาททา ปฏฺธิวริตฺตํ ๑ พุทฺธาหุมนฺจารินฺติ
เมถุนฺนมนฺมา ปฏฺธิวริตฺตํ ๑ กตฺถยาณฺนมนฺโม นาม เตน ๑ สํเตน เตน
๑ พุทฺธาหุมนฺจริเยน กตฺถยาณฺนมนฺโม โหติ ๑ เอเตน ๑ นมนฺนาติ เมถุน
นมนฺ ๑ ปวิจเรยฺยยาทิ อภิเวเมยฺย ๑ เมถุนฺนปฺสณฺนทิตฺเตนาติ เมถุนฺนมน
ปฏฺธิสฺสยฺยคฺเตน ๑ สฺงฆาติเสถสฺสติ ๑ เป ๑ เตนบี อุกฺกจฺติ สฺงฆาติเสถสฺสติ ๑

[๔๓๘] อิตฺถํ ๑ โหติ อิตฺถํสณฺนเป สํวตฺโต ๑ ภิกฺขุ ๑ น
อิตฺถียา สันตฺติเก อตุตฺตกามปาวิจฺรียาย วณฺณํ ภาสํติ อापฺตฺติ

๑ ย. ม. อตุตฺตียํ ๑

สงฆาทีเสตฺถสฺส ฯ อิตถิ ๑ โหติ เวมตฺติโก ปณฺหทกฺกณฺณํ ปุริสฺสณฺณํ
 ตฺริจฺจนกคตฺถณฺณํ สํวตฺตโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อิตฺถิยา สํหฺตฺติเก อตฺตค-
 กามปาริจฺริยาย วณฺณํ ภาสฺติ อापตฺติ กุตฺตจฺจยสฺส ๑ ปณฺหโก
 ๑ โหติ ปณฺหทกฺกณฺณํ สํวตฺตโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ ปณฺหทกฺกณฺณํ
 สํหฺตฺติเก อตฺตคกามปาริจฺริยาย วณฺณํ ภาสฺติ อापตฺติ กุตฺตจฺจยสฺส ๑
 ปณฺหโก ๑ โหติ เวมตฺติโก ปุริสฺสณฺณํ ตฺริจฺจนกคตฺถณฺณํ อิตฺถิ-
 สณฺณํ สํวตฺตโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ ปณฺหทกฺกณฺณํ สํหฺตฺติเก อตฺตคกาม-
 ปาริจฺริยาย วณฺณํ ภาสฺติ อापตฺติ กุตฺตจฺจยสฺส ๑ ปุริสฺ ๑ โหติ
 ปุริสฺสณฺณํ เวมตฺติโก ตฺริจฺจนกคตฺถณฺณํ อิตฺถิสณฺณํ ปณฺหทกฺกณฺณํ
 สํวตฺตโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ ปุริสฺสณฺณํ สํหฺตฺติเก อตฺตคกามปาริจฺริยาย
 วณฺณํ ภาสฺติ อापตฺติ กุตฺตจฺจยสฺส ๑ ตฺริจฺจนกคโต ๑ โหติ
 ตฺริจฺจนกคตฺถณฺณํ เวมตฺติโก อิตฺถิสณฺณํ ปณฺหทกฺกณฺณํ ปุริสฺสณฺณํ
 สํวตฺตโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ ตฺริจฺจนกคตฺถสฺส สํหฺตฺติเก อตฺตคกาม-
 ปาริจฺริยาย วณฺณํ ภาสฺติ อापตฺติ กุตฺตจฺจยสฺส ๑

[๔๑๘] เทว อิตฺถิโย ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ อิตฺถิสณฺณํ สํวตฺตโต ๑
 ภิกฺขุ ๑ นํ ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ สํหฺตฺติเก อตฺตคกามปาริจฺริยาย วณฺณํ
 ภาสฺติ อापตฺติ ทฺวินฺนํ สงฆาทีเสตฺถานํ ๑ เทว อิตฺถิโย ทฺวินฺนํ
 อิตฺถินํ เวมตฺติโก ปณฺหทกฺกณฺณํ ปุริสฺสณฺณํ ตฺริจฺจนกคตฺถณฺณํ
 สํวตฺตโต ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ สํหฺตฺติเก อตฺตคกามปาริจฺริยาย
 วณฺณํ ภาสฺติ อापตฺติ ทฺวินฺนํ กุตฺตจฺจยสฺส ๑ เทว ปณฺหทก

ทิวินันํ ปรนุชกานํ ปรนุชกสณฺณํ สํวตฺตํ ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ ทิวินันํ
 ปรนุชกานํ สันตฺติเก อตฺตคกามปาริจฺฉิยา ย วณฺณํ ภาสฺติ อาปคฺติ
 ทิวินันํ ฤตฺตจฺเจยานํ ๑ เทว ปรนุชกา ทิวินันํ ปรนุชกานํ เวมตีโก
 ปรุสฺสณฺณํ ติวฺจฺฉานคคตสณฺณํ อิตฺถสณฺณํ สํวตฺตํ ๑ ภิกฺขุ ๑
 นํ ทิวินันํ ปรนุชกานํ สันตฺติเก อตฺตคกามปาริจฺฉิยา ย วณฺณํ ภาสฺติ
 อาปคฺติ ทิวินันํ ฤตฺตจฺเจยานํ ๑ เทว ปรุสฺสา ทิวินันํ ปรุสฺธานํ ๑ เป ๑
 เทว ติวฺจฺฉานคคตา ทิวินันํ ติวฺจฺฉานคคตานํ ติวฺจฺฉานคคตสณฺณํ เวมตีโก
 อิตฺถสณฺณํ ปรนุชกสณฺณํ ปรุสฺสณฺณํ สํวตฺตํ ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ
 ทิวินันํ ติวฺจฺฉานคคตานํ สันตฺติเก อตฺตคกามปาริจฺฉิยา ย วณฺณํ ภาสฺติ
 อาปคฺติ ทิวินันํ ฤตฺตจฺเจยานํ ๑ อิตฺถ ๑ ปรนุชโก ๑ อฺภินฺนํ
 อิตฺถสณฺณํ สํวตฺตํ ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อฺภินฺนํ สันตฺติเก อตฺตคกาม-
 ปาริจฺฉิยา ย วณฺณํ ภาสฺติ อาปคฺติ สงฺฆาทีเสถสณฺณํ ฤตฺตจฺเจยานํ ๑
 อิตฺถ ๑ ปรนุชโก ๑ อฺภินฺนํ เวมตีโก ๑ เป ๑ อาปคฺติ ฤตฺตจฺเจยานํ
 ฤตฺตจฺเจยานํ ๑ เป ๑ ปรนุชกสณฺณํ ๑ เป ๑ อาปคฺติ ทิวินันํ ฤตฺตจฺเจยานํ
 ๑ เป ๑ ปรุสฺสณฺณํ ๑ เป ๑ ติวฺจฺฉานคคตสณฺณํ สํวตฺตํ ๑ ภิกฺขุ
 ๑ นํ อฺภินฺนํ สันตฺติเก อตฺตคกามปาริจฺฉิยา ย วณฺณํ ภาสฺติ อาปคฺติ
 ฤตฺตจฺเจยานํ ฤตฺตจฺเจยานํ ๑ อิตฺถ ๑ ปรุสฺส ๑ อฺภินฺนํ อิตฺถสณฺณํ
 สํวตฺตํ ๑ ภิกฺขุ ๑ นํ อฺภินฺนํ สันตฺติเก อตฺตคกามปาริจฺฉิยา ย
 วณฺณํ ภาสฺติ อาปคฺติ สงฺฆาทีเสถสณฺณํ ฤตฺตจฺเจยานํ ๑ อิตฺถ ๑
 ปรุสฺส ๑ อฺภินฺนํ เวมตีโก ปรนุชกสณฺณํ ปรุสฺสณฺณํ ติวฺจฺฉานคค-

๔๒๒] เตรงค์ณเฑ จตุตถสงฆาภิเสถ์ อนาปตฺติ วิหิตวตฺตกาธา ๒๘๓

ชคฺตคามปาวจิริยาย วณฺณํ ภาสฺติ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกุกฺขานํ ฯ

[๔๒๐] อนาปตฺติ จีวรบีณฺทปาทเสนาสนคิถานปจฺจยภเสชฺช-
ปรีกฺษาเรณ อฺปฺปฺยฺหาติ ภณฺเต อุมฺมชคฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสาติ ฯ

[๔๒๑] กถํ วณฺณมา ตเถ ปฺตฺตํ ปียา จ สฺสุภา สยํ

กั ทชฺชํ เกนุปฺปฺยเจยฺยํ กถํ คจฺเจยฺย สฺสุคฺคินฺนุติ ฯ

[๔๒๒] เตน โช ปน สฺมเยน อณฺณตฺตรา วณฺณมา อิตฺถํ กุฏฺฐปํ
ภิกฺขุํ เขตฺทโวจ กถาหํ ภนฺเต วิชฺชาเยยฺยนฺนุติ ฯ เตนหิ ภคินิ อคฺคฺทหานํ
เทหฺติ ฯ กั ภนฺเต อคฺคฺทหานนฺนุติ ฯ เมณฺณชฺมมฺนุติ ฯ คสฺสํ กุกฺกฺจํ
อโหสิ ฯ เป ฯ ภควโต เขตฺมคฺตํ อโรเจสิ ฯ อาปตฺติํ ตฺวํ
ภิกฺขุ อานนฺโน สงฺฆาภิเสถ์นฺนุติ ฯ เตน โช ปน สฺมเยน อณฺณตฺตรา
วิชฺชายีนํ อิตฺถํ กุฏฺฐปํ ภิกฺขุํ เขตฺทโวจ กถาหํ ภนฺเต ปฺตฺตํ นี
ตเถยฺยนฺนุติ ฯ เตนหิ ภคินิ อคฺคฺทหานํ เทหฺติ ฯ กั ภนฺเต
อคฺคฺทหานนฺนุติ ฯ เมณฺณชฺมมฺนุติ ฯ คสฺสํ กุกฺกฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ
อาปตฺติํ ตฺวํ ภิกฺขุ อานนฺโน สงฺฆาภิเสถ์นฺนุติ ฯ เตน โช ปน สฺมเยน
อณฺณตฺตรา อิตฺถํ กุฏฺฐปํ ภิกฺขุํ เขตฺทโวจ กถาหํ ภนฺเต สํมิกสฺสํ ปียา
อสฺสํนฺนุติ ฯ เตนหิ ภคินิ อคฺคฺทหานํ เทหฺติ ฯ กั ภนฺเต อคฺคฺทหานนฺนุติ ฯ
เมณฺณชฺมมฺนุติ ฯ คสฺสํ กุกฺกฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อาปตฺติํ ตฺวํ
ภิกฺขุ อานนฺโน สงฺฆาภิเสถ์นฺนุติ ฯ เตน โช ปน สฺมเยน อณฺณตฺตรา
อิตฺถํ กุฏฺฐปํ ภิกฺขุํ เขตฺทโวจ กถาหํ ภนฺเต สฺสุภา อสฺสํนฺนุติ ฯ

๑ ยฺ. ม. ไปตฺถเกสฺสุ อยํ ปาโง น โหติ ฯ

เตนหิ ภคินิ อคฺคทานํ เทหิตฺติ ฯ กิ ฃนเต อคฺคทานนฺติ ฯ
 เมถุนธมฺมนฺติ ฯ ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อาปคฺคิตฺติ คฺจํ
 ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาติเสถฺนฺติ ฯ เตน โข ปน สฺมเยน อฉฺฉตฺวา
 อิตฺถิ กุฏฺฐกํ ภิกฺขุํ เขตฺทโวจ กุยาหิ ฃนเต อยฺยสฺส ทชฺชามํติ ฯ
 อคฺคทานํ ภคินฺติ ฯ กิ ฃนเต อคฺคทานนฺติ ฯ เมถุนธมฺมนฺติ ฯ ตสฺส
 กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อาปคฺคิตฺติ คฺจํ ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาติเสถฺนฺติ ฯ
 เตน โข ปน สฺมเยน อฉฺฉตฺวา อิตฺถิ กุฏฺฐกํ ภิกฺขุํ เขตฺทโวจ
 เกนาหิ ฃนเต อยฺย อฺปฏฺฐจํมํติ ฯ อคฺคทาเนน ภคินฺติ ฯ กิ
 ฃนเต อคฺคทานนฺติ ฯ เมถุนธมฺมนฺติ ฯ ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ
 ฯ เป ฯ อาปคฺคิตฺติ คฺจํ ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาติเสถฺนฺติ ฯ เตน โข
 ปน สฺมเยน อฉฺฉตฺวา อิตฺถิ กุฏฺฐกํ ภิกฺขุํ เขตฺทโวจ กถาหิ
 ฃนเต สฺกคฺคิตฺติ คจฺเจยฺยนฺติ ฯ เตนหิ ภคินิ อคฺคทานํ เทหิตฺติ ฯ กิ
 ฃนเต อคฺคทานนฺติ ฯ เมถุนธมฺมนฺติ ฯ ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ กจฺจ
 นุ โข อหิ สงฺฆาติเสถฺนํ อาปคฺคิตฺติ อาปนฺโนติ ฯ ภควโต เขตฺมคฺคิตฺติ
 อาโรเจสิ ฯ อาปคฺคิตฺติ คฺจํ ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาติเสถฺนฺติ ฯ
 จตฺตฺถสงฺฆาติเสถฺนํ นิฏฺฐิตํ ฯ

๓ ย. ม. อฺปฏฺฐเจมํติ ฯ

ปณจมสงฆาทีเสถ

[๔๒๓] เตน สัมเขน พุกุโซ ภควา ส้าวตฺถิยํ วิหริติ เขตวเน
 อนาคตีป็นุทิกถุสฺส อารามे ๑ เตน โข ปน สัมเขน อายสุมา
 อุกฺทายิ ส้าวตฺถิยํ กุตุปโก โหติ พหุกานิ กุตานิ อุปสงฺกมตี ยตุถ
 ปสฺสตี กุมารกํ วา อปชฌาปติกํ กุมาริกํ วา อปติกํ กุมารกถุสฺส
 มาตาปิตฺตุนํ สันนฺติเก กุมาริกาย วณฺณํ ภณฺตี อมุกถุสฺส กุตถุสฺส
 กุมาริกา อภิวฺปา ทสฺส่นึยา ปาสํทิกกา ปณฺชิตฺตา พุยตุตา เมธาวินํ
 ทกฺขา อนตถํ ฉนฺนา ตํ กุมาริกา อิมสฺส กุมารกถุสฺสํ ๑
 เต เอวํ วทนฺตี^๑ เอเต โข ภนฺเต อเมห น ชานนฺตี เก วา
 อิมे กถุสฺส วาตี สเจ ภนฺเต อโยโย ทาเปยฺย อาเนยฺยาม^๒ มยํ
 ตํ กุมาริกํ อิมสฺส กุมารกถุสฺสํ ๑ กุมาริกาย มาตาปิตฺตุนํ สันนฺติเก
 กุมารกถุสฺส วณฺณํ ภณฺตี อมุกถุสฺส กุตถุสฺส กุมารโก อภิวฺโป
 ทสฺส่นึโย ปาสํทิกโก ปณฺชิตฺโต พุยตุโต เมธาวี ทกฺโข อนตถํ
 ฉนฺโน ใส กุมารโก อิมิสฺสํ กุมาริกายาตี^๓ ๑ เต เอวํ วทนฺตี
 เอเต โข ภนฺเต อเมห น ชานนฺตี เก วา อิมे กถุสฺส วาตี กถุสฺม
 วิย กุมาริกาย วตุถุ สเจ ภนฺเต อโยโย ยาจาเปยฺย ทชฺเชยฺยาม มยํ
 อิมํ กุมาริกํ กถุสฺส กุมารกถุสฺสํ ๑ เอเตเนว อุปาเยน อวาทานิมิ

๑ ย. ม. วทนฺตี ๑ ๒ ย. ม. อาเนม ๑ ๓ ย. ม. ฉนฺนํ
 กุมาริกา กถุสฺส กุมารกถุสฺสํ ๑

การาเปติ จิฉาหานิมิ การาเปติ จาเรยฺยานิมิ วุตฺตาเปติ ฯ

[๔๒๔] เตน โช ปน สฺมเยน อญฺญตริสฺสํ ปฺราณคณกียา
 ฐิตา อภิรฺฐา โหติ ทสฺสํนํยา ปาสาทิกา ฯ ตํโรคาโม จ
 อาชฺวักสาวกา อาคนฺตุวา ตํ คณกํ เขตทโวจฺจุ เทหฺยเย อิมํ
 กุมาริกํ อมฺหากํ กุมารกสฺสํติ ฯ สํ เอมมาห อหํ ชฺวดยฺยา
 ตุมฺเห น ชานามิ เก วา อิเม กสฺสํ วาติ อยญฺจ เม เอกธฺตिका
 ตํโรคาโม จ คนฺตพฺโพ นานํ ทสฺสํมํติ ฯ มนฺสฺสา เต อาชฺวักสาวเก
 เขตทโวจฺจุ กิสฺสํ ตุมฺเห อยฺยา อาคตฺตฺวาติ ฯ อิชฺ มยํ อยฺยา
 อมฺกํ นาม คณกํ ฐิตํ ยาจิมาหา อมฺหากํ กุมารกสฺสํ สํ เอมมาห
 อหํ ชฺวดยฺยา ตุมฺเห น ชานามิ เก วา อิเม กสฺสํ วาติ อยญฺจ
 เม เอกธฺตिका ตํโรคาโม จ คนฺตพฺโพ นานํ ทสฺสํมํติ ฯ กิสฺสํ
 ตุมฺเห อยฺยา ตํ คณกํ ฐิตํ ยาจิตฺถ นนฺ อยฺโย อุกฺทายิ
 วุตฺตพฺโพ อยฺโย อุกฺทายิ ทาเปสฺสํตํติ ฯ อถโช เต อาชฺวักสาวกา
 เยนายสฺมา อุกฺทายิ เตนฺปสฺงกมํสฺสุ อฺปสฺงกมิตฺวา อายสฺมนตํ อุกฺทายิ
 เขตทโวจฺจุ อิชฺ มยํ ภาเต อมฺกํ นาม คณกํ ฐิตํ ยาจิมาหา อมฺหากํ
 กุมารกสฺสํ สํ เอมมาห อหํ ชฺวดยฺยา ตุมฺเห น ชานามิ เก วา
 อิเม กสฺสํ วาติ อยญฺจ เม เอกธฺตिका ตํโรคาโม จ คนฺตพฺโพ
 นานํ ทสฺสํมํติ สํชฺ ภาเต อยฺโย ตํ คณกํ ฐิตํ ทาเปตฺ
 อมฺหากํ กุมารกสฺสํติ ฯ อถโช อายสฺมา อุกฺทายิ เยน สํ คณกํ
 เตนฺปสฺงกมิ อฺปสฺงกมิตฺวา ตํ คณกํ เขตทโวจฺ กิสฺสํ อิเมสํ ฐิตํ

๔๒๕] เทรสภณเท ปณฺจมสงฺฆาติเสสฺส อุตฺตายิกฺกชฺวตฺตฺถ ๒๗๗

น เทสฺสติ ๑ อหํ ชฺวชฺช อิมํ น ชานามิ เก วา อิมํ กสฺส วาติ
อชฺช เม เอกธตฺติกา ตํโรคาโม จ คนฺตพฺโพ นานํ ทสฺสํมตฺติ ๑
เทหิ อิมํสํ อหํ อิมํ ชานามตฺติ ๑ สจฺเจ ภนฺเต อชฺชโย ชานาติ
ทสฺสํมตฺติ ๑ อถโฆ สํ คณฺถํ เตสฺส อชฺชวฺกสํวกาณํ ธีตฺรํ อทาสี ๑
อถโฆ เต อชฺชวฺกสํวกา ตํ กุมาริกํ เนตฺวา มาสํเยว สุนฺธิสํโภเคน
ภฺยชฺชิสฺสํ ตโต อปเรณ ทาสํโภเคน ภฺยชฺชนฺติ ๑

[๔๒๕] อถโฆ สํ กุมาริกา มาตุยา สฺนฺติเก ทฺตํ ปาเหสิ
อหํ หิ ทฺกฺกตา ทฺกฺกิตฺตา น สฺชํ ตปามิ มาสํเยว มํ สุนฺธิสํโภเคน
ภฺยชฺชิสฺสํ ตโต อปเรณ ทาสํโภเคน ภฺยชฺชนฺติ อชฺชจฺจตฺตฺถ เม มาตา
มํ เนสฺสํตฺตฺติ ๑ อถโฆ สํ คณฺถํ เยน เต อชฺชวฺกสํวกา เตนุ-
ปสงฺกมิ อฺปสงฺกमितฺวา เต อชฺชวฺกสํวเก เอกทโวจ มา อชฺชยา
อิมํ กุมาริกํ ทาสํโภเคน ภฺยชฺชิตฺถ สุนฺธิสํโภเคน อิมํ กุมาริกํ
ภฺยชฺชิตฺติ ๑ เต เอวมาหํสฺสํ นตฺถมฺหากํ ตยา สฺทฺธิ อหารูปหาโร
สฺมเนน สฺทฺธิ อมฺหากํ อหารูปหาโร จจฺจ ตฺวํ น มยฺหตฺ
ชานามาติ ๑ อถโฆ สํ คณฺถํ เตหิ อชฺชวฺกสํวเกหิ อปสํทิตฺตา
ปฺนเทว สํวตฺถิ ปจฺจาคณฺถิ ๑ ทฺคฺยมฺมี โฆ สํ กุมาริกา มาตุยา
สฺนฺติเก ทฺตํ ปาเหสิ อหํ หิ ทฺกฺกตา ทฺกฺกิตฺตา น สฺชํ ตปามิ
มาสํเยว มํ สุนฺธิสํโภเคน ภฺยชฺชิสฺสํ ตโต อปเรณ ทาสํโภเคน
ภฺยชฺชนฺติ อชฺชจฺจตฺตฺถ เม มาตา มํ เนสฺสํตฺตฺติ ๑ อถโฆ สํ คณฺถํ

๑ ยฺ. ม. โปตฺถเกสฺส อชฺชํ ปาโช น โทหิ ๑

เยนายสุมา อุกายิ เตนุปลงุมมิ อุปสงุมมิตวา อายสมนุคฺ อุกายิ
 เอตทโวจ สํ กิร ฆนุเต กุมาริกา ทุกคตา ทุกชิตา น สฺขิ
 ตภาติ มาสํเยว นํ สฺนินสาโกเคน ฆญฺชิสฺสํ ตโต อปเรน ทาสีโกเคน
 ฆญฺชุนฺติ วเทยฺยาถ ฆนุเต มา อยฺยา อิมํ กุมาริกํ ทาสีโกเคน
 ฆญฺชิตฺถ สฺนินสาโกเคน อิมํ กุมาริกํ ฆญฺชธาติ ฯ อถไซ อายสมมา
 อุกายิ เยน เต อาชวฺกสํวกา เตนุปลงุมมิ อุปสงุมมิตวา เต
 อาชวฺกสํวเก เอตทโวจ มา อยฺยา อิมํ กุมาริกํ ทาสีโกเคน
 ฆญฺชิตฺถ สฺนินสาโกเคน อิมํ กุมาริกํ ฆญฺชธาติ ฯ เต เอวมาหฺสฺ
 นตฺถมฺหากํ ตยา สฺทฺชํ อหารูปหาโร คณภิกฺขา สฺทฺชํ อมฺหากํ
 อหารูปหาโร สํมเถเน ภวิตพฺพํ อพฺยาถเฐน สํมโน อสฺส
 สฺสสํมโน คจฺจ ตวํ น มยฺนุคฺ ชานามาติ ฯ อถไซ อายสมมา
 อุกายิ เตหิ อาชวฺกสํวเกหิ อปสํวาทิตฺ ปฺนเทว สํวตฺถํ ปจฺจจากณฺณิ ฯ
 ตติยมฺบิไซ สํ กุมาริกา มาคฺยา สฺนติเก ทฺถํ ปาเหสิ อหํ หิ
 ทุกคตา ทุกชิตา น สฺขิ ตภามิ มาสํเยว นํ สฺนินสาโกเคน
 ฆญฺชิสฺสํ ตโต อปเรน ทาสีโกเคน ฆญฺชุนฺติ อากจฺจตุ เม มาตา
 มํ เนสฺสํตฺติ ฯ ตติยมฺบิไซ สํ คณกํ เยนายสมมา อุกายิ เตนุ
 ปลงุมมิ อุปสงุมมิตวา อายสมนุคฺ อุกายิ เอตทโวจ สํ กิร
 ฆนุเต กุมาริกา ทุกคตา ทุกชิตา น สฺขิ ตภาติ มาสํเยว นํ สฺนินสา
 โภเคน ฆญฺชิสฺสํ ตโต อปเรน ทาสีโกเคน ฆญฺชุนฺติ วเทยฺยาถ
 ฆนุเต มา อยฺยา อิมํ กุมาริกํ ทาสีโกเคน ฆญฺชิตฺถ สฺนินสาโกเคน

๔๒๖] เทรสกันเฑ ปณฺจมตฺตงฺฆาติเสถสฺส อุกฺขายิกิฏฺฐวตฺตฺต ๒๘๘

อิมํ กุมาริกํ ภูมฺมชลาติ ฯ ปจฺจิมํ จาหํ เตหิ อาชวฺกสวฺกเกหิ
อปสวฺกาทิตฺ คุจฺจ ตฺวํ นานํ คมิสฺสวามํติ ฯ

[๔๒๖] อถ โช สว คณฺเฑ อชฺชณฺยาติ ชยฺติ วิปาเจติ เอวํ
ทฺคฺคโต โหตฺถ อชฺชโย อุกฺขายิ เอวํ ทฺคฺคิตฺโต โหตฺถ อชฺชโย อุกฺขายิ
เอวํ มา สฺสํ ตภตฺถ อชฺชโย อุกฺขายิ ยถา เม กุมาริกา ทฺคฺคตา
ทฺคฺคิตา น สฺสํ ตภตฺติ ปาปํกาย สฺสํสฺสา ปาปเกน สฺสํสฺเรน
ปาปเกน สวมิเกนาคิ ฯ สวมิ โช กุมาริกา อชฺชณฺยาติ ชยฺติ
วิปาเจติ เอวํ ทฺคฺคโต โหตฺถ อชฺชโย อุกฺขายิ เอวํ ทฺคฺคิตฺโต โหตฺถ
อชฺชโย อุกฺขายิ เอวํ มา สฺสํ ตภตฺถ อชฺชโย อุกฺขายิ ยถาหํ ทฺคฺคตา
ทฺคฺคิตา น สฺสํ ตภามิ ปาปํกาย สฺสํสฺสา ปาปเกน สฺสํสฺเรน
ปาปเกน สวมิเกนาคิ ฯ อณฺเณวํ อิตฺถิโย อสนฺตฺตฺจฺจว สฺสํสฺสิ วา
สฺสํสฺเรหิ วา สวมิเกหิ วา ตา เอวํ อายาจนฺติ เอวํ ทฺคฺคโต
โหตฺถ อชฺชโย อุกฺขายิ เอวํ ทฺคฺคิตฺโต โหตฺถ อชฺชโย อุกฺขายิ เอวํ มา
สฺสํ ตภตฺถ อชฺชโย อุกฺขายิ ยถา มยํ ทฺคฺคตา ทฺคฺคิตา น สฺสํ
ตภาม ปาปํกาหิ สฺสํสฺสิ ปาปเกหิ สฺสํสฺเรหิ ปาปเกหิ สวมิเกหํติ ฯ
ยา ปน ตา อิตฺถิโย อสนฺตฺตฺจฺจว สฺสํสฺสิ วา สฺสํสฺเรหิ วา สวมิเกหิ
วา ตา เอวํ อายาจนฺติ เอวํ สฺสํสฺสิโต โหตฺถ อชฺชโย อุกฺขายิ เอวํ
สฺสํสฺสิโต โหตฺถ อชฺชโย อุกฺขายิ เอวํ สฺสํเมตฺถ อชฺชโย อุกฺขายิ ยถา
มยํ สฺสํสฺสิตา สฺสํสฺสิตา สฺสํเมตฺถา ภาทฺทกาหิ สฺสํสฺสิ ภาทฺทเกหิ สฺสํสฺสิเรหิ
ภาทฺทเกหิ สวมิเกหํติ ฯ

[๔๒๗] อสฺสัสนฺ อสฺสัสนฺ โส ภิกฺขุ เอกจฺจนํ อิตฺถํ โยยาจฺนฺตํ
 เอกจฺจนํ อิตฺถํ อายาจฺนฺตํ ๑ เข เต ภิกฺขุ อปฺปิเจฺฉา สฺนฺตฺตฺตฺ
 ๑ เป ๑ เต อชฺชฌายนฺติ ชฺชนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา
 อุกฺขายิ สฺนฺตฺตฺตฺ สฺมาปชฺชิสฺสํตฺติ ๑ อถ โส เต ภิกฺขุ ภควโต
 เขตฺตมฺตฺถํ อารโจะสฺสุ ๑ อถ โส ภควา เขตฺตมฺมํ นิตฺทาเน เขตฺตมฺมํ
 ปกฺรเณ ภิกฺขุสฺสํ สฺนฺนิปาตาเปตฺวา อายสฺมนฺตํ อุกฺขายิ ปฏฺธิปฺจฺฉิ
 สฺสํ กิร ตฺวํ อุกฺขายิ สฺนฺตฺตฺตฺ สฺมาปชฺชิสฺสํตฺติ ๑ สฺสํ ภควาติ ๑
 วิคฺรหิ พุทฺโธ ภควา อนนฺนฺจฺฉวิกํ โมชฺปฺริสฺ อนนฺนฺโตมิกํ อปฺปฏฺฐิรํ
 อสฺสํสามณฺกํ อกฺบฺบิยํ อกรณฺยํ กถํ หิ นาม ตฺวํ โมชฺปฺริสฺ
 สฺนฺตฺตฺตฺ สฺมาปชฺชิสฺสํตฺติ เหนฺตํ โมชฺปฺริสฺ อปฺปสฺนฺนํ นํ วา ปสฺสํทาย
 ๑ เป ๑ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกฺกํเสยฺยถ โย
 ปน ภิกฺขุ สฺนฺตฺตฺตฺ สฺมาปชฺชเยยฺย อิตฺถิยา วา ปฺริสฺมตฺติ ปฺริสฺสํตฺตฺ วา
 อิตฺถมฺตฺติ ชายตฺตฺเน วา ชารตฺตฺเน วา สฺนฺตฺตฺตฺเสสฺสํตฺติ ๑ เหวณฺจิทํ
 ภควตา ภิกฺขุณฺ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ๑

[๔๒๘] เตน โส ปน สฺมเยน สฺมพฺพฺตฺตา ชฺชุตฺตา อญฺยานเ
 ปฺริจาเรนฺตา อณฺณตฺตฺตฺตฺตฺ เวสฺสิยา สฺนฺติเก ทฺวํ ปาหฺสฺสุ อากฺกฺก
 อญฺยานเ ปฺริจาเรสฺสํมาติ ๑ สํ เหวมาห อหํ ชฺชวยฺยา ตฺตฺเมห
 น ชานามิ เก วา อิมเ กสฺสํ วาติ อหฺมจฺมฺหิ พฺพฺพฺพฺพฺพฺพฺพฺพฺพฺพ
 ปฺริกฺขารวา พหิณฺครณฺจ คนฺตพฺพํ นานํ คมฺิสฺสํสํมาตฺติ ๑ อถ โส สฺ
 ทฺวโต เตนํ ชฺชุตฺตํ เขตฺตมฺตฺถํ อารโจะสฺสุ ๑ เหวํ อุกฺกฺกเ อณฺณตฺตฺ

ปุริสํ เต ชฺชเต เตตทโวจ ภิสฺสํ ตุมฺเห อญฺยา คํ เวสํ ยาจิตฺถ
นญฺ อญฺโย อุกาหิ วุตฺตพฺโพ อญฺโย อุกาหิ อญฺโยเชตฺถสฺสคฺคิ ฯ เอวํ
วุตฺเต อญฺเจตฺโร อญฺสํโก คํ ปุริสํ เตตทโวจ มา อญฺโย เอวํ
อวจ น กบฺปติ สมนฺนํ สกฺขยฺปฺคฺติยานํ เอวรูปํ กาคํ นายฺโย
อุกาหิ เอวรูปํ ภริสฺสคฺคิ ฯ เอวํ วุตฺเต ภริสฺสคฺคิ น ภริสฺสคฺคิ
อพฺภุคฺคํ อภิสฺสํ ฯ อถโฆ เต ชฺชตฺตา เยนายฺสฺมา อุกาหิ เตนฺอุปสงฺกมฺมํ
อุปสงฺกมิตฺวา อายฺสฺมนฺตํ อุกาหิ เตตทโวจํ อิจฺ มยฺ ภนฺเต
อญฺยานเ ปริจาเรนฺตา อมฺกาย นาม เวสฺยา สฺนฺติเก ทฺฐํ ปหิณฺมิหา
อาภจฺจตุ อญฺยานเ ปริจาเรสฺสํมาติ สํ เอวมาห อหํ ชฺชวฺยยา
ตุมฺเห น ชานามิ เก วา อิมे ภิสฺสํ วาติ อหฺมฺจฺมฺหิ พหฺมฺญฺกา
พหฺมฺปริกฺขารวา พหฺนฺคฺรณฺจ คนฺตพฺพํ นาทํ คมฺิสฺสํมํติ สํชฺ
ภนฺเต อญฺโย คํ เวสํ อญฺโยเชตฺติ ฯ อถโฆ อายฺสฺมา อุกาหิ เยน
สํ เวสํ เตนฺอุปสงฺกมฺิ อุปสงฺกมิตฺวา คํ เวสํ เตตทโวจ ภิสฺสํ
อิมेสํ น คจฺจสฺสคฺคิ ฯ อหํ ชฺชวฺย อิมे น ชานามิ เก วา อิมे ภิสฺสํ
วาติ อหฺมฺจฺมฺหิ พหฺมฺญฺกา พหฺมฺปริกฺขารวา พหฺนฺคฺรณฺจ คนฺตพฺพํ
นาทํ คมฺิสฺสํมํติ ฯ คจฺจ อิมेสํ อหํ อิมे ชานามํติ ฯ สจ
ภนฺเต อญฺโย ชานาติ คมฺิสฺสํมํติ ฯ อถโฆ เต ชฺชตฺตา คํ
เวสํ อาทาย อญฺยานํ อคฺมํสฺสํ ฯ อถโฆ สํ อญฺสํโก อญฺญายติ
ชฺชยติ วิปาเจติ กถํ หิ นาม อญฺโย อุกาหิ คํชณฺิกํ สจฺจวิคฺคํ
สฺมาปชฺชิสฺสคฺคิ ฯ อสฺสํสฺสํ โฆ ภิกฺขุ คสฺสํ อญฺสํคสฺสํ อญฺญายนฺคสฺสํ

ชัษนุตตัสส วิปาเจนุตตัสส ฯ เย เต ภิกขุ อปมึจฺจนา ฯ เป ฯ เต
 อชฺชฌายนุติ ชัษนุติ วิปาเจนุติ กถํ หิ นาม อายสฺมา อุกายิ
 คัมชนิกํ สณฺจวิคฺคํ สฺมาปชฺชิสฺสตีติ ฯ อถโฆ เต ภิกขุ ภควโต
 เขตมคฺคํ อารโจะสฺสุ ฯ อถโฆ ภควา เขตสฺมึ นิทาเน เขตสฺมึ
 ปกฺรเณ ภิกขุสงฺฆํ สฺนุณีปาตาเปตฺวา อายสฺมนุตํ อุกายิ ปฏฺธิปฺมุจฺฉิ
 สจฺจํ กิร คฺวํ อุกายิ คัมชนิกํ สณฺจวิคฺคํ สฺมาปชฺชิสฺสตีติ ฯ สจฺจํ
 ภควาติ ฯ จิกรหิ พุทฺโธ ภควา อนนฺนุจฺฉวิกํ โมฆปฺริสฺ อน-
 นุโลมิกํ ฯ เป ฯ กถํ หิ นาม คฺวํ โมฆปฺริสฺ คัมชนิกํ สณฺจวิคฺคํ
 สฺมาปชฺชิสฺสตีติ เหนฺติ โมฆปฺริสฺ อปฺปสฺนฺนํ วา ปสฺสาทาย ฯ เป ฯ
 เหวณฺจ ปน ภิกขเว อิมํ สีกฺขาปทํ อุกฺกทิสฺเสยฺยาถ โย ปน ภิกขุ
 สณฺจวิคฺคํ สฺมาปชฺชเยยฺย อิตฺถิยา วา ปฺริสฺมตฺติ ปฺริสฺสฺสฺส วา อิตฺถมฺตฺติ
 ชายคฺคตฺเตเน วา ชารคฺคตฺเตเน วา อนฺตมโส คัมชนิกายมึ สงฺฆาติเสโสติ ฯ

[๔๒๙] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกขุติ ฯ เป ฯ อยํ
 อิมสฺมึ อคฺคเถ อธิปฺเปโต ภิกขุติ ฯ สณฺจวิคฺคํ สฺมาปชฺชเยยฺยาติ
 อิตฺถิยา วา ปหิโต ปฺริสฺสฺสฺส สฺนุติเก คจฺฉติ ปฺริสฺเสน วา ปหิโต
 อิตฺถิยา สฺนุติเก คจฺฉติ ฯ อิตฺถิยา วา ปฺริสฺมตฺตินุติ ปฺริสฺสฺส
 มตฺติ อิตฺถิยา วา อารโจะติ ฯ ปฺริสฺสฺสฺส วา อิตฺถมฺตฺตินุติ อิตฺถิยา
 มตฺติ ปฺริสฺสฺสฺส วา อารโจะติ ฯ ชายคฺคตฺเตเน วาติ ชายา ภวิสฺสฺสตีติ ฯ
 ชารคฺคตฺเตเน วาติ ชาริ ภวิสฺสฺสตีติ ฯ อนฺตมโส คัมชนิกายมึติ มุหุคฺคิภา

๑ ย. ม. สฺมาปชฺชิตฺติ ฯ

๔๓๒] เทรตภณฺฑเท ปรยฺจมตฺสงฺฆาติเสตฺถํ ปทภาชนํ นิกฺเขปเปทานิ ๓๐๓

ภวิสฺสตี ๑ ตฺสงฺฆาติเสตฺถติ ๑ เป ๑ เตนมี อฺจฺจติ ตฺสงฺฆาติเสตฺถติ ๑

[๔๓๐] ทสฺ อิตฺถิโย มาตุรฺกฺขิตา ปิตุรฺกฺขิตา มาตานิ ตุรฺกฺขิตา
ภาตุรฺกฺขิตา ภคินํรฺกฺขิตา ฌาติรฺกฺขิตา โคตฺตุรฺกฺขิตา ชุมมรฺกฺขิตา
สํารกฺขา สํปริทณฺฑา ๑

[๔๓๑] ทสฺ ภริยาโย ชนุกํตา ฉนฺทวาสินํ โภควาสินํ ปรฺยวาสินํ
โอยทปฺตฺตํ โอยทจฺมุขฺพฺพา ทาสํ ๑ ภริยา ๑ กมฺมุภวํ ๑ ภริยา
๑ ชชาหตา มุหฺตฺติกา ๑

[๔๓๒] มาตุรฺกฺขิตา นาม มาตา รฺกฺขติ โคเปติ อิสฺสํริยํ
กาเรติ วสํ วตฺเตติ ๑ ปิตุรฺกฺขิตา นาม ปิตา รฺกฺขติ โคเปติ
อิสฺสํริยํ กาเรติ วสํ วตฺเตติ ๑ มาตานิ ตุรฺกฺขิตา นาม มาตา-
นิตโร รฺกฺขนฺติ โคเปนฺติ อิสฺสํริยํ กาเรนฺติ วสํ วตฺเตนฺติ ๑
ภาตุรฺกฺขิตา นาม ภาตา รฺกฺขติ โคเปติ อิสฺสํริยํ กาเรติ วสํ
วตฺเตติ ๑ ภคินํรฺกฺขิตา นาม ภคินํ รฺกฺขติ โคเปติ อิสฺสํริยํ
กาเรติ วสํ วตฺเตติ ๑ ฌาติรฺกฺขิตา นาม ฌาตกา รฺกฺขนฺติ
โคเปนฺติ อิสฺสํริยํ กาเรนฺติ วสํ วตฺเตนฺติ ๑ โคตฺตุรฺกฺขิตา นาม
สํโคตฺตา รฺกฺขนฺติ โคเปนฺติ อิสฺสํริยํ กาเรนฺติ วสํ วตฺเตนฺติ ๑ ชุมม-
รฺกฺขิตา นาม สํหฺมุมิกา รฺกฺขนฺติ โคเปนฺติ อิสฺสํริยํ กาเรนฺติ วสํ
วตฺเตนฺติ ๑ สํารกฺขา นาม คพฺเพมี ปริคฺคฺหิตา โหติ มยฺหํ เสงฺสํติ
อนฺตมโส มาตาคฺตฺปริกฺขิตฺตานิ ๑ สํปริทณฺฑา นาม เกนฺจิ ทณฺโฑ
ชฺบีโต โหติ โย อิตฺถนฺนามํ อิตฺถํ กจฺจติ เอยฺเตโก ทณฺโฑติ ๑

[๔๓๓] ชนุกัถตา นาม ชเนน กัถิตฺวา วาเสติ ฯ ฉนุกวาสินี
 นาม มีโย มียิ วาเสติ ฯ โภควาสินี นาม โภคิ ทตฺวา
 วาเสติ ฯ ปฏฺวาสินี นาม ปฏฺิ ทตฺวา วาเสติ ฯ โอทปคฺตฺกัถิ
 นาม อุกทปคฺตฺ อามสิตฺวา วาเสติ ฯ โอภตจุมฺพฺฐา นาม จุมฺพฺฐิ
 โอโรเปคฺวา วาเสติ ฯ ทาสี นาม ทาสี เจว โหติ ภริยา จ ฯ
 กมฺมการี นาม กมฺมการี เจว โหติ ภริยา จ ฯ ชชาหฺวา นาม
 กรมรานีตา อฺจฺจติ ฯ มุหฺตฺติกา นาม คัชนิกา อฺจฺจติ ฯ

[๔๓๔] ปฺริโส ภิภฺชฺ ภิหฺนติ คจฺฉ ภาเต อิตฺถนฺนามิ
 มาตฺรภฺชิตํ พฺรฺหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ชนุกัถตาติ
 ปฏฺิคคฺนฺหาติ วิมฺสฺติ ปจฺจาหฺริติ อापคฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ ปฺริโส
 ภิภฺชฺ ภิหฺนติ คจฺฉ ภาเต อิตฺถนฺนามิ ภิภฺชฺิตํ พฺรฺหิ ฯ เป ฯ
 มาตาภิภฺชฺิตํ พฺรฺหิ ฯ ภาตฺรภฺชิตํ พฺรฺหิ ฯ ภาคินีภฺชิตํ พฺรฺหิ ฯ
 ฌาติภฺชิตํ พฺรฺหิ ฯ โคตฺรภฺชิตํ พฺรฺหิ ฯ ชมฺมภฺชิตํ พฺรฺหิ ฯ
 สํารภฺชิตํ พฺรฺหิ ฯ สปริทณฺทํ พฺรฺหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส
 ภริยา ชนุกัถตาติ ปฏฺิคคฺนฺหาติ วิมฺสฺติ ปจฺจาหฺริติ อापคฺติ
 สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ

นิกฺเขปปทานิ ฯ

[๔๓๕] ปฺริโส ภิภฺชฺ ภิหฺนติ คจฺฉ ภาเต อิตฺถนฺนามิ
 มาตฺรภฺชิตญฺจ ภิภฺชฺิตญฺจ พฺรฺหิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส

๓ ปฺริหฺนาตีติ อมฺหากํ ชนฺติ ฯ

๔๓๖] เตรศกณฺเฑ ปณฺจมสงฺฆาติเสถํ ปททาสนํ พททจกฺกํ ๓๐๕

ภริยาโย ชนุกกํตาติ ปฏิกุคณฺหาติ วุํมฺสฺติ ปจฺจาทฺรติ อปาตฺติ
สงฺฆาติเสถสฺสํ ๑ ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
มาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ มาตานิตุรฺกฺขิตฺตฺวํ พุรฺุหิ ๑ เป ๑ มาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ
ภาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ ๑ มาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ ภิกฺขินฺวฺกฺขิตฺตฺวํ ๑ มาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ
ฃาติรฺกฺขิตฺตฺวํ ๑ มาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ โลกตุรฺกฺขิตฺตฺวํ ๑ มาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ
ชฺมมฺรฺกฺขิตฺตฺวํ ๑ มาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ สํวรฺกฺขิตฺตฺวํ ๑ มาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ
สํปริทฺตฺวํ พุรฺุหิ โทถ กิร อิตฺถนฺนามสฺสํ ภริยาโย ชนุกกํตาติ
ปฏิกุคณฺหาติ วุํมฺสฺติ ปจฺจาทฺรติ อปาตฺติ สงฺฆาติเสถสฺสํ ๑

ชฺนทจกฺกํ ๑

[๔๓๖] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ นีตุ-
รฺกฺขิตฺตฺวํ มาตานิตุรฺกฺขิตฺตฺวํ พุรฺุหิ โทถ กิร อิตฺถนฺนามสฺสํ
ภริยาโย ชนุกกํตาติ ปฏิกุคณฺหาติ วุํมฺสฺติ ปจฺจาทฺรติ อปาตฺติ
สงฺฆาติเสถสฺสํ ๑ ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
นีตุรฺกฺขิตฺตฺวํ ภาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ ๑ นีตุรฺกฺขิตฺตฺวํ ภิกฺขินฺวฺกฺขิตฺตฺวํ ๑
นีตุรฺกฺขิตฺตฺวํ ฃาติรฺกฺขิตฺตฺวํ ๑ นีตุรฺกฺขิตฺตฺวํ โลกตุรฺกฺขิตฺตฺวํ ๑
นีตุรฺกฺขิตฺตฺวํ ชฺมมฺรฺกฺขิตฺตฺวํ ๑ นีตุรฺกฺขิตฺตฺวํ สํวรฺกฺขิตฺตฺวํ ๑
นีตุรฺกฺขิตฺตฺวํ สํปริทฺตฺวํ พุรฺุหิ โทถ กิร อิตฺถนฺนามสฺสํ
ภริยาโย ชนุกกํตาติ ปฏิกุคณฺหาติ วุํมฺสฺติ ปจฺจาทฺรติ อปาตฺติ
สงฺฆาติเสถสฺสํ ๑ ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
นีตุรฺกฺขิตฺตฺวํ มาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ พุรฺุหิ โทถ กิร อิตฺถนฺนามสฺสํ

ภริยาโย ชนุกัฏฺฐาติ ปฏิกุลณฺหาติ จัมมัสฺสติ ปจฺจาทฺรติ อาปคฺติ
สงฺฆาทิเสสฺสฺสฺส ๑

พทฺชงฺกัฏฺฐิ ๑

[๔๓๗] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺเต กจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ มาตา-
มีตุรฺกฺขิตฺตญฺจ ภาตุรฺกฺขิตฺตญฺจ ๑ มาตามีตุรฺกฺขิตฺตญฺจ ภคินีรฺกฺขิตฺตญฺจ ๑
มาตามีตุรฺกฺขิตฺตญฺจ ฌาติรฺกฺขิตฺตญฺจ ๑ มาตามีตุรฺกฺขิตฺตญฺจ โคตุ-
รฺกฺขิตฺตญฺจ ๑ มาตามีตุรฺกฺขิตฺตญฺจ ฆมฺมรฺกฺขิตฺตญฺจ ๑ มาตามีตุรฺกฺขิตฺตญฺจ
สงฺฆรฺกฺขิตฺตญฺจ ๑ มาตามีตุรฺกฺขิตฺตญฺจ สฺปฺริทฺถนฺทญฺจ ๑ มาตามีตุ-
รฺกฺขิตฺตญฺจ มาตุรฺกฺขิตฺตญฺจ ๑ มาตามีตุรฺกฺขิตฺตญฺจ มีตุรฺกฺขิตฺตญฺจ พุรฺุหิ
โหด กิร อิตฺถนฺนามสฺสฺส ภริยาโย ชนุกัฏฺฐาติ ปฏิกุลณฺหาติ จัมมัสฺสติ
ปจฺจาทฺรติ อาปคฺติ สงฺฆาทิเสสฺสฺส ๑

ทุคฺคิยํ พทฺชงฺกัฏฺฐิ ๑

[๔๓๘] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺเต กจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ ภาตุ-
รฺกฺขิตฺตญฺจ ภคินีรฺกฺขิตฺตญฺจ ๑ ภาตุรฺกฺขิตฺตญฺจ ฌาติรฺกฺขิตฺตญฺจ ๑
ภาตุรฺกฺขิตฺตญฺจ โคตุรฺกฺขิตฺตญฺจ ๑ ภาตุรฺกฺขิตฺตญฺจ ฆมฺมรฺกฺขิตฺตญฺจ ๑
ภาตุรฺกฺขิตฺตญฺจ สงฺฆรฺกฺขิตฺตญฺจ ๑ ภาตุรฺกฺขิตฺตญฺจ สฺปฺริทฺถนฺทญฺจ ๑
ภาตุรฺกฺขิตฺตญฺจ มาตุรฺกฺขิตฺตญฺจ ๑ ภาตุรฺกฺขิตฺตญฺจ มีตุรฺกฺขิตฺตญฺจ ๑
ภาตุรฺกฺขิตฺตญฺจ มาตามีตุรฺกฺขิตฺตญฺจ พุรฺุหิ โหด กิร อิตฺถนฺนามสฺสฺส

๓ ยุ. ม. พทฺชงฺกภูมุตฺถํ สงฺฆิตฺตํ ๑ อีโต ปวํ คคฺคฺท ทุคฺคิยพทฺช-
งฺกุกฺกาทันนิ อวิจฺจิตฺตวา อวสฺถานพทฺชงฺกุกฺกเมว วิภคฺตํ ๑

๔๔๐] เศรฐกณฺเฑ ปณฺจมตฺตฺวาทิเสสฺส ปทภาชนํ คติยพทฺชจกฺกาทิ ๓๐๘
ภริยาโย ชนุกฺกตฺตาทิ ปฏิกุคณฺเหตฺติ วมฺมตฺติ ปจฺจาทฺตติ อापคฺติ
ตฺตฺวาทิเสสฺส ๑

คติยํ พทฺชจกฺกํ ๑

[๔๓๘] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺเต คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขิ-
รฺกฺขิตฺตญฺจ เฉตฺติรฺกฺขิตฺตญฺจ ๑ ภิกฺขิรฺกฺขิตฺตญฺจ โภคฺตฺตฺวาทิเสสฺส ๑ ภิกฺขิ-
รฺกฺขิตฺตญฺจ ชมฺมรฺกฺขิตฺตญฺจ ๑ ภิกฺขิรฺกฺขิตฺตญฺจ สํวรฺกฺขิตฺตญฺจ ๑ ภิกฺขิ-
รฺกฺขิตฺตญฺจ สํปริทฺตญฺจ ๑ ภิกฺขิรฺกฺขิตฺตญฺจ มาตฺตฺวาทิเสสฺส ๑ ภิกฺขิ-
รฺกฺขิตฺตญฺจ ปิตฺตฺวาทิเสสฺส ๑ ภิกฺขิรฺกฺขิตฺตญฺจ มาตฺตฺวาทิเสสฺส ๑ ภิกฺขิ-
รฺกฺขิตฺตญฺจ ภาตฺตฺวาทิเสสฺส พุทฺธิ โหถ ทิร อิตฺถนฺนามตฺตฺวาทิ ภริยาโย
ชนุกฺกตฺตาทิ ปฏิกุคณฺเหตฺติ วมฺมตฺติ ปจฺจาทฺตติ อापคฺติ ตฺตฺวาทิเสสฺส ๑

จคฺคตฺตํ พทฺชจกฺกํ ๑

[๔๔๐] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺเต คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ เฉตฺติ-
รฺกฺขิตฺตญฺจ โภคฺตฺตฺวาทิเสสฺส ๑ เฉตฺติรฺกฺขิตฺตญฺจ ชมฺมรฺกฺขิตฺตญฺจ ๑
เฉตฺติรฺกฺขิตฺตญฺจ สํวรฺกฺขิตฺตญฺจ ๑ เฉตฺติรฺกฺขิตฺตญฺจ สํปริทฺตญฺจ ๑
เฉตฺติรฺกฺขิตฺตญฺจ มาตฺตฺวาทิเสสฺส ๑ เฉตฺติรฺกฺขิตฺตญฺจ ปิตฺตฺวาทิเสสฺส ๑
เฉตฺติรฺกฺขิตฺตญฺจ มาตฺตฺวาทิเสสฺส ๑ เฉตฺติรฺกฺขิตฺตญฺจ ภาตฺตฺวาทิเสสฺส ๑
เฉตฺติรฺกฺขิตฺตญฺจ ภิกฺขิรฺกฺขิตฺตญฺจ พุทฺธิ โหถ ทิร อิตฺถนฺนามตฺตฺวาทิ
ภริยาโย ชนุกฺกตฺตาทิ ปฏิกุคณฺเหตฺติ วมฺมตฺติ ปจฺจาทฺตติ อापคฺติ
ตฺตฺวาทิเสสฺส ๑

ปณฺจมํ พทฺชจกฺกํ ๑

[๔๔๓] ปุริโส ภิกขุ ปหิณเต คจฺฉ ภาณเต อิตฺถนุณามํ โคตุต-
 รกฺขิตมฺจ รมฺมรฺกฺขิตมฺจ ฯ โคตุตฺรฺกฺขิตมฺจ สํวรฺกฺขมฺจ ฯ โคตุต-
 รกฺขิตมฺจ สंपริทฺตมฺจ ฯ โคตุตฺรฺกฺขิตมฺจ มาตุรฺกฺขิตมฺจ ฯ โคตุต-
 รกฺขิตมฺจ บิตุรฺกฺขิตมฺจ ฯ โคตุตฺรฺกฺขิตมฺจ มาตาบิตุรฺกฺขิตมฺจ ฯ
 โคตุตฺรฺกฺขิตมฺจ ภาตุรฺกฺขิตมฺจ ฯ โคตุตฺรฺกฺขิตมฺจ ภิกฺขิรฺกฺขิตมฺจ ฯ
 โคตุตฺรฺกฺขิตมฺจ ฃาติรฺกฺขิตมฺจ พุรฺุหิ โหถ กิร อิตฺถนุณามสฺส
 ภริยาโย ฃนุกฺกํตาติ ปฏิกฺคณฺหาติ วมฺมสฺสติ ปจฺจําหฺรติ อําปตฺติ
 สํฆาติสฺสสฺส ฯ

ณฺจํ พทฺธจกฺกํ ฯ

[๔๔๔] ปุริโส ภิกขุ ปหิณเต คจฺฉ ภาณเต อิตฺถนุณามํ รมฺม-
 รกฺขิตมฺจ สํวรฺกฺขมฺจ ฯ รมฺมรฺกฺขิตมฺจ สंपริทฺตมฺจ ฯ รมฺม-
 รกฺขิตมฺจ มาตุรฺกฺขิตมฺจ ฯ รมฺมรฺกฺขิตมฺจ บิตุรฺกฺขิตมฺจ ฯ รมฺม-
 รกฺขิตมฺจ มาตาบิตุรฺกฺขิตมฺจ ฯ รมฺมรฺกฺขิตมฺจ ภาตุรฺกฺขิตมฺจ ฯ
 รมฺมรฺกฺขิตมฺจ ภิกฺขิรฺกฺขิตมฺจ ฯ รมฺมรฺกฺขิตมฺจ ฃาติรฺกฺขิตมฺจ ฯ
 รมฺมรฺกฺขิตมฺจ โคตุตฺรฺกฺขิตมฺจ พุรฺุหิ โหถ กิร อิตฺถนุณามสฺส
 ภริยาโย ฃนุกฺกํตาติ ปฏิกฺคณฺหาติ วมฺมสฺสติ ปจฺจําหฺรติ อําปตฺติ
 สํฆาติสฺสสฺส ฯ

สฺสคฺคํ พทฺธจกฺกํ ฯ

[๔๔๕] ปุริโส ภิกขุ ปหิณเต คจฺฉ ภาณเต อิตฺถนุณามํ สํวร-
 กฺขมฺจ สंपริทฺตมฺจ ฯ สํวรฺกฺขมฺจ มาตุรฺกฺขิตมฺจ ฯ สํวรฺกฺขมฺจ

๔๔๕] เทรตถกนฺเต ปญฺจมตฺตงฺฆาติเสตฺถ ปทภาชนียํ นวมพทฺตจกฺกํ ๓๐๕
บีศฺรูกฺขิตฺตญฺจ ๑ สํวรกฺขญฺจ มาตามีศฺรูกฺขิตฺตญฺจ ๑ สํวรกฺขญฺจ
ภาตฺรูกฺขิตฺตญฺจ ๑ สํวรกฺขญฺจ ภคินีรูกฺขิตฺตญฺจ ๑ สํวรกฺขญฺจ ฉาติ-
รูกฺขิตฺตญฺจ ๑ สํวรกฺขญฺจ โคตฺตฺรูกฺขิตฺตญฺจ ๑ สํวรกฺขญฺจ ชมฺม-
รูกฺขิตฺตญฺจ พฺรหฺมิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามตฺตํ ภริยาโย ชนกฺกํตาคิ
ปฏฺธิคฺคณฺหาติ วมฺมตฺติ ปจฺจจาทฺริ อปฺปตฺติ ตฺตงฺฆาติเสตฺถตฺตํ ๑

อฏฺฐมํ พทฺตจกฺกํ ๑

[๔๔๕] ปฺริโส ภิกฺขุ ปหิณฺเต คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
สํปริทฺตญฺจ มาตฺรูกฺขิตฺตญฺจ ๑ สํปริทฺตญฺจ บีศฺรูกฺขิตฺตญฺจ ๑
สํปริทฺตญฺจ มาตามีศฺรูกฺขิตฺตญฺจ ๑ สํปริทฺตญฺจ ภาตฺรูกฺขิตฺตญฺจ ๑
สํปริทฺตญฺจ ภคินีรูกฺขิตฺตญฺจ ๑ สํปริทฺตญฺจ ฉาติรูกฺขิตฺตญฺจ ๑
สํปริทฺตญฺจ โคตฺตฺรูกฺขิตฺตญฺจ ๑ สํปริทฺตญฺจ ชมฺมรูกฺขิตฺตญฺจ ๑
สํปริทฺตญฺจ สํวรกฺขญฺจ พฺรหฺมิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามตฺตํ ภริยาโย
ชนกฺกํตาคิ ปฏฺธิคฺคณฺหาติ วมฺมตฺติ ปจฺจจาทฺริ อปฺปตฺติ ตฺตงฺฆาติเสตฺถตฺตํ ๑

นวมํ พทฺตจกฺกํ ๑

เอกมฺตํ นิฏฺฐิตํ ๑

[๔๔๕] ทฺมุตํ ติมฺตํ จตฺมุตํ ปญฺจมฺตํ วมฺตํ ตฺตมฺตํ
อฏฺฐมฺตํ นวมฺตํ เอวเมว กาทพฺพิ ๑

อิทํ ทตฺตมฺตํ ๑

๓ ยฺ. ไปตฺถเก เอวํ ทฺมุตํบี ติมฺตํบี ยาวนวมฺตํ กาทพฺพหฺติ
อากตํ ๑ ม. ไปตฺถเก จ ตเถว ๑ ติมฺตํบีติ ปน น โหติ ๑

[๔๔๖] ปุริโส ภิกขุ ปิณฑติ คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนุณามิ มาตุ-
 รุกฺขิตถฺยํ ปิตุรฺกฺขิตถฺยํ มาตาปิตุรฺกฺขิตถฺยํ ภาตฺรฺกฺขิตถฺยํ ภิกฺขิ-
 รุกฺขิตถฺยํ ฃาติรฺกฺขิตถฺยํ โคตฺตรฺกฺขิตถฺยํ ชฺมฺมรฺกฺขิตถฺยํ สํวรฺกฺขิตถฺยํ
 สंपริทฺถนฺทถฺยํ พุรุหิ โหถ กิร อิตฺถนุณามสฺสํ ภริยาโย ชนฺกุกัฏฺฐาติ
 ปฏิกฺคณฺหาติ วัมํสฺติ ปจฺจําหริติ อําปตฺติ สงฺฆาติเสถสฺสํ ๑

ชนกุกัฏฐากุกัฏฐิ นิฏฐิตํ ๑

[๔๔๗] ปุริโส ภิกขุ ปิณฑติ คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนุณามิ มาตุรฺกฺขิตฺติ
 พุรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนุณามสฺสํ ภริยา ฉนฺทวาทินิ โภควาถินิ ปฏฺววาถินิ
 โอทปตฺตฺกิณิ โอภตจฺมุพฺพญา ทาสํ ๑ ภริยา ๑ กมฺมกาวี ๑ ภริยา ๑
 ชฺชาหาญา มุหุคฺคิตฺกาทิ ปฏิกฺคณฺหาติ วัมํสฺติ ปจฺจําหริติ อําปตฺติ
 สงฺฆาติเสถสฺสํ ๑ เป ๑ ปุริโส ภิกขุ ปิณฑติ คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนุณามิ
 ปิตุรฺกฺขิตฺติ พุรุหิ ๑ มาตาปิตุรฺกฺขิตฺติ พุรุหิ ๑ ภาตฺรฺกฺขิตฺติ พุรุหิ ๑ ฃาติ-
 รุกฺขิตฺติ พุรุหิ ๑ โคตฺตรฺกฺขิตฺติ พุรุหิ ๑ ชฺมฺมรฺกฺขิตฺติ พุรุหิ ๑ สํวรฺกฺขิ
 พุรุหิ ๑ สंपริทฺถนฺทํ พุรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนุณามสฺสํ ภริยา มุหุคฺคิตฺกาทิ
 ปฏิกฺคณฺหาติ วัมํสฺติ ปจฺจําหริติ อําปตฺติ สงฺฆาติเสถสฺสํ ๑

นิฏฺเชปฺปทานิ ๑

[๔๔๘] ปุริโส ภิกขุ ปิณฑติ คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนุณามิ มาตุรฺกฺขิต-
 ตถฺยํ ปิตุรฺกฺขิตถฺยํ พุรุหิ โหถ กิร อิตฺถนุณามสฺสํ ภริยาโย มุหุคฺคิตฺกาทิ
 ปฏิกฺคณฺหาติ วัมํสฺติ ปจฺจําหริติ อําปตฺติ สงฺฆาติเสถสฺสํ ๑ ปุริโส

๑ ย. ม. ชนกุกัฏฐาอิตฺถนุณามิ ๑

๔๔๕] เทรสถกนฺเต ปญฺจมสังฆาทิเสสํ ปทภาชนฺยํ พทฺชจกุกํ ๓๓๓

ภิกฺขุํ ปหิณฺเต คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ มาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ มาตานิ ตู-
รฺกฺขิตฺตฺวํ ๑ มาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ ภาตฺรฺกฺขิตฺตฺวํ ๑ มาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ ภิกฺขิ-
นํ รฺกฺขิตฺตฺวํ ๑ มาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ ฅาตฺรฺกฺขิตฺตฺวํ ๑ มาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ โคตฺต-
รฺกฺขิตฺตฺวํ ๑ มาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ ฆมฺมรฺกฺขิตฺตฺวํ ๑ มาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ สํว-
รฺกฺขิตฺตฺวํ ๑ มาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ สํปริทฺถนฺนํ พุรฺุหิ โทถ กิร อิตฺถนฺนามํ สํสํ
ภริยาโย มุหฺตฺติกาติ ปฏฺิคฺคณฺหาติ วํสํติ ปจฺจาหฺรติ อापฺตฺติ
สังฆาทิเสสํสํสํ ๑

ฆนฺนจกุกํ ๑

[๔๔๕] ปุริโส ภิกฺขุํ ปหิณฺเต คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ มีตุ-
รฺกฺขิตฺตฺวํ มาตานิ ตูรฺกฺขิตฺตฺวํ พุรฺุหิ โทถ กิร อิตฺถนฺนามํ สํสํ
ภริยาโย มุหฺตฺติกาติ ปฏฺิคฺคณฺหาติ วํสํติ ปจฺจาหฺรติ อापฺตฺติ
สังฆาทิเสสํสํสํ ๑ ปุริโส ภิกฺขุํ ปหิณฺเต คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
มีตุรฺกฺขิตฺตฺวํ ภาตฺรฺกฺขิตฺตฺวํ ๑ มีตุรฺกฺขิตฺตฺวํ ภิกฺขิรฺกฺขิตฺตฺวํ ๑
มีตุรฺกฺขิตฺตฺวํ ฅาตฺรฺกฺขิตฺตฺวํ ๑ มีตุรฺกฺขิตฺตฺวํ โคตฺตรฺกฺขิตฺตฺวํ ๑
มีตุรฺกฺขิตฺตฺวํ ฆมฺมรฺกฺขิตฺตฺวํ ๑ มีตุรฺกฺขิตฺตฺวํ สํวรฺกฺขิตฺตฺวํ ๑
มีตุรฺกฺขิตฺตฺวํ สํปริทฺถนฺนํ ๑ มีตุรฺกฺขิตฺตฺวํ มาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ พุรฺุหิ
โทถ กิร อิตฺถนฺนามํ สํสํ ภริยาโย มุหฺตฺติกาติ ปฏฺิคฺคณฺหาติ วํสํติ
ปจฺจาหฺรติ อापฺตฺติ สังฆาทิเสสํสํสํ ๑

พทฺชจกุกํ ๑

มุตํ สังฆิตฺตํ ๑

[๔๕๐] ปุริโส ภิภุขุ ปหิณเติ คจฺฉ ภนฺเต อิตฺถนฺนามํ
 สปริทณฺฑณฺจ มาตุรฺกฺขิตฺตณฺจ พุรุหิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามํ
 ภริยาโย มุหฺตฺติกาทิ ปฏิกฺคณฺหาติ วุํสฺสตี ปจฺจาทฺติ อापฺตฺติ
 สงฺฆาทิเสสฺสํ ๑ ปุริโส ภิภุขุ ปหิณเติ คจฺฉ ภนฺเต อิตฺถนฺนามํ
 สปริทณฺฑณฺจ มีตุรฺกฺขิตฺตณฺจ ๑ สปริทณฺฑณฺจ มาตานิตุรฺกฺขิตฺตณฺจ ๑
 สปริทณฺฑณฺจ ภาตุรฺกฺขิตฺตณฺจ ๑ สปริทณฺฑณฺจ ภาทินิรฺกฺขิตฺตณฺจ ๑
 สปริทณฺฑณฺจ ฃาติรฺกฺขิตฺตณฺจ ๑ สปริทณฺฑณฺจ โคตุรฺกฺขิตฺตณฺจ ๑
 สปริทณฺฑณฺจ ฃมฺมรฺกฺขิตฺตณฺจ ๑ สปริทณฺฑณฺจ สวารฺกฺขณฺจ พุรุหิ
 โหถ กิร อิตฺถนฺนามํ ภริยาโย มุหฺตฺติกาทิ ปฏิกฺคณฺหาติ วุํสฺสตี
 ปจฺจาทฺติ อापฺตฺติ สงฺฆาทิเสสฺสํ ๑

เอถมฺตํ นิฏฺฐิตํ ๑

[๔๕๑] ทุมฺตํ ติมฺตํ จตุมฺตํ ปณฺจมฺตํ ฉมฺตํ สฺตฺตมฺตํ
 อฏฺฐมฺตํ นวมฺตํ เอวเมว กาทพฺพิ ๑

อิทํ ทสฺมฺตํ ๑

[๔๕๒] ปุริโส ภิภุขุ ปหิณเติ คจฺฉ ภนฺเต อิตฺถนฺนามํ มาตุ-
 รฺกฺขิตฺตณฺจ มีตุรฺกฺขิตฺตณฺจ มาตานิตุรฺกฺขิตฺตณฺจ ภาตุรฺกฺขิตฺตณฺจ ภาทินิ-
 รฺกฺขิตฺตณฺจ ฃาติรฺกฺขิตฺตณฺจ โคตุรฺกฺขิตฺตณฺจ ฃมฺมรฺกฺขิตฺตณฺจ สวารฺกฺขณฺจ
 สปริทณฺฑณฺจ พุรุหิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามํ ภริยาโย มุหฺตฺติกาทิ
 ปฏิกฺคณฺหาติ วุํสฺสตี ปจฺจาทฺติ อापฺตฺติ สงฺฆาทิเสสฺสํ ๑

มุหฺตฺติกาทกฺกํ นิฏฺฐิตํ ๑

๔๕๕] เศวตกณฺเฑ ปณฺจมสงฺฆาทีเสถฺ ปทภาชนฺนํ ชนฺทจกฺกํ ๓๑๓

[๔๕๓] ปรีโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ คจฺฉ ภาเเต อิตฺถนฺนามํ มาตุรฺกชิตฺ-
พฺพุทฺติ โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสงฺส ภริยา ชนฺกุกฺคาติ ปฏฺิคุคณฺหาติ
วํมฺสฺติ ปจฺจาหฺรติ อापฺตฺติ สงฺฆาทีเสถฺสงฺส ฯ ปรีโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ
คจฺฉ ภาเเต อิตฺถนฺนามํ มาตุรฺกชิตฺ พฺพุทฺติ โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสงฺส
ภริยา ฉนฺทวาสีนํ โภคฺวาสีนํ ปฏฺวาสีนํ โอยปฺตฺตฺกีนํ โอยคจฺฉมฺพฺพฺวา
ทาสี ๑ ภริยา ๑ กมฺมกาวี ๑ ภริยา ๑ ชฺชาหฺวา มุหฺตฺติกาติ
ปฏฺิคุคณฺหาติ วํมฺสฺติ ปจฺจาหฺรติ อापฺตฺติ สงฺฆาทีเสถฺสงฺส ฯ

นิกฺเขปฺปทานิ ฯ

[๔๕๔] ปรีโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ คจฺฉ ภาเเต อิตฺถนฺนามํ มาตุรฺกชิตฺ
พฺพุทฺติ โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสงฺส ภริยา ชนฺกุกฺคา ๑ ฉนฺทวาสีนํ จาติ
ปฏฺิคุคณฺหาติ วํมฺสฺติ ปจฺจาหฺรติ อापฺตฺติ สงฺฆาทีเสถฺสงฺส ฯ ปรีโส
ภิกฺขุ ปหิณฺติ คจฺฉ ภาเเต อิตฺถนฺนามํ มาตุรฺกชิตฺ พฺพุทฺติ โหหิ
กิร อิตฺถนฺนามสงฺส ภริยา ชนฺกุกฺคา ๑ โภคฺวาสีนํ ๑ ฯ ชนฺกุกฺคา ๑
ปฏฺวาสีนํ ๑ ฯ ชนฺกุกฺคา ๑ โอยปฺตฺตฺกีนํ ๑ ฯ ชนฺกุกฺคา ๑ โอยค-
จฺฉมฺพฺพฺวา ๑ ฯ ชนฺกุกฺคา ๑ ทาสี ๑ ภริยา ๑ ฯ ชนฺกุกฺคา ๑ กมฺมกาวี
๑ ภริยา ๑ ฯ ชนฺกุกฺคา ๑ ชฺชาหฺวา ๑ ฯ ชนฺกุกฺคา ๑ มุหฺตฺติกา
จาติ ปฏฺิคุคณฺหาติ วํมฺสฺติ ปจฺจาหฺรติ อापฺตฺติ สงฺฆาทีเสถฺสงฺส ฯ

ชนฺทจกฺกํ นิฏฺฐิตํ ฯ

[๔๕๕] ปรีโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ คจฺฉ ภาเเต อิตฺถนฺนามํ มาตุรฺกชิตฺ
พฺพุทฺติ โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสงฺส ภริยา ฉนฺทวาสีนํ ๑ โภคฺวาสีนํ ๑

๑ เป ๑ ฉนทวาลีนี้ ๑ มุหุตติกา ๑ ๑ ฉนทวาลีนี้ ๑ ฌนุกัตา จาคี
ปฏิกุศลเหตติ วัมัสติ ปจจาหริติ อापคฺติ สงฺฆาทิเสสฺสฺสฺส ๑

พทฺชจกฺกํ ๑

มุตฺตํ สงฺฆิตฺตํ ๑

[๔๕๖] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ มาตุรฺกฺขิตํ
พฺรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺสฺส ภริยา มุหุตฺติกา ๑ ฌนุกัตา ๑ ๑
มุหุตฺติกา ๑ ฉนทวาลีนี้ ๑ ๑ เป ๑ มุหุตฺติกา ๑ ฌชาหฺวา จาคี
ปฏิกุศลเหตติ วัมัสติ ปจจาหริติ อापคฺติ สงฺฆาทิเสสฺสฺส ๑

เอกมฺตํ นิฏฺฐิตํ ๑

[๔๕๗] ทุมฺตํ ติมฺตํ จตุมฺตํ ปณฺจมฺตํ ฉมฺตํ สฺตฺตมฺตํ
อฏฺฐมฺตํ นวมฺตํ เหวเมว กาคพฺพิ ๑

อิทํ ทสฺมฺตํ ๑

[๔๕๘] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ มาตุ-
รฺกฺขิตํ พฺรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺสฺส ภริยา ฌนุกัตา ๑
ฉนทวาลีนี้ ๑ โภควาลีนี้ ๑ ปฏฺฐวาลีนี้ ๑ โอบปคฺตฺกีนี ๑
โอบคจฺมุพฺพฺวา ๑ ทาสฺ ๑ ภริยา ๑ กมฺมกาวี ๑ ภริยา ๑
ฌชาหฺวา ๑ มุหุตฺติกา จาคี ปฏิกุศลเหตติ วัมัสติ ปจจาหริติ
อापคฺติ สงฺฆาทิเสสฺสฺส ๑

[๔๕๙] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ ปิตฺ-
รฺกฺขิตํ พฺรุหิ ๑ มาตานิตุรฺกฺขิตํ พฺรุหิ ๑ ภาตุรฺกฺขิตํ พฺรุหิ ๑

๔๖๐] เตรงกนุเท ปรุจมาตังฆาติเสถสํ ปทภาชนึยํ ๓๑๕
 ภิกษุวัฏฐิตํ พุรุหิ ๑ ฉาติวัฏฐิตํ พุรุหิ ๑ โคสุตวัฏฐิตํ พุรุหิ ๑
 มมุวัฏฐิตํ พุรุหิ ๑ สํวรัฏฐิตํ พุรุหิ ๑ สंपริทลนุเท พุรุหิ โหหิ
 กิร อิตถนุนามสฺสํ ภริยา ฌนุกัถาติ ปฏิคฺคณฺหาติ วัมฺสํติ
 ปจฺจําหริติ อาปตฺติ สํฆาติเสถสฺสํ ๑ ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ
 คจฺฉ ภนฺเต อิตถนุนามํ สंपริทลนุเท พุรุหิ โหหิ กิร อิตถนุนามสฺสํ
 ภริยา ฌนุทวาสิณํ โภกวาสิณํ ปญฺจวาสิณํ โอบทปตฺติกัณฺโณ โอบทจุมฺพญา
 ทาสี ๑ ภริยา ๑ กมุทกาวี ๑ ภริยา ๑ ฐาหญา มุหุตฺติกาติ
 ปฏิคฺคณฺหาติ วัมฺสํติ ปจฺจําหริติ อาปตฺติ สํฆาติเสถสฺสํ ๑

นิกฺเขปทานิ ๑

[๔๖๐] ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ คจฺฉ ภนฺเต อิตถนุนามํ
 สंपริทลนุเท พุรุหิ โหหิ กิร อิตถนุนามสฺสํ ภริยา ฌนุกัถา ๑
 ฌนุทวาสิณํ จาติ ปฏิคฺคณฺหาติ วัมฺสํติ ปจฺจําหริติ อาปตฺติ
 สํฆาติเสถสฺสํ ๑ ปุริโส ภิกฺขุ ปหิณฺติ คจฺฉ ภนฺเต อิตถนุนามํ
 สंपริทลนุเท พุรุหิ โหหิ กิร อิตถนุนามสฺสํ ภริยา ฌนุกัถา ๑
 โภกวาสิณํ ๑ ฌนุกัถา ๑ ปญฺจวาสิณํ ๑ ฌนุกัถา ๑ โอบทปตฺติกัณฺโณ
 ๑ ฌนุกัถา ๑ โอบทจุมฺพญา ๑ ฌนุกัถา ๑ ทาสี ๑ ภริยา
 ๑ ฌนุกัถา ๑ กมุทกาวี ๑ ภริยา ๑ ฌนุกัถา ๑ ฐาหญา ๑
 ฌนุกัถา ๑ มุหุตฺติกา จาติ ปฏิคฺคณฺหาติ วัมฺสํติ ปจฺจําหริติ
 อาปตฺติ สํฆาติเสถสฺสํ ๑

๓๑๕ ๑

[๔๖๑] ปุริโส ภิกขุ ปหิณติ คจฺจ ภนฺเต อิตฺถนฺนามํ สปริทณฺท์
 พุรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฉนฺทวาสินี จ โภควาสินี จ
 ฉนฺทวาสินี จ ปฏฺวาสินี จ ๑ เป ๑ ฉนฺทวาสินี จ มุหุตฺติกา จ
 ฉนฺทวาสินี จ ชนฺกุกฺคา จาติ ปฏฺิคุคฺคฺหาติ วมฺสฺติ ปจฺจาหฺริติ
 อาปฺตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑

พทฺชจกฺกํ ๑

มุถฺ สงฺฆิคุตฺ ๑

[๔๖๒] ปุริโส ภิกขุ ปหิณติ คจฺจ ภนฺเต อิตฺถนฺนามํ สปริทณฺท์
 พุรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา มุหุตฺติกา จ ชนฺกุกฺคา จ
 ๑ เป ๑ มุหุตฺติกา จ ชฺชาหฺวา จาติ ปฏฺิคุคฺคฺหาติ วมฺสฺติ ปจฺจาหฺริติ
 อาปฺตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑

เอกมุถกํ นิฏฺิจิตฺ ๑

[๔๖๓] ทุมฺตกํ ติมฺตกํ จตุมฺตกํ ปญฺจมุถกํ ฉมุถกํ สฺตฺตฺตุมฺตกํ
 อฏฺฐมุถกํ นวมุถกํ เหวเมว กาคพฺพิ ๑

อิทฺ ทสฺมุถกํ ๑

[๔๖๔] ปุริโส ภิกขุ ปหิณติ คจฺจ ภนฺเต อิตฺถนฺนามํ สปริทณฺท์
 พุรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ชนฺกุกฺคา จ ฉนฺทวาสินี จ
 โภควาสินี จ ปฏฺวาสินี จ โอทปฺตฺตฺกิณี จ โอบฺจฺจุมฺพฺวา จ
 ทาสฺ จ ภริยา จ กมฺมกาวี จ ภริยา จ ชฺชาหฺวา จ มุหุตฺติกา
 จาติ ปฏฺิคุคฺคฺหาติ วมฺสฺติ ปจฺจาหฺริติ อาปฺตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑

๔๖๖] เทรสถกณฺเฑ ปณฺจมสงฺฆาทีเสถสํ ปทภาชนึญฺ อุกโตพทฺธกํ ๓๓๗

[๔๖๕] ปุริโส ภิภูํ ปหิณฺติ คจฺณ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ มาตุรฺกฺขิตฺ
พฺรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺสํ ภริยา ชนฺกุกฺตาติ ปฏฺิกุคฺคฺหาติ วฺมํสฺติ
ปจฺจาหฺรติ อापตฺติ สงฺฆาทีเสถสฺสํ ฯ ปุริโส ภิภูํ ปหิณฺติ คจฺณ
ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ มาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ ปิตุรฺกฺขิตฺตฺวํ พฺรุหิ โหถ กิร อิตฺถนฺ
นามสฺสํ ภริยาโย ชนฺกุกฺตา จ ฉนฺทวาสินี จาติ ปฏฺิกุคฺคฺหาติ วฺมํสฺติ
ปจฺจาหฺรติ อापตฺติ สงฺฆาทีเสถสฺสํ ฯ ปุริโส ภิภูํ ปหิณฺติ คจฺณ
ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ มาตุรฺกฺขิตฺตฺวํ ปิตุรฺกฺขิตฺตฺวํ มาตาศีตฺตฺวํ พฺรุหิ
โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺสํ ภริยาโย ชนฺกุกฺตา จ ฉนฺทวาสินี จ โภควาสินี
จาติ ปฏฺิกุคฺคฺหาติ วฺมํสฺติ ปจฺจาหฺรติ อापตฺติ สงฺฆาทีเสถสฺสํ ฯ

(เอวํ อุกโตพทฺธกํ กาศพฺพํ ฯ)

อิทํ สํพฺพมฺตํ ฯ

[๔๖๖] ปุริโส ภิภูํ ปหิณฺติ คจฺณ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ มาตุ
รฺกฺขิตฺตฺวํ ปิตุรฺกฺขิตฺตฺวํ มาตาศีตฺตฺวํ ภาตฺตฺวํ ภิภู
รฺกฺขิตฺตฺวํ ฌาติรฺกฺขิตฺตฺวํ โคตุรฺกฺขิตฺตฺวํ ชมฺมรฺกฺขิตฺตฺวํ สํวรฺกฺขิตฺตฺวํ
สํปริทฺตฺวํ พฺรุหิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺสํ ภริยาโย ชนฺกุกฺตา
จ ฉนฺทวาสินี จ โภควาสินี จ ปฏฺิวาสินี จ โอทปคฺคฺกนี จ
โอภคจฺมฺพฺพฺยา จ ทาสี จ ภริยา จ กมฺมกาวี จ ภริยา จ
ชฺชาหฺวา จ มุหฺตฺติกา จาติ ปฏฺิกุคฺคฺหาติ วฺมํสฺติ ปจฺจาหฺรติ
อापตฺติ สงฺฆาทีเสถสฺสํ ฯ

อุกโตพทฺธกํ นิฏฺฐิตํ ฯ

[๔๖๗] ปุริสัถุสั มาตา ภิกุขุ ปหิณติ ๑ เป ๑ ปุริสัถุสั ปีตา
 ภิกุขุ ปหิณติ ๑ เป ๑ ปุริสัถุสั มาตาบิโตโร ภิกุขุ ปหิณนุติ ๑ เป ๑
 ปุริสัถุสั ภาตา ภิกุขุ ปหิณติ ๑ เป ๑ ปุริสัถุสั ภคินิ ภิกุขุ ปหิณติ
 ๑ เป ๑ ปุริสัถุสั ฉาตกา ภิกุขุ ปหิณนุติ ๑ เป ๑ ปุริสัถุสั โคตุตา
 ภิกุขุ ปหิณนุติ ๑ เป ๑ ปุริสัถุสั สหชมุมิกา ภิกุขุ ปหิณนุติ ๑
 (ปุริสัถุสั เปยยาโต วิตุถาเวตพุโพ ๑ อุภโตพุททกั ยถา ปุริมนเขน
 ตเถว วิตุถาเวตพุพิ ๑)

[๔๖๘] มาตุรุกุชิตาย มาตา ภิกุขุ ปหิณติ คจุณ ฆนุเต อิตถุณนุ-
 นามั พุรุหิ โหตุ อิตถุณนุนามัถุสั ภริยา ชนุกัถุตาติ ปฏิกุคณุหาติ
 วุมิถุติ ปจุจาหริติ อापตุติ สุงฆาภิเสถสัถุสั ๑ มาตุรุกุชิตาย มาตา
 ภิกุขุ ปหิณติ คจุณ ฆนุเต อิตถุณนุนามั พุรุหิ โหตุ อิตถุณนุนามัถุสั
 ภริยา นนุทวาสินี้ โภควาสินี้ ปฏวาสินี้ ออภตุตถุกันนิ ออภตุคจุมุพฐา
 ทาสั จ ภริยา จ กมุฆกาวิ จ ภริยา จ ชชาหฐา มุहुตุติกาติ
 ปฏิกุคณุหาติ วุมิถุติ ปจุจาหริติ อापตุติ สุงฆาภิเสถสัถุสั ๑

นิกุเชปทานิ ๑

[๔๖๙] มาตุรุกุชิตาย มาตา ภิกุขุ ปหิณติ คจุณ ฆนุเต อิตถุณนุ-
 นามั พุรุหิ โหตุ อิตถุณนุนามัถุสั ภริยา ชนุกัถุตา จ นนุทวาสินี้
 จาติ ปฏิกุคณุหาติ วุมิถุติ ปจุจาหริติ อापตุติ สุงฆาภิเสถสัถุสั ๑
 มาตุรุกุชิตาย มาตา ภิกุขุ ปหิณติ คจุณ ฆนุเต อิตถุณนุนามั พุรุหิ
 โหตุ อิตถุณนุนามัถุสั ภริยา ชนุกัถุตา จ โภควาสินี้ จ ๑ ชนุกัถุตา

๔๖๑] เทรสภณฺเฑ ปณฺจมถฺงฆาติเสถสฺส พทฺชจกุกาถิ ๓๑๘

จ ปฏฺวาสิณฺ ๑ ๑ ฌนุกฺกตา ๑ โอทปตฺตฺกนฺ ๑ ๑ ฌนุกฺกตา ๑
โอบทจุมฺพฺหา ๑ ๑ ฌนุกฺกตา ๑ ทาสฺ ๑ ภริยา ๑ ๑ ฌนุกฺกตา
๑ กมฺมการี ๑ ภริยา ๑ ๑ ฌนุกฺกตา ๑ ฌชาหฺญา ๑ ๑
ฌนุกฺกตา ๑ มุหฺตฺติกา จาติ ปฏฺิกุคฺคฺหาติ วัมฺสฺติ ปจฺจาหฺรติ
อาปตฺติ สงฺฆาติเสถสฺส ๑

ฌนฺชจกุกํ ๑

[๔๖๐] มาตุรฺกฺชิตาย มาตา ภิกฺขุ ปหิณฺติ คจฺฉ ภนฺเต อิตฺถนฺ-
นามํ พฺรฺหฺมิ โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา นนฺทฺวาสิณฺ ๑ โภคฺวาสิณฺ ๑
๑ เป ๑ นนฺทฺวาสิณฺ ๑ มุหฺตฺติกา ๑ ๑ นนฺทฺวาสิณฺ ๑ ฌนุกฺกตา จาติ
ปฏฺิกุคฺคฺหาติ วัมฺสฺติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสถสฺส ๑

พทฺชจกุกํ ๑

มุตฺติ สงฺฆิตฺติ ๑

[๔๖๑] มาตุรฺกฺชิตาย มาตา ภิกฺขุ ปหิณฺติ คจฺฉ ภนฺเต อิตฺถนฺ-
นามํ พฺรฺหฺมิ โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา มุหฺตฺติกา ๑ ฌนุกฺกตา ๑
๑ เป ๑ มุหฺตฺติกา ๑ ฌชาหฺญา จาติ ปฏฺิกุคฺคฺหาติ วัมฺสฺติ ปจฺจาหฺรติ
อาปตฺติ สงฺฆาติเสถสฺส ๑

เอกมฺุตกํ นิฏฺฐิตํ ๑

เอวํ ทุมฺุตกํ ยาวนวมฺุตกํ กาทพฺพิ ๑

อิทํ ทสฺมุตกํ ๑

[๓๖๒] มาตุรฤชิตาย มาตา ภิกขุ ปหิณเตี คจฺณ ฆนฺเต อิตฺถนุ-
 นามํ พุรุหิ โหตุ อิตฺถนุนามสฺส ภริยา ชนฺทกัฏฺตา จ ฉนฺทวาสิณี จ
 โภควาสิณี จ ปฏฺฐวาสิณี จ โอทปตฺตกัณิ จ โอบตจฺมุพฺพวา จ ทาสี จ
 ภริยา จ กมฺมกาวี จ ภริยา จ ชฺชาหฺญา จ มุหฺตฺติกา จาติ
 ปฏิกุณฺหาติ ฉิมฺสฺติ ปจฺจาหฺรติ ธาปตฺติ สงฺฆาติเสถสฺส ๑

[๔๗๓] บิฏรฤชิตาย บิฏา ภิกขุ ปหิณเตี ๑ มาตาบิฏรฤชิตาย
 มาตาบิฏโร ภิกขุ ปหิณเตี ๑ ภาตุรฤชิตาย ภาตา ภิกขุ ปหิณเตี ๑
 ภคินิรฤชิตาย ภคินี ภิกขุ ปหิณเตี ๑ ฉาติรฤชิตาย ฉาตกา ภิกขุ
 ปหิณเตี ๑ โคตุรฤชิตาย โคตกา ภิกขุ ปหิณเตี ๑ ชมฺมรฤชิตาย
 สหฺมมิกกา ภิกขุ ปหิณเตี ๑ สํวรฤชิตาย เยน ปริคฺคหิตา โหติ โส
 ภิกขุ ปหิณเตี ๑ สปริทณฺฑาย เยน ทณฺโห ชบีโต โหติ โส ภิกขุ
 ปหิณเตี คจฺณ ฆนฺเต อิตฺถนุนามํ พุรุหิ โหตุ อิตฺถนุนามสฺส
 ภริยา ชนฺทกัฏฺตาติ ปฏิกุณฺหาติ ฉิมฺสฺติ ปจฺจาหฺรติ ธาปตฺติ
 สงฺฆาติเสถสฺส ๑ สปริทณฺฑาย เยน ทณฺโห ชบีโต โหติ โส ภิกขุ
 ปหิณเตี คจฺณ ฆนฺเต อิตฺถนุนามํ พุรุหิ โหตุ อิตฺถนุนามสฺส ภริยา
 ฉนฺทวาสิณี โภควาสิณี ปฏฺฐวาสิณี โอทปตฺตกัณิ โอบตจฺมุพฺพวา ทาสี จ
 ภริยา จ กมฺมกาวี จ ภริยา จ ชฺชาหฺญา มุหฺตฺติกาติ ปฏิกุณฺหาติ
 ฉิมฺสฺติ ปจฺจาหฺรติ ธาปตฺติ สงฺฆาติเสถสฺส ๑

นิฏฺเฐปทานิ ๑

๔๖๖] เทรสภกณฺเฑ ปณฺจมสังฆาทิเสสํ ฆนฺทจกฺกาทิ ๓๕๑

[๔๖๔] สปริทณฺฑาย เยน ทณฺโฑ จบีโต โหติ โส ภิกฺขุํ
ปหิณฺตี กจฺฉ ภนฺเต อิตฺถนฺนามํ พุรฺุหิ โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา
ชนกฺกํตา จ ฉนฺทวาสนํ จ ๑ เป ๑ ชนกฺกํตา จ มุหฺตติกา จาติ
ปฏิกฺคณฺหาติ วมฺสํติ ปจฺจาทริติ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสํสฺส ๑
ฆนฺทจกฺกํ ๑

[๔๖๕] สปริทณฺฑาย เยน ทณฺโฑ จบีโต โหติ โส ภิกฺขุํ
ปหิณฺตี กจฺฉ ภนฺเต อิตฺถนฺนามํ พุรฺุหิ โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา
ฉนฺทวาสนํ จ โภกฺวาสนํ จ ๑ เป ๑ ฉนฺทวาสนํ จ มุหฺตติกา จ ๑
ฉนฺทวาสนํ จ ชนกฺกํตา จาติ ปฏิกฺคณฺหาติ วมฺสํติ ปจฺจาทริติ
อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสํสฺส ๑

พทฺชจกฺกํ ๑

มุถฺ สงฺฆิตฺตํ ๑

[๔๖๖] สปริทณฺฑาย เยน ทณฺโฑ จบีโต โหติ โส ภิกฺขุํ
ปหิณฺตี กจฺฉ ภนฺเต อิตฺถนฺนามํ พุรฺุหิ โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา
มุหฺตติกา จ ชนกฺกํตา จ ๑ เป ๑ มุหฺตติกา จ ฆาหฺวา จาติ
ปฏิกฺคณฺหาติ วมฺสํติ ปจฺจาทริติ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสํสฺส ๑

เอกมุถกํ นิฏฺฐิตํ ๑

เฮวํ ทุมฺถกํปี ยาวนวมุถกํ กาทพฺพิ ๑

อิทํ ทสฺมุถกํ ๑

[๔๗๗] สปริทณฺทาย เยน ทณฺโท จบีโต โหติ โส ภิกฺขุํ
 ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ พุรุหิ โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา
 ฆนฺทกัตา จ ฉนฺทวาสิณํ จ โภควาสิณํ จ ปญฺจวาสิณํ จ โอยทปฺตฺกัณฺ
 จ โอยทจฺมุพฺพวา จ ทาสี จ ภริยา จ กมฺมการี จ ภริยา จ
 ฆาหฺวา จ มุหฺตฺติกา จาติ ปฏฺิคุคฺคฺหาติ วุํมฺสฺติ ปจฺจาหฺรติ
 อापฺตฺติ สํฆาติเสถสฺส ๑

[๔๗๘] มาตุรฺกฺขิตา ภิกฺขุํ ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
 พุรุหิ โหมิ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฆนฺทกัตาติ ปฏฺิคุคฺคฺหาติ วุํมฺสฺติ
 ปจฺจาหฺรติ อापฺตฺติ สํฆาติเสถสฺส ๑ มาตุรฺกฺขิตา ภิกฺขุํ ปหิณฺติ
 คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ พุรุหิ โหมิ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฉนฺทวาสิณํ
 โภควาสิณํ ปญฺจวาสิณํ โอยทปฺตฺกัณฺ โอยทจฺมุพฺพวา ทาสี จ ภริยา
 จ กมฺมการี จ ภริยา จ ฆาหฺวา มุหฺตฺติกาติ ปฏฺิคุคฺคฺหาติ
 วุํมฺสฺติ ปจฺจาหฺรติ อापฺตฺติ สํฆาติเสถสฺส ๑

นิกฺเขปฺปทานิ ๑

[๔๗๙] มาตุรฺกฺขิตา ภิกฺขุํ ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
 พุรุหิ โหมิ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฆนฺทกัตา จ ฉนฺทวาสิณํ จ ๑ เป ๑
 ฆนฺทกัตา จ มุหฺตฺติกา จาติ ปฏฺิคุคฺคฺหาติ วุํมฺสฺติ ปจฺจาหฺรติ
 อापฺตฺติ สํฆาติเสถสฺส ๑

ฆนฺทจฺกุกิ ๑

[๔๘๐] มาตุรฺกฺขิตา ภิกฺขุํ ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
พฺรูหิ โหมิ อิตฺถนฺนามสฺสํ ภริยา ฉนฺทวาสินี จ โภควาสินี จ
๑ เป ๑ ฉนฺทวาสินี จ มุหฺตฺติกา จ ๑ ฉนฺทวาสินี จ ชนฺทกฺกตา
จาทิ ปฏฺิภฺคณฺหาติ วมฺภสฺสตี ปจฺจาหฺรติ อปาตฺติ สงฺฆาภิเสถสฺสํ ๑
พทฺธจกฺกํ ๑
มฺถํ สงฺฆิตฺตํ ๑

[๔๘๑] มาตุรฺกฺขิตา ภิกฺขุํ ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
พฺรูหิ โหมิ อิตฺถนฺนามสฺสํ ภริยา มุหฺตฺติกา จ ชนฺทกฺกตา จ ๑ เป ๑
มุหฺตฺติกา จ ชฺชาหฺวฺวา จาทิ ปฏฺิภฺคณฺหาติ วมฺภสฺสตี ปจฺจาหฺรติ
อปาตฺติ สงฺฆาภิเสถสฺสํ ๑

เขมฺมุตฺถํ นิฏฺฐิตํ ๑
ทฺมุตฺถาทินิปี เหวํ กาทพฺพานิ ๑
ชิตํ ทสฺมุตฺถํ ๑

[๔๘๒] มาตุรฺกฺขิตา ภิกฺขุํ ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
พฺรูหิ โหมิ อิตฺถนฺนามสฺสํ ภริยา ชนฺทกฺกตา จ ฉนฺทวาสินี จ
โภควาสินี จ ปฏฺิวาสินี จ โอบปตฺติกีนี จ โอบตฺจุมฺพฺพฺวา จ
ทาสี จ ภริยา จ กมฺมกาวี จ ภริยา จ ชฺชาหฺวฺวา จ มุหฺตฺติกา
จาทิ ปฏฺิภฺคณฺหาติ วมฺภสฺสตี ปจฺจาหฺรติ อปาตฺติ สงฺฆาภิเสถสฺสํ ๑

[๔๘๓] ปิตฺตฺรฺกฺขิตา ภิกฺขุํ ปหิณฺติ ๑ มาตาศีตฺรฺกฺขิตา ภิกฺขุํ
ปหิณฺติ ๑ ภาตฺรฺกฺขิตา ภิกฺขุํ ปหิณฺติ ๑ ภคินฺนรฺกฺขิตา ภิกฺขุํ ปหิณฺติ ๑

ฌาติรกุชิตา ภิกขุ ปหิณติ ฯ โคตุตฺรกุชิตา ภิกขุ ปหิณติ ฯ ฯ ฌม-
 รกุชิตา ภิกขุ ปหิณติ ฯ สํารกฺขา ภิกขุ ปหิณติ ฯ สंपริทฺตฺตฺตา ภิกขุ
 ปหิณติ คจฺจน ฆนฺเต อิตฺตฺตฺตฺตํ พฺรหฺมิ โหมิ อิตฺตฺตฺตํ สํสฺส ฆริยา
 ฌนฺกํคฺคาติ ปฏฺิกคฺคฺหาติ อิมํสฺติ ปจฺจาหฺรติ อापคฺติ สํสฺสํสํสํสํสํ ฯ
 สंपริทฺตฺตฺตา ภิกขุ ปหิณติ คจฺจน ฆนฺเต อิตฺตฺตฺตํ พฺรหฺมิ โหมิ
 อิตฺตฺตฺตํ สํสฺส ฆริยา ฉนฺทวาสินี ฯ โภควาสินี ปฏฺววาสินี โอทปคฺตฺกัณ
 โอบคฺตฺจุมฺพฺพฺวา ทาสี ๑ ฆริยา ๑ กมฺมกาวี ๑ ฆริยา ๑ ฌชาหฺรฺวา ฯ
 มุหฺตฺติกาติ ปฏฺิกคฺคฺหาติ อิมํสฺติ ปจฺจาหฺรติ อापคฺติ สํสฺสํสํสํสํสํ ฯ

นิกฺเขปฺปทานิ ฯ

[๔๘๔] สंपริทฺตฺตฺตา ภิกขุ ปหิณติ คจฺจน ฆนฺเต อิตฺตฺตฺตํ
 พฺรหฺมิ โหมิ อิตฺตฺตฺตํ สํสฺส ฆริยา ฌนฺกํคฺคา ๑ ฉนฺทวาสินี ๑
 ฯ เป ฯ ฌนฺกํคฺคา ๑ มุหฺตฺติกา จาติ ปฏฺิกคฺคฺหาติ อิมํสฺติ
 ปจฺจาหฺรติ อापคฺติ สํสฺสํสํสํสํสํ ฯ

ฌนฺทจฺกํกํ ฯ

[๔๘๕] สंपริทฺตฺตฺตา ภิกขุ ปหิณติ คจฺจน ฆนฺเต อิตฺตฺตฺตํ
 พฺรหฺมิ โหมิ อิตฺตฺตฺตํ สํสฺส ฆริยา ฉนฺทวาสินี ๑ โภควาสินี ๑
 ฯ เป ฯ ฉนฺทวาสินี ๑ มุหฺตฺติกา ๑ ฯ ฉนฺทวาสินี ๑ ฌนฺกํคฺคา จาติ
 ปฏฺิกคฺคฺหาติ อิมํสฺติ ปจฺจาหฺรติ อापคฺติ สํสฺสํสํสํสํสํ ฯ

พทฺทจฺกํกํ ฯ

มุถํ สํสฺสํคฺคํ ฯ

๔๘๘] เทรตถกณฺเฑ ปญฺจนสงฺฆาทีเสถํ ทถมฺถกํ จกฺกเปยฺยาถํ ๓๕๕

[๔๘๖] สปริทณฺฑา ภิกฺขุํ ปหิณฺตี คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
พฺรหฺมิ โหมิ อิตฺถนฺนามสงฺสํ ภริยา มุหฺตฺติกา จ ชนฺกุกฺคา จ ฯ เป ฯ
มุหฺตฺติกา จ ฐาหาฯ จาติ ปฏฺิภฺคณฺหาติ วมฺสํติ ปจฺจาหฺริติ
อาปฺตฺติ สงฺฆาทีเสถสงฺสํ ฯ

เอกมฺถกํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ทฺมฺถกาทีนิ เอวเมว กาทพฺพานิ ฯ

อิทํ ทถมฺถกํ ฯ

[๔๘๗] สปริทณฺฑา ภิกฺขุํ ปหิณฺตี คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
พฺรหฺมิ โหมิ อิตฺถนฺนามสงฺสํ ภริยา ชนฺกุกฺคา จ ฌนฺทวาสีนํ จ
โกลวาสีนํ จ ปญฺจวาสีนํ จ โอทปฺตฺติกนํ จ โอบตฺจุมพฺพา จ
ทาสํ จ ภริยา จ กมฺมกาวํ จ ภริยา จ ฐาหาฯ จ มุหฺตฺติกา
จาติ ปฏฺิภฺคณฺหาติ วมฺสํติ ปจฺจาหฺริติ อาปฺตฺติ สงฺฆาทีเสถสงฺสํ ฯ

สพฺพํ จกฺกเปยฺยาถํ นิฏฺฐิตํ ฯ

[๔๘๘] ปฏฺิภฺคณฺหาติ วมฺสํติ ปจฺจาหฺริติ อาปฺตฺติ สงฺฆาทีเสถสงฺสํ ฯ
ปฏฺิภฺคณฺหาติ วมฺสํติ นปฺปจฺจาหฺริติ อาปฺตฺติ ฤตฺถจฺจยสงฺสํ ฯ
ปฏฺิภฺคณฺหาติ น วมฺสํติ ปจฺจาหฺริติ อาปฺตฺติ ฤตฺถจฺจยสงฺสํ ฯ
ปฏฺิภฺคณฺหาติ น วมฺสํติ นปฺปจฺจาหฺริติ อาปฺตฺติ ทฺกฺกฏสงฺสํ ฯ
นปฺปฏฺิภฺคณฺหาติ วมฺสํติ ปจฺจาหฺริติ อาปฺตฺติ ฤตฺถจฺจยสงฺสํ ฯ

๑ อธิ จกฺกเปยฺยาถวฺจจิ เขภฺยุเขน วิสฺทิสํ ไหติ ฯ ปตฺถนฺนฺเตน
เตสุ เตสุ โปตฺถเกสุ โยโตเกตพฺพํ ฯ

นปฏิกุคฺคฺหาติ วุํมฺสฺติ นปฺปจฺจาหฺรติ อปฺตฺติ ทฺกฺกฏฺสฺส ๑
 นปฏิกุคฺคฺหาติ น วุํมฺสฺติ ปจฺจาหฺรติ อปฺตฺติ ทฺกฺกฏฺสฺส ๑
 นปฏิกุคฺคฺหาติ น วุํมฺสฺติ นปฺปจฺจาหฺรติ อนปฺตฺติ ๑

[๔๘๘] ปุริโส สฺมฺพฺหุเต ภิกฺขุ อานาเปติ คจฺฉน ฆนฺเต
 อิตฺถนฺนามํ อิตฺถํ วุํมฺสฺถาติ สฺพฺเพ ปฏิกุคฺคฺหนฺติ สฺพฺเพ วุํมฺสฺนฺติ
 สฺพฺเพ ปจฺจาหฺรณฺติ อปฺตฺติ สฺพฺเพสฺสํ สฺงฺฆาติเสสฺสฺสํ ๑ ปุริโส
 สฺมฺพฺหุเต ภิกฺขุ อานาเปติ คจฺฉน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ อิตฺถํ วุํมฺสฺถาติ
 สฺพฺเพ ปฏิกุคฺคฺหนฺติ สฺพฺเพ วุํมฺสฺนฺติ เอกํ ปจฺจาหฺราเปณฺติ อปฺตฺติ
 สฺพฺเพสฺสํ สฺงฺฆาติเสสฺสฺสํ ๑ ปุริโส สฺมฺพฺหุเต ภิกฺขุ อานาเปติ คจฺฉน
 ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ อิตฺถํ วุํมฺสฺถาติ สฺพฺเพ ปฏิกุคฺคฺหนฺติ เอกํ
 วุํมฺสาเปตฺวา สฺพฺเพ ปจฺจาหฺรณฺติ อปฺตฺติ สฺพฺเพสฺสํ สฺงฺฆาติเสสฺสฺสํ ๑
 ปุริโส สฺมฺพฺหุเต ภิกฺขุ อานาเปติ คจฺฉน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ อิตฺถํ
 วุํมฺสฺถาติ สฺพฺเพ ปฏิกุคฺคฺหนฺติ เอกํ วุํมฺสาเปตฺวา เอกํ ปจฺจาหฺรา-
 เปณฺติ อปฺตฺติ สฺพฺเพสฺสํ สฺงฺฆาติเสสฺสฺสํ ๑ ปุริโส ภิกฺขุ อานาเปติ
 คจฺฉน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ อิตฺถํ วุํมฺสาติ ปฏิกุคฺคฺหาติ วุํมฺสฺติ ปจฺจา-
 หฺรติ อปฺตฺติ สฺงฺฆาติเสสฺสฺสํ ๑ ปุริโส ภิกฺขุ อานาเปติ คจฺฉน ฆนฺเต
 อิตฺถนฺนามํ อิตฺถํ วุํมฺสาติ ปฏิกุคฺคฺหาติ วุํมฺสฺติ อนฺเตวาลิํ ปจฺจา-
 หฺราเปติ อปฺตฺติ สฺงฺฆาติเสสฺสฺสํ ๑ ปุริโส ภิกฺขุ อานาเปติ คจฺฉน
 ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ อิตฺถํ วุํมฺสาติ ปฏิกุคฺคฺหาติ อนฺเตวาลิํ วุํมฺสา-
 เปตฺวา อตฺตนา ปจฺจาหฺรติ อปฺตฺติ สฺงฺฆาติเสสฺสฺสํ ๑ ปุริโส ภิกฺขุ

๔๘๓] เทรสภณฺเฑ ปณฺจมสํฆาติเสถสํ อเนาปคฺติ วิญฺญวคฺคฺกุ ๓๒๗

อาณานเปติ คจฺจน ภาณฺเต อิตฺถนฺนามํ อิตฺถํ วัมฺสํสาติ ปฏฺฐิกคณฺหาติ
อนฺเตวาสํ วัมฺสํสาเปติ อนฺเตวาสํ วัมฺสํสํติวฺวา พหิทฺธา ปจฺจาหริติ
อเนาปคฺติ อภิณฺฺนํ กุตฺตจฺจยสฺสํ ๑

[๔๘๐] คจฺจนฺโต สมนฺปาเทติ อากจฺจนฺโต วิสํวาเทติ อเนาปคฺติ
กุตฺตจฺจยสฺสํ ๑ คจฺจนฺโต วิสํวาเทติ อากจฺจนฺโต สมนฺปาเทติ
อเนาปคฺติ กุตฺตจฺจยสฺสํ ๑ คจฺจนฺโต สมนฺปาเทติ อากจฺจนฺโต สมนฺปาเทติ
อเนาปคฺติ สํฆาติเสถสฺสํ ๑ คจฺจนฺโต วิสํวาเทติ อากจฺจนฺโต วิสํวาเทติ
อเนาปคฺติ ๑

[๔๘๑] อเนาปคฺติ สํฆสฺสํ วา เจตฺยสฺสํ วา กิถานสฺสํ วา
กรณฺเียน คจฺจติ อุมฺมคฺคกสฺสํ อาทิกมฺมิกสฺสํสาติ ๑

[๔๘๒] สฺสํคฺคา มตา จ นิภฺชนฺคา อนิถํ อิตฺถิปนฺนคฺกา
กถํ กตฺวาน สมนฺโมติ สณฺจริคฺคตฺตฺย ปณฺนคฺเกติ ๑

[๔๘๓] เตน ไซ ปน สมนฺเยน อณฺณตโร ปุริโส อณฺณตฺรํ ภิกฺขุ
อาณานเปติ คจฺจน ภาณฺเต อิตฺถนฺนามํ อิตฺถํ วัมฺสํสาติ ๑ โส คณฺตฺวา
มนุสฺเส ปุจฺฉิ กํ อิตฺถนฺนามาติ ๑ สฺสํคฺคา ภาณฺเตติ ๑ ตสฺสํ กุกฺกจฺจํ
อโหสิ กจฺจํ นุ ไซ อํ สํฆาติเสถสํ อเนาปคฺติ อเนาปคฺติ ๑ ภคฺวโต
เอตมคฺคํ อารุเจสิ ๑ อเนาปคฺติ ภิกฺขุ สํฆาติเสถสฺสํ อเนาปคฺติ
กุกฺกจฺจํสาติ ๑ เตน ไซ ปน สมนฺเยน อณฺณตโร ปุริโส อณฺณตฺรํ
ภิกฺขุ อาณานเปติ คจฺจน ภาณฺเต อิตฺถนฺนามํ อิตฺถํ วัมฺสํสาติ ๑ โส
คณฺตฺวา มนุสฺเส ปุจฺฉิ กํ อิตฺถนฺนามาติ ๑ มตา ภาณฺเตติ ๑

ตัสสํ กุกกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสตฺตสฺส
 อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺสํตํ ๑ เตน โช ปน สํเยน อญฺเจตโร ปุริโส
 อญฺเจตโร ภิกฺขุ อานาเปติ คจฺฉ ภาเย อิตฺถนฺนามํ อิตฺถํ วมฺมํตํ ๑
 โส คนฺตวา มนุสฺเส ปุจฺฉิ กํ อิตฺถนฺนามาติ ๑ นิฏฺชนฺตา ภาเยติ
 ๑ เป ๑ อนิตฺถํ ภาเยติ ๑ เป ๑ อิตฺถํปณฺทกา ภาเยติ ๑ ตสฺส
 กุกกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสตฺตสฺส อาปคฺติ
 ทุกฺกฏสฺสํตํ ๑

[๔๘๔] เตน โช ปน สํเยน อญฺเจตโร อิตฺถํ สํมิเกน สห
 ภณฺทิตฺวา มาตุสฺสํ อคฺมาสิ ๑ กุฏฺโปกุ ภิกฺขุ สํโมทนียํ อกาสิ ๑
 ตสฺสํ กุกกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อตฺตวณฺเฑยา ภิกฺขุติ ๑ นาดตฺตวณฺเฑยา
 ภคฺวาติ ๑ อนาปคฺติ ภิกฺขุ นาดตฺตวณฺเฑยติ ๑

[๔๘๕] เตน โช ปน สํเยน อญฺเจตโร ภิกฺขุ ปณฺทเก
 สจฺจวิคฺคํ สฺมาปชฺชิ ๑ ตสฺสํ กุกกุจํ อโหสิ ๑ เป ๑ อนาปคฺติ
 ภิกฺขุ สงฺฆาติเสตฺตสฺส อาปคฺติ กุกฺกฏจฺยสฺสํตํ ๑

ปณฺจมสงฺฆาติเสตฺตํ นิฏฺจितํ ๑

ฉกฺขสสงฺฆาทิสสํ

[๔๗๖] เตน สมนฺเยน พุทฺโธ ภคฺวา ราชคฺเห วิหฺรติ เวพฺพเน
 กถนุทกนิวาเป ๑ เตน โช ปน สมนฺเยน อาทวิกา^๑ ภิกฺขุ
 สมนฺวาจิกาโย ภฺภูทิกาย^๒ การวาเปนฺติ อสฺสํามิกาโย อตฺตคฺคฺทฺเทสฺสิกาโย
 อปฺปมาณิกาโย ๑ ตาโย น นิฏฺฐานํ คจฺจนฺติ ๑ เเต ยาจนพฺพุตา
 วิณฺณตฺติพฺพุตา วิหฺรนฺติ ปฺริสฺสํ เทถ ปฺริสฺสํตฺถกัรํ เทถ โคณํ เทถ
 สกฺกํ เทถ วาสํ เทถ ฝรฺสํ เทถ กุจฺจาริํ เทถ กุทฺทาทํ เทถ
 นิชาทนํ เทถ วตฺถํ เทถ เวฬุํ เทถ มุณฺขํ เทถ ปฺพพฺขํ เทถ
 ตินฺนํ เทถ มตฺติกํ เทถาติ ๑ มนุสฺสํ อปฺทฺทฺตา ยาจนาย อปฺทฺทฺตา
 วิณฺณตฺติยา ภิกฺขุ ทิสฺวา อฺพพิชฺชนฺติปฺปี อตฺตสฺนฺติปฺปี ปฺลายนฺติปฺปี
 อณฺเณนปฺปี คจฺจนฺติ อณฺเณนปฺปี มุขํ กโรนฺติ ทฺวาริํปฺปี ถเนนฺติ
 คาวํปฺปี ทิสฺวา ปฺลายนฺติ ภิกฺขุติ มณฺณมานา ๑

[๔๗๗] อถโช อายสฺมา มหากสฺสํไป ราชคฺเห วสฺสํ วุคฺโค
 เยน อาทวี เตน ปกฺกามิ อณฺพฺพเพน จาริกํ จรมาโน^๑ เยน
 อาทวี ตทวสฺริ ๑ ตฺตฺร สํกํ อายสฺมา มหากสฺสํไป อาทวียํ
 วิหฺรติ อคฺคาพเว เจติเย ๑ อถโช อายสฺมา มหากสฺสํไป ปฺพพฺณห-
 สมนํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจฺจวรมาทาย อาทวี ปิณฺฑาทาย ปาวิสิ ๑

๑ ยฺ. อาทวกา ๑ ๒ ยฺ. ม. ภฺภูโย ๑ ๓ อิทํ ปาจฺทฺวํ สฺพพฺตฺต
 น ทิสฺสํติ ๑

มนุสฺสํ อายสฺมนตํ มหากุสฺสํ ปัสสิตฺตวา อุกฺกมิตฺตํ อุกฺกมิตฺตํ
 ปถายนฺตํ อณฺเณนํ คจฺจนฺตํ อณฺเณนํ มุขํ กโรนฺตํ ทวารวํ
 กณฺเณนํ ๑ อถ โข อายสฺมา มหากุสฺสํไป อากฺกมิตฺตํ ปิณฺฑิกาย จริตฺตวา
 ปจฺจกมิตฺตํ ปิณฺฑิกายปฏิกกนฺโต ภิกฺขุ อามนฺเตสิ ปุพฺพายํ อากฺกมิตฺตํ
 อากฺกมิตฺตํ สุกฺกมิตฺตํ อโหสิ สุกฺกมิตฺตํ สุกฺกมิตฺตํ สุกฺกมิตฺตํ ปคฺคเห
 ยยาเปตฺตํ เอตฺตํ ๑ โข ปนายํ อากฺกมิตฺตํ ทุพฺพิกมิตฺตํ ทุพฺพิกมิตฺตํ น
 สุกฺกมิตฺตํ อณฺเณน ปคฺคเห ยยาเปตฺตํ โข นุ โข อากฺกมิตฺตํ เหตุ โข
 ปจฺจกมิตฺตํ เยนํ อากฺกมิตฺตํ ทุพฺพิกมิตฺตํ ทุพฺพิกมิตฺตํ น สุกฺกมิตฺตํ อณฺเณ
 ปคฺคเห ยยาเปตฺตํ ๑ อถ โข เต ภิกฺขุ อายสฺมโต มหากุสฺสํปัสส
 เอตมตฺตํ อโรเจสิ ๑

[๔๘๘] อถ โข ภควา ราชคเเห ยถาภินฺตํ วิหริตฺตวา เยน
 อากฺกมิตฺตํ เตน จาริกํ ปกฺกามิ อณฺเณน จาริกํ จรมาโน เยน
 อากฺกมิตฺตํ ตทวสฺสริ ๑ ตทว สุกฺกมิตฺตํ ภควา อากฺกมิตฺตํ วิหริตฺตํ อคฺคาพเว
 เจตฺตเย ๑ อถ โข อายสฺมา มหากุสฺสํไป เยน ภควา เตนปัสสํกมิ
 อปัสสํกมิตฺตวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺตวา เอกมฺนตํ นิสฺสํ ๑ เอกมฺนตํ
 นิสฺสํโน โข อายสฺมา มหากุสฺสํไป ภควโต เอตมตฺตํ อโรเจสิ ๑
 อถ โข ภควา เอตสฺมํ นิทาเน เอตสฺมํ ปกรเณ ภิกฺขุสงฺฆํ สมนฺ
 ปาตาเปตฺตวา อากฺกมิตฺตํ ภิกฺขุ ปฏิจฺจกมิตฺตํ สจฺจํ กิร ตุมฺहे ภิกฺขเว
 สณฺเณนจิกายิ กุฎฺฐิกายิ การวเปถ อสฺสํมิกายิ อตฺตคฺคเทสิกาโย

๑ ขุ. ม. ไปตฺตเกสฺส อยํ ปาโง น โหติ ๑

อปรมาณิกาโย คาโย น นิฏฺฐานํ คจฺจนฺติ เค ตฺมุเห ยาจฺนพฺหุตา
วิณฺณตฺตฺติพฺหุตา วิหฺรต ปรฺริสํ เทถ ปรฺริสฺตฺตฺถกฺวํ เทถ โคณํ เทถ
สฺกฺกํ เทถ วาสี เทถ ฆรฺุสํ เทถ กุจฺจาวี เทถ กุทฺทาทํ เทถ
นิขาทํ เทถ วตฺถี เทถ เวฬุํ เทถ มุณฺขํ เทถ ปพฺพชํ เทถ
ติณฺมํ เทถ มตฺตฺติกํ เทถาติ มนุสฺสา อปรฺทฺทฺตา ยาจฺนาย อปรฺทฺทฺตา
วิณฺณตฺตฺติยา กิกฺขุ ทิสฺวา อพฺพิชฺชนฺตฺมี อุตฺตฺตฺสนฺตฺมี ปตฺตายนฺตฺมี
อณฺเณนฺมี คจฺจนฺติ อณฺเณนฺมี มุชฺ ฅโรนฺติ ทฺวารวี ฅเกนฺติ
คาวี ทิสฺวา ปตฺตายนฺติ กิกฺขุติ มณฺเณมฺนาทฺ ๑ สจฺจํ ฅกฺวาติ ๑
วิคฺรหิ พุทฺโธ ฅกฺวา อนฺนุจฺจวีกํ โมฆปรฺริสา ๑ เป ๑ อกรณฺชัย
กถํ หิ นาม ตฺมุเห โมฆปรฺริสา สณฺเณจิกกาโย กุฎฺติกกาโย การา-
เปสฺสสฺส อสฺสํมิกาโย อตฺตฺตฺเทสฺสิกาโย อปรฺมาณิกาโย คาโย น
นิฏฺฐานํ คจฺจนฺติ เค ตฺมุเห ยาจฺนพฺหุตา วิณฺณตฺตฺติพฺหุตา วิหฺริสฺสฺส
ปรฺริสํ เทถ ปรฺริสฺตฺตฺถกฺวํ เทถ โคณํ เทถ สฺกฺกํ เทถ วาสี เทถ
ฆรฺุสํ เทถ กุจฺจาวี เทถ กุทฺทาทํ เทถ นิขาทํ เทถ วตฺถี เทถ
เวฬุํ เทถ มุณฺขํ เทถ ปพฺพชํ เทถ ติณฺมํ เทถ มตฺตฺติกํ เทถาติ เหน้
โฆฆปรฺริสา อปรฺปสฺสนฺนํ วา ปสฺสํทาย ๑ เป ๑ อณฺเณกตฺตฺยาติ ๑
อถ โฆ ฅกฺวา อวพิกก กิกฺขุ อเนกปริยาเยน วิคฺรหิตฺวา ๑ เป ๑
กิกฺขุณํ ตทฺนุจฺจวีกํ ตทฺนุโลมิกํ ฅมฺมี กถํ กตฺวา กิกฺขุ อามนฺเตสฺสี

๑ เหน้ โฆฆปรฺริสา อปรฺปสฺสนฺนํ วา ปสฺสํทาย ๑ เป ๑ วิคฺรหิตฺวา
ฅมฺมี กถํ กตฺวา กิกฺขุ อามนฺเตสฺสีติ สฺพฺพไปตฺตฺถเกสฺส อากถํ ๑

[๔๘๘] ภูตปุพฺพํ ภิกฺขเว เทว ภาตโร อีสโย คงคํ นทํ
 อุปฺปิสฺสํสา ยวิหริสฺสํ ๑ อถโฆ ภิกฺขเว มณิกณฺโฬ นาคราชา คงคํ
 นทํ อุตฺตริตฺวา เยน กณฺโฏโฬ อีสึ เตนุปลฺสงฺกมิ อุปฺสงฺกมิตฺวา
 กณฺโฏจํ อีสึ สํตฺตถตฺตํ โภเคหิ ปริกฺขิเปตฺวา อุปฺริ มุทฺธนิ มหนตฺ
 ผลํ กริตฺวา อฏฺฐาสิ ๑ อถโฆ ภิกฺขเว กณฺโฏโฬ อีสํ ตสฺส
 นาคสฺส ภายา กิโส อโหสิ สฺวโฆ พุพฺพนฺโณ อุปฺปนฺนุอุปฺปนฺนุทุก
 ขาโต รมนิสฺนตฺตคฺคโต ๑ อทุกฺสา โฆ ภิกฺขเว เชฏฺโฬ อีสึ
 กณฺโฏจํ อีสึ กิสฺสํ สฺวํ พุพฺพนฺณํ อุปฺปนฺนุอุปฺปนฺนุทุกฺขาตํ รมนิสฺนต
 ตคฺคตํ ทิสฺวาน กณฺโฏจํ อีสึ เอตทโวจ กิสฺสํ ตวํ โภ กิโส สฺวโฆ
 พุพฺพนฺโณ อุปฺปนฺนุอุปฺปนฺนุทุกฺขาโต รมนิสฺนตคฺคโตติ ๑ อช
 เม โภ มณิกณฺโฬ นาคราชา คงคํ นทํ อุตฺตริตฺวา เยนทํ
 เตนุปลฺสงฺกมิ อุปฺสงฺกมิตฺวา มํ สํตฺตถตฺตํ โภเคหิ ปริกฺขิเปตฺวา
 อุปฺริ มุทฺธนิ มหนตฺ ผลํ กริตฺวา อฏฺฐาสิ ตสฺสํทํ โภ นาคสฺส
 ภายา กิโส สฺวโฆ พุพฺพนฺโณ อุปฺปนฺนุอุปฺปนฺนุทุกฺขาโต รมนิสฺนต
 ตคฺคโตติ ๑ อิจฺฉสิ ปน ตวํ โภ ตสฺสํ นาคสฺสํ อนาคมนฺนุติ ๑
 อิจฺฉามทํ โภ ตสฺสํ นาคสฺสํ อนาคมนฺนุติ ๑ อปี ปน ตวํ โภ
 ตสฺสํ นาคสฺสํ กิณฺจึ ปลฺลสฺสํติ ๑ ปลฺลสํทํ โภ มณิมสฺสํ กณฺเจ
 ปิตฺนุชฺชนุติ ๑ เตนหิ ตวํ โภ ตํ นาคํ มณฺเญ ยาจ มณฺเญ เม โภ
 เทหิ มณินา เม อตฺโถติ ๑ อถโฆ ภิกฺขเว มณิกณฺโฬ นาคราชา
 คงคํ นทํ อุตฺตริตฺวา เยน กณฺโฏโฬ อีสึ เตนุปลฺสงฺกมิ อุปฺสงฺกมิตฺวา

๔๖๘] เทรสกณฺเฑ ฉฺฉฐํสงฺฆาติเสสํ มณิกณฺฐํนาคราชาวคฺคฺ ๓๓๓

เอกมฺหุํ อญฺฐาสิ ๑ เอกมฺหุํ จิํ โช ภิภฺชเว มณิกณฺฐํ นาค-
ราชานํ กณฺนิฏฺโฐ อีสึ เอตทโวจ มณฺเํ เม โภ เทหิ มณินา
เม อตฺโถติ ๑ อตฺโช ภิภฺชเว มณิกณฺโฐ นาคราชา ภิภฺช มณฺเํ
ยาจติ ภิภฺชุตฺถ มณินา อตฺโถติ อฺปฺเมว อคฺมาสิ ๑ ทฺติยมฺบิ
โช ภิภฺชเว มณิกณฺโฐ นาคราชา คจฺคํ นทํ อุตฺตริตฺวา เยน
กณฺนิฏฺโฐ อีสึ เตนฺปฺสงฺกมิ ๑ อทฺทสา โช ภิภฺชเว กณฺนิฏฺโฐ อีสึ
มณิกณฺฐํ นาคราชานํ ทฺวโต ๑ อากจฺฉนฺหุํ ทิสฺวาน มณิกณฺฐํ
นาคราชานํ เอตทโวจ มณฺเํ เม โภ เทหิ มณินา เม อตฺโถติ ๑
อตฺโช ภิภฺชเว มณิกณฺโฐ นาคราชา ภิภฺช มณฺเํ ยาจติ ภิภฺชุตฺถ
มณินา อตฺโถติ ตโต ๑ ปฺภินฺหวคฺติ ๑ ตติยมฺบิ โช ภิภฺชเว
มณิกณฺโฐ นาคราชา คจฺคํ นทํ อุตฺตรติ ๑ อทฺทสา โช ภิภฺชเว
กณฺนิฏฺโฐ อีสึ มณิกณฺฐํ นาคราชานํ คจฺคํ นทํ อุตฺตรนฺหุํ ทิสฺวาน
มณิกณฺฐํ นาคราชานํ เอตทโวจ มณฺเํ เม โภ เทหิ มณินา เม
อตฺโถติ ๑ อตฺโช ภิภฺชเว มณิกณฺโฐ นาคราชา กณฺนิฏฺโฐ อีสึ
คาลาหิ อชฺฌณฺภาสิ

มมฺนฺปนฺนํ วิปฺตุํ อฺพาวํ
อฺปฺปชฺชตฺถมฺสฺส มณิสฺสฺส เหคฺ
คณฺเต น ทสฺสฺส อตฺยาจโกสิ
น จาบี เต อสฺสฺสมมาคมิสฺสฺส ๑
สฺสฺสฺส ยถา สกฺขรโรตฺปาณิ

ตาเสถสิ มํ เสดมยาจมานิ

คนเต น ทสฺสํ อติยาจโกติ

น จาบี เต อสฺสํมมากมิตฺสํนฺติ ๑

อถโฆ ภิกฺขเว มณิกณฺโจ นาคราชา ภิกฺขุ มณิ ยาจติ ภิกฺขุสฺส
 มณินา อตุโถติ ปกุกามิ ๑ ตถา ปกุกนฺโต ๑ อโหสิ น
 ปุณ ปจฺจาคณฺณิ ๑ อถโฆ ภิกฺขเว กนิฏฺโจ อิติ ตสฺสํ นาคสฺสํ
 ทสฺสํนียสฺสํ อทสฺสํเนน ภियโยโส มตฺตตาย กิโส อโหสิ อฺวโฆ
 ทุพฺพณฺโณ อฺบุปฺปนฺนํ อฺบุปฺปนฺนํทุกฺขาโต ฌมฺนิสํนฺตคฺคฺตฺโต ๑ อทฺทสา
 โฆ ภิกฺขเว เชฏฺโจ อิติ กนิฏฺจํ อิติ ภियโยโส มตฺตตาย กิโส
 อฺวโฆ ทุพฺพณฺณํ อฺบุปฺปนฺนํ อฺบุปฺปนฺนํทุกฺขาตํ ฌมฺนิสํนฺตคฺคฺตฺตํ ทิสฺวาน
 กนิฏฺจํ อิติ เอตทโวจ กิโส ตํ โภ ภियโยโส มตฺตตาย กิโส
 อฺวโฆ ทุพฺพณฺโณ อฺบุปฺปนฺนํ อฺบุปฺปนฺนํทุกฺขาโต ฌมฺนิสํนฺตคฺคฺตฺโตติ ๑
 ตสฺสํทาํ โภ นาคสฺสํ ทสฺสํนียสฺสํ อทสฺสํเนน ภियโยโส มตฺตตาย
 กิโส อฺวโฆ ทุพฺพณฺโณ อฺบุปฺปนฺนํ อฺบุปฺปนฺนํทุกฺขาโต ฌมฺนิสํนฺตค-
 คฺคฺตฺโตติ ๑ อถโฆ ภิกฺขเว เชฏฺโจ อิติ กนิฏฺจํ อิติ คาถาย
 อชฺฌณฺภาสิ

น ตํ ยาเจ ยสฺสํ บิยํ ชิตฺเต

เทสฺโส ๑ ๒ โหติ อติยาจนาย

๑ เสดํ มํ ยาจมานติ ปทฺจฺเจโต ๑ ๒ สํพุทฺตํ วิเทสฺโสติ
 อากตํ ๑

นาโค มณิ ยาจิโต พุราหุมนเนน

อหสฺสํนณฺเวยว ตทชฺชคมาติ ฯ

เศสฺสํ หิ นาม ภิกฺขเว ติวฺจฺฉานคคานํ ปาณานํ อมณาปา ภวิสฺสํติ
ยาจนา อมณาปา วิญฺญตฺตติ กิมํคํ ปน มนุสฺสํสฺสฏฺฐานํ ฯ

[๕๐๐] ภูตปุพฺพํ ภิกฺขเว อณฺเวยตโร ภิกฺขุ หิมวฺนตปฺสฺสเส วิหฺรติ
อณฺเวยตฺรตฺถมํ วณฺสณฺฑเก ฯ ตสฺสํ โข ปนํ ภิกฺขเว วณฺสณฺฑเกตฺถ
อวิทุเร มหนตฺตํ นินฺนํ ปตฺตตํ ฯ อถ โข ภิกฺขเว มหาสฺกณฺธํ โข
ตสฺมํ ปตฺตเต ทิวสํ โสจจํ จริตฺวา สํยํ ตํ วณฺสณฺฑํ วาสาย
อุปกจฺจติ ฯ อถ โข ภิกฺขเว โส ภิกฺขุ ตสฺสํ สฺกณฺธํ สมนฺตํ สทฺเทน
อุพฺพาโพหฺ เยนํ เทนุสฺสํกมิ อุสฺสํกมิตฺวา มํ อภิวาเทตฺวา
เอกมฺนตฺตํ นิสฺสีติ ฯ เอกมฺนตฺตํ นิสฺสินฺนํ โข อหํ ภิกฺขเว ตํ ภิกฺขุ
เอตทโวจํ กจฺจติ ภิกฺขุ ฆมฺนํยํ กจฺจติ ยานํยํ กจฺจติ อปฺปกิตฺตมเถน
อทฺธานํ อากโต กุโต จ ตวํ ภิกฺขุ อากจฺจตฺตํ ฯ ฆมฺนํยํ ภควา
ยานํยํ ภควา อปฺปกิตฺตมเถน จาหํ ภนฺเต อทฺธานํ อากโต
อตฺถิ ภนฺเต หิมวฺนตปฺสฺสเส มหาวณฺสณฺฑโก ตสฺสํ โข ปน ภนฺเต
วณฺสณฺฑเกตฺถ อวิทุเร มหนตฺตํ นินฺนํ ปตฺตตํ อถ โข ภนฺเต มหา
สฺกณฺธํ โข ตสฺมํ ปตฺตเต ทิวสํ โสจจํ จริตฺวา สํยํ ตํ วณฺสณฺฑํ
वासาย อุปกจฺจติ ตโต อหํ ภควา อากจฺจามิ ตสฺสํ สฺกณฺธํ สมนฺตํ
สทฺเทน อุพฺพาโพหฺติ ฯ อิจฺฉตฺถิ ปน ตวํ ภิกฺขุ ตสฺสํ สฺกณฺธํ สมนฺตํ

๓ ยูโรปียไปตฺถเกยํ ปาโง น ปณฺณายติ ฯ

อนาคมนนฺติ ฯ อิจฺฉามหิ ภาเนเต คตฺถสฺส สกฺกณสงฺฆสฺส อนาคมนนฺติ ฯ
 เตนหิ ตฺวํ ภิกฺขุ ตตฺถ คนฺตฺวา ตํ วนฺตฺนํ อชฺโฌคาเหตุวา
 รตฺติยา ปจฺมํ ยามํ ติกฺขตฺตํ สทฺทมณฺตฺสาเวหิ สฺฉนฺตฺ เม โภญฺโต
 สกฺกา ยาวตฺถา อิมสฺมึ วนฺตฺนํ วาสํ อุปคตา ปตฺเตน เม
 อตฺถโถ เอเกกํ เม โภญฺโต ปตฺตํ ททฺนฺตฺติ รตฺติยา มชฺฉิมิํ ยามิํ
 ฯ เป ฯ รตฺติยา ปจฺฉิมิํ ยามิํ ติกฺขตฺตํ สทฺทมณฺตฺสาเวหิ สฺฉนฺตฺ
 เม โภญฺโต สกฺกา ยาวตฺถา อิมสฺมึ วนฺตฺนํ วาสํ อุปคตา
 ปตฺเตน เม อตฺถโถ เอเกกํ เม โภญฺโต ปตฺตํ ททฺนฺตฺติ ฯ อถโช
 ภิกฺขเว โส ภิกฺขุ ตตฺถ คนฺตฺวา ตํ วนฺตฺนํ อชฺโฌคาเหตุวา
 รตฺติยา ปจฺมํ ยามํ ติกฺขตฺตํ สทฺทมณฺตฺสาเวหิ สฺฉนฺตฺ เม โภญฺโต
 สกฺกา ยาวตฺถา อิมสฺมึ วนฺตฺนํ วาสํ อุปคตา ปตฺเตน เม
 อตฺถโถ เอเกกํ เม โภญฺโต ปตฺตํ ททฺนฺตฺติ รตฺติยา มชฺฉิมิํ ยามิํ
 ฯ เป ฯ รตฺติยา ปจฺฉิมิํ ยามิํ ติกฺขตฺตํ สทฺทมณฺตฺสาเวหิ สฺฉนฺตฺ เม
 โภญฺโต สกฺกา ยาวตฺถา อิมสฺมึ วนฺตฺนํ วาสํ อุปคตา ปตฺเตน
 เม อตฺถโถ เอเกกํ เม โภญฺโต ปตฺตํ ททฺนฺตฺติ ฯ อถโช ภิกฺขเว
 โส สกฺกณสงฺฆโม ภิกฺขุ ปตฺตํ ยาจติ ภิกฺขุสฺส ปตฺเตน อตฺถโถติ
 ตมฺหา วนฺตฺนํ ปกฺกามิ คธา ปกฺกนฺโต ว อโหสิ น ปฺน ปจฺจา
 คณฺธิ ฯ เตสํ หิ นาม ภิกฺขเว ติวฺจฺฉานคตฺถนํ ปาณานํ อมฺนาปา
 ภวิสฺสตี ยาจนา อมฺนาปา วิญฺเจตฺติ กิมํคํ ปน มนฺตฺสฺสญฺจานํ ฯ

[๕๐๓] ฎตฺตปฺพุพฺ ภิกฺขเว ฎฐสฺส ปาลสฺส ฎตฺตปฺคตฺสฺส ปิตา ฎฐสฺส

๕๐๒] เกร็ดถนุเท ฏฐสงฆาภิเสถส รฐฐปาดวตตุ ปณณตติ ๓๓๗

กุดปุดต คากาย อชฎภาสี

อปาหนเต น ชานามิ รฐฐปาด พหุ ชนา^๑

เย มํ สงคมม ยาจนติ กฐมา มํ ตุवं น ยาจสตี ๑

ยาจโก อปปีโย โหติ ยาจํ อททมปปีโย

ตฐมาหนตํ น ยาจามิ มา เม วิทเทสนา อหุติ ๑

โส หิ นาม ภิกขเว รฐฐปาดโต กุดปุดโต สกํ ปิตวี เอวํ วชชติ
กิมงคํ ปน ชโน ชนํ ๑

[๕๐๒] กิห็น^๒ หิ^๒ ภิกขเว ทุสฺสํหรวานิ โภคานิ สมฺภตานิ^๓

ทฺรนฺรทฺธิยานิ ตตฺถ นาม ตฺเมห โมฆปฺริสา เอวํ ทุสฺสํหเรสุ โภเคสุ
สมฺภเตสฺสึ ทฺรนฺรทฺธิเยสุ ยาจนพฺหุตา วิณฺณตฺติพฺหุตา วิหริสฺสถ
ปฺริสํ เทถ ปฺริสคฺคกัรํ เทถ โคลนํ เทถ สกฺกํ เทถ วาสํ เทถ
ผรสุํ เทถ กุจาวํ เทถ กุฑฺทาถํ เทถ นิชาทนํ เทถ วตฺถิ เทถ
เวฬุํ เทถ มุณฺขํ เทถ ปพฺพชํ เทถ คินนํ เทถ มคฺคิกํ เทถาคิ
เนตํ โมฆปฺริสา อปฺปสํนฺนํ วา ปสาทาย ๑เป ๑ เอวญฺจ ปน
ภิกขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกิสฺเสยฺยถ สจฺฉวาจิกาย ปน ภิกฺขนา
กฺกํ ภารยมาเนน อสฺสํมิกํ อตฺตฺตฺเทสํ ปมาณิกา กาวตฺตพฺพา
ตฺตฺริทํ ปมาณํ ทึฆโส ทฺวาทสํ วิทฺตฺติโย สฺสคตฺติทฺตฺติยา ตฺริยํ
สฺสคตฺตฺตฺตรา ภิกฺขุ อภินเนตพฺพา วตฺตฺเทสํนาย ๑ เตหิ ภิกฺขุหิ วตฺตฺ

๑ ย. ม. พหุชชนา ๑ ๒ ย. ไปตฺถเกยํ ปาโส น ปณฺณายติ ๑

๓ ทุสฺสํมฺภตานิ^๒ติ วา ปาโส ๑

เทเสตพุฬิ อหามุภัง สปริกุกมนัน สัารมุเก เจ ภิกขุ วตุลลุมมี
อปริกุกมเน สัณญาจิกาย ภูฏี กาวะยุย ภิกขุ วา อนภินะยุย
วตุลลุตสหาย ปมาณัน วา อติกกาเมยุย สังฆาติเสโสติ ๑

[๕๐๓] สัณญาจิกา^๑ นาม สัณญิ ยาจิตุวา ปุริสัมี ปุริสัตุกกวัมี
โคณมี สักขัมี วาสัมี ฆะระสิมี กุจาวีมี กุฑุทาธัมี นิชาทณมี ๑ เป ๑
คิณมี มคคิถัมี ๑ ภูฏี^๒ นาม อตุลลิตตุตา วา โหติ อวติตตุตา วา
อตุลลิตตุตาอวติตตุตา วา ๑ กาวะยุยมาเนนาติ กโรนุโต วา กาวะยุยเปนุโต
วา ๑ อสัสัมภิกขุติ น อญโณ โภจัน สัมิโก โหติ อิตถั วา
ปุริโส วา คหฬุโส วา ปัพพะชิตโต วา ๑ อตุลลิตตุลลิตตุลลิตตุลลิตตุ
อตุลลิตตุ ๑ ปมาณิกา กาวะยุยพุฬา ตตุริทัง ปมาณัน ทังโส ทุวาทส
วิทตุติโย สัคควิทตุติยาติ พาหิริมเน มาเนน ๑ ติริยั สัตุคนตุตราติ
อพุภันตุริเมน มาเนน ๑

[๕๐๔] ภิกขุ อภินะตพุฬา วตุลลุตสหายาติ เตน ภูฏีการเกน
ภิกขุณา ภูฏีวตุลลิตตุ โสระตุวา สังฆัง อุปสังกมิตุวา เขถัง อตุลลิตตุราสังกั
กวิตุวา อตุลลิตตุมานัน ภิกขุณัน ปาเท วนุทิตตุวา อตุลลิตตุภูฏี กั นิสัทิตตุวา
อญชติ ปคคเหตุวา เอวมสัถัส วจันนีโย อหัง ภันเต สัณญาจิกาย
ภูฏี กตุลลิตตุกาโม อสัสัมภิกขุ อตุลลิตตุลลิตตุลลิตตุ โสหนัง ภันเต สังฆัง ภูฏีวตุลลิตตุ
โอบโถกนัน ยาจามัตติ ๑ ทุคิยมุมี ยาจิตพุฬา^๑ ตตุคิยมุมี ยาจิตพุฬา ๑

๑ ย. สัยัจิกาย ๑ ๒ ย. ภูฏี ๑ ๓ ทุคิยมุมี ยาจิตพุฬาติ ภิกขุ
สัณญาย พหุจัน อตุลลิตตุติ ตพุพณณนา ๑

๕๐๕] เทรสกณฺเฑ ฉฐฺสงฺฆาติเสถํ สิกฺขาปทวิภงฺโก สมนฺตวิธิ ๓๓๘

สเจ สฬฺโฬ สงฺโฆ อุตฺตฺสหติ กุฏฺฐวตฺถุํ โยโตเกตุํ สฬฺเพน สงฺเขน
โยโตเกตพฺพํ ฯ โน เจ สฬฺโฬ สงฺโฆ อุตฺตฺสหติ กุฏฺฐวตฺถุํ โยโตเกตุํ
เย ตตฺถ โนนฺติ ภิกฺขุ พฺยตฺตา ปฏฺิพฺธา สํวรมฺภํ อนารมฺภํ
สปรวิกกมฺนํ อปรวิกกมฺนํ ชานิตฺุํ เตะ ยาจิตฺวา สมนฺนนิตฺพฺพา ฯ
เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว สมนฺนนิตฺพฺพา พฺยตฺเตน ภิกฺขุณา ปฏฺิพฺเถน
สงฺโฆ ณาเปตพฺโฬ สฺจฺณาตุ เม ฆนฺเต สงฺโฆ อຍိ อิตฺถนฺนาโม
ภิกฺขุ สณฺณวาจิกาย กุฏฺฐิ กตฺตุกาโม อสฺสํสามิํ อตฺตุทฺเทถฺ สํ สสงฺฆํ
กุฏฺฐวตฺถุํ โยโตเกนํ ยาจติ ฯ ยถิ สงฺฆสฺสํ ปตฺตกตฺถํ สงฺโฆ อิตฺถนฺ-
นามณฺจ อิตฺถนฺนามณฺจ ภิกฺขุ สมนฺนุเนยฺย อิตฺถนฺนามสฺสํ ภิกฺขุโน
กุฏฺฐวตฺถุํ โยโตเกตุํ ฯ เอสํ ฅตฺติ ฯ สฺจฺณาตุ เม ฆนฺเต สงฺโฆ อຍိ
อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ สณฺณวาจิกาย กุฏฺฐิ กตฺตุกาโม อสฺสํสามิํ อตฺตุทฺเทถฺ
สํ สสงฺฆํ กุฏฺฐวตฺถุํ โยโตเกนํ ยาจติ ฯ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามณฺจ อิตฺถนฺ-
นามณฺจ ภิกฺขุ สมนฺนุเนติ อิตฺถนฺนามสฺสํ ภิกฺขุโน กุฏฺฐวตฺถุํ โยโตเกตุํ ฯ
ยสฺสํยสฺมโต ฆมฺติ อิตฺถนฺนามสฺสํ ๑ อิตฺถนฺนามสฺสํ ๑ ภิกฺขุณํ
สมนฺตวิ อิตฺถนฺนามสฺสํ ภิกฺขุโน กุฏฺฐวตฺถุํ โยโตเกตุํ สํ ตฺถสฺสํ
ยสฺสํ นกฺฆมฺติ สํ ภาเสยฺย ฯ สมนฺตา สงฺเขน อิตฺถนฺนาโม ๑
อิตฺถนฺนาโม ๑ ภิกฺขุ อิตฺถนฺนามสฺสํ ภิกฺขุโน กุฏฺฐวตฺถุํ โยโตเกตุํ ฯ
ฆมฺติ สงฺฆสฺสํ คสฺมา ตฺถนฺหิ ฯ เอวเมถํ ชารยามีติ ฯ

[๕๐๕] เเทหิ สมนฺเตหิ ภิกฺขุหิ ตตฺถ กนฺตฺวา กุฏฺฐวตฺถุํ โยโตเกตพฺพํ
สํวรมฺภํ อนารมฺภํ สปรวิกกมฺนํ อปรวิกกมฺนํ ชานิตพฺพํ ฯ สเจ สํวรมฺภํ

โหติ อปรวิภังกมนิ มายิซ กัรติ วตฺตพฺโพ ๑ สฺเจ อนารมฺภํ โหติ
 สปรวิภังกมนิ สงฺฆสฺส อารโจะตพฺพํ อนารมฺภํ สปรวิภังกมนนฺติ ๑ เตน
 กุญฺญการเกน ภิกฺขุณา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา เอกัง อุตฺตราสงฺกํ กวิตฺวา
 อุตฺตมานํ ภิกฺขุณํ ปาเท วนฺทิตฺวา อุกฺกุฏิกิ นิสฺสิตฺวา อชฺชติ
 ปคฺคเหตฺวา เอวมสฺส วณฺโณโย อหิ ฆนฺเต สฺนฺนฺวจิกาย กุญฺญ
 กตฺตกาโม อสฺสํสามิกิ อตฺตตฺตเทสํ โสหิ ฆนฺเต สงฺฆํ กุญฺญวตฺตเทสํ
 ยาจามิติ ๑ ทฺตียมฺมึ ยาจิตฺพพา ตตฺตียมฺมึ ยาจิตฺพพา ๑ พฺยตฺเตน
 ภิกฺขุณา ปฏฺิพเตน สงฺโฆ ณาเปตพฺโพ สฺนฺนาตฺ เม ฆนฺเต สงฺโฆ
 อยิ อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ สฺนฺนฺวจิกาย กุญฺญ กตฺตกาโม อสฺสํสามิกิ
 อตฺตตฺตเทสํ โส สงฺฆํ กุญฺญวตฺตเทสํ ยาจติ ๑ ยถิ สงฺฆสฺส ปคฺคกตฺต
 สงฺโฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน กุญฺญวตฺตฺ เทเสยฺย ๑ เอสา ฃตฺติ ๑
 สฺนฺนาตฺ เม ฆนฺเต สงฺโฆ อยิ อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ สฺนฺนฺวจิกาย กุญฺญ
 กตฺตกาโม อสฺสํสามิกิ อตฺตตฺตเทสํ โส สงฺฆํ กุญฺญวตฺตเทสํ ยาจติ ๑
 สงฺโฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน กุญฺญวตฺตฺ เทเสติ ๑ ยสฺสํยสฺมโต
 ฆมฺติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน กุญฺญวตฺตสฺส เทสฺนา โส ตฺตฺนฺหสฺส
 ยสฺสํ นกฺขมฺติ โส ภาเสยฺย ๑ เทสํคํ สงฺฆเณ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน
 กุญฺญวตฺตฺ ๑ ฆมฺติ สงฺฆสฺส ตสฺมา ตฺตฺนฺหิ ๑ เอเวมตํ ฆารยามิติ ๑

[๕๐๖] สํวรมฺภํ นาม กิมีตฺติกานํ วา อาสโย โหติ อุปฺจิกานํ
 วา อาสโย โหติ อุนฺทฺรานํ วา อาสโย โหติ อหฺนํ วา อาสโย
 โหติ วิจฺฉิกานํ วา อาสโย โหติ สฺตปฺทินํ วา อาสโย โหติ

๕๓๐] เทรตถกณฺเฑ ฌฏฺจํสงฺฆาภิเสถํ ปทภาชนํ ยํ อปฺริกกมฺภาติ ๓๔๓

หตฺถํ ภา อาสโย โหติ อสฺถานํ ภา อาสโย โหติ สฺหานํ
ภา อาสโย โหติ พุยกฺขานํ ภา อาสโย โหติ ทิปฺนํ ภา อาสโย
โหติ อจฺจนํ ภา อาสโย โหติ ตฺรจฺจนํ ภา อาสโย โหติ เยถํ
เกสฺสจฺฉิ ตฺรจฺจนาคคานํ ภา ปาณานํ อาสโย โหติ ปุพฺพพณฺณนิสฺสํ
ภา โหติ อปฺรณฺณนิสฺสํ ภา โหติ อพฺภากฺขาตนิสฺสํ ภา โหติ
อาฆาตนิสฺสํ ภา โหติ สฺถานนิสฺสํ ภา โหติ อญฺยานนิสฺสํ ภา โหติ
ราชวตฺถุณนิสฺสํ ภา โหติ หตฺถิสฺถานนิสฺสํ ภา โหติ อสฺสสฺถานนิสฺสํ
ภา โหติ พนฺธุนาकारนิสฺสํ ภา โหติ ปานาकारนิสฺสํ ภา โหติ
สุนนิสฺสํ ภา โหติ รจฺจนนิสฺสํ ภา โหติ จจฺจฺรนิสฺสํ ภา โหติ
สฺถานนิสฺสํ ภา โหติ สฺสฺรณนิสฺสํ ภา โหติ เอตํ สํวรมํ นาม ฯ

[๕๓๑] อปฺริกกมฺ นาม น สกฺกา โหติ ยถายตฺเตน สกฺเชน
อนฺุปรินฺคํ สมนฺุตา นิสฺเสถิยา อนฺุปรินฺคํ เอตํ อปฺริกกมฺ นาม ฯ

[๕๓๒] อนารมฺภํ นาม น กิปีถฺติกาณํ ภา อาสโย โหติ น
อฺุปรินฺคํ ภา อาสโย โหติ น อฺุนฺุทฺรานํ ภา อาสโย โหติ น
อหฺนํ ภา อาสโย โหติ น วิจฺฉิกานํ ภา อาสโย โหติ น
สฺตปทฺนํ ภา อาสโย โหติ ฯเปฯ น สฺสฺรณนิสฺสํ ภา โหติ
เอตํ อนารมฺภํ นาม ฯ

[๕๓๓] สปฺริกกมฺ นาม สกฺกา โหติ ยถายตฺเตน สกฺเชน
อนฺุปรินฺคํ สมนฺุตา นิสฺเสถิยา อนฺุปรินฺคํ เอตํ สปฺริกกมฺ นาม ฯ

[๕๓๔] สบฺบญฺจาจิกา นาม สยํ ยาจิตฺวา ปุริสฺสํ ปุริสฺสฺตฺถกฺวปฺ

ว เปว นิชาทหนี่ วั กุฎฺฐี นาม อุตฺตติตฺตา วา โหติ อวตฺติตฺตา วา
 อุตฺตติตฺตาวตฺติตฺตา วา วั การเรชฺชยติ กโรติ วา การราเปติ วา วั
 ภิกฺขุ วา อนภิเนชฺชย วตฺต
 ฃตฺต
 วิตฺต
 การราเปติ วา ปโยเคี ทุคฺคญฺ วั เอกมฺปิณฺฑนํ อนาคเต อวปตฺติ
 ฤตฺต
 ฤตฺต
 ฤตฺต
 ฤตฺต
 ฤตฺต
 ฤตฺต
 ฤตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต
 ฤตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต
 ฤตฺตฺตฺต
 ฤตฺต
 ฤต
 ฤ

[๕๑๑] ภิกฺขุ กุฎฺฐี กโรติ อเทสิตวตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต
 อวปตฺติ ฃฏฺฐาภิเสสฺเสน ทฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต
 ฤตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต
 ฤตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต
 ฤตฺต
 ฤต
 ฤ

๑ ย. ม. โปตุลเกสุ อธิ อามเณจํทิตํ กตํ วั

๕๑๓] เทรตถกณฺเฑ ญฺจสงฺฆาติเสถสฺส ปทภาชนฺยํ ปมาณาติกฺกนฺตา ๓๔๓

[๕๑๒] ภิกฺขุ ญฺหิ กโรติ ปมาณาติกฺกนฺตํ สํวรมฺภํ อปฺริกฺกมณํ
อาปคฺติ สงฺฆาติเสถเสน ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏานํ ๑ ภิกฺขุ ญฺหิ กโรติ ปมาณา-
ติกฺกนฺตํ สํวรมฺภํ สํปริกฺกมณํ อาปคฺติ สงฺฆาติเสถเสน ทฺกฺกฏสฺส ๑
ภิกฺขุ ญฺหิ กโรติ ปมาณาติกฺกนฺตํ อนารมฺภํ อปฺริกฺกมณํ อาปคฺติ
สงฺฆาติเสถเสน ทฺกฺกฏสฺส ๑ ภิกฺขุ ญฺหิ กโรติ ปมาณาติกฺกนฺตํ
อนารมฺภํ สํปริกฺกมณํ อาปคฺติ สงฺฆาติเสถสฺส ๑ ภิกฺขุ ญฺหิ กโรติ
ปมาณิกํ สํวรมฺภํ อปฺริกฺกมณํ อาปคฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏานํ ๑ ภิกฺขุ ญฺหิ
กโรติ ปมาณิกํ สํวรมฺภํ สํปริกฺกมณํ อาปคฺติ ทฺกฺกฏสฺส ๑ ภิกฺขุ
ญฺหิ กโรติ ปมาณิกํ อนารมฺภํ อปฺริกฺกมณํ อาปคฺติ ทฺกฺกฏสฺส ๑
ภิกฺขุ ญฺหิ กโรติ ปมาณิกํ อนารมฺภํ สํปริกฺกมณํ อนาปคฺติ ๑

[๕๑๓] ภิกฺขุ ญฺหิ กโรติ อเทสิตฺวตฺตํ ปมาณาติกฺกนฺตํ สํวรมฺภํ
อปฺริกฺกมณํ อาปคฺติ ทฺวินฺนํ สงฺฆาติเสถเสน ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏานํ ๑
ภิกฺขุ ญฺหิ กโรติ อเทสิตฺวตฺตํ ปมาณาติกฺกนฺตํ สํวรมฺภํ สํปริกฺกมณํ
อาปคฺติ ทฺวินฺนํ สงฺฆาติเสถเสน ทฺกฺกฏสฺส ๑ ภิกฺขุ ญฺหิ กโรติ
อเทสิตฺวตฺตํ ปมาณาติกฺกนฺตํ อนารมฺภํ อปฺริกฺกมณํ อาปคฺติ ทฺวินฺนํ
สงฺฆาติเสถเสน ทฺกฺกฏสฺส ๑ ภิกฺขุ ญฺหิ กโรติ อเทสิตฺวตฺตํ ปมาณา-
ติกฺกนฺตํ อนารมฺภํ สํปริกฺกมณํ อาปคฺติ ทฺวินฺนํ สงฺฆาติเสถสํ ๑

๑ อาปคฺติ ทฺวินฺนํ สงฺฆาติเสถเสน ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏานนฺติ อาทิสุ จ
ทฺวํหิ สงฺฆาติเสถเสหิ สฺทฺหิ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏานนฺติอาทินา นเยน อคฺโค
เวทิตฺพฺโพติ ตฺพฺพณฺณนา ๑

[๕๑๔] ภิกขุ กุฎี กโรติ เทสิตวตฺตฤกํ ปมาณิกํ สํวรมุํ
 อปฺริกฺกมณํ อวปฺตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฺกฺกานํ ๑ ภิกขุ กุฎี กโรติ
 เทสิตวตฺตฤกํ ปมาณิกํ สํวรมุํ สฺปฺริกฺกมณํ อวปฺตฺติ ทฺกฺกฺกฺกฺกํ ๑
 ภิกขุ กุฎี กโรติ เทสิตวตฺตฤกํ ปมาณิกํ อนวรมุํ อปฺริกฺกมณํ
 อวปฺตฺติ ทฺกฺกฺกฺกฺกํ ๑ ภิกขุ กุฎี กโรติ เทสิตวตฺตฤกํ ปมาณิกํ
 อนวรมุํ สฺปฺริกฺกมณํ อนวปฺตฺติ ๑

[๕๑๕] ภิกขุ สฺมาทิสฺสฺติ กุฎี เม กโรถาติ ๑ คฺสฺสํ กุฎี
 กโรนฺติ อเทสิตวตฺตฤกํ สํวรมุํ อปฺริกฺกมณํ อวปฺตฺติ สํวธาติเสฺเสณ
 ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฺกฺกานํ ๑ เป ๑ สํวรมุํ สฺปฺริกฺกมณํ อวปฺตฺติ สํวธาติเสฺเสณ
 ทฺกฺกฺกฺกฺกํ ๑ เป ๑ อนวรมุํ อปฺริกฺกมณํ อวปฺตฺติ สํวธาติเสฺเสณ
 ทฺกฺกฺกฺกฺกํ ๑ เป ๑ อนวรมุํ สฺปฺริกฺกมณํ อวปฺตฺติ สํวธาติเสฺเสสฺสํ ๑
 ภิกขุ สฺมาทิสฺสฺติ กุฎี เม กโรถาติ ๑ คฺสฺสํ กุฎี กโรนฺติ เทสิต-
 วตฺตฤกํ สํวรมุํ อปฺริกฺกมณํ อวปฺตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฺกฺกานํ ๑ เป ๑
 สํวรมุํ สฺปฺริกฺกมณํ อวปฺตฺติ ทฺกฺกฺกฺกฺกํ ๑ เป ๑ อนวรมุํ อปฺริกฺกมณํ
 อวปฺตฺติ ทฺกฺกฺกฺกฺกํ ๑ เป ๑ อนวรมุํ สฺปฺริกฺกมณํ อนวปฺตฺติ ๑
 ภิกขุ สฺมาทิสฺสฺติ กุฎี เม กโรถาติ ๑ คฺสฺสํ กุฎี กโรนฺติ
 ปมาณาติกฺกนฺตํ สํวรมุํ อปฺริกฺกมณํ อวปฺตฺติ สํวธาติเสฺเสณ ทฺวินฺนํ
 ทฺกฺกฺกฺกานํ ๑ เป ๑ สํวรมุํ สฺปฺริกฺกมณํ อวปฺตฺติ สํวธาติเสฺเสณ
 ทฺกฺกฺกฺกฺกํ ๑ เป ๑ อนวรมุํ อปฺริกฺกมณํ อวปฺตฺติ สํวธาติเสฺเสณ
 ทฺกฺกฺกฺกฺกํ ๑ เป ๑ อนวรมุํ สฺปฺริกฺกมณํ อวปฺตฺติ สํวธาติเสฺเสสฺสํ ๑

๕๑๖] เทรสถกณฺเฑ ฏฺฐจฺสงฺฆาทิเสสํ ปทภาชนํยํ เทสิตฺวตฺตฤกา ๓๕๕

ภิกฺขุ สฺมาทิสฺสตี ฏฺฐํ เม กโรถาติ ๑ ตฺสฺส ฏฺฐํ กโรนฺหติ ปมาณิกํ
สํวรมฺภํ อปฺริกฺกมณํ อวปฺตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏฺฐานํ ๑ เป ๑ สํวรมฺภํ
สฺปริกฺกมณํ อวปฺตฺติ ทฺกฺกฏฺฐสฺส ๑ เป ๑ อนารมฺภํ อปฺริกฺกมณํ
อวปฺตฺติ ทฺกฺกฏฺฐสฺส ๑ เป ๑ อนารมฺภํ สฺปริกฺกมณํ อนวปฺตฺติ ๑
ภิกฺขุ สฺมาทิสฺสตี ฏฺฐํ เม กโรถาติ ๑ ตฺสฺส ฏฺฐํ กโรนฺหติ อเทสิตฺว
ตฺตฤกํ ปมาณาติกฺกนฺหติ สํวรมฺภํ อปฺริกฺกมณํ อวปฺตฺติ ทฺวินฺนํ
สงฺฆาทิเสสํ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏฺฐานํ ๑ เป ๑ สํวรมฺภํ สฺปริกฺกมณํ อวปฺตฺติ
ทฺวินฺนํ สงฺฆาทิเสสํ ทฺกฺกฏฺฐสฺส ๑ เป ๑ อนารมฺภํ อปฺริกฺกมณํ
อวปฺตฺติ ทฺวินฺนํ สงฺฆาทิเสสํ ทฺกฺกฏฺฐสฺส ๑ เป ๑ อนารมฺภํ สฺปริกฺกมณํ
อวปฺตฺติ ทฺวินฺนํ สงฺฆาทิเสสํ ๑ ภิกฺขุ สฺมาทิสฺสตี ฏฺฐํ เม กโรถาติ ๑
ตฺสฺส ฏฺฐํ กโรนฺหติ เทสิตฺวตฺตฤกํ ปมาณิกํ สํวรมฺภํ อปฺริกฺกมณํ
อวปฺตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏฺฐานํ ๑ เป ๑ สํวรมฺภํ สฺปริกฺกมณํ อวปฺตฺติ
ทฺกฺกฏฺฐสฺส ๑ เป ๑ อนารมฺภํ อปฺริกฺกมณํ อวปฺตฺติ ทฺกฺกฏฺฐสฺส
๑ เป ๑ อนารมฺภํ สฺปริกฺกมณํ อนวปฺตฺติ ๑

[๕๑๖] ภิกฺขุ สฺมาทิสฺสิตฺวา ปกฺกมฺตี ฏฺฐํ เม กโรถาติ น
๑ สฺมาทิสฺสตี เทสิตฺวตฺตฤกา ๑ โหตุ อนารมฺภภา ๑ สฺปริกฺกมณา
จาติ ๑ ตฺสฺส ฏฺฐํ กโรนฺหติ อเทสิตฺวตฺตฤกํ สํวรมฺภํ อปฺริกฺกมณํ
อวปฺตฺติ สงฺฆาทิเสสํ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏฺฐานํ ๑ เป ๑ สํวรมฺภํ สฺปริกฺกมณํ
อวปฺตฺติ สงฺฆาทิเสสํ ทฺกฺกฏฺฐสฺส ๑ เป ๑ อนารมฺภํ อปฺริกฺกมณํ
อวปฺตฺติ สงฺฆาทิเสสํ ทฺกฺกฏฺฐสฺส ๑ เป ๑ อนารมฺภํ สฺปริกฺกมณํ

อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺสฺ ๑ ภิกฺขุ สงฺฆาติสฺสฺตฺวา ปภุจฺมตฺติ กุญฺ्ฉิ เม
 กโรถาติ น ๑ สงฺฆาติสฺสฺติ เทสฺสฺตฺวตฺตฺตฺกา ๑ โหตุ อนารมฺภา ๑
 สฺปฺริกฺกมฺนา จาติ ๑ ตสฺสฺสฺ กุญฺ्ฉิ กโรนฺติ เทสฺสฺตฺวตฺตฺกํ สํารมฺภํ
 อปฺริกฺกมฺนํ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฺกฺขานํ ๑เป ๑ สํารมฺภํ สฺปฺริกฺกมฺนํ
 อาปตฺติ ทฺกฺกฺกฺขสฺสฺสฺ ๑เป ๑ อนารมฺภํ อปฺริกฺกมฺนํ อาปตฺติ ทฺกฺกฺกฺขสฺสฺสฺ
 ๑ เป ๑ อนารมฺภํ สฺปฺริกฺกมฺนํ อนาปตฺติ ๑ ภิกฺขุ สงฺฆาติสฺสฺตฺวา
 ปภุจฺมตฺติ กุญฺ्ฉิ เม กโรถาติ น ๑ สงฺฆาติสฺสฺติ ปฺมาณิกา ๑ โหตุ
 อนารมฺภา ๑ สฺปฺริกฺกมฺนา จาติ ๑ ตสฺสฺสฺ กุญฺ्ฉิ กโรนฺติ ปฺมาณา-
 ติกฺกนฺตุํ สํารมฺภํ อปฺริกฺกมฺนํ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺนํ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฺกฺขานํ
 ๑ เป ๑ สํารมฺภํ สฺปฺริกฺกมฺนํ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺนํ ทฺกฺกฺกฺขสฺสฺสฺ
 ๑ เป ๑ อนารมฺภํ อปฺริกฺกมฺนํ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺนํ ทฺกฺกฺกฺขสฺสฺสฺ
 ๑ เป ๑ อนารมฺภํ สฺปฺริกฺกมฺนํ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺสฺ ๑ ภิกฺขุ
 สงฺฆาติสฺสฺตฺวา ปภุจฺมตฺติ กุญฺ्ฉิ เม กโรถาติ น ๑ สงฺฆาติสฺสฺติ ปฺมาณิกา
 ๑ โหตุ อนารมฺภา ๑ สฺปฺริกฺกมฺนา จาติ ๑ ตสฺสฺสฺ กุญฺ्ฉิ กโรนฺติ
 ปฺมาณิกํ สํารมฺภํ อปฺริกฺกมฺนํ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฺกฺขานํ ๑เป ๑
 สํารมฺภํ สฺปฺริกฺกมฺนํ อาปตฺติ ทฺกฺกฺกฺขสฺสฺสฺ ๑เป ๑ อนารมฺภํ อปฺริกฺกมฺนํ
 อาปตฺติ ทฺกฺกฺกฺขสฺสฺสฺ ๑ เป ๑ อนารมฺภํ สฺปฺริกฺกมฺนํ อนาปตฺติ ๑
 ภิกฺขุ สงฺฆาติสฺสฺตฺวา ปภุจฺมตฺติ กุญฺ्ฉิ เม กโรถาติ น ๑ สงฺฆาติสฺสฺติ
 เทสฺสฺตฺวตฺตฺกํ ๑ โหตุ ปฺมาณิกา ๑ อนารมฺภา ๑ สฺปฺริกฺกมฺนา
 จาติ ๑ ตสฺสฺสฺ กุญฺ्ฉิ กโรนฺติ อเทสฺสฺตฺวตฺตฺกํ ปฺมาณาติกฺกนฺตุํ สํารมฺภํ

๕๑๗] เทรตถกณฺเฑ ฏฐฬสงฺฆมาทิสฬสํ ปทภาชนันนํ เทสิตวตฺตฎกา ๑๕๗

อปรวิภุมณํ อापตฺติ ทฺวินฺนํ สงฺฆมาทิสฬเสนํ ทฺวินฺนํ ทฺกฏฏานํ ๑ เป ๑
สํวรมฺภํ สปรวิภุมณํ อापตฺติ ทฺวินฺนํ สงฺฆมาทิสฬเสนํ ทฺกฏฏสฺสํ ๑ เป ๑
อนารมฺภํ อปรวิภุมณํ อापตฺติ ทฺวินฺนํ สงฺฆมาทิสฬเสนํ ทฺกฏฏสฺสํ
๑ เป ๑ อนารมฺภํ สปรวิภุมณํ อापตฺติ ทฺวินฺนํ สงฺฆมาทิสฬเสนํ ๑
ภิกฺขุ สฺมาทิสฺสิตฺวา ปกฺกมตฺติ ฏฺฐิ เม กโรถาติ น ๑ สฺมาทิสฺติ
เทสิตวตฺตฎกา ๑ โหตุ ปมาณิกา ๑ อนารมฺภภา ๑ สปรวิภุมณา
จาทิ ๑ ตสฺส ฏฺฐิ กโรนฺนติ เทสิตวตฺตฎกํ ปมาณิกํ สํวรมฺภํ
อปรวิภุมณํ อापตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฏฏานํ ๑ เป ๑ สํวรมฺภํ สปรวิภุมณํ
อापตฺติ ทฺกฏฏสฺสํ ๑ เป ๑ อนารมฺภํ อปรวิภุมณํ อापตฺติ ทฺกฏฏสฺสํ
๑ เป ๑ อนารมฺภํ สปรวิภุมณํ อนापตฺติ ๑

[๕๑๗] ภิกฺขุ สฺมาทิสฺสิตฺวา ปกฺกมตฺติ ฏฺฐิ เม กโรถาติ สฺมาทิสฺติ
๑ เทสิตวตฺตฎกา ๑ โหตุ อนารมฺภภา ๑ สปรวิภุมณา จาทิ ๑ ตสฺส
ฏฺฐิ กโรนฺนติ อเทสิตวตฺตฎกํ สํวรมฺภํ อปรวิภุมณํ ๑ โส สฺนนาติ
ฏฺฐิ กิร เม กยิรติ อเทสิตวตฺตฎกา สํวรมฺภภา อปรวิภุมณาติ ๑
เตน ภิกฺขุณา สํวรมฺ ภวา คนฺตพฺพํ ทฺโต วา ปาเหตุพฺโพ เทสิต-
วตฺตฎกา ๑ โหตุ อนารมฺภภา ๑ สปรวิภุมณา จาทิ ๑ โน เจ
สํวรมฺ ภวา คจฺเจนฺย ทฺตํ วา ปหิเณนฺย อापตฺติ ทฺกฏฏสฺสํ ๑
ภิกฺขุ สฺมาทิสฺสิตฺวา ปกฺกมตฺติ ฏฺฐิ เม กโรถาติ สฺมาทิสฺติ ๑
เทสิตวตฺตฎกา ๑ โหตุ อนารมฺภภา ๑ สปรวิภุมณา จาทิ ๑ ตสฺส
ฏฺฐิ กโรนฺนติ อเทสิตวตฺตฎกํ สํวรมฺภํ สปรวิภุมณํ ๑ โส สฺนนาติ

กุฎี กิร เม กยิริติ อเทสิตวตฺตฤกา สํวรมุภา สंपริกฺกมณาติ ๑
 เตน ภิกฺขุณา สํมํ วา คนฺตพฺพํ ทูโต วา ปาเหตพฺโพ เทสิต-
 วตฺตฤกา ๑ โหตุ อนารมฺภา จาติ ๑ โน เจ สํมํ วา คจฺเจยฺย
 ทูตํ วา ปหิณฺเนยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ ภิกฺขุ สํมาทิสฺสิดฺวา
 ปกฺกมติ กุฎี เม กโรถาติ สํมาทิสฺสิดฺ.๑ เทสิตวตฺตฤกา ๑ โหตุ
 อนารมฺภา ๑ สंपริกฺกมณา จาติ ๑ ตสฺส กุฎี กโรนฺติ อเทสิต-
 วตฺตฤกํ อนารมฺภํ อปฺริกฺกมณํ ๑ ไส สฺสณฺาติ กุฎี กิร เม กยิริติ
 อเทสิตวตฺตฤกา อนารมฺภา อปฺริกฺกมณาติ ๑ เตน ภิกฺขุณา สํมํ
 วา คนฺตพฺพํ ทูโต วา ปาเหตพฺโพ เทสิตวตฺตฤกา ๑ โหตุ
 สंपริกฺกมณา จาติ ๑ โน เจ สํมํ วา คจฺเจยฺย ทูตํ วา
 ปหิณฺเนยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ ภิกฺขุ สํมาทิสฺสิดฺวา ปกฺกมติ กุฎี
 เม กโรถาติ สํมาทิสฺสิดฺ ๑ เทสิตวตฺตฤกา ๑ โหตุ อนารมฺภา ๑
 สंपริกฺกมณา จาติ ๑ ตสฺส กุฎี กโรนฺติ อเทสิตวตฺตฤกํ อนารมฺภํ
 สंपริกฺกมณํ ๑ ไส สฺสณฺาติ กุฎี กิร เม กยิริติ อเทสิตวตฺตฤกา
 อนารมฺภา สंपริกฺกมณาติ ๑ เตน ภิกฺขุณา สํมํ วา คนฺตพฺพํ
 ทูโต วา ปาเหตพฺโพ เทสิตวตฺตฤกา โหตุติ ๑ โน เจ สํมํ วา
 คจฺเจยฺย ทูตํ วา ปหิณฺเนยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ ภิกฺขุ สํมาทิสฺสิดฺวา
 ปกฺกมติ กุฎี เม กโรถาติ สํมาทิสฺสิดฺ ๑ เทสิตวตฺตฤกา ๑ โหตุ
 อนารมฺภา ๑ สंपริกฺกมณา จาติ ๑ ตสฺส กุฎี กโรนฺติ เทสิต-
 วตฺตฤกํ สํวรมฺภํ อปฺริกฺกมณํ ๑ ไส สฺสณฺาติ กุฎี กิร เม กยิริติ

๕๓๗] เทรตถกณฺฑชฏฺฐสํวาทิเสถสํปทภาชนียํ สํวรมฺภาปรีกฺกมฺนา ๓๕๘

เทสํตวตฺตฺตฺตา สํวรมฺภา อปรีกฺกมฺนาติ ๑ เตน ภิกฺขุณา สํมํ วา
 คนฺตพฺพํ ทฺวโต วา ปาเหตฺตฺตฺตฺตา โอนารมฺภา จ โหตุ สंपรีกฺกมฺนา
 จาติ ๑ โน เจ สํมํ วา คจฺเจยฺย ทฺวํ วา ปหิณฺเนยฺย อาปคฺติ
 ทฺวกฺกฺกฺกฺกฺก ๑ ภิกฺขุ สํมาทิสํตฺตฺวา ปกฺกมฺติ กุญฺหิ เม กโรถาติ
 สํมาทิสํติ จ เทสํตวตฺตฺตฺตา จ โหตุ โอนารมฺภา จ สंपรีกฺกมฺนา
 จาติ ๑ ตสฺส กุญฺหิ กโรถติ เทสํตวตฺตฺตฺกํ สํวรมฺภํ สंपรีกฺกมฺนํ ๑ โส
 สฺสฺนาติ กุญฺหิ กโร เม กยริติ เทสํตวตฺตฺตฺตา สํวรมฺภา สंपรีกฺกมฺนาติ ๑
 เตน ภิกฺขุณา สํมํ วา คนฺตพฺพํ ทฺวโต วา ปาเหตฺตฺตฺตา โอนารมฺภา
 โหตุติ ๑ โน เจ สํมํ วา คจฺเจยฺย ทฺวํ วา ปหิณฺเนยฺย
 อาปคฺติ ทฺวกฺกฺกฺกฺก ๑ ภิกฺขุ สํมาทิสํตฺตฺวา ปกฺกมฺติ กุญฺหิ เม
 กโรถาติ สํมาทิสํติ จ เทสํตวตฺตฺตฺตา จ โหตุ โอนารมฺภา จ
 สंपรีกฺกมฺนา จาติ ๑ ตสฺส กุญฺหิ กโรถติ เทสํตวตฺตฺตฺกํ โอนารมฺภํ
 อปรีกฺกมฺนํ ๑ โส สฺสฺนาติ กุญฺหิ กโร เม กยริติ เทสํตวตฺตฺตฺตา
 โอนารมฺภา อปรีกฺกมฺนาติ ๑ เตน ภิกฺขุณา สํมํ วา คนฺตพฺพํ
 ทฺวโต วา ปาเหตฺตฺตฺตา สंपรีกฺกมฺนา โหตุติ ๑ โน เจ สํมํ วา
 คจฺเจยฺย ทฺวํ วา ปหิณฺเนยฺย อาปคฺติ ทฺวกฺกฺกฺก ๑ ภิกฺขุ
 สํมาทิสํตฺตฺวา ปกฺกมฺติ กุญฺหิ เม กโรถาติ สํมาทิสํติ จ เทสํ-
 ตวตฺตฺตฺตา จ โหตุ โอนารมฺภา จ สंपรีกฺกมฺนา จาติ ๑ ตสฺส กุญฺหิ
 กโรถติ เทสํตวตฺตฺตฺกํ โอนารมฺภํ สंपรีกฺกมฺนํ อนาปคฺติ ๑

[๕๓๗] ภิกฺขุ สํมาทิสํตฺตฺวา ปกฺกมฺติ กุญฺหิ เม กโรถาติ สํมาทิสํติ

๑ ปมาณิกา ๑ โหตุ อนารมฺภา ๑ สปริกฺกมฺนา จาติ ๑ ตสฺส
 กุฏฺฐิ กโรนฺติ ปมาณาติกฺกนฺตํ สรามฺภํ อปริกฺกมฺนํ ๑ โส สฺสูนาติ
 กุฏฺฐิ กิร เม กยิริติ ปมาณาติกฺกนฺตา สรามฺภา อปริกฺกมฺนาติ ๑
 เตน ภิกฺขุณา สํมํ วา คนฺตพฺพํ ทฺวโค วา ปาเหตฺพฺโพ ปมาณิกา ๑
 โหตุ อนารมฺภา ๑ สปริกฺกมฺนา จาติ ๑ เป ๑ ปมาณิกา ๑ โหตุ
 อนารมฺภา จาติ ๑ เป ๑ ปมาณิกา ๑ โหตุ สปริกฺกมฺนา จาติ ๑ เป ๑
 ปมาณิกา โหตุติ ๑ โน เจ สํมํ วา คจฺเจยฺย ทฺวํ วา ปหิณฺเนยฺย
 อาปฺตติ ทฺวณฺนํ ๑ ภิกฺขุ-สํมาทิสฺสึวา ปกฺกมฺติ กุฏฺฐิ เม กโรถาติ
 สํมาทิสฺสึ ๑ ปมาณิกา ๑ โหตุ อนารมฺภา ๑ สปริกฺกมฺนา
 จาติ ๑ ตสฺส กุฏฺฐิ กโรนฺติ ปมาณิกํ สรามฺภํ อปริกฺกมฺนํ ๑ โส
 สฺสูนาติ กุฏฺฐิ กิร เม กยิริติ ปมาณิกา สรามฺภา อปริกฺกมฺนาติ ๑
 เตน ภิกฺขุณา สํมํ วา คนฺตพฺพํ ทฺวโค วา ปาเหตฺพฺโพ อนารมฺภา
 ๑ โหตุ สปริกฺกมฺนา จาติ ๑ เป ๑ อนารมฺภา โหตุติ ๑ เป ๑
 สปริกฺกมฺนา โหตุติ ๑ เป ๑ อนาปฺตติ ๑ ภิกฺขุ-สํมาทิสฺสึวา
 ปกฺกมฺติ กุฏฺฐิ เม กโรถาติ สํมาทิสฺสึ ๑ เทสฺสิตฺตฺตฺตฺตฺตา ๑ โหตุ
 ปมาณิกา ๑ อนารมฺภา ๑ สปริกฺกมฺนา จาติ ๑ ตสฺส กุฏฺฐิ
 กโรนฺติ อเทสฺสิตฺตฺตฺตฺตฺตํ ปมาณาติกฺกนฺตํ สรามฺภํ อปริกฺกมฺนํ ๑
 โส สฺสูนาติ กุฏฺฐิ กิร เม กยิริติ อเทสฺสิตฺตฺตฺตฺตฺตา ปมาณาติกฺกนฺตา
 สรามฺภา อปริกฺกมฺนาติ ๑ เตน ภิกฺขุณา สํมํ วา คนฺตพฺพํ ทฺวโค
 วา ปาเหตฺพฺโพ เทสฺสิตฺตฺตฺตฺตฺตา ๑ โหตุ ปมาณิกา ๑ อนารมฺภา

๕๑๘] เศรษฐกณฺเฑ ญฺชฺสงฺฆมาทิสฺสํ ปทภาชนฺธิํ อนารมฺภาทิสฺสํ ๓๕๑

๑ สปริกฺกมฺนา จาติ ๑ เป ๑ เทสฺสวตฺตฤกา ๑ โหตุ ปฺมาณิกา
๑ อนารมฺภา จาติ ๑ เป ๑ เทสฺสวตฺตฤกา ๑ โหตุ ปฺมาณิกา ๑
สปริกฺกมฺนา จาติ ๑ เป ๑ เทสฺสวตฺตฤกา ๑ โหตุ ปฺมาณิกา
จาติ ๑ โน เจ สํมํ วา คจฺเจยฺย ทฺตํ วา ปหิณฺเอยฺย อปาตฺติ
ทฺกฺกญฺจฺสํ ๑ ภิกฺขุ สฺมาทิสฺสฺวา ปกฺกมฺติ กฺุญฺญํ เม กโรถาติ
สฺมาทิสฺสํ ๑ เทสฺสวตฺตฤกา ๑ โหตุ ปฺมาณิกา ๑ อนารมฺภา ๑
สปริกฺกมฺนา จาติ ๑ ตสฺสํ กฺุญฺญํ กโรนฺติ เทสฺสวตฺตฤกํ ปฺมาณิกํ
สํรามํ อปริกฺกมฺนํ ๑ สฺสํ สฺสนาติ กฺุญฺญํ กิร เม กยริติ เทสฺสวตฺตฤกา
ปฺมาณิกา สํรามฺภา อปริกฺกมฺนาติ ๑ เตน ภิกฺขุณา สํมํ วา
คนฺตพฺพํ ทฺวโต วา ปาเหตฺพฺโพ อนารมฺภา ๑ โหตุ สปริกฺกมฺนา
จาติ ๑ เป ๑ อนารมฺภา โหตุติ ๑ เป ๑ สปริกฺกมฺนา โหตุติ
๑ เป ๑ อนาปตฺติ ๑

[๕๑๘] ภิกฺขุ สฺมาทิสฺสฺวา ปกฺกมฺติ กฺุญฺญํ เม กโรถาติ สฺมาทิสฺสํ
๑ เทสฺสวตฺตฤกา ๑ โหตุ อนารมฺภา ๑ สปริกฺกมฺนา จาติ ๑
ตสฺสํ กฺุญฺญํ กโรนฺติ อเทสฺสวตฺตฤกํ สํรามํ อปริกฺกมฺนํ อปาตฺติ
การุณานํ ตินฺณํ ทฺกฺกญฺจฺจํ ๑ เป ๑ สํรามํ สปริกฺกมฺนํ อปาตฺติ
การุณานํ ทฺจินฺนํ ทฺกฺกญฺจฺจํ ๑ เป ๑ อนารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ อปาตฺติ
การุณานํ ทฺจินฺนํ ทฺกฺกญฺจฺจํ ๑ เป ๑ อนารมฺภํ สปริกฺกมฺนํ อปาตฺติ
การุณานํ ทฺกฺกญฺจฺจํ ๑ ภิกฺขุ สฺมาทิสฺสฺวา ปกฺกมฺติ กฺุญฺญํ เม
กโรถาติ สฺมาทิสฺสํ ๑ เทสฺสวตฺตฤกา ๑ โหติ อนารมฺภา ๑

สปริกุกมณา จาติ ๗ ตสฺสํ กุญฺหิ กโรนฺติ เทสํตวตฺตํ สํวรมุํ
 อปริกุกมณํ อปฺตฺติ การุณํ ทฺวณฺณํ ทฺกุกฺฆานํ ๗ เป ๗ สํวรมุํ
 สปริกุกมณํ อปฺตฺติ การุณํ ทฺกุกฺฆสฺสํ ๗ เป ๗ อนารมุํ
 อปริกุกมณํ อปฺตฺติ การุณํ ทฺกุกฺฆสฺสํ ๗ เป ๗ อนารมุํ สปริกุกมณํ
 อนาปฺตฺติ ๗ ภิกฺขุ สํมาทิสฺสํวา ปกฺกมฺติ กุญฺหิ เม กโรถาติ
 สํมาทิสฺสํติ ๑ ปฺมาณิกา ๑ โหตุ อนารมุภา ๑ สปริกุกมณา
 จาติ ๗ ตสฺสํ กุญฺหิ กโรนฺติ ปฺมาณาติกฺกนฺตํ สํวรมุํ อปริกุกมณํ
 อปฺตฺติ การุณํ ทฺวณฺณํ ทฺกุกฺฆานํ ๗ เป ๗ สํวรมุํ สปริกุกมณํ
 อปฺตฺติ การุณํ ทฺวณฺณํ ทฺกุกฺฆานํ ๗ เป ๗ อนารมุํ อปริกุกมณํ
 อปฺตฺติ การุณํ ทฺวณฺณํ ทฺกุกฺฆานํ ๗ เป ๗ อนารมุํ สปริกุกมณํ
 อปฺตฺติ การุณํ ทฺกุกฺฆสฺสํ ๗ ภิกฺขุ สํมาทิสฺสํวา ปกฺกมฺติ กุญฺหิ
 เม กโรถาติ สํมาทิสฺสํติ ๑ ปฺมาณิกา ๑ โหตุ อนารมุภา ๑
 สปริกุกมณา จาติ ๗ ตสฺสํ กุญฺหิ กโรนฺติ ปฺมาณิกํ สํวรมุํ
 อปริกุกมณํ อปฺตฺติ การุณํ ทฺวณฺณํ ทฺกุกฺฆานํ ๗ เป ๗ สํวรมุํ
 สปริกุกมณํ อปฺตฺติ การุณํ ทฺกุกฺฆสฺสํ ๗ เป ๗ อนารมุํ
 อปริกุกมณํ อปฺตฺติ การุณํ ทฺกุกฺฆสฺสํ ๗ เป ๗ อนารมุํ
 สปริกุกมณํ อนาปฺตฺติ ๗ ภิกฺขุ สํมาทิสฺสํวา ปกฺกมฺติ กุญฺหิ เม
 กโรถาติ สํมาทิสฺสํติ ๑ เทสํตวตฺตํ ๑ โหตุ ปฺมาณิกา ๑
 อนารมุภา ๑ สปริกุกมณา จาติ ๗ ตสฺสํ กุญฺหิ กโรนฺติ อเทสํต-
 วตฺตํ ปฺมาณาติกฺกนฺตํ สํวรมุํ อปริกุกมณํ อปฺตฺติ การุณํ

๕๒๐] เทรตถณฺเฑ ฌฏฺฐังสงฆาทิเสสํ ปทภาชนํ อเทสิตวตฺตฎฺกา ๓๕๓

จตุรํ ทุกฺกฏฺหํ ๑ เป ๑ สํวรมุํ สปริกฺกมณํ อวปตฺติ การุگانํ
คิณฺณํ ทุกฺกฏฺหํ ๑ เป ๑ อนารมุํ อปริกฺกมณํ อวปตฺติ การุگانํ
คิณฺณํ ทุกฺกฏฺหํ ๑ เป ๑ อนารมุํ สปริกฺกมณํ อวปตฺติ การุگانํ
ทฺวิณํ ทุกฺกฏฺหํ ๑ ภิกฺขุ สํมาทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ กุฏฺฐิ เม กโรถาติ
สํมาทิสฺติ ๑ เทสิตวตฺตฎฺกา ๑ โหตุ ปมาณิกา ๑ อนารมุภา ๑
สปริกฺกมนา จาติ ๑ ตสฺสํ กุฏฺฐิ กโรนฺติ เทสิตวตฺตฎฺกํ ปมาณิกํ
สํวรมุํ อปริกฺกมณํ อวปตฺติ การุگانํ ทฺวิณํ ทุกฺกฏฺหํ ๑ เป ๑
สํวรมุํ สปริกฺกมณํ อวปตฺติ การุگانํ ทุกฺกฏฺสฺสํ ๑ เป ๑ อนารมุํ
อปริกฺกมณํ อวปตฺติ การุگانํ ทุกฺกฏฺสฺสํ ๑ เป ๑ อนารมุํ สปริกฺกมณํ
อวปตฺติ ๑

[๕๒๐] ภิกฺขุ สํมาทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ กุฏฺฐิ เม กโรถาติ ๑
ตสฺสํ กุฏฺฐิ กโรนฺติ อเทสิตวตฺตฎฺกํ สํวรมุํ อปริกฺกมณํ ๑ โส เจ
วิปฺปกเต อากฺขณฺติ ๑ เตน ภิกฺขุณา สํ กุฏฺฐิ อณฺณสฺสํ วา
ทาทพฺพา ภินฺทิตฺวา วา ปฺน กาทพฺพา ๑ โน เจ อณฺณสฺสํ วา
ทเทยฺย ภินฺทิตฺวา วา ปฺน กาวเรยฺย อวปตฺติ สงฺฆาทิเสสํ ทฺวิณํ
ทุกฺกฏฺหํ ๑ ภิกฺขุ สํมาทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ กุฏฺฐิ เม กโรถาติ ๑
ตสฺสํ กุฏฺฐิ กโรนฺติ อเทสิตวตฺตฎฺกํ สํวรมุํ สปริกฺกมณํ ๑ โส เจ
วิปฺปกเต อากฺขณฺติ ๑ เตน ภิกฺขุณา สํ กุฏฺฐิ อณฺณสฺสํ วา
ทาทพฺพา ภินฺทิตฺวา วา ปฺน กาทพฺพา ๑ โน เจ อณฺณสฺสํ วา
ทเทยฺย ภินฺทิตฺวา วา ปฺน กาวเรยฺย อวปตฺติ สงฺฆาทิเสสํ ทุกฺกฏฺสฺสํ

๑ เป ๑ อนารมภัง อปปริกกมณัง...อาปคฺติ สงฺฆาทีเสเสณ ทุกฺกฏฐุสฺส
 ๑ เป ๑ อนารมภัง สปริกกมณัง...อาปคฺติ สงฺฆาทีเสสฺส ๑ ภิกฺขุ
 สฺมาทีสีตฺวา ปกฺกมตฺติ กุฏฺฐิ เม กโรธาติ ๑ คฺสฺส กุฏฺฐิ กโรนฺหติ
 เทสีตฺวตฺตํ สํารมภัง อปปริกกมณัง ๑ โส เจ วิปฺปกเต อากฺขณฺติ ๑
 เตน ภิกฺขุณา สํ กุฏฺฐิ อณฺเณสฺส วา ทาทพฺพา ภินฺทิตฺวา วา
 ปฺน กาทพฺพา ๑ โน เจ อณฺเณสฺส วา ทเทยฺย ภินฺทิตฺวา
 วา ปฺน กาเรยฺย อาปคฺติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏฺฐานํ ๑ เป ๑ สํารมภัง
 สปริกกมณัง...อาปคฺติ ทุกฺกฏฐุสฺส ๑ เป ๑ อนารมภัง อปปริกกมณัง...
 อาปคฺติ ทุกฺกฏฐุสฺส ๑ เป ๑ อนารมภัง สปริกกมณัง อนาปคฺติ ๑
 ภิกฺขุ สฺมาทีสีตฺวา ปกฺกมตฺติ กุฏฺฐิ เม กโรธาติ ๑ คฺสฺส กุฏฺฐิ กโรนฺหติ
 ปมาณาติกกฺกนฺตํ สํารมภัง อปปริกกมณัง ๑ โส เจ วิปฺปกเต อากฺขณฺติ ๑
 เตน ภิกฺขุณา สํ กุฏฺฐิ อณฺเณสฺส วา ทาทพฺพา ภินฺทิตฺวา วา
 ปฺน กาทพฺพา ๑ โน เจ อณฺเณสฺส วา ทเทยฺย ภินฺทิตฺวา วา
 ปฺน กาเรยฺย อาปคฺติ สงฺฆาทีเสเสณ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏฺฐานํ ๑ เป ๑
 สํารมภัง สปริกกมณัง...อาปคฺติ สงฺฆาทีเสเสณ ทุกฺกฏฐุสฺส ๑ เป ๑
 อนารมภัง อปปริกกมณัง...อาปคฺติ สงฺฆาทีเสเสณ ทุกฺกฏฐุสฺส ๑ เป ๑
 อนารมภัง สปริกกมณัง...อาปคฺติ สงฺฆาทีเสสฺส ๑ ภิกฺขุ สฺมาทีสีตฺวา
 ปกฺกมตฺติ กุฏฺฐิ เม กโรธาติ ๑ คฺสฺส กุฏฺฐิ กโรนฺหติ ปมาณิกํ
 สํารมภัง อปปริกกมณัง ๑ โส เจ วิปฺปกเต อากฺขณฺติ ๑ เตน
 ภิกฺขุณา สํ กุฏฺฐิ อณฺเณสฺส วา ทาทพฺพา ภินฺทิตฺวา วา ปฺน

กาศพฺพา ๑ โน เจ อฉฺฉสฺสํ วา ททฺเขยฺย ภินฺทิตฺตฺวา วา ปฺนุ
 กาเรยฺย อปฺตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏฺฏานํ ๑ เป ๑ สํวรมฺภํ สํปริกฺกมฺนํ...
 อปฺตฺติ ทฺกฺกฏฺฏสฺสํ ๑ เป ๑ อนารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ... อปฺตฺติ
 ทฺกฺกฏฺฏสฺสํ ๑ เป ๑ อนารมฺภํ สํปริกฺกมฺนํ อนापฺตฺติ ๑ ภิกฺขุ
 สงฺฆาติสฺสิตฺตฺวา ปกฺกมฺติ กฺุฏฺฐิ เม กโรธาติ ๑ ตสฺสํ กฺุฏฺฐิ กโรนฺติ
 อเทสิตฺตฺวตฺตฺกํ ปมาณาติกฺกนฺตํ สํวรมฺภํ อปริกฺกมฺนํ ๑ โส เจ
 วิปฺปกเต อากฺขณฺติ ๑ เตน ภิกฺขุณา สํ กฺุฏฺฐิ อฉฺฉสฺสํ วา
 ทาศพฺพา ภินฺทิตฺตฺวา วา ปฺนุ กาศพฺพา ๑ โน เจ อฉฺฉสฺสํ วา
 ททฺเขยฺย ภินฺทิตฺตฺวา วา ปฺนุ กาเรยฺย อปฺตฺติ ทฺวินฺนํ สงฺฆาติเสถสฺน
 ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏฺฏานํ ๑ เป ๑ สํวรมฺภํ สํปริกฺกมฺนํ... อปฺตฺติ ทฺวินฺนํ
 สงฺฆาติเสถสฺน ทฺกฺกฏฺฏสฺสํ ๑ เป ๑ อนารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ... อปฺตฺติ
 ทฺวินฺนํ สงฺฆาติเสถสฺน ทฺกฺกฏฺฏสฺสํ ๑ อนารมฺภํ สํปริกฺกมฺนํ... อปฺตฺติ
 ทฺวินฺนํ สงฺฆาติเสถสํ ๑ ภิกฺขุ สงฺฆาติสฺสิตฺตฺวา ปกฺกมฺติ กฺุฏฺฐิ เม
 กโรธาติ ๑ ตสฺสํ กฺุฏฺฐิ กโรนฺติ เทสิตฺตฺวตฺตฺกํ ปมาณิกํ สํวรมฺภํ
 อปริกฺกมฺนํ ๑ โส เจ วิปฺปกเต อากฺขณฺติ ๑ เตน ภิกฺขุณา สํ
 กฺุฏฺฐิ อฉฺฉสฺสํ วา ทาศพฺพา ภินฺทิตฺตฺวา วา ปฺนุ กาศพฺพา ๑
 โน เจ อฉฺฉสฺสํ วา ททฺเขยฺย ภินฺทิตฺตฺวา วา ปฺนุ กาเรยฺย
 อปฺตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏฺฏานํ ๑ เป ๑ สํวรมฺภํ สํปริกฺกมฺนํ... อปฺตฺติ
 ทฺกฺกฏฺฏสฺสํ ๑ อนารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ... อปฺตฺติ ทฺกฺกฏฺฏสฺสํ ๑
 อนารมฺภํ สํปริกฺกมฺนํ อนापฺตฺติ ๑

[๕๒๑] อตุตนา วิปฺปกตํ อตุตนา ปริโยสาเปติ อวปฺตติ
 สํฆาติเสตฺถสํสํ ๗ อตุตนา วิปฺปกตํ ปเรหิ ปริโยสาเปติ อวปฺตติ
 สํฆาติเสตฺถสํสํ ๗ ปเรหิ วิปฺปกตํ อตุตนา ปริโยสาเปติ อวปฺตติ
 สํฆาติเสตฺถสํสํ ๗ ปเรหิ วิปฺปกตํ ปเรหิ ปริโยสาเปติ อวปฺตติ
 สํฆาติเสตฺถสํสํ ๗

[๕๒๒] อนาปฺตติ เจเน คุหาย ตินฺนุฏิกาย อณฺณส-
 สฺตฺถาย วาสํคาวํ ฐเปตฺวา สัพฺพตฺถ อนาปฺตติ อุมฺมตฺตกสฺสํ
 อาทิกมฺมิกสฺสํสํสํ ๗

ถฏฺฐสํฆาติเสตฺถํ นิฏฺฐิตํ ๗

สฤตมตฺสงฆาทีเสถ

[๕๒๓] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา โภสมุหิยํ วิหริตี
โฆสิตารามे ๑ เตน โช ปน สมเยน อายสฺมโต ฉนฺนสฺส
อุปฏฺฐาโก คหปตี อายสฺมุนฺโต ฉนฺนํ เอตทโวจ วิหารวตฺถุํ ภาเย
ชานาหิ อายสฺส วิหารํ กวราเปสฺสํมตี ๑ อถโช อายสฺมา
ฉนฺโน วิหารวตฺถุํ โสเชนโต อณฺเฏตรํ เจตियรฺกฺขํ เดทาเปสี
คามปฺฐิตํ นิคมปฺฐิตํ นครปฺฐิตํ ชนปทปฺฐิตํ ฐฏฺฐปฺฐิตํ ๑ มนุสฺสา
อุชฺฌายนฺติ ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม สมณฺา สกฺยปฺตฺติยา
เจตियรฺกฺขํ เดทาเปสฺสํนฺติ คามปฺฐิตํ นิคมปฺฐิตํ นครปฺฐิตํ ชนปทปฺฐิตํ
ฐฏฺฐปฺฐิตํ เอกินฺทฺริยํ สมณฺา สกฺยปฺตฺติยา ชฺชวํ วิเหเจนฺตตี ๑
อสฺโสสฺสํ โช ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อุชฺฌายนฺตานํ ชฺชยนฺตานํ
วิปาเจนฺตานํ ๑ เอ เต ภิกฺขุ อปฺปํจฺฉา ๑ เป ๑ เต อุชฺฌายนฺติ
ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา ฉนฺโน เจตियรฺกฺขํ
เดทาเปสฺสํตี คามปฺฐิตํ ๑ เป ๑ ฐฏฺฐปฺฐิตนฺติ ๑ อถโช เต ภิกฺขุ
ภควโต เอตมตฺถุํ อวโรเจสฺสํ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตฺถวํ ฉนฺน เจตियรฺกฺขํ
เดทาเปสฺสํตี คามปฺฐิตํ ๑ เป ๑ ฐฏฺฐปฺฐิตนฺติ ๑ สจฺจํ ภควาตี ๑
ฉิครหิ พุทฺโธ ภควา ๑ เป ๑ กถํ หิ นาม ตฺถวํ โมชปฺฐิตํ
เจตियรฺกฺขํ เดทาเปสฺสํตี คามปฺฐิตํ นิคมปฺฐิตํ นครปฺฐิตํ ชนปทปฺฐิตํ
ฐฏฺฐปฺฐิตํ ชฺชวสฺสณฺิโน หิ โมชปฺฐิตํ มนุสฺสา รฺกฺขชฺชํ เนตํ

โมฆปุริส อปฺปสนฺนํ ภา ปสาทาย ๑ เป ๑ เขวณฺจ ปน ภิกฺขเว
 อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกัเสยฺยถ มหฺตถกํ ปน ภิกฺขุณา วิหารํ การยมาเนน
 สฺสํสามิกํ อตฺตคฺคฺทเทสํ ภิกฺขุ อภินตพฺพา วตฺถุเทสฺนายน เตหิ ภิกฺขุหิ
 วตฺถุ เทเสตพฺพํ อนารมฺภํ สปริกฺกมํ สํวรมฺเภา เจ ภิกฺขุ วตฺถุสฺมิมิ
 อปริกฺกมเน มหฺตถกํ วิหารํ การเยยฺย ภิกฺขุ ภา อนภินเยยฺย วตฺถุ-
 เทสฺนายน สงฺฆาติเสสฺสตี ๑

[๕๒๔] มหฺตถโก นาม วิหารโ สฺสํสามิกโ วุจฺจตี ๑ วิหารโ
 นาม อุตฺตติโต ภา โหตี อวตฺติโต ภา อุตฺตติตาวตฺติโต ภา ๑
 การยมาเนนาตี กโรนฺโต ภา การาเปนฺโต ภา ๑ สฺสํสามิกนฺตี
 อณฺโวย โกจี สามิกโ โหตี อิตฺถิ ภา ปุริส ภา คหฺนุไซ ภา
 ปพฺพชฺชิต ภา ๑ อตฺตคฺคฺทเทสฺนตี อตฺตโน อตฺถาย ๑

[๕๒๕] ภิกฺขุ อภินตพฺพา วตฺถุเทสฺนายนตี เตน วิหารการณ
 ภิกฺขุณา วิหารวตฺถุ โสเชตฺวา สงฺฆมิ อปฺปสงฺกमितฺวา เอกัง อุตฺตราสงฺก
 กวิตฺวา วุฑฺฒานํ ภิกฺขุณํ ปาเท วนฺทิตฺวา อุกฺกฏิกํ นิสฺสิตฺวา
 อณฺชตี ปคฺคเหตฺวา เขวมสฺส วจฺนีโย อหิ ภาเน มหฺตถกํ วิหารํ
 กตฺตกาโม สฺสํสามิกํ อตฺตคฺคฺทเทสํ โสหิ ภาเน สงฺฆมิ วิหารวตฺถุ-
 โยโตถนํ ยาจามตี ๑ ทฺขิตฺยมฺมึ ยาจิตฺพพา ตคฺขิตฺยมฺมึ ยาจิตฺพพา ๑
 สเจ สพฺโพ สงฺโฆ อุตฺตสฺหตี วิหารวตฺถุ โยโตเกตุํ สพฺเพน สงฺเขน
 โยโตเกตพฺพํ ๑ โน เจ สพฺโพ สงฺโฆ อุตฺตสฺหตี วิหารวตฺถุ โยโตเกตุํ
 เย ตตฺถ โหนฺตี ภิกฺขุ พฺยตฺตา ปฏฺิพฺธา สํวรมฺภํ อนารมฺภํ

๕๒๖] เศรส์กณฺเฑ สัตฺตมสังฆาทีเสถ์ สิกฺขาปทวิภงฺโก สัมมตฺติวชิ ๓๕๘

สปรักกมน์ อปรักกมน์ ชานิกฺ์ เตะ ยาจิตฺวา สัมมณฺนิตฺตพฺพา ฯ
เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว สัมมณฺนิตฺตพฺพา ฯ พฺยตฺเตน ภิกฺขุณา ปฏฺิพฺเจน
สงฺโฆ ณาเปตฺตพฺโห สฺสุณาตฺตฺ เม ภนฺเต สงฺโฆ อญฺ์ อิตฺตฺนุณาโม
ภิกฺขุ มหตฺตกํ วิหารํ กตฺตฺกาโม สฺสํสํมิกํ อตฺตฺตฺเทถ์ โส สงฺฆํ
วิหารวตฺตฺอุโธถกนํ ยาจติ ฯ ยถิ สงฺฆสฺส ปตฺตกํตฺตํ สงฺโฆ อิตฺตฺนุ-
นามณฺจ อิตฺตฺนุนามณฺจ ภิกฺขุ สัมมณฺเญยฺย อิตฺตฺนุนามสฺส ภิกฺขุโน
วิหารวตฺตฺอุ โธโถเกตฺุ ฯ เอสา ฆตฺติ ฯ สฺสุณาตฺตฺ เม ภนฺเต สงฺโฆ
อญฺ์ อิตฺตฺนุณาโม ภิกฺขุ มหตฺตกํ วิหารํ กตฺตฺกาโม สฺสํสํมิกํ
อตฺตฺตฺเทถ์ โส สงฺฆํ วิหารวตฺตฺอุโธถกนํ ยาจติ ฯ สงฺโฆ อิตฺตฺนุ-
นามณฺจ อิตฺตฺนุนามณฺจ ภิกฺขุ สัมมณฺนิตฺติ อิตฺตฺนุนามสฺส ภิกฺขุโน
วิหารวตฺตฺอุ โธโถเกตฺุ ฯ ยสฺสํยสฺมโต ฆมตฺติ อิตฺตฺนุนามสฺส จ
อิตฺตฺนุนามสฺส จ ภิกฺขุณฺ์ สัมมตฺติ อิตฺตฺนุนามสฺส ภิกฺขุโน วิหารวตฺตฺอุ
โธโถเกตฺุ โส ตฺตฺนุหสฺสํ ยสฺสํ นกฺฆมตฺติ โส ภาเสยฺย ฯ สัมมตา
สงฺเขน อิตฺตฺนุณาโม จ อิตฺตฺนุณาโม จ ภิกฺขุ อิตฺตฺนุนามสฺส ภิกฺขุโน
วิหารวตฺตฺอุ โธโถเกตฺุ ฯ ฆมตฺติ สงฺฆสฺสํ ตสฺมา ตฺตฺนุหํ ฯ เอวเมตฺ์
ชารยํตฺติ ฯ

[๕๒๖] เตะหิ สัมมเตหิ ภิกฺขุหิ คตฺถ คนฺตฺวา วิหารวตฺตฺอุ โธโถเก-
ตฺตพฺพํ ฯ สํารมฺภํ อนารมฺภํ สปรักกมน์ อปรักกมน์ ชานิตฺตพฺพํ ฯ
สเจ สํารมฺภํ โหตฺติ อปรักกมน์ มายิซ กวีตฺติ วตฺตฺตพฺโห ฯ
สเจ อนารมฺภํ โหตฺติ สปรักกมน์ สงฺฆสฺสํ อวิโรเจตฺตพฺพํ อนารมฺภํ

สปริกุกมนนุติ ฯ เตน วิหารการเกน ภิกขุณา สงฺฆํ อุปสงฺกมิคฺวา
 เขกัถิ อุตฺตฺราสังคิ กิริคฺวา อุกฺกฺขมานิ ภิกขุณฺโฬ ปาเท วนฺทิตฺวา อุกฺกฺขิกิ
 นิสฺสิตฺวา อณฺชถิ ปคฺคฺเคตฺวา เอวมฺสฺส วณฺโณโย อหิ ฆนฺเต
 มหฺลตถิ วิหาริ กตฺตฺกาโม สฺสํสามิกิ อตฺตฺตฺเทถฺสํ โสหิ ฆนฺเต
 สงฺฆํ วิหารวตฺตฺเทถฺสนิ ยาจามิติ ฯ ทฺตฺยมฺปิ ยาจิตฺพฺพา ตฺตฺยมฺปิ
 ยาจิตฺพฺพา ฯ พฺยตฺเตน ภิกขุณา ปฏฺิพฺเตน สงฺโฆ ฃาเปตฺพฺโพ
 สฺฏฺณาคฺ เม ฆนฺเต สงฺโฆ อยิ อิตฺถนฺนาโม ภิกขุ มหฺลตถิ วิหาริ
 กตฺตฺกาโม สฺสํสามิกิ อตฺตฺตฺเทถฺสํ โส สงฺฆํ วิหารวตฺตฺเทถฺสนิ ยาจติ ฯ
 ยถิ สงฺฆสฺสํ ปคฺคฺกตฺถิ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามสฺสํ ภิกขุโน วิหารวตฺตฺ
 เทเสยฺย ฯ เอสํ ฃตฺติ ฯ สฺฏฺณาคฺ เม ฆนฺเต สงฺโฆ อยิ อิตฺถนฺนาโม
 ภิกขุ มหฺลตถิ วิหาริ กตฺตฺกาโม สฺสํสามิกิ อตฺตฺตฺเทถฺสํ โส สงฺฆํ
 ฆนฺเตวตฺตฺเทถฺสนิ ยาจติ ฯ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามสฺสํ ภิกขุโน วิหารวตฺตฺ
 เทเสติ ฯ ยสฺสํยสฺมโต ฃมติ อิตฺถนฺนามสฺสํ ภิกขุโน วิหารวตฺตฺ
 เทสนา โส ตฺถนฺสฺสํ ยสฺสํ นกฺฃมติ โส ฆาเสยฺย ฯ เทเสติ
 สงฺฆเณ อิตฺถนฺนามสฺสํ ภิกขุโน วิหารวตฺตฺ ฯ ฃมติ สงฺฆสฺสํ ตฺถมา
 ตฺถนฺหิ ฯ เอวเมตฺ ฆารยามิติ ฯ

[๕๒๗] สํวรมฺภิ นาม กิมีตฺถิกานํ วา ฆาสโย โหติ อฺปฺจิกานํ
 วา ฆาสโย โหติ อฺนฺทฺรานํ วา ฆาสโย โหติ อหิณํ วา ฆาสโย โหติ
 วิจฺฉิกานํ วา ฆาสโย โหติ สฺตปฺถนํ วา ฆาสโย โหติ หตฺถนํ
 วา ฆาสโย โหติ อสฺสํนํ วา ฆาสโย โหติ พฺยคฺขมานํ วา

๕๓๓] เทรตถกณฺเฑ สตุตฺตมสงฺฆาทีเสถสํ สิกฺขาปทวิภงฺโก อปรินฺทกมฺหาที ๓๖๓

อาสโย โหติ ที่ปฺนํ วา อาสโย โหติ อจฺจนํ วา อาสโย
โหติ ตฺรจฺจนํ วา อาสโย โหติ เยสํ เกสญฺจิ ติวฺรจฺจนาคตาณํ
วา ปาณาณํ อาสโย โหติ ปุพฺพณฺณนิสฺสํติ วา โหติ อปรณฺณ-
นิสฺสํติ วา โหติ อพฺภาวตานิสฺสํติ วา โหติ อาฆาตนิสฺสํติ วา
โหติ สุสํถานิสฺสํติ วา โหติ อุตฺตยานนิสฺสํติ วา โหติ ราชวตฺตนิสฺสํติ
วา โหติ หตฺถนิสฺสํติ วา โหติ อสฺสํตานิสฺสํติ วา โหติ
พฺนฺชนาकारนิสฺสํติ วา โหติ ปานาकारนิสฺสํติ วา โหติ สุนฺนิสฺสํติ
วา โหติ รจฺจนานิสฺสํติ วา โหติ จจฺจวนนิสฺสํติ วา โหติ สฺถานนิสฺสํติ
วา โหติ สํสํรณนิสฺสํติ วา โหติ เอตํ สํวรมฺภํ นาม ฯ

[๕๒๘] อปรินฺทกมฺหํ นาม น สกฺกา โหติ ยถายุตฺเตน สกฺเขน
อนฺุปรินฺทกํ สมนฺุตา นิสฺสํเสณฺิยา อนฺุปรินฺทกํ เอตํ อปรินฺทกมฺหํ นาม ฯ

[๕๒๙] อนารมฺภํ นาม น กิปีตฺติกานํ วา อาสโย โหติ
ฯ เป ฯ น สํสํรณนิสฺสํติ วา โหติ เอตํ อนารมฺภํ นาม ฯ

[๕๓๐] สปรินฺทกมฺหํ นาม สกฺกา โหติ ยถายุตฺเตน สกฺเขน อนฺุ-
ปรินฺทกํ สมนฺุตา นิสฺสํเสณฺิยา อนฺุปรินฺทกํ เอตํ สปรินฺทกมฺหํ นาม ฯ

[๕๓๑] มหตฺตโก นาม วิหาโร สสฺสํสํมิโก จุจฺจติ ฯ วิหาโร
นาม อุตฺตติโต วา โหติ อวตฺติโต วา อุตฺตติตาวตฺติโต วา ฯ
กาเรยฺยาติ กโรติ วา การาเปติ วา ฯ ภิภฺชฺช วา อนภินฺเขยฺย วตฺต-
เทสํนายาติ ฅตฺติทฺติเยน กมฺเมเนน วิหารวตฺตํ น เทสํเปตฺตวา กโรติ
วา การาเปติ วา ปโยเค ทุกฺกญฺญํ ฯ เอกปีณฺุทํ อนาคตเต อาปตฺติ

กุกกุจจยตฺถ ๑ ตฺถมฺมํ ธีณฺเฑ อากเต อापคฺติ สงฺฆาทิเสสฺสตฺถ ๑
สงฺฆาทิเสสฺสติ ๑ เป ๑ เตนปี กุจฺจติ สงฺฆาทิเสสฺสติ ๑

[๕๓๒] ภิกฺขุ วิหารํ กโรติ อเทสิตฺวตฺตฺถกํ สํวรมฺภํ อปปริกฺกมณํ
อापคฺติ สงฺฆาทิเสสฺเสน ทฺวินฺหนํ ทฺกฺกฏฺฆานํ ๑ ภิกฺขุ วิหารํ กโรติ
อเทสิตฺวตฺตฺถกํ สํวรมฺภํ อปปริกฺกมณํ อापคฺติ สงฺฆาทิเสสฺเสน ทฺกฺกฏฺฆตฺถ ๑
ภิกฺขุ วิหารํ กโรติ อเทสิตฺวตฺตฺถกํ อนารมฺภํ อปปริกฺกมณํ อापคฺติ
สงฺฆาทิเสสฺเสน ทฺกฺกฏฺฆตฺถ ๑ ภิกฺขุ วิหารํ กโรติ อเทสิตฺวตฺตฺถกํ
อนารมฺภํ อปปริกฺกมณํ อापคฺติ สงฺฆาทิเสสฺสตฺถ ๑ ภิกฺขุ วิหารํ กโรติ
เทสิตฺวตฺตฺถกํ สํวรมฺภํ อปปริกฺกมณํ อापคฺติ ทฺวินฺหนํ ทฺกฺกฏฺฆานํ ๑
ภิกฺขุ วิหารํ กโรติ เทสิตฺวตฺตฺถกํ สํวรมฺภํ อปปริกฺกมณํ อापคฺติ
ทฺกฺกฏฺฆตฺถ ๑ ภิกฺขุ วิหารํ กโรติ เทสิตฺวตฺตฺถกํ อนารมฺภํ อปปริกฺกมณํ
อापคฺติ ทฺกฺกฏฺฆตฺถ ๑ ภิกฺขุ วิหารํ กโรติ เทสิตฺวตฺตฺถกํ อนารมฺภํ
อปปริกฺกมณํ อापคฺติ ๑

[๕๓๓] ภิกฺขุ สํมาทิสฺสติ วิหารํ เม กโรถาติ ๑ ตฺถตฺถ วิหารํ
กโรนฺติ อเทสิตฺวตฺตฺถกํ สํวรมฺภํ อปปริกฺกมณํ อापคฺติ สงฺฆาทิเสสฺเสน
ทฺวินฺหนํ ทฺกฺกฏฺฆานํ ๑ เป ๑ สํวรมฺภํ อปปริกฺกมณํ อापคฺติ สงฺฆาทิเสสฺเสน
ทฺกฺกฏฺฆตฺถ ๑ เป ๑ อนารมฺภํ อปปริกฺกมณํ อापคฺติ สงฺฆาทิเสสฺเสน
ทฺกฺกฏฺฆตฺถ ๑ เป ๑ อนารมฺภํ อปปริกฺกมณํ อापคฺติ สงฺฆาทิเสสฺสตฺถ ๑
ภิกฺขุ สํมาทิสฺสติ วิหารํ เม กโรถาติ ๑ ตฺถตฺถ วิหารํ กโรนฺติ
เทสิตฺวตฺตฺถกํ สํวรมฺภํ อปปริกฺกมณํ อापคฺติ ทฺวินฺหนํ ทฺกฺกฏฺฆานํ ๑ เป ๑

๕๓๕] เตรงค์ณเท สดุดมสงฆาภิเสถส ปทภาชนีย เทสิตวตฺตฤภาติ ๓๖๓

สารมภํ สปริกฺกมณํ อापตฺติ ทฺกฺกฏสฺส ๑ เป ๑ อนารมภํ อปริกฺกมณํ
อापตฺติ ทฺกฺกฏสฺส ๑ เป ๑ อนารมภํ สปริกฺกมณํ อเนาปตฺติ ๑

[๕๓๔] ภิกฺขุ สฺมาทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ วิหารํ เม กโรถาติ น
จ สฺมาทิสฺติ เทสิตวตฺตฤโก จ โหตุ อนารมฺภโก จ สปริกฺกมโน
จาทิ ๑ ตสฺส วิหารํ กโรนฺหติ อเทสิตวตฺตฤกํ สารมภํ อปริกฺกมณํ
อापตฺติ สงฆาภิเสถเสน ทฺวจินฺนํ ทฺกฺกฏานํ ๑ เป ๑ สารมภํ สปริกฺกมณํ
อापตฺติ สงฆาภิเสถเสน ทฺกฺกฏสฺส ๑ เป ๑ อนารมภํ อปริกฺกมณํ
อापตฺติ สงฆาภิเสถเสน ทฺกฺกฏสฺส ๑ เป ๑ อนารมภํ สปริกฺกมณํ
อापตฺติ สงฆาภิเสถสฺส ๑ ภิกฺขุ สฺมาทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ วิหารํ เม
กโรถาติ น จ สฺมาทิสฺติ เทสิตวตฺตฤโก จ โหติ อนารมฺภโก จ
สปริกฺกมโน จาทิ ๑ ตสฺส วิหารํ กโรนฺหติ เทสิตวตฺตฤกํ สารมภํ
อปริกฺกมณํ อापตฺติ ทฺวจินฺนํ ทฺกฺกฏานํ ๑ เป ๑ สารมภํ สปริกฺกมณํ
อापตฺติ ทฺกฺกฏสฺส ๑ เป ๑ อนารมภํ อปริกฺกมณํ อापตฺติ ทฺกฺกฏสฺส
๑ เป ๑ อนารมภํ สปริกฺกมณํ อเนาปตฺติ ๑

[๕๓๕] ภิกฺขุ สฺมาทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ วิหารํ เม กโรถาติ
สฺมาทิสฺติ จ เทสิตวตฺตฤโก จ โหตุ อนารมฺภโก จ สปริกฺกมโน
จาทิ ๑ ตสฺส วิหารํ กโรนฺหติ อเทสิตวตฺตฤกํ สารมภํ อปริกฺกมณํ ๑
โส สฺนาคิ วิหาโร กิร เม กยิริติ อเทสิตวตฺตฤโก สารมฺภโก
อปริกฺกมโนติ ๑ เตน ภิกฺขุณา สํมํ วา คนฺตพฺพํ ทฺวโต วา
ปาเหตพฺโพ เทสิตวตฺตฤโก จ โหตุ อนารมฺภโก จ สปริกฺกมโน

จาคิ ๑ โน เจ สัมมึ วา คจฺเจยฺย ทฺตํ วา ปหิณฺเอยฺย อวปตฺติ
 ทฺกฺกฏฺสฺส ๑ เป ๑ เทสิตฺวตฺตฺตฺโก ๑ โหตุ อนารมฺภโก จาคิ ๑ เป ๑
 เทสิตฺวตฺตฺตฺโก ๑ โหตุ สฺปริกฺกมโน จาคิ ๑ เป ๑ เทสิตฺวตฺตฺตฺโก
 โหตุติ ๑ โน เจ สัมมึ วา คจฺเจยฺย ทฺตํ วา ปหิณฺเอยฺย อวปตฺติ
 ทฺกฺกฏฺสฺส ๑ ภิกฺขุ สฺมาทิสฺสิตฺวา ปกฺกมตฺติ วิหารํ เม กโรถาคิ
 สฺมาทิสฺสิตฺติ ๑ เทสิตฺวตฺตฺตฺโก ๑ โหตุ อนารมฺภโก ๑ สฺปริกฺกมโน
 จาคิ ๑ ตสฺส วิหารํ กโรนฺติ เทสิตฺวตฺตฺตฺกํ สฺวามฺภํ อปริกฺกมณํ ๑
 สฺส สฺจฺฉนาคิ วิหารโร กิร เม กยิรติ เทสิตฺวตฺตฺตฺโก สฺวามฺภโก
 อปริกฺกมโนติ ๑ เตน ภิกฺขุณา สัมมึ วา คนฺตพฺพํ ทฺโต วา
 ปาเหตฺพฺโพ อนารมฺภโก ๑ โหตุ สฺปริกฺกมโน จาคิ ๑ เป ๑
 อนารมฺภโก โหตุติ ๑ เป ๑ สฺปริกฺกมโน โหตุติ ๑ เป ๑ อวปตฺติ ๑

[๕๓๖] ภิกฺขุ สฺมาทิสฺสิตฺวา ปกฺกมตฺติ วิหารํ เม กโรถาคิ
 สฺมาทิสฺสิตฺติ ๑ เทสิตฺวตฺตฺตฺโก ๑ โหตุ อนารมฺภโก ๑ สฺปริกฺกมโน
 จาคิ ๑ ตสฺส วิหารํ กโรนฺติ อเทสิตฺวตฺตฺตฺกํ สฺวามฺภํ อปริกฺกมณํ
 อวปตฺติ การุگانํ ติณฺณํ ทฺกฺกฏฺฆานํ ๑ เป ๑ สฺวามฺภํ สฺปริกฺกมณํ
 อวปตฺติ การุگانํ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏฺฆานํ ๑ เป ๑ อนารมฺภํ อปริกฺกมณํ
 อวปตฺติ การุگانํ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏฺฆานํ ๑ เป ๑ อนารมฺภํ สฺปริกฺกมณํ
 อวปตฺติ การุگانํ ทฺกฺกฏฺสฺส ๑ ภิกฺขุ สฺมาทิสฺสิตฺวา ปกฺกมตฺติ วิหารํ
 เม กโรถาคิ สฺมาทิสฺสิตฺติ ๑ เทสิตฺวตฺตฺตฺโก ๑ โหตุ อนารมฺภโก ๑
 สฺปริกฺกมโน จาคิ ๑ ตสฺส วิหารํ กโรนฺติ เทสิตฺวตฺตฺตฺกํ สฺวามฺภํ

๕๓๘] เทรตถกณฺเฑ สํตมตฺตงฺฆาติเสตฺถํ ปทภาชนียํ สํวรมฺภาติ ๓๖๕

อปรวิภุมณํ อापตฺติ การุทานํ ทฺวิณฺณํ ทฺกุกฺกฺฆานํ ๑ เป ๑ สํวรมฺภํ
สปรวิภุมณํ อापตฺติ การุทานํ ทฺกุกฺกฺฆสฺส ๑ เป ๑ อนารมฺภํ อปรวิภุมณํ
อापตฺติ การุทานํ ทฺกุกฺกฺฆสฺส ๑ เป ๑ อนารมฺภํ สปรวิภุมณํ อนापตฺติ ๑

[๕๓๘] ภิกฺขุ สํมาทิสฺสํวา ปกฺกมตฺติ วิหารํ เม กโรถาติ ๑
ตสฺสํ วิหารํ กโรถติ อเทสิตฺตตฺตํ สํวรมฺภํ อปรวิภุมณํ ๑ โส เจ
วิปฺปกเต อากฺขุติ ๑ เตน ภิกฺขุณา โส วิหาโร อณฺณสฺสํ วา
ทาทฺพุโ พฺ ภิณฺทิตฺตฺวา วา ปฺน กาทฺพุโ ๑ โน เจ อณฺณสฺสํ วา
ทเทยฺย ภิณฺทิตฺตฺวา วา ปฺน กาทฺเรยฺย อापตฺติ สํฆาติเสตฺถนํ ทฺวิณฺณํ
ทฺกุกฺกฺฆานํ ๑ เป ๑ สํวรมฺภํ สปรวิภุมณํ... อापตฺติ สํฆาติเสตฺถนํ
ทฺกุกฺกฺฆสฺส ๑ เป ๑ อนารมฺภํ อปรวิภุมณํ... อापตฺติ สํฆาติเสตฺถนํ
ทฺกุกฺกฺฆสฺส ๑ เป ๑ อนารมฺภํ สปรวิภุมณํ... อापตฺติ สํฆาติเสตฺถสฺส ๑
ภิกฺขุ สํมาทิสฺสํวา ปกฺกมตฺติ วิหารํ เม กโรถาติ ๑ ตสฺสํ
วิหารํ กโรถติ เทสิตฺตตฺตํ สํวรมฺภํ อปรวิภุมณํ ๑ โส เจ
วิปฺปกเต อากฺขุติ ๑ เตน ภิกฺขุณา โส วิหาโร อณฺณสฺสํ วา
ทาทฺพุโ พฺ ภิณฺทิตฺตฺวา วา ปฺน กาทฺพุโ ๑ โน เจ อณฺณสฺสํ วา
ทเทยฺย ภิณฺทิตฺตฺวา วา ปฺน กาทฺเรยฺย อापตฺติ ทฺวิณฺณํ ทฺกุกฺกฺฆานํ
๑ เป ๑ สํวรมฺภํ สปรวิภุมณํ... อापตฺติ ทฺกุกฺกฺฆสฺส ๑ เป ๑ อนารมฺภํ
อปรวิภุมณํ... อापตฺติ ทฺกุกฺกฺฆสฺส ๑ เป ๑ อนารมฺภํ สปรวิภุมณํ
อนापตฺติ ๑

[๕๓๘] อตฺตนา วิปฺปกตํ อตฺตนา ปรีโยถาเปติ อापตฺติ

สงฺฆาติเสถสฺส ๑ อตุตฺตา วิปฺปกตํ ปเรหิ ปริโยสาเปติ อาปตฺติ
 สงฺฆาติเสถสฺส ๑ ปเรหิ วิปฺปกตํ อตุตฺตา ปริโยสาเปติ อาปตฺติ
 สงฺฆาติเสถสฺส ๑ ปเรหิ วิปฺปกตํ ปเรหิ ปริโยสาเปติ อาปตฺติ
 สงฺฆาติเสถสฺส ๑

[๕๓๘] อนาปตฺติ เตเน คุหาย ตินนุฏิกาย อญฺญสฺ-
 สตุถาย วัสสาคาริ จเปตฺวา สพุพตฺถ อนาปตฺติ อุมฺมตฺตกสฺส
 อาทิกมฺมิกสฺสํสาติ ๑

สคฺคตมสงฺฆาติเสถํ นิฏฺฐิตํ ๑

อัญจนสงฆาทีเสถ์

[๕๔๐] เตน สมนเณ พุทฺโธ ภควา ราชคเห วิหริติ เวพฺพเณ
กถนุทกนิวาเป ฯ เตน โส ปน สมนเณ อายสุมตา ทพฺพเณ
มตฺตปฺกฺเตน ชาติยา สํตฺตวสุเสณ อรหตฺตํ สจฺฉนิกตํ โหติ ยงฺกนิยฺจ
สํวเกน ปตฺตพฺพํ สพฺพํ เตน อนุปฺปตฺตํ โหติ นตฺถิ จสฺสํ กนิยฺจ
อฺคฺคตฺวี ภรณียํ กตฺสฺสํ วา ปญฺจโง ฯ

[๕๔๑] อถโส อายสุมโต ทพฺพสฺสํ มตฺตปฺกฺตฺสฺสํ วโหคตฺสฺสํ
ปญฺิสตฺถึนฺตฺสํ เอวํ เจตฺโส ปรีวิตฺกโก อฺทฺปาที มยา โส ชาติยา
สํตฺตวสุเสณ อรหตฺตํ สจฺฉนิกตํ ยงฺกนิยฺจ สํวเกน ปตฺตพฺพํ สพฺพํ
มยา อนุปฺปตฺตํ นตฺถิ จ เม กนิยฺจ อฺคฺคตฺวี ภรณียํ กตฺสฺสํ วา
ปญฺจโง กิณฺหุ โส อหํ สงฺฆสฺสํ เวยฺยาวจฺจ กเรยฺยนฺติ ฯ อถโส
อายสุมโต ทพฺพสฺสํ มตฺตปฺกฺตฺสฺสํ เอตทโหตี ยนฺนุนาหํ สงฺฆสฺสํ
เสนาสนนฺนจ ปณฺณวาเปยฺยํ ภคฺคตานิ จ อฺทฺทึเสยฺยนฺติ ฯ อถโส
อายสุมมา ทพฺโพ มตฺตปฺกฺโต สํวณฺหสฺมยํ ปญฺิสตฺถานา อฺจฺจโง
เยน ภควา เตนฺปฺสงฺกมิ อฺปฺสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา
เอกมฺนตํ นิสฺสึทึ ฯ เอกมฺนตํ นิสฺสินฺโ โส อายสุมมา ทพฺโพ มตฺตปฺกฺโต
ภควนฺตํ เอตทโวจ อึช มยฺหํ ภาเต วโหคตฺสฺสํ ปญฺิสตฺถึนฺตฺสํ
เอวํ เจตฺโส ปรีวิตฺกโก อฺทฺปาที มยา โส ชาติยา สํตฺตวสุเสณ
อรหตฺตํ สจฺฉนิกตํ ยงฺกนิยฺจ สํวเกน ปตฺตพฺพํ สพฺพํ มยา อนุปฺปตฺตํ

นตฺถิ จ เม ภิกฺขุ อุตฺตวี ภาวณียํ กตฺถสฺส วา ปฏิจฺฉโย ภินฺนุ โช
 อหํ สงฺฆสฺส เวยฺยาวจฺจํ กเรยฺย นตฺถิ คสฺส มยํ ภาเน เตตทโหสิ
 ยนฺนุนาหํ สงฺฆสฺส เสนาสนนฺจ ปณฺญาเปยฺยํ ภาตฺตานิ จ อุตฺถิเสยฺยนตฺถิ
 อิจฺฉามหํ ภาเน สงฺฆสฺส เสนาสนนฺจ ปณฺญาเปตฺถุ ภาตฺตานิ จ
 อุตฺถิสฺสึนตฺถิ ๑ ตํชฺช ตํชฺช ทพฺพ เตนहि ทฺวํ สงฺฆสฺส เสนาสนนฺจ
 ปณฺญาเปหิ ภาตฺตานิ จ อุตฺถิสฺสํหํติ ๑ เอวํ ภาเนตฺถิ โช ชายสฺมา
 ทพฺโพ มตฺตปฺตฺโต ภาตฺโต ปจฺจสฺสโสสิ ๑

[๕๔๒] อถ โช ภาวา เอตฺถมํ นิทานเอ เอตฺถมํ ปกรเณ ชมฺมํ
 กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ เตนहि ภิกฺขเว สงฺฆो ทพฺพํ มตฺตปฺตฺตํ
 เสนาสนปณฺญาปกณฺจ ภาตฺตฺตฺเทสฺสณฺจ สฺมมฺนฺนตฺถุ ๑ เอวณฺจ ปน
 ภิกฺขเว สฺมมฺนฺนิตฺพฺโพ ปจฺฉมํ ทพฺโพ ยาจิตฺพฺโพ ยาจิตฺวา พฺยตฺเตน
 ภิกฺขฺนา ปฏิจฺฉเณ สงฺฆो ฉาเปตฺพฺโพ สฺถนาตฺถุ เม ภาเน สงฺฆ
 ยํ สงฺฆสฺส ปตฺตกถุสฺสํ สงฺฆอ ชายสฺมณฺตํ ทพฺพํ มตฺตปฺตฺตํ เสนาสน-
 ปณฺญาปกณฺจ ภาตฺตฺตฺเทสฺสณฺจ สฺมมฺนฺนเนยฺย ๑ เอตฺถํ ญตฺติ ๑
 สฺถนาตฺถุ เม ภาเน สงฺฆอ สงฺฆอ ชายสฺมณฺตํ ทพฺพํ มตฺตปฺตฺตํ
 เสนาสนปณฺญาปกณฺจ ภาตฺตฺตฺเทสฺสณฺจ สฺมมฺนฺนตฺถิ ๑ ยสฺสํชายสฺมณฺโต
 ชมตฺติ ชายสฺมณฺโต ทพฺพสฺสํ มตฺตปฺตฺตสฺสํ เสนาสนปณฺญาปกสฺส
 จ ภาตฺตฺตฺเทสฺสํ จ สฺมมตฺติ โส ตฺถนฺนสฺสํ ยสฺสํ นกฺขมตฺติ
 โส ภาเสยฺย ๑ สฺมมณฺโต สงฺฆเณ ชายสฺมา ทพฺโพ มตฺตปฺตฺโต
 เสนาสนปณฺญาปกโก จ ภาตฺตฺตฺเทสฺสโก จ ๑ ชมตฺติ สงฺฆสฺส คตฺถมา

ตฺตฺนํ ๑ เหวเมตํ ฆารยามีติ ๑

[๕๔๓] สํมุโต ๑ ปนายสฺมา ทพฺโพ มตฺตปฺตฺโต สภากานํ
สภากานํ^๑ ภิกฺขุณฺโณ เอกชฺฉณํ เสนาสํ ปญฺญาเปติ เย เต ภิกฺขุ
สฺตฺตฺตฺนํ เทสํ เอกชฺฉณํ เสนาสํ ปญฺญาเปติ เต อญฺจมณฺณํ
สฺตฺตฺตฺนํ สํกฺขาณฺณํ^๒ เย เต ภิกฺขุ วินยธฺวา เทสํ เอกชฺฉณํ
เสนาสํ ปญฺญาเปติ เต อญฺจมณฺณํ วินยํ^๓ วินยฺณิณฺณํ^๔ เย
เต ภิกฺขุ อภิรมฺมิกา^๕ เทสํ เอกชฺฉณํ เสนาสํ ปญฺญาเปติ เต
อญฺจมณฺณํ อภิรมฺมํ^๖ สํกฺกฺกณฺณํ^๗ เย เต ภิกฺขุ ฉายิโน เทสํ
เอกชฺฉณํ เสนาสํ ปญฺญาเปติ เต อญฺจมณฺณํ น พฺยาพาธิสฺสณฺณํ^๘
เย เต ภิกฺขุ ตฺวิจฺจณฺณกฺกิกา กายทพฺพิทพฺพตา วิหฺรณฺติ เทสํ^๙ เอกชฺฉณํ
เสนาสํ ปญฺญาเปติ อิมายํ^{๑๐} อายสฺมนฺโต^{๑๑} วิตฺยา อจฺฉณฺณํ^{๑๒}
เย เต^{๑๓} ภิกฺขุ วิกาเล อากจฺฉณฺติ เทสํ^{๑๔} เตโฆธฺวํ สฺมาปชฺชิตฺวา
เตเนว อาโตเกน เสนาสํ ปญฺญาเปติ ๑ อปฺปีสฺสํ^{๑๕} ภิกฺขุ สํมฺภิจฺจ
วิกาเล อากจฺฉณฺติ มยํ อายสฺมโต ทพฺพสฺส มตฺตปฺตฺตฺสฺส อิทฺธิ-
ปาฏฺหาริยํ ปสฺสตีสฺสํ^{๑๖} ๑ เต อายสฺมนฺตํ ทพฺพํ มตฺตปฺตฺตํ
อฺปฺสํกมิตฺวา เหวํ วเทนฺติ อมฺหากํ อากุสฺสํ ทพฺพํ เสนาสํ
ปญฺญาเปตี ๑ เต อายสฺมา ทพฺโพ มตฺตปฺตฺโต เหวํ วเทตี

๑ สํพฺพตฺต อวเมตฺตํ อกตํ โหตี ๑ ๒ สํพฺพตฺต วินยฺณิณฺณํ^๑
อากตํ ๑ ๓ ยฺ. ม. ฆมฺมกฺกิกา ๑ ๔ ยฺ. ม. ฆมฺมํ ๑ ๕ สํพฺพตฺต
อายสฺมนฺตาคี อากตํ ๑ ๖ ยฺ. เขมฺปี เต ๑ ม. รา. เขมฺปี ๑

กตฺถายตฺมฺนฺโต^๑ อิจฺฉณฺติ กตฺถ ปณฺณวาเปมฺมิตฺติ ๑ เตะ ตมฺมจิจฺจ ทูเร
 อปทิสฺสฺสนฺติ อมฺหากํ อากุโส^๒ ทพฺพ กิซฺฉณฺณฺเฏ ปพฺพเต เสนาสนํ
 ปณฺณวาเปหิ อมฺหากํ อากุโส^๒ ทพฺพ^๒ โจรปฺปปาเต เสนาสนํ
 ปณฺณวาเปหิ อมฺหากํ อากุโส^๒ ทพฺพ อีสฺสิคฺติปฺสฺเส^๓ กาวสฺสีถายํ
 เสนาสนํ ปณฺณวาเปหิ อมฺหากํ อากุโส^๒ ทพฺพ เวการปฺสฺเส^๓ สตฺต-
 ปณฺณคฺคฺหายํ เสนาสนํ ปณฺณวาเปหิ อมฺหากํ อากุโส^๒ ทพฺพ สฺสํวเน
 สปฺปโส^๔ตฺตทิกปพฺภาเว เสนาสนํ ปณฺณวาเปหิ อมฺหากํ อากุโส^๒
 ทพฺพ โคมฏกนฺทฺรายํ เสนาสนํ ปณฺณวาเปหิ อมฺหากํ อากุโส^๒ ทพฺพ
 ตินฺทกนฺทฺรายํ^๕ เสนาสนํ ปณฺณวาเปหิ อมฺหากํ อากุโส^๒ ทพฺพ
 กโปตกนฺทฺรายํ^๕ เสนาสนํ ปณฺณวาเปหิ อมฺหากํ อากุโส^๒ ทพฺพ
 ตโปทฺรามาเ เสนาสนํ ปณฺณวาเปหิ อมฺหากํ อากุโส^๒ ทพฺพ ชฺวกมฺพวเน
 เสนาสนํ ปณฺณวาเปหิ อมฺหากํ อากุโส^๒ ทพฺพ มทฺทกฺกฺฉณฺณํ^๖ มิคทาเย
 เสนาสนํ ปณฺณวาเปหฺมิตฺติ ๑ เตะ อายตฺตมา ทพฺโพ มตฺตปฺตฺโต เตะ
 ชาตฺถํ สฺมาปชฺชิตฺวา อญฺจฺฉิตฺวา ชตฺมานาย ปุโรโต ปุโรโต กจฺฉณฺติ ๑
 เตะ เตะเนว อาโตเกน อายตฺตมา ทพฺพสฺส มตฺตปฺตฺตสฺส บิฎฺฐจฺโถ
 บิฎฺฐจฺโถ กจฺฉณฺติ ๑ เตะ อายตฺตมา ทพฺโพ มตฺตปฺตฺโต เตะ เสนาสนํ
 ปณฺณวาเปหิ อมฺหากํ อากุโส^๒ อิทํ มณฺโฆ อิทํ ฆรํ อิทํ ฆรํ อิทํ
 อิทํ อจฺฉณฺณํ อิทํ ปสฺสํสาฏฺฐจฺฉณฺณํ อิทํ ปานํ อิทํ ปริโกชนํ

๑ ย. วา. กตฺถายตฺมฺนฺตา ๑ ๒ อิตฺ ปวํ ทพฺพทฺตฺยาตฺตปนํ สทฺตฺตฺต
 น ทิสฺสฺสฺติ ๑ ๓ ย. วา. ตินฺทกนฺทฺรายํ ๑ ๔ ย. ม. ตโปตกนฺทฺรายํ ๑

๕๔๕] เทรสภณเท อฏฐมตฺตมาทิสฺส เมตฺตियภุมมชกภิกฺขุวตฺต ๓๗๑

อภัย กตฺตรทณฺโฑ อิทํ ตํขมฺมตฺต กตฺตภณฺจํ อิมํ กาทํ ปวิสิตฺตพฺพํ
อิมํ กาทํ นิภฺขมิตฺตพฺพนฺติ ฯ เตสฺส อายสฺมา ทพฺโพ มตฺตปฺตฺโต
เอวํ เสนาสฺนํ ปญฺญาเปตฺวา ปุณฺเทว เวพฺพนํ ปจฺจาคจฺจนฺติ ฯ

[๕๔๔] เตน โช ปน สฺมเยน เมตฺตियภุมมชกา ภิกฺขุ นวกา
เจว โหนฺติ อปฺปปฺปญฺญา จ ยานิ ตํขมฺมตฺต ตามกานิ เสนาสฺนานิ
ตานิ เตสฺส ปาปฺพนฺติ ตามกานิ จ ภตฺตานิ ฯ เตน โช ปน
สมฺเยน ราชคฺเห มนุสฺสํ อิจฺจนฺติ เกรวํ ภิกฺขุณฺ อภิสฺสงฺขาริกํ^๑
ทาทํ สบฺบิมี เตสฺส อุตฺตรวิภฺงคฺปิ เมตฺตियภุมมชกานํ ปน ภิกฺขุณฺ
ปากตฺติ เทนฺติ ยถารทฺชํ กานาชกํ พิตฺตคฺคฺตฺติยํ ฯ เตะ ปจฺจนาภตฺตํ
บีณฺชปาตปฏฺิกนฺตา เถเว ภิกฺขุ ปจฺจนฺติ ตุมฺหากํ อากุโส ภตฺตคฺเค
กํ อโหสิ ตุมฺหากํ อากุโส ภตฺตคฺเค กํ อโหสิ^๒ ฯ เอกจฺเจ
เถวา เอวํ วเทนฺติ อมฺหากํ อากุโส สบฺบิมี อโหสิ เตสฺส อโหสิ
อุตฺตรวิภฺงคฺ อโหสิ^๓ ฯ เมตฺตियภุมมชกา ปน ภิกฺขุ เอวํ วเทนฺติ
อมฺหากํ อากุโส น ทิณฺจิ อโหสิ ปากตฺติ ยถารทฺชํ กานาชกํ
พิตฺตคฺคฺตฺติยนฺติ ฯ

[๕๔๕] เตน โช ปน สฺมเยน กตฺตยาณภตฺติโก คหปติ ตํขมฺมตฺต
จตฺตภตฺตํ เทติ นิจฺจภตฺตํ ฯ โส ภตฺตคฺเค สฺปฺตฺตทาโร อุตฺตวิจฺจิตฺวา

๑ ย. ม. ไปตฺถเกสฺ อโศ ปวํ บีณฺชปาตคฺคฺปิ ทิสฺสตี ฯ ๒ มรฺมม-
รวมณฺโยไปตฺถเกสฺ อาเมณฺชิตฺ อกตํ โหติ ฯ ยุโรปฺปิโยไปตฺถเก ปน
ตุมฺหากํ อากุโส ภตฺตคฺเค กํ อโหสิ ตุมฺหากํ กํ อโหสิ^๓ อากตํ ฯ

ปรีวิสิติ ๑ อญเณ โอทเนน ปุจฺจนฺติ อญเณ ชูเปเน ปุจฺจนฺติ
 อญเณ เตเตเน ปุจฺจนฺติ อญเณ อุกฺคตวิภังเกเน ปุจฺจนฺติ ๑ เตน
 โช ปน สมนฺเยน กถฺยาณภคฺตฺติกสฺส คหปฺติโน ภคฺตฺติ สฺวาคนาย
 เมตฺตฺติยภุมฺมชกานํ ภิกฺขุณฺโณ อุกฺคฺติชฺชํ โหติ ๑ อถโช กถฺยาณภคฺตฺติโก
 คหปฺติ อวารมํ อคมาสี เกนจิทฺเวท กรณฺเณเนน ๑ โส ยေနยสฺมา
 ทพฺโพ มตฺตปฺตฺโต เตนุปลสฺงกมิ อฺปลสฺงกมิตฺตฺวา อายสฺมนตฺมํ ทพฺพํ
 มตฺตปฺตฺตํ อภิวาเตตฺตฺวา เอกมฺนตฺมํ นิสฺสีติ ๑ เอกมฺนตฺมํ นิสฺสินฺโณ โช
 กถฺยาณภคฺตฺติโก คหปฺติ อายสฺมา ทพฺโพ มตฺตปฺตฺโต ชมฺมียา
 กถฺยา สํหตฺสเสสฺสิ สฺมาทเปสฺสิ สฺมุตฺเตเชสฺสิ สฺมฺบหฺสฺสเสสฺสิ ๑ อถโช
 กถฺยาณภคฺตฺติโก คหปฺติ อายสฺมตา ทพฺเพเน มตฺตปฺตฺเตเน ชมฺมียา
 กถฺยา สํหตฺสเสสฺสิโค สฺมาทปฺปิตฺโต สฺมุตฺเตเชสฺสิโค สฺมฺบหฺสฺสเสสฺสิโค อายสฺมนตฺมํ
 ทพฺพํ มตฺตปฺตฺตํ เอกทโวจ กสฺสํ ภาเน อมฺหากํ ชเว สฺวาคนาย
 ภคฺตฺติ อุกฺคฺติชฺชํ ๑ เมตฺตฺติยภุมฺมชกานํ โช คหปฺติ ภิกฺขุณฺโณ อมฺหากํ
 ชเว สฺวาคนาย ภคฺตฺติ อุกฺคฺติชฺชํ ๑ อถโช กถฺยาณภคฺตฺติโก
 คหปฺติ อนตฺตมโน อโหสิ กถฺมํ หิ นาม ปาปภิกฺขุ อมฺหากํ ชเว
 ญฺญชฺชิสฺสํสํตฺตํ ชเว คนฺตฺตฺวา ทาสี อานาเปสฺสิ เข เช เสว ภคฺตฺติกา
 อากฺขณฺติ เต โภจฺจเก อาสนํ ปณฺณาเปตฺตฺวา กถฺนาชเกน
 พิตฺตฺกทฺตฺติเยน ปรีวิสิติ ๑ เอวํ อญฺยาคิ โช สฺวา ทาสี กถฺยาณ-
 ภคฺตฺติกสฺส คหปฺติโน ปจฺจสฺสเสสฺสิ ๑ อถโช เมตฺตฺติยภุมฺมชกา
 ภิกฺขุ หิโย โช อวฺสุโส อมฺหากํ กถฺยาณภคฺตฺติกสฺส คหปฺติโน

๕๔๕] เทรตกณฺเฑ อฏฺฐมตฺถฺฆาติเสตฺถ เมตฺตฺติยภุมฺมชกาภิกฺขุวคฺคฤ ๓๗๓

ฆเวรี ภาตฺตํ อุกฺกทฺธิจฺฉี เสว อเมห กถฺยฺยานภคฺคิโก คหปติ สฺปฺคฺคตทาโร
อฺปฺคฺคิฏฺฐจิจฺฉวา ปริวตฺติสฺสํสฺสตี อณฺเณ โອทเนน ปุจฺฉนฺตฺสํสฺสตี อณฺเณ
สฺฐเปน ปุจฺฉนฺตฺสํสฺสตี อณฺเณ เตเตน ปุจฺฉนฺตฺสํสฺสตี อณฺเณ อุกฺคฺคริภงฺเกน
ปุจฺฉนฺตฺสํสฺสตี ๑ เตะ เตะเนว โสมนตฺสํเสน น จิตฺตฺตฺรปฺปํ รัตฺติยา สฺมึตฺตํ ๑
อถไซ เมตฺตฺติยภุมฺมชกา ภิกฺขุ ปุพฺพณฺนหตฺถมฺยํ นิวาเสตฺถวา ปตฺตจฺฉีว
มาทาย เยน กถฺยฺยานภคฺคิโกสฺส คหปติโน นิเวสฺสนํ เตะนฺตฺสํสํมึตฺตํ ๑
อทฺทสฺสา ไซ สฺสา ทาสฺสํ เมตฺตฺติยภุมฺมชเก ภิกฺขุ ทูโรโต. ๑ อากฺขณฺนเต
ทิสฺสุวาน โโกฏฺฐจเก อาสฺนํ ปณฺณวาเปตฺถวา เมตฺตฺติยภุมฺมชเก ภิกฺขุ
เอตทโวจ นิสฺสํทถ ภาณฺเตติ ๑ อถไซ เมตฺตฺติยภุมฺมชกานํ ภิกฺขุหํ
เอตทโหสิ นิสฺสํสฺสํยํ ไซ น ตาว ภาตฺตํ สิทฺถํ ภาวิสฺสํสฺสตี ยถา มยํ
โกฏฺฐจเก นิสฺสํททามฺปิยามาติ ๑ อถไซ สฺสา ทาสฺสํ กถฺยฺยานเกน พิตฺถก
ทฺติเยน อฺปฺคฺคณฺณิ ๑ ภูณฺชถ ภาณฺเตติ ๑ มยํ ไซ ภาณฺณิ นิจฺฉภคฺคิภาติ ๑
ชานามิ อຍယာ นิจฺฉภคฺคิภาติ อပ္ပိຈာหํ หนีโย ๑ คหปตินา อานตฺถตา
เย เช เสว ภาตฺติกา อากฺขณฺนตี เตะ โโกฏฺฐจเก อาสฺนํ ปณฺณวาเปตฺถวา
กถฺยฺยานเกน พิตฺถกทฺติเยน ปริวตฺติสฺสํสฺสตี ๑ ภูณฺชถ ภาณฺเตติ ๑ อถไซ
เมตฺตฺติยภุมฺมชกา ภิกฺขุ หนีโย ไซ อากฺขณฺนํ กถฺยฺยานภคฺคิโก คหปติ
อวรามํ อคมาสิ ทพฺพตฺสํสํ มตฺถตฺปฺคฺคตฺสํสํ สํสฺสตีเก นิสฺสํสฺสํยํ ไซ มยํ
ทพฺพเพน มตฺถตฺปฺคฺคเตน คหปติโน สํสฺสตีเก ปริภินฺนာติ ๑ เตะ เตะเนว

๓ ย. ม. ไปคฺคตฺถเกสฺสุ น ทิสฺสํสฺสตี ๑ ๒ สฺสํพพคฺคฤ นิสฺสํททามฺปิยามาติ
ทิสฺสํสฺสตี ๑ ๓ ย. วา. อฺปฺคฺคจฺฉตี ๑

โทมนต์เส่น น จิตฺตฺรุมิ ภูณฺชิตฺ ๑ อถโช เมตฺตฺยภุมฺชกา ภิกฺขุ
ปจฺจนาภคฺคิ มีนฺชปาตปฏฺิกถฺกตา อวรามิ คนฺตฺวา ปตฺตจฺจวํ ปฏฺิ-
ธฺาเมตฺวา พหฺวรามโกฏฺชเก ธงฺฆาฏฺิปลตฺตติกาเย นิสฺสํทฺธํ คุณฺหํฐฺกา
มงฺกุฏฺกา ปตฺตคฺกฺชนฺธา อโชนฺธา ปชฺฌายนฺธา อปฺปฏฺิกาณา ๑

[๕๕๖] อถโช เมตฺตฺยา ภิกฺขุณี เยน เมตฺตฺยภุมฺชกา ภิกฺขุ
เตนฺุปลงฺกมิ อฺุปลงฺกมิตฺวา เมตฺตฺยภุมฺชเก ภิกฺขุ เอตฺทโวจ วนฺทามิ
อฺุชฺยาติ ๑ เอวํ อฺุชฺเต เมตฺตฺยภุมฺชกา ภิกฺขุ นาทปฺปิตฺ ๑ ทุตฺตฺยมี
โช ๑ เป ๑ ตฺตฺยมี โช เมตฺตฺยา ภิกฺขุณี เมตฺตฺยภุมฺชเก ภิกฺขุ
เอตฺทโวจ วนฺทามิ อฺุชฺยาติ ๑ ตฺตฺยมี โช เมตฺตฺยภุมฺชกา ภิกฺขุ
นாதปฺปิตฺ ๑ กฺุชฺยาหิ อฺุชฺยานํ อปฺรชฺฌามิ กิสฺสํ มํ อฺุชฺยา นาทปฺนคฺติ ๑
คฺกา หิ ปน คฺคิ ภาคฺนิ อเมห ทพฺเพน มลฺลตฺปฺตฺเตน วิเหชฺยมาเน
อชฺฌนฺุเปกฺชธฺีติ ๑ กฺุชฺยาหิ อฺุชฺยา กโรมฺติ ๑ ธเจ โช คฺคิ ภาคฺนิ
ชิจฺเจชฺยาธฺี อชฺเชว ภาคฺวา ทพฺพํ มลฺลตฺปฺตฺคํ นาทฺาเปชฺยาติ ๑
กฺุชฺยาหิ อฺุชฺยา กโรมิ กิ มยา ธงฺกฺวา กาทฺุณฺติ ๑ เอหิ คฺคิ ภาคฺนิ
เยน ภาคฺวา เตนฺุปลงฺกมิ อฺุปลงฺกมิตฺวา ภาคฺวณฺคิ เอวํ วเทหิ
อิทํ ภาคฺเต นจฺจนฺนํ นปฺปฏฺิรุมิ ยายํ ภาคฺเต ทิสฺสา อภฺยา อนฺธิกา
อนฺุปทฺทฺวา ธายํ ทิสฺสา ธภฺยา ธอฺธิกา ธอฺุปทฺทฺวา ยโต นํวาทํ
คฺโต ปวาทํ อฺุทกํ มณฺเเว อาทิคฺคิ อฺุชฺเยนฺมฺหิ ทพฺเพน มลฺลตฺปฺตฺเตน
ทุสฺสีกาติ ๑ เอวํ อฺุชฺยาติ โช เมตฺตฺยา ภิกฺขุณี เมตฺตฺยภุมฺชกา
ภิกฺขุณี ปฏฺิสถฺตฺตฺวา เยน ภาคฺวา เตนฺุปลงฺกมิ อฺุปลงฺกมิตฺวา ภาคฺวณฺคิ

๕๔๗] เทรตถกณฺเฑ อฏฺฐิมสงฺฆมาทิสฺส เมตฺตยาภิกฺขุณหฺวตฺต ๓๗๕

อภิวาเทตฺวา เอกมฺนตฺ อฏฺฐาสาธา ๑ เอกมฺนตฺ จิตฺตา โช เมตฺตยา
ภิกฺขุณี ภควนฺตฺ เอตทโวจ อิทํ ภนฺเต นจฺจนฺนํ นปฺปฏิรูปี ยายํ
ภนฺเต ทิสฺสา อภยา อนฺตिका อนฺนทฺทฺวา สํยาํ ทิสฺสา สภยา สอฺตিকা
สอุปฺทฺทฺวา ยโต นีวาทํ ตโต ปวาทํ อุกทํ มณฺเฑ อาทิกฺคํ
อຍฺยေမฺမํหิ ทพฺเพน มตฺตပုတฺတေ တุສိတํ ๑

[๕๔๗] อถโช ภควา เอตฺสํมํ นิทาเน เอตฺสํมํ ปกฺรณฺเณ ภิกฺขุสงฺฆํ
สงฺฆนิปาตาเปตฺวา อายสฺมฺนตฺ ทพฺพิ มตฺตပုတฺตํ ปฏฺธิปุจฺฉิ สฺวสฺสิ ตฺวํ
ทพฺพ เหวจฺฐํ กตฺตา ยถายํ ภิกฺขุณี อาหาติ ๑ ยถา มํ ภนฺเต
ภควา ชานาตฺติ ๑ ทฺพิยมฺมํ โช ภควา ๑ เป ๑ ตฺพิยมฺมํ โช
ภควา อายสฺมฺนตฺ ทพฺพิ มตฺตပုတฺตํ เอตทโวจ สฺวสฺสิ ตฺวํ ทพฺพ
เอวฺจฺฐํ กตฺตา ยถายํ ภิกฺขุณี อาหาติ ๑ ยถา มํ ภนฺเต ภควา
ชานาตฺติ ๑ น โช ทพฺพ ทพฺพา เอวํ นินฺเพเจเนติ สฺเจ ตยา กตฺ
กตฺนฺติ วเทหิ สฺเจ ตยา อกตํ อกตฺนฺติ วเทหฺติ ๑ ยโตหํ ภนฺเต
ชาโต นาทิชานามิ สฺมฺปนฺนฺเตนํ เมถุนํ ชมฺมํ ปฏฺธิเสวิตา ปโค
ชาคโรติ ๑ อถโช ภควา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ เตนหิ ภิกฺขเว เมตฺตียํ
ภิกฺขุณี นาสฺสธ อิมํ ๑ ภิกฺขุ อมฺมุชฺชวาทิ ๑ อิทํ วตฺวา ภควา
อฏฺฐายาสาธา วิหารํ ปาวิสฺสิ ๑ อถโช เเต ภิกฺขุ เมตฺตียํ ภิกฺขุณี
นาเสตฺถ ๑ อถโช เมตฺตียภฺมฺมชกา ภิกฺขุ เเต ภิกฺขุ เอตทโวจ
มา อาวุโส เมตฺตียํ ภิกฺขุณี นาสฺสธ น สํ กิณฺณํ อปฺรชฺฌติ
อเมฺหํหิ สํ อุตฺตฺสาหิตา กุปฺเตหิ อนฺตฺตมเนหิ จาวณฺาธิปฺปาเยหฺติ ๑

กั ปน ตุมฺเห อาวุโส อายสฺมนฺตํ ทพฺพํ มตฺตปฺตฺตํ อมฺตเกน
 ปารวชิเกน รมฺเมน อนฺนุทฺธเสถธาติ ฯ เอวมาวุโสติ ฯ เย เต ภิกฺขุ
 อปฺปิจฺฉา ฯ เป ฯ เต อชฺชฌายนฺติ ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม
 เมคฺคิยภุมฺมชกา ภิกฺขุ อายสฺมนฺตํ ทพฺพํ มตฺตปฺตฺตํ อมฺตเกน
 ปารวชิเกน รมฺเมน อนฺนุทฺธเสถสฺนคฺคิติ ฯ อถโฆ เต ภิกฺขุ ภควโต
 เอตมตฺถํ อารโหเสสุ ฯ อถโฆ ภควา เอตสฺมึ นีทานเ เอตสฺมึ
 ปกรเณ ภิกฺขุสงฺฆํ สฺนฺนิปาตาเปตฺวา เมคฺคิยภุมฺมชเก ภิกฺขุ ปฏฺิปปุจฺฉิ
 สจฺจํ กิร ตุมฺเห ภิกฺขเว ทพฺพํ มตฺตปฺตฺตํ อมฺตเกน ปารวชิเกน
 รมฺเมน อนฺนุทฺธเสถธาติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิกรหิ พุทฺโธ ภควา
 กถํ หิ นาม ตุมฺเห โมฆปฺริสา ทพฺพํ มตฺตปฺตฺตํ อมฺตเกน
 ปารวชิเกน รมฺเมน อนฺนุทฺธเสถสฺถ เนตํ โมฆปฺริสา อปฺปสฺนฺนํ
 วา ปสาทาย ฯ เป ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สีกฺขาปทํ
 อฺนุทฺธิเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุํ ทฺนุโจะ โทโส อปฺปตฺโต
 อมฺตเกน ปารวชิเกน รมฺเมน อนฺนุทฺธเสยฺย อปฺเปวณาม นํ อิมฺมหา
 พุรฺหมจฺริยา จาเวยฺยนฺติ ตโต อปฺเรน สฺมเยน สฺมนุคฺคาหิยมาโน
 วา อสฺมนุคฺคาหิยมาโน วา อมฺตถนฺนเจว ทํ อธิกรณํ โหติ ภิกฺขุ
 จ โทสํ ปตฺวิจฺฉาติ สงฺฆาติเสโสติ ฯ

[๕๔๘] โย ปนาติ โย ยาติโส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อยํ
 อิมสฺมึ อตฺถเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ ภิกฺขุนฺติ อญฺเญ ภิกฺขุํ ฯ
 ทฺนุโจะ โทโสติ กุปีโต อนตฺตมโน อนภฺรทฺโจะ อานตฺตจิตฺโต ชิตฺธาโต ฯ

๕๕๒] เทรสภณ๗ อฏฺฐมสังฆาทิเสสํ สิกฺขาปทวิภงฺโก ๓๗๗

อปรปต์โตติ เตน ๑ โภปน เตน ๑ โทเสน ตาย ๑ อนคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺคฺค
ตาย ๑ อนภริทฺธิยา อปรปต์โต โหติ ๑ อมฺมฺมฺกํ นาม อทฺธิจฺจํ
อตฺถสฺสํ อปริสงฺกิตํ ๑ ปาวาชิเกน ชฺมฺเมนาติ จตฺตุนฺหิ อญฺญตฺตเรน ๑
อนุทฺธ
พฺพหฺมจฺริยา จาเวยฺยนฺติ ภิกฺขุภาวา จาเวยฺยํ สมนฺชฺชฺชฺชฺชฺช
สฺสํตฺถจฺจนา จาเวยฺยํ ตโปคฺค

[๕๕๓] ตโต อปรเรน สมนฺเยนาติ ยสฺสํมํ ชฺชเณ อนุทฺธฺธฺธฺธฺธ
คํ ชณฺํ คํ ดยฺยํ คํ มุหฺค
เยน วตฺตุนา อนุทฺธ
วา ๑ อตฺถมนฺค
น เกนจฺจิ วุจฺจมาโน ๑

[๕๕๔] อธิกรณํ นาม จตฺตตฺตริ อธิกรณานิ วิวาทาธิกรณํ
อนฺนุวาทาธิกรณํ อปรตฺตตฺตริกรณํ กิจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจ

[๕๕๕] ภิกฺขุ ๑ โทสํ ปติจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจ
มยา ภณฺธิคํ อฏฺฐํ มยา ภณฺธิคํ อชานนฺนฺนฺนฺน
สงฺฆาทิเสสํติ ๑ เป ๑ เตนปฺปี วุจฺจติ สงฺฆาทิเสสํติ ๑

[๕๕๖] อทฺธิจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจ
โจเทติ ทฺธิจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจ
อตฺถสฺสํปฺปฺปฺปฺปฺปฺปฺปฺปฺปฺปฺปฺปฺปฺปฺปฺป
สงฺฆกมฺมํ วาติ อปรปฺปฺปฺปฺปฺปฺปฺป
โหติ ปาวาชิคํ ชฺมฺมํ อชฺชฺชฺชฺช
โจเทติ สฺสํโต มยา

ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนสฺสึ อสฺสํมโนสฺสึ อสฺสํกฺขปฺกฺคฺติโยสฺสึ นคฺคฺติ
 คยา สํทฺธิํ อฺโปสฺสโถ วา ปวารณา วา สํฆกมฺมํ วาติ อापคฺคฺติ
 วาจา ย วาจา ย สํฆาติเสสฺสํสฺสํ ๑ อปฺริสํกฺกิตฺสํสฺสํ โหติ ปาราชิกํ
 ฌมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนสฺสึ คณฺเจะ โจเทติ ปฺริสํกฺกิตฺสํ มยา ปาราชิกํ
 ฌมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนสฺสึ อสฺสํมโนสฺสึ อสฺสํกฺขปฺกฺคฺติโยสฺสึ นคฺคฺติ คยา
 สํทฺธิํ อฺโปสฺสโถ วา ปวารณา วา สํฆกมฺมํ วาติ อापคฺคฺติ
 วาจา ย วาจา ย สํฆาติเสสฺสํสฺสํ ๑

[๕๕๓] อธิฏฺฐจฺจํสฺสํ โหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฐณาปชฺชนฺโต คณฺเจะ
 โจเทติ ทิฏฺฐจฺจํ มยา สฺสุโต ๑ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนสฺสึ
 ๑ เป ๑ อापคฺคฺติ วาจา ย วาจา ย สํฆาติเสสฺสํสฺสํ ๑ อธิฏฺฐจฺจํ
 โหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฐณาปชฺชนฺโต คณฺเจะ โจเทติ ทิฏฺฐจฺจํ
 มยา ปฺริสํกฺกิตฺสํ ๑ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนสฺสึ อสฺสํมโนสฺสึ
 ๑ เป ๑ อापคฺคฺติ วาจา ย วาจา ย สํฆาติเสสฺสํสฺสํ ๑ อธิฏฺฐจฺจํ
 โหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฐณาปชฺชนฺโต คณฺเจะ โจเทติ ทิฏฺฐจฺจํ
 มยา สฺสุโต ๑ ปฺริสํกฺกิตฺสํ ๑ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนสฺสึ
 ๑ เป ๑ อापคฺคฺติ วาจา ย วาจา ย สํฆาติเสสฺสํสฺสํ ๑ อสฺสํคฺคฺสฺสํ
 โหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนสฺสึ คณฺเจะ โจเทติ สฺสุโต มยา
 ปฺริสํกฺกิตฺสํ ๑ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนสฺสึ ๑ เป ๑ อापคฺคฺติ
 วาจา ย วาจา ย สํฆาติเสสฺสํสฺสํ ๑ อสฺสํคฺคฺสฺสํ โหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ
 อชฺฐณาปนฺโนสฺสึ คณฺเจะ โจเทติ สฺสุโต มยา ทิฏฺฐจฺจํ ๑ ปาราชิกํ

๕๕๔] เทรตกณฺเฑ อฏฺฐมสังฆาทิเสสํ ปทภาชนียํ ทิฏฐาติ ๓๗๘

ธมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนสึ ๑ เป ๑ อปคฺตึ วาจาย วาจาย สังฆาทิเสสํ ๑
อตุตฺตํ โหติ ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฐณาปนฺนํ คณฺเฑ ใจเทติ สฺโต
มยา ปริตฺตํ ๑ ทิฏฐํ ๑ ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฐณาปนฺนํ
๑ เป ๑ อปคฺตึ วาจาย วาจาย สังฆาทิเสสํ ๑ อปริตฺตํ
โหติ ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฐณาปนฺนํ คณฺเฑ ใจเทติ ปริตฺตํ
มยา ทิฏฐํ ๑ ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฐณาปนฺนํ ๑ เป ๑ อปคฺตึ
วาจาย วาจาย สังฆาทิเสสํ ๑ อปริตฺตํ โหติ ปาราชิกํ
ธมฺมํ อชฺฐณาปนฺนํ คณฺเฑ ใจเทติ ปริตฺตํ มยา สฺโต ๑
ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฐณาปนฺนํ ๑ เป ๑ อปคฺตึ วาจาย วาจาย
สังฆาทิเสสํ ๑ อปริตฺตํ โหติ ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฐณาปนฺนํ
คณฺเฑ ใจเทติ ปริตฺตํ มยา ทิฏฐํ ๑ สฺโต ๑ ปาราชิกํ ธมฺมํ
อชฺฐณาปนฺนํ ๑ เป ๑ อปคฺตึ วาจาย วาจาย สังฆาทิเสสํ ๑

[๕๕๔] ทิฏฐํ โหติ ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฐณาปนฺนํ คณฺเฑ
ใจเทติ สฺโต มยา ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฐณาปนฺนํ ๑ เป ๑ อปคฺตึ
วาจาย วาจาย สังฆาทิเสสํ ๑ ทิฏฐํ โหติ ปาราชิกํ ธมฺมํ
อชฺฐณาปนฺนํ คณฺเฑ ใจเทติ ปริตฺตํ มยา ปาราชิกํ ธมฺมํ
อชฺฐณาปนฺนํ ๑ เป ๑ คณฺเฑ ใจเทติ สฺโต มยา ปริตฺตํ ๑
ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฐณาปนฺนํ ๑ เป ๑ อปคฺตึ วาจาย วาจาย
สังฆาทิเสสํ ๑ สฺโต โหติ ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฐณาปนฺนํ
คณฺเฑ ใจเทติ ปริตฺตํ มยา ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฐณาปนฺนํ

๑ เป ๑ คณฺเญ โจเทติ ทิฏฺฐโง มยา ปารวชิกํ ชมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนติ
 ๑ เป ๑ คณฺเญ โจเทติ ปริสงฺกิตโต มยา ทิฏฺฐโง ๑ ปารวชิกํ ชมฺมํ
 อชฺฐณาปนฺโนติ ๑ เป ๑ อปคฺคฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาทิเสถสฺสุตฺต ๑
 ปริสงฺกิตสฺส โหติ ปารวชิกํ ชมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนติ คณฺเญ โจเทติ
 ทิฏฺฐโง มยา ปารวชิกํ ชมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนติ ๑ เป ๑ คณฺเญ โจเทติ
 สฺสโต มยา ปารวชิกํ ชมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนติ ๑ เป ๑ คณฺเญ โจเทติ
 ทิฏฺฐโง มยา สฺสโต ๑ ปารวชิกํ ชมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนติ อสฺสํมโนติ
 อสฺสํกยปคฺคฺติโยสฺสิ นคฺคฺติ ตยา สฺสทฺธิ อฺโปสฺสโก วา ปวารณา วา
 สงฺฆกมฺมํ วาติ อปคฺคฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาทิเสถสฺสุตฺต ๑

[๕๕๕] ทิฏฺฐสฺส โหติ ปารวชิกํ ชมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนติ ทิฏฺฐเญ
 เวมตฺติโก ทิฏฺฐํ โนกบฺเปติ ทิฏฺฐํ นสฺสํรติ ทิฏฺฐํ ปมฺมุโง โหติ
 คณฺเญ โจเทติ ทิฏฺฐโง มยา สฺสโต ๑ ๑ เป ๑ ทิฏฺฐโง มยา
 ปริสงฺกิตโต ๑ ๑ เป ๑ ทิฏฺฐโง มยา สฺสโต ๑ ปริสงฺกิตโต ๑
 ปารวชิกํ ชมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนติ ๑ เป ๑ สฺสสฺส โหติ ปารวชิกํ
 ชมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนติ สฺสเต เวมตฺติโก สฺสํ โนกบฺเปติ สฺสํ นสฺสํรติ
 สฺสํ ปมฺมุโง โหติ คณฺเญ โจเทติ สฺสโต มยา ปริสงฺกิตโต ๑
 ๑ เป ๑ สฺสโต มยา ทิฏฺฐโง ๑ ๑ เป ๑ สฺสโต มยา ปริสงฺกิตโต ๑
 ทิฏฺฐโง ๑ ปารวชิกํ ชมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนติ ๑ เป ๑ ปริสงฺกิตสฺส โหติ
 ปารวชิกํ ชมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนติ ปริสงฺกิตเต เวมตฺติโก ปริสงฺกิตํ

๓ ย. ม. สมฺมุโง ๑

๕๕๖] เศรส์กณฺเห อฏฺฐมสงฺฆาติเสถํ ปทภาชนํ อฏฺฐาติ ๓๘๓

โนกปฺเปติ ปริสงฺกิตํ นตฺถรติ ปริสงฺกิตํ ปมุฏฺโง โหติ ตณฺเจะ
โจทเทติ ปริสงฺกิตโต มยา ทิฏฺฐโง ๑ ๑ เป ๑ ปริสงฺกิตโต มยา
สุโต ๑ ๑ เป ๑ ปริสงฺกิตโต มยา ทิฏฺฐโง ๑ สุโต ๑ ปาราชิกํ
ชมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนติ อตฺถสมฺโนติ อตฺถกฺขปฺคฺติโยสิ นตฺถติ ตยา
สทฺธิ อฺโปสโถ วา ปวารณา วา สงฺฆกมฺมํ วาติ อापตฺติ
วาจาย วาจาย สงฺฆาติเสถสฺส ๑

[๕๕๖] อฏฺฐสฺส โหติ ปาราชิกํ ชมฺมํ อชฺฐณาปนฺนโต ตณฺเจะ
โจททาเปติ ทิฏฺฐโงสิ ปาราชิกํ ชมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนติ อตฺถสมฺโนติ
อตฺถกฺขปฺคฺติโยสิ นตฺถติ ตยา สทฺธิ อฺโปสโถ วา ปวารณา วา
สงฺฆกมฺมํ วาติ อापตฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาติเสถสฺส ๑ อตฺถสฺส
โหติ ปาราชิกํ ชมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนติ ตณฺเจะ โจททาเปติ สุโตสิ
ปาราชิกํ ชมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนติ ๑ เป ๑ อापตฺติ วาจาย วาจาย
สงฺฆาติเสถสฺส ๑ อปริสงฺกิตสฺส โหติ ปาราชิกํ ชมฺมํ อชฺฐณา-
ปนฺโนติ ตณฺเจะ โจททาเปติ ปริสงฺกิตสฺสิ ปาราชิกํ ชมฺมํ อชฺฐณา-
ปนฺโนติ ๑ เป ๑ อापตฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาติเสถสฺส ๑

[๕๕๗] อฏฺฐสฺส โหติ ปาราชิกํ ชมฺมํ อชฺฐณาปนฺนโต ตณฺเจะ
โจททาเปติ ทิฏฺฐโงสิ สุโตสิ ๑ เป ๑ ทิฏฺฐโงสิ ปริสงฺกิตสฺสิ ๑ เป ๑
ทิฏฺฐโงสิ สุโตสิ ปริสงฺกิตสฺสิ ปาราชิกํ ชมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนติ ๑ เป ๑
อापตฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาติเสถสฺส ๑ อตฺถสฺส โหติ ปาราชิกํ
ชมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนติ ตณฺเจะ โจททาเปติ สุโตสิ ปริสงฺกิตสฺสิ ๑ เป ๑

สุโตสิ ทิฏุไซสิ ๑ เป ๑ สุโตสิ ปริสงุโกโตสิ ทิฏุไซสิ ปาราชิกั ฌมมံ
 อชฺฌมาปนุโนสิ ๑ เป ๑ อापคฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาทีเสถสฺส ๑
 อปริสงุโกตฺส หิติ ปาราชิกั ฌมมံ อชฺฌมาปนุโนติ คณฺเเจ
 โจทาเปติ ปริสงุโกโตสิ ทิฏุไซสิ ๑ เป ๑ ปริสงุโกโตสิ สุโตสิ ๑ เป ๑
 ปริสงุโกโตสิ ทิฏุไซสิ สุโตสิ ปาราชิกั ฌมมံ อชฺฌมาปนุโนสิ ๑ เป ๑
 อापคฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาทีเสถสฺส ๑

[๕๕๘] ทิฏุขฺสฺส หิติ ปาราชิกั ฌมมံ อชฺฌมาปชฺชนุโต คณฺเเจ
 โจทาเปติ สุโตสิ ปาราชิกั ฌมมံ อชฺฌมาปนุโนสิ ๑ เป ๑ ปริสงุโกโตสิ
 ปาราชิกั ฌมมံ อชฺฌมาปนุโนสิ ๑ เป ๑ สุโตสิ ปริสงุโกโตสิ ปาราชิกั
 ฌมมံ อชฺฌมาปนุโนสิ ๑ เป ๑ อापคฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาทีเสถสฺส ๑
 สฺสฺส หิติ ปาราชิกั ฌมมံ อชฺฌมาปนุโนติ คณฺเเจ โจทาเปติ
 ปริสงุโกโตสิ ๑ เป ๑ คณฺเเจ โจทาเปติ ทิฏุไซสิ ๑ เป ๑ คณฺเเจ
 โจทาเปติ ปริสงุโกโตสิ ทิฏุไซสิ ปาราชิกั ฌมมံ อชฺฌมาปนุโนติ
 ๑ เป ๑ อापคฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาทีเสถสฺส ๑ ปริสงุโกตฺส
 หิติ ปาราชิกั ฌมมံ อชฺฌมาปนุโนติ คณฺเเจ โจทาเปติ ทิฏุไซสิ
 ปาราชิกั ฌมมံ อชฺฌมาปนุโนสิ ๑ เป ๑ คณฺเเจ โจทาเปติ ทิฏุไซสิ
 สุโตสิ ๑ เป ๑ คณฺเเจ โจทาเปติ ทิฏุไซสิ สุโตสิ ปาราชิกั ฌมมံ
 อชฺฌมาปนุโนสิ ๑ เป ๑ อापคฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาทีเสถสฺส ๑

[๕๕๘] ทิฏุขฺสฺส หิติ ปาราชิกั ฌมมံ อชฺฌมาปชฺชนุโต ทิฏุเซ
 เวมติโก ทิฏุจํ โนภปฺเปติ ทิฏุจํ นสฺสฺสริ ทิฏุจํ ปมุฏุไซ โหติ

๕๖๑] เทรสถกณฺเห อฏฺฐมสังฆาติเสถสํ ปทภาชนํยํ สุตฺตททฺธิจฺฉาติ ๓๗๓

๑ เป ๑ สุตฺเต เวมตฺติโก สุตฺตํ โนภบฺเบติ สุตฺตํ นสฺสรวติ สุตฺตํ ปมฺมุจฺฉิ
โหติ ๑ เป ๑ ปริสํกฺกิตฺเต เวมตฺติโก ปริสํกฺกิตฺตํ โนภบฺเบติ ปริสํกฺกิตฺตํ
นสฺสรวติ ปริสํกฺกิตฺตํ ปมฺมุจฺฉิ โหติ. ตณฺเฏ เจ โจทาเปติ ปริสํกฺกิตฺตํ
ททฺธิจฺฉิ ๑ เป ๑ ปริสํกฺกิตฺตํ สุตฺตํ ๑ เป ๑ ปริสํกฺกิตฺตํ ททฺธิจฺฉิ
สุตฺตํ ปาราชิกํ ชมฺมํ อชฺชฌาปนฺโนสิ อสฺสสมฺโนสิ อสฺสกฺข-
ปฺปคฺคิโยสิ นคฺคิ คยา สทฺธิ อฺโปสฺสโก วา ปวารณา วา สังฆ-
กมฺมํ วาติ อปคฺคิ วาจา ย วาจา สังฆาติเสถสฺส ๑

[๕๖๐] อสฺสทฺเต สุตฺตททฺธิจฺฉิ สุตฺเต อสฺสทฺตททฺธิจฺฉิ อสฺสทฺเต
อสฺสทฺตททฺธิจฺฉิ สุตฺเต สุตฺตททฺธิจฺฉิ ๑

[๕๖๑] อสฺสทฺโร โหติ ปุคฺคโต อณฺเฏตฺวํ ปาราชิกํ ชมฺมํ
อชฺชฌาปนฺโน ตณฺเฏ สุตฺตททฺธิจฺฉิ สฺมาโน อโนกาสํ การาเปตฺวา
จาวนาธิปฺปาโย วเทติ อปคฺคิ สังฆาติเสถสฺนํ ททฺทฏฺฐสฺส ๑ อสฺสทฺโร
โหติ ปุคฺคโต อณฺเฏตฺวํ ปาราชิกํ ชมฺมํ อชฺชฌาปนฺโน ตณฺเฏ
สุตฺตททฺธิจฺฉิ สฺมาโน โอกาสํ การาเปตฺวา จาวนาธิปฺปาโย วเทติ
อปคฺคิ สังฆาติเสถสฺส ๑ อสฺสทฺโร โหติ ปุคฺคโต อณฺเฏตฺวํ
ปาราชิกํ ชมฺมํ อชฺชฌาปนฺโน ตณฺเฏ สุตฺตททฺธิจฺฉิ สฺมาโน อโนกาสํ
การาเปตฺวา อฏฺโถสาธิปฺปาโย วเทติ อปคฺคิ โอมสฺวาเทน
ททฺทฏฺฐสฺส ๑ อสฺสทฺโร โหติ ปุคฺคโต อณฺเฏตฺวํ ปาราชิกํ ชมฺมํ
อชฺชฌาปนฺโน ตณฺเฏ สุตฺตททฺธิจฺฉิ สฺมาโน โอกาสํ การาเปตฺวา
อฏฺโถสาธิปฺปาโย วเทติ อปคฺคิ โอมสฺวาทสฺส ๑

[๕๖๒] สุตฺโร โหติ ปุคฺคโต อญฺญตฺรํ ปาราชิกํ ชมฺมํ
 อชฺชฌาปนฺโน ตณฺเฑ อสฺสทฺชทฺธิจฺจํ สฺมาโน อโนกาสํ การวเปตฺวา
 จาวนาธิปฺปาโย วเทติ อापตฺติ. ทุกฺกฏสฺสํ ๑ สุตฺโร โหติ ปุคฺคโต
 อญฺญตฺรํ ปาราชิกํ ชมฺมํ อชฺชฌาปนฺโน ตณฺเฑ อสฺสทฺชทฺธิจฺจํ สฺมาโน
 โอกาสํ การวเปตฺวา จาวนาธิปฺปาโย วเทติ อนापตฺติ ๑ สุตฺโร
 โหติ ปุคฺคโต อญฺญตฺรํ ปาราชิกํ ชมฺมํ อชฺชฌาปนฺโน ตณฺเฑ
 อสฺสทฺชทฺธิจฺจํ สฺมาโน อโนกาสํ การวเปตฺวา อุกโกสฺสาธิปฺปาโย
 วเทติ อापตฺติ โอมสฺวาเทน ทุกฺกฏสฺสํ ๑ สุตฺโร โหติ ปุคฺคโต
 อญฺญตฺรํ ปาราชิกํ ชมฺมํ อชฺชฌาปนฺโน ตณฺเฑ อสฺสทฺชทฺธิจฺจํ
 สฺมาโน โอกาสํ การวเปตฺวา อุกโกสฺสาธิปฺปาโย วเทติ อापตฺติ
 โอมสฺวาทสฺสํ ๑

[๕๖๓] อสฺสทฺโร โหติ ปุคฺคโต อญฺญตฺรํ ปาราชิกํ ชมฺมํ
 อชฺชฌาปนฺโน ตณฺเฑ อสฺสทฺชทฺธิจฺจํ สฺมาโน อโนกาสํ การวเปตฺวา
 จาวนาธิปฺปาโย วเทติ อापตฺติ ทุกฺกฏสฺสํ ๑ อสฺสทฺโร โหติ
 ปุคฺคโต อญฺญตฺรํ ปาราชิกํ ชมฺมํ อชฺชฌาปนฺโน ตณฺเฑ อสฺสทฺชทฺธิจฺจํ
 สฺมาโน โอกาสํ การวเปตฺวา จาวนาธิปฺปาโย วเทติ อนापตฺติ ๑
 อสฺสทฺโร โหติ ปุคฺคโต อญฺญตฺรํ ปาราชิกํ ชมฺมํ อชฺชฌาปนฺโน ตณฺเฑ
 อสฺสทฺชทฺธิจฺจํ สฺมาโน อโนกาสํ การวเปตฺวา อุกโกสฺสาธิปฺปาโย วเทติ
 อापตฺติ โอมสฺวาเทน ทุกฺกฏสฺสํ ๑ อสฺสทฺโร โหติ ปุคฺคโต อญฺญตฺรํ
 ปาราชิกํ ชมฺมํ อชฺชฌาปนฺโน ตณฺเฑ อสฺสทฺชทฺธิจฺจํ สฺมาโน โอกาสํ

๕๖๕] เทรสกันตฺเต อฏฺฐิมสงฺฆาภิเสถสํ ปทภาชณฺมํ อเนาปคฺติวาโร ๓๗๕

การาเปตฺวา อฏฺโถสํวชิปฺปาโย วเทติ อापคฺติ โอมสฺวาทสฺส ๑

[๕๖๕] สฺพุทฺโธ โหติ ปุคฺคโต อณฺเฏตฺรํ ปาราชิกํ รมฺมํ
อนชฺฌาปนฺโน ตณฺเฏเจ สฺพุทฺธทิจฺฉิ สฺมาโน อโนกาถํ การาเปตฺวา
จาวนาชิปฺปาโย วเทติ อापคฺติ สงฺฆาภิเสถสฺน ทุกฺกฏสฺส ๑ สฺพุทฺโธ
โหติ ปุคฺคโต อณฺเฏตฺรํ ปาราชิกํ รมฺมํ อนชฺฌาปนฺโน ตณฺเฏเจ
สฺพุทฺธทิจฺฉิ สฺมาโน โอกาถํ การาเปตฺวา จาวนาชิปฺปาโย วเทติ
อापคฺติ สงฺฆาภิเสถสฺส ๑ สฺพุทฺโธ โหติ ปุคฺคโต อณฺเฏตฺรํ ปาราชิกํ
รมฺมํ อนชฺฌาปนฺโน ตณฺเฏเจ สฺพุทฺธทิจฺฉิ สฺมาโน อโนกาถํ การาเปตฺวา
อฏฺโถสํวชิปฺปาโย วเทติ อापคฺติ โอมสฺวาทสฺน ทุกฺกฏสฺส ๑ สฺพุทฺโธ
โหติ ปุคฺคโต อณฺเฏตฺรํ ปาราชิกํ รมฺมํ อนชฺฌาปนฺโน ตณฺเฏเจ
สฺพุทฺธทิจฺฉิ สฺมาโน โอกาถํ การาเปตฺวา อฏฺโถสํวชิปฺปาโย วเทติ
อापคฺติ โอมสฺวาทสฺส ๑

[๕๖๕] อเนาปคฺติ สฺพุทฺเธ อสฺพุทฺธทิจฺฉิสฺส อสฺพุทฺเธ อสฺพุทฺธทิจฺฉิสฺส
อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํวตฺติ ๑

อฏฺฐิมสงฺฆาภิเสถสํ นิฏฺฐิตํ ๑

นวมสงฆาทีเสถ

[๕๖๖] เตน ส้มเยน พุทฺโธ ภควา ราชคเท จิหฺรติ เวพฺพเน
กตฺนทกนิวาเป ๑ เตน โช ปน ส้มเยน เมตฺตियภุมมชกา ภิกฺขุ
คิขฺณณฺญา ปพฺพตา โอโรหนฺตา อทฺทสฺสํ ฉกถกํ อชิกาย วิปฺปฏิ-
ปชฺชนนฺตํ ทิสฺสุวาน เหวมาหฺสฺสํ หนฺท มยฺ อากุโส อิมํ ฉกถกํ
ทพฺพํ มตฺตปฺตฺตํ นาม กโรม อิมํ อชิกํ เมตฺตियํ นาม ภิกฺขุณฺนิ
กโรม เหวํ มยฺ โวหฺริสฺสํ ปพฺพเพ มยฺ อากุโส ทพฺพํ มตฺตปฺตฺตํ
สฺสฺเตน อโวจฺจุมา อิทานิ ปน อเมหฺหิ สํมํ ทิฏฺฐโส เมตฺตियาย
ภิกฺขุณฺนิยา วิปฺปฏิปชฺชนฺโตติ ๑ เต ตํ ฉกถกํ ทพฺพํ มตฺตปฺตฺตํ
นาม อกฺสฺสํ ตํ อชิกํ เมตฺตियํ นาม ภิกฺขุณฺนิ อกฺสฺสํ ๑ เต ภิกฺขุณฺ
อาโรเจสฺสํ ปพฺพเพ มยฺ อากุโส ทพฺพํ มตฺตปฺตฺตํ สฺสฺเตน อโวจฺจุมา
อิทานิ ปน อเมหฺหิ สํมํ ทิฏฺฐโส เมตฺตियาย ภิกฺขุณฺนิยา วิปฺปฏิ-
ปชฺชนฺโตติ ๑ ภิกฺขุ เหวมาหฺสฺสํ มา อากุโส เหวํ อวฺจฺจก
นายสฺสมา ทพฺโพ มตฺตปฺตฺโต เหวํ กริสฺสํตฺติ ๑ อถโช เต ภิกฺขุ
ภควโต เขตมตฺตํ อาโรเจสฺสํ ๑ อถโช ภควา เขตสฺสมิ นีทาเน
เขตสฺสมิ ปกรณฺ ภิกฺขุสงฺฆํ สฺนฺนิปาตาเปตฺวา อายสฺสมนฺตํ ทพฺพํ
มตฺตปฺตฺตํ ปฏฺธิปฺจฺฉิ สฺวสฺสิ ตฺวํ ทพฺพ เหววฺรฺมํ กตฺตา ยถา อิเม
ภิกฺขุ อหฺสฺสูติ ๑ ยถา มํ ภาเน ภควา ชานาตฺติ ๑ ทฺตฺติยมฺมี
โช ภควา ๑ เป ๑ ตฺตฺติยมฺมี โช ภควา อายสฺสมนฺตํ ทพฺพํ

๕๖๖] เทรสทณฺเฑ นวมตฺถงฆาทีเสถฺสฺ เมตฺตียภุมฺชกภิกฺขุวตฺตถุ ๓๘๗

มตฺตปฺตฺตํ อตฺททวโจ สฺวสฺสึ ทฺพํ เหวรุมํ ภคฺคตา ยถา อิม
ภิกฺขุ อหํสฺส
ทฺพํ ทฺพพา เหวํ นินฺนุเพเชนฺนํ สฺเจ ตยา กตฺ กตฺนํ วเทหิ
สฺเจ ตยา กตฺ กตฺนํ วเทหฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
นาริษานามิ สฺมึนฺนุเตนฺนํ เมณฺนํ ชมฺมํ ปฏฺฐเสถวิตา ปคเว ชาคโรติ ๑
อถโฆ ภควา ภิกฺขุ อามนฺเตสฺสึ เตนฺนํ ภิกฺขเว อิม ภิกฺขุ
อนุญฺญตฺตํ ๑ อิทํ วตฺวา ภควา อฏฺฐจายาสฺนา วิหารํ ปาวิสฺสึ ๑
อถโฆ เต ภิกฺขุ เมตฺตียภุมฺชเก ภิกฺขุ อนุญฺญชฺชิสฺสฺสฺส ๑ เต เตหิ
ภิกฺขุหิ อนุญฺญชฺชยมานา ภิกฺขุณฺนํ เอตมตฺถํ อารโจะสฺสฺส ๑ กิํ ปน
คฺคเมห อวฺสุสฺส อายสฺมณฺตํ ทฺพํ มตฺตปฺตฺตํ อณฺณภากิยสฺส
อชฺชกรณฺสฺส กิณฺนํ เทสํ เถสฺมตฺถํ อฺปาทาย ปารวชิเกน ชมฺเมน
อนุทฺธเสถตฺตํ ๑ เหวมาวฺสุสฺสฺส ๑ เข เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺจนา ๑ เป ๑
เต อฏฺฐณฺนยฺนํ ชฺชยฺนํ วิปาเจนฺนํ กตฺ หิ นาม เมตฺตียภุมฺชกา
ภิกฺขุ อายสฺมณฺตํ ทฺพํ มตฺตปฺตฺตํ อณฺณภากิยสฺส อชฺชกรณฺสฺส
กิณฺนํ เทสํ เถสฺมตฺถํ อฺปาทาย ปารวชิเกน ชมฺเมน อนุทฺธเสถสฺสฺสํ
อถโฆ เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสฺส ๑ เป ๑ สจฺจํ กิ
คฺคเมห ภิกฺขเว ทฺพํ มตฺตปฺตฺตํ อณฺณภากิยสฺส อชฺชกรณฺสฺส กิณฺนํ
เทสํ เถสฺมตฺถํ อฺปาทาย ปารวชิเกน ชมฺเมน อนุทฺธเสถตฺตํ ๑
สจฺจํ ภควาติ ๑ วิคฺรหิ พุทฺโธ ภควา กตฺ หิ นาม คฺคเมห
โมชปฺปิสฺสา ทฺพํ มตฺตปฺตฺตํ อณฺณภากิยสฺส อชฺชกรณฺสฺส กิณฺนํ

เทตฺถ เตสํมตฺตํ อูปาทาย ปาราชิเกน ชมฺเมเน อนนุทฺธํเสตฺถํ เนตฺติ
 โมชปฺริสา อปฺปสฺสนฺหานํ วา ปสาทาย ๑ เป ๑ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว
 อิมํ ลิกฺขาปทํ อุกฺกิสฺเสยฺยาด โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุํ ทฺวฺงฺโง โทโส
 อปฺปตฺตํโต อณฺณภาคิยสฺส อชิกรณสฺส กิณฺจิ เทตฺถ เตสํมตฺตํ อูปาทาย
 ปาราชิเกน ชมฺเมเน อนนุทฺธํเสยฺย อปฺเปวณาม นํ อิมฺมหา พุรฺหุมา
 จริยา จาเวยฺยนฺนํ ตโต อปเรน สฺมเยน สฺมนุคฺคาหิยาโน วา
 อสฺมนุคฺคาหิยาโน วา อณฺณภาคิยญฺเจว ตํ อชิกรณํ โหติ โกจิ
 เทโส เตสํมตฺตํโต อูปาทินฺโน ภิกฺขุ ๑ โทสํ ปติฏฺฐาติ สฺงฆาทีเสโสติ ๑

[๕๖๗] โย ปนาติ โย ยาทิสํ ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑ อัย
 อิมสฺมํ อคฺเค อชิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ ภิกฺขุณฺติ อณฺณํ ภิกฺขุํ ๑ ทฺวฺงฺโง
 โทโสติ กุณฺโง อนคฺคฺมโน อนภิวทฺโช อาทคฺจิตฺโต ชิตฺธาโต ๑
 อปฺปตฺตํโตติ เตน ๑ โกเปน เตน ๑ โทเสน ตาย ๑ อนคฺคฺมนตายน
 ตาย ๑ อนภิวทฺธิยา อปฺปตฺตํโต โหติ ๑

[๕๖๘] อณฺณภาคิยสฺส อชิกรณสฺสํตาติ อापคฺคฺตณฺณภาคิยํ วา
 โหติ อชิกรณณฺณภาคิยํ วา ๑

[๕๖๙] กถํ อชิกรณํ อชิกรณสฺสํ อณฺณภาคิยํ ๑ วิวาทาชิกรณํ
 อนฺนุวาทาชิกรณสฺสํ อापคฺคฺตาชิกรณสฺสํ กิจฺจาชิกรณสฺสํ อณฺณภาคิยํ
 อนฺนุวาทาชิกรณํ อापคฺคฺตาชิกรณสฺสํ กิจฺจาชิกรณสฺสํ วิวาทาชิกรณสฺสํ
 อณฺณภาคิยํ อापคฺคฺตาชิกรณํ กิจฺจาชิกรณสฺสํ วิวาทาชิกรณสฺสํ
 อนฺนุวาทาชิกรณสฺสํ อณฺณภาคิยํ กิจฺจาชิกรณํ วิวาทาชิกรณสฺสํ

๕๗๐] เทรตถกณฺเฑ นวมนตฺตฺวาทิเสตฺถํ สิกฺขาปทวิภวฺโก อญฺญภาคิยํ ๓๗๘

อนฺุวาทาธิกรณฺเสตฺถํ อปตฺตฺวาทิกรณฺเสตฺถํ อญฺญภาคิยํ ฯ เหวํ อธิกรณฺ
อธิกรณฺเสตฺถํ อญฺญภาคิยํ ฯ

[๕๗๐] กถํ อธิกรณฺ อธิกรณฺเสตฺถํ ตพฺภาคิยํ ฯ วิวาทาธิกรณฺ
วิวาทาธิกรณฺเสตฺถํ ตพฺภาคิยํ อนฺุวาทาธิกรณฺ อนฺุวาทาธิกรณฺเสตฺถํ
ตพฺภาคิยํ อปตฺตฺวาทิกรณฺ อปตฺตฺวาทิกรณฺเสตฺถํ สียา ตพฺภาคิยํ
สียา อญฺญภาคิยํ ฯ กถํ อปตฺตฺวาทิกรณฺ อปตฺตฺวาทิกรณฺเสตฺถํ
อญฺญภาคิยํ ฯ เมถุนชฺมุปวราธิกาปตฺติยา อทินฺุนาทานปวราธิกา
ปตฺติยา มนุสฺสํวิคฺคหปวราธิกาปตฺติยา อุตฺตฺริมนุสฺสํชฺมุปวราธิกา
ปตฺติยา อญฺญภาคิยา อทินฺุนาทานปวราธิกาปตฺติยา มนุสฺสํวิคฺคห
ปวราธิกาปตฺติยา อุตฺตฺริมนุสฺสํชฺมุปวราธิกาปตฺติยา เมถุนชฺมุ
ปวราธิกาปตฺติยา อญฺญภาคิยา มนุสฺสํวิคฺคหปวราธิกาปตฺติยา อุตฺตฺริ
มนุสฺสํชฺมุปวราธิกาปตฺติยา เมถุนชฺมุปวราธิกาปตฺติยา อทินฺุนา
ทานปวราธิกาปตฺติยา อญฺญภาคิยา อุตฺตฺริมนุสฺสํชฺมุปวราธิกาปตฺติ
ยา เมถุนชฺมุปวราธิกาปตฺติยา อทินฺุนาทานปวราธิกาปตฺติยา มนุสฺสํ
วิคฺคหปวราธิกาปตฺติยา อญฺญภาคิยา ฯ เหวํ อปตฺตฺวาทิกรณฺ
อปตฺตฺวาทิกรณฺเสตฺถํ อญฺญภาคิยํ ฯ กถญฺจ อปตฺตฺวาทิกรณฺ อปตฺตฺว
าทิกรณฺเสตฺถํ ตพฺภาคิยํ ฯ เมถุนชฺมุปวราธิกาปตฺติยา เมถุนชฺมุปวราธิกา
ปตฺติยา ตพฺภาคิยา อทินฺุนาทานปวราธิกาปตฺติยา อทินฺุนาทานปวรา
ธิกาปตฺติยา ตพฺภาคิยา มนุสฺสํวิคฺคหปวราธิกาปตฺติยา มนุสฺสํวิคฺคห
ปวราธิกาปตฺติยา ตพฺภาคิยา อุตฺตฺริมนุสฺสํชฺมุปวราธิกาปตฺติยา อุตฺตฺริ

มนุสฺสํชฺชมปวราชิกาปคฺติยา คพฺภากิยา ฯ เหวํ อวปคฺตวชิกรณํ
อวปคฺตวชิกรณสฺส คพฺภากิยํ ฯ กิจฺจวชิกรณํ กิจฺจวชิกรณสฺส
คพฺภากิยํ ฯ เหวํ อชิกรณํ อชิกรณสฺส คพฺภากิยํ ฯ

[๕๗๑] กิณฺจิ เทสํ เตสํมคฺคํ อฺปาทหายาติ เตโส นาม ทส
เตสา ชาติเตโส นามเตโส โคคฺคเตโส ลิงฺคเตโส อวปคฺติเตโส
ปคฺตเตโส จีวรเตโส อฺปชฺชฌายเตโส อวจริยเตโส เตสนาสนเตโส ฯ

[๕๗๒] ชาติเตโส นาม ชคฺติโย ทิฏฺฐโส โหติ ปวราชิกํ ชฺชมํ
อชฺชฌาปชฺชนฺโต อณฺณํ ชคฺติยํ ปสฺสตีตฺวา โจเทติ ชคฺติโย มยา
ทิฏฺฐโส ปวราชิกํ ชฺชมํ อชฺชฌาปนฺโนสฺสิ อสฺสสมฺโนสฺสิ อสฺสกฺยปคฺติโยสฺสิ
นคฺติ ตยา สฺททฺธิ อฺโปสฺสโถ วา ปวารณา วา สํชฺชกมฺมํ วาติ
อวปคฺติ วาจาย วาจาย สํชฺชวาทีเสตฺสสฺส ฯ พฺพราหฺมโณ ทิฏฺฐโส
โหติ ฯ เป ฯ เวสฺโส ทิฏฺฐโส โหติ ฯ เป ฯ สฺสทฺโท ทิฏฺฐโส โหติ
ปวราชิกํ ชฺชมํ อชฺชฌาปชฺชนฺโต อณฺณํ สฺสทฺทํ ปสฺสตีตฺวา โจเทติ
สฺสทฺโท มยา ทิฏฺฐโส ปวราชิกํ ชฺชมํ อชฺชฌาปนฺโนสฺสิ อสฺสสมฺโนสฺสิ
อสฺสกฺยปคฺติโยสฺสิ ฯ เป ฯ สํชฺชกมฺมํ วาติ อวปคฺติ วาจาย วาจาย
สํชฺชวาทีเสตฺสสฺส ฯ

[๕๗๓] นามเตโส นาม พฺพชฺชวชิโต ทิฏฺฐโส โหติ ฯ เป ฯ ชฺชม-
วชิโต ทิฏฺฐโส โหติ ฯ เป ฯ สํชฺชวชิโต ทิฏฺฐโส โหติ ปวราชิกํ ชฺชมํ
อชฺชฌาปชฺชนฺโต อณฺณํ สํชฺชวชิโต ปสฺสตีตฺวา โจเทติ สํชฺชวชิโต มยา
ทิฏฺฐโส ปวราชิกํ ชฺชมํ อชฺชฌาปนฺโนสฺสิ อสฺสสมฺโนสฺสิ อสฺสกฺยปคฺติโยสฺสิ

๕๗๗] เทรตกณฺเฑ นวมสงฺฆาทิเสสํ สิกฺขาปทวิภงฺโก ทธฺ เตธํ ๓๘๓

๑ เป ๑ สงฺฆกมฺมํ วาติ อापตฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาทิเสสํ ๑

[๕๗๕] โคตฺตเตโส นาม โคตโม ทิฏฺฐโง โหติ ๑ เป ๑
โมคฺคตฺตนาโน ทิฏฺฐโง โหติ ๑ เป ๑ กจฺจายโน ทิฏฺฐโง โหติ ๑ เป ๑
วาสิฏฺฐโง ทิฏฺฐโง โหติ ปาราชิกํ ชมฺมํ อชฺฌมาปชฺชนฺโต อณฺเณ
วาสิฏฺฐํ ปสฺสิตฺตฺวา โจเทติ วาสิฏฺฐโง มยา ทิฏฺฐโง ปาราชิกํ ชมฺมํ
อชฺฌมาปนฺโนสี อตฺถมฺโนสี อตฺถกฺยปฺตฺติโยสี ๑ เป ๑ สงฺฆกมฺมํ
วาติ อापตฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาทิเสสํ ๑

[๕๗๕] ถึงฺกเตโส นาม ทีโฆ ทิฏฺฐโง โหติ ๑ เป ๑ รัสฺโส
ทิฏฺฐโง โหติ ๑ เป ๑ กโณหฺ ทิฏฺฐโง โหติ ๑ เป ๑ โอทฺทาโค
ทิฏฺฐโง โหติ ปาราชิกํ ชมฺมํ อชฺฌมาปชฺชนฺโต อณฺเณ โอทฺทาโค
ปสฺสิตฺตฺวา โจเทติ โอทฺทาโค มยา ทิฏฺฐโง ปาราชิกํ ชมฺมํ
อชฺฌมาปนฺโนสี อตฺถมฺโนสี อตฺถกฺยปฺตฺติโยสี ๑ เป ๑ สงฺฆกมฺมํ
วาติ อापตฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาทิเสสํ ๑

[๕๗๖] อापตฺติเตโส นาม ลหุํ อापตฺติ อชฺฌมาปชฺชนฺโต
ทิฏฺฐโง โหติ คณฺเญ ปาราชิกเณ ชมฺเมเน โจเทติ ทิฏฺฐโง มยา
ปาราชิกํ ชมฺมํ อชฺฌมาปนฺโนสี อตฺถมฺโนสี อตฺถกฺยปฺตฺติโยสี ๑ เป ๑
สงฺฆกมฺมํ วาติ อापตฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาทิเสสํ ๑

[๕๗๗] ปตฺตเตโส นาม โถหปตฺตชโร ทิฏฺฐโง โหติ ๑ เป ๑
มตฺตติกาปตฺตชโร ทิฏฺฐโง โหติ ๑ เป ๑ สํวฏฺกปตฺตชโร ทิฏฺฐโง โหติ

๑ ยุโรปฺยิปตฺตเก อิทํ ปาจํทฺวณฺ น ทิสฺสตี ๑

๑ เป ๑ สุมภกปคฺคชโร ทิฏฺฐโง โหติ ปาราชิกํ ชมมํ อชฺฐณาปชฺชนฺโต
 อณฺเฏ สุมภกปคฺคชโร ปสฺสํติคฺคา โจเทติ สุมภกปคฺคชโร มया ทิฏฺฐโง
 ปาราชิกํ ชมมํ อชฺฐณาปนฺโนหิ อสฺสํมโนหิ อสฺสํกยปคฺคตฺติโยหิ ๑ เป ๑
 สํฆกมฺมํ วาติ อาปคฺคตฺติ วาจา ย วาจา สํฆาทีเสสฺสํ ๑

[๕๗๘] จั้วรเถโส นาม ปัสสุงฺกติกโก ทิฏฺฐโง โหติ ๑ เป ๑ คหปติ-
 จั้วรชโร ทิฏฺฐโง โหติ ปาราชิกํ ชมมํ อชฺฐณาปชฺชนฺโต อณฺเฏ
 คหปติจั้วรชโร ปสฺสํติคฺคา โจเทติ คหปติจั้วรชโร มया ทิฏฺฐโง
 ปาราชิกํ ชมมํ อชฺฐณาปนฺโนหิ อสฺสํมโนหิ อสฺสํกยปคฺคตฺติโยหิ ๑ เป ๑
 สํฆกมฺมํ วาติ อาปคฺคตฺติ วาจา ย วาจา สํฆาทีเสสฺสํ ๑

[๕๗๙] อุปชฺฐณายเถโส นาม อิตฺถนฺนามสฺสํ สทฺธิวิหารีโก ทิฏฺฐโง
 โหติ ปาราชิกํ ชมมํ อชฺฐณาปชฺชนฺโต อณฺเฏ อิตฺถนฺนามสฺสํ สทฺธิวิหารีกํ
 ปสฺสํติคฺคา โจเทติ อิตฺถนฺนามสฺสํ สทฺธิวิหารีโก มया ทิฏฺฐโง ปาราชิกํ
 ชมมํ อชฺฐณาปนฺโนหิ อสฺสํมโนหิ อสฺสํกยปคฺคตฺติโยหิ ๑ เป ๑ สํฆกมฺมํ
 วาติ อาปคฺคตฺติ วาจา ย วาจา สํฆาทีเสสฺสํ ๑

[๕๘๐] อาจริยเถโส นาม อิตฺถนฺนามสฺสํ อนฺเตวาสีโก ทิฏฺฐโง
 โหติ ปาราชิกํ ชมมํ อชฺฐณาปชฺชนฺโต อณฺเฏ อิตฺถนฺนามสฺสํ อนฺเตวาสีกํ
 ปสฺสํติคฺคา โจเทติ อิตฺถนฺนามสฺสํ อนฺเตวาสีโก มया ทิฏฺฐโง ปาราชิกํ
 ชมมํ อชฺฐณาปนฺโนหิ อสฺสํมโนหิ อสฺสํกยปคฺคตฺติโยหิ ๑ เป ๑ สํฆกมฺมํ
 วาติ อาปคฺคตฺติ วาจา ย วาจา สํฆาทีเสสฺสํ ๑

[๕๘๑] เสนาสนเถโส นาม อิตฺถนฺนามสฺสํ เสนาสนวาสีโก ทิฏฺฐโง

๕๗๖] เทรสภณฺเฑ นวมสงฺฆาทีเสถสฺ สิกฺขาปทวิภงฺโก อธิกรณํ ๓๘๓

โหติ ปาราสิกํ ฆมฺมํ อชฺฐณาปชฺชนฺโต อณฺเณ อิตฺถนฺนามสฺสฺ เสนาสฺน-
วาสิทํ ปสฺสตีคฺวา โจเทติ อิตฺถนฺนามสฺสฺ เสนาสฺนวาสิโก มยา ทิฏฺฐโจะ
ปาราสิกํ ฆมฺมํ อชฺฐณาปนฺโนสิ อสฺสฺสมโนสิ อสฺสฺกฺยปฺตฺติโยสิ นคฺติ
ตยา สทฺธิ อฺโปสฺโส วา ปวารณา วา สงฺฆกฺมฺมํ วาติ อापตฺติ
วาจาย วาจาย สงฺฆาทีเสถสฺสฺ ๑

[๕๗๗] ปาราสิกเณ ฆมฺเมนาติ จตฺตุนํ อณฺเณตเรน ๑ อนฺนุทฺธํเสยฺยชาติ
โจเทติ วา โจทาเปติ วา ๑ อปฺเปวณาม นํ อิมฺมหา พฺรหฺมจฺริยา
จาเวยฺยนฺติ ภิกฺขุภาวา จาเวยฺยํ สมนฺนคฺคาหิมา จาเวยฺยํ สํสฺสกฺกชฺชชา
จาเวยฺยํ ตโปคฺคณา จาเวยฺยํ ๑

[๕๗๘] ตโต อปฺเรน สมนฺเยนาติ ยสฺมึ ชฺเณ อนฺนุทฺธํสีโต โหติ
ตํ ฆณฺํ ตํ ตยํ ตํ มุหฺตฺตํ วัตฺตวตฺเต ๑ สมนฺนคฺคาหิมาโนติ เยน
วตฺตุนา อนฺนุทฺธํสีโต โหติ ตสฺมึ วตฺตสฺมึ สมนฺนคฺคาหิมาโน ๑
อสมฺนคฺคาหิมาโนติ น เกจฺจิ วุจฺจมาโน ๑

[๕๗๙] อธิกรณํ นาม จตฺตารี อธิกรณานิ วิวาทาธิกรณํ
อนฺนุวาทาธิกรณํ อापตฺตารีกรณํ ภิกฺขุจกรณํ ๑

[๕๘๐] โภจฺจิ เทโส เตสฺมตฺโต อฺปาทินฺโนติ เคสฺ ทสฺสนฺนํ เตสฺนํ
อณฺเณตโร เตโส อฺปาทินฺโน โหติ ๑

[๕๘๑] ภิกฺขุ จ โทสฺ ปตฺติจฺจํคฺคิ ตฺจฺจกํ มยํ ภณฺตี มุสา
มยา ภณฺตี อภฺตํ มยา ภณฺตี อชฺชานฺนุเคน มยา ภณฺตี ๑

๓ อยํ ปาโจะ สฺพพฺตฺต น ทิสฺสตี ๑

สงฺฆาทิเสสโตติ ๑ เป ๑ เตนมี อจฺจติ สงฺฆาทิเสสโตติ ๑

[๕๗๗] ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสํ อชฺฌมาปชฺชนโต ทิฏฺฐโง โหติ สงฺฆา-
 ทิเสเส สงฺฆาทิเสสทิฏฺฐิ โหติ คณฺเฏ ปาราชิเกน โจเทติ อุตฺถมโนสึ
 อสทฺถปฺปคฺติโยสึ นตฺถิ ตยา สทฺธิ อฺโปสโถ วา ปวารณา วา
 สงฺฆมมํ วาติ เอวมี อापคฺตคณฺณภากิยํ โหติ เตโส ๑ อฺปาทินฺโน
 อापคฺติ วาจา ย วาจา สงฺฆาทิเสสสฺส ๑ ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสํ
 อชฺฌมาปชฺชนโต ทิฏฺฐโง โหติ สงฺฆาทิเสเส อุตฺตจฺเจยทิฏฺฐิ โหติ
 คณฺเฏ ปาราชิเกน โจเทติ อุตฺถมโนสึ ๑ เป ๑ สงฺฆมมํ วาติ
 เอวมี อापคฺตคณฺณภากิยํ โหติ เตโส ๑ อฺปาทินฺโน อापคฺติ
 วาจา ย วาจา สงฺฆาทิเสสสฺส ๑ ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสํ อชฺฌมาปชฺชนโต
 ทิฏฺฐโง โหติ สงฺฆาทิเสเส ปาจิตฺตียทิฏฺฐิ โหติ คณฺเฏ ปาราชิเกน
 โจเทติ อุตฺถมโนสึ ๑ เป ๑ สงฺฆมมํ วาติ เอวมี อापคฺตคณฺณ-
 ภากิยํ โหติ เตโส ๑ อฺปาทินฺโน อापคฺติ วาจา ย วาจา
 สงฺฆาทิเสสสฺส ๑ ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสํ อชฺฌมาปชฺชนโต ทิฏฺฐโง โหติ
 สงฺฆาทิเสเส ปาฏิเทสฺนัยทิฏฺฐิ โหติ ๑ เป ๑ สงฺฆาทิเสเส ทุกฺกฏทิฏฺฐิ
 โหติ ๑ เป ๑ สงฺฆาทิเสเส ทุพฺพภาสิตทิฏฺฐิ โหติ คณฺเฏ ปาราชิเกน
 โจเทติ อุตฺถมโนสึ ๑ เป ๑ สงฺฆมมํ วาติ เอวมี อापคฺตคณฺณภากิยํ
 โหติ เตโส ๑ อฺปาทินฺโน อापคฺติ วาจา ย วาจา สงฺฆาทิเสสสฺส ๑

[๕๗๘] ภิกฺขุ อุตฺตจฺเจย อชฺฌมาปชฺชนโต ทิฏฺฐโง โหติ อุตฺตจฺเจย
 อุตฺตจฺเจยทิฏฺฐิ โหติ ๑ เป ๑ อุตฺตจฺเจย ปาจิตฺตียทิฏฺฐิ โหติ ๑ เป ๑

๕๘๘] เทรตกณฺเฑ นวมสงฺฆาทิเสสํ ปทภาชนียํ เอเกกมุตํ ๓๘๕

นุตตจฺเจ ปาฏิเทสนียทฺธิจฺ โหติ ๑ เป ๑ นุตตจฺเจ ทุกฺกฏทฺธิจฺ
โหติ ๑ เป ๑ นุตตจฺเจ ทฺพภาสิตทฺธิจฺ โหติ ๑ เป ๑ นุตตจฺเจ
สงฺฆาทิเสสทฺธิจฺ โหติ ตณฺเฑ ปาราชิกเนน โจเทติ อสฺสํมโนสฺสิ
๑ เป ๑ สงฺฆกมฺมํ วาติ เอวํปี อापตฺตณฺณภากิยํ โหติ เตโส ๑
อุปาทินฺโน อापตฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาทิเสสฺสฺส ๑ ภิกฺขุ
ปาจิตฺติยํ อชฺฌมาปชฺชนฺโต ทฺธิจฺ โหติ ๑ เป ๑ ภิกฺขุ ปาฏิเทสนียํ
อชฺฌมาปชฺชนฺโต ทฺธิจฺ โหติ ๑ เป ๑ ภิกฺขุ ทุกฺกฏํ อชฺฌมาปชฺชนฺโต
ทฺธิจฺ โหติ ๑ เป ๑ ภิกฺขุ ทฺพภาสิตํ อชฺฌมาปชฺชนฺโต ทฺธิจฺ โหติ
ทฺพภาสิตเต ทฺพภาสิตทฺธิจฺ โหติ ๑ เป ๑ ทฺพภาสิตเต สงฺฆาทิเสสทฺธิจฺ
โหติ ๑ เป ๑ ทฺพภาสิตเต นุตตจฺเจทฺธิจฺ โหติ ๑ เป ๑ ทฺพภาสิตเต
ปาจิตฺติยทฺธิจฺ โหติ ๑ เป ๑ ทฺพภาสิตเต ปาฏิเทสนียทฺธิจฺ โหติ
๑ เป ๑ ทฺพภาสิตเต ทุกฺกฏทฺธิจฺ โหติ ตณฺเฑ ปาราชิกเนน โจเทติ
อสฺสํมโนสฺสิ ๑ เป ๑ สงฺฆกมฺมํ วาติ เอวํปี อापตฺตณฺณภากิยํ โหติ
เตโส ๑ อุปาทินฺโน อापตฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาทิเสสฺสฺส ๑

เอเกกํ มุตํ กาคฺคฺน จกฺกํ พนฺธิตพฺพํ ๑

[๕๘๘] ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสํ อชฺฌมาปชฺชนฺโต ทฺธิจฺ โหติ สงฺฆา-
ติเสสํ สงฺฆาทิเสสทฺธิจฺ โหติ ตณฺเฑ ปาราชิกเนน โจทาเปติ
อสฺสํมโนสฺสิ ๑ เป ๑ สงฺฆกมฺมํ วาติ เอวํปี อापตฺตณฺณภากิยํ
โหติ เตโส ๑ อุปาทินฺโน อापตฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาทิเสสฺสฺส ๑
ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสํ อชฺฌมาปชฺชนฺโต ทฺธิจฺ โหติ สงฺฆาทิเสส

ฤๅจจยทัญจิจิ โหติ ๑ เป ๑ สงฆาทิเสเส ปาจิตฺตยทัญจิจิ โหติ
 ๑ เป ๑ สงฆาทิเสเส ปาฏีเทสนัฎยทัญจิจิ โหติ ๑ เป ๑ สงฆาทิเสเส
 ทุกกฏทัญจิจิ โหติ ๑ เป ๑ สงฆาทิเสเส ทุพฺพภาสิตทัญจิจิ โหติ คณฺเญ
 ปาราชิกเณ โจทาเปติ อสฺสสมโณเถ ๑ เป ๑ สงฆกมฺมํ วาติ เอวํบี
 อापตฺตคณฺณภาคิยํ โหติ เตโส ๑ อฺปาทินฺโน อापตฺติ วาจาย
 วาจาย สงฆาทิเสสฺสสฺส ๑

[๕๘๐] ภิภุชฺ ฤๅจจยํ อชฺฌมาปชฺชนฺโต ทัญจิจิ โหติ ฤๅจจย
 ฤๅจจยทัญจิจิ โหติ ๑ เป ๑ ฤๅจจยเย ปาจิตฺตยทัญจิจิ โหติ ๑ เป ๑
 ฤๅจจยเย ปาฏีเทสนัฎยทัญจิจิ โหติ ๑ เป ๑ ฤๅจจยเย ทุกกฏทัญจิจิ
 โหติ ๑ เป ๑ ฤๅจจยเย ทุพฺพภาสิตทัญจิจิ โหติ ๑ เป ๑ ฤๅจจยเย
 สงฆาทิเสสทัญจิจิ โหติ คณฺเญ ปาราชิกเณ โจทาเปติ อสฺสสมโณเถ
 ๑ เป ๑ สงฆกมฺมํ วาติ เอวํบี อापตฺตคณฺณภาคิยํ โหติ เตโส
 ๑ อฺปาทินฺโน อापตฺติ วาจาย วาจาย สงฆาทิเสสฺสสฺส ๑ ภิภุชฺ
 ปาจิตฺตยํ อชฺฌมาปชฺชนฺโต ทัญจิจิ โหติ ๑ เป ๑ ภิภุชฺ ปาฏีเทสนัฎย
 อชฺฌมาปชฺชนฺโต ทัญจิจิ โหติ ๑ เป ๑ ภิภุชฺ ทุกกฏํ อชฺฌมาปชฺชนฺโต
 ทัญจิจิ โหติ ๑ เป ๑ ทุพฺพภาสิตํ อชฺฌมาปชฺชนฺโต ทัญจิจิ โหติ
 ทุพฺพภาสิตเต ทุพฺพภาสิตทัญจิจิ โหติ ๑ เป ๑ ทุพฺพภาสิตเต สงฆาทิเสสทัญจิจิ
 โหติ ๑ เป ๑ ทุพฺพภาสิตเต ฤๅจจยทัญจิจิ โหติ ๑ เป ๑ ทุพฺพภาสิตเต
 ปาจิตฺตยทัญจิจิ โหติ ๑ เป ๑ ทุพฺพภาสิตเต ปาฏีเทสนัฎยทัญจิจิ โหติ ๑ เป ๑
 ทุพฺพภาสิตเต ทุกกฏทัญจิจิ โหติ คณฺเญ ปาราชิกเณ โจทาเปติ

๕๘๑] เทรตถกนุเท นวมสังฆาภิเสถสํ ปทภาชนียํ อเนาปคฺติวโร ๓๘๗

อสุตฺตมโณเสถิ อสฺกยปคฺติโยสฺสิ นคฺติ คยา สฺทฺธิ อฺโปสฺโส .วา
ปวารณา วา สํฆกมฺมํ วาติ เอวํปิ อเนาปคฺตญฺญภาคิยํ โหติ
เตโส จ อฺปาทินฺโน อเนาปคฺติ วาจา ย วาจา ย สํฆาภิเสถสฺสํ ๑

[๕๘๑] อเนาปคฺติ คตาสญฺญํ โจเทติ วา โจทาเปติ วา
อุมมตฺตกสฺสํ อาทิกมฺมิกสฺสํ ๑

นวมสังฆาภิเสถสํ นิฏฺฐิตํ ๑

ทศมตฺสงฆาทีเสถ

[๕๘๒] เตน สมนเณ พุทฺโธ ภควา ราชคเห วิหริติ เวพฺพเน
กถนุทกนิวาเป ๑ อถโช เทวทตฺโต เยน โภกาติโก กฏโมรคตีสฺสโก
ชฺฌนชเทเวีย ปุคฺโต สมนุททตฺโต เตนุปลสงฺกมิ อฺปลสงฺกมิตฺวา
โภกาติโก กฏโมรคตีสฺสโก ชฺฌนชเทเวีย ปุคฺโต สมนุททตฺโต เอตทโวจ
เอถ มยฺ อากุโส สมนตฺสฺส โคตมตฺสฺส สงฺฆเภทํ กริสฺสํม จกฺก-
เภทนฺติ ๑ เอถํ วุคฺเต โภกาติโก เทวทตฺโต เอตทโวจ สมนฺโณ โช
อากุโส โคตโม มหิตฺธิโก มหานุภาโว กถํ มยฺ สมนตฺสฺส โคตมตฺสฺส
สงฺฆเภทํ กริสฺสํม จกฺกเภทนฺติ ๑ เอถ มยฺ อากุโส สมนํ โคตมํ
อฺปลสงฺกมิตฺวา ปญฺจ วคฺคฺณิ ยาจิสฺสํม ภควา ฆนฺเต อเนกปริยาเยน
อฺปลบิํจตฺสฺส สมนุคฺคฺจิสฺสฺส สฺสเถชฺสฺส ชฺชตฺสฺส ปาสํทิกตฺสฺส อฺปลบิํจยตฺสฺส
วิริยารมฺภตฺสฺส วณฺณวาทํ อิมานิ ฆนฺเต ปญฺจ วคฺคฺณิ อเนกปริยาเยน
อฺปลบิํจตฺสฺส สมนุคฺคฺจิสฺสฺส สฺสเถชฺชชฺช ชฺชตฺสฺส ปาสํทิกตฺสฺส วิริยา-
รมฺภาย สํวคฺคฺนฺติ สํวคฺคฺ ฆนฺเต ภิกฺขุ ยาวชฺชํ อารณฺณกา อตฺสฺส
โย ความนฺตํ โอสฺเรยฺย วชฺชํ นํ ฝุเสยฺย ยาวชฺชํ ปิณฺชปาติกา
อตฺสฺส โย นิมนฺตํ สํทียะยฺย วชฺชํ นํ ฝุเสยฺย ยาวชฺชํ ปิณฺชกฺคฺติกา
อตฺสฺส โย คหปติจํวํ สํทียะยฺย วชฺชํ นํ ฝุเสยฺย ยาวชฺชํ
รูกฺขมฺฐิตกา อตฺสฺส โย ฌนํ อฺปลคฺจเฌยฺย วชฺชํ นํ ฝุเสยฺย ยาวชฺชํ

๑ ย. ม. สมนุคฺคฺจิสฺสฺส ๑ ๒ ย. ม. ชฺชตฺสฺส ๑ ๓ ย. ม. ปาสํทิกตฺสฺส ๑

๕๘๓] เทวตถคุณเท ทตมตถฐาเทเสตฺ เตวทตฺตภิกฺขุจฺจตฺต ปรนฺจวตฺตฺตฺต ๓๘๘

มจฺจมตฺตํ น ชาเทยฺยํ โย มจฺจมตฺตํ ชาเทยฺย วชฺชํ นํ มุเสยฺยยาติ
อิมานิ สมนฺโน โคตโม นานุชานิสฺสตี เต มยํ อิมเหติ ปรนฺจหิ
วตฺตฺตฺตฺต ๗ สมนฺนาเปสฺสํสมาติ ๖ สกฺกา โช อวฺสุโส อิมเหติ
ปรนฺจหิ วตฺตฺตฺต สมนฺตฺส โคตมตฺส สจฺจเกทํ กาทํ จกฺกเกทํ^๒
ตฺตฺตปรตฺตนา หิ อวฺสุโส มนฺตฺสํตาติ ๖

[๕๘๓] อถโช เทวทตฺโต สปริโส เยน ภควา เตนุปรตฺตํมิ
อฺปรตฺตํมิทฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺตฺวา เอกมนฺตํ นิสฺสํทํ ๖ เอกมนฺตํ
นีสฺสํโน โช เทวทตฺโต ภควนฺตํ เขตทโวจ ภควา ภาตฺเต อเนก-
ปริยาเยน อปรํบิํจฺจตฺส สนฺตฺตฺจฺจตฺส สตฺเตวตฺส รุตฺส ตฺปาสํทิกตฺส
อปรนฺจจยตฺส วิริยารมฺภตฺส วนฺณวาทํ อิมานิ ภาตฺเต ปรนฺจ วตฺตฺตฺต
อเนกปริยาเยน อปรํบิํจฺจตฺย สนฺตฺตฺจฺจตฺย สตฺเตวตฺย รุตฺย ตฺปาสํทิก-
กาย อปรนฺจจยตฺย วิริยารมฺภาย สํวตฺตฺนฺติ สํวํ ภาตฺเต ภิกฺขุ
ยวชฺชํ อารณฺญกา อตฺตํ โย कामนฺตํ โอสฺเรยฺย วชฺชํ นํ มุเสยฺย
ยวชฺชํ ปรินฺทฺปาติกา อตฺตํ โย นิมนฺตํ สํทฺธิเยยฺย วชฺชํ นํ
มุเสยฺย ยวชฺชํ ปรํตฺตฺตฺตกา อตฺตํ โย คหฺปติจฺจํ สํทฺธิเยยฺย วชฺชํ
นํ มุเสยฺย ยวชฺชํ รุกฺขมฺลิกา อตฺตํ โย ฌนฺนํ อฺปรคฺจฺเจยฺย วชฺชํ
นํ มุเสยฺย ยวชฺชํ มจฺจมตฺตํ น ชาเทยฺยํ โย มจฺจมตฺตํ ชาเทยฺย
วชฺชํ นํ มุเสยฺยยาติ ๖ อถํ เทวทตฺต โย อิจฺฉติ อารณฺญโก
โหตุ โย อิจฺฉติ कामนฺเต วิหฺรตุ โย อิจฺฉติ ปรินฺทฺปาติโก โหตุ

๓ ย. ม. สจฺจเกโท ๖ ๒ ย. ม. จกฺกเกโท ๖

โย อิจฺฉติ นิมฺนฺตํ สํทียตุ โย อิจฺฉติ ปัสฺสุกฺติโก โหติ โย
อิจฺฉติ คหปติจิวฺรํ สํทียตุ อฏฺฐมาเส โข มยา เทวทตฺต รุกฺข-
มฺูลเสนาถํ อนุญญาตํ ติโกฏฺฐิปริสฺสุทฺธํ มจฺฉมํสํ อทฺธิจํ อสฺสํคํ
อปริสงฺกิตนฺติ ฯ

[๕๘๔] อถ โข เทวทตฺโต น ภควา อิมานิ ปญฺจ วตฺถุณิ
อนุชานาตํติ หฏฺฐโง อุกฺโข สปริโส อฏฺฐายาสนา ภควนฺตํ
อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณํ กตฺวา ปกฺกามิ ฯ อถ โข เทวทตฺโต สปริโส
ราชคหํ ปวิสิตฺวา ปญฺจหิ วตฺถุหิ ชนํ สญฺญาเปสึ มยํ อากุโส
สมณํ โคตมํ อุปสงฺกमितฺวา ปญฺจ วตฺถุณิ ยาจิมฺหา ภควา ภาฺนเต
อเนกปริยาเยน อปฺปิจฺฉสฺสํ สนฺตฺตฺตฺสฺสํ สลฺลเตชฺสํ ชุตฺสํ ปาสํทิก-
กสฺสํ อปฺปจฺจยสฺสํ วิริยารมฺภสฺสํ วณฺณเวทํ อิมานิ ภาฺนเต ปญฺจ
วตฺถุณิ อเนกปริยาเยน อปฺปิจฺฉตฺตาย สนฺตฺตฺตฺตฺตาย สลฺลเตชฺชาย ชุตฺตฺต
ปาสํทิกาย อปฺปจฺจยาย วิริยารมฺภาย สํวตฺตนฺติ สํวตฺต ภาฺนเต
ภิกฺขุ ยาวชฺฉิํ อารณฺณกา อสฺสํ โย คามนฺตํ โอสฺเรยฺย วชฺชํ นํ
มุเสยฺย ยาวชฺฉิํ ปิณฺฑปาทิกา อสฺสํ โย นิมฺนฺตํ สํทียเยยฺย
วชฺชํ นํ มุเสยฺย ยาวชฺฉิํ ปัสฺสุกฺติกา อสฺสํ โย คหปติจิวฺรํ
สํทียเยยฺย วชฺชํ นํ มุเสยฺย ยาวชฺฉิํ รุกฺขมฺูลิกา อสฺสํ โย ญนํ
อุปคฺจฺเจยฺย วชฺชํ นํ มุเสยฺย ยาวชฺฉิํ มจฺฉมํสํ น ชาเทยฺยํ โย
มจฺฉมํสํ ชาเทยฺย วชฺชํ นํ มุเสยฺยยาติ อิมานิ สมนฺโน โคตโม

๑ ย. ม. ไปตฺถเกสฺส อยํ ปาโง น โหติ ฯ

นาหุชานาติ เต มยฺ อิมเหอิ ปญฺจเหอิ วตฺตฺเหอิ สฺมาทาย วตฺตฺตามาติ ฯ

[๕๘๕] คตฺถ เย เต มนุสฺสํ อสฺสํทฺชา อปฺปสฺนนา ทฺพฺพุทฺธิโน
 เต เอวมาหํสฺ อิมเ ช สมนฺนา สกฺขยฺปฺตฺติยา ชฺฐตา สฺสฺเตชฺฉวตฺตฺติโน
 สมนฺโน ปน โคตโม พาหุสฺสฺติโก พาหุสฺสฺตาย เจเตตฺติ ฯ ยเ ปน
 เต มนุสฺสํ สทฺชา ปสฺนนา ปณฺชิตฺตา พุทฺธิมนุโต เต อฺชฺชณฺณนฺตฺติ
 ชฺชนฺตฺติ วิปาเจนฺตฺติ กถํ หิ นาม เทวทฺตฺโต ภควโค สฺงฆเกทาย
 ปฺรภฺกมฺิสฺสฺตฺติ จกฺกเกทายาติ ฯ อสฺสํสฺสํ ชฺ ชฺ ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺสํ
 อฺชฺชณฺณนฺตํ ชฺชนฺตํ วิปาเจนฺตํ ฯ ยเ เต ภิกฺขุ อปฺปํจฺจนา
 ฯ เป ฯ เต อฺชฺชณฺณนฺตฺติ ชฺชนฺตฺติ วิปาเจนฺตฺติ กถํ หิ นาม เทวทฺตฺโต
 สฺงฆเกทาย ปฺรภฺกมฺิสฺสฺตฺติ จกฺกเกทายาติ ฯ อถชฺ เต ภิกฺขุ ภควโค
 เอตมคฺคํ อารโจะสฺสํ ฯ อถชฺ ภควา เอตสฺมํ นิกฺกาเน เอตสฺมํ
 ปกฺรเณ ภิกฺขุสฺงฆํ สมนฺนิปาตาเปตฺวา เทวทฺตฺตํ ปฺฏิปฺจฺจติ ฯ เป ฯ
 สจฺจํ กิร ตฺวํ เทวทฺตฺต สฺงฆเกทาย ปฺรภฺกมฺิสฺสฺตฺติ จกฺกเกทายาติ ฯ
 สจฺจํ ภควาติ ฯ วิคฺรหิ พุทฺโช ภควา อนนฺนุจฺจวิกํ โมฆปฺริสฺ
 ฯ เป ฯ กถํ หิ นาม ตฺวํ โมฆปฺริสฺ สฺงฆเกทาย ปฺรภฺกมฺิสฺสฺตฺติ
 จกฺกเกทาย เนตํ โมฆปฺริสฺ อปฺปสฺนนํ วา ปสฺทาทย ฯ เป ฯ
 เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อฺทฺทฺทิเสยฺยถาโย ปน ภิกฺขุ
 สมนฺคฺคฺสฺสฺ สฺงฆสฺสฺสฺ เกทาย ปฺรภฺกเมยฺย เกทนสฺสฺวตฺตฺตฺนิกํ วา อชฺชิกรณํ
 สฺมาทาย ปคฺคฺยฺห ตฺถิเจยฺย โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ เอวมสฺสฺสฺ จณฺ์โย
 มา อายสฺมา สมนฺคฺคฺสฺสฺ สฺงฆสฺสฺสฺ เกทาย ปฺรภฺกมฺิ เกทนสฺสฺวตฺตฺตฺนิกํ

วา อธิกรณํ สมาราย ปคฺคยฺห อฏฺฐาติ สเมตายสฺมา สงฺเขน
 สมฺคฺโค หิ สงฺโฆ สฺมฺโมทมาโน อวิวทมาโน เอกุทฺเทโส ฌาสฺ
 วิหฺรตฺติ ฯ เอวญฺจ โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ วุจฺจมาโน คเถว ปคฺคณฺเอยฺย
 โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ ยาวตฺติยํ สมนุภาสิตฺพฺโพ ตสฺสํ ปฏฺินิสฺสํคฺคฺคา ย ฯ
 ยาวตฺติยญฺเจ สมนุภาสียมาโน ตํ ปฏฺินิสฺสํชฺเชยฺย อิจฺเจตํ กุสฺลํ
 โน เจ ปฏฺินิสฺสํชฺเชยฺย สงฺฆาทิเสโสติ ฯ

[๕๘๐] โย ปนาติ โย ยาทีโส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อยํ
 อิมสฺมึ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ สฺมฺคฺโค นาม สงฺโฆ สฺมาน-
 สํวาโสโก สฺมานสํมาย จีโต ฯ เกทาย ปรกฺกเมยฺยาติ กถํ อิม
 นานา อสฺสํ วินา อสฺสํ วคฺคา อสฺสํติ ปกฺขํ ปริยสฺติ คณฺ
 พนฺธุติ ฯ เกทนสํวตฺตนิกํ วา อธิกรณฺนฺติ อฏฺฐารสํเกทกร-
 วตฺตญฺนิ ฯ สมารายาติ อาราย ฯ ปคฺคยฺหาติ ทึเปยฺย ฯ ติฏฺฐเจยฺยาติ
 นปฺปฏฺินิสฺสํชฺเชยฺย ฯ

[๕๘๑] โส ภิกฺขุติ โย โส สงฺฆเกทโก ภิกฺขุ ฯ ภิกฺขุหฺติ
 อณฺเวยฺหิ ภิกฺขุหิ ฯ เป ปสฺสํนฺติ เป สฺตฺนฺติ เตหิ วคฺตฺพฺโพ มา
 อายสฺมา สฺมคฺคสฺสํ สงฺฆสฺสํ เกทาย ปรกฺกมิ เกทนสํวตฺตนิกํ วา
 อธิกรณํ สมาราย ปคฺคยฺห อฏฺฐาติ สเมตายสฺมา สงฺเขน สฺมคฺโค
 หิ สงฺโฆ สฺมฺโมทมาโน อวิวทมาโน เอกุทฺเทโส ฌาสฺ วิหฺรตฺติ ฯ
 ทฺติยมฺมี วคฺตฺพฺโพ ตฺติยมฺมี วคฺตฺพฺโพ ฯ สเจ ปฏฺินิสฺสํชฺชติ อิจฺเจตํ
 กุสฺลํ โน เจ ปฏฺินิสฺสํชฺชติ อาปตฺติ ทฺกฏฺฐสฺสํ ฯ สุตฺวา น

๕๘๘] เคารสถกณเท ทตมสงฆาทีเสถ สิกขาปทวิภังโก สมนุภาสณา ๔๐๓

วทนุติ อปคตติ ทุกกฏฐต ๑ โส ภิกขุ สงฆมขณมี อากทุขิตวา
วคตพโพ มา อายสุม สมคคตตต สงฆตตต เกทาย ปรกกมิ เกทน-
ต้วคตนิกั วา อธิกรณิ สมาทาย ปคคยห อฏฐาติ สเมตายสุม
สงฆน สมคโค หิ สงโฆ สโมโหมมาโน อวิวทมาโน เอกทุเทโส ผาสุ
วิหรัตติ ๑ ทุติยมบี วคตพโพ ตติยมบี วคตพโพ ๑ สเจ ปฏินิสตฺตชชติ
อิจเจตํ กุสฺสํ โน เจ ปฏินิสตฺตชชติ อปคตติ ทุกกฏฐต ๑

[๕๘๘] โส ภิกขุ สมนุภาสตีคพโพ ๑ เอวณจ ปน ภิกขเว
สมนุภาสตีคพโพ ๑ พยตเคน ภิกขุณา ปฏีพเสน สงโฆ ฉาเปตพโพ
ตฺตนาตุ เม ภานเต สงโฆ อัย อิตถนุณาโม ภิกขุ สมคคตตต สงฆตตต
เกทาย ปรกกมติ ๑ โส ตํ วคกํ นปฏินิสตฺตชชติ ๑ ยทิ สงฆตตต
ปคตกตตต สงโฆ อิตถนุณามํ ภิกขุ สมนุภาเสยย ตตตต วคตตตต
ปฏินิสตฺตคคาย ๑ เอสา ฉตติ ๑ ตฺตนาตุ เม ภานเต สงโฆ อัย
อิตถนุณาโม ภิกขุ สมคคตตต สงฆตตต เกทาย ปรกกมติ ๑ โส ตํ
วคกํ นปฏินิสตฺตชชติ ๑ สงโฆ อิตถนุณามํ ภิกขุ สมนุภาสตี ตตตต
วคตตตต ปฏินิสตฺตคคาย ๑ ยตฺตายสุมโต ขมติ อิตถนุณามตฺต ภิกขุโน
สมนุภาสณา ตตตต วคตตตต ปฏินิสตฺตคคาย โส ตถนุหตตต ยตฺตต
นทขมติ โส ภาเสยย ๑ ทุติยมบี เขตมคตํ วทามิ ๑ เป ๑ ตติยมบี
เขตมคตํ วทามิ ๑ ตฺตนาตุ เม ภานเต สงโฆ อัย อิตถนุณาโม ภิกขุ
สมคคตตต สงฆตตต เกทาย ปรกกมติ ๑ โส ตํ วคกํ นปฏินิสตฺตชชติ ๑
สงโฆ อิตถนุณามํ ภิกขุ สมนุภาสตี ตตตต วคตตตต ปฏินิสตฺตคคาย ๑

ยถาสายสุมโต ขมติ อิตถนุหนามตฺตํ ภิกขุโน สมนุภาสฺนา ตตฺตํ
 วจตฺตํ ปฏฺนิตฺตํคฺคฺคา ย โส ตฺตํหตฺตํ ยตฺตํ นทฺตมฺติ โส ภาเสยฺย ๑
 สมนุภฏฺโจ สงฺเขน อิตถนุหนามอ ภิกขุ ตตฺตํ วจตฺตํ ปฏฺนิตฺตํคฺคฺคา ๑
 ขมติ สงฺฆตฺตํ ตตฺตมา ตฺตํหํ ๑ เหวเมตํ ธารยามีติ ๑

[๕๘๘] ฅตฺติยา ทฺกฏฺฏํ ทฺวํหิ กมฺมวจาหิ ฤตฺตจฺจยา กมฺม-
 วจาปริโยธานเ อापตฺติ สงฺฆาติเสตฺตํ ๑ สงฺฆาติเสตฺตํ อชฺฅา-
 ปชฺชนตฺตํ ฅตฺติยา ทฺกฏฺฏํ ทฺวํหิ กมฺมวจาหิ ฤตฺตจฺจยา ปฏฺธิ-
 ปตฺตํภนฺติ ๑ สงฺฆาติเสตฺตํ ๑ เป ๑ เตนปํ ฤจฺจติ สงฺฆาติเสตฺตํ ๑

[๖๐๐] ฅมฺมกมฺเม ฅมฺมกมฺมตฺตํ นปฺปฏฺนิตฺตํชฺชติ อापตฺติ
 สงฺฆาติเสตฺตํ ๑ ฅมฺมกมฺเม เวมฺติโก นปฺปฏฺนิตฺตํชฺชติ อापตฺติ
 สงฺฆาติเสตฺตํ ๑ ฅมฺมกมฺเม อฅมฺมกมฺมตฺตํ นปฺปฏฺนิตฺตํชฺชติ
 อापตฺติ สงฺฆาติเสตฺตํ ๑ อฅมฺมกมฺเม ฅมฺมกมฺมตฺตํ อापตฺติ
 ทฺกฏฺฏตฺตํ ๑ อฅมฺมกมฺเม เวมฺติโก อापตฺติ ทฺกฏฺฏตฺตํ ๑ อฅมฺม-
 กมฺเม อฅมฺมกมฺมตฺตํ อापตฺติ ทฺกฏฺฏตฺตํ ๑

[๖๐๑] อเนาปตฺติ อตฺตมนุภาสฺนตฺตํ ปฏฺนิตฺตํชฺชนตฺตํ อุมฺมคฺค-
 กตฺตํ อาทิกมฺมิกตฺตํ ๑

ทตฺตํสงฺฆาติเสตฺตํ นิฏฺจิตํ ๑

๑ อิตฺ ปวํ ฤโรปียโปตฺตเกยว ฅิตฺตจฺจิตฺตํ เวทนฏฺฏตฺตํ ทิตฺตํ ๑

เอกาทศมสังฆาติเสถ

[๒๐๒] เตน สัมเขน พุทฺโธ ภควา ราชคเห วิหริติ เวหฺวาเน
กถนุทกนิวาเป ๑ เตน โส ปน สัมเขน เทวทศฺโต สงฺฆเภทาย
ปรกฺกมตฺติ จกฺกเภทาย ๑ ภิกฺขุ เหวมาหํสุ อธฺมวาทํ เทวทศฺโต
อวินยวาทํ เทวทศฺโต กถํ หิ นาม เทวทศฺโต สงฺฆเภทาย ปรกฺก-
มิสฺสตี จกฺกเภทายาติ ๑ เหวํ วุคฺเต โภกาตีโก กฏฺโหมรคติสฺสโก
ชนฺุทเทวียา ปุคฺโต สฺมฺทฺทศฺโต เต ภิกฺขุ เอตทโวจฺจุ มา
ชายสฺมฺนฺโต เหวํ อวฺจฺจตุธ ธฺมวาทํ เทวทศฺโต วินยวาทํ เทวทศฺโต
อมฺหากณฺจ เทวทศฺโต ฉนฺทณฺจ วุจฺฉณฺจ อาทาย วิหริติ ชานาติ
โน ภาสตี อมฺหากมฺเปตี ฉมตีติ ๑ เข เต ภิกฺขุ อปฺปํจฺจนา
๑ เป ๑ เต อชฺชฌายนฺติ ชฺชยฺนติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ภิกฺขุ
เทวทศฺตฺสฺส สงฺฆเภทาย ปรกฺกมฺนฺตฺสฺส อนฺวตฺตกา ภวิสฺสฺสนฺติ วคฺค-
วาทกาติ ๑ อถโส เต ภิกฺขุ ภควโต เขตมตฺถํ อารโจะสฺสุ ๑
อถโส ภควา เขตฺสฺมํ นิทาเน เขตฺสฺมํ ปกฺรณฺเ ภิกฺขุสงฺฆํ สฺนฺน-
ปาตาเปคฺวา ภิกฺขุ ปฏฺิปุจฺฉนฺติ สฺจจํ กิร ภิกฺขเว ภิกฺขุ เทวทศฺตฺสฺส
สงฺฆเภทาย ปรกฺกมฺนฺตฺสฺส อนฺวตฺตกา วคฺควาทกาติ ๑ สฺจจํ
ภควาติ ๑ วิครหิ พุทฺโธ ภควา อนนฺุจฺฉนฺติภิกฺขเว เตสฺ
โมชปฺริสฺธานํ ๑ เป ๑ กถํ หิ นาม เต ภิกฺขเว โมชปฺริสฺธา
เทวทศฺตฺสฺส สงฺฆเภทาย ปรกฺกมฺนฺตฺสฺส อนฺวตฺตกา ภวิสฺสฺสนฺติ วคฺค-

วาทกา เนติ ภิกขเว อปฺปสฺสนฺนํ วา ปสฺสทาย ฯ เป ฯ เอวญฺจ
 ปน ภิกขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกัถฺเตยฺยถา ตสฺสเสว โข ปน ภิกขุสฺส
 ภิกขุ โหนฺติ อนฺนตฺตกา วคฺควาทกา เอโก วา เทว วา ตโย
 วา เต เอวํ วเทยฺยํ มา อายสฺมนฺโต เอตํ ภิกขุํ กิณฺจि อวฺจตุถ
 ชมฺมวาทํ เจโส ภิกขุํ วินยวาทํ เจโส ภิกขุํ อมฺหากณฺเจโส
 ภิกขุํ นนฺทญฺจ รุจฺฉญฺจ อาทาย โวหฺรติ ชานาติ โน ภาสฺติ
 อมฺหากมฺเปตํ ชมตฺติ ฯ เต ภิกขุํ ภิกขุํหิ เอวมสฺสํ วจฺนียา มา
 อายสฺมนฺโต เอวํ อวฺจตุถ น เจโส ภิกขุํ ชมฺมวาทํ น เจโส
 ภิกขุํ วินยวาทํ มา อายสฺมนฺตานมฺมี สงฺฆเภทो รุจฺฉิตฺถ สเมตา-
 ยสฺมนฺตํ สงฺฆเณ สฺมคฺโค หิ สงฺโฆ สฺมโมทมาโน อวิวทมาโน
 เอกุทฺเทโส ฉาสฺส วิหฺรตฺติ ฯ เอวญฺจ เต ภิกขุํ ภิกขุํหิ อจฺจมานา
 ตเถว ปคฺคณฺเอยฺยํ เต ภิกขุํ ภิกขุํหิ ยาวตฺติยํ สมนฺภาสฺสิทฺทพฺพา
 ตสฺส ปฏฺินิสฺสคฺคาเย ฯ ยาวตฺติยญฺเจ สมนฺภาสฺสิยมานา ตํ ปฏฺิ-
 นิสฺสชฺชเยยฺยํ อิจฺเจตํ กุสฺสํ โน เจ ปฏฺินิสฺสชฺชเยยฺยํ สงฺฆาทิเสโสติ ฯ

[๒๐๓] ตสฺสเสว โข ปนาติ ตสฺส สงฺฆเภทกสฺส ภิกขุโน ฯ
 ภิกขุ โหนตฺติ อณฺเเว ภิกขุ โหนติ ฯ อนฺนตฺตกาติ ยํทฺธิจฺจโก
 โหติ ยํชฺนติโก ยํรุจฺจโก เตมี ตํทฺธิจฺจกา โหนติ ตํชฺนติกา ตํรุจฺจกา ฯ
 วคฺควาทกาติ ตสฺส วณฺณนาย ปกฺขาย จิตฺวา โหนติ ฯ เอโก วา
 เทว วา ตโย วาติ เอโก วา โหติ เทว วา ตโย วา เต
 เอวํ วเทยฺยํ มา อายสฺมนฺโต เอตํ ภิกขุํ กิณฺจิ อวฺจตุถ ชมฺมวาทํ

เจโส ภิกฺขุ วินยวาทํ เจโส ภิกฺขุ อมฺหากณฺเจโส ภิกฺขุ ฉนฺทณฺเจ
รฺกฺกณฺเจ อาทาย โวหริติ ชานาติ โน ภาสฺติ อมฺหากมฺเปตํ ชมตฺติ ฯ

[๖๐๔] เตะ ภิกฺขุติ เย ตะ อญฺจตฺตกา ภิกฺขุ ฯ ภิกฺขุหฺมึ
อณฺเฑหิ ภิกฺขุหิ ฯ เย ปตฺถสฺนฺติ เย สฺสณฺนฺติ เตะหิ วตฺตพฺพา มา
ชายสฺมนฺโค เอิํ อวฺจฺจตฺต น เจโส ภิกฺขุ ชมฺมวาทํ น เจโส
ภิกฺขุ วินยวาทํ มา ชายสฺมนฺตานุมี สฺงฺฆเกโท รฺกฺกณฺเจตฺต สฺเมตฺยา
ยสฺมนฺตานุ สฺงฺฆเน สฺมคฺโค หิ สฺงฺโฆ สฺมโมทมาโน อวิจฺจมาโน
เอกฺกทฺเทโส ผาสฺสุ วิหริตฺติ ฯ ทฺตฺติมฺมึ วตฺตพฺพา ตฺตฺติมฺมึ วตฺตพฺพา ฯ
สฺเจ ปญฺนิสฺสชฺชนฺติ อิจฺเจตํ กุสฺสํ โน เจ ปญฺนิสฺสชฺชนฺติ อปฺตฺติ
ทฺกฺกณฺเจตฺต ฯ สฺตฺตฺวา น วทฺนฺติ อปฺตฺติ ทฺกฺกณฺเจตฺต ฯ ตะ
ภิกฺขุ สฺงฺฆมชฺชณฺมึ อากทฺตฺติคฺวา วตฺตพฺพา มา ชายสฺมนฺโค เอิํ
อวฺจฺจตฺต น เจโส ภิกฺขุ ชมฺมวาทํ น เจโส ภิกฺขุ วินยวาทํ มา
ชายสฺมนฺตานุมี สฺงฺฆเกโท รฺกฺกณฺเจตฺต สฺเมตฺยา ยสฺมนฺตานุ สฺงฺฆเน
สฺมคฺโค หิ สฺงฺโฆ สฺมโมทมาโน อวิจฺจมาโน เอกฺกทฺเทโส ผาสฺสุ
วิหริตฺติ ฯ ทฺตฺติมฺมึ วตฺตพฺพา ตฺตฺติมฺมึ วตฺตพฺพา ฯ สฺเจ ปญฺนิสฺสชฺชนฺติ
อิจฺเจตํ กุสฺสํ โน เจ ปญฺนิสฺสชฺชนฺติ อปฺตฺติ ทฺกฺกณฺเจตฺต ฯ

[๖๐๕] ตะ ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ สฺมนุภาสฺติคฺวา ฯ เอวณฺเจ ปน
ภิกฺขเว สฺมนุภาสฺติคฺวา ฯ พฺยตฺเตน ภิกฺขุณา ปญฺพิเตน สฺงฺโฆ
ฉาเปตฺตพฺโผ สฺถฺเถตฺเต เม ภาเต สฺงฺโฆ อิตฺถนฺนาโม จ อิตฺถนฺนาโม
จ ภิกฺขุ อิตฺถนฺนามสฺสํ ภิกฺขุโน สฺงฺฆเกทฺยา ปรฺกฺกณฺเจตฺต อญฺจตฺตกา

วคฺควาทกา ๑ เต ทํ วตฺถุํ นปฺปฏินีสฺสชฺชนฺติ ๑ ยถิ สงฺฆสฺส
 ปตฺตกตฺถํ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามณฺจ อิตฺถนฺนามณฺจ ภิกฺขุ สมนฺุภาเสยฺย
 ตสฺส วตฺถุสฺส ปฺปฏินีสฺสคฺคาย ๑ เอสา ฌตฺติ ๑ สฺุณาตุ เม
 ภาเต สงฺโฆ อิตฺถนฺนาโม ๑ อิตฺถนฺนาโม ๑ ภิกฺขุ อิตฺถนฺนามสฺส
 ภิกฺขุโน สงฺฆเภทาย ปวฺกมฺนุสฺส อนฺุวตฺตกา วคฺควาทกา ๑ เต
 ทํ วตฺถุํ นปฺปฏินีสฺสชฺชนฺติ ๑ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามณฺจ อิตฺถนฺนามณฺจ
 ภิกฺขุ สมนฺุภาสฺติ ตสฺส วตฺถุสฺส ปฺปฏินีสฺสคฺคาย ๑ ยสฺสํายสฺมโต ฌมฺติ
 อิตฺถนฺนามสฺส ๑ อิตฺถนฺนามสฺส ๑ ภิกฺขุํ สมนฺุภาสฺนา ตสฺส วตฺถุสฺส
 ปฺปฏินีสฺสคฺคาย โสฺ คุณฺหสฺส ยสฺสํ นกฺขมฺติ โสฺ ภาเสยฺย ๑
 ทฺคิยมฺปิ เอตมฺตํ วทามิ ๑ เป ๑ ตคิยมฺปิ เอตมฺตํ วทามิ ๑
 สฺุณาตุ เม ภาเต สงฺโฆ อิตฺถนฺนาโม ๑ อิตฺถนฺนาโม ๑ ภิกฺขุ
 อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน สงฺฆเภทาย ปวฺกมฺนุสฺส อนฺุวตฺตกา วคฺค-
 วาทกา ๑ เต ทํ วตฺถุํ นปฺปฏินีสฺสชฺชนฺติ ๑ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามณฺจ
 อิตฺถนฺนามณฺจ ภิกฺขุ สมนฺุภาสฺติ ตสฺส วตฺถุสฺส ปฺปฏินีสฺสคฺคาย ๑
 ยสฺสํายสฺมโต ฌมฺติ อิตฺถนฺนามสฺส ๑ อิตฺถนฺนามสฺส ๑ ภิกฺขุํ
 สมนฺุภาสฺนา ตสฺส วตฺถุสฺส ปฺปฏินีสฺสคฺคาย โสฺ คุณฺหสฺส ยสฺสํ
 นกฺขมฺติ โสฺ ภาเสยฺย ๑ สมนฺุภฺจฺจา สงฺเขน อิตฺถนฺนาโม ๑
 อิตฺถนฺนาโม ๑ ภิกฺขุ ตสฺส วตฺถุสฺส ปฺปฏินีสฺสคฺคาย ๑ ฌมฺติ
 สงฺฆสฺส ตสฺมา คุณฺหํ ๑ เอวเมตํ ฐารยามฺติ ๑

[๖๐๖] ฌตฺติยา ทฺกทฺฏํ ทฺวํหิ กมฺมวักฺจาหิ ฤตฺตจฺจยา . . . กัมม-

๒๐๘] เกร็ดถกเทศ เอกาทศมสังฆาทิเสส อนาปคฺติวาโร ๕๐๘

วาทปริโยธเน อापคฺติ สงฺฆาทิเสสฺส ๑ สงฺฆาทิเสสฺ อชฺฌมา-
ปชฺชนุคานํ ฌคฺติยา ทุกฺกฏํ ทฺวํหิ กมฺมวาทิ ฤตฺตจฺจยา ปฏิปุ-
ปฺตฺตมฺภนฺติ ๑ เทวํ ตโย เอกโต สมนุภาสิตพฺพา ตทฺคฺตริ น สมนุ-
ภาสิตพฺพา ๑ สงฺฆาทิเสสฺส ๑ เป ๑ เคนปี จุจฺจติ สงฺฆาทิเสสฺส ๑

[๒๐๙] ฌมฺมกมฺเม ฌมฺมกมฺมตฺถณฺณิ นปฺปฏินฺตฺตชฺชนฺติ อापคฺติ
สงฺฆาทิเสสฺส ๑ ฌมฺมกมฺเม เวมตฺติกา นปฺปฏินฺตฺตชฺชนฺติ อापคฺติ
สงฺฆาทิเสสฺส ๑ ฌมฺมกมฺเม อฌมฺมกมฺมตฺถณฺณิ นปฺปฏินฺตฺตชฺชนฺติ
อापคฺติ สงฺฆาทิเสสฺส ๑ อฌมฺมกมฺเม ฌมฺมกมฺมตฺถณฺณิ อापคฺติ
ทุกฺกฏตฺส ๑ อฌมฺมกมฺเม เวมตฺติกา อापคฺติ ทุกฺกฏตฺส ๑ อฌมฺม-
กมฺเม อฌมฺมกมฺมตฺถณฺณิ อापคฺติ ทุกฺกฏตฺส ๑

[๒๑๐] อนापคฺติ อตฺมณฺภาสฺนคานํ ปฺปฏินฺตฺตชฺชนคานํ อุมฺมคฺต-
กานํ ฆิตฺตจฺจิตฺตคานํ เวทนฏฺฏานํ อาทิกมฺมิกานนฺติ ๑

เอกาทศมสังฆาทิเสส นินฺจิตํ ๑

ทิวาทสมสงฆาทีเสถ

[๖๐๘] เตน ส้มเยน พุทฺโธ ภคฺวา โภสมุขิยํ วิหฺรติ โฆสิคฺคา-
 ราเม ฯ เตน โช ปน ส้มเยน อายสฺมา ฉนฺโน อนาจารํ
 ชาจฺวติ ฯ ภิกฺขุ เอวมาหํสุ มา อากุโส ฉนฺน เอวรูปํ อกาสิ
 เหนํ กปฺปคฺคิ ฯ โส เอวํ วเทสิ ก็ นุ โช นาม ตุมฺเห อากุโส
 มํ วตฺตพฺพิ มณฺณต อหํ โช นาม ตุมฺเห วเทยฺยํ อมฺหากํ
 พุทฺโธ อมฺหากํ ชฺโม อมฺหากํ อยฺยปฺตฺเตน ชฺโม อภิสฺมิโค
 เสยฺยถาบี นาม มหาวาโค วายนฺโต ตินฺนฏฺฐปฺนฺณตฺถิ^๑ เอกโต
 อุตฺถสาเทยฺย^๒ เสยฺยถาบี วา ปน นทํ ปพฺพเตยฺยา สงฺขเสวาลปณกํ
 เอกโต อุตฺถสาเทยฺย เอวเมว ตุมฺเห นานานามา นานาโคตฺตา
 นานาชาจฺวา นานากุตา ปพฺพชิตา เอกโต อุตฺถสาทิคิ^๓ ก็ นุ โช
 นาม ตุมฺเห อากุโส มํ วตฺตพฺพิ มณฺณต อหํ โช นาม ตุมฺเห
 วเทยฺยํ อมฺหากํ พุทฺโธ อมฺหากํ ชฺโม อมฺหากํ อยฺยปฺตฺเตน
 ชฺโม อภิสฺมิโคติ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปมฺปิชา สันตฺตฺฐา สชฺชฺชิโน
 กุกฺกฺจฺจกา สิกฺขาภามา เต อุตฺถณายนฺติ ชฺยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ
 หิ นาม อายสฺมา ฉนฺโน ภิกฺขุหิ สหชฺมมิกํ วุจฺจมาโน อตฺตानํ
 อวณฺธิยํ ภวิสฺสคฺคิ ฯ อถโช เต ภิกฺขุ ภคฺวาโค เอตมฺตถํ
 อาริเจสฺสุ ฯ อถโช ภคฺวา เอตสฺมึ นิทาเน เอตสฺมึ ปกรณ

๑ ย. ม. ตินนฏฐปณณตถิ ฯ ๒ อุตฺถสาเวยฺย ฯ ๓ ย. ม. อุตฺถสาริตา ฯ

๖๓๐] เทรตถกณฺเฑ ทฺวาทสฺมสฺงฺฆาทิสฺสํ ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภงฺโก ๕๓๑

ภิกฺขุสงฺฆํ สฺนฺนิปาตาเปตฺวา อายสฺมฺหํ ฌนฺนํ ปฏฺิปปฺจฺติ สจฺจํ กิร
ตฺวํ ฌนฺนํ ภิกฺขุหิ สฺหรมฺมิกํ อฺจฺจมาโน อตฺตํ อวจฺฉนฺนํ กโรตฺติ ฯ
สจฺจํ ภควาติ ฯ วิคฺรหิ พุทฺโธ ภควา อณฺุญจิกํ โมฆปฺริสฺ
ฯ เป ฯ อกรณฺญํ กถํ หิ นาม ตฺวํ โมฆปฺริสฺ ภิกฺขุหิ สฺหรมฺมิกํ
อฺจฺจมาโน อตฺตํ อวจฺฉนฺนํ กริสฺสํ เหนฺตํ โมฆปฺริสฺ อปฺปสฺนฺนํ
วา ปสฺสํทาย ฯ เป ฯ เหวจฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
อฺทฺทิสฺสํ ยถา ภิกฺขุ ปเนว ทฺพฺพชชาติโก โหติ อฺทฺทิสฺสํ ปรียาปนฺุ
สิกฺขาปทํ ภิกฺขุหิ สฺหรมฺมิกํ อฺจฺจมาโน อตฺตํ อวจฺฉนฺนํ กโรติ
มา มํ อายสฺมฺหํโต กิณฺุจฺจ อวจฺจตฺถ กตฺถยาณํ วา ปาปํ วา
อหฺมฺปายสฺมฺหํเต น กิณฺุจฺจ วกฺขามิ กตฺถยาณํ วา ปาปํ วา
วิรมถายสฺมฺหํโต มม วจฺญาตฺติ ฯ โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ เหวมสฺส
วจฺฉนฺนํ มา อายสฺมา อตฺตํ อวจฺฉนฺนํ อกาถิ วจฺฉนฺนํ เมว อายสฺมา
อตฺตํ กโรตุ อายสฺมาปि ภิกฺขุ วเทตุ สฺหรมฺเมน ภิกฺขุหิ
อายสฺมฺหํโต วกฺขนฺติ สฺหรมฺเมน เหวํ สํวทฺตฺวา หิ ตสฺส ภควโต
ปรีสา ยทิตฺถํ อณฺุณมณฺุณวจฺฉเนน อณฺุณมณฺุณวจฺฉนฺนํ ปเนนาติ ฯ
เอวจฺจ โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ อฺจฺจมาโน คเถว ปคฺคณฺุหฺย โส
ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ ยาวตฺติยํ สฺมฺนุภาสิตฺพฺโพ ตสฺส ปฏฺิณิสฺสํสฺสกาย ยาว-
ตฺติยญฺเจ สฺมฺนุภาสียมาโน ตํ ปฏฺิณิสฺสํสฺสชฺชเยย อิจฺเจตํ กุสฺสํ โน
เจ ปฏฺิณิสฺสํสฺสชฺชเยย สฺงฺฆาทิสฺสํสฺสํติ ฯ

[๖๓๐] ภิกฺขุ ปเนว ทฺพฺพชชาติโก โหตฺติ ทฺพฺพโจ โหติ

โทวจสุตฺถกรณหิ ชฺมุเมหิ สมนฺนาคโต อภฺชโม อปฺปทกฺขิณคฺคาหิ
 อนุสํสํนํ ๑ อุกฺกเทสฺสปริยาปนฺเนสุ สิกฺขาปเทสุติ ปาติโมกฺขปริยา-
 ปนฺเนสุ สิกฺขาปเทสุ ๑ ภิกฺขุหีติ อญฺเฆหิ ภิกฺขุหิ ๑ สหฺรมฺมิกํ
 นาม ยํ ภคฺวตา ปณฺณตฺตํ สิกฺขาปทํ เอตํ สหฺรมฺมิกํ นาม ๑
 เตน วุจฺจมาโน อตฺตานํ อวฺจณฺยํ กโรติ มา มํ อายสฺมฺนฺโต
 กิณฺจิ อวฺจตุถ กตฺถยานํ วา ปาปกํ วา อหฺมปายสฺมฺนฺเต น
 กิณฺจิ วุจฺจามิ กตฺถยานํ วา ปาปกํ วา วิรมฺถายสฺมฺนฺโต มม
 วจฺจนายาติ ๑

[๖๓๓] โส ภิกฺขุติ โย โส ทุพฺพชชาติโก ภิกฺขุ ๑ ภิกฺขุหีติ
 อญฺเฆหิ ภิกฺขุหิ ๑ เย ปสฺสํนฺติ เย สฺสณฺนฺติ เตหิ วตฺตพฺโพ มา
 อายสฺมา อตฺตานํ อวฺจณฺยํ อกาถิ วจฺนฺยเมว อายสฺมา อตฺตานํ
 กโรตุ อายสฺมาภี ภิกฺขุ วเทตุ สหฺรมฺเมน ภิกฺขุภี อายสฺมฺนฺตํ
 วุจฺจนฺติ สหฺรมฺเมน เอตํ สํวทฺธมา หิ ตสฺส ภคฺวโต ปริสา ยทิตฺถํ
 อญฺเฆมณฺณวจฺจเนน อญฺเฆมณฺณวจฺจจฺปาเนนาติ ๑ ทฺติยมฺภี วตฺตพฺโพ
 ตฺติยมฺภี วตฺตพฺโพ ๑ สจฺเจ ปฏฺฐินิสฺสํชฺชติ อิจฺจเจตํ กุสฺสํ โน เจ
 ปฏฺฐินิสฺสํชฺชติ อปฺปตฺติ ทฺถกฺกฏฺสฺส ๑ สฺสุวา น วทฺหฺติ อปฺปตฺติ
 ทฺถกฺกฏฺสฺส ๑ โส ภิกฺขุ สจฺจมชฺชณฺยํ อากกฺกมฺมิตฺวา วตฺตพฺโพ มา
 อายสฺมา อตฺตานํ อวฺจณฺยํ อกาถิ วจฺนฺยเมว อายสฺมา อตฺตานํ
 กโรตุ อายสฺมาภี ภิกฺขุ วเทตุ สหฺรมฺเมน ภิกฺขุภี อายสฺมฺนฺตํ
 วุจฺจนฺติ สหฺรมฺเมน เอตํ สํวทฺธมา หิ ตสฺส ภคฺวโต ปริสา ยทิตฺถํ

อณฺณมณฺณวจนเณ อณฺณมณฺณวจุฐุชาปเนนาติ ฯ ทุคฺคิมฺมปี วตฺตพฺโพ
คฺคฺคิมฺมปี วตฺตพฺโพ ฯ สฺเจ ปฏฺฐินิสฺสชฺชติ อิจฺเจทํ กุสฺสํ โน เจ
ปฏฺฐินิสฺสชฺชติ อปตฺติ ทุกฺกฏฺฐสฺส ฯ

[๖๓๒] โส ภิกฺขุ สมนุสภาสฺตพฺโพ ฯ เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว
สมนุสภาสฺตพฺโพ ฯ พุยฺยคฺเตน ภิกฺขุณา พฏฺฐิพฺเตน สงฺโฆ ฉาเปตพฺโพ
สฺจณาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อयฺม อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ สหฺมมฺมิกํ
ดูจฺจมาโน อตฺตทานํ อวจฺญํยํ กโรติ ฯ โส ตํ วตฺถุํ นปฺปฏฺฐิ-
นีสฺสชฺชติ ฯ ยถิ สงฺฆสฺส ปตฺตกฺกตฺตํ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุ
สมนุสภาสฺยย ตสฺส วตฺถุสฺส ปฏฺฐินิสฺสคฺคาเย ฯ เอสา ฅตฺติ ฯ
สฺจณาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อยฺม อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ สหฺมมฺมิกํ
ดูจฺจมาโน อตฺตทานํ อวจฺญํยํ กโรติ ฯ โส ตํ วตฺถุํ นปฺปฏฺฐิ-
นีสฺสชฺชติ ฯ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุ สมนุสภาสฺติ ตสฺส วตฺถุสฺส
ปฏฺฐินิสฺสคฺคาเย ฯ ยสฺสํยสฺมโต ฆมฺติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน
สมนุสภาสฺนา ตสฺส วตฺถุสฺส ปฏฺฐินิสฺสคฺคาเย โส คฺคฺคฺกฺกสฺส ยสฺส
นคฺคฆมฺติ โส ภาสฺยย ฯ ทุคฺคิมฺมปี เอตมคฺคํ วทามิ ฯ เป ฯ
คฺคฺคิมฺมปี เอตมคฺคํ วทามิ ฯ สฺจณาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อยฺม
อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ สหฺมมฺมิกํ ดูจฺจมาโน อตฺตทานํ อวจฺญํยํ
กโรติ ฯ โส ตํ วตฺถุํ นปฺปฏฺฐินีสฺสชฺชติ ฯ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุ
สมนุสภาสฺติ ตสฺส วตฺถุสฺส ปฏฺฐินิสฺสคฺคาเย ฯ ยสฺมํยสฺมโต ฆมฺติ
อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน สมนุสภาสฺนา ตสฺส วตฺถุสฺส ปฏฺฐินิสฺสคฺคาเย

โธ่ ตุณฺหุสฺสํ ยสฺสํ นกฺขมฺติ โธ่ ภาเสยฺย ๑ สมนุญฺจโง่ สงฺเขน
อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ ตสฺสํ วตฺตสฺสํ ปฏฺิณิสฺสคฺคาเย ๑ ขมฺติ สงฺฆสฺสํ
ตสฺมา ตุณฺหิ ๑ เขวเมตฺถิ ฆารยามีติ ๑

[๒๑๓] ฅตฺติยา ทุกฺกฏฺิ ทุวฺหิ กมฺมวาทฺหิ ฤตฺตจฺจยา กมฺม-
วาทฺหิวิโยธาเน อปฺตฺติ สงฺฆาทิสฺสํสฺสํ ๑ สงฺฆาทิสฺสํ อชฺฅนา-
ปฺชฺชนฺตสฺสํ ฅตฺติยา ทุกฺกฏฺิ ทุวฺหิ กมฺมวาทฺหิ ฤตฺตจฺจยา ปฏฺิ-
ปฺตฺสํมฺภนฺติ ๑ สงฺฆาทิสฺสํโธ่ติ ๑ เป ๑ เตนฺนํ จุจฺจติ สงฺฆาทิสฺสํโธ่ติ ๑

[๒๑๔] ฅมฺมกมฺเม ฅมฺมกมฺมสฺสณฺณํ นปฺปฏฺิณิสฺสชฺชติ อปฺตฺติ
สงฺฆาทิสฺสํสฺสํ ๑ ฅมฺมกมฺเม เวมฺติโก นปฺปฏฺิณิสฺสชฺชติ อปฺตฺติ
สงฺฆาทิสฺสํสฺสํ ๑ ฅมฺมกมฺเม อฅมฺมกมฺมสฺสณฺณํ นปฺปฏฺิณิสฺสชฺชติ
อปฺตฺติ สงฺฆาทิสฺสํสฺสํ ๑ อฅมฺมกมฺเม ฅมฺมกมฺมสฺสณฺณํ อปฺตฺติ
ทุกฺกฏฺิสฺสํ ๑ อฅมฺมกมฺเม เวมฺติโก อปฺตฺติ ทุกฺกฏฺิสฺสํ ๑ อฅมฺม-
กมฺเม อฅมฺมกมฺมสฺสณฺณํ อปฺตฺติ ทุกฺกฏฺิสฺสํ ๑

[๒๑๕] อเนาปฺตฺติ อสฺมนฺภาสฺนฺตสฺสํ ปฏฺิณิสฺสชฺชนฺตสฺสํ อุมฺมตฺต-
กสฺสํ อาทิกมฺมิกสฺสํธาติ ๑

ทฺวาทสฺมสงฺฆาทิสฺสํ นฺนิจฺจิตฺถิ ๑

เทวศัพท์สงฆาทีเสถ

[๖๑๖] เตน ส่มเขน พุทฺโธ ภควา ส่วคฺคิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาคมีณฺทิกตฺตํ อวรามะ ๑ เตน โช ปน ส่มเขน อตฺตํชฺปิณฺพพฺตฺกา
นาม กิฏฺฐากิวิสฺสมํ อวาสิกา โหนติ อตฺตชฺชินโน ปาปภิกฺขุ ๑ เตน เฮอร์บุ
อนาจารย์ อัจจมนฺติ มาตาวจฺจํ โรเปเนติปิ โรปาเปเนติปิ สฺติณฺจเนติปิ
สฺติณฺจาเปเนติปิ โอจฺฉินฺเนติปิ โอจฺฉินาเปเนติปิ คนฺนเถเนติปิ คนฺนถาเปเนติปิ
เอกโตวณฺณิกมาตํ กโรเนติปิ การาเปเนติปิ อุกฺโขวณฺณิกมาตํ กโรเนติปิ
การาเปเนติปิ มณฺชาริกํ กโรเนติปิ การาเปเนติปิ วิชฺชติกํ กโรเนติปิ
การาเปเนติปิ วฺจฺจํกํ กโรเนติปิ การาเปเนติปิ อาเวฬํ กโรเนติปิ การา-
เปเนติปิ อฺรจฺจํกํ กโรเนติปิ การาเปเนติปิ ๑ เตน กุติคฺคํกํ กุติคฺคํกํ
กุตฺตุมาริกานํ กุตฺตุนฺนํ กุตฺตาสํกํ เอกโตวณฺณิกมาตํ หรฺนฺติปิ
หฺราเปเนติปิ อุกฺโขวณฺณิกมาตํ หรฺนฺติปิ หฺราเปเนติปิ มณฺชาริกํ
หรฺนฺติปิ หฺราเปเนติปิ วิชฺชติกํ หรฺนฺติปิ หฺราเปเนติปิ วฺจฺจํกํ หรฺนฺติปิ
หฺราเปเนติปิ อาเวฬํ หรฺนฺติปิ หฺราเปเนติปิ อฺรจฺจํกํ หรฺนฺติปิ หฺรา-
เปเนติปิ ๑ เตน กุติคฺคํกํ กุติคฺคํกํ กุตฺตุมาริกานํ กุตฺตุนฺนํ กุตฺตาสํกํ
สํกํ เอกภาชเนมฺปิ ภูษณฺติ เอกถาถเกมฺปิ นีวณฺติ เอกาถเนมฺปิ นิสฺสํกํ
เอกมณฺเจมฺปิ ศฺวณฺเนติ เอกศฺวณฺณามฺปิ ศฺวณฺเนติ เอกปาจฺวณฺณามฺปิ
ศฺวณฺเนติ เอกศฺวณฺณปาจฺวณฺณามฺปิ ศฺวณฺเนติ วิกาถเนมฺปิ ภูษณฺติ
มชฺชํ นีวณฺติ มาตาคนฺชฺวิเตปนํ ธารเนติ นจฺฉเนติปิ คายนฺติปิ

วาเทหุติมี ตาเสหุติมี นจฺจนฺตียามี นจฺจนฺติ นจฺจนฺตียามี คายนฺติ
 นจฺจนฺตียามี วาเทหุติ นจฺจนฺตียามี ตาเสหุติ คายนฺตียามี นจฺจนฺติ
 คายนฺตียามี คายนฺติ คายนฺตียามี วาเทหุติ คายนฺตียามี ตาเสหุติ
 วาเทหุติยามี นจฺจนฺติ วาเทหุติยามี คายนฺติ วาเทหุติยามี วาเทหุติ
 วาเทหุติยามี ตาเสหุติ ตาเสหุติยามี นจฺจนฺติ ตาเสหุติยามี คายนฺติ
 ตาเสหุติยามี วาเทหุติ ตาเสหุติยามี ตาเสหุติ อฏฺฐปฺเทมี กัฬนฺติ
 ทสฺปฺเทมี กัฬนฺติ อากาเสมี กัฬนฺติ ปรีหารปฺเลมี กัฬนฺติ สฺนฺติกายมี
 กัฬนฺติ ขถิกายมี กัฬนฺติ ฆฏิกายมี กัฬนฺติ สฺตาทกฺตฺถเนมี กัฬนฺติ
 ยกฺเขมี กัฬนฺติ ปงฺกจฺเวมี^๒ กัฬนฺติ วฏฺกเนมี กัฬนฺติ โมกฺขจิกายมี
 กัฬนฺติ จิงฺกุตฺถเนมี กัฬนฺติ ปตฺตฺวาพฺพเนมี กัฬนฺติ รกฺกเนมี กัฬนฺติ
 ฆนฺเนมี กัฬนฺติ อกฺขริกายมี กัฬนฺติ มเนสิกายมี กัฬนฺติ ยถาขฺเขมี
 กัฬนฺติ หคฺคิถฺสมิมมี สิกฺขนฺติ อสฺสฺสมิมมี สิกฺขนฺติ รกฺสมิมมี สิกฺขนฺติ
 ฆนฺถฺสมิมมี สิกฺขนฺติ ทรฺสมิมมี สิกฺขนฺติ หคฺคิถฺสฺมี ปุโรโต ชาวนฺติ
 อสฺสฺสฺสฺมี ปุโรโต ชาวนฺติ รกฺสฺสฺมี ปุโรโต ชาวนฺติ ชาวนฺติมี
 อชาวนฺติมี อสฺสฺเสเพหฺนฺติมี อปฺโปเนนฺติมี^๓ นิพฺพุชฺฌนฺติมี มุฏฺฐีหิมี^๔
 ยุชฺฌนฺติ รกฺคมชฺฌเนมี สงฺฆาฏฺฐิ ปตฺถวิตฺถวา นจฺจนฺติ^๕ เขวํ วเทหุติ^๕
 อธิ ภคินิ นจฺจสฺสฺสูติ นตาฏฺฐิมี เทนฺติ วิวิชฺฌมี^๖ อนาจารํ อจฺจนฺติ ๑

[๖๓๗] เตน โส ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ กาสฺสฺสู วสฺสฺสู วุตฺโต

๑ ย. ม. วา. ฆฏิกเนมี ๑ ๒ ย. ม. ปงฺกจฺเวมี ๑ ๓ ย.
 อปฺโปเนนฺติมี ๑ ๔ ย. นจฺจกั ๑ ๕ ย. ม. วา. วทฺนฺติ ๑

ส้าวคฺคิ คจฺจนุโต ภคฺวนคฺคิ ทสฺสณาย เยน กิฏฺฐากิริ คทวสฺริ ๑
 อถโฆ โส ภิกฺขุ ปุพฺพณฺหสฺมยํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจฺจวราทาย กิฏฺฐากิรี
 ปิณฺฑทาย ปาวีสี ปาสาทิกฺเณ อภิกฺกนฺเตน ปฏิกฺกนฺเตน อาทิกิเตน
 วิไลกิเตน สฺมมิมฺขิตฺเตน ปสฺสาวีเตน โขกฺขิตฺตจฺกขุ อิวียาปถสฺมนฺโน ๑
 มนฺธสฺสา คํ ภิกฺขุํ ปสฺสิตฺวา เอวมาหฺสุ กฺวายํ อพถพฺโต วีย
 มนฺทมนฺโท วีย ภากุฏิกภากุฏิกโก วีย โภ อิมสฺส อฺปคตสฺส
 ปิณฺฑทกฺปิ ทสฺสคิ อมฺหากํ ปน อຍယာ อสฺสขิปุนพพสุกกา สณฺหา
 สฺชิตา สฺขสฺมภาสา มិหิตฺตปุพฺพคมมา เอหิสฺวา คคฺควาทิโน อพฺภากุฏิกกา
 อฺคฺคตานุชา ปุพฺพภาสีโน เตสฺ โฆ นาม ปิณฺฑโท ทาทพฺโพติ ๑
 อททสฺสา โฆ อณฺเขตโร อฺปาสโก คํ ภิกฺขุํ กิฏฺฐากิริสฺมํ ปิณฺฑทาย
 จรฺหนํ ทิสฺวาน เยน โส ภิกฺขุ เตนฺปสฺงกฺมิ อฺปสฺงกฺมิตฺวา คํ
 ภิกฺขุํ อภิวาเทตฺวา เขตฺทโวจ อปิ ฆนฺเต ปิณฺฑโท ตพฺพคฺคิตฺติ ๑ น
 โฆ อวาโส ปิณฺฑโท ตพฺพคฺคิตฺติ ๑ เอหิ ฆนฺเต สฺวํ คมฺิสฺสํสมาติ ๑
 อถโฆ โส อฺปาสโก คํ ภิกฺขุํ สฺวํ เนตฺวา โภเชตฺวา เขตฺทโวจ
 กหํ ฆนฺเต อຍโย คมฺิสฺสํคฺคิตฺติ ๑ ส้าวคฺคิ โฆ อหํ อวาโส คมฺิสฺสํ
 ภคฺวนคฺคิ ทสฺสณายาติ ๑ เตนฺหิ ฆนฺเต มม วจฺเนน ภคฺวโต ปาท
 สฺริสฺสา วนฺท เอวณฺจ วเทหิ ทฺฐุโฆ ฆนฺเต กิฏฺฐากิริสฺมํ อวาโส
 อสฺสขิปุนพพสุกกา นาม กิฏฺฐากิริสฺมํ อวาสิกา อตฺตขฺชิโน ปาปภิกฺขุ
 เต เอဝรฺมฺปิ อณาจารํ อจฺจรฺหนฺติ มาตาวจฺจํ โรเปนฺติปิ โรปาเปนฺติปิ
 สฺสิญฺจหนฺติปิ สฺสิญฺจาเปนฺติปิ โອจฺจหนฺติปิ โອจฺจนาเปนฺติปิ คนฺถเนนฺติปิ

คนถาปนุติมี เอกโคตตวณฺฐิกมาถํ กโรนุติมี การาปนุติมี อุกุโต-
 วณฺฐิกมาถํ กโรนุติมี การาปนุติมี ฯ เป ฯ วิวิธมฺมี อนาจารํ
 อัจจวณฺฐิ เยมี เต ฆนฺเต มนุสฺสํ ปุพฺเพ สทฺธา อเหตุํ ปสฺสนา
 เตมี เอตฺรหิ อสฺสทฺธา อปฺปสฺสนา ยานิมิ ตานิ สงฺฆสฺส ปุพฺเพ
 ทานปทานิ ตานิมิ เอตฺรหิ อฺปจฺฉินฺนทานิ วิณฺจณฺติ เปสฺสา ภิกฺขุ-
 นิสฺสนุติ ปาปภิกฺขุ สํชฺช ฆนฺเต ฆคฺวา กิฏฺฐาคิริ ภิกฺขุ ปหิเนยฺย
 ยถายํ กิฏฺฐาคิริสฺมํ อวาโส สณฺจเหยยฺยาติ ฯ เอวมาวุโสติ โข
 โส ภิกฺขุ ตสฺส อฺปาสกสฺส ปฏิสฺสฺสวํ เยน สํวตฺถิ เตน
 ปกฺกามิ อนุพฺพุเพน เยน สํวตฺถิ เขตฺวณํ อนาถมีณฺธิกสฺส
 อาราโม เยน ฆคฺวา เตนุสฺสงฺกมิ อฺปสฺสงฺกมิทฺวา ฆคฺวณฺคํ
 อภิวาเทตฺวา เอกมนฺคํ นิสฺสีติ ฯ

[๒๓๘] อัจฉินฺนํ โข ปเนคํ พุทฺธานํ ฆคฺวณฺคานํ อากนฺตุเกหิ
 ภิกฺขุหิ สทฺธิ ปฏิสฺสมโมทิตฺตุํ ฯ อถ โข ฆคฺวา คํ ภิกฺขุ เอตทโวจ
 กจฺจ ภิกฺขุ ฆมนฺธิํ กจฺจ ยานฺธิํ กจฺจ อปฺปกิตฺตมเถน อทฺธานํ
 อากโต กุโต จ ทฺวํ ภิกฺขุ อากจฺจนฺตํ ฯ ฆมนฺธิํ ฆคฺวา ยานฺธิํ
 ฆคฺวา อปฺปกิตฺตมเถน จาหํ ฆนฺเต อทฺธานํ อากโต อิทาหํ ฆนฺเต
 กาสฺสํ วสฺสํ วุตฺโต สํวตฺถิ อากจฺจนฺโต ฆคฺวณฺคํ ทสฺสนาย เยน
 กิฏฺฐาคิริ ตทวสฺริ อถชฺวาทํ ฆนฺเต ปุพฺพพณฺหสฺมยํ นิวาเสตฺวา
 ปตฺตจฺจวรมาทาย กิฏฺฐาคิริ มีณฺชทาย ปาวิสฺสี อทฺทสา โข มํ ฆนฺเต

๑ อโธ ปวํ ยฺยุโรบิยโยปตฺถเก อฺยฺยสาธาสนาติ ทิสฺสตี ฯ

อณฺณตโร อฺปาสโก ภัฏาภิวิธุมิ บิณฺฑาย จรณฺคํ ทิสฺวาน เยนานํ
เตนฺปสงฺกมิ อฺปสงฺกมิตฺวา มํ อภิวาเทตฺวา เขตฺทโวจ อปี ฆนฺเต
บิณฺโฑ ๓ พุคฺคตฺติ น โฆ อวฺโส บิณฺโฑ ๓ พุคฺคตฺติ เอหิ ฆนฺเต
ฆริ คมิสฺสํมาติ อถ โฆ ฆนฺเต โส อฺปาสโก มํ ฆริ เนตฺวา
โกเชตฺวา เขตฺทโวจ ภาหํ ฆนฺเต อโยโย คมิสฺสํตฺติ สํวคฺคํ โฆ
อหํ อวฺโส คมิสฺสํมาติ ภาควณฺคํ ทสฺสํนายาติ เตเนหิ ฆนฺเต มม
วจเนน ภาควโต ปาเท สิริสา วนฺท เหวณฺจ วเทหิ ทฺฐุโจ ฆนฺเต
ภัฏาภิวิธุมิ อวฺโส อสฺสํชิปนฺพพฺสฺกา นาม ภัฏาภิวิธุมิ อวฺวาสิกา
อถชฺชิโน ปาปภิกฺขุ เต เหวรฺบํ อนาจารํ อัจจรณฺติ มาตาวจฺฉํ
โรเปณฺติมี โรปาเปณฺติมี สิญฺจณฺติมี สิญฺจาเปณฺติมี ๑ เป ๑ วิวิชมฺบิ
อนาจารํ อัจจรณฺติ เยมี เต ฆนฺเต มนฺธสฺสา ปุพฺเพ สฺทฺธา อเหสฺสุ
ปสฺสนฺนา เตมี เอตฺรหิ อสฺสํทฺธา อปฺปสฺสนฺนา ยานิมิ ตานิ สงฺฆสฺส
ปุพฺเพ ทานปถานิ ตานิมิ เอตฺรหิ อฺปจฺฉินฺนํานิ วิณฺจณฺติ เปสฺสา
ภิกฺขุ นิจฺฉนฺติ ปาปภิกฺขุ สํชฺ ฆนฺเต ภาควา ภัฏาภิวิธุมิ ภิกฺขุ
ปหิณฺณเยยฺ ยถายํ ภัฏาภิวิธุมิ อวฺวาโส สณฺจฺเหยยฺยาติ ตโต อหํ
ภาควา อากฺขณฺนามํติ ๑

[๖๓๘] อถ โฆ ภาควา เขตฺสุมิ นิตาเน เขตฺสุมิ ปกฺรณฺเณ ภิกฺขุสงฺฆํ
สณฺนิปาตาเปตฺวา ภิกฺขุ ปฏฺฐิปุจฺฉิ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว อสฺสํชิปนฺพพฺสฺกา
นาม ภัฏาภิวิธุมิ อวฺวาสิกา อถชฺชิโน ปาปภิกฺขุ เต เหวรฺบํ
อนาจารํ อัจจรณฺติ มาตาวจฺฉํ โรเปณฺติมี โรปาเปณฺติมี สิญฺจณฺติมี

สิมฺมาเปณฺติมิ โยจินฺนฺติมิ โยจินาเปณฺติมิ คนฺเณตฺติมิ คนฺถาเปณฺติมิ
 เอกโตวณฺฏิกมาถํ กโรนฺติมิ กาวาเปณฺติมิ อุกโตวณฺฏิกมาถํ กโรนฺติมิ
 กาวาเปณฺติมิ มณฺชริกํ กโรนฺติมิ กาวาเปณฺติมิ วิชฺฐติกํ กโรนฺติมิ
 กาวาเปณฺติมิ วฏฺฐํกํ กโรนฺติมิ กาวาเปณฺติมิ อ้าวฬํ กโรนฺติมิ
 กาวาเปณฺติมิ อฺรจฺจทํ กโรนฺติมิ กาวาเปณฺติมิ ๑เป ๑ วิจิธมฺม อนาจารํ
 อจฺรนฺตฺติ เยมี เตมี มนฺุสฺสา ปุพฺเพ ตฺทธา อหฺลํ ปฺสฺนฺนา เตมี เอตฺรหิ
 อสฺสฺตฺทธา อปฺสฺนฺนา ยานิมิ ตานิมิ ตงฺฆสฺสฺสฺ ปุพฺเพ ทานปถานิมิ ตานิมิ
 เอตฺรหิ อฺปจฺฉินฺนฺนาหิมิ วิมฺพจฺนฺตฺติ เปสฺตา ภิกฺขุ นินฺวสฺนฺตฺติ ปาปภิกฺขุตฺติ ๑
 สจฺจํ ภคฺวาตฺติ ๑ วิคฺรหิ พุทฺโธ ภคฺวา อนนฺุจฺฉนฺตฺติ ภิกฺขเว เตสํ
 โมฆปฺริสฺธานํ ๑ เป ๑ กถํ หิ นาม เต ภิกฺขเว โมฆปฺริสฺธา เอวฺวํ
 อนาจารํ อจฺรวิสฺสฺนฺตฺติ มาตาวจฺฉนฺตฺติ โรเปสฺสฺนฺตฺติ โรปาเปสฺสฺนฺตฺติ
 สิมฺมาจิสฺสฺนฺตฺติ สิมฺมาเปสฺสฺนฺตฺติ โยจินิสฺสฺนฺตฺติ โยจินาเปสฺสฺนฺตฺติ
 คนฺถิสฺสฺนฺตฺติ คนฺถาเปสฺสฺนฺตฺติ เอกโตวณฺฏิกมาถํ กวิสฺสฺนฺตฺติ กาวา-
 เปสฺสฺนฺตฺติ อุกโตวณฺฏิกมาถํ กวิสฺสฺนฺตฺติ กาวาเปสฺสฺนฺตฺติ มณฺชริกํ
 กวิสฺสฺนฺตฺติ กาวาเปสฺสฺนฺตฺติ วิชฺฐติกํ กวิสฺสฺนฺตฺติ กาวาเปสฺสฺนฺตฺติ วฏฺฐํกํ
 กวิสฺสฺนฺตฺติ กาวาเปสฺสฺนฺตฺติ อ้าวฬํ กวิสฺสฺนฺตฺติ กาวาเปสฺสฺนฺตฺติ
 อฺรจฺจทํ กวิสฺสฺนฺตฺติ กาวาเปสฺสฺนฺตฺติ เต กุสฺสฺสฺนฺตฺติ กุสฺสฺสฺนฺตฺติ กุสฺสฺนฺตฺติ
 กุสฺสฺนฺตฺติ กุสฺสฺนฺตฺติ เอกโตวณฺฏิกมาถํ หวิสฺสฺนฺตฺติ หวาเปสฺสฺนฺตฺติ
 อุกโตวณฺฏิกมาถํ หวิสฺสฺนฺตฺติ หวาเปสฺสฺนฺตฺติ มณฺชริกํ หวิสฺสฺนฺตฺติ

๓ อิติ ปวี ยฺ. ม. วา. ปิตฺถเกสฺสุ ภิกฺขเวติ ปาโง ปณฺณายตฺติ ๑

โรเปตพฺพา อปฺตํ โรเปตฺวา พฺยตฺเตน ภิกฺขุณา ปฏฺิพฺเถน สงฺโฆ
ณฺาเปตพฺโฝ สฺนาคฺ เม ภนฺเต สงฺโฆ อิมเ อสฺสชฺิปนฺพพฺสฺกา ภิกฺขุ
กฺตทฺสกา ปาปฺสฺมาจาวา ฯ อิมสฺ ปาปกา สฺมาจาวา ทิสฺสฺนฺติ เจว
สฺยฺยนฺติ ๑ กฺตานิ ๑ อิมหิ ทฺฐจฺานิ ทิสฺสฺนฺติ เจว สฺยฺยนฺติ ๑ ฯ
ยฺทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกตฺถํ สงฺโฆ อสฺสชฺิปนฺพพฺสฺกานํ ภิกฺขุณํ กิฏฺฐาภิรฺิสฺมา
ปพฺพาชนฺนํ กเรยฺย นาสฺสชฺิปนฺพพฺสฺเกหิ ภิกฺขุหิ กิฏฺฐาภิรฺิสฺมํ
วตฺถพฺพนฺติ ฯ เอสํ อตฺถิ ฯ สฺนาคฺ เม ภนฺเต สงฺโฆ อิมเ
อสฺสชฺิปนฺพพฺสฺกา ภิกฺขุ กฺตทฺสกา ปาปฺสฺมาจาวา ฯ อิมสฺ ปาปกา
สฺมาจาวา ทิสฺสฺนฺติ เจว สฺยฺยนฺติ ๑ กฺตานิ ๑ อิมหิ ทฺฐจฺานิ
ทิสฺสฺนฺติ เจว สฺยฺยนฺติ ๑ ฯ สงฺโฆ อสฺสชฺิปนฺพพฺสฺกานํ ภิกฺขุณํ
กิฏฺฐาภิรฺิสฺมา ปพฺพาชนฺนํ กโรติ นาสฺสชฺิปนฺพพฺสฺเกหิ ภิกฺขุหิ
กิฏฺฐาภิรฺิสฺมํ วตฺถพฺพนฺติ ฯ ยสฺสยสฺมโต อมฺติ อสฺสชฺิปนฺพพฺสฺกานํ
ภิกฺขุณํ กิฏฺฐาภิรฺิสฺมา ปพฺพาชนฺนํมสฺส กวณฺํ นาสฺสชฺิปนฺพพฺสฺเกหิ
ภิกฺขุหิ กิฏฺฐาภิรฺิสฺมํ วตฺถพฺพนฺติ โสฺ คฺณฺหสฺส ยสฺส นกฺขมฺติ โส
ภาเสยฺย ฯ ทฺติยมฺบิ เอตมฺตํ วทามิ ฯ เป ฯ ตฺติยมฺบิ เอตมฺตํ
วทามิ ฯ สฺนาคฺ เม ภนฺเต สงฺโฆ ฯ เป โส ภาเสยฺย ฯ กตํ
สงฺเขน อสฺสชฺิปนฺพพฺสฺกานํ ภิกฺขุณํ กิฏฺฐาภิรฺิสฺมา ปพฺพาชนฺนํ
นาสฺสชฺิปนฺพพฺสฺเกหิ ภิกฺขุหิ กิฏฺฐาภิรฺิสฺมํ วตฺถพฺพนฺติ ฯ อมฺติ สงฺฆสฺส
ตฺสฺมา คฺณฺหํ ฯ เอวเมตํ ชาวยามฺติ ฯ

๑ เขภฺยฺเยน ปทฺจฺเนโต กโต ฯ

[๖๒๒] อถโฆ สํวริปฺตฺตโมคฺคตฺตณนปฺปมฺุโฆ ภิกฺขุสงฺโฆ กิฏฺฐาคิรี
 คนฺตุวา อสฺสํชฺชปฺนพฺพสฺสกาณํ ภิกฺขุณํ กิฏฺฐาคิรีสฺสฺมา ปพฺพาชนฺนํยกมฺมํ
 อกาสิ นาสฺสํชฺชปฺนพฺพสฺสเกหิ ภิกฺขุหิ กิฏฺฐาคิรีสฺสมิ วตฺตพฺพนฺติ ฯ เตะ
 สงฺเขน ปพฺพาชนฺนํยกมฺมกตา น สฺมมา วตฺตนฺติ น โถมํ ปาเตนฺติ
 น เนตฺตารํ วตฺตนฺติ น ภิกฺขุ ชฺมาเปนฺติ อฏฺโถสฺสนฺติ ปริภาสฺนฺติ
 ฉนฺทคามิตา โทสฺคามิตา โมหคามิตา ภยคามิตา ปาเปนฺติ ปกฺก-
 มนฺติปิ วิพฺภนฺติปิ ฯ เตะ เตะ ภิกฺขุ อปฺปิจฺจนา ฯ เป ฯ เตะ
 อฺชฺชฌายนฺติ ชฺชยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อสฺสํชฺชปฺนพฺพสฺสกา
 ภิกฺขุ สงฺเขน ปพฺพาชนฺนํยกมฺมกตา น สฺมมา วตฺติสฺสนฺติ น
 โถมํ ปาเตสฺสนฺติ น เนตฺตารํ วตฺติสฺสนฺติ น ภิกฺขุ ชฺมาเปสฺสนฺติ
 อฏฺโถสฺสนฺติ ปริภาสฺสนฺติ ฉนฺทคามิตา โทสฺคามิตา โมหคามิตา
 ภยคามิตา ปาเปสฺสนฺติ ปกฺกมิตฺสฺสนฺติปิ วิพฺภมิตฺสฺสนฺติปิติ ฯ

[๖๒๓] อถโฆ เตะ ภิกฺขุ ภคฺวโต เอตมฺคถํ อารโจะสฺสุ ฯ
 อถโฆ ภคฺวา เอตสฺสมิ นีทาเน เอตสฺสมิ ปกรเณ ภิกฺขุสงฺฆํ สฺนฺนิ-
 ปาตาเปตฺวา ภิกฺขุ ปฏฺธิปฺจฺจติ สฺจจํ กิร ภิกฺขเว อสฺสํชฺชปฺนพฺพสฺสกา
 ภิกฺขุ สงฺเขน ปพฺพาชนฺนํยกมฺมกตา น สฺมมา วตฺตนฺติ ฯ เป ฯ
 วิพฺภนฺติปิติ ฯ สฺจจํ ภคฺวาติ ฯ วิคฺวหิ พุทฺโธ ภคฺวา อนนฺจฺจณฺณวิกั
 ภิกฺขเว เตสํ โมชฺชปฺริสฺสานํ ฯ เป ฯ กถํ หิ นาม เตะ ภิกฺขเว
 โมชฺชปฺริสฺสา สงฺเขน ปพฺพาชนฺนํยกมฺมกตา น สฺมมา วตฺติสฺสนฺติ
 ฯ เป ฯ วิพฺภมิตฺสฺสนฺติปิ เนตํ ภิกฺขเว อปฺปสฺสนฺนํ วา ปสฺสาทาย

๑ เป ๑ เหวณจ ปน ภิกขเว อิมํ สิกขาปทํ อุตฺถิเสยฺยยาถ ภิกขุ
 ปเนว อณฺณตฺรํ คามํ วา นิคมํ วา อุนฺนิสฺสํสา ย จิหฺรติ กุตฺทุสโก
 ปาปสฺมาจาโร ๑ ตสฺส ๒ ปาปกา สฺมาจาวา ทิสฺสํนฺติ เจว
 สฺยฺยนฺติ ๑ กุตฺตานิ ๑ เตน ทุฏฺฐานิ ทิสฺสํนฺติ เจว สฺยฺยนฺติ ๑ ๑
 โส ภิกขุ ภิกขุหิ เหวมสฺส วจฺนีโย อายสฺมา ๒ กุตฺทุสโก
 ปาปสฺมาจาโร อายสฺมโต ๒ ปาปกา สฺมาจาวา ทิสฺสํนฺติ เจว
 สฺยฺยนฺติ ๑ กุตฺตานิ จายสฺมตา ทุฏฺฐานิ ทิสฺสํนฺติ เจว สฺยฺยนฺติ
 ๑ ปกฺกมตฺายสฺมา อิมฺมหา อาวาสํ อถนฺเต อึช วาเสนาติ ๑
 เหวณจ โส ภิกขุ ภิกขุหิ วุจฺจมาโน เต ภิกขุ เหวํ วเทยฺย
 นนฺทคามิโน ๑ ภิกขุ โทสคามิโน ๑ ภิกขุ โมหคามิโน ๑ ภิกขุ
 ภยคามิโน ๑ ภิกขุ ตาทิสฺสิกาย อปตฺติยา เอกจฺจํ ปพฺพาเชนฺติ
 เอกจฺจํ น ปพฺพาเชนฺตํติ ๑ โส ภิกขุ ภิกขุหิ เหวมสฺส วจฺนีโย
 มา อายสฺมา เหวํ อวจ น ๑ ภิกขุ นนฺทคามิโน น ๑ ภิกขุ
 โทสคามิโน น ๑ ภิกขุ โมหคามิโน น ๑ ภิกขุ ภยคามิโน
 อายสฺมา ๒ กุตฺทุสโก ปาปสฺมาจาโร อายสฺมโต ๒ ปาปกา
 สฺมาจาวา ทิสฺสํนฺติ เจว สฺยฺยนฺติ ๑ กุตฺตานิ จายสฺมตา ทุฏฺฐานิ
 ทิสฺสํนฺติ เจว สฺยฺยนฺติ ๑ ปกฺกมตฺายสฺมา อิมฺมหา อาวาสํ
 อถนฺเต อึช วาเสนาติ ๑ เหวณจ โส ภิกขุ ภิกขุหิ วุจฺจมาโน
 ตเถว ปคฺคณฺเหยฺย โส ภิกขุ ภิกขุหิ ยาวตฺติยํ สมนฺุภาสิตฺพโพ
 ตสฺส ปฏฺิณิสฺสํคฺคากาย ๑ ยาวตฺติยณฺเเจ สมนฺุภาสียมาโน ตํ ปฏฺิ-

นิสฺสชฺชเสยฺย อิจฺเจตํ กุสฺสํ โน เจ ปฏินินฺสฺสชฺชเสยฺย สงฺฆาทิสฺเสสฺสตี ฯ

[๖๒๔] ภิกฺขุ ปเนว อณฺเวยตฺรํ คามํ วา นิคมํ วาตี คาโมบี นิคโมบี นครบี คาโม เจว นิคโม จ ฯ อุปนินฺสฺสชฺช วิหรตฺตี คตฺถ ปฏิพทฺธา โหนฺติ จีวรบีณฺทปาทเสนาสนนิกิตานปจฺจยภตฺตชฺช- ปริกฺขารวา ฯ กุสฺสํ นาม จตฺตารี กุฏานี ชฺชตฺตียกุสฺสํ พุราหุณฺณกุสฺสํ เวสฺสฺสกุสฺสํ สฺสทฺทกุสฺสํ ฯ กุสฺสทฺสโกตี กุฏานี ทูเสตี ปุปฺเปเน วา ฝเตเน วา จุณฺเณเน วา มตฺตคิกาย วา ทนฺตคกฺขฺเขเน วา เวพฺพณี วา เวชฺชคิกาย วา ชงฺฆเปสฺสนิเกเน วา ฯ ปาปสฺสมาจฺจโรตี มาตวจฺจํ โรเปตี โรปาเปตี สฺสิจฺจตี สฺสิจฺจาเปตี โอจฺฉินาตี โอจฺฉินาเปตี คนฺเถตี คนฺถาเปตี ฯ

[๖๒๕] ทิสฺสฺสนฺติ เจว สฺสชฺชยฺนฺติ จาตี เย สฺมมฺมุชา เต ปสฺสฺสนฺติ เย ติโรกฺขา เต สฺสฺสนฺติ ฯ กุฏานี จ เตเน ทฺฏฺฐจฺฉานตี ปุพฺเพ สฺสทฺธา หุตฺวา ตํ อากมฺม อสฺสฺสทฺธา โหนฺติ ปสฺสนฺนา หุตฺวา อปฺปสฺสนฺนา โหนฺติ ฯ ทิสฺสฺสนฺติ เจว สฺสชฺชยฺนฺติ จาตี เย สฺมมฺมุชา เต ปสฺสฺสนฺติ เย ติโรกฺขา เต สฺสฺสนฺติ ฯ

[๖๒๖] สฺโส ภิกฺขุชฺชิตฺติ โย สฺโส กุสฺสทฺสโก ภิกฺขุ ฯ ภิกฺขุชฺชิตฺติ อณฺเวยหิ ภิกฺขุชฺชิตฺติ ฯ เย ปสฺสฺสนฺติ เย สฺสฺสนฺติ เตหิ จตฺตพฺโพ อายสฺสมา โช กุสฺสทฺสโก ปาปสฺสมาจฺจโร อายสฺสมโต โช ปาปกาสฺมาจฺจรา ทิสฺสฺสนฺติ เจว สฺสชฺชยฺนฺติ จ กุฏานี จายสฺสมตา ทฺฏฺฐจฺฉานี

๓ ย. ม. เวพฺพยา ฯ

ทิสฺสํนุติ เจว สฺยฺยนุติ ๑ ปกฺกมตายนฺตฺมา อิมมฺหา อาวาสํ
อตนฺเต อิช วาเสนาติ ๑ เหวณฺจ โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ อฺจฺจมาโน
เต ภิกฺขุ เหวํ วเทยฺย ฉนฺทคามิโน ๑ ภิกฺขุ โทสคามิโน ๑
ภิกฺขุ โมหคามิโน ๑ ภิกฺขุ ภยคามิโน ๑ ภิกฺขุ ตาทิสฺสิกาย
อาปตฺติยา เอกจฺจํ ปพฺพาเสนฺติ เอกจฺจํ น ปพฺพาเสนฺตํติ ๑

[๖๒๗] โส ภิกฺขุติ โย โส กมฺมกโต ภิกฺขุ ๑ ภิกฺขุหํติ
อณฺเเบหิ ภิกฺขุหิ ๑ เย ปสฺสํนุติ เย สฺลนฺนุติ เตหิ วตฺตพฺโพ
มา อายสฺมา เหวํ อวจ น ๑ ภิกฺขุ ฉนฺทคามิโน น ๑ ภิกฺขุ
โทสคามิโน น ๑ ภิกฺขุ โมหคามิโน น ๑ ภิกฺขุ ภยคามิโน
อายสฺมา โช กุตฺทุสโก ปาปสฺมาจาวโร อายสฺมโต โช ปาปกา
สฺมาจาวรา ทิสฺสํนุติ เจว สฺยฺยนุติ ๑ กุตฺตานิ จายสฺมตา ทฺฐจฺฉานิ
ทิสฺสํนุติ เจว สฺยฺยนุติ ๑ ปกฺกมตายนฺตฺมา อิมมฺหา อาวาสํ
อตนฺเต อิช วาเสนาติ ๑ ทฺติยมฺบิ วตฺตพฺโพ ตติยมฺบิ วตฺตพฺโพ ๑
สเจ ปฏฺนิสฺสํชฺชติ อิจฺเจตํ กุสฺสํ โน เจ ปฏฺนิสฺสํชฺชติ อาปตฺติ
ทุกฺกฏฺสฺส ๑ สฺสฺวา น วทนฺติ อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส ๑ โส ภิกฺขุ
สฺงฆมฺชฺฉมฺบิ อากทฺหมิคฺวา วตฺตพฺโพ มา อายสฺมา เหวํ อวจ น
จํ ภิกฺขุ ฉนฺทคามิโน น ๑ ภิกฺขุ โทสคามิโน น ๑ ภิกฺขุ
โมหคามิโน น ๑ ภิกฺขุ ภยคามิโน อายสฺมา โช กุตฺทุสโก
ปาปสฺมาจาวโร อายสฺมโต โช ปาปกา สฺมาจาวรา ทิสฺสํนุติ เจว
สฺยฺยนุติ ๑ กุตฺตานิ จายสฺมตา ทฺฐจฺฉานิ ทิสฺสํนุติ เจว สฺยฺยนุติ ๑

ปกุกมตายนสูมา อิมมูหา อาวาสา อตนะเต อธิ วาเสนาติ ฯ ทุติยมี
วตฺตพฺโพ ตติยมี วตฺตพฺโพ ฯ ๓.๑ ปฏินีสฺสชฺชติ อิจฺเจตํ กุสฺสํ
โน ๑ ปฏินีสฺสชฺชติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

[๖๒๘] โส ภิกฺขุ สมนุภาสิตพฺโพ ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว
สมนุภาสิตพฺโพ ฯ พยตฺเตน ภิกฺขุณา ปฏิพฺเพน สงฺโฆ ฉาเปตพฺโพ
สุณฺนาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อโย อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ สงฺเขน ปพฺพาชนฺนีย-
กมฺมกโต ภิกฺขุ นนฺทคามิตา โทสคามิตา โมหคามิตา ภยคามิตา
ปาเปติ ฯ โส ตํ วตฺถุํ นปฺปฏินีสฺสชฺชติ ฯ ยถิ สงฺฆสฺส ปตฺตกถุสฺส
สงฺโฆ อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุํ สมนุภาเสยฺย ตสฺส วตฺถุสฺส ปฏินีสฺสคฺคทาย ฯ
เอสา ฅตฺติ ฯ สุณฺนาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อโย อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ
สงฺเขน ปพฺพาชนฺนียกมฺมกโต ภิกฺขุ นนฺทคามิตา โทสคามิตา โมห-
คามิตา ภยคามิตา ปาเปติ ฯ โส ตํ วตฺถุํ นปฺปฏินีสฺสชฺชติ ฯ
สงฺโฆ อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุํ สมนุภาสติ ตสฺส วตฺถุสฺส ปฏินีสฺสคฺคทาย ฯ
ยสฺสํสายสุมโต วมฺติ อิตฺถนฺนามสฺสํ ภิกฺขุโน สมนุภาสฺนา ตสฺส
วตฺถุสฺส ปฏินีสฺสคฺคทาย โส คฺคณฺหสฺสํ ยสฺสํ นกฺขมฺติ โส ภาเสยฺย ฯ
ทุติยมี เอตมคฺคํ วทามิ ฯ เป ฯ ตติยมี เอตมคฺคํ วทามิ ฯ
สุณฺนาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ ฯ เป ฯ โส ภาเสยฺย ฯ สมนุภฏฺโง
สงฺเขน อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ ตสฺส วตฺถุสฺส ปฏินีสฺสคฺคทาย ฯ วมฺติ
สงฺฆสฺสํ ตสฺมา คฺคณฺหํ ฯ เอวเมตํ ชาวยามํตี ฯ

[๖๒๘] ฅตฺติยา ทุกฺกฏํ ทูวฺหิ กมฺมวาจาหิ ฤตฺตจฺจยา กมฺม-

ວາຈາປຣິໂຍສຳເນ ອາປຕຸຕິ ດັງໝາທິເສສັສຸ ຯ ດັງໝາທິເສສັ ອຸຸໝາ-
ປຸຸຸຸຸຸຸຸ ດຕຸຕິຍາ ທຸກຸກຸ໋ ທຸວິທິ ກມຸມວາຈາທິ ຄຸດຸດຈຸຈຍາ ປຣິປຸ-
ປຣັສັມກຸນຕິ ຯ ດັງໝາທິເສໂສຕິ ດັງໂໝ ວ ຕສັສຳ ອາປຕຸຕິຍາ ປຣິວາສັ
ເທຕິ ມູຄາຍ ປຣິກຸດັສຕິ ມານຕຸຕິ ເທຕິ ອພຸເກຕິ ນ ສັມພຸຄຸດາ
ນ ເອກປຸກຸດໂ ເຕນ ດຸຈຸຈຕິ ດັງໝາທິເສໂສຕິ ຯ ຕສັເສວ ອາປຕຸຕິ-
ນິກາຍສັສ ນາມກມຸມໍ ອຣົວຈນໍ ເຕນປໍ ດຸຈຸຈຕິ ດັງໝາທິເສໂສຕິ ຯ

[໒໓໐] ຮມຸມກມຸເມ ຮມຸມກມຸສັວຸໝໍ ນປຸປຣິນິສັສຸຸຸຸຸ ອາປຕຸຕິ
ດັງໝາທິເສສັສຸ ຯ ຮມຸມກມຸເມ ເວມຕິໂກ ນປຸປຣິນິສັສຸຸຸຸຸ ອາປຕຸຕິ
ດັງໝາທິເສສັສຸ ຯ ຮມຸມກມຸເມ ອຣມຸມກມຸສັວຸໝໍ ນປຸປຣິນິສັສຸຸຸຸຸ
ອາປຕຸຕິ ດັງໝາທິເສສັສຸ ຯ ອຣມຸມກມຸເມ ຮມຸມກມຸສັວຸໝໍ ອາປຕຸຕິ
ທຸກຸກຸສັສ ຯ ອຣມຸມກມຸເມ ເວມຕິໂກ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຸສັສ ຯ ອຣມຸມ-
ກມຸເມ ອຣມຸມກມຸສັວຸໝໍ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຸສັສ ຯ

[໒໓໑] ອນາປຕຸຕິ ອສັມນຸກາສັນຕສັສ ປຣິນິສັສຸຸຸຸຸ ອຸມຸມຕຸຕ-
ກສັສ ວິຕຸຕຈິຕຸຕສັສີ ເວທນຸງຸສັສ ອາທິກມຸມິກດັສຳຕິ ຯ

ເຕຣສັມຕັງໝາທິເສສັ ນິງຸຈິຕິ ຯ

[໒໓໒] ອຸທຸທິງຸຸຸ ໂໄ ອາຍສັມນຸໂຕ ເຕຣສັ ດັງໝາທິເສສຳ ຮມຸມາ
ນວ ປຣັມາປຕຸຕິກາ ຈຸຕຸຕາໂ ຍາວຕຕິຍຕາ ເຍສັ ກິກຸຸ ອຸໝຸໝຕຸວິ ວາ
ອຸໝຸໝຕຸວິ ວາ ອາປຸຸຸຸຸຸ ຍາວຕຕິ ຫານໍ ປຣິງຸຸຸ ຕາວຕຕິ ເຕນ

໑-໒ ອິທິ ປາສັທຸວຍໍ ຍຸ. ມ. ໂປຕຸຄເຄສຸ ນ ທິດັສຕິ ຯ

ภิกขุณา อกามา ปริวคฺคตพฺพํ ๑ ปริวคฺคตปริวาเสณ ภิกขุณา อุตฺตริ
 ฌารคฺคํ ภิกขุมาณคฺคตาย ปฏิปชฺชิตพฺพํ ๑ จินฺนณมานคฺคโต ภิกขุ
 ยคฺคต สียา วีสํติคโคณ ภิกขุสงฺฆโฆ คคฺคต โส ภิกขุ อพฺภทพฺพโ ๑
 เอถนมี เจ อฺน โฆ วีสํติคโคณ ภิกขุสงฺฆโฆ คํ ภิกขุ อพฺภทพฺพ
 โส ๑ ภิกขุ อนพฺภทโ ๑ ๑ ภิกขุ คารยหา ๑ อยํ คคฺคต
 สํมํจิ ๑ คคฺคตยสฺสมนฺโต ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺต ปริสฺสุทฺธา ทฺติยมฺบิ
 ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺต ปริสฺสุทฺธา คคฺติยมฺบิ ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺต ปริสฺสุทฺธา
 ปริสฺสุทฺเธตฺตยสฺสมนฺโต คคฺคมา คคฺคหิ ๑ เอวเมตํ ชารยํมํติ ๑
 เทรสํกํ นิฏฺฐิตํ ๑

คตฺตฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส

วิสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส	กายนํคฺคโค	ทฺฏฺสฺสฺสฺสฺส	อคฺคตกามณฺจ
สณฺจวิคฺคตํ	กฺฏฺ โฆ	วิหาโร	๑ อมฺมตํ
กณฺจ	เทสณฺจ โฆ โท ๑	คคฺคเสว	อนุคคฺคตกา
ทฺฏฺพจํ	กคฺคทฺฏฺสณฺจ	สงฺฆาติเสสา	เทรสาติ ๑

๑ ย. กายนํคฺคคํ ๑ ๒ ย. ทฺฏฺสฺสฺสฺสฺส ๑ ๓ ย. เทสณฺจ ๑
 ๔ มรฺมมรฺมมณฺจไปคคฺคเกสฺส คตฺตฺสฺสฺสฺสฺส น โทติ ๑

อนิยตกณฺฐํ

อิเม โข ปนายสฺมฺนโต เทว อนิยตา รมฺมา อุกฺุเทสํ อากฺุณฺหิตํ ฯ

ปจฺมานิยโต

[๒๓๓] เตน สฺมเยน พุทฺโธ ภควา สํวคฺคิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถมีณฺุทิกสฺส อารามे ฯ เตน โข ปน สฺมเยน อายสฺมา อุกฺายิ
สํวคฺคิยํ กุฏฺปกโ ทฺติ พุกฺกานิ กุฏานิ อฺุปลงฺกมฺติ ฯ เตน โข
ปน สฺมเยน อายสฺมโต อุกฺายิสฺส อฺุปลฺุจํจากุฏสฺส กุมาริกา อณฺเ
ตฺรสฺส กุฏสฺส กุมารกสฺส ทินฺนา โทติ ฯ อถ โข อายสฺมา อุกฺายิ
ปฺุพฺพณฺุหสฺมยํ นีวาเสตฺวา ปตฺตจฺวรมาทาย เยน ตํ กุฏํ เตนฺุปลงฺกมิ
อฺุปลงฺกมิตฺวา มนุสฺเส ปฺุจฺฉิ กํ อิตฺถนฺุนามาติ ฯ เต เอวมาหํสฺ
ทินฺนา ภนฺเต อมฺุกสฺส กุฏสฺส กุมารกสฺสํตาติ ฯ ตมฺปิ โข กุฏํ
อายสฺมโต อุกฺายิสฺส อฺุปลฺุจํกํ โทติ ฯ อถ โข อายสฺมา อุกฺายิ
เยน ตํ กุฏํ เตนฺุปลงฺกมิ อฺุปลงฺกมิตฺวา มนุสฺเส ปฺุจฺฉิ กํ
อิตฺถนฺุนามาติ ฯ เอสยฺย โอวฺรเก นิสฺสินฺุนาติ ฯ อถ โข อายสฺมา
อุกฺายิ เยน สํา กุมาริกา เตนฺุปลงฺกมิ อฺุปลงฺกมิตฺวา ตสฺสา
กุมาริกาย สทฺธิ์ เอโก เอกาย วโ ปฏฺิจฺฉนฺุเน อาสฺเน อถงฺกมฺมุเนเย
นิตฺชฺฐํ กปฺเบตี กาดยฺคฺคํ สฺมฺลุตฺปนฺโต กาดยฺคฺคํ รมฺมํ ภณฺุโต ฯ

[๒๓๔] เตน โข ปน สฺมเยน วิสํชา มิคารมาตา พฺุคฺคฺคา
โทติ พฺุคฺคฺคา อโรคฺคฺคา อโรคฺคฺคา อภิมงฺคถสฺมฺมตา ฯ

มนุสฺสํสา ขณฺเณตฺถํ ฉณฺเณตฺถํ อุตฺตํเวตฺถํ วิตฺถวํ มิคารมาตโร ปจฺมํ
 โภเชนฺตติ ฯ ๑ ๑๑๒ วิสาขา มิคารมาตา นิมนฺติตา ตํ กุตฺตํ อคฺมาสี ฯ
 อทฺทสา โข วิสาขา มิคารมาตา อายสฺมมฺหตฺตํ อุกฺทายี ตสฺสํสา
 กุมาริกาย สทฺธิํ เอกํ เอกาย วโห ปฏิจฺจนฺเน อาสฺเน อตฺถกมฺมฺนิเย
 นิสฺสินฺนํ ทิสฺสุวาน อายสฺมมฺหตฺตํ อุกฺทายี เอตฺทโวจ อิทํ ภนฺเต นจฺจนฺนํ
 นปฺปฏฺฐิรฺมํ ยํ อโย มาตุคฺคาเมน สทฺธิํ เอกํ เอกาย วโห ปฏิจฺจนฺเน
 อาสฺเน อตฺถกมฺมฺนิเย นิสฺสรฺงํ กปฺเปติ กิณฺจายี ภนฺเต อโย
 อนตฺถโก เตน ฆมฺเมน อมฺมํ ทสฺสํทฺทสาปฺยา อปฺปสฺสนฺนา มนุสฺสํสาติ ฯ
 เอวํ โข อายสฺมา อุกฺทายี วิสาขาย มิคารมาตุยา อจฺจุจฺมาโน
 นาทิยิ ฯ ๑ ๑๑๓ วิสาขา มิคารมาตา นิกฺขมิตฺวา ภิกฺขุณฺโณ เอตมตฺถํ
 อารโจะสี ฯ ๑ ๑๑๔ เค ภิกฺขุ อปฺปจฺจนา สนฺตฺตฺจฺจํ ๑ เป ๑ เค
 อชฺชฌายนฺติ ชฺชนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา อุกฺทายี มาตุ-
 คาคาเมน สทฺธิํ เอกํ เอกาย วโห ปฏิจฺจนฺเน อาสฺเน อตฺถกมฺมฺนิเย
 นิสฺสรฺงํ กปฺเปสฺสํสํตฺติ ฯ ๑ ๑๑๕ เค ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ
 อารโจะตฺถํ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตฺวํ อุกฺทายี มาตุคาคาเมน สทฺธิํ เอกํ
 เอกาย วโห ปฏิจฺจนฺเน อาสฺเน อตฺถกมฺมฺนิเย นิสฺสรฺงํ กปฺเปสฺสํตฺติ ฯ
 สจฺจํ ภควาติ ฯ ๑ ๑๑๖ วิคฺรหิ พุทฺโธ ภควา อนนฺจฺจนฺตํ โมชปฺริสฺส
 อนนฺจฺจนฺตํ ๑ เป ๑ กถํ หิ นาม ตฺวํ โมชปฺริสฺส มาตุคาคาเมน สทฺธิํ
 เอกํ เอกาย วโห ปฏิจฺจนฺเน อาสฺเน อตฺถกมฺมฺนิเย นิสฺสรฺงํ กปฺเปสฺสํตฺติ
 เนตํ โมชปฺริสฺส อปฺปสฺสนฺนํ วา ปสฺสาทาย ๑ เป ๑ เอวญฺจ ปน

๖๓๕] อนนิตกณฺเฑ ปจฺมานนฺยโต ปณฺณตฺตฺติ สิกฺขาปทวิภงฺโก ๕๓๓

ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกฺกเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ มาตุคฺคาเมน
สํทฺธิํ เอโก เอกาย วโห ปฏฺิจฺจนฺเณ อาสเน อตฺตงฺกมฺมุณฺนฺเย นิสฺสชฺชํ
กปฺเปยฺย ตเมนํ สํทฺธเยยฺยวจฺสา อฺปาสิกา ทิสฺวา ตินฺณํ รมฺมานํ
อณฺณตเรณ วเทยฺย ปวราชฺเณน วา สํฆาตีสเสณ วา ปาจิตฺติเยน
วา นิสฺสชฺชํ ภิกฺขุ ปฏฺิจฺชานมาโน ตินฺณํ รมฺมานํ อณฺณตเรณ
กาเรตฺตพฺโพ ปวราชฺเณน วา สํฆาตีสเสณ วา ปาจิตฺติเยน วา
เยน วา สา สํทฺธเยยฺยวจฺสา อฺปาสิกา วเทยฺย เตน โส ภิกฺขุ
กาเรตฺตพฺโพ ฯ อยํ รมฺโม อนนฺยโตติ ฯ

[๖๓๕] โย ปนาติ โย ยาทีโส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อยํ
อิมํสํมิ อตฺตเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ มาตุคฺคาโม นาม มนุสฺสํติคฺคํ
น ยกฺขํ น เปตํ น ติวฺจฺฉานคคฺคา อนฺตมโธ ตทฺทฺชาตาวี ทาวิกา
ปเคว มหฺนคฺคาวี^๑ ฯ สํทฺธินฺติ เอกโต ฯ เอโก เอกายาติ ภิกฺขุ เจว
โหติ มาตุคฺคาโม จ ฯ วโห นาม จกฺขุสฺส วโห โสตฺสว วโห ฯ
จกฺขุสฺส วโห นาม น สกฺกา โหติ อกฺขี วา นิฉินฺนมาเน ภามฺกํ
วา อุกฺกขิเปยฺยมาเน สํสํ วา อุกฺกขิเปยฺยมาเน ปสฺสํติคฺคํ ฯ โสตฺสว วโห
นาม น สกฺกา โหติ ปกคฺคถา โสคฺคํ ฯ ปฏฺิจฺจนฺนํ นาม อาสนํ
กุกฺกฺกเทณ วา กวาจฺเณน วา กิตฺตฺตเชน วา สํณิปาการเณน วา
รูกฺกฺกเชน วา ฏมฺภเณน วา โกจฺจพิยา วา เยน เณจํ ปฏฺิจฺจนฺนํ
โหติ ฯ อตฺตงฺกมฺมุณฺนฺเยติ สกฺกา โหติ เมถุนํ รมฺมํ ปฏฺิจฺเจวํติคฺคํ ฯ

๑ ย. ม. วา. มหคฺคาวี ฯ

นิตฺตฺรํ กบฺเปยฺยาติ มาตุคามเน นิสฺสินฺเน ภิกฺขุ อฺปนฺนินฺโน วา โหติ
 อฺปนฺนินฺโน วา ภิกฺขุ นิสฺสินฺเน มาตุคามเน อฺปนฺนินฺโน วา โหติ
 อฺปนฺนินฺโน วา อฺโภ วา นิสฺสินฺนา โหนฺติ อฺโภ วา นินฺนฺนา ฯ

[๖๓๖] สํทฺธชฺเวยฺยวจฺสา นาม อากคณฺธา อภิสฺสเมตฺตาวินิ วิญฺญาต-
 สาสนฺนา ฯ อฺปาสิกฺกา นาม พุทฺธํ สฺรณํ คตา ชมฺมํ สฺรณํ คตา
 สงฺฆํ สฺรณํ คตา ฯ ทิสฺสุวาทิ ปสฺสฺสิตฺตฺวา ฯ

[๖๓๗] ทินฺนุณํ ชมฺมานํ อณฺณตเวณ วเทยฺย ปาราชิกฺเณน วา
 สงฺฆาทิสฺเสสฺเสน วา ปาจิตฺตฺติเยน วา นิตฺตฺรํ ภิกฺขุ ปฏฺธิชานมาโน
 ทินฺนุณํ ชมฺมานํ อณฺณตเวณ การตฺตพฺโพ ปาราชิกฺเณน วา สงฺฆาทิสฺเสสฺเสน
 วา ปาจิตฺตฺติเยน วา เยน วา สา สํทฺธชฺเวยฺยวจฺสา อฺปาสิกฺกา วเทยฺย
 เตน โส ภิกฺขุ การตฺตพฺโพ ฯ

[๖๓๘] สา เจ เอวํ วเทยฺย อฺยโย มฺยา ทิฏฺฐโส นิสฺสินฺโน
 มาตุคามสฺส เมถุนํ ชมฺมํ ปฏฺธิเสวฺนฺโตติ โส เจ ตํ ปฏฺธิชานาติ
 อฺปตฺตฺติยา การตฺตพฺโพ ฯ สา เจ เอวํ วเทยฺย อฺยโย มฺยา ทิฏฺฐโส
 นิสฺสินฺโน มาตุคามสฺส เมถุนํ ชมฺมํ ปฏฺธิเสวฺนฺโตติ โส เจ เอวํ
 วเทยฺย สจฺจจฺาหํ นิสฺสินฺโน โน จ ไซ เมถุนํ ชมฺมํ ปฏฺธิเสวฺนฺติ
 นิตฺตฺรชฺชาย การตฺตพฺโพ ฯ สา เจ เอวํ วเทยฺย อฺยโย มฺยา ทิฏฺฐโส
 นิสฺสินฺโน มาตุคามสฺส เมถุนํ ชมฺมํ ปฏฺธิเสวฺนฺโตติ โส เจ เอวํ
 วเทยฺย นานํ นิสฺสินฺโน อมฺบิ จ ไซ นินฺนฺนินฺติ นินฺนฺชชฺชาย การ-

ตพฺโพ ๑ ส่า เจ เอวํ วเทยฺย อฺยโย มฺยา ทิฏฺฐโง นิสฺสินฺโน มาตุ-
คามสฺส เมถุนํ รมฺมํ ปฏฺฐิเสถวฺนโตติ โส เจ เอวํ วเทยฺย นาทํ
นิสฺสินฺโน อปฺปีจ ๒ จิโตติ น กาวเรตพฺโพ ๑

[๖๓๘] ส่า เจ เอวํ วเทยฺย อฺยโย มฺยา ทิฏฺฐโง นิปนฺโน
มาตุคามสฺส เมถุนํ รมฺมํ ปฏฺฐิเสถวฺนโตติ โส เจ ตํ ปฏฺฐิขานาติ
อาปตฺตฺติยา กาวเรตพฺโพ ๑ ส่า เจ เอวํ วเทยฺย อฺยโย มฺยา ทิฏฺฐโง
นิปนฺโน มาตุคามสฺส เมถุนํ รมฺมํ ปฏฺฐิเสถวฺนโตติ โส เจ เอวํ
วเทยฺย สจฺจจาทํ นิปนฺโน โน จ ๒ เมถุนํ รมฺมํ ปฏฺฐิเสถวฺนติ
นิสฺสชฺชาย กาวเรตพฺโพ ๑ ส่า เจ เอวํ วเทยฺย อฺยโย มฺยา ทิฏฺฐโง
นิปนฺโน มาตุคามสฺส เมถุนํ รมฺมํ ปฏฺฐิเสถวฺนโตติ โส เจ เอวํ
วเทยฺย นาทํ นิปนฺโน อปฺปีจ ๒ นิสฺสินฺโนติ นิสฺสชฺชาย กาว-
เรตพฺโพ ๑ ส่า เจ เอวํ วเทยฺย อฺยโย มฺยา ทิฏฺฐโง นิปนฺโน มาตุ-
คามสฺส เมถุนํ รมฺมํ ปฏฺฐิเสถวฺนโตติ โส เจ เอวํ วเทยฺย นาทํ
นิปนฺโน อปฺปีจ ๒ จิโตติ น กาวเรตพฺโพ ๑

[๖๔๐] ส่า เจ เอวํ วเทยฺย อฺยโย มฺยา ทิฏฺฐโง นิสฺสินฺโน
มาตุคาเมน สทฺธิํ กายสฺสคฺคํ สฺมาปชฺชวฺนโตติ โส เจ ตํ ปฏฺฐิขานาติ
อาปตฺตฺติยา กาวเรตพฺโพ ๑ ส่า เจ เอวํ วเทยฺย อฺยโย มฺยา ทิฏฺฐโง
นิสฺสินฺโน มาตุคาเมน สทฺธิํ กายสฺสคฺคํ สฺมาปชฺชวฺนโตติ โส เจ เอวํ
วเทยฺย สจฺจจาทํ นิสฺสินฺโน โน จ ๒ กายสฺสคฺคํ สฺมาปชฺชวฺนติ
นิสฺสชฺชาย กาวเรตพฺโพ ๑ เป ๑ นาทํ นิสฺสินฺโน อปฺปีจ ๒ นิปนฺโนติ

นิปชชาย กาเรตพุโพ ๑ เป ๑ นานํ นิสินฺโน อมฺีจ ๒ จิโตติ
น กาเรตพุโพ ๑

[๖๕๓] ส่า เจ เอวํ วเทยฺย อฺยโย มฺยา ทิฏฺฐโจ นิปฺนฺโน
มาตุคฺคาเมน สํทฺธิํ กายสํสํคํ สํมาปชฺชนฺโตติ โส เจ ตํ ปฏฺิขานาติ
อาปตฺติยา กาเรตพุโพ ๑ ส่า เจ เอวํ วเทยฺย อฺยโย มฺยา ทิฏฺฐโจ
นิปฺนฺโน มาตุคฺคาเมน สํทฺธิํ กายสํสํคํ สํมาปชฺชนฺโตติ โส เจ เอวํ
วเทยฺย สจฺจํ นิปฺนฺโน โน จ ๒ กายสํสํคํ สํมาปชฺชนฺติ
นิปชชาย กาเรตพุโพ ๑ เป ๑ นานํ นิปฺนฺโน อมฺีจ ๒ นิสินฺโนติ
นิสชชาย กาเรตพุโพ ๑ เป ๑ นานํ นิปฺนฺโน อมฺีจ ๒ จิโตติ
น กาเรตพุโพ ๑

[๖๕๔] ส่า เจ เอวํ วเทยฺย อฺยโย มฺยา ทิฏฺฐโจ มาตุคฺคาเมน
สํทฺธิํ เอโก เอกาย วโห ปฏฺิจฺฉนฺเน อาสเน อตฺถกฺกมฺมฺนฺิเย นิสินฺโนติ
โส เจ ตํ ปฏฺิขานาติ นิสชชาย กาเรตพุโพ ๑ เป ๑ นานํ นิสินฺโน
อมฺีจ ๒ นิปฺนฺโนติ นิปชชาย กาเรตพุโพ ๑ เป ๑ นานํ นิสินฺโน
อมฺีจ ๒ จิโตติ น กาเรตพุโพ ๑

[๖๕๕] ส่า เจ เอวํ วเทยฺย อฺยโย มฺยา ทิฏฺฐโจ มาตุคฺคาเมน
สํทฺธิํ เอโก เอกาย วโห ปฏฺิจฺฉนฺเน อาสเน อตฺถกฺกมฺมฺนฺิเย นิปฺนฺโนติ
โส เจ ตํ ปฏฺิขานาติ นิปชชาย กาเรตพุโพ ๑ เป ๑ นานํ นิปฺนฺโน
อมฺีจ ๒ นิสินฺโนติ นิสชชาย กาเรตพุโพ ๑ เป ๑ นานํ นิปฺนฺโน
อมฺีจ ๒ จิโตติ น กาเรตพุโพ ๑

[๖๔๔] อนิยโตติ น นิยโต ปาวาชิกํ วา สงฺฆาติเสโส วา
ปาลิตฺตํ วา ฯ

[๖๔๕] คมนํ ปฏิฆานาติ นิสฺซํ ปฏิฆานาติ อापคฺตํ ปฏิฆานาติ
ออปคฺติยา กาวเรตพุโฬ ฯ คมนํ ปฏิฆานาติ นิสฺซํ นปฺปฏิฆานาติ
ออปคฺตํ ปฏิฆานาติ ออปคฺติยา กาวเรตพุโฬ ฯ คมนํ ปฏิฆานาติ
นิสฺซํ ปฏิฆานาติ ออปคฺตํ นปฺปฏิฆานาติ นิสฺซํ กาวเรตพุโฬ ฯ
คมนํ ปฏิฆานาติ นิสฺซํ นปฺปฏิฆานาติ ออปคฺตํ นปฺปฏิฆานาติ น
กาวเรตพุโฬ ฯ คมนํ นปฺปฏิฆานาติ นิสฺซํ ปฏิฆานาติ ออปคฺตํ
ปฏิฆานาติ ออปคฺติยา กาวเรตพุโฬ ฯ คมนํ นปฺปฏิฆานาติ นิสฺซํ
นปฺปฏิฆานาติ ออปคฺตํ ปฏิฆานาติ ออปคฺติยา กาวเรตพุโฬ ฯ คมนํ
นปฺปฏิฆานาติ นิสฺซํ ปฏิฆานาติ ออปคฺตํ นปฺปฏิฆานาติ นิสฺซํ กาว
เรตพุโฬ ฯ คมนํ นปฺปฏิฆานาติ นิสฺซํ นปฺปฏิฆานาติ ออปคฺตํ
นปฺปฏิฆานาติ น กาวเรตพุโฬ ฯ

ปจฺโม อนิยโต นิฏฺฐิตो ฯ

ทុตฺติยานนฺยโต

[๒๔๖] เตน สฺมเยน พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถมีณฺฑิกิสฺส อารามे ฯ เตน โช ปน สฺมเยน อายสฺมา
อุทฺทายิ ภควตา ปฏฺิทธิคฺคํ มาตุคฺคาเมน สฺทฺธิํ เอโก เอกาย วโ
ปฏฺิจฺฉนฺนเ อาสฺนเ อตฺถกฺกมฺมณฺเเย นิสฺสรฺหํ กปฺเปตฺตุนฺติ คฺคสฺสาเยว
กฺุมาริกาย สฺทฺธิํ เอโก เอกาย วโ นิสฺสรฺหํ กปฺเปตฺติ กาทยฺคฺคํ
สฺมุตฺตปฺนฺโต กาทยฺคฺคํ ชมฺมํ ภณฺนฺโต ฯ ทุตฺติยมฺปิ โช วิสํชา
มิกฺวารมاتا นิมฺนฺตฺติว ตํ กุตฺติ อคฺมาตฺติ ฯ อทุกฺสา โช วิสํชา
มิกฺวารมاتا อายสฺมนฺตํ อุทฺทายิ คฺคสฺสาเยว กฺุมาริกาย สฺทฺธิํ เอกํ
เอกาย วโ นิสฺสินฺนํ ทิสฺสวณฺ อายสฺมนฺตํ อุทฺทายิ เขตฺทวโจ อิทํ
ภนฺเต นจฺฉนฺนํ นปฺปฏฺิจฺจํ ยํ อยฺโย มาตุคฺคาเมน สฺทฺธิํ เอโก
เอกาย วโ นิสฺสรฺหํ กปฺเปตฺติ กิณฺจจํ ภาณฺเต อยฺโย อนตฺถิโก
เตน ชมฺเมน อมฺิฉํ ทุสฺสํทฺธาปฺยา อปฺปสฺนฺนา มนฺุสฺสาติ ฯ เอวํ
โช อายสฺมา อุทฺทายิ วิสํชาย มิคารมตฺตยา อจฺจมาโน นาทิยิ ฯ
อถ โช วิสํชา มิคารมตฺตา นิกฺขมิตฺวา ภิกฺขุณฺณํ เขตฺตมฺคฺคํ อวโรเจตฺติ ฯ
เย เต ภิกฺขุ อปฺปมฺิฉฺฉา ฯ เป ฯ เต อชฺฉณายนฺติ ชฺฉนฺติ วิปาเจนฺติ
กถํ หิ นาม อายสฺมา อุทฺทายิ มาตุคฺคาเมน สฺทฺธิํ เอโก เอกาย
วโ นิสฺสรฺหํ กปฺเปตฺตํคฺติ ฯ อถ โช เต ภิกฺขุ ภควโต เขตฺตมฺคฺคํ

๑ พุ. ม. เอโก ฯ

๖๔๗] อนนิตกณฺเฑ ทุคฺคิยานนิตฺโต ปณฺณตฺตํ สิกฺขาปทวิภงฺโก ๔๓๘

อาโรเจสฺสุ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตฺวํ อุกฺกัสมิ มาตฺตคาเมน สทฺธิ์ เอโก
เอกาย รโห นิสฺสชฺชํ กปฺเปสฺสตี ๑ สจฺจํ ภคฺวาติ ๑ วิคฺรหิ พุทฺโธ
ภคฺวา ๑ เป ๑ กถํ หิ นาม ตฺวํ โมชฺสปริสฺส มาตฺตคาเมน สทฺธิ์
เอโก เอกาย รโห นิสฺสชฺชํ กปฺเปสฺสตี เหนฺตํ โมชฺสปริสฺส อปฺปสฺสนนํ
วา ปสาทาย ๑ เป ๑ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
อุกฺกัสมิเยยฺยถ น เหว ๒ ปน ปฏิจฺจนฺนํ อาสนํ โหติ นาทงฺกมฺมณินฺนํ
อตฺตญฺจ ๒ โหติ มาตฺตคามํ ทฺวํสุตฺตาทิ วาจาทิ โธภาสิตฺตุํ ๑ โย
ปน ภิกฺขุ ตถารูเป อาสเน มาตฺตคาเมน สทฺธิ์ เอโก เอกาย รโห
นิสฺสชฺชํ กปฺเปยฺย ตเมเน สทฺชฺชเยยฺยวสฺสา อฺปาสิตฺตา ทิสฺสา ทฺวินฺนํ
สมฺมานํ อณฺเฑตฺตเรณ วเทยฺย สงฺฆาทิสฺเสเสน วา ปาจิตฺติเยน วา
นิสฺสชฺชํ ภิกฺขุ ปฏิจฺจานมาโน ทฺวินฺนํ สมฺมานํ อณฺเฑตฺตเรณ กาเรตฺตพฺโพ
สงฺฆาทิสฺเสเสน วา ปาจิตฺติเยน วา เยน วา สฺวา สทฺชฺชเยยฺยวสฺสา
อฺปาสิตฺตา วเทยฺย เตน โส ภิกฺขุ กาเรตฺตพฺโพ ๑ อยมฺมํ สมฺโม
อนนิตฺตํ ๑

[๖๔๗] น เหว ๒ ปน ปฏิจฺจนฺนํ อาสนํ โหตีติ อปฺปฏิจฺจนฺนํ
โหติ กุทฺตฺเตน วา กวาเถน วา กิลฺล
รฺก
ว เยน เกนจิ อปฺปฏิจฺจนฺนํ
โหติ ๑ นาทงฺกมฺมณินฺนํ น สกฺกา โหติ เมถุนํ สมฺมํ ปฏิจฺเจวิตฺตุํ ๑
อตฺตญฺจ ๒ โหติ มาตฺตคามํ ทฺวํสุตฺตาทิ วาจาทิ โธภาสิตฺตุนฺนํ สกฺกา
โหติ มาตฺตคามํ ทฺวํสุตฺตาทิ วาจาทิ โธภาสิตฺตุํ ๑

[๖๔๘] โย ปนาตี โย ยาทีโส ๑ เป ๑ ภิกขุติ ๑ เป ๑ อัย
 อิมตัม อตุเถ อธิปเปโต ภิกขุติ ๑ ตถารูเป อาสเนติ เอวรูเป
 อาสเน ๑ มาตุคาม นาม มนุสฺสตีตฺถิ น ยกฺขี น เปตี น
 ตีรจฺจนคตา วิญญู ปฏฺิพตา สฺภาสิตทฺพฺภาสิตํ ทฺพฺสุตฺตาทฺพฺสุตฺตํ
 อาชานิตฺ ๑ สฺทฺธินฺติ เอกโต ๑ เอโก เซกาयाติ ภิกขุ เจว โหติ
 มาตุคาม ๑ ๑ รโห นาม จกฺขุสฺส รโห โสคฺสฺส รโห ๑
 จกฺขุสฺส รโห นาม น สกฺกา โหติ อกฺขี วา นิชฌิมาเน ภามุกํ
 วา อุกฺขิเบยฺมาเน สีสํ วา อุกฺขิเบยฺมาเน ปสฺสิตฺ ๑ โสคฺสฺส รโห
 นาม น สกฺกา โหติ ปกตฺกถา โสคฺ ๑ นิสฺขํ กปฺเปยฺยาติ
 มาตุคาม นิสฺนฺเน ภิกขุ อฺปนฺนินฺโน วา โหติ อฺปนฺนินฺโน วา
 ภิกขุ นิสฺนฺเน มาตุคาม อฺปนฺนินฺโน วา โหติ อฺปนฺนินฺโน วา
 อฺโก วา นิสฺนฺนา โหนฺติ อฺโก วา นฺปนฺนา ๑

[๖๔๙] สฺทฺชฺยวจฺสา นาม อากคณฺธา อภิสฺเมตาวินิ วิญฺญาต-
 สฺสาณา ๑ อฺปาตีกา นาม พุทฺธํ สฺรณํ คตา ชมฺมํ สฺรณํ คตา
 สฺงฺฆํ สฺรณํ คตา ๑ ทิสฺวาติ ปสฺสิตฺวา ๑

[๖๕๐] ทฺวินฺนํ ชมฺมานํ อณฺณคเรน วเทยฺย สฺงฺฆาทิสฺเสณ วา
 ปาจิตฺติเยน วา นิสฺขํ ภิกขุ ปฏฺิขานมาโน ทฺวินฺนํ ชมฺมานํ
 อณฺณคเรน กาเรทฺพฺโพ สฺงฺฆาทิสฺเสณ วา ปาจิตฺติเยน วา เยน
 วา สฺา สฺทฺชฺยวจฺสา อฺปาตีกา วเทยฺย เตน โส ภิกขุ
 กาเรทฺพฺโพ ๑

๖๕๓] อนนิตกณฺเห ทุคฺคิยานนฺโต สํกฺขาปทวิภงฺโก ปฏฺฐนฺตฺวาตกรณํ ๔๔๓

[๖๕๓] ส่า เจ เอวํ วทฺเยยฺย อຍ္ပယ໌ မယာ တိဗ္ဗုဒ္ဓိ ဂိတိန္ဒြိယ
မာတုကာမေ နံတုဒ္ဓိံ ဂယသံသုကံ သံပာပဒုဒ္ဓန္တိတိ ဝိဒေ ဂေ တံ
ပတ္တိဗ္ဗာနာတိ အာပတုဒ္ဓိယာ ဂာရေတပုပ္ဖေ ၁။ နာ ဂေ ဂေဝံ ဝတေယျ အຍ္ပယ໌
မယာ တိဗ္ဗုဒ္ဓိ ဂိတိန္ဒြိယ မာတုကာမေ နံတုဒ္ဓိံ ဂယသံသုကံ သံပာပဒုဒ္ဓန္တိတိ
ဝိဒေ ဂေ ဂေဝံ ဝတေယျ သုဒ္ဓါဟံ ဂိတိန္ဒြိယ ဂိ ၁။ ဝိ ၂။ ဂယသံသုကံ
သံပာပဒုဒ္ဓိန္တိ ဂိတုဒ္ဓိယာ ဂာရေတပုပ္ဖေ ၁။ နာ ဂေ ဂေဝံ ဝတေယျ အຍ္ပယ໌
မယာ တိဗ္ဗုဒ္ဓိ ဂိတိန္ဒြိယ မာတုကာမေ နံတုဒ္ဓိံ ဂယသံသုကံ သံပာပဒုဒ္ဓန္တိတိ
ဝိဒေ ဂေ ဂေဝံ ဝတေယျ ဂာဟံ ဂိတိန္ဒြိယ ဝိပိဓ ၂။ ဂိပုပ္ဖိန္တိ ဂိပဒုဒ္ဓိယာ
ဂာရေတပုပ္ဖေ ၁။ နာ ဂေ ဂေဝံ ဝတေယျ အຍ္ပယ໌ မယာ တိဗ္ဗုဒ္ဓိ ဂိတိန္ဒြိယ
မာတုကာမေ နံတုဒ္ဓိံ ဂယသံသုကံ သံပာပဒုဒ္ဓန္တိတိ ဝိဒေ ဂေ ဂေဝံ ဝတေယျ
ဂာဟံ ဂိတိန္ဒြိယ ဝိပိဓ ၂။ ဂိတိတိ ဂ ဂာရေတပုပ္ဖေ ၁။

[๖๕๔] ส่า เจ เอวํ วทฺเยยฺย အຍ္ပယ໌ မယာ တိဗ္ဗုဒ္ဓိ ဂိပုပ္ဖိ
မာတုကာမေ နံတုဒ္ဓိံ ဂယသံသုကံ သံပာပဒုဒ္ဓန္တိတိ ဝိဒေ ဂေ တံ ပတ္တိဗ္ဗာနာတိ
အာပတုဒ္ဓိယာ ဂာရေတပုပ္ဖေ ၁။ ပေ ၁။ သုဒ္ဓါဟံ ဂိပုပ္ဖိ ဂိ ၁။ ဝိ ၂။
ဂယသံသုကံ သံပာပဒုဒ္ဓိန္တိ ဂိပဒုဒ္ဓိယာ ဂာရေတပုပ္ဖေ ၁။ ပေ ၁။ ဂာဟံ
ဂိပုပ္ဖိ ဝိပိဓ ၂။ ဂိတိန္ဒြိယ ဂိတုဒ္ဓိယာ ဂာရေတပုပ္ဖေ ၁။ ပေ ၁။ ဂာဟံ
ဂိတိန္ဒြိယ ဝိပိဓ ၂။ ဂိတိတိ ဂ ဂာရေတပုပ္ဖေ ၁။

[๖๕๕] ส่า เจ เอวံ ဝတေယျ အຍ္ပယသုဒ္ဓိံ မယာ သုတံ ဂိတိန္ဒြိယသုဒ္ဓိံ
မာတုကာမံ ဂုဗ္ဗုဒ္ဓိတုဒ္ဓါဟိ ဝါဂါဟိ ဝိပာသုဒ္ဓိတုဒ္ဓါတိ ဝိဒေ ဂေ တံ ပတ္တိဗ္ဗာနာတိ

၁ ယု. မ. ၁ ၁

อาปตฺติยา กาเรตฺพุโป ๑ ส่า เจ เอวํ วเทยฺย อยฺยสุตฺต มยา
 สุตฺตํ นิสฺสินฺสุตฺต มาตุคามํ ทฺวฺชฺชุตฺตาทิ วาจาหิ โยภาสฺนฺตฺตฺสํสํติ โส
 เจ เอวํ วเทยฺย สจฺจจํหํ นิสฺสินฺโน โน ๑ โข มาตุคามํ ทฺวฺชฺชุตฺตาทิ
 วาจาหิ โยภาสฺนฺติ นิสฺชชฺชาย กาเรตฺพุโป ๑ เป ๑ นาทํ นิสฺสินฺโน
 อมฺบิ ๑ โข นิสฺสินฺโนติ นิสฺชชฺชาย กาเรตฺพุโป ๑ เป ๑ นาทํ นิสฺสินฺโน
 อมฺบิ ๑ โข จิโตติ น กาเรตฺพุโป ๑

[๖๕๔] ส่า เจ เอวํ วเทยฺย อยฺยสุตฺต มยา สุตฺตํ นิสฺสินฺสุตฺต
 มาตุคามํ ทฺวฺชฺชุตฺตาทิ วาจาหิ โยภาสฺนฺตฺตฺสํสํติ โส เจ ตํ ปฏฺธิชานาติ
 อาปตฺติยา กาเรตฺพุโป ๑ เป ๑ สจฺจจํหํ นิสฺสินฺโน โน ๑ โข ทฺวฺชฺชุตฺตาทิ
 วาจาหิ โยภาสฺนฺติ นิสฺชชฺชาย กาเรตฺพุโป ๑ เป ๑ นาทํ นิสฺสินฺโน
 อมฺบิ ๑ โข นิสฺสินฺโนติ นิสฺชชฺชาย กาเรตฺพุโป ๑ เป ๑ นาทํ นิสฺสินฺโน
 อมฺบิ ๑ โข จิโตติ น กาเรตฺพุโป ๑

[๖๕๕] ส่า เจ เอวํ วเทยฺย อยฺโย มยา ทิฏฺฐิโส มาตุคาเมน
 สทฺธิ เอโก เอกาย วโห นิสฺสินฺโนติ โส เจ ตํ ปฏฺธิชานาติ
 นิสฺชชฺชาย กาเรตฺพุโป ๑ เป ๑ นาทํ นิสฺสินฺโน อมฺบิ ๑ โข นิสฺสินฺโนติ
 นิสฺชชฺชาย กาเรตฺพุโป ๑ เป ๑ นาทํ นิสฺสินฺโน อมฺบิ ๑ โข จิโตติ
 น กาเรตฺพุโป ๑

[๖๕๖] ส่า เจ เอวํ วเทยฺย อยฺโย มยา ทิฏฺฐิโส มาตุคาเมน
 สทฺธิ เอโก เอกาย วโห นิสฺสินฺโนติ โส เจ ตํ ปฏฺธิชานาติ
 นิสฺชชฺชาย กาเรตฺพุโป ๑ เป ๑ นาทํ นิสฺสินฺโน อมฺบิ ๑ โข นิสฺสินฺโนติ

นิตฺตชฺชาย กาวเรตพฺโพ ๑ เป ๑ นานํ นินฺนโน อมฺมํ โข จิตฺติ น
กาวเรตพฺโพ ๑

[๖๕๘] อมฺมํปฏฺติ ปุริมํ อฺปาทาย อฺจฺจติ ๑ อนนิตฺตํ น
นิตฺตํ สงฺฆาทิสฺโส วา ปาจิตฺติยํ วา ๑

[๖๕๘] คมนํ ปฏฺชานาติ นิตฺตชฺชํ ปฏฺชานาติ อวปคฺคํ ปฏฺชานาติ
อวปคฺคิยา กาวเรตพฺโพ ๑ คมนํ ปฏฺชานาติ นิตฺตชฺชํ น ปฏฺชานาติ
อวปคฺคํ ปฏฺชานาติ อวปคฺคิยา กาวเรตพฺโพ ๑ คมนํ ปฏฺชานาติ
นิตฺตชฺชํ ปฏฺชานาติ อวปคฺคํ น ปฏฺชานาติ นิตฺตชฺชาย กาวเรตพฺโพ ๑
คมนํ ปฏฺชานาติ นิตฺตชฺชํ น ปฏฺชานาติ อวปคฺคํ น ปฏฺชานาติ น
กาวเรตพฺโพ ๑ คมนํ น ปฏฺชานาติ นิตฺตชฺชํ ปฏฺชานาติ อวปคฺคํ
ปฏฺชานาติ อวปคฺคิยา กาวเรตพฺโพ ๑ คมนํ น ปฏฺชานาติ นิตฺตชฺชํ น
ปฏฺชานาติ อวปคฺคํ ปฏฺชานาติ อวปคฺคิยา กาวเรตพฺโพ ๑ คมนํ น
ปฏฺชานาติ นิตฺตชฺชํ ปฏฺชานาติ อวปคฺคํ น ปฏฺชานาติ นิตฺตชฺชาย
กาวเรตพฺโพ ๑ คมนํ น ปฏฺชานาติ นิตฺตชฺชํ น ปฏฺชานาติ อวปคฺคํ
น ปฏฺชานาติ น กาวเรตพฺโพติ ๑

ทุคฺคิโย อนนิตฺตํ นินฺนจิตฺตํ ๑

[๖๕๘] อุกุทธิฐา โข อายสฺมนุโต เทว อนิยตา ชมฺมา ฯ
 ตตฺถายสฺมนุเต ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ ปริสฺสุทฺธา ทุตฺติยมฺบิ ปุจฺฉามิ
 กจฺจิตฺถ ปริสฺสุทฺธา ตติยมฺบิ ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ ปริสฺสุทฺธา ปริ-
 สฺสุทฺเทตฺถายสฺมนุโต คสฺมา คุณฺธี ฯ เอวเมตํ ชาวยามํติ ฯ
 อนิยตกณฺฑํ นิฏฺฐิตํ ฯ

คตฺสฺสุทฺธานํ

อตฺถกมฺมณิยญฺเจว คเถว จ น เทว โข
 อนิยตา สฺปฺปนฺนตฺตา พุทฺธเสฏฺฐเชน คาทินาติ ฯ

ประเภทชื่อนี้ยานุทุกโม

อภุโกสติ	ปพฺพ	๔๐๒	อภุเก	๒๗๕
อภุคิ	”	๓๗๗	”	๒๕๔
อชฺฌคฺคฺคพิทฺทฺทวฺว	”	๓๐๕	”	๒๒๕
อชฺฌคฺคฺควฺว	”	”	”	”
อชานิ	”	๒๓๔	”	๓๗๔
อณฺณคฺค	”	๒๓๔, ๓๐๓	”	๓๗๔, ๒๒๔
อณฺณภาคฺคิยฺย	”	๕๖๗	”	๓๗๗
อตุตฺทกามิ	”	๔๓๗	”	๒๗๗
อตุตฺทเทสฺส	”	๕๐๓, ๕๒๔	”	๓๓๗, ๓๕๗
อตุตฺทูปนํยิกิ	”	๒๓๓	”	๓๗๓
อทินฺน	”	๗๕	”	๗๕
อชฺฌิกรณฺณสฺส อณฺณภาคฺคิยฺย	”	๕๖๗	”	๓๗๗
อชฺฌิกรณฺณสฺส ตพฺพภาคฺคิยฺย	”	๕๗๐	”	๓๗๗
อชฺฌิฏฺฐาย	”	๓๗๗	”	๓๓๗
อนนิกฺขานิ	”	๒๓๓	”	๓๗๓
อนนิกฺขณฺณ	”	๕๓๐	”	๓๔๒
อนนารมฺภ	”	๕๐๗	”	๓๔๓
อนนํวิกิตฺทว	”	๒๗	”	๔๓
อนนํยโต	”	๖๔๔, ๖๕๗	”	๔๓๗, ๔๔๓

อนุกถุชเฌย	ปพเพ	๕๔๘	อจฺเก	๓๗๗
อนุกถุคกา	„	๖๐๓	„	๔๐๖
อนุกถุสํติ	„	๔๐๒	„	๒๗๕
อนุกถุสํนี	„	๒๑๓	„	๓๔๖
อนุกถุปรียาเยน	„	๓๘๔	„	๓๓๘
อนุกถุจฺจราย	„	๒๘	„	๔๓
อนุกถุ	„	๓๓๒	„	๘๗
อนุกถุจฺจณฺนี	„	๖๔๗	„	๔๓๘
อนุกถุคํโต	„	๕๔๘	„	๓๗๗
อนุกถุกมณฺนี	„	๕๐๗	„	๓๔๓
อนุกถุสํ	„	๒๓๔	„	๓๗๔
อนุกถุเสณฺนี	„	๓๘๗	„	๓๔๓
อนุกถุคฺคณฺหนา	„	๓๘๐	„	๒๕๔
อนุกถุปฺปิพฺนา	„	„	„	„
อนุกถุเนคพฺพา	„	๕๐๔	„	๓๓๘
อนุกถุโก	„	๓๘๔	„	๓๓๗
อนุกถุถกํ	„	๕๔๘	„	๓๗๗
อนุกถุณฺณ	„	๘๕. ๓๐๔	„	๘๕. ๘๔
อนุกถุณฺณจฺ	„	„	„	„
อนุกถุโห อฺวโหสํณฺณ	„	๓๘๓	„	๓๔๓

ปทภาษ่นียานุกถโม

๔๕๗

อโรโห รโหสณฺณิ	ปพฺพ	๓๘๓	อญฺเ	๓๔๓
อถ	”	๖๔๗	”	๔๓๘
อถงฺกมฺมณิเย	”	๖๓๕	”	๔๓๓
อถนฺณํ ภาณติ	”	๔๐๒	”	๒๗๕
อถมฺนุกฺคาหิยมาโน	”	๒๓๔, ๕๔๘	”	๓๗๓, ๓๗๗
อถํวาโส	”	๓๗	”	๕๒
อถสํมิถิ	”	๕๐๓	”	๓๓๘
อากกฺขณนา	”	๓๘๐	”	๒๕๔
อากาสฏฺฐิ	”	๘๓	”	๘๘
อากฺวิยเตโส	”	๕๘๐	”	๓๘๒
อากิฏฺฐติ	”	๔๐๒	”	๒๗๕
อากิฏฺฐนา	”	๒๐๓	”	๓๔๖
อากิยมาโน	”	๘๘	”	๘๖
อากิเยยฺย	”	๘๖	”	๘๕
อานาปานสฺสทิสฺสมาธิ	”	๓๗๗	”	๓๓๓
อापฺตฺติเตโส	”	๕๗๖	”	๓๘๓
อานฺโน	”	๒๓๔	”	๓๗๓
อามสฺนา	”	๓๘๐	”	๒๕๔
อายาจติ	”	๔๐๒	”	๒๗๕
อารามฏฺฐิ	”	๘๘	”	๘๓

	ปพฺพ	๘๘	อญฺเ	๘๓
ถาวราโม				
ชาโรคฺยคฺฤทาย	”	๓๐๕	”	๒๒๕
ชิตฺถมคฺ	”	๔๒๘	”	๓๐๒
ชฺรฺยจฺตฺยจฺคฺปฺลาณกทฺชฺรฺยจฺคฺปฺคฺตมฺภ	”	๓๐๕	”	๒๒๕
ชฺรฺยคฺตฺยจฺคฺปฺลาณกทฺชฺรฺยจฺคฺปฺคฺตมฺภ	”	๒๓๓	”	๑๗๓
ชฺรฺยคฺ	”	๓๐๕	”	๘๔
ชฺรฺยคฺชฺรฺย	”	๘๕	”	๘๘
ชฺรฺยคฺชฺรฺยจฺคฺปฺลาณกทฺชฺรฺยจฺคฺปฺคฺตมฺภ	”	๒๓๐	”	๔๑๒
ชฺรฺยคฺชฺรฺยจฺคฺปฺลาณกทฺชฺรฺยจฺคฺปฺคฺตมฺภ	”	๕๗๘	”	๓๘๒
ชฺรฺยคฺชฺรฺยจฺคฺปฺลาณกทฺชฺรฺยจฺคฺปฺคฺตมฺภ	”	๑๘๘	”	๑๔๓
ชฺรฺยคฺชฺรฺย	”	๓๐๘	”	๘๖
ชฺรฺยคฺชฺรฺยจฺคฺปฺลาณกทฺชฺรฺยจฺคฺปฺคฺตมฺภ	”	๒๒๔	”	๔๒๖
ชฺรฺยคฺชฺรฺยจฺคฺปฺลาณกทฺชฺรฺยจฺคฺปฺคฺตมฺภ	”	๒๓๖	”	๔๓๔
ชฺรฺยคฺชฺรฺยจฺคฺปฺลาณกทฺชฺรฺยจฺคฺปฺคฺตมฺภ	”	๓๘๐	”	๒๕๔
ชฺรฺยคฺชฺรฺยจฺคฺปฺลาณกทฺชฺรฺยจฺคฺปฺคฺตมฺภ	”	”	”	”
ชฺรฺยคฺชฺรฺยจฺคฺปฺลาณกทฺชฺรฺยจฺคฺปฺคฺตมฺภ	”	๒๓๕	”	๔๓๓
ชฺรฺยคฺชฺรฺยจฺคฺปฺลาณกทฺชฺรฺยจฺคฺปฺคฺตมฺภ	”	๔๑๗	”	๒๘๘
ชฺรฺยคฺชฺรฺยจฺคฺปฺลาณกทฺชฺรฺยจฺคฺปฺคฺตมฺภ	”	”	”	”
ชฺรฺยคฺชฺรฺยจฺคฺปฺลาณกทฺชฺรฺยจฺคฺปฺคฺตมฺภ	”	๑๑๖	”	๘๘
ชฺรฺยคฺชฺรฺยจฺคฺปฺลาณกทฺชฺรฺยจฺคฺปฺคฺตมฺภ	”	๑๑๗	”	”

ปทภาษณีนยานุกถโม

๔๔๘

โอดินุโณ	ปพฺพ ๓๗๘	อังกเ ๒๕๓
โอดปคฺคกัณฺโณ	” ๔๓๓	” ๓๐๔
โอดปาตํ	” ๓๘๖	” ๓๔๒
โอดคจฺมุพฺพชา	” ๔๓๓	” ๓๐๔
โอดภาเสยฺย	” ๔๐๐	” ๒๗๕
โอดมสนา	” ๓๘๐	” ๒๕๔
โอดสงฺฆนา	” ”	” ”
กฏฺฐิ กมฺเปนุโต	” ๓๐๕	” ๒๒๕
กมฺมุมาเร	” ๔๓๓	” ๓๐๔
กตฺถยาณชฺมุโม	” ๔๓๗	” ๒๘๘
กายสํสคฺคํ สฺมาปชฺเชยฺย	” ๓๗๘	” ๒๕๔
กาเยน วาจาเย สํวณฺณณฺติ	” ๓๘๔	” ๓๔๒
กาเยน สํวณฺณณฺติ	” ”	” ๓๔๓
การยมาเนน	” ๕๐๓	” ๓๓๘
กาเรยฺย	” ๕๓๐	” ๓๔๒
กิลฺลิจิ เทสํ	” ๕๗๓	” ๓๘๐
กิลฺลิตฺตปฺปหานํ	” ๒๓๖	” ๓๗๕
กฏฺฐิ	” ๕๐๓	” ๓๓๘
กฏฺฐิ	” ๖๒๔	” ๔๒๖
กฏฺฐิสฺสโก	” ”	” ”

โกจิ เทโส	ปพฺเพ ๕๘๕	ปจฺเก ๓๓๘
เขตฺติ	” ๓๐๓	” ๘๒
เขตฺตฺตฺติ	” ”	” ”
คคฺปฺจฺจากเตน ทฺเตน	” ๓๘๒	” ๓๕๐
คณฺฐปฺหาโร	” ๒๐๐	” ๓๕๕
คหณั	” ๓๘๐	” ๒๕๕
คามั	” ๒๒๕	” ๕๒๖
คามฺมฺจฺ	” ๓๐๓	” ๘๓
คามฺมฺปฺจาโร	” ๘๕	” ๘๕
คาโม	” ”	” ”
โคคฺตฺตฺรฺกฺชิตา	” ๕๓๒	” ๓๐๓
โคคฺตฺเตโส	” ๕๗๕	” ๓๘๓
จกฺขุสฺสํ รโห	” ๖๓๕	” ๕๓๓
จคฺคฺปฺภทฺ	” ๓๓๕	” ๘๗
จิตฺตฺมโน	” ๓๘๕	” ๓๓๘
จิตฺตฺตฺตฺกฺกฺปฺโป	” ”	” ”
จิวฺรเตโส	” ๕๗๘	” ๓๘๒
โจโร	” ๘๗	” ๘๖
คณฺทฺวาสินั	” ๕๓๓	” ๓๐๕
คฺคฺปณั	” ๓๘๐	” ๒๕๕

ปทภาณันยานุกฤโม

๕๕๓

ชาติเตโส	ปพฺเว	๕๗๒	ปจฺเก	๓๙๐
ชานามิ	”	๒๓๓	”	๓๗๓
ชายนฺตเน	”	๔๒๙	”	๓๐๒
ชารตฺตเน	”	”	”	”
ชิวตา	”	๓๘๓	”	๓๓๗
ฉานํ	”	๒๓๖	”	๓๗๔
ฉานํ	”	๒๓๓	”	๓๗๓
ฉาติรุกฺขิตา	”	๔๓๒	”	๓๐๓
คํชณิกาย	”	๔๒๙	”	๓๐๒
คโต อปเรน สฺมเยน	”	๒๓๔, ๕๕๙	”	๓๗๓, ๓๗๗
คถารูปํ	”	๘๘	”	๘๖
คถารูเป	”	๖๔๘	”	๔๔๐
คิฏฺฐเจษฺยุ	”	๕๙๖	”	๔๐๒
คิรฺจฺฉานคตายน	”	๓๕	”	๕๒
คิริยํ สฺตคฺคณฺตฺร	”	๕๐๓	”	๓๓๘
คฺคฺฉนํ	”	๒๓๔	”	๓๗๔
คฺคณ ทฺวฺชานิ	”	๖๒๕	”	๔๒๖
คคฺฉจํ	”	๘๒	”	๘๘
คฺคยฺยสฺสงฺฆาตํ	”	๘๕	”	๘๕
คฺคตโปณํ	”	๓๐๖	”	๘๕

ทฺวคฺคทาย	ปพฺพเพ ๓๐๕	ตฺยเก ๒๒๖
ทฺวิปทํ	„ ๓๓๓	„ ๘๗
ทานคฺคทาย	„ ๓๐๕	„ ๒๒๖
ทาสี	„ ๔๓๓	„ ๓๐๔
ทิสฺสุวา	„ ๖๓๖	„ ๔๓๔
ทิสฺสฺสนฺติ	„ ๖๒๕	„ ๔๒๖
ทฺชฺชวฺวเตน	„ ๓๘๔	„ ๓๓๘
ทฺชฺชฺชฺชฺชฺชฺชฺช	„ ๔๐๐	„ ๒๗๕
ทฺชฺชฺชฺชฺชฺชฺชฺช	„ ๕๔๘	„ ๓๗๖
ทฺชฺชฺชฺชฺชฺชฺชฺช	„ ๖๓๐	„ ๔๓๓
ทฺชฺชฺชฺชฺชฺชฺชฺช	„ ๒๘	„ ๔๓
ทฺชฺชฺชฺชฺชฺชฺชฺช	„ „	„ „
ทฺชฺชฺชฺชฺชฺชฺชฺช	„ ๓๘๐	„ ๓๔๐
ทฺชฺช	„ ๓๘๘	„ ๓๓๘
ทฺชฺช เถวณฺณณฺณ	„ ๓๘๕	„ ๓๔๒
ทฺชฺช ปตฺติชฺชชฺช	„ ๕๕๓	„ ๓๗๗
ชชชชช	„ ๔๓๓	„ ๓๐๔
ชชชชช	„ „	„ „
ชชชชช	„ ๓๐๘	„ ๘๖
ชชชชช	„ ๒๐๐	„ ๓๔๖

ปทภาษณีนยานุกถโม

๔๕๓

ธมฺมวรกฺขิตา	ปพฺพ	๔๓๒	อจฺเจ	๓๐๓
นามเตโส	„	๕๗๓	„	๓๘๐
นาตงฺกมฺมณียํ	„	๖๔๗	„	๔๓๘
นาวฏฺฐํ	„	๘๖	„	๘๘
นาวา	„	„	„	„
นิกมํ	„	๖๒๔	„	๔๒๖
นินิตฺตกมฺมํ	„	๓๒๐. ๒๐๒	„	๘๘. ๓๔๗
นิตฺตชฺชํ กปฺเปยฺย	„	๖๓๕	„	๔๓๔
ปกฺคยฺห	„	๕๘๖	„	๔๐๒
ปฏฺวาตี	„	๔๓๓	„	๓๐๔
ปฏิกทฺตนา	„	๓๘๐	„	๒๕๔
ปฏิจฺจนฺนํ อาสนํ	„	๖๓๕	„	๔๓๓
ปฏิจฺจตฺติ	„	๔๑๒	„	๒๗๕
ปฏิสํวตฺติ	„	๓๔	„	๕๓
ปตฺตเตโส	„	๕๗๗	„	๓๘๓
ปพฺพาสณฺนิกมฺมํ	„	๖๒๓	„	๔๒๓
ปพฺพาสณฺนิกมฺมํ	„	๘๗	„	๘๖
ปมาณํ อตฺติกาเมยฺย	„	๕๓๐	„	๓๔๒
ปมาณิกา	„	๕๐๓	„	๓๓๘
ปฺรกกเมยฺย	„	๕๘๖	„	๔๐๒

ปรมณนา	ปพฺเพ ๓๘๐	ขงฺเก ๒๕๔
ปริจเรยฺย	„ ๔๑๗	„ ๒๘๘
ปริภาโส	„ ๘๗	„ ๘๖
ปสฺสํมึ	„ ๒๓๓	„ ๓๗๓
ปสฺสํวฏฺฏมฺภ	„ ๓๐๕	„ ๒๒๕
ปาโน	„ ๓๓๓	„ ๘๗
ปาโท	„ ๘๓	„ ๘๓
ปาปน	„ ๓๘๔	„ ๓๓๘
ปาปสฺมาจโร	„ ๖๒๔	„ ๔๒๖
ปาวชึเกน ฐมฺเมน	„ ๕๔๘	„ ๓๗๗
ปาวชึโก	„ ๓๖	„ ๕๒
ปิตฺตฺกฏฐิตา	„ ๔๓๒	„ ๓๐๓
ปฺจฺฉติ	„ ๔๐๒	„ ๒๗๕
ปฺฉนฺตฺตฺถาย	„ ๓๐๕	„ ๒๒๖
ปฺริสฺมตฺตี	„ ๔๒๘	„ ๓๐๒
ผตฺตํจฺฉนฺตฺตฺถาย	„ ๒๓๖	„ ๓๗๕
โผฏฺฐํพฺพฺพหาโร	„ ๒๐๐	„ ๓๔๕
พนฺเชยฺยํ	„ ๘๗	„ ๘๖
พฺรหฺมจฺฉริยา	„ ๕๔๘	„ ๓๗๗
พฺรหฺมจฺฉริ	„ ๔๑๗	„ ๒๘๘

ปทภาษ่นียานุกถโม

๔๕๕

พหิตุขารูเป	ปพฺพ	๓๐๕	อจฺเก	๒๒๕
พหุปฺปท	”	๓๓๕	”	๘๘
ภคินรฺกฺชิตา	”	๔๓๒	”	๓๐๓
ภคฺตฺตฺเทตฺถกสมฺมตฺติ	”	๕๔๒	”	๓๖๘
ภาคฺรฺกฺชิตา	”	๔๓๒	”	๓๐๓
ภาโร	”	๘๘	”	๘๐
ภิกฺขุ	”	๒๖	”	๔๒
ภิกฺขุ	”	๕๔๘	”	๓๗๖
ภิกฺขุหิ	”	๕๘๗	”	๔๐๒
ภุมฺมจฺฉิ	”	๘๓	”	๘๗
ภทฺนตํวตฺตนิทฺติ	”	๕๘๖	”	๔๐๒
ภทฺทาย	”	”	”	”
ภตฺชฺช	”	๓๘๘	”	๓๔๔
ภตฺชฺชตฺถาย	”	๓๐๕	”	๒๒๕
ภคฺควาสิน	”	๔๓๓	”	๓๐๔
มคฺคภาวนา	”	๒๓๖	”	๓๗๕
มนุสฺสวฺคฺค โท	”	๓๘๓	”	๓๓๗
มรณวณฺณ	”	๓๘๒; ๓๘๔	”	๓๓๗, ๓๓๘
มรณาย	”	๓๘๓, ๓๘๕	”	”
มหตฺถโก	”	๕๒๔	”	๓๕๗

มาตาบิตุรภูชิตา	ปพฺพ	๔๓๒	อังกุ	๓๐๓
มาตุคฺคาโม	„	๓๗๘. ๔๐๐. ๖๔๘	„	๒๕๓. ๒๗๕. ๔๔๐
มาตุรภูชิตา	„	๔๓๒	„	๓๐๓
มาทิสั	„	๔๓๗	„	๒๘๘
มุสา	„	๒๓๔	„	๓๗๕
มุหุคฺคิกา	„	๔๓๓	„	๓๐๔
เมถุนรมุโม	„	๓๓	„	๕๓
เมถุนุปลัณฺหิตาหิ	„	๔๐๐	„	๒๗๕
ยณฺณตฺถาย	„	๓๐๕	„	๒๒๖
ยถารุปี	„	๘๗	„	๘๕
ยา	„	๔๓๗	„	๒๘๘
ยาจติ	„	๔๐๒	„	๒๗๕
ยานิ	„	๘๗	„	๘๐
ยานนฺนุจิ	„	„	„	„
ยุกฺติ	„	๔๐๐	„	๒๗๕
ยฺวา	„	„	„	„
โย	„	๒๕	„	๔๒
รสุปฺหาโร	„	๒๐๐	„	๓๔๕
รโห	„	๖๓๕	„	๔๓๓
รโห อรโหสณฺณิ	„	๓๘๓	„	๓๔๓

ปทภาษณีนยานุกถโม

๔๕๗

รโห รโหสณฺณิ	ปพฺเว ๓๘๓	อฺงเก ๓๔๓
รากุปรตฺถมฺภ	” ๓๐๕	” ๒๒๕
ราชาโน	” ๘๗	” ๘๕
รูปฺปรหาโร	” ๒๐๐	” ๓๔๔
ดิฏฺคเตโส	” ๕๗๕	” ๓๘๓
เดชชย สํวณฺณเณติ	” ๓๘๕	” ๓๔๒
เตสฺมตฺถิ	” ๕๗๓	” ๓๘๐
เตสฺมตฺถิโต อฺปาทินฺโน	” ๕๘๕	” ๓๘๓
เตโส	” ๕๗๓	” ๓๘๐
วคฺควาทกา	” ๖๐๓	” ๔๐๖
วจฺจุปรตฺถมฺภ	” ๓๐๕	” ๒๒๕
วณฺณํ ภาณติ	” ๔๐๒	” ๒๗๕
วคฺค	” ๓๐๒	” ๘๓
วคฺคจฺจ	” ”	” ”
วคฺคเทสฺนายน	” ๕๐๔	” ๓๓๘
วณฺณปรปฺติ	” ๓๐๗	” ๘๕
วาชชย สํวณฺณเณติ	” ๓๘๔	” ๓๔๓
วาคุปรตฺถมฺภ	” ๓๐๕	” ๒๒๕
วิฬฺวารณฺตา	” ๒๓๖	” ๓๗๕
วิปริณฺตี	” ๓๗๘	” ๒๕๒

ปทภาษณยานุกถโม

วิโมกฺโข	ปพฺเพ	๒๓๖	อฺงฺเก	๓๗๕
วิถปฺปี	„	๒๓๔	„	๓๗๔
วิสํกฺกิเยน ทฺฐเตน	„	๓๘๓	„	๓๔๐
วิสํกฺกิ	„	๓๐๓	„	๒๒๔
วิสํกฺกชฺาเปกฺโข	„	๒๓๔	„	๓๗๔
วิหารกฺกฺจํ	„	๓๐๐	„	๘๒
วิหาโร	„	๕๒๔	„	๓๕๘
วิสํกฺกตฺถาย	„	๓๐๕	„	๒๒๖
วิมํสํกฺกตฺถาย	„	„	„	„
เวณิ	„	๓๗๘	„	๒๕๔
เวหาสํกฺกฺจํ	„	๘๔	„	๘๘
โวโรเปยฺย	„	๓๘๓	„	๓๓๗
สํกฺกตฺถาย	„	๓๐๕	„	๒๒๖
สํกฺกตฺถกมฺมํ	„	๓๓๘. ๒๐๒	„	๘๘. ๓๔๖
สํกฺกชฺาติเสโส	„	๓๐๓	„	๒๒๔
สํกฺกจฺริตฺถํ สํมาปชฺฺเซยฺย	„	๔๒๘	„	๓๐๒
สํกฺกจิจฺจ	„	๓๘๓	„	๓๓๗
สํกฺกเจตฺตนิกา	„	๓๐๓	„	๒๒๔
สํกฺกจฺจจิกา	„	๕๐๓	„	๓๓๘
สํกฺกตฺถหารกํ	„	๓๘๓	„	๓๓๗

ปทภาษัณยานุกุโม

๔๕๘

ศัพท์อุปหาโร	ปทุเพ	๒๐๐	ปงเก	๓๔๔
ศัพท์ฐิ	,,	๓๗๘	,,	๒๕๓
ศัพท์เขยวจธา	,,	๖๓๖	,,	๔๓๔
ศัพท์เท	,,	๔๓๗	,,	๒๘๘
ศัพท์กุกมนั	,,	๕๐๘	,,	๓๔๓
ศัพท์ทตทา	,,	๔๓๒	,,	๓๐๓
ศัพท์โค สงโ	,,	๕๘๖	,,	๔๐๒
ศัพท์คาคหิยมาโน	,,	๒๓๔, ๕๔๘	,,	๓๗๓, ๓๗๗
ศัพท์ภาสนา	,,	๕๘๘	,,	๔๐๓
ศัพท์เปย	,,	๓๘๓, ๓๘๕	,,	๓๗๗, ๓๓๘
ศัพท์ทาย	,,	๕๘๖	,,	๔๐๒
ศัพท์าธิ	,,	๒๓๖	,,	๓๗๔
ศัพท์ปตติ	,,	,,	,,	,,
ศัพท์ทจเรย	,,	๒๓๓	,,	๓๗๓
ศัพท์นุณย	,,	๓๘๒, ๓๘๔	,,	๓๗๗, ๓๓๘
ศัพท์าหาโร	,,	๓๓๘	,,	๘๘
ศัพท์คามิกั	,,	๕๒๔	,,	๓๕๘
ศัพท์มมิกั	,,	๖๓๐	,,	๔๓๒
ศัพท์ัง	,,	๒๘	,,	๔๓
ศัพท์ังมาปโน	,,	,,	,,	,,

ตำม	ปพฺพ ๓๘๘	อจฺจ ๓๓๘
ตำรทฺฐา	„ ๔๓๒	„ ๓๐๓
ตำรมภ	„ ๕๐๖	„ ๓๕๐
ตฺถิ	„ ๒๗	„ ๔๒
ตฺถิ อปจฺจทฺฐาตา	„ ๓๐, ๓๒	„ ๔๓, ๕๐
ตฺถิ ปจฺจทฺฐาตา	„ ๓๓	„ ๔๘
ตฺถินท	„ ๔๓๗	„ ๒๘๘
ตฺถุ	„ ๓๐๓	„ ๒๒๔
ตฺถุทฺถาย	„ ๓๐๕	„ ๒๒๕
ตฺถุทฺฐาติ	„ ๓๓๐	„ ๘๖
ตฺถุทฺฐาตาเว อภิตฺติ	„ ๒๓๖	„ ๓๗๕
ตฺถุทฺฐาตา	„ ๓๐๓	„ ๒๒๔
ตฺถุทฺฐาติ	„ ๖๒๕	„ ๔๒๖
ตฺถุทฺฐาติ	„ ๕๘๓	„ ๓๘๒
ตฺถุทฺฐาติ	„ ๕๔๒	„ ๓๖๘
ตฺถุทฺฐาติ รโห	„ ๖๓๕	„ ๔๓๓
ตฺถุ ทฺถุ	„ ๕๘๗	„ ๔๐๒
ทฺถุ	„ ๓๗๘	„ ๒๕๔
ทฺถุ	„ ๘๗	„ ๘๖
ทฺถุ	„ ๓๐๘	„ ๘๕

สถิติวรรณคดี อักษรนามานี

อชชุกโก ภิกขุ	ปพฺเพ	๓๗๒	อังกุ	๓๒๔
อวหนโต อวียปุกคตา	”	๓	”	๓
อสุตฺธิปุนพพสุกา ภิกขุ	”	๒๓๖	”	๔๓๕
อานนฺโท พุทฺธปฏฺฐาโก ปจฺฉิมโ	”	๕	”	๓๐
อตุตฺตราปถกา อสุตฺถวาณิชชา	”	”	”	”
อุทายิ ภิกขุ	”	๓๐๓	”	๒๒๓
อุปฺปลตฺตวณฺณา ภิกขุณฺี	”	๕๕	”	๖๔
อุปาติ วินยสงฺคาหโก เถโร	”	๗๓	”	๗๒
กกุตฺตฺนุโข ภควา	”	๗	”	๓๒
กฏโมรกกิตฺตฺสโก ภิกขุ เทวทศฺตฺสหาโย	”	๕๘๒	”	๓๘๘
กมฺีโต ภิกขุ	”	๓๗๔	”	๓๒๖
กตฺถยานภตฺติโก คหปติ	”	๕๔๕	”	๓๗๓
กตฺตฺสโป ภควา	”	๗, ๒๘๕	”	๓๒, ๒๓๕
กาตฺถโค ราชา	”	”	”	๒๓๖
โกกาติโก ภิกขุ เทวทศฺตฺสหาโย	”	๕๘๒	”	๓๘๘
โกนาคมนโ ภควา	”	๗	”	๓๒
ขณฺฑเทวียา ปุตฺโต เทวทศฺตฺสหาโย	”	๕๘๒	”	๓๘๘
จาตุมฺมหาวราชิกา เทวา	”	๓๘	”	๓๒

ฉพพคึกิยา ภิกขุ	ปพเพ ๑๒๗	องเก ๑๐๔
ฉนุโน ภิกขุ	” ๕๒๓	” ๓๕๗
ดาวดีสา เทวา	” ๑๘	” ๓๒
คุสิดา เทวา	” ”	” ๓๓
กุดถนนุทา ภิกขุณี	” ๑๗๓	” ๑๒๓
ทพโพ มตฺตปฺกฺโต อรหิ	” ๕๔๐	” ๓๖๗
ทพฺพิโก เถโร	” ๑๗๕	” ๑๒๖
เทวทคฺโต ภิกขุ	” ๕๘๒	” ๓๘๘
ชนิโย ภิกขุ กุมภการปฺกฺโต	” ๗๘	” ๗๖
นิมฺมานรตี เทวา	” ๑๘	” ๓๓
ปณฺทโก ภิกขุ	” ๑๗๔	” ๑๒๖
ปรนิมฺมิตตวสฺวคฺตี เทวา	” ๑๘	” ๓๓
มีดินทวฺจฺโจ เถโร	” ๑๗๓	” ๑๒๕
เปโต อมนุสฺโส	” ๒๘๕	” ๒๓๓
พฺรหฺมกายิกา เทวา	” ๑๘	” ๓๓
พิมฺพิสาโร ราชา มาคโ	” ๘๓	” ๘๐
พชกบีตา สฺกฺทินโน ภิกขุ	” ๑๘	” ๓๓
พชกมาตา สฺกฺทินนุสฺส ปฺราณทฺติยิกา	” ”	” ”
พชโก สฺกฺทินนภิกขุสฺส ปฺกฺโต	” ”	” ”
พฺทฺโจ สฺพพณฺณ	” ๑	” ๑

สិวิญญานกานัน อัสสาธรรณนามานี

๕๖๓

ภควา สัตถุตา เทวมนุสฺสํ	ปพเพ ๑	อังกเ ๓
ภุมมา เทวา	” ๓๘	” ๓๒
มณินฺนุโส นาคราชา	” ๕๘๘	” ๓๒๒
มหากัสสปิ เถโร	” ๕๘๗	” ๓๒๘
มหาโมคคัลลิตาน อคคธาวโก	” ๖	” ๑๓
มิกคณฺทิกโก สมนกุตฺตโก	” ๓๗๖	” ๓๒๘
เมคฺคตฺติยภุมมชกา ภิกฺขุ	” ๕๕๕	” ๓๗๑
เมคฺคตฺติยา ภิกฺขุณี	” ๕๕๖	” ๓๗๕
ยโกไซ อมนุสฺส	” ๒๘๕	” ๒๓๓
ยามา เทวา	” ๓๘	” ๓๒
รหฺจฺปาโต กุตฺตฺตโค	” ๕๐๓	” ๓๓๖
ตกฺขโณ เถโร	” ๒๘๕	” ๒๓๐
ติจฺฉวี ราชาโน	” ๒๘๗	” ๒๓๘
วสฺสกาโร พุราหฺมโณ มคฺخمหามตฺตโค	” ๘๓	” ๗๘
วิปฺสฺส ภควา	” ๗	” ๑๒
วิสาชา มิคคารมาตา	” ๖๓๕	” ๕๓๓
เวรณฺโส พุราหฺมโณ	” ๓	” ๑
เวสฺสภุ ภควา	” ๗	” ๑๒
สฺตฺตฺตวสฺสวคฺคิยา ภิกฺขุ	” ๒๓๗	” ๑๖๐
สฺตฺตฺตว อฺปาสิกกา	” ๗๓	” ๗๓

สมุทรทศโต ภิภุช เทวทศศหาโย	ปพฺพ ๕๘๒	องฺเก ๓๘๘
ตำรปุคฺโต อคฺคตฺวาโก	” ๗	” ๓๒
ศีขิ ภาควา	” ”	” ”
ศุทฺทินโน กตฺนุทเสฏฺฐิจิปุคฺโต	” ๓๐	” ๓๘
ศุภฺทโร ภิภุช	” ๖๓	” ๖๖
ศุภฺพพา อฺปาสิกา	” ๗๒	” ๗๒
เสยฺยตฺโก ภิภุช	” ๓๐๓	” ๒๒๓
โสภิตฺโต เกโร	” ๒๘๘	” ๒๓๘

อรรถกถาอรรถกถา อรรถกถาอรรถกถา

อรรถกถา อรรถกถา อรรถกถา	ปพฺพ	๔๘๗	อรรถก	๓๒๘
อรรถกถา อรรถกถา อรรถกถา	„	๖๘	„	๗๐
อรรถกถา อรรถกถา อรรถกถา	„	๗	„	๓๓
อรรถกถา อรรถกถา อรรถกถา	„	๒๓๓	„	๓๕๓
อรรถกถา อรรถกถา อรรถกถา	„	๗	„	๓๓
อรรถกถา อรรถกถา อรรถกถา	„	๗๘	„	๗๖
อรรถกถา อรรถกถา อรรถกถา	„	๗	„	๓๓
อรรถกถา อรรถกถา อรรถกถา	„	๘	„	๓๘
อรรถกถา อรรถกถา อรรถกถา	„	๓๐	„	๓๘
อรรถกถา อรรถกถา อรรถกถา	„	๖๓๗	„	๔๓๖
อรรถกถา อรรถกถา อรรถกถา	„	๖๓๖	„	๔๓๕
อรรถกถา อรรถกถา อรรถกถา	„	๘	„	๓๘
อรรถกถา อรรถกถา อรรถกถา	„	๓๗๔	„	๓๒๖
อรรถกถา อรรถกถา อรรถกถา	„	๘. ๔๘๘	„	๓๘. ๓๓๒
อรรถกถา อรรถกถา อรรถกถา	„	๗	„	๓๓
อรรถกถา อรรถกถา อรรถกถา	„	๗๘	„	๗๖
อรรถกถา อรรถกถา อรรถกถา	„	๗	„	๓๓
อรรถกถา อรรถกถา อรรถกถา	„	๕๒๓	„	๓๕๗

จุมปา นคร	ปพฺพ ๓๗๓	ฉงฺเก ๓๒๓
ชาติกั นวฺกศฺตฺถุสํสาณั	” ๗	” ๓๓
ชาติยวณั ภาทฺธิยนคฺรศฺส อฺปจาวเร วนั	” ๖๗	” ๖๘
เชตวนั สํวคฺคิยั อฺนาลปึณฺทิกาวาโม	” ๓๐๓	” ๒๒๓
คโปทา ราชคเห นทั	” ๒๘๖	” ๒๓๗
นเพรฺปฺจิมนฺทฺมูโต นเพรฺยฺกฺเชน คทิตฺโต	” ๓	” ๓
ปฺยาคปตฺธิยฺชานั นคร	” ๘	” ๓๘
พาราณสี นคร	” ”	” ”
ภทฺธิยั นคร	” ๖๗	” ๖๘
ภารุกฺจณั	” ๗๓	” ๗๒
ภัศนกวณฺสณฺโฑ อณฺณตโร วนฺสณฺโฑ	” ๗	” ๓๓
มหาวณั เวสํติยั พุรฺทาวณั	” ๘	” ๓๘
ราชคหิ นคร	” ๖๓	” ๖๖
วคฺคฺคฺมฺพทา เวสํติยั นทั	” ๒๒๗	” ๓๖๕
วชฺชัคฺคาโม วชฺชัณั คามิ	” ๓๔	” ๒๕
วชฺชั ชนปโท	” ๓๕	” ”
เวทตฺถั นวฺกศฺตฺถุสํสาณั	” ๗	” ๓๓
เวยฺยวกรณั นวฺกศฺตฺถุสํสาณั	” ”	” ”
เวรณฺชา นคร	” ๓	” ๓
เวสํถั นคร	” ๘	” ๓๘

อภินิหารนิทาน อสังขารนามานี

๔๖๗

เวพูนี ราชคเห อวราโม กตทุกนิวาไป	ปพเพ ๒๘๕	อิงเก ๒๓๐
สังกตส์ นคร	” ๘	” ๓๘
ถาคธา	” ๓๗๕	” ๓๒๖
ถาวตถึ นคร	” ๓๐๓	” ๒๒๓
ตีปบีนิกา ราชคเห นที	” ๒๘๘	” ๒๓๘
สุตติ นวคตตฤตถัน	” ๗	” ๓๓
โสเรยย์ นคร	” ๘	” ๓๘
หิมวนตึ มหาวน	” ๕๐๐	” ๓๓๕

คาถานี้ ปจิมปาทา

อฉฺฉณตา สมนฺตมตฺตทานิ	ปพฺพเพ	๒๓๐	อังกเ	๓๗๓
อชิมาเน อรณฺณมฺหิ	„	๒๗๒	„	๒๐๓
อปาหนฺเต น ชานามิ	„	๕๐๓	„	๓๓๗
อตฺถกฺกมฺมฺนียณฺเจว	„	๖๕๘	„	๔๔๔
กถิ วณฺณา ฤภ ปุคฺคํ	„	๔๒๓	„	๒๘๓
น ตํ ยาเจ ยสฺสํ ปิยํ ชิกิเ	„	๔๘๘	„	๓๓๔
มกฺกฏฺฐิ วรฺชชฺชปฺคฺตา จ	„	๔๘	„	๖๒
มมฺนุสฺสพานํ วิปฺปตฺตํ อฺสุพาริ	„	๔๘๘	„	๓๓๓
มาตา ชีตา จ ภคินี	„	๓๘๘	„	๒๖๘
มิถุนาทินฺนทานณฺจ	„	๓๐๐	„	๒๒๐
รชเกหิ ปณฺจกฺกฺขชชตา	„	๓๒๖	„	๓๐๓
โตหิตกํ กกฺกสํสํกิณฺณํ	„	๔๐๘	„	๒๘๒
วิสฺสฏฺฐิจิ กายตํสํคฺโค	„	๖๓๒	„	๔๓๐
ตํวณฺณนา นิสฺสํทนฺโต	„	๒๐๔	„	๓๔๗
สฺสคฺคตา มตา จ นิกฺขนฺตา	„	๔๒๘	„	๓๒๗
สฺสมีโนจฺจารปสฺสํสํวา	„	๓๔๕	„	๒๔๓

ปทศุถปฺปเกโท

ทุกั

อณฺฎภาคิยั	ปพฺพ ๕๖๘	อญฺเเก ๓๘๘
ปฏฺฐิปุญฺญา ย อาการว	” ๒๒๘	” ๓๖๘
มคฺคา	” ๓๘	” ๕๓
รโห	” ๖๓๕	” ๔๓๓

คิกั

อภินิพฺพิธา	” ๓	” ๗
อาสวฏฺฐาณิยา	” ๘	” ๓๕
อาสว	” ๓	” ๘
อิตฺถิโย	” ๕๒	” ๓๘
อุภโตพฺพยฺชนกา	” ”	” ”
ปณฺฑกกา	” ”	” ๘
ปุริสา	” ”	” ๘
มคฺคา	” ”	” ”
มุตฺตา ภณนฺตฺต อาการว	” ๒๓๗	” ๓๗๕
จิโมกฺโข	” ๒๓๖	” ”
วิชฺชา	” ๓	” ๗
สฺมาจิ	” ๒๓๖	” ๓๗๕

ปทศุฎบุปภะโท

คิกั

ศมาปตฺติ	ปพฺเพ	๒๓๖	อฺงฺเก	๓๗๕
สฺกฺขา	„	๒๗	„	๔๒

จตุกฺกั

อชฺกฺรณั	„	๕๕๐	„	๓๗๗
อวฺยสฺจจั	„	๓	„	๘
อฺทฺธิปาทา	„	๒๓๖	„	๓๗๕
กฺุถั	„	๖๒๔	„	๔๒๖
ฉานั	„	๓. ๒๓๖	„	๖. ๓๗๕
ชานั	„	๘๘	„	๘๓
มฺุตา ภณนสฺส อาการา	„	๒๓๗	„	๓๗๕
สฺติปญฺจชานา	„	๒๓๖	„	„
สฺมมฺบุปฺชานา	„	„	„	„

ปญจกั

อฺงฺคชาตฺถั กมฺุมนิยั	„	๖๗	„	๖๘
อทฺทินฺนาทฺธิยสฺส อาการา	„	๓๒๒	„	๓๐๓
อฺนฺทฺริยานิ	„	๒๓๖	„	๓๗๕
พถานิ	„	„	„	„
มหาโจรา	„	๒๓๐	„	๓๖๘
มฺุตา ภณนสฺส อาการา	„	๒๓๗	„	๓๗๖

ปทศุถปฺปเกโท

๔๗๓

ปณฺจกั

วคฺค

ปพฺเพ ๕๘๒

อฺงเก ๓๘๘

ฉกั

อทินฺนาคิยนสฺส อากาธา

”

๑๒๓

”

๑๐๒

มฺสา ภาณสฺส อากาธา

”

๒๓๗

”

๑๗๖

สคฺคกั

โพชฺฌนฺคา

”

๒๓๖

”

๑๗๕

มฺสา ภาณสฺส อากาธา

”

๒๓๗

”

๑๗๖

อฏฺฐกั

มคฺโค

”

๒๓๖

”

๑๗๕

นวกั

สคฺคุสฺสํ

”

๗

”

๑๓

ทสฺสกั

อคฺคกวสฺสา

”

๒๐

”

~~๑๗~~

อิคฺคิ

”

๔๓๐

”

๓๐๓

ภวียา

”

๔๓๓

”

”

เตสฺสา

”

๕๗/๑

”

๓๘๐

สฺกั

”

๓๐๓

”

๒๒๔

อสุทฺธปาไซ	โสธนปตฺตํ	
ปริปญฺจนุโต	สุทฺธปาไซ	
วทต	ปริปญฺจนุโต	อญฺเก ๒๕
กฺกุชฺหารโย	วทติ	„ ๔๘
อวิตฺุโร	กฺกุชฺหารโย	„ ๗๘
อวหฺรตฺุวา	อวิตฺุเร	„ ๘๓
อโหส	อวหฺรตฺุวา	„ „
วสฺมิมิ	อโหส	„ ๓๕๕
อาทตฺุตา	วสฺมิมิ	„ ๓๘๕
ปารามสฺติ	อาทตฺุตา	„ ๒๑๖
อนาปตฺุต	ปารามสฺติ	„ ๒๖๕
อเม	อนาปตฺุติ	„ ๒๘๒
กุมารกา	อเม	„ ๒๙๕
ชฺชาหฺตา	กุมาริกา	„ ๒๘๗
พฺุห	ชฺชาหฺญา	„ ๓๐๓
ภกฺุ	พฺุห	„ ๓๑๘
เฮเกก	ภกฺุ	„ ๓๒๓
กฺวิยต	เฮเกก	„ ๓๓๖
	กฺวิยติ	„ ๓๔๘

อสุทฺถปาโจ	สุทฺถปาโจ	
สุตฺตนาถ	สุตฺตนาถ	องฺเก ๓๔๘
ภิกฺขุหิ	ภิกฺขุหิ	” ๓๕๘
ฉฬภวตฺตฤทฺถนํ	ฉฬภวตฺตฤทฺถนํ	” ๓๖๐
อปรภุทฺถมนํ	อปรภุทฺถมนํ	” ๓๖๒
โหติ	โหตุ	” ๓๖๓
ภิกฺขุ	ภิกฺขุ	” ๓๗๕
เสถสมคฺคํ	เสถสมคฺคํ	” ๓๘๘
น เกจ	น เกนจ	” ๓๘๓
โหติ	โหตุ	” ๔๐๐
ปฏฺฐิปุจฺฉิ ๑ เป ๑	ปฏฺฐิปุจฺฉิ	” ๔๐๓
สมฺมุทฺตปาตาเปตฺตวา	สมฺมุทฺตปาตาเปตฺตวา	” ๔๐๕
สมฺมุทฺตภาสฺนาวิธิ	สมฺมุทฺตภาสฺนาวิธิ	” ๔๑๓
ปฏฺฐิพเถน	ปฏฺฐิพเถน	” ”
มณฺฑลาริกํ	มณฺฑลาริกํ	” ๔๑๕
ฉวิจฺฉมฺม	ฉวิจฺฉมฺม	” ๔๒๐
นิพฺพุตฺตนิสฺสันตํ	นิพฺพุตฺตนิสฺสันตํ	” ๔๒๒
มหาวจฺจโค	มหาวจฺจโค	” ๔๓๖
อปนิสฺสันโน	อปนิสฺสันโน	” ๔๔๐

